

ÚZEMNÝ PLÁN VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU TRENČIANSKEHO KRAJA ZMENY A DOPLNKY Č. 3

PLNÉ ZNENIE

TEXTOVÁ ČASŤ – SMERNÁ ČASŤ
NOVEMBER 2018

OBSTARÁVATEĽ

Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín
info@tsk.sk
www.tsk.sk

Obstarávateľská činnosť

Ing. arch. Marianna Bogyová

Spôsobilosť pre obstarávanie ÚPP ÚPD - reg. č. 295

SPRACOVATEĽ

AŽ PROJEKT s.r.o.
Toplianska 28, 821 07 Bratislava
+421 2 45523896
atelier@azprojekt.sk
www.azprojekt.sk

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Hlavný riešiteľ

Ing. Mária Krumpolcová

Urbanizmus

Ing. Mária Krumpolcová

Ing. arch. Juraj Krumpolec

Ing. arch. Kristína Košťálová

Ing. arch. Vladimír Vodný

Demografia a bývanie

Ing. arch. Kristína Košťálová

Sociálna infraštruktúra

Ing. arch. Kristína Košťálová

Životné prostredie

Mgr. Jana Sálková

Krajinná štruktúra a ÚSES

Mgr. Jana Sálková

Kultúrne dedičstvo

Ing. arch. Kristína Košťálová

Doprava

Ing. Ľubomír Mateček

Vodné hospodárstvo

Ing. Alžbeta Derevencová

Energetika

Ing. Vojtech Krumpolec

Grafika

Ing. arch. Juraj Krumpolec

Ing. arch. Kristína Košťálová

Ing. arch. Vladimír Vodný

Mária Horváthová

Ing. Et Ing. Monika Šteflovíčová

OBSAH

1	ÚVOD	6
1.1	Dôvody pre obstaranie zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC	6
1.2	Ciele riešenia zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC	7
1.3	Postup, rozsah a spôsob spracovania zmien a doplnkov č.3 ÚPN VÚC	8
1.4	Súlad s Územnými a hospodárskymi zásadami	9
1.5	Základné východiskové podklady	9
2	NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU	11
2.1	Stručná charakteristika riešeného územia	11
2.2	Vymedzenie riešeného územia	12
2.3	Základná urbanistická koncepcia riešenia	14
2.3.1	Popis a zdôvodnenie navrhovanej základnej urbanistickej koncepcie riešenia	14
2.3.2	Návrh priestorového usporiadania územia a návrh zásad jeho využitia	16
2.4	Medzinárodné a európske súvislosti	25
2.5	Koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry	28
2.5.1	Súvislosti vo väzbe na Koncepciu územného rozvoja Slovenska	28
2.5.2	Záväzná časť KURS 2001 v znení ZaD č. 1	29
2.5.3	Sídelné štruktúry	40
2.5.4	Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území	50
2.6	Základné demografické východiská	52
2.6.1	Obyvateľstvo	52
2.6.2	Bytový fond	63
2.7	Sociálna infraštruktúra	81
2.7.1	Školstvo	81
2.7.2	Zdravotníctvo	87
2.7.3	Sociálna starostlivosť	94
2.7.4	Kultúra	111
2.7.5	Telovýchova a šport	115
2.8	Hospodárska základňa	118
2.8.1	Zhodnotenie stavu hospodárstva v širších makroekono-mických súvislostiach	118
2.8.2	Priemyselná výroba a stavebníctvo	135
2.8.3	Nerastné suroviny	153
2.8.4	Poľnohospodárstvo	163
2.8.5	Lesné hospodárstvo	185
2.9	Rekreácia a cestovný ruch	194
2.9.1	Základné východiská a predpoklady rozvoja	194
2.9.2	Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území	206
2.10	Životné prostredie	207
2.10.1	Ovzdušie	207
2.10.2	Voda	216
2.10.3	Zhodnotenie podzemných vôd	223
2.10.4	Pôda	228

2.10.5	Hluk	233
2.10.6	Žiarenie	234
2.10.7	Seizmicita	237
2.10.8	Zdravotný stav obyvateľstva	238
2.11	Odpadové hospodárstvo	244
2.11.1	Bilancia vzniku odpadov	244
2.11.2	Vznik a nakladanie s odpadmi	249
2.11.3	Infraštruktúra odpadového hospodárstva	256
2.11.4	Ciele a opatrenia odpadového hospodárstva do roku 2020	259
2.11.5	Environmentálne záťaže	261
2.12	Krajinná štruktúra	264
2.12.1	Územný systém ekologickej stability	264
2.12.2	Ochrana prírody a krajiny	267
2.12.3	Starostlivosť o kultúrne dedičstvo	295
2.13	Doprava	308
2.13.1	Dopravná regionalizácia	308
2.13.2	Európske súvislosti dopravnej sústavy Trenčianskeho kraja	309
2.13.3	Infraštruktúra cestnej dopravy	311
2.13.4	Infraštruktúra železničnej dopravy	317
2.13.5	Infraštruktúra kombinovanej dopravy	319
2.13.6	Infraštruktúra leteckej dopravy	320
2.13.7	Infraštruktúra vodnej dopravy	324
2.13.8	Infraštruktúra cyklistickej dopravy	325
2.13.9	Infraštruktúra hromadnej dopravy	328
2.13.10	Dopravné súvislosti priemyselných parkov.	328
2.14	Vodné hospodárstvo	335
2.14.1	Odtokové pomery	335
2.14.2	Zásobovanie pitnou vodou	351
2.14.3	Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	379
2.15	Energetika	400
2.15.1	Zásobovanie elektrickou energiou	401
2.15.2	Zásobovanie zemným plynom	405
2.15.3	Zásobovanie teplom	408
2.15.4	Obnoviteľné zdroje energie	412
2.16	Telekomunikácie a pošta	414
2.16.1	Telekomunikácie	414
2.16.2	Pošta	418
2.17	Komplexné hodnotenie navrhnutého riešenia, najmä environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	420
2.17.1	Komplexné vyhodnotenie kvality životného prostredia	420
2.17.2	Komplexné hodnotenie navrhnutého riešenia, najmä ekologických dôsledkov	421
2.17.3	Hodnotenie návrhu riešenia z hľadiska ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	425
2.18	Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj	428
2.18.1	Perspektívne použitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj	428
2.18.2	Perspektívne použitie lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj	458
2.19	Návrh na riešenie požiadaviek záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany	460

2.19.1 Obrana štátu	460
2.19.2 Civilná ochrana obyvateľstva	461
2.19.3 Požiarna ochrana	462

1 ÚVOD

1.1 Dôvody pre obstaranie zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC

Pre územie Trenčianskeho kraja bol uznesením vlády SR č.284 zo dňa 14.04.1998 schválený ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorého záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z. ÚPN VÚC.

V roku 2001 bola vládou SR schválená koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (ďalej len KURS 2001) a vydaná jej záväzná časť nariadením vlády SR č. 528 zo dňa 14.08.2002. Uznesením vlády SR č. 473 z 9. 05. 2002 (k správe o zabezpečení vypracovania štúdie pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach SR.

V súlade s § 30 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, boli vypracované a v roku 2004 schválené uznesením zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 260/2004 Zmeny a doplnky č. 1/2004 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorých záväzná časť bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.7/2004. Zmeny a doplnky č. 1/2004 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja boli zamerané na priemet záväznej časti KURS 2001 do ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a lokalizácia priemyselných parkov na území Trenčianskeho kraja.

V roku 2009 na základe potreby zosúladiť odvetvové koncepčné rozvojové dokumenty Trenčianskeho kraja a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja s priestorovými súvislosťami špecifikovanými v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a aktualizovať aj ostatné časti územného plánu vo vzťahu na nové koncepčné dokumenty a stratégie, Trenčiansky samosprávny kraj obstaral spracovanie zmien a doplnkov č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja boli schválené uznesením zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja číslo 297/2011 zo dňa 26.10.2011 a ich záväzná časť bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením (VZN) číslo 8/2011, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja.

V roku 2011 boli vládou SR schválené zmeny a doplnky č.1 Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001, uznesením č. 513 z 10. augusta 2011. Nariadením vlády SR č. 461/2011 zo 16. novembra 2011 boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti KURS 2001 (ďalej len KURS 2001 v znení zmien a doplnkov č.1).

Trenčiansky samosprávny kraj v roku 2016 vyhlásil výzvu na predmet zákazky „Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. V priebehu augusta 2016 boli ukončené práce na I. fáze - prípravné práce, pričom bolo vypracované Vyhodnotenie pripomienok a požiadaviek zainteresovaných orgánov, organizácií, susedných krajov, miest a obcí TSK vznesených v štádiu prípravných prác k ZaD č. 3 ÚPN VÚC TK, ktoré slúžilo pre spracovateľa ako podklad pre začatie prác na predmetnej dokumentácii.

1.2 Ciele riešenia zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC

Na základe Vyhodnotenia pripomienok a požiadaviek zainteresovaných orgánov, organizácií, susedných krajov, miest a obcí TSK vznesených v štádiu prípravných prác k ZaD č. 3 ÚPN VÚC TK, potreba zosúladiť ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja s KURS 2001 v znení zmien a doplnkov č.1, s odvetvovými koncepčnými rozvojovými dokumentami na celoštátnej úrovni a na úrovni Trenčianskeho kraja, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja s priestorovými súvislosťami špecifikovanými v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a aktualizovať aj ostatné časti územného plánu vo vzťahu na nové koncepčné dokumenty a stratégie.

Cieľom zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je teda priemet :

- záväznej časti KURS 2001 v znení Zmien a doplnkov č.1
- Priemet schválených dokumentov v oblasti dopravy, v súlade s uplatnenými požiadavkami MDV SR a správcov dopravnej vybavenosti, vrátane priemetu nového číslovania vybraných ciest I. a III. triedy, na základe vydaného rozhodnutia MDVRR SR o usporiadaní cestnej siete SR, ktorým sa rozhodlo o prečíslovaní vybraných ciest I. triedy s platnosťou od 1.8.2015 a všetkých ciest III. triedy s platnosťou od 1.5.2015.
- Strategické dokumenty na celoštátnej úrovni najmä
  - Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
  - Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike schválená vládou SR v máji 2013,
  - Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016-2020 (MŽP SR 2015),
  - Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014-2020.
  - Vodný plán Slovenska, MŽP SR, (aktualizácia 2015),
  - Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky (MŽP SR 2015)
  - Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR
- Strategické dokumenty na regionálnej úrovni najmä
  - Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry TSK 2016
  - Stratégia rozvoja vidieka Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013-2020 TSK
  - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013-2023 (TSK,)
  - Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015-2020 schválená Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.09.2016, uznesením č. 403/2016,
  - Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013-2020 (TSK 2015),
  - Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2014 (Okresný úrad Trenčín odbor starostlivosti o životné prostredie 2016)
  - Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho na roky 2016-2020 (TSK 2015), neschválený

Medzi hlavné ciele zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja zároveň patrí priemet dokumentu „Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry TSK 2016“ a na ňu nadväzujúce projekty „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v Trenčianskom samosprávnom kraji“. Uvedené projekty majú za cieľ zvyšovať bezpečnosť pre cyklistov, chodcov aj vodičov, na druhej strane prispieť k možnostiam aktívneho trávenia voľného času a k rozvoju cestovného ruchu, ktorý je možné chápať ako jeden z nástrojov rozvoja regionálnej a lokálnej ekonomiky samosprávneho kraja.

1.3 Postup, rozsah a spôsob spracovania zmien a doplnkov č.3 ÚPN VÚC

Postup obstarania zmien a doplnkov je v súlade so stavebným zákonom a pozostáva z nasledovných etáp:

Prípravné práce – zabezpečuje obstarávateľ

Návrh zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC

V rámci etapy prípravných prác obstarávateľ – Trenčiansky samosprávny kraj oslovil všetky dotknuté subjekty – štátne orgány a organizácie, samosprávy obcí, susediace kraje a ostatné právnické subjekty s výzvou na predloženie námietok a požiadaviek na spracovanie zmien a doplnkov č. 3. Obstarávateľ zozbieral všetky relevantné podklady a dokumenty, ktoré môžu ovplyvniť priestorový rozvoj územia Trenčianskeho kraja. Prípravné práce na zmenách a doplnkov č. 3 prebiehali v roku 2016. Výstup z prípravných prác vrátane získaných podkladových materiálov obstarávateľ poskytol spracovateľovi zmien a doplnkov.

Spracovateľ zmien a doplnkov zhodnotil poskytnuté podklady pre spracovanie zmien a doplnkov vo vzťahu k platnému ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1 a č. 2. Následne bol spracovaný Návrh zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Súbežne bolo vypracované vyhodnotenie navrhovaného použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely vyplývajúce z návrhu riešenia zmien a doplnkov č. 3. Grafická časť je vypracovaná formou priesvitiek na jednotlivé listy grafickej časti schváleného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorých sa zmeny a doplnky týkajú.

Vo výkrese „komplexný urbanistický návrh“ sú premietnuté všetky dostupné zmeny vyplývajúce zo schválených ÚPN obcí, vrátane zmien a doplnkov, čím sa spracovala komplexná aktualizácia funkčných plôch miest a obcí. V rámci grafickej časti, vzhľadom na poskytnuté podklady ŠOP SR, boli realizované parciálne zmeny vyplývajúce z aktualizovaných údajov.

Na základe poskytnutých podkladov ŠGÚDŠ, bol celý tematický blok vymenený, rovnako aj problematika ochranných pásiem vodárenských zdrojov (poskytnuté podklady od jednotlivých vodárenských spoločností, okresných úradov a verejného zdravotníctva), poskytnutých upresnených ochranných pásiem a prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych a stolových vôd (MZ SR), podkladov Dopravného úradu SR.

1.4 Súlad s Územnými a hospodárskymi zásadami

Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja bol vypracovaný v rokoch 1996 až 1997 a následne schválený uznesením vlády SR č. 284 zo dňa 14. 04. 1998. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bol vypracovaný na základe Územných a hospodárskych zásad (ÚHZ), ktoré boli spracované pre v tom čase platné okresy a ktoré stanovili hlavné ciele a požiadavky pre vypracovanie ÚPN VÚC. Ide o nasledovné zadávacie dokumenty okresov: ÚHZ pre ÚPN VÚC regiónu Trenčín, ÚHZ pre ÚPN VÚC okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava, ktoré boli prerokované, dohodnuté a schválené uznesením vlády SR č. 691/1996 Trenčín, ÚHZ okresu Prievidza, ÚHZ pre ÚPN VÚC regiónu Topoľčany (riešil súčasné okresy Topoľčany, Bánovce nad Bebravou a Partizánske), regiónu Senica, ktorý rieši súčasné okresy Senica, Skalica a Myjava.

V kontexte vyššie uvedeného možno konštatovať, že všetky zámery územného rozvoja kraja špecifikované v zmenách a doplnkoch č. 3 sú v súlade s pôvodne schválenými ÚHZ pre jednotlivé okresy, ktoré tvorili východiskový podklad pre ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

1.5 Základné východiskové podklady

Pri Zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa vychádzalo z nasledovných základných dokumentov:

- Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 (ďalej KURS 2001) schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001, záväzná časť vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z., v znení zmien a doplnkov č.1 KURS 2001, (uznesenie č. 513 z 10. augusta 2011 a Nariadenie vlády SR č. 461/2011 zo 16. novembra 2011, ktorým boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti KURS 2001),
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030,
- Doplnok č. 2 Nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, MDPaT SR,
- Štúdia realizovateľnosti rýchlostnej cesty R2 v úseku medzi jej pripojením na diaľnicu D1 v Chocholnej po mesto Nováky,
- Štúdia realizovateľnosti, Rýchlostná cesta R3 Martin – Šášovské Podhradie,
- Štúdia realizovateľnosti rýchlostnej cesty R6 s novým variantným riešením trasy, ktorú v roku 2016 nasledovala Koncepčná štúdia „Rýchlostná cesta R6 Štátna hranica SR/ČR – Púchov“,
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike schválená vládou SR v máji 2013,
- Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry TSK 2016,
- Projekt „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v Trenčianskom samosprávnom kraji“,
- Stratégia rozvoja vidieka Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2020 TSK,
- Aktualizácia národného programu podpory zdravia, MZ SR a ÚVZ SR, 2014 schválený vládou SR 10.12.2014,

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2023 (TSK),
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 - 2020 schválená Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.09.2016, uznesením č. 403/2016,
- Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013 – 2020 (TSK 2015),
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2014 (Okresný úrad Trenčín odbor starostlivosti o životné prostredie 2016),
- Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020.
- Vodný plán Slovenska, MŽP SR, (aktualizácia 2015),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky (MŽP SR 2015),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013),
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR,
- Mapy povodňového rizika M 1:10 000,
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2020 (SEAP) (TSK 2015),
- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020 (MŽP SR 2015),
- Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho na roky 2016 – 2020 (TSK 2015), neschválený,
- Relevantné požiadavky a podnety zainteresovaných orgánov a organizácií, susedných krajov, miest a obcí TSK vznesených v štádiu prípravných prác k ZaD č.3 ÚPN VÚC TK,
- Dokumentácie RÚSES pre okresy Trenčín a Ilava (SAŽP, 2014),
- Integrovaný regionálny operačný program (IROP) 2014-2020,
- Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS),
- Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika,
- Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy,
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030.

2 NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1 Stručná charakteristika riešeného územia

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Riešené územie ÚPN VÚC je stanovené územím Trenčianskeho kraja, ktorý bol zriadený podľa zákona NR SR č. 221/1996 Z.z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky. Západnú hranicu riešeného územia tvorí štátna hranica s Českou republikou, ktorá klasifikuje tento región ako prihraničný. Na severovýchode susedí Trenčiansky kraj so Žilinským krajom, na juhovýchode s Banskobystrickým krajom a na juhu s Nitrianskym a Trnavským krajom.

Z hľadiska geomorfológie je riešené územie pomerne členité. Pozdĺž hraníc s Českou republikou sa rozprestierajú Biele Karpaty. Z juhu do tejto západnej časti zasahuje Myjavská pahorkatina a Malé Karpaty, na severe Javorníky. Pod týmito pohoriami sa rozkladajú jednotlivé kotliny Považského podolia. Táto niva Váhu tvorí centrálnu časť osídlenia.

Strednú časť riešeného územia vyplňajú Strážovské vrchy, ktoré v južnej časti prechádzajú do Považského Inovca. Zo západnej časti sa pohoria zvažujú k Považskému podoliu a z východnej strany do Podunajskej pahorkatiny, Nitrianskej nivy, ktorá tvorí predovšetkým územie okresu Bánovce nad Bebravou a časť okresu Partizánske. Zo severnej časti Strážovské vrchy pokračujú pohorím Súľovské vrchy a Lučanská Fatra.

Východnú časť riešeného územia tvorí uzavretá medzihorská Hornonitrianska kotlina, ktorá na juhozápade prechádza údolím Nitry do Nitrianskej nivy. Kotliny obklopujú z juhu predhoria a výšiny Trábeča a Vtáčnika, severnejšie Kremnické hory a Žiar a zo Strážovských vrchov do stredu kotliny vybiehajú výšiny Malej Magury, ktorá oddeľuje horný tok Nitry od jej prítoku Nitrice.

Územie riešené v ÚPN VÚC leží na hlavnej rozvojovej osi Slovenska. Považím prebiehajú koridory dopravnej a technickej infraštruktúry nadregionálneho významu. Trenčiansky kraj má sídelnú štruktúru danú predovšetkým morfológiou územia. Nosná považská sídelná rozvojová os s centrom Trenčín a paralelne s ňou sídelná rozvojová os na Hornom Ponitří sa rozprestiera od Partizánskeho cez Prievidzu až po Nitrianske Pravno. Tieto dve osi sú vzájomne prepojené sídelnou rozvojovou osou od Trenčína cez Bánovce nad Bebravou po Topoľčany z Nitrianskeho kraja.

V osídlení kraja sa nachádzajú viaceré sídelné formy, vrátane špecifických foriem, ako je kopaničiarske osídlenie na Myjavsku, v podnoží Bielych Karpát a Javorníkov a na Hornej Nitre vo Valaskej Belej. Špecifický ráz osídlenia sa nachádza aj v rámci Strážovských vrchov.

Z hľadiska hodnotenia hospodárskej základne možno riešené územie klasifikovať ako veľmi rôznorodé. Ekonomicky vyspelé je najmä Považie a Horná Nitra. Hospodárska štruktúra kraja je najmenej diverzifikovaná spomedzi jednotlivých krajov Slovenska. Z celkového počtu pracujúcich v národnom hospodárstve k 31. 12. 2007 pracovalo 12 % v Trenčianskom kraji. Významné zastúpenie v rámci tvorby pracovných miest má v kraji sekundárny sektor (46 %)

a to najmä v oblasti priemyslu, čo predstavovalo 39 % (v absolútnom vyjadrení 97 228 osôb), čím sa trenčiansky kraj zaradil na prvé miesto spomedzi ostatných krajov SR. Druhým významnejším sektorom z pohľadu vytvárania pracovných príležitostí je obchod, ktorý predstavoval 18 % z celkového počtu pracujúcich v kraji. V terciálnom sektore pracovalo v kraji celkovo 125 372 osôb a to najmä v trhových službách 61 %. Pomerne málo pracujúcich pracovalo v kraji v primárnom sektore (4,18 %).

Pre budúci rozvoj hospodárstva Trenčianskeho kraja je potrebné sa zamerať na zmenu štruktúry hospodárstva presunom z primárnych výrobných činností do terciálnej sféry reprezentovanej obchodom a službami. V týchto ukazovateľoch má Trenčiansky kraj v porovnaní s ostatnými kraji SR rezervy. Pre podporu rozvoj malého a stredného podnikania bude potrebné intenzívnejšie podporovať rozvoj priemyselných parkov, ktoré môžu významnú úlohu zohrať jednak pri podpore začínajúcich podnikateľov, ale predovšetkým podnikateľských subjektov naviazaných spoluprácou na veľké firmy, ktoré do regiónu prinášajú zahraničný kapitál.

Prírodnú scenériu riešeného územia dotvárajú viaceré kultúrno-historické hodnoty. Napríklad hrady v Trenčíne, Beckove, Čachticiach, Uhrovci, Považskom a Vršatskom Podhradí sú významnými dominantami krajiny. Významným kultúrnym dedičstvom je aj zámok v Bojniciach. Okrem toho sa tu nachádzajú aj národné kultúrne pamiatky v Brezovej pod Bradlom, Myjave a Uhrovci, ktoré sa viažu na najvýznamnejšie historické udalosti Slovenska.

2.2 Vymedzenie riešeného územia

Súčasný vymedzenie riešeného územia ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je tvorené územiami deviatich okresov s celkovým počtom 276 obcí.

Tab. 1 Vymedzenie riešeného územia

Okres	Rozloha v km ²	Počet obcí k 31.12.2015	Počet obyvateľov SOBD 2011	Počet obyvateľov 2015
Trenčín	675	37	113 115	113 863
Bánovce nad Bebravou	462	43	37 128	36 833
Ilava	359	21	60 578	60 194
Myjava	326	17	27 531	27 083
Nové Mesto nad Váhom	580	34	62 707	62 531
Partizánske	301	23	47 166	46 462
Považská Bystrica	463	28	63 550	63 176
Prievidza	960	52	137 894	136 554
Púchov	375	21	44 659	44 537
Spolu	4 501	276	594 328	591 233

Zdroj: ŠÚ SR

Podľa Nariadenia vlády SR č. 258/96, ktorým sa vydáva zoznam obcí a vojenských obvodov tvoriacich jednotlivé okresy v SR, územia okresov Trenčianskeho kraja sa skladajú z týchto katastrálnych území miest a obcí.

Okres Bánovce nad Bebravou:

Mesto: Bánovce nad Bebravou

Obce: Borčany, Brezolupy, Cimenná, Čierna Lehota, Dežerice, Dolné Naštice, Dubnička, Dvorec, Haláčovce, Horné Naštice, Chudá Lehota, Krásna Ves, Kšinná, Libichava, Ľutov, Malá Hradná, Malé Hoste, Miezgovce, Nedašovce, Omastiná, Otrhánky, Pečeňany, Podlužany, Pochabany, Pravotice, Prusy, Ruskovce, Rybany, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Šípkov, Šišov, Timoradza, Trebichava, Uhrovec, Uhrovské Podhradie, Veľké Držkovce, Veľké Hoste, Veľké Chlievany, Vysočany, Zlatníky, Žitná-Radiša

Okres Ilava:

Mestá: Ilava, Dubnica nad Váhom, Nová Dubnica

Obce: Bohunice, Bolešov, Borčice, Červený Kameň, Dulov, Horná Poruba, Kameničany, Košeca, Košecké Podhradie, Krivoklát, Ladce, Mikušovce, Pruské, Sedmerovec, Slavnica, Tuchyňa, Vršatské Podhradie, Zliechov

Okres Myjava:

Mestá: Myjava, Brezová pod Bradlom

Obce: Brestovec, Bukovec, Hrašné, Chvojnica, Jablonka, Kostolné, Košariská, Krajné, Podkylava, Polianka, Poriadie, Priepasné, Rudník, Stará Myjava, Vrbovce

Okres Nové Mesto nad Váhom:

Mestá: Nové Mesto nad Váhom, Stará Turá

Obce: Beckov, Bošáca, Brunovce, Bzince pod Javorinou, Čachtice, Častkovce, Dolné Srnie, Haluzice, Horná Streda, Hôrka nad Váhom, Hrádok, Hrachovište, Kalnica, Kočovce, Lubina, Lúka, Modrová, Modrovka, Moravské Lieskové, Nová Bošáca, Nová Lehota, Nová Ves nad Váhom, Očkov, Pobedim, Podolie, Potvorice, Považany, Stará Lehota, Trenčianske Bohuslavice, Vaďovce, Višňové, Zemianske Podhradie

Okres Partizánske:

Mesto: Partizánske

Obce: Bošany, Brodzany, Hradište, Chynorany, Ješkova Ves, Klátova Nová Ves, Kolačno, Krásno, Livina, Livinské Opatovce, Malé Kršteňany, Malé Uherce, Nadlice, Nedanovce, Ostratice, Pažiť, Skačany, Turčianky, Veľké Kršteňany, Veľké Uherce, Veľký Klíž, Žabokreky nad Nitrou

Okres Považská Bystrica:

Mesto: Považská Bystrica

Obce: Bodiná, Brvnište, Čelkova Lehota, Dolná Mariková, Dolný Lieskov, Domaniža, Ďurďové, Hatné, Horná Mariková, Horný Lieskov, Jasenica, Klieština, Kostolec, Malé Lednice, Papradno, Plevník-Drienové, Počarová, Podskalje, Prečín, Pružina, Sádočné, Slopná, Stupné, Sverepec, Udiča, Vrchteplá, Záskanie

Okres Prievidza:

Mestá: Prievidza, Bojnice, Handlová, Nováky

Obce: Bystričany, Cigeľ, Čavoj, Čereňany, Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou, Dlžín, Dolné Vestenice, Horná Ves, Horné Vestenice, Chrenovec-Brusno, Chvojnica, Jalovec, Kamenec pod Vtáčnikom, Kanianka, Kľačno, Kocurany, Kostolná Ves, Koš, Lazany, Lehota pod Vtáčnikom, Liešťany, Lipník, Malá Čausa, Malinová, Nedožery-Brezany, Nevidzany, Nitrianske Pravno, Nitrianske Rudno, Nitrianske Sučany, Nitrica, Opatovce nad Nitrou, Oslany, Podhradie, Poluvsie, Poruba, Pravenec, Radobica, Ráztočno, Rudnianska Lehota, Sebedražie, Seč, Šutovce, Temeš, Tužina, Valaská Belá, Veľká Čausa, Zemianske Kostolany

Okres Púchov:

Mesto: Púchov

Obce: Beluša, Dohňany, Dolná Breznica, Dolné Kočkovce, Horná Breznica, Horovce, Kvašov, Lazy pod Makytou, Lednica, Lednické Rovne, Lúky, Lysá pod Makytou, Mestečko, Mojtín, Nimnica, Streženice, Visolaje, Vydrná, Záriečie, Zubák.

Okres Trenčín:

Mestá: Trenčín, Nemšová, Trenčianske Teplice

Obce: Adamovské Kochanovce, Bobot, Dolná Poruba, Dolná Súča, Drietoma, Dubodiel, Horná Súča, Horňany, Horné Srnie, Hrabovka, Chocholná-Velčice, Ivanovce, Kostolná-Záriečie, Krivosúd-Bodovka, Melčice-Lieskové, Mníchova Lehota, Motešice, Neporadza, Omšenie, Opatovce, Petrova Lehota, Selec, (Skalka nad Váhom), Soblahov, Svinná, Štvrtok, Trenčianska Teplá, Trenčianska Turná, Trenčianske Jastrabie, Trenčianske Mitice, Trenčianske Stankovce, Trenčianske Teplice, Veľká Hradná, Veľké Bierovce, Zamarovce

2.3 Základná urbanistická koncepcia riešenia

2.3.1 Popis a zdôvodnenie navrhovanej základnej urbanistickej koncepcie riešenia

Podkapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Hlavné zásady koncepcie rozvoja ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja rámcovo vychádzajú so schválených jednotlivých ÚHZ ÚPN VÚC v pôvodne vymedzených hraniciach, ktoré v súlade s novým územnosprávnym členením sú transformované do celkovej navrhovanej urbanistickej koncepcie kraja.

Základná urbanistická koncepcia riešenia vychádza na jednej strane z územných daností, limitov a potenciálov územia kraja a na druhej strane zo súčasných reálnych podmienok, potrieb jednotlivých okresov, vlastného kraja ako aj z požiadaviek jednotlivých rezortných koncepcií. Riešenie ÚPN VÚC rešpektuje skutočnosť, že v zmysle súčasných platných právnych

predpisov jednotlivé obce sú zodpovedné za územný rozvoj svojho katastrálneho územia. Z tohto dôvodu urbanistická koncepcia ÚPN VÚC v znení následných zmien a doplnkov sa zameriava na návrh nadregionálnych a regionálnych zámerov pre návrhové obdobie do roku 2025, prípadne vytvára predpoklady pre realizáciu zámerov po tomto období, predovšetkým v podobe územnej rezervy.

V návrhu ÚPN VÚC sa uvažuje s vytvorením vyššej úrovne

dopravnej infraštruktúry

- v cestnej doprave
  - z hľadiska potrieb kraja a jednotlivých okresov výraznejším funkčným a dopravným prepojením v rámci celého kraja s posilnením funkčných a dopravných väzieb jednotlivých okresných miest s krajským sídlom a s posilnením väzieb na ČR (rýchlostná cesta R6). Ide hlavne o vytvorenie výrazného dopravného prepojenia Trenčína cez Bánovce nad Bebravou na Prievidzu (rýchlostná cesta R2), zabezpečenie prepojenia Trenčína s Partizánskym a Myjavou, čím sa zkompaktí základný dopravný skelet kraja.
- v železničnej doprave
  - modernizáciou železničných tratí
  - zabezpečením koridoru pre vysokorýchlostnú železničnú trať
- vo vodnej doprave
  - rešpektovaním požiadavky splavnenia Váhu s prístavmi v týchto lokalitách: Nové Mesto nad Váhom, Dubnica nad Váhom, Púchov, Považská Bystrica
- v leteckej doprave s verejnými letiskami nadregionálneho významu
  - letiska v Trenčíne s doporučením na získanie štatútu medzinárodnej dopravy
  - letiska v Prievidzi so štatútom medzinárodnej dopravy

technickej infraštruktúry

- rešpektovaním existujúcej siete energetických rozvodov a jej postupnej dostavby a rekonštrukcie nevyhovujúcich zariadení
- zabezpečením postupnej plynofikácie obcí kraja
- zabezpečením zodpovedajúceho stupňa zásobovania pitnou vodou obyvateľov a odkanalizovania obcí

ochrany životného prostredia

V návrhu ÚPN VÚC v znení zmien a doplnkov, je okrem dynamického rozvoja v oblasti dopravy, ktorá podmieňuje rozvoj ostatných funkčných zložiek územia, nevyhnutné orientovať sa na:

- elimináciu negatívnych antropogénnych vplyvov
- stabilizáciu krajinného a životného prostredia
- obnovu ekologickej rovnováhy
- ekologickú transformáciu hospodárstva, hlavne energetiky, chemického priemyslu a ťažby uhlia predovšetkým v oblasti Hornej Nitry

2.3.2 Návrh priestorového usporiadania územia a návrh zásad jeho využitia

Zásady priestorového rozvoja a usporiadania územia ÚPN VÚC kraja sú formulované pre jednotlivé priestorové štruktúry a okresy. V rámci návrhu ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja na základe urbanistických súvislostí a intenzity vzájomných vzťahov boli vymedzené:

- jadrá osídlenia
- funkčné priestory

Okres Bánovce nad Bebravou

Okres Bánovce nad Bebravou je novovytvoreným okresom, ktorý vznikol novým územnosprávnym členením v roku 1996.

Je druhým okresom Trenčianskeho kraja s najmenším počtom obyvateľov, avšak s priaznivým demografickým vývojom, čo súvisí s jeho vekovou štruktúrou. Táto tendencia môže pretrvávať za predpokladu stabilizovania ekonomickej základne. Väčšinu územia zaberajú nížiny Podunajskej pahorkatiny, do ktorej zasahujú zo severu Strážovské vrchy a zo západu Považskú Inovec.

Územie má veľmi rozdrobenú sídelnú sieť. Okrem mesta Bánovce nad Bebravou, ktoré je okresným sídlom, s počtom 18 350 (rok 2017), sa tu nenachádza ani jedno sídlo s počtom viac ako 2000 obyvateľov. Vidiecke rozptýlené osídlenie je reprezentované sídlami nižších veľkostných kategórií, väčšinou do 1000 obyvateľov. V kategórii 1000 - 1999 obyvateľov sa nachádzajú len dve sídla Rybany a Uhrovec. Celkovo možno konštatovať, že vidiecke sídla zaznamenávajú pokles počtu obyvateľstva.

Osídlenie je súčasťou Ponitrianskej sídelnej rozvojovej osi, ktorá prechádza z Trenčína cez Bánovce nad Bebravou do Topoľčian, Nitry a Komárna.

Centrom osídlenia regionálneho významu je okresné mesto Bánovce nad Bebravou. Pre mesto je typická relatívne diverzifikovaná hospodárska štruktúra, v ktorej dominuje strojársky, odevný, drevospracujúci a nábytkársky, obuvnícky a potravinársky priemysel. Z hľadiska výkonnosti, okres Bánovce nad Bebravou patrí medzi okresy s výrazne zaostávajúcou výkonnosťou priemyslu.

Mesto má dobré podmienky pre rekreačné využitie. Plaváreň a kúpalisko využívajú termálny prameň situovaný v miestnej časti Bánoviec nad Bebravou v Biskupiciach.

Subregión Podhorie, ktorý vznikol ako dobrovoľné zoskupenie obcí s rekreačnou funkciou v predhorí Strážovských vrchov-Podlužany, Timoradza, Slatinka nad Bebravou, Slatina nad Bebravou, Šípkov, Trebichava, Čierna Lehota a Krásna Ves, vytvára špecifický prvok okresu.

Na území okresu sú vytvorené mikroregióny:

- Mikroregión Machnáč – Inovec s obcami: Bobot, Dubodiel, Horňany, Motešice, Neporadza, Petrova Lehota, Svinná, Trenčianske Jastrabie, trenčianske Mitice, veľká Hradná,
- Mikroregión Bánovecko - Bánovce nad Bebravou, Brezolupy, Dubnička, Dvorec, Horné Naštice, Ľutov, Miezgovce, Prusy, Veľké Chlievany

Cez územie je navrhovaná rýchlostná cesta R2 v úsekoch Chocholná križovatka s diaľnicou D1 – Bánovce nad Bebravou – Nováky - Prievidza – Handlová – hranica Banskobystrického kraja, vrátane úsekov preložiek cesty I/9 vyvolaných realizáciou rýchlostnej cesty R2.

Výhľadovo sa uvažuje s rýchlostnou cestou R8 v úsekoch hranica Nitrianskeho kraja – Ostratice – k.ú. Brezolupy križovatka s rýchlostnou cestou R2. Železničné prepojenie smeruje z Trenčína cez Bánovce nad Bebravou do železničného uzla v Chynoranoch.

Okres Ilava

Predstavuje novovytvorený okres, ktorý vznikol z pôvodného územného obvodu Ilava a Dubnica nad Váhom, s okresným sídlom v meste Ilava.

Okres Ilava leží v údolí rieky Váh, pričom zo severu zasahujú do okresu pohoria Bielych Karpát a z juhovýchodnej strany časť Strážovských vrchov. V okrese sa strieda mestský typ osídlenia, previazaný sieťou vidieckych sídiel pozdĺž Váhu, ktorý má formu pásového osídlenia nadväzujúceho na rovnaký typ osídlenia Trenčianskeho okresu. Osídlenie okresu je súčasťou Považskej hlavnej sídelnej rozvojovej osi. Okrem hlavnej sídelnej rozvojovej osi je nevyhnutné z krajského hľadiska posilniť význam vedľajšej (regionálnej) sídelnej rozvojovej osi, ako aj komunikačnej rozvojovej osi v smere Ilava - Valaská Belá - Nitrianske Rudno - Prievidza.

Okres má špecifické postavenie. Okresné sídlo má 5 485 (rok 2017) obyvateľov, pričom celý okres má 59 729 obyvateľov (rok 2017). V súčasnosti je potrebné v tomto okrese počítať s rôznymi tokmi obyvateľov za administratívnymi a ostatnými službami. V rámci sídelnej štruktúry existujú v okrese okrem okresného sídla ešte dve sídla s významným postavením - Dubnica nad Váhom s počtom 24 068 (rok 2017) obyvateľov a Nová Dubnica s počtom 11 134 (rok 2017) obyvateľov, ktoré sú navyše v tesnej blízkosti, čo vytvára vhodné podmienky pre sídelnú deľbu práce. Obidve sídla sú v značnej miere poznačené vplyvmi industrializácie a urbanizácie Slovenska v 50-60 rokoch, čo sa prejavilo na urbanisticko - architektonickej štruktúre sídiel. Nová Dubnica vznikla v roku 1953 ako satelitné mesto pri novovzniknutom priemyselnom komplexe s prevažujúcou funkciou bývania.

Územím okresu prechádzajú hlavné existujúce ako aj uvažované dopravné koridory a koridory technickej infraštruktúry nadregionálneho a regionálneho významu, čo značne ovplyvňuje územný rozvoj okresu. Okres Ilava má heterogénnu odvetvovú štruktúru priemyslu, s prevahou zastúpenia strojárskoho priemyslu, elektrotechnický priemysel, výroba stavebných hmôt, drevospracujúci priemysel.

Okres Myjava

Súčasné vymedzenie okresu Myjava je návratom k stavu pred rokom 1960. V roku 1960 okres Myjava zanikol a spolu s vtedajšími okresmi Senica, Skalica a čiastočne Malacky vznikol bývalý okres Senica. Okres Myjava je vytvorený z bývalého obvodu Myjava s pričlenením štyroch obcí z bývalého obvodu Stará Turá - Hrašné, Kostolné, Krajné a Podkylava.

Svojou rozlohou je tretím najmenším okresom kraja, s najnižším počtom obyvateľov. Z hľadiska charakteristiky demografického vývoja patrí okres spolu s okresom Nové Mesto nad Váhom k okresom s najnepriaznivejším, regresívnym vývojom počtu obyvateľov, čoho dôsledkom je nezabezpečenie prirodzenej reprodukcie obyvateľstva z vlastných zdrojov okresu.

Osídlenie okresu je silne determinované morfológiou územia. Územie okresu prevažne tvorí Myjavská pahorkatina, severnú časť vyplňajú Biele Karpaty a južnú časť výbežky Malých Karpát. Pre územie okresu je charakteristický špecifický kopaničiarsky typ osídlenia zasahujúci až do CHKO Biele Karpaty. V okrese sa nachádzajú dve sídla mestského typu. Myjava s počtom 11 708 (rok 2017) obyvateľov a Brezová pod Bradlom počtom 4 871 (rok 2017) obyvateľov. V kategórii do 2000 obyvateľov sa nachádzajú v okrese tri sídla Brestovec, Krajné, Vrbovce. Okres leží mimo hlavných sídelných rozvojových osí, pričom však aglomeračnými väzbami medzi sídlami Myjava, Stará Turá a Nové Mesto nad Váhom je okres naviazaný na hlavnú Považskú sídelnú rozvojovú os.

Centrom osídlenia okresu je mesto Myjava s počtom 11 708 obyvateľov, ktoré je administratívno- správny sídlom okresu.

Z hľadiska zabezpečenia vzájomných medzisídelných väzieb (dochádzka za prácou, za vyššou vybavenosťou, za kooperačnými ekonomickými väzbami, atď.) je nevyhnutné pre rozvoj okresu Myjava ako aj okresné centrum podstatne vylepšiť dopravné napojenie na krajské centrum.

Okres Myjava je charakteristický monoštruktúrnou ekonomikou. V priemyselnom centre Myjava a Brezová pod Bradlom dominantné postavenie má kovospracujúci priemysel, s doplnkovým potravinárskym a drevospracujúcim priemyslom. Z hľadiska výkonnosti, okres Myjava patrí medzi okresy s výrazne zaostávajúcou výkonnosťou priemyslu.

Okres Nové Mesto nad Váhom

Novovytvorený okres tvorí územie bývalého obvodu Nové Mesto nad Váhom a časť bývalého obvodu Stará Turá. Územie okresu vyplňa severný výbežok Myjavskej a Trnavskej pahorkatiny, severozápadnú časť vyplňajú Biele Karpaty, v južnej časti zasahujú do okresu výbežky Malých Karpát a východnú časť vyplňa Považský Inovec. Osou okresu v severojužnom smere je rieka Váh, ktorej niva predstavuje poľnohospodársky krajinný typ. Pre okres je charakteristický nepriaznivý demografický vývoj.

Osídlenie okresu charakterizujú sídelné pásy lemujúce tok Váhu, pohorie Malých Karpát a Považského Inovca a pás v podhorí medzi Malými a Bielymi Karpatami. Hlavný sídelný pás pozdĺž Váhu predstavuje hlavnú rozvojovú os nielen okresu a kraja, ale aj časť hlavnej sídelnej rozvojovej osi v smere Bratislava - Žilina - Košice. Sídelný pás pozdĺž Váhu sa skladá z troch častí, ktoré pokračujú v smere od okresu Piešťany, pričom nad Novým Mestom nad Váhom sa zbiehajú a pokračujú v zúženej forme smerom do okresu Trenčín:

- západná dudvážska časť - v okrese od obce Očkov po Nové Mesto nad Váhom (regionálny význam)
- stredná časť - pozdĺž Váhu (nadregionálny význam)
- východná časť, medzi úpäťm Považského Inovca a ľavým brehom Váhu - v okrese od obce Modrovka po Beckov (regionálny význam)

Pozdĺž úpätia Bielych Karpát prebieha sídelný pás regionálneho významu v smere od Holíča cez Myjavu, Starú Turú, končiaci v Novom Meste nad Váhom. Hlavnú sídelnú rozvojovú os umocňujú hlavné dopravné koridory medzinárodného významu, cestné komunikácie - diaľnica D1 a cesta I/61, železničná trať Bratislava - Trenčín - Žilina.

Centrom osídlenia okresu je sídlo Nové Mesto nad Váhom s počtom obyvateľov 20 066 (rok 2017) a doplnkové centrum osídlenia predstavuje Stará Turá s počtom obyvateľov 8 932 (rok 2017).

Hlavné rozvojové funkcie sídla Nové Mesto nad Váhom predstavujú funkcie administratívno-správne (sídlo novovytvoreného okresu), na ktoré nadväzuje rozvoj ďalších funkcií, napríklad kultúrnej, vzdelávacej ekonomickej. Mesto je priemyselné centrum založené na báze strojárstva, potravinárstva, stavebných hmôt. Má dobrý turisticko-rekreačný potenciál (rekreačná zóna Zelená voda, vstupné centrum do Malých a Bielych Karpát, Považského Inovca a Myjavskej pahorkatiny). Okrem toho zázemie sídla predstavuje stret troch tradičných poľnohospodárskych kultúr - pestovanie vinnej révy, sadovníctvo a pestovanie chmeľu. Rozvojový potenciál sídla vyplýva z výhodnej dopravnej polohy a napojenia na všetky druhy dopravy (po splavnení Váhu aj vodnej dopravy). Rozvoj uvedených funkcií znamená pre sídlo Nové Mesto nad Váhom zaradenie v rámci sídelnej štruktúry ako sídla regionálneho významu s možnosťou plnenia niektorých nadregionálnych funkcií vzhľadom na geografickú polohu v Trenčianskom kraji, špecifickú formu osídlenia v jeho zázemí, v podhorí Bielych Karpát a vhodnú polohu jednak v rámci okresu, ako aj vo väzbe na myjavský okres.

Sídlo Stará Turá bude aj v budúcnosti plniť doplnkovú funkciu v rámci ťažiska osídlenia, pričom vzhľadom na svoju špecifickú polohu bude slúžiť ako centrum pre zabezpečenie základných a špecifických potrieb vo väzbe na bezprostredné zázemie hlavne kopaničiarskeho osídlenia.

Z vidieckeho osídlenia sa najviac prejavujú sídla vo vážskom páse Horná Streda (1 386 obyv.), Čachtice (3 939 obyv.), Beckov (1 368 obyv.), v podhorí Bielych Karpát sídla Bzince pod Javorinou (2 080 obyv.), Lubina (1 441 obyv.), Moravské Lieskové (2 557 obyv.), Bošáca (1 397 obyv.). Vo vidieckom osídlení hlavne pre kopaničiarske osídlenie v CHKO Biele Karpaty, je potrebné väčšiu pozornosť venovať zabezpečeniu územia technickou infraštruktúrou, využívať netradičné formy energie, podporovať také formy vidieckeho turizmu, ktoré budú integrované s ochranou krajiny a prírody a architektonicko-urbanistickou štruktúrou tohto osídlenia, s cieľom stabilizácie obyvateľstva.

Okres Nové Mesto nad Váhom je charakteristický monoštruktúrálnou ekonomikou. V priemyselnom centre Nové Mesto nad Váhom a Stará Turá dominantné postavenie má strojársky priemysel s nadregionálnym významom a predpokladmi rozvoja, ďalej je to potravinársky priemysel v Novom Meste nad Váhom.

Na území okresu sú vytvorené mikroregióny:

- Javorina - Bzince pod Javorinou, Dolné Srnie, Lubina, Moravské Lieskové
- Bošáca - Bošáca, Haluzice, Nová Bošáca, Trenčianske Bohuslavice, Zemianske Podhradie

Najsilnejšie sídelné väzby sú na susedné okresy, a to v rámci kraja hlavne na okres Trenčín, menej intenzívne sú na Myjavu a mimo kraja na okres Piešťany.

Okres Partizánske

Okres Partizánske je najjužnejším okresom Trenčianskeho kraja. Je novovytvoreným okresom, ktorý vznikol v roku 1996 z pôvodného územnosprávneho obvodu bývalého okresu Topoľčany.

Svojou rozlohou je najmenším okresom kraja. Z hľadiska charakteristiky demografického vývoja má okres nepriaznivý vývoj aj z hľadiska prirodzeného prírastku ako aj z nepriaznivého migračného salda.

Osídlenie okresu je determinované predovšetkým morfológiou územia. Hornonitrianska sídelná rozvojová os, ktorá prechádza z Topoľčian cez Partizánske smerom do Prievidze sa rozkladá v nive Nitry a Nitrice. Juhovýchodnú časť okresu zaberá pohorie Trábeča s CHKO Ponitrie.

Centrom osídlenia je mesto Partizánske s počtom 22 653 obyvateľov (rok 2017), ktoré je administratívno-správnym sídlom okresu. Urbanistická štruktúra mesta má osobitnú formu. Pôvodne bolo koncipované ako líniové záhradné mesto. Je významným reprezentantom funkcionalistického urbanistického riešenia z 30-tych rokov nášho storočia (arch. Karfík).

Súčasná komunikačná cestná sieť je zameraná najmä na prepojenie na Topoľčany, s ktorými existujú už z minulosti silné väzby. V súvislosti s novým územnosprávnym členením je potrebné posilniť komunikačné prepojenie na Trenčín a Prievidzu, aj z hľadiska riešenia potrieb zamestnanosti. Pre mesto Partizánske je navrhnutý nový koridor cesta nadregionálneho významu I/64 jednak smerom na Nováky a jednak smerom na Topoľčany, Pri obci Chymorany sa na cestu I/64 napája nová výhľadová trasa rýchlostnej cesty R8, ktorá sa napája na rýchlostnú cestu R2 pri Bánovciach nad Bebravou, čím bude zabezpečené prepojenie Nitrianskeho a Trenčianskeho regiónu dopravnou infraštruktúrou vyššej kvality. Pre zlepšenie dostupnosti mesta Partizánske s krajským mestom sa uvažuje s posilnením cesty II/579 a pri obci Hradište napojiť na rýchlostnú cestu R2 Trenčín - Prievidza.

Železničná trať z Trenčína cez železničný uzol v Chynoranoch smeruje jednak do Partizánskeho a Prievidze alebo do Topoľčian.

Okres Partizánske je charakteristický monoštruktúrnou ekonomikou. V jeho štruktúre sú dve odvetvia, ktoré sú postihnuté poklesom dynamiky vývoja (výroba stavebných hmôt a potravinársky priemysel). Dominantné postavenie má kožiarsky, obuvnícky a gumársky priemysel, ktorý v zásade určuje dynamiku rozvoja okresu, predovšetkým mesta Partizánske.

Okres Považská Bystrica

Novovytvorený okres, ktorý tvorí územie bývalého územného obvodu Považská Bystrica. Okres Považská Bystrica leží v údolí rieky Váh pričom zo severu zasahujú do okresu pohoria Javorníkov, a z juhovýchodnej strany časť Strážovských vrchov a Súľovských vrchov.

Územie okresu má rozdrobenú sídelnú sieť. Jediné sídlo so štatútom mesta je Považská Bystrica s počtom 39 837 obyvateľov (rok 2017), ktorá je zároveň okresným sídlom. Okrem toho nachádzajú sa v okrese dve sídla s počtom nad 2000 obyvateľov Papradno a Udiča. Vo veľkostnej kategórii 1 000 - 2 000 obyvateľov sa nachádza 7 sídiel - Brvnište, Dolná Mariková, Domaníža, Plevník-Drienové, Prečín, Pružiná, Sverepec. Z demografického hľadiska možno územie okresu charakterizovať ako územie s priaznivým demografickým vývojom tak z hľadiska prirodzených prírastkov ako aj s negatívnym imigračným vplyvom.

V okrese sa strieda mestský typ osídlenia, previazaný sieťou vidieckych sídiel pozdĺž Váhu, ktoré má formu pásového osídlenia naväzujúceho na rovnaký typ osídlenia Trenčianskeho, Ilavského, Púchovského okresu, ktoré pokračuje v smere na Žilinu. Osídlenie okresu je súčasťou Považskej hlavnej sídelnej rozvojovej osi a spolu s Púchovom tvoria ťažisko osídlenia nadregionálneho významu, pričom v súvislosti s novým územnosprávnym členením je nutné

posilňovať jeho väzbu na Trenčín, pretože doterajšie väzby boli formované na Žilinu. Vzhľadom na malú vzdialenosť oboch okresných sídiel a doterajšie väzby je predpoklad, že tu môže prísť k vytvoreniu určitej sídelnej delby práce. Typický fenomén v osídlení tvoria zachovalé historické a krajinné štruktúry v podobe kopaničiarskeho osídlenia v Javorníkoch. Pre okres je charakteristické, že jednoznačne dominuje centrum, takže je možné očakávať iba centripetálny tok obyvateľov okresu do jeho sídla. V Považskej Bystrici je sústredených cca 65,0% obyvateľov okresu. Územím okresu prechádzajú hlavné existujúce ako aj uvažované dopravné koridory a koridory technickej infraštruktúry nadregionálneho a regionálneho významu, čo značne ovplyvňuje územný rozvoj okresu.

Okres Považská Bystrica je charakteristický monoodvetvovou, a monopodnikovou štruktúrou hospodárskej základne. Okrem toho v okrese existuje iba jediné sídlo so založenou hospodárskou základňou a to v okresnom sídle, kde dominantné hospodárske postavenie má strojársky priemysel. Pre podporu diverzifikácie hospodárskej štruktúry okresu a vzhľadom na charakter osídlenia okresu s prevahou vidieckeho typu osídlenia, je potrebné v týchto sídlach vytvoriť podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania.

Územie okresu je významné z hľadiska akumulácie podzemných vôd. V území sú štyri vodohospodársky významné oblasti a cca 90 % územia okresu je vodohospodársky chránené. Z hľadiska ochrany prírody patrí územie okresu medzi veľmi hodnotné. Do okresu zasahujú dve veľkoplošné chránené územia - CHKO Kysuce, CHKO Strážovské vrchy. V týchto priestoroch sú vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky v lokalitách s vidieckym kopaničiarskym osídlením.

Okres Prievidza

Okres Prievidza sa nachádza vo východnej časti Trenčianskeho kraja. Rozlohou je najväčším a počtom obyvateľov najľudnatejším okresom kraja. Celkovo patrí z hľadiska rozlohy na 13. a počtom obyvateľov na 5. miesto najväčších okresov Slovenskej republiky.

Územie tvorí uzavretá medzihorská Hornonitrianska kotlina, ktorá údolím rieky Nitry prechádza do Nitrianskej nivy. Kotlinu obklopujú predhoria viacerých pohorí. Reliéf má výraznú výškovú členitosť.

Napriek tomu, že v súčasnosti okres má vzhľadom na hlavné dopravné koridory okrajovú polohu, vznikli tu moderné mestské sídla, z nich najdynamickejšia je Prievidza, ktorá je sídlom okresu s počtom obyvateľov 46 408 (rok 2017). Prievidza je centrom osídlenia regionálneho významu s možnosťou plnenia niektorých nadregionálnych funkcií. Ďalšími centrami osídlenia sú Nováky, Handlová, Bojnice a Nitrianske Pravno. Špecifickým sídelným prvkom je Prievidza a kúpeľné mesto Bojnice, ktoré priestorovo vytvárajú takmer jeden celok, avšak sú samostatnými sídlami.

Okres má významné hospodárske postavenie. Je tu vybudovaný najväčší palivovo-energetický komplex na Slovensku, založený na ťažbe a spaľovaní hnedého uhlia a lignitu, na ktorý je naviazaný rad ďalších priemyslových a výrobných odvetví, ako napr. Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. Prievidza, Elektráreň Nováky, Novácke chemické závody, a.s..

Rýchly rozvoj palivovo-energetického komplexu mal však na druhej strane negatívny až katastrofický vplyv na životné prostredie. Územie okresu, známe ako územie Hornej Nitry, patrí medzi 9 oblastí Slovenska s najviac narušeným životným prostredím a s veľmi zlým zdravotným stavom obyvateľstva. Problémom sú tiež poddolované územia, najmä v priestore medzi Novákmi a Prievidzou, okolie Cigeľa a Handlovej. Preto základnou myšlienkou návrhu

ÚPN VÚC je požiadavka na zlepšenie životného prostredia, komplexná reanimácia prírodných celkov a krajinného prostredia a nosných územných prvkov ekologickej stability.

Nitrianskou kotlinou prechádza hornonitrianska sídelná rozvojová os, ktorá smeruje z Topoľčian, Partizánskeho cez Prievidzu do Nitrianskeho Pravna.

Územie okresu možno rozčleniť na tri funkčné podpriestory:

1. Hornonitriansky s mestami Prievidza, Bojnice, Nováky a obcou Nitrianske Pravno
2. Handlovský s mestom Handlová
3. Nitricko-rudniansky, s centrami v Dolných Vesteniciach a Nitrianskom Rudne

Základné rozvojové smery sú:

- Prievidza - Nováky - Bánovce nad Bebravou - Trenčín
- Prievidza - Nováky - Partizánske - Topoľčany
- Prievidza - Handlová - Žiar nad Hronom

Vedľajšie rozvojové smery sú:

- Valaská Belá - Ilava - Považská Bystrica
- Nitrianske Pravno - Rajec - Příbovce

Napriek zlému životnému prostrediu územie má vysoký rekreačný potenciál - Bojnice-Homôlka, Fačkovské sedlo, Remeta, Osliansky potok, Valaská Belá, Radobica, Nitrianske Rudno, Kanianka, Chalmová. Nachádza sa tu veľa liečivých minerálnych vôd.

Hlavný cestný ťah celoštátneho významu smeruje z Trenčína cez Bánovce nad Bebravou, Prievidzu, Handlovú do Žiaru nad Hronom, reprezentovaný navrhovanou rýchlostnou cestou R2. Cesta nadregionálneho významu prechádza z Partizánskeho cez Nováky do Prievidze a Nitrianskeho Pravna, ďalej do Turčianskych Teplíc alebo do Žiliny. Z regionálnych ciest je najvýznamnejšia cesta, ktorá cez Nitrianske Rudno vedie do Ilavy. Železničná trať z Chynorian smeruje do Prievidze a odtiaľ do Handlovej a Hornej Štubne alebo do Nitrianskeho Pravna. V Prievidzi sa nachádza letisko so štatútom medzinárodnej dopravy.

Cez územie prechádzajú významné trasy technickej infraštruktúry - skupinový vodovod Turček, Turčianska, Pohronská a Ponitrianska vetva VTL plynovodu, diaľkové rozvody elektrickej energie z transformovne Bystričany, vzdušné retranslačné trasy a ďalšie produktovody a plynovody.

V súvislosti s množstvom disponibilného tepla, ktoré vzniká pri výrobe elektrickej energie v ENO Nováky a na druhej strane s potrebou reanimovať poddolované územia sa otvára možnosť vybudovať moderný špecifický typ parku tzv. Agropark (návrh Zmeny a doplnky č. 1/2004 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja), ktorý je lokalizovaný v území medzi Novákmi a Prievidzou. Predmetné územie je značne postihnuté a devastované dlhodobými účinkami hlbinej a povrchovej ťažby hnedého uhlia.

Zámerom lokalizácie parku je orientovať činnosti v rámci parku na postupnú a komplexnú revitalizáciu krajinného prostredia Hornej Nitry postihnutej dlhodobou banskou činnosťou, s cieľom obnovenia narušeného krajinného prostredia, hydrologického režimu povrchových vôd, eliminovania narušených urbanizovaných prostredí a infraštruktúrnych dopravných systémov. Súčasne má predpoklady riešiť problematiku zamestnanosti v regióne, ktorý je dotknutý rozsiahlym transformačným procesom.

Okres Púchov

Okres Púchov vznikol v roku 1996 z pôvodného územnosprávneho obvodu okresu Považská Bystrica. Demografické údaje svedčia tak ako v celom Trenčianskom kraji o úbytku prirodzeného prírastku ako aj negatívnom migračnom salde.

Nachádza sa v severozápadnej časti Trenčianskeho kraja pri hraniciach s Českou republikou, čo vytvára dobré predpoklady pre cezhraničnú spoluprácu. Prevažná časť okresu sa rozprestiera na výbežkoch Bielych Karpát, Javorníkov a Strážovských vrchov, časť územia v nive Váhu. Z hľadiska ochrany prírody patrí územie okresu medzi veľmi hodnotné. Do okresu zasahujú tri veľkoplošné chránené územia - CHKO Kysuce, CHKO Strážovské vrchy, CHKO Biele Karpaty. V týchto priestoroch sú vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky v lokalitách s vidieckym kopaničiarskym osídlením.

V riečnej nive Váhu nachádza sa aj hlavná koncentrácia osídlenia s centrom v meste Púchov s počtom 17 810 obyvateľov. Ďalšími významným sídlom nad 5 000 obyvateľov je Beluša (5 925 obyv.), sídlami nad 2 000 obyvateľov sú Lednické Rovne (4 048 obyv.) a Lysá pod Makytou (2 105 obyv.). V kategórii sídiel od 1 000 do 2 000 obyvateľov sa nachádzajú Dohňany (1 796 obyv.), Dolné Kočkovce (1 220 obyv.), Lazy pod Makytou (1 213 obyv.), Lednica (947 obyv.). Územie okresu sa nachádza na považskej sídelnej rozvojovej osi a spolu s Považskou Bystricou tvoria ťažisko osídlenia nadregionálneho významu, pričom v súvislosti s novým územnosprávnym členením je nutné posilňovať jeho väzbu na Trenčín, pretože doterajšie väzby boli formované na Žilinu. Vzhľadom na malú vzdialenosť s okresným mestom Považská Bystrica a doterajšie väzby je predpoklad, že tu môže prísť k vytvoreniu určitej sídelnej delby práce. Charakteristický fenomén v osídlení tvoria zachovalé historické a krajinné štruktúry v podobe kopaničiarskeho osídlenia v Javorníkoch.

Územie okresu má z hľadiska dopravy výhodnú polohu. Leží na sieti nadradenej dopravnej infraštruktúry: diaľnica D1, komunikácia I/49 v smere na ČR, navrhovaná rýchlostná cesta R6, navrhovaná modernizácia železnice č. 120 na traťovú rýchlosť 120 km/hod a navrhovaná Vážska vodná cesta. Údolím Váhu prebiehajú prevažne všetky ťahy aj technickej infraštruktúry a je tu situovaná prevažná časť sídiel a priemyselných podnikov.

Okres je charakteristický heterogénnou štruktúrou hospodárskej základne, s rozvinutým chemickým, gumárenským, odevným, sklárskym, potravinárskym a strojárskym priemyslom, ktorý je sústredený v sídlach Púchov, Lednické Rovne a Beluša. Významné postavenie v okrese majú kúpele Nimnica, ktoré majú celoštátny význam.

Okres Trenčín

Súčasný okres Trenčín tvorí územie bývalého obvodu Trenčín. Z pôvodného okresu Trenčín sa v roku 1996 odčlenil bývalý obvod Nové Mesto nad Váhom, ktorý vytvoril samostatný okres. Nový okres Trenčín sa stal centrom novokonštituovaného Trenčianskeho kraja.

Okres Trenčín sa rozprestiera v údolí rieky Váh, medzi územím Bielych Karpát a Považským Inovcom, s osídlením v nive Váhu a pozdĺž úpäť pohorí.

Osídlenie v okrese formovali prírodné a civilizačné danosti. Pre okres je charakteristická poľnohospodárska a lesná krajina, kde sa strieda mestský typ osídlenia s pomerne husto rozloženou sieťou vidieckych sídiel pozdĺž nivy Váhu, tvoriacich pásové osídlenie s riedko osídleným podhorím.

Z hľadiska demografického vývoja patrí okres k okresom s nárastom obyvateľstva, hlavne z dôvodu imigrácie obyvateľstva, s vyššou dynamikou rastu obyvateľstva.

Významným determinantom urbanizačného rozvoja okresu bol priemysel, a to hlavne v sídle Trenčín, ktorý má výhodnú heterogénnu štruktúru priemyslu s prevahou zastúpenia strojárkeho textilneho priemyslu, ďalej v sídle Nemšová sklársky priemysel, Horné Srnie stavebný priemysel.

Sídlo Trenčín s počtom obyvateľov 55 537 (rok 2017) má dominantné postavenie ako významné administratívno-správne centrum Trenčianskeho kraja, kultúrno-spoločenské, vzdelávacie (sídlo vysokej školy), výstavno-nákupno-obchodné, hospodársko-ekonomické, športové centrum.

Rozvojový potenciál sídla vyplýva z výhodnej dopravnej polohy a napojenia na všetky druhy dopravy (po splavnení Váhu aj vodnej dopravy). Rozvoj uvedených funkcií znamená pre sídlo Trenčín zaradenie v rámci sídelnej štruktúry medzi sídla nadregionálneho významu s možnosťou plnenia celoštátnych a medzinárodných funkcií s tým, že perspektívne ho treba budovať ako centrum celoštátneho významu.

Špecifické postavenie v okrese, kraji, ako aj z celoštátneho hľadiska má sídlo Trenčianske Teplice, vzhľadom na jeho funkciu kúpeľného miesta. Bezprostredné zázemie Trenčianskych Teplíc vzhľadom na osobitný krajinný ráz vytvára v rámci okresu Trenčín špecifický funkčný priestor Trenčiansko-teplíckej kotliny, determinovaný prírodnými danosťami priestoru - výskytu prírodných liečivých zdrojov, krajinným potenciálom podhorskej lesnej krajiny, s nadregionálnym a regionálnym rekreačným využitím a charakteristickým vidieckym osídlením. Sídlo Trenčianske Teplice s počtom obyvateľov 4 177 (rok 2017) je možné rozvíjať ako sídlo subregionálneho významu a vzhľadom na jeho špecifickú funkciu, v rámci sídelnej štruktúry kraja, môže plniť aj niektoré funkcie regionálneho významu.

Vo vymedzenom funkčnom priestore Trenčiansko-teplíckej kotliny leží sídlo Trenčianska Teplá, ktorá vzhľadom na svoju výhodnú polohu, ležiacu na hlavných dopravných koridoroch, môže sa rozvíjať ako centrum subregionálneho významu orientované na rozvoj kontajnerovej dopravy. Na druhej strane môže slúžiť ako nástupné centrum do Trenčiansko-teplíckej kotliny.

Významným sídlom okresu je sídlo Nemšová, ktorá v súčasnosti, vplyvom bezprostrednej väzby na diaľnicu D1 postupne získava na význame. Sídlo bude plniť funkciu subregionálneho centra pre svoje bezprostredné zázemie, ako aj príslušné obce a kopanice.

Juhovýchodná časť okresu ležiaca medzi Považským Inovcom a Strážovskými vrchmi, územie okolo Svinnej, predstavuje typickú poľnohospodársko-lesnú krajinu. Z demografického hľadiska charakterizovaná ako regresívna. Táto časť okresu vzhľadom na polohu, ktorá sa nachádza medzi krajským sídlom Trenčín a okresným sídlom Bánovce nad Bebravou, značný urbanistický útlm, si vyžaduje osobitnú pozornosť. Vzhľadom na vyššie uvedené je možné počítať vo výhlade s posilnením sídla Svinná funkciami vyššieho významu, čo umožní zníženie migrácie obyvateľstva za prácou a vybavenosťou a čiastočne odľahčí krajské sídlo.

Okres Trenčín má silné väzby na bezprostredne nadväzné okresy v považskom páse, a to na Nové Mesto nad Váhom, Ilavu (a hlavne Dubnicu nad Váhom vzhľadom na kooperačné väzby). V rámci kraja je nevyhnutné dobudovať väzby na okresy Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Prievidza vytvorením kvalitatívne vyššej úrovne dopravnej infraštruktúry t. j. vybudovaním rýchlostnej cesty R2.

2.4 Medzinárodné a európske súvislosti

Z pohľadu medzinárodných súvislostí sú, popri ekonomických predpokladoch vývoja spoločnosti a tendenciách nastupujúcej globalizácie, ktorých vplyvy, resp. súvislosti na územný rozvoj sú významné a pre ďalšie utváranie sídelnej štruktúry Slovenskej republiky dominujúce najmä nasledovné faktory rozvoja osídlenia:

- geomorfologické a polohové danosti širšieho i vlastného územia SR,
- sídelno–priestorové danosti okolitého územia,
- možnosti vytvárania cezhraničných sídelných systémov,
- súčasné a uvažované tranzitné dopravné spojenia územím SR.

Geomorfologické danosti okolitého európskeho územia aj územia Slovenska poskytujú určité jedinečné výhody, ale tvoria aj bariéry. Územie Slovenska sa nachádza na rozhraní dvoch horských európskych masívov – Álp a Karpát s riekou európskeho významu Dunajom. Väčšina územia Slovenska je hornatou krajinou s bohatou a špecifickou kultúrno–historickou tradíciou a rekreačným potenciálom.

Komunikačné danosti súčasnej i uvažovanej európskej dopravnej siete budú ovplyvňovať ďalší rozvoj sídelných štruktúr na Slovensku predovšetkým v koridoroch, ktoré boli odsúhlasené na medzinárodnej úrovni ako multimodálne koridory, resp. doplnkové trasy európskeho významu, ktoré prechádzajú cez územie Slovenska alebo ležia v jeho tesnej blízkosti a budú mať vplyv na rozvoj prihraničných oblastí SR.

Nadregionálne vzťahy Trenčianskeho kraja vyplývajú z polohy v predpokladaných rozvojových koridoroch a jeho postavenia vo vzťahu ku koncentráciám európskeho trhu. Z toho následne vyplýva aj poloha regiónu na navrhovaných dopravných koridoroch a uvažovaných sídelných osách. Ide predovšetkým o tieto prepojenia:

1. koridory európskej multimodálnej siete TEN-T ležiace mimo územia SR, avšak v jej tesnej blízkosti s vplyvom najmä na rozvoj prihraničných oblastí SR:
  - III: Berlín – Wrocław – Kraków – Ľvov – Kijev a
  - V: Terst – Ljubljana – Budapešť – Užhorod – Ľvov,
2. koridory európskej multimodálnej siete TEN-T, ktoré sú v dotyku, resp. prechádzajú územím Slovenska, resp. bezprostredne prechádzajúci územím kraja
  - VII: rieka Dunaj,
  - VI: Gdaňsk – Poznaň/Lodž – Žilina,
  - **Va: Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod,**
  - IV: Berlín/Norimberk – Praha – Bratislava – Budapešť – Istanbul.

Prepojenia európskeho významu, ktoré by malo Slovensko propagovať a podporovať predovšetkým v záujme vlastného rozvoja sú:

- severo–južné prepojenie východným Slovenskom od severských a pobaltských štátov smerom na Balkán,
- **prepojenie z Považia pokračujúce cez Maďarskú republiku smerom k prístavom Terst a Rijeka, resp. smerom na Slovinsko a Chorvátsko,**
- prepojenie západno–východné južnej časti Slovenska, zachytávajúce diagonálne prepojenie naprieč Európou (od juhozápadnej Európy po severovýchodnú Európu),
- **západno–východné prepojenie ako stredná os prepájajúca súčasné koridory TEN-T v smere Norimberk/Drážďany – Praha – Olomouc – Púchov – Žilina – Košice – hranica**

s Ukrajinou.

Spojením uvedených exogénnych faktorov s vnútornými rozvojovými faktormi, z ktorých najväčšiu váhu má vytvorený priemyselný a výskumný potenciál i relatívne vysoký stupeň kvalifikácie humánnych zdrojov, Trenčiansky kraj z hľadiska interregionálnych vzťahov v rámci SR sa zaraďuje medzi regióny s možnosťou rýchlej adaptácie na trhové podmienky a bude patriť medzi tzv. zdrojové regióny.

V širších interregionálnych vzťahoch je potrebné perspektívne počítať s tým, že dynamizujúcim faktorom bude dostupnosť mestského regiónu Viedeň-Bratislava, ktorý v nadradenej európskej sídelnej sieti je zaraďovaný podľa celoeurópskych koncepcií medzi „centrá internacionálneho významu“ sústreďujúce najvýznamnejší výrobný, výskumný a finančný potenciál v európskom merítku.

Okrem pozitívnych dôsledkov vyplývajúcich z polohy Trenčianskeho kraja, jeho komparatívnych výhod a širších interregionálnych vzťahov v celoeurópskom, stredoeurópskom a slovenskom merítku je potrebné brať do úvahy i skutočnosti, ktoré môžu niešť niektoré negatívne tendencie. Prvou z nich je reálna tendencia odčerpávania kvalifikovaných pracovných síl mestským regiónom Viedeň-Bratislava, resp. dobre dostupným jadrom ekonomickej aktivity Európy, ktoré sa súčasne vyznačuje vysokým stupňom demografickej depresie a relatívne rýchlym znižovaním počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Riešením je jedine zrýchlenie tempa adaptácie hospodárskej základne kraja podporou vybraných rozvojových projektov a vytváraním rovnocenných životných podmienok atraktívnymi pracovnými príležitosťami, bývaním a komplexným vybavením územia.

Druhou nezanedbateľnou skutočnosťou je poloha regiónu na priesečníku priestorov demografickej depresie a demografickej aktivity. S rastom atraktivity regiónu je nutné reálne uvažovať s tým, že región sa stane imigračným územím aj keď s nižšou atraktivitou ako Bratislavský región, resp. mestský región Viedeň-Bratislava. Zdrojom migrácie pracovných síl môžu byť jednak voľné pracovné sily zo severných demograficky aktívnych regiónov severného Slovenska, ale aj regiónov východnej a juhovýchodnej Európy, u ktorých proces vyrovnávania hospodárskej úrovne pri jej súčasnom nízkom stupni je rátný na obdobie 30-40 rokov a má teda generačný charakter.

V úvahách je možné vychádzať len z globálnych čísiel spracovaných pre EÚ fa Empirica Koln, v ktorých sa predpokladá migrácia u horeuvedených regiónov v počte 4-5 mil. obyvateľov, z čoho by sa v štátoch strednej Európy mohlo usídlieť cca 2 mil. obyvateľov. Je zrejmé, že migrujúce obyvateľstvo bude preferovať územia štátov EÚ a na nich usídlenie v prihraničných regiónoch SR.

Poloha Trenčianskeho samosprávneho kraja ako hraničného územia určuje potrebu riešenia širších medzinárodných súvislostí. Ťažisko osídlenia kraja je ťažiskom osídlenia pozdĺž považskej sídelnej rozvojovej osi, ktorá spája viedenskú a sliezsku aglomeráciu, obe európskeho významu, cez ktorú sa prepájajú tieto ťažiská s moravskými ťažiskami osídlenia v Českej republike. Pre vytvorenie cezhraničnej sídelnej spolupráce je potrebné zosúladiť územnoplánovaciú dokumentáciu, ako aj iné koncepčné rozvojové koncepcie Trenčianskeho samosprávneho kraja a rozvojové koncepcie a územné plány jednotlivých miest a obcí s dotknutými regiónmi jednotlivých štátov navzájom.

Návrh ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov je spracovaný v súlade s medzinárodnými dohodami a záväzkami, ktoré Slovenská republika na seba prebrala.

2.5 Konceptia rozvoja sídelnej štruktúry

2.5.1 Súvislosti vo väzbe na Konceptiu územného rozvoja Slovenska

Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (ďalej KURS 2001) ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho stupňa bola schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001 a jej záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z.

V roku 2009 Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (MVRR SR) zabezpečilo spracovanie KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001). Nariadením vlády SR č. 461 zo dňa 16.11.2011 boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001.

V súlade s § 9 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov KURS 2001 v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001 (ďalej len KURS 2001 v znení ZaD č. 1) rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia SR a ustanovuje rámec sociálnych, ekonomických, environmentálnych a kultúrnych požiadaviek štátu na územný rozvoj, starostlivosť o životné prostredie a tvorbu krajiny SR a jej regiónov. Z hľadiska sídelnej štruktúry sa zameriava na usporiadanie a hierarchizáciu štruktúry osídlenia a uzlov sídelných a hospodárskych aglomerácií v medzinárodných a celoštátnych súvislostiach a na rozvoj hlavných urbanizačných osí na území SR.

KURS 2001 v znení ZaD č. 1 vyjadruje hlavné ciele územného rozvoja SR a ich priority v európskom a republikovom kontexte. Vo svojej koncepcnej rovine vyjadruje odporúčania na usporiadanie a hierarchizáciu štruktúry osídlenia a uzlov sídelných a hospodárskych aglomerácií v medzinárodných a celoštátnych súvislostiach, ako aj návrh rozvoja hlavných urbanizačných osí SR. Zároveň zhodnocuje požiadavky odvetvových koncepcií na priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia SR. KURS 2001 navrhol sídelnú štruktúru pozostávajúcu predovšetkým z ťažísk osídlenia, rozvojových osí a centier osídlenia, ktorá bola v ZaD č. 1 KURS 2001 prehodená vo vzťahu na celoštátne a medzinárodné súvislosti. Navrhovanou sídelnou štruktúrou sa vytvára predpoklad racionálneho využívania nadradenej dopravnej a technickej vybavenosti územia, optimalizácie využívania miestnych zdrojov a daností, racionalizácie dostupnosti obyvateľov k vyšším službám a zamestnanosti, ako aj k lepšiemu vzťahu medzi mestami a ostatným vidieckym osídlením. Racionalizáciou a optimalizáciou priestorových súvislostí sídiel sa vytvára aj racionalizácia a optimalizácia ekonomických aktivít pri rešpektovaní zásad a princípov tvorby kvalitného životného prostredia.

Rozvoj funkčných aglomerovaných sústav je nosným princípom aj pri zabezpečovaní konkurencieschopnosti jednotlivých regiónov. Ťažiská osídlenia by mali plniť funkciu akceleratorov všeobecného rozvoja. Ťažiská osídlenia by sa mali rozvíjať na základe partnerských vzťahov medzi jednotlivými mestami, ako aj medzi mestami a ich zázemím – vidieckym priestorom. Cieľom je naďalej zachovať a rozvíjať relatívne rovnomerne založenú sieť stredne veľkých miest, ktorá tvorí základ polycentrického systému osídlenia. V ďalšom vývoji sa preto navrhuje orientovať sa na kvalitatívny rast miest a aglomerácií.

Sídlné systémy vytvárajú siete ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídiel. Spolu vytvárajú sídelnú štruktúru Slovenska.

Pri odporúčaní vytvorenia optimálnej sídelnej štruktúry je potrebné zohľadniť rad činiteľov a vzájomných súvislostí. Ide najmä o:

- medzinárodné dohovory rôznych odvetvových systémov,
- koncepcie a princípy priestorového rozvoja v širších medzinárodných súvislostiach,
- celoštátne odvetvové koncepcie,
- rozvojové princípy, ktoré boli doteraz prijaté,
- zohľadnenie ekonomických, sociálnych a kultúrno – historických podmienok konkrétnych regionálnych celkov.

2.5.2 Záväzná časť KURS 2001 v znení ZaD č. 1

Vo vzťahu na záväznú časť KURS 2001 v znení ZaD č. 1 územia Trenčianskeho samosprávneho kraja sa dotýkajú nasledovné zásady a regulatívy:

1. V oblasti medzinárodných súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- 1.2. Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla pozdĺž spojnic:
  - 1.2.1. katowickej a viedenskej aglomerácie,
  - 1.2.2. katowickej a budapeštianskej aglomerácie.
- 1.3. Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike.
- 1.6. Vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Slovenskej republike a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce.
- 1.7. Rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ.

2. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- 2.1. Formovať základnú makrokoncepciu sídelných štruktúr Slovenskej republiky v smere vytvárania polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať nadviazanie sa na celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov.
- 2.5. Zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky.
- 2.6. Formovať sídelnú štruktúru na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých

hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov.

- 2.7. Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z týchto skupín centier:
- 2.9. Podporovať rozvoj centier prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Banská Bystrica, Nitra, Prešov, Žilina, Trenčín, Trnava.
- 2.11. Podporovať rozvoj centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Bardejov, Čadca, Dunajská Streda, Humenné, Komárno, Levice, Liptovský Mikuláš, Lučenec, Michalovce, Piešťany, Považská Bystrica, Prievidza, Rimavská Sobota, Ružomberok, Spišská Nová Ves, Topoľčany, Trebišov.
- 2.12. Podporovať rozvoj centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Brezno, Dolný Kubín, Galanta, Kežmarok, Nové Mesto nad Váhom, Pezinok, Púchov, Rožňava, Senica, Vranov nad Topľou, Žiar nad Hronom.
- 2.13. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Bánovce nad Bebravou, Banská Štiavnica, Detva, Dubnica nad Váhom, Hlohovec, Kysucké Nové Mesto, Malacky, Myjava, Levoča, Partizánske, Senec, Skalica, Stará Ľubovňa, Šaľa, Snina, Svidník.
- 2.14. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Bojnice, Bytča, Filákov, Gelnica, Handlová, Hnúšťa, Holíč, Ilava, Kolárovo, Kráľovský Chlmec, Kremnica, Krupina, Liptovský Hrádok, Medzilaborce, Modra, Moldava nad Bodvou, Námestovo, Nová Baňa, Rajec, Revúca, Sabinov, Sečovce, Sereď, Stropkov, Svit, Šamorín, Šahy, Štúrovo, Šurany, Trstená, Turčianske Teplice, Tvrdosín, Veľký Krtíš, Veľký Meder, Vráble, Vysoké Tatry, Zlaté Moravce.
- 2.15. Podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny: Dobšiná, Dudince, Giraltovce, Hriňová, Hurbanovo, Krompachy, Lipany, Nová Dubnica, Poltár, Rajecké Teplice, Sobrance, Spišská Belá, Spišské Podhradie, Stará Turá, Stupava, Tisovec, Tornaľa, Trenčianske Teplice, Turzovka, Veľké Kapušany, Vrútky, Žarnovica, Želiezovce.
- 2.16. Podporovať rozvoj centier piatej skupiny: Beluša, Brezová pod Bradlom, Čierna nad Tisou, Dvory nad Žitavou, Gbely, Hanušovce nad Topľou, Jelšava, Krásno nad Kysucou, Leopoldov, Medzev, Modrý Kameň, Nemšová, Nováky, Oščadnica, Podolíne, Sládkovičovo, Sliač, Smečany, Spišská Stará Ves, Strážske, Svätý Jur, Šaštín – Stráže, Tlmače, Veľký Šariš, Vrbové.
- 2.18. Podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne
  - 2.18.4. nitrianske a trenčianske ťažisko osídlenia ako aglomerácie celoštátneho významu.
- 2.19. Podporovať ako ťažiská osídlenia druhej úrovne:
  - 2.19.6. povážsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia,
  - 2.19.7. prievidzské ťažisko osídlenia.
- 2.20. Podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne prvej skupiny:
  - 2.20.1. bánoveckobebravské a partizánske ťažisko osídlenia,
- 2.21. Podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne druhej skupiny:
  - 2.21.6. myjavské ťažisko osídlenia,

- 2.22. Podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.
- 2.23. Podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území.
- 2.24. Sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti regionálnych celkov.
- 2.25. Formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie.
- 2.26. Upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.
- 2.27. Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
  - 2.27.1. považskú rozvojovú os: Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina,
  - 2.27.10. lyskú rozvojovú os: Beluša – Púchov – Lysá pod Makytou – hranica s Českou republikou.
- 2.28. Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
  - 2.28.2. ponitriansku rozvojovú os: Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
  - 2.28.3. hornonitriansku rozvojovú os: Topoľčany/Bánovce nad Bebravou – Partizánske – Prievidza – Handlová – Žiar nad Hronom,
- 2.29. Podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:
  - 2.29.5. myjavskú rozvojovú os: Senica – Myjava – Stará Turá – Nové Mesto nad Váhom,
  - 2.29.9. hornonitriansko-turčiansku rozvojovú os: Prievidza – Turčianske Teplice (v úseku Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice ako komunikačno-sídelnú os),

3. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom:

- 3.1. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a prírodných, kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov.
- 3.2. Zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.
- 3.3. Pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 3.4. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

4. V oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva:

- 4.1. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.
- 4.2. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:
  - 4.2.1. územia lokalít zapísaných v Zozname svetového dedičstva,
  - 4.2.2. územia pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón,
  - 4.2.3. územia historických jadier miest a obcí,
  - 4.2.4. známe a predpokladané archeologické náleziská a archeologické nálezy,
  - 4.2.5. územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond,
  - 4.2.6. novodobé architektonické a urbanistické diela,
  - 4.2.7. areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím,
  - 4.2.8. historické technické diela,
  - 4.2.9. historické krajinné štruktúry vrátane území s rozptýleným osídlením.
- 4.3. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry:

- 5.1. Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri, rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej.
- 5.2. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch prírodného dedičstva UNESCO, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu a v biotopoch druhov európskeho a národného významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.
- 5.3. Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny.
- 5.4. Zabezpečovať zvýšenie ekologickej stability, prípadne obnovu biotickej integrity a biologickej rozmanitosti v územiach a krajinných segmentoch s narušeným prírodným, resp. životným prostredím.
- 5.5. Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť dlhodobu priaznivú existenčnú podmienku pre akvatickú a semiakvatickú biotu vodných ekosystémov.
- 5.6. Identifikovať stresové faktory v území a zabezpečovať ich elimináciu.

- 5.7. Zabezpečovať vhodnú delimitáciu pôdneho fondu v súlade s potenciálom územia.
- 5.8. Uplatňovať účinné krajinnoekologické a technické opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov pri využívaní prírodných zdrojov a kultúrno-historických štruktúr.
- 5.9. Rešpektovať kvalitnú poľnohospodársku pôdu ako základný pilier potravinovej bezpečnosti štátu. Zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou už v rámci územnoplánovacej činnosti. Zabezpečovať ochranu pôdných zdrojov vhodným a racionálnym využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny a to aj s dôrazom na zamedzovanie erózie pôdy.
- 5.10. Asanovať a revitalizovať územia s vysokým stupňom environmentálnej záťaže.
- 5.11. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie prírodných zdrojov, nerastného bohatstva vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov, regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, najmä tie, ktoré sú poškodené alebo zničené následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.
- 5.12. Riešiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálneho využívania v súlade s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny.
- 5.13. Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity.

6. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja:

- 6.1. Rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov v súlade s platnými strategickými a programovými dokumentmi v oblasti regionálneho rozvoja.
- 6.2. Zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok na podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov verejnou infraštruktúrou.
- 6.3. Diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie.
- 6.4. Vytvárať podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou a zvyšovať vzdelanostnú úroveň a mobilitu pracovnej sily v regiónoch.
- 6.5. Sústrediť pozornosť na rozvoj "Globálnej informačnej spoločnosti" v Slovenskej republike predovšetkým skvalitňovaním infraštruktúry komunikačných systémov.
- 6.6. Zvyšovať kvalitu riadenia a koordinácie nástrojov regionálnej a územnoplánovacej politiky.
- 6.7. Zvyšovať konkurencieschopnosť a ekonomickú výkonnosť regiónov rozvíjaním inovačného potenciálu regiónov a efektívnejším využívaním existujúcich výrobných zdrojov.

7. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

- 7.1. Stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd, najmä pôd pod závlahami, pôd vinogradov a najlepších bonít a ochranu výmery a kvality pôdy uskutočňovať nielen ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu, ale aj ako súčasť ochrany prírodného

a životného prostredia. V územnom rozvoji rešpektovať zachovalé a prevádzkyschopné závlahové sústavy a odvodňovacie kanálové siete a čerpace stanice.

- 7.2. Stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárske odvetvie diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí.
- 7.3. Zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.
- 7.4. Rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť lesného hospodárstva, podporujúce rozvoj vidieka.
- 7.5. Realizovať ozdravné opatrenia v najviac poškodených lesných spoločenstvách.

8. V oblasti priemyslu a stavebníctva:

- 8.1. Vychádzať pri územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.
- 8.2. Podporovať budovanie rôznych typov priemyselných parkov vo všetkých regiónoch Slovenskej republiky na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov.
- 8.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno – historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých regiónov Slovenskej republiky a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny.
- 8.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

9. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu:

- 9.1. Podporovať tie druhy a formy turizmu, ktoré sú predmetom medzinárodného záujmu (kúpeľný, poznávací kultúrny, horský letný a zimný, tranzitný turizmus a poľovníctvo).
- 9.2. Nadviazať na medzinárodný turizmus a to najmä sledovaním turistických tokov a dopravných trás prechádzajúcich, resp. končiacich v Slovenskej republike. Venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému turizmu.
- 9.3. Previazať dôslednejšie ciele rekreačného a poznávacieho turizmu.
- 9.4. Dotvoriť funkčno-priestorový systém rekreácie a turizmu na celoslovenskej úrovni vytváraním siete rekreačných územných celkov, siete rekreačných záujmových území väčších miest a siete ucelených území vidieckeho osídlenia.
- 9.5. Viazť lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 9.6. Podporovať podmienky pre prímestskú rekreáciu obyvateľov miest v ich záujmovom území.

- 9.7. Zabezpečovať v liečebných kúpeľoch únosný pomer funkcie liečebnej, turisticko-rekreačnej, kultúrno-spoločenskej a ich funkčných plôch.
- 9.8. Podporovať vznik a rozvoj miestnych kúpeľov na základe využitia špecifik daného územia.
- 9.9. Na podporu rozvojových smerov turizmu využívať železničnú a cestnú dopravu, rozvoj a prepájanie cyklotrás, ako aj budovanie príslušnej technickej infraštruktúry.
- 9.10. Zabezpečovať na územiach európskej sústavy chránených území a územiach národnej sústavy chránených území funkcie spojené s rozvojom turizmu a rekreácie tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu stavu ochrany týchto území a predmetu ich ochrany.

10. V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry:

10.1. Školstvo

- 10.1.1. Podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení na území štátu.
- 10.1.2. Znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôsobovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám.
- 10.1.3. Diverzifikovať vysokoškolské štúdium predovšetkým do území, ktoré sú ekonomicky problémové a ktoré potrebujú nové rozvojové impulzy. V týchto územiach vytvárať, v súčinnosti s podporou adekvátnych ekonomických aktivít, vysoké školy podstatne viac zamerané na prax, t.j. zabezpečujúce štúdium na bakalárskej úrovni a sledujúce podporované ekonomické aktivity.
- 10.1.4. Podporovať vytváranie stredných odborných škôl, ktoré poskytujú pomaturitné vzdelávanie v rámci jednotlivých regiónov.

10.2. Zdravotníctvo

- 10.2.1. Rozvíjať zariadenia liečebnej starostlivosti v záujme ich optimálneho využitia v rovnocennej prístupnosti obyvateľov.
- 10.2.2. Podporovať zdravotnícke služby pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.
- 10.2.3. Rozšíriť kapacitu odborných liečebných ústavov a liečební v súlade s potrebami obyvateľstva v regiónoch.

10.3. Sociálna starostlivosť

- 10.3.1. Riešiť nedostačujúce kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a zaostalosť priestorovej vybavenosti v regiónoch.
- 10.3.2. Podporovať vybrané zariadenia sociálnej starostlivosti na regionálnej úrovni.

10.4. Kultúra a umenie

- 10.4.1. Podporovať rovnomerne prevádzku a činnosť existujúcej siete kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

11. V oblasti rozvoja nadradeného dopravného vybavenia:

11.1. Stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch:

- 11.1.3. severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin,

- 11.2. Rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF), ktorá je nástupníckou organizáciou Európskej konfederácie ministrov dopravy (CEMT) a dopravných sietí TEN-T. V ich rámci rešpektovať prioritnú pozíciu projektov európskeho záujmu
  - 11.2.3. železničnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katovice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.,
  - 11.2.4. cestnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katovice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.
- 11.3. Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T a európskych dohôd alokované a plánované v trasách paneurópskych multimodálnych koridorov ITF
  - 11.3.2. multimodálny koridor č. V. vetva Va. (Rakúsko) – Bratislava/Jarovce – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy a pre vysokorýchlostnú železničnú trať Bratislava – Žilina,
  - 11.3.3. multimodálny koridor č. VI. (Gdansk – Varšava – Katovice) – Skalité – Čadca – Žilina/Hričovské Podhradie/Dubná Skala lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy sietí TEN-T a pre vysokorýchlostnú železničnú trať Skalité – Žilina,
  - 11.3.5. hlavné železničné uzlové body a základné verejné terminály kombinovanej dopravy sietí TEN-T v Bratislave (multimodálne koridory č. IV. a V. – vetva Va), Žiline (multimodálne koridory č. V. vetva Va, VI.), Košiciach a Dobrej – ako náhrada za pôvodný terminál v Čiernej nad Tisou (multimodálny koridor č. V. – vetva Va),
  - 11.3.6. letiská siete TEN-T pre medzinárodnú dopravu v Bratislave (multimodálne koridory č. IV. a V. vetva Va), Košiciach a Poprade (multimodálny koridor č. V. vetva Va),
- 11.4. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú a plánovanú v trasách mimokoridorových ITF sietí konvenčnej železničnej a kombinovanej dopravy TEN-T
  - 11.4.4. Púchov – Strelenka – (Olomouc),
- 11.6. Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T alokované a plánované v trasách pripravovaných multimodálnych koridorov a ich vetiev
  - 11.6.1. prioritná os západ – východ (Norimberg/Drážďany – Praha – Olomouc) – Lysá pod Makytou – Púchov – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaná pre cesty a konvenčné železničné trate sietí TEN-T,
- 11.7. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGR) koridory ciest
  - 11.7.1. E 50 (Brest – Paríž – Norimberg – Praha – Brno) – Drietoma – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice – Vyšné Nemecké – (Užhorod – Dnepropetrovsk – Machačkala),
  - 11.7.3. E 75 (Vardo – Helsinki – Gdaňsk – Katowice – Český Těšín) – Žilina – Bratislava – (Győr – Budapešť – Belehrad – Skopje – Solún – Atény – Sítia),
  - 11.7.10. E 572 Trenčín – Žiar nad Hronom,

- 11.8. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhovanú ako upravená existujúca alebo výhľadová súčasť medzinárodných cestných sietí
- 11.8.5. Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša,
- 11.9. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGC, AGTC) koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy
- 11.9.1. trate E 40, C – E 40 (Le Havre – Paríž – Norimberg – Praha – Hranice na Morave – Ostrava) – Čadca – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou – (Čop), (Hranice na Morave) – Lúky pod Makytou – Púchov,
- 11.9.4. trať E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina, Galanta – Leopoldov, C – E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina – Čadca – Skalité – (Czechowice-Dziedzice), Galanta – Leopoldov,
- 11.9.7. hraničné železničné stanice s významom pre medzinárodnú kombinovanú dopravu Čadca, Lúky pod Makytou, Kúty, Čierna nad Tisou, Komárno, Štúrovo.
- 11.13. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiaci objektoch z roku 1991
- 11.13.2. E 81, C – E 81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po Žilinu a koridor spojenia riek E 81 Váh – E 30 Odra s verejnými prístavmi v prístavoch P 81 – 01 Komárno, P 81 – 04 Hlohovec, P 81 – 05 Piešťany, P 81 – 06 Nové Mesto nad Váhom, P 81 – 07 Trenčín, P 81 – 08 Dubnica nad Váhom, P 81 – 09 Púchov, P 81 – 10 Považská Bystrica, P 81 – 11 Žilina a P 81 – 12 Čadca a terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch P81 – 03, C81 – 01 Sereď, P81 – 02, C81 – 02 Šaľa,
- 11.15. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru celoštátnej úrovne – koridory ciest
- 11.15.3. Nitra – Topoľčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice, s vetvami Topoľčany – Chynorany – Bánovce nad Bebravou, Nitra – Hlohovec – Leopoldov,
- 11.16. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory konvenčných železničných tratí
- 11.16.3. Šurany – Nitra – Prievidza – Horná Štubňa,
- 11.16.5. Chynorany – Trenčín,
- 11.17. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory ciest
- 11.17.1. (Hohenau an der March) – Moravský Svätý Ján – Šaštín-Stráže – Senica – Nové Mesto nad Váhom,
- 11.17.9. Žilina – Rajec – Nitrianske Pravno,
- 11.17.20. Nové Mesto nad Váhom – Moravské Lieskove – (Strání – Brno)
- 11.18. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – existujúce a potenciálne letiská pre medzinárodnú dopravu v Nitre, Prievidzi, Trenčíne, Ružomberku, Kamenici nad Cirochou a Prešove.
- 11.20. Proporcionálne podporovať doplnkové postavenie dopravnej infraštruktúry medzinárodného, celoštátneho a nadregionálneho významu, ktorá, spolu s paneurópskymi multimodálnymi koridormi ITF a sieťami TEN-T, vytvára nadradenú dopravnú sústavu Slovenskej republiky.

12. V oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia:

12.1. Vodné hospodárstvo

- 12.1.1. Zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí. Nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.
- 12.1.2. Zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ.
- 12.1.3. Zvyšovať využívanie kapacít vybudovaných veľkozdrojov pitnej vody (vodárenských nádrží) urýchlením výstavby prívodov vody a vodovodných sietí v obciach v bilančnom dosahu týchto zdrojov.
- 12.1.4. Zvyšovať spoľahlivosť zásobovania pitnou vodou rozširovaním diverzifikácie zdrojov, využívaním vzájomného prepojenia zdrojov podzemnej a povrchovej vody a budovaním vodárenských dispečingov.
- 12.1.5. Zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody, orientovať investície na rekonštrukciu diaľkovodných potrubí a vodovodných sietí.
- 12.1.6. Zabezpečovať územnú prípravu pre výstavbu veľkokapacitných zdrojov vody na zásobovanie v deficitných oblastiach a v oblastiach s ohrozenou kvalitou vody a vodohospodárskych diel v súlade s racionálnym využívaním vodohospodárskeho potenciálu.
- 12.1.7. Zabezpečovať podľa návrhu plánu územného rozvoja a z neho vyplývajúcich potrieb prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia.
- 12.1.8. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou.
- 12.1.9. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zosúladiť vypúšťanie odpadových vôd z jestvujúcich kanalizácií a čistiarní odpadových vôd s legislatívou požadovaným stavom.
- 12.1.10. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ (budovať čistiarne odpadových vôd v sídlach s verejnou kanalizáciou, budovať verejné kanalizácie s mechanicko-biologickým čistením v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov, a pod.).
- 12.1.11. Prioritne podporovať výstavbu kanalizácií s čistiarnami odpadových vôd v obciach ležiacich v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov.
- 12.1.12. Vodné hospodárstvo zamerať na zadržanie vody v povodiach. S týmto cieľom zabezpečiť obnovu povodí tak, aby plnili funkciu zadržiavania a postupného prepúšťania vody, zvlášť pri mimoriadnych situáciách.

12.2. Energetika

- 12.2.1. Zabezpečiť územné podmienky pre výstavbu nových zariadení na výrobu elektrickej energie a tepla a s tým súvisiacich stavieb, vrátane zabezpečenia

územnej prípravy, výstavbu a dobudovanie vnútroštátnych elektrických vedení a zariadení slúžiacich na prenos elektrickej energie, výstavbu ďalších medzinárodných prepojení v súvislosti s liberalizáciou energetiky a s otvorením trhov s elektrickou energiou v súlade so Stratégiou energetickej bezpečnosti SR.

- 12.2.2. Pre rozvojové zábery zabezpečenia vnútroštátnych a medzinárodných elektrických sietí a zariadení rešpektovať existujúce koridory vedení 220kV a 400kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch
  - 12.2.2.8.koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile Bystričany – Horná Ždaňa,
  - 12.2.2.9.koridor jestvujúceho vedenia VVN 220 kV V274 Križovany – Bystričany pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN,
  - 12.2.2.10. koridor jestvujúceho vedenia VVN 220 kV V275 Bystričany – Považská Bystrica pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN,
  - 12.2.2.11. koridor jestvujúceho vedenia VVN 220 kV V270 Považská Bystrica – št. hranica SR/ČR pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN,
- 12.2.3. Optimalizovať diverzifikované územné vedenie trás potrubných vedení strategických surovín (ropa, zemný plyn) v súlade s rozvojom ropného a plynárenského priemyslu s cieľom udržať a posilniť strategicky dôležité postavenie Slovenska z pohľadu medzinárodných tranzitov a obchodu v Európe.
- 12.2.4. Rešpektovať územný dopad prepojenia Slovenskej republiky na tranzitný plynovod JAMAL a potrebu výstavby ďalších zásobníkov plynu.
- 12.2.5. Akceptovať v územnom rozvoji potrebu dobudovania skladovacích kapacít pre núdzové zásoby ropy v objeme 90 dní spotreby uplynulého roku a stavieb na zabezpečenie diverzifikácie zásobovania Slovenska ropou.
- 12.2.6. Presadzovať uplatnením energetickej politiky Slovenskej republiky, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom.
- 12.2.7. Vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike.
- 12.2.8. Podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb.

12.3. Odpadové hospodárstvo

- 12.3.1. Usmerniť cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov v určenom čase, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva.
- 12.3.2. Vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví.

12.3.3. Koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch podľa ich špecifickej potreby.

12.3.4. Vytvárať územné podmienky pre výstavbu regionálnych podnikov a prevádzok na separáciu a recykláciu odpadov a spaľovní odpadov pre jednotlivé oblasti s ich lokalizáciou v optimálnom dosahu najväčších producentov odpadov.

Použité skratky:

AGC	Accord européen sur les grandes lignes internationales de Chemin de fer (Európska dohoda o hlavných železničných medzinárodných tratiach)
AGR	Accord européen sur les grandes routes de trafic international (Európska dohoda o hlavných cestách s medzinárodnou prevádzkou)
AGTC	Accord européen sur les grandes lignes de transport international combiné et les installations connexes (Európska dohoda o hlavných tratiach medzinárodnej kombinovanej dopravy a ich zariadeniach)
EÚ	Európska únia
NECONET	National Ecological Network (Národná ekologická sieť)
TEN-T	Trans European Network for Transport (Transeurópska dopravná sieť)
ZVN	zvlášť vysoké napätie
VVN	veľmi vysoké napätie

2.5.3 Sídelné štruktúry

Základným metodologickým východiskom spracovania KURS 2001 v znení ZaD č. 1 je chápanie osídlenia SR ako systému, ktorého základnou funkciou je trvale udržateľný rozvoj sídelného prostredia. Pod sídelným prostredím sa chápe sústava prírodných a civilizačných podmienok umožňujúcich žiť na území SR životným štýlom zodpovedajúcim potrebám a záujmom človeka na súčasnej úrovni rozvinutej civilizácie a so zodpovedajúcou životnou úrovňou.

Sídelná štruktúra SR je tvorená sídelnými systémami, ktoré sú tvorené sieťou ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídiel.

KURS 2001 ZaD č. 1 KURS 2001 špecifikuje návrh na hierarchiu terciárnych centier osídlenia, ako centier plniacich zabezpečenie obyvateľov miest a okolitých obcí vyššou občianskou vybavenosťou, prípadne ktoré spĺňajú predpoklady vytvorenia kvartérnej obslužnosti vo vybraných centrách.

Mesto Bratislava a mesto Košice sú zaradené mimo ostatné skupiny centier s dominantným medzinárodným postavením.

Orientačne možno vybrané obce podľa zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry zoskupiť na národnej úrovni do piatich skupín, ktoré sa členia na podskupiny.

Do **prvej skupiny** sú zaradené obce, ktoré sú rozlíšiteľné v dvoch podskupinách. V prvej podskupine sa nachádza šesť najväčších miest, ktoré plnia aj funkciu krajských miest. Ide

o mestá medzinárodného a celoštátneho významu. V druhej podskupine sú štyri mestá s počtom 50 tis. až 70 tis. obyvateľov, ktoré sú aj súčasnými krajskými mestami, ku ktorým patria aj najväčšie súčasné okresné mestá. Tieto mestá možno charakterizovať aj ako centrá celoštátneho významu.

Do **druhej skupiny** sú zaradené obce, ktoré sú tak isto rozlíšiteľné v dvoch podskupinách. Prvú podskupinu tvoria mestá, ktoré sú všetky sídlami súčasných okresov a ich veľkosť sa pohybuje v rozmedzí 25 tis. až 50 tis. obyvateľov. Sú to mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu. Druhú podskupinu tvoria tak isto všetko obce, ktoré sú sídlami súčasných okresov s veľkosťou v rozmedzí 20 tis. až 30 tis. obyvateľov. V zásade ide o mestá nadregionálneho významu.

Do **tretej skupiny** sú zaradené mestá v dvoch podskupinách.

Prvá podskupina je tvorená mestami ktoré sú vo väčšine sídlami súčasných okresov a možno ich tiež charakterizovať ako centrá regionálneho až nadregionálneho významu s veľkosťou v rozmedzí 12 tis. až 25 tis. obyvateľov. V druhej podskupine sa už začínajú prejavovať špecifické podmienky jednotlivých miest, čo je následne zrejmé aj v ostatných skupinách. Asi 40% obcí sú sídlami súčasných okresov. Mestá tejto podskupiny možno vnímať ako centrá regionálneho významu s tým, že niektoré zabezpečujú niektoré špecifické funkcie až celoštátneho, resp. medzinárodného vyplývajúce z ich špecifických daností.

Do **štvrtej skupiny** sú zaradené obce bez ďalšieho členenia, ktoré v zásade plnia funkciu regionálneho významu.

Do **piatej skupiny** sú zaradené obce, ktoré v zásade plnia funkciu subregionálneho významu.

V štvrtej a piatej skupine sa nachádzajú obce s počtom obyvateľov do 12 tis. V štvrtej sú zostávajúce štyri okresné mestá.

Ťažiská osídlenia, rozvojové osi a centrá osídlenia tvoria a budú tvoriť v ďalšom rozvoji osídlenia, a teda aj v rozvoji hospodárstva a služieb, hlavnú úlohu v rozvoji štátu.

2.5.3.1 Ťažiská osídlenia

V podmienkach SR sú aglomerácie, ktoré sa vytvorili okolo miest. Tieto sa delia do 3 úrovní, ktoré sú členené z hľadiska významu do skupín.

V prvej úrovni sú najväčšie slovenské mestá, najmä krajské sídla a má 4 skupiny.

Do druhej úrovne ťažísk osídlenia sú zaradené tie, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest, pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a okolitými obcami a pri ktorých prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia.

Ťažiská osídlenia tretej úrovne sa členia do 2 skupín. V prvej ide o ťažiská osídlenia, ktoré sú v podstate vytvorené na základe dostredivých účinkov jadrového mesta. V druhej sú ťažiská osídlenia menšieho rozsahu.

Na základe hodnotenia sídelných väzieb v rámci návrhu ÚPN VÚC v sídelnej štruktúre Trenčianskeho kraja sú vytypované ťažiská osídlenia ako priestorovo - plošné sídelné systémy, ktoré sú tvorené sieťou vzájomných vzťahov jednotlivých miest, vidieckych obcí a vidieckeho priestoru.

V rámci ÚPN VÚC územia Trenčianskeho kraja možno charakterizovať nasledovné priestorové štruktúry:

Ťažisko osídlenia najvyššieho významu:

- Trenčianske ťažisko osídlenia ako aglomerácie celoštátneho významu.

Ťažisko osídlenia druhej úrovne:

- povážsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia,
- prievdzské ťažisko osídlenia tvorené okresom Prievidza.

Ťažisko osídlenia tretej úrovne prvej skupiny:

- bánoveckobebravské a partizánske ťažisko osídlenia,

Ťažisko osídlenia tretej úrovne druhej skupiny:

- myjavské ťažisko osídlenia,

Ťažisko osídlenia najvyššieho významu predstavuje priestor, ktorý sa vytvára okolo krajského centra Trenčín a okresných sídiel Nové Mesto nad Váhom a Ilava spolu so sídlom Dubnica nad Váhom, so silnými vzájomnými väzbami týchto významných hospodársko-sídelných centier. Územie ťažiska osídlenia ako aglomerácie celoštátneho významu možno priestorovo vymedziť v nasledovnej štruktúre:

Košeca, Ilava, Dubnica nad Váhom, Nová Dubnica, Nemšová, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Trenčín, Skalka nad Váhom, Trenčín, Soblahov, Mníchova Lehota, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce, Drietoma, Chocholná - Veľčice, Opatovce, Veľké Bierovce, Adamovské Kochanovce, Melčice - Lieskové, Krivosúd - Bodovka, Štvrtok, Bošáca, Beckov, Moravské Lieskové, Dolné Srnie, Trenčianske Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom, Kočovce, Považany, Potvorice, Brunovce, Horná Streda, Modrovka, Pobedim, Podolie, Častkovce, Čachtice

Ťažisko osídlenia druhej úrovne predstavujú priestory, ktoré sa vytvárajú okolo centier Považská Bystrica- Púchov a okolo centra Prievidza

Povážsko-bystricko-púchovské ťažisko osídlenia – KÚRS 2001 v znení ZaD č.1 špecifikuje priestory okolo centier Považská Bystrica a Púchov ako ťažisko osídlenia druhej úrovne. Vzhľadom na existujúci potenciál bipolárnych centier Považská Bystrica a Púchov, ÚPN VÚC v znení zmien a doplnkov uvažuje v tomto priestore s formovaním ťažiska osídlenia v nasledujúcom priestorovom vymedzení:

- Plavník-Drienové, Považská Bystrica, Visolaje, Beluša, Dolné Kočkovce, Púchov, Nimnica, Streženice, Lednické Rovne.

Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia – KÚRS 2001 špecifikuje ako ťažisko osídlenia druhej úrovne. ÚPN VÚC zdôrazňuje význam tohto ťažiska osídlenia, vzhľadom na nesporný význam centra Prievidza v širšom území, centra Bojnice ako kúpeľného miesta celoštátneho až medzinárodného významu, ich vzájomných vzťahov, ktoré vytvárajú bipolárne centrum ťažiska osídlenia. Vychádzajúc z potenciálov demografických, hospodárskych, energetických, prírodných a kultúrno- historických, Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia sa bude formovať v nasledujúcej priestorovej štruktúre:

- Nitrianske Pravno, Pravenec, Poluvsie, Lazany, Nedožery-Brezany, Bojnice, Prievidza, Opatovce nad Nitrou, Kocurany, Lipník, Malá Čausa, Veľká Čausa, Chrenovec, Ráztočno, Handlová, Sebedražie, Cígeľ, Nováky, Zemianske Kostolány.

Ťažisko osídlenia tretej úrovne prvej skupiny predstavujú priestory, ktoré sa vytvárajú okolo centier Bánovce nad Bebravou a Partizánske. Formujú v nasledovných priestorových štruktúrach:

- Bánovce nad Bebravou, Horné Naštice, Brezolupy, Dolné Naštice, Dvorec, Dežerice, Ruskovce.
- Partizánske, Malé Kršteňany, Veľké Kršteňany, Veľké Uherce, Malé Uherce, Brodzany, Pažiť.

Ťažisko osídlenia tretej úrovne druhej skupiny:

Myjavské ťažisko osídlenia regionálneho významu sa bude formovať v nasledujúcej priestorovej štruktúre:

- Brestovec, Myjava, Polianka, Prieasné, Brezová pod Bradlom, Bukovec.

2.5.3.2 Centrá ťažísk osídlenia

Obce, ktoré vzhľadom na svoje polarizačné a aglomeračné sily zabezpečujú obslužnými funkciami obyvateľstvo bezprostredného zázemia predstavujú centrá ťažísk osídlenia.

KURS 2001 v rámci definovania sídelného systému Slovenska vyhodnocovala z celoslovenského pohľadu jednotlivé sídla hlavne z hľadiska plnenia funkcie obslužných - terciárnych centier, prítomnosti jednotlivých druhov zariadení sociálnej infraštruktúry, z hľadiska priestorovej pôsobnosti ako aj z hodnotenia sídiel ako pracoviskových centier. Definovať a charakterizovať sídla nižších stupňov ako centier lokálneho významu je úlohou územného plánu veľkého územného celku.

Návrh koncepcie rozvoja sídelnej štruktúry ÚPN VÚC hodnotil sídelnú štruktúru z pohľadu KURS 2001 a z pohľadu kraja. Zameral sa na definovanie hierarchie sídelných centier, ich vzájomných funkčných väzieb ako aj previazania technickou a dopravnou infraštruktúrou. Základnou požiadavkou na reguláciu je formovanie sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov a podpora rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom.

Centrá ťažísk osídlenia prvej skupiny

V týchto centrách sa odporúča podporovať rozvoj a dobudovanie adekvátnymi funkciami celoštátneho a medzinárodného významu predovšetkým v oblasti správy, vedy a výskumu, obchodných a hospodárskych zariadení a vytvárať podmienky a podporovať ich vzájomné prepojenie, ako aj prepojenie na ostatné centrá európskeho významu systémami rýchlej a výkonnej dopravy.

Centrá ťažísk osídlenia druhej skupiny

V týchto centrách sa odporúča podporovať rozvoj nasledovných zariadení:

- správy vyššieho významu s nadregionálnou až celoštátnou pôsobnosťou
- vyššieho systému vzdelávania nadväzujúceho na stredné vzdelanie s maturitou

- školiacich pre ďalšie vzdelávanie a odborné preškolenie a rekvalifikovanie pracovníkov
- zdravotníckych a sociálnych s funkciou nadregionálneho poskytovania špecifických služieb
- kultúrnych - divadlá, koncertné sály a múzeá
- výstavníctva (veľtrhy) a kongresov
- technologických centier a parkov
- športových pre súťaže krajskej a celoštátnej úrovne
- nákupných a obchodných centier
- voľného času, rekreácie a cestovného ruchu s dostatočnými plochami zelene.

Centrá ťažísk osídlenia tretej skupiny

V týchto centrách sa odporúča usmerňovať a podporovať rozvoj nasledovných zariadení:

- správ okresného významu
- stredných škôl s maturitou
- špecifických škôl
- inštitútov vzdelávania dospelých
- zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia
- kultúrnych zariadení okresného (regionálneho) a nadregionálneho významu
- nákupných a obchodných stredísk
- voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene
- priemyslu.

Centrá ťažísk osídlenia štvrtej skupiny

V týchto centrách sa odporúča usmerňovať a podporovať rozvoj nasledovných zariadení regionálneho významu:

- niektorých správ okresného významu
- stredných škôl s maturitou
- špecifických škôl
- zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia
- kultúrnych zariadení regionálneho významu
- voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene
- priemyslu.

Centrá osídlenia piatej skupiny

V týchto centrách sa pre zabezpečenie ich funkcie z polohy krajských a okresných úradov odporúča rozvoj nasledovných zariadení subregionálneho významu:

- stredných odborných a učňovských škôl
- zdravotných stredísk všeobecných lekárov a zubných ambulancií
- výrobných služieb

- obchodných zariadení s komplexným sortimentom tovarov
- voľného času a rekreácie s potrebnými plochami zelene.

Centrá osídlenia šiestej skupiny

Centrá významu by mali zabezpečovať komplexné základné vybavenie pre obyvateľov najbližších príľahlých obcí. Odporúča sa podporovať predovšetkým rozvoj nasledovných zariadení:

- základných škôl
- predškolských zariadení
- zdravotníckych (všeobecní lekári, zubní lekári, lekáreň)
- stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania
- pôšt
- opravárenských a remeselníckych služieb pre pokrytie základnej potreby
- nákupných možností pre pokrytie základnej potreby
- zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

2.5.3.3 Návrh centier ťažísk osídlenia

Návrh ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov uvažuje s vytváraním a dobudovávaním systémových centier osídlenia na území kraja s cieľom vytvoriť sieť konkurencieschopných sídiel tak, aby sa čo najefektívnejšie využil existujúci sídelný potenciál a založená dopravná a technická infraštruktúra v súlade s princípmi trvalo udržateľného života.

Centrá prvej skupiny

Do **prvej skupiny** je možné zaradiť obce, ktoré sú rozlíšiteľné v dvoch podskupinách.

V prvej podskupine sa nachádza šesť najväčších miest, ktoré plnia aj funkciu krajských miest. Túto funkciu plnili aj v období do reorganizácie štátnej správy v šesťdesiatych rokoch. Ide o nasledovné mestá medzinárodného a celoštátneho významu:

- Trenčín

Na území kraja v návrhovom období plní funkciu centra celoštátneho významu krajské mesto **Trenčín**. Trenčín ako centrum Trenčianskeho kraja vytvára spolu s okresnými sídlami Nové Mesto nad Váhom a Ilava ťažisko osídlenia celoštátneho významu, ktoré bude bezprostredne ovplyvňovať a polarizovať rozvoj svojho zázemia.

Vychádzajúc z vysokej koncentrácie sídelno-hospodárskych aktivít, urbanistických súvislostí a intenzity vzájomných vzťahov v priestore Trenčín-Dubnica nad Váhom, návrh ÚPN VÚC uvažuje s formovaním Trenčína ako jadra osídlenia kraja v nasledovnej priestorovej štruktúre:

Trenčín v administratívnych hraniciach, ďalej Zamarovce, Soblahov, Veľké Bierovce, Trenčianska Turná, Opatovce, Kostolná-Záriečie, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Nemšová, Skalka nad Váhom, Dubnica nad Váhom. Hrabovka, Horná Súča

Trenčín sa bude formovať ako centrum:

- správy vyššieho významu s nadregionálnou pôsobnosťou,
- kultúrno-spoločenské,

- vyššieho systému vzdelávania nadväzujúceho na stredné vzdelanie s maturitou,
- výstavno-kongresové, nákupno-obchodné,
- technologické centrá a parky,
- športu, krajskej až celoštátnej úrovne,
- voľného času, cestovného ruchu a rekreácie,
- ako významný dopravný uzol,
- zdravotníckych zariadení a sociálnych služieb, s funkciou nadregionálneho poskytovania špecifických služieb,

Rozvojové nároky v sídle Trenčín je potrebné prednostne orientovať na využitie, prípadne intenzifikáciu existujúcich voľných plôch v rámci zastavaného územia a v prípade ďalších nárokov na rozvojové plochy uprednostniť výstavbu v sídlach zahrnutých do vymedzeného jadra osídlenia kraja v súlade so schváleným ÚPN mesta Trenčín.

Centrá druhej skupiny

Do **druhej skupiny** je možné zaradiť obce, ktoré sú tak isto rozlíšiteľné v dvoch podskupinách, nasledovne (obce sú zoradené podľa abecedy):

Prvú podskupinu tvoria mestá, ktoré sú všetky sídlami súčasných okresov a ich veľkosť sa pohybuje v rozmedzí 25 tis. až 50 tis. obyvateľov. Sú to mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu:

- Prievidza
- Považská Bystrica

Druhú podskupinu tvoria tak isto všetko obce, ktoré sú sídlami súčasných okresov s veľkosťou v rozmedzí 20 tis. až 30 tis. obyvateľov. V zásade ide o mestá nadregionálneho významu:

- Púchov
- Nové Mesto nad Váhom

Centrá tretej skupiny

Do **tretej skupiny** sú zaradené mestá v dvoch podskupinách:

Prvá podskupina je tvorená mestami ktoré sú sídlami súčasných okresov (okrem Dubnice nad Váhom) a možno ich tiež charakterizovať ako centrá regionálneho až nadregionálneho významu s veľkosťou v rozmedzí 12 tis. až 25 tis. obyvateľov:

- Bánovce nad Bebravou
- Dubnica nad Váhom
- Myjava
- Partizánske

V druhej podskupine sa už začínajú prejavovať špecifické podmienky jednotlivých miest, čo je následne zrejmé aj v ostatných skupinách. Asi 40% obcí sú sídlami súčasných okresov. Mestá tejto podskupiny možno vnímať ako centrá regionálneho významu s tým, že niektoré zabezpečujú niektoré špecifické funkcie až celoštátneho, resp. medzinárodného vyplývajúce z ich špecifických daností. Ide o mestá:

- Bojnice
- Handlová
- Ilava

Centrá osídlenia štvrtej skupiny

Na území kraja sa v návrhovom období uvažuje s rozvojom nasledovných centier osídlenia, ktoré v zásade plnia funkciu regionálneho významu:

- Nová Dubnica
- Stará Turá
- Trenčianske Teplice

Centrá piatej skupiny

Na území kraja sa v návrhovom období uvažuje s rozvojom nasledovných centier osídlenia, ktoré v zásade plnia funkciu subregionálneho významu:

- Beluša,
- Brezová pod Bradlom,
- Nemšová
- Nováky.

Centrá šiestej skupiny

Úlohou ÚPN VÚC je stanoviť sídla lokálneho významu, ktoré možno rozčleniť do dvoch podskupín.

V prvej podskupine ide o sídla, ktoré plnia funkcia sídla lokálneho významu s plnením niektorých subregionálnych funkcií:

- Nitrianske Pravno
- Nitrianske Rudno
- Trenčianska Teplá
- Pruské
- Ladce
- Lednické Rovne
- Bošany

Druhú podskupinu predstavujú sídla, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia.

V okrese Bánovce nad Bebravou sú to:

- Uhrovec, Rybany, Veľké Držkovce, Podlužany, Slatina nad Bebravou

V okrese Ilava sú to nasledujúce sídla:

- Košeca, Košecké Podhradie, Horná Poruba, Bolešov, Mikušovce, Zliechov

V okrese Myjava sú to nasledujúce sídla:

- Krajné, Vrbovce, Brestovec

V okrese Nové Mesto nad Váhom sú to nasledujúce sídla:

- Bošáca - Zemianske Podhradie, Moravské Lieskové, Bzince pod Javorinou, Lubina, Kočovce, Považany, Lúka, Čachtice, Podolie, Horná Streda

V okrese Partizánske sú to nasledujúce sídla:

- Chynorany, Klátova Nová Ves, Žabokreky nad Nitrou, Veľké Uherce

V okrese Považská Bystrica sú to nasledujúce sídla:

- Horná Mariková, Dolná Mariková, Papradno, Udiča, Plevník-Drienové, Brvnište, Pružina, Domaniža, Sverepec,

V okrese Prievidza sú to nasledujúce sídla:

- Pravenec, Kanianka, Nedožery-Brezany, Lazany, Chrenovec, Ráztočno, Sebedražie, Valaská Belá, Liešťany, Diviaky nad Nitricou, Diviacka Nová Ves, Dolné Vestenice, Lehota pod Vtáčnikom, Bystričany, Oslany, Zemianske Kostoľany

V okrese Púchov sú to nasledujúce sídla:

- Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou, Dohňany, Lúky, Lednica, Dolné Kočkovce

V okrese Trenčín sú to nasledujúce sídla:

- Horné Srnie, Horná Súča, Dolná Súča, Drietoma, Motešice, Trenčianske Jastrabie, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce, Svinná, Melčice - Lieskové

2.5.3.4 Rozvojové osi

Ďalšou významným sídelným systémom sídelnej štruktúry Slovenska sú rozvojové osi. Tieto sa na Slovensku rozvíjajú v uzlovo–pásovom sídelnom systéme, ktorého osnovu tvoria centrá osídlenia a dopravno–komunikačné systémy, ktoré spájajú jednotlivé centrá. Hierarchia a dôležitosť rozvojovej osi závisí od:

- úrovne centier, medzi ktorými os leží a ktoré prepája,
- významu verejného dopravného vybavenia, pozdĺž ktorého os leží,
- významu verejného technického vybavenia,
- hustoty sídiel na rozvojovej osi,
- počtu a hustoty obyvateľov v obciach prepojených rozvojovou osou.

Rozhodujúcimi rozvojovými osami v sídelnej štruktúre Slovenska sú rozvojové osi prvého stupňa, ktoré prepájajú centrá osídlenia najvyššieho významu a ťažiská osídlenia prvej úrovne a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom sú tieto prepojené minimálne jednou cestnou a jednou železničnou komunikáciou rýchlostného typu.

Rozvojová os druhého stupňa prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu nadregionálneho významu, alebo jednu rýchlostnú cestu,

Rozvojová os tretieho stupňa prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Sídlné rozvojové osi

Sídlnú kostru Trenčianskeho kraja možno charakterizovať ako sústavu s dominantnou považskou rozvojovou osou, na ktorú sa pripájajú niekoľko rozvojových osí:

rozvojová os prvého stupňa:

- Považská sídlná rozvojová os - Bratislava smerom na Trnavu, Považie až po Žilinu. Súčasťou tejto osi sú aj územia okresov Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov, Považská Bystrica,
- Lyská rozvojová os: Beluša – Púchov – Lysá pod Makytou – hranica s Českou republikou.

rozvojová os druhého stupňa:

- ponitrianska rozvojová os: Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- hornonitrianska rozvojová os: Topoľčany/Bánovce nad Bebravou – Partizánske – Prievidza – Handlová – Žiar nad Hronom,

rozvojová os tretieho stupňa:

- myjavská rozvojová os: Senica – Myjava – Stará Turá – Nové Mesto nad Váhom,
- hornonitriansko-turčianska rozvojová os: Prievidza – Turčianske Teplice (v úseku Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice ako komunikačno-sídlnú os),

Okrem týchto sídlných rozvojových osí celoštátneho významu možno na území kraja sledovať rozvojové osi regionálneho významu a to v smere:

- Ilava - Valaská Belá - Nitrianske Rudno -Nováky
- Myjava – Brezová pod Bradlom – Vrbové

Úlohou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je aj v zmysle regulatívov KURS 2001 zhodnotiť makroregionálnu sídlnú štruktúru z pohľadu rozvoja regiónu rozvoja, ktorý detailnejšie premieta jednotlivé väzby v osídlení a zároveň premieta aj potreby väzieb z hľadiska územnosprávneho. Jedným zo základných zásad pri rozvoji sídlnéj siete je upevňovanie sídlné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídlného pásu na paralelný sídlný pás v Českej republike a rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ.

2.5.3.5 Priestory mimo ťažísk osídlenia

Z hľadiska vytvorenia priestorovo vyváženého sídlného systému riešeného územia a pre podporu a zachovanie vidieckeho priestoru ako súčasti tohto systému je žiadúce podporovať aj rozvoj mimo ťažísk osídlenia. Predpoklady pre rozvoj vyplývajú z regionálnych špecifik, a to hlavne z potenciálu územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu hlavne v územiach s kopaničiarskym osídlením, pričom však musia byť integrované s ochranou krajiny a urbanisticko-architektonickou štruktúrou tohto osídlenia. Okrem toho je nevyhnutné vytvárať podmienky pre rozvoj spracovateľskej výroby založenej na báze využívania miestnych zdrojov až po finalizáciu, podporovať obnovu miestnych tradičných remesiel s cieľom vytvoriť pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov a tým znížiť demografickú depresiu.

Z pohľadu dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné toto územie zabezpečiť výkonnou regionálnou hromadnou dopravou, ktorá zabezpečí rýchlu dopravu za vyššou vybavenosťou.

Popri štruktúre ekonomickej základne vidieckeho priestoru možno rozlišovať priestorové druhy vidieckeho priestoru na základe:

- vzťahu mesta a jeho vidieckeho zázemia (dominantnosti mesta ako sídelného centra),
- charakteru osídlenia vidieckeho priestoru (veľkosť a hustota vidieckych obcí),
- polohy voči vyšším sídelným zoskupeniam (vidiecky priestor ako súčasť sídelných štruktúr).

Rozvoj vidieka v budúcnosti sa nemôže obísť bez využitia moderných informačných technológií. Ich uplatnenie treba vidieť nie len vo vytváraní nepoľnohospodárskych pracovných príležitostí vo vidieckom priestore, ale predovšetkým v samotnej organizácii fungovania poľnohospodárskych činností, ich koordinácii na regionálnej a celoštátnej úrovni a pod. Za tým účelom je žiaduce vytvoriť a zabezpečiť adekvátne profesijné vzdelávanie a doškoloňovanie obyvateľstva žijúceho vo vidieckych priestoroch.

Z pohľadu územnoplánovacieho, architektonického a krajinárskeho charakteru jednotlivých priestorov a vidieckych obcí je žiaduce vychádzať a zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, čo znamená vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a vyvinutého charakteru okolitej krajiny. Pre udržanie identity prostredia sa žiada zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí (hromadný, cestný, potočný, vretenovitý, a pod. typ zástavby), nadviazanie na tradičné tvaroslovie ľudovej architektúry a zohľadnenie národopisných špecifik v jednotlivých regiónoch.

Vo výstavbe technickej infraštruktúry je vo vidieckych priestoroch predovšetkým potrebné sledovať zabezpečenie ich dobrej dostupnosti k sídelným centráм, budovanie systémov distribúcie pitnej vody, budovanie systémov odkanalizovania s adekvátnymi čistiarnami odpadových vôd, budovanie systémov odstraňovania komunálneho odpadu.

2.5.4 Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území

1) Dlhodobá stratégia rozvoja centra trenčianskeho ťažiska osídlenia (trenčianskej aglomerácie)

Mesto Trenčín ako centrum **ťažiska osídlenia najvyššieho významu**, je potrebné chápať v širších súvislostiach, ktoré prekračujú hranice administratívneho územia mesta. Tieto súvislosti vyplývajú z polohy mesta, historických daností, sídelno-hospodárskych aktivít, urbanistických súvislostí a intenzity vzájomných vzťahov v bezprostrednom ako aj širšom okolí mesta. Vzhľadom na existujúce vplyvy mesta na jeho bezprostredné zázemie ako aj zvyšujúci sa vplyv okolitých obcí na mesto, má centrum osídlenia Trenčín tendenciu formovať sa ako priestorová štruktúra s nasledovným predpokladaným vymedzením: Trenčín v administratívnych hraniciach, Zamarovce, Soblahov, Veľké Bierovce, Trenčianska Turná, Opatovce, Kostolná-Záriečie, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Nemšová, Skalka nad Váhom, Dubnica nad Váhom Horná Súča, Hrabovka. Predmetnú skutočnosť potvrdzuje aj Koncepcia územného rozvoja Slovenska - KURS 2001 ako aj ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

2) Dlhodobá stratégia rozvoja centra ťažiska osídlenia (prievadzko – bojnickej aglomerácie)

Prievadzsko - bojnické **ťažisko osídlenia druhej úrovne** vzhľadom na celkovú veľkosť centra Prievadza a centra Bojnice celoštátneho až medzinárodného významu, ktoré tvoria bipolárne

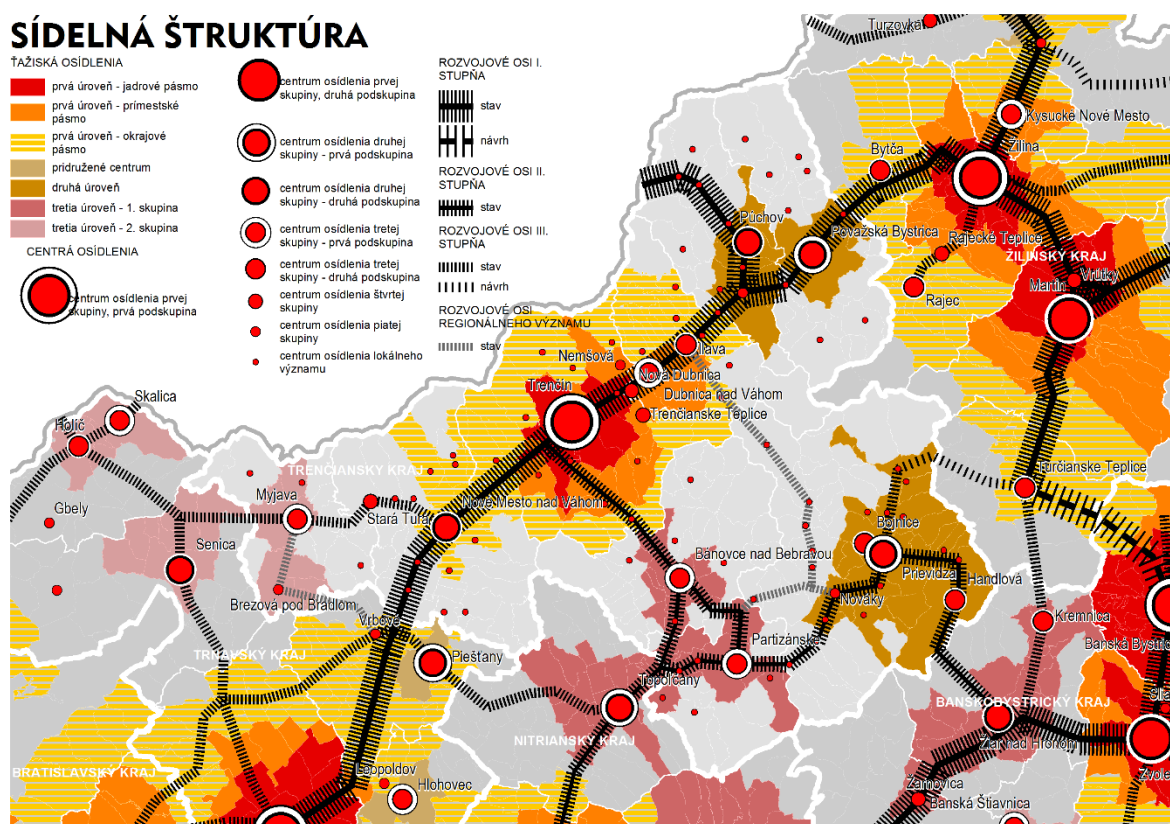
centrum ťažiska osídlenia, je potrebné vnímať z pohľadu potenciálov demografických, hospodárskych, energetických, prírodných a kultúrno- historických a ich širších súvislostí. Prievdzsko-bojnické ťažisko osídlenia sa formuje v nasledujúcej priestorovej štruktúre:

Nitrianske Pravno, Pravenec, Poluvsie, Lazany, Nedožery-Brezany, Bojnice, Prievidza, Opatovce nad Nitrou, Kocúrany, Lipník, Malá Čausa, Veľká Čausa, Chrenovec, Ráztočno, Handlová, Sebedražie, Cígeľ, Nováky, Zemianske Kosťoľany.

Z tohto dôvodu **Dlhodobú stratégiu rozvoja (trenčianskej, prievidzsko- bojníckej aglomerácie)**, jej priestorový rozvoj je potrebné riešiť urbanistickou štúdiou, ktorá by študovala proces suburbanizácie v rámci centier ťažísk osídlenia.

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja rieši priestorové a funkčné využívanie územia v rámci administratívnych hraníc Trenčianskeho kraja. Vzhľadom na rozsah riešeného územia, merítko spracovania (M 1:50 000), koncepcia funkčného a priestorového využívania územia sa zaoberá regionálnymi a nadregionálnymi vzťahmi. Dlhodobé stratégie rozvoja aglomerácií ako územnoplánovacie podklady sú nevyhnutným medzičlánkom medzi územnoplánovacou dokumentáciou mesta (Trenčín, Prievidza, Bojnice) a ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, preto si vyžadujú detailnejšie riešenia tak v textovej ako aj grafickej časti.

Hlavným cieľom riešenia Dlhodobej stratégie rozvoja aglomerácie bude vytvorenie územnoplánovacieho podkladu pre alternatívne riešenia otvorených problémov v rámci širšieho územia miest.

2.6 Základné demografické východiská

2.6.1 Obyvateľstvo

2.6.1.1 Vývoj obyvateľstva v retrospektíve

Vývoj obyvateľstva v území Trenčianskeho kraja v období rokov 1970 - 2001 charakterizoval kontinuálny nárast počtu obyvateľov. Od roku 2001 je zaznamenávaný trend jeho postupného znižovania v jednotlivých intercenzálnych obdobiach. Od roku 2001 do roku 2015 bol v území Trenčianskeho kraja zaznamenaný úbytok počtu obyvateľov.

Tab. 2 Vývoj počtu obyvateľstva

Rok	Počet obyvateľov (tis.)		
	Abs.	Index vývoja	Prírastok/Úbytok
1970	515,9	100,0	-
1980	568,5	110,2	52,6
1991	600,6	116,4	32,1
2001	605,6	117,4	5,0
2008	599,9	116,3	-5,7
2011	594,3	115,2	-5,6
2013	592,4	114,8	-1,9
2015	591,2	114,6	-1,2

Zdroj: ŠÚ SR: *Historický lexikón obcí SR 1970-2011, Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, 2015 ŠÚ SR*

V tomto období v riešenom území došlo aj ku zmenám vo vývoji obyvateľstva v priemete sídelných štruktúr. Výrazný nárast mestských sídiel, charakteristický pre obdobie rokov 1970 - 1991, sa v ďalšom období rokov 1991 - 2000 podstatne znížil, resp. zastavil a relácia mestského a vidieckeho obyvateľstva sa v podstate nezmenila.

Za posledné obdobie rokov 2011 - 2015, pri celkovom úbytku počtu obyvateľov v Trenčianskom kraji, boli zaznamenané zmeny v rozmiestňovaní obyvateľstva, ktoré sa prejavili v znížení zastúpenia mestského obyvateľstva pri súčasnom náraste podielu vidieckeho obyvateľstva (nárast o 0,93%).

Tab. 3 Zastúpenie vidieckeho a mestského obyvateľstva

Sídlo	Podiel obyvateľstva (%)						
	1970	1980	1991	2001	2008	2011	2015
Mestá	42,79	50,62	57,31	57,87	56,8	56,33	55,40
Vidiecke obce	57,21	49,38	42,69	42,13	43,2	43,66	44,59

Zdroj: *Historický lexikón obcí SR 1970 - 2001 ŠÚ SR, Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, ŠÚ SR, 2015*

Vývoj obyvateľstva v období rokov 1991 – 2001 - 2011

V priebehu rokov 1991 - 2001 počet obyvateľov Trenčianskeho kraja vzrástol zo 600,6 tisíc na 605,6 tisíc, t. j. o 5,0 tisíc obyvateľov. Dynamiku rastu charakterizuje index vývoja a za obdobie rokov 1991 - 2001 jeho hodnota je 100,83. V priebehu rokov 2001 – 2011 klesol počet obyvateľov zo 605,6 tisíc na 594,3 tisíc, čo predstavuje úbytok o 11,3 tisíc obyvateľov.

Vývoj obyvateľstva v jednotlivých okresoch

Nárast počtu obyvateľov (v priebehu rokov 1991 – 2001) zaznamenali okresy Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín. Z celkového prírastku 5,0 tis. obyvateľov v Trenčianskom kraji bol prírastok 2,1 tis., v okrese Považská Bystrica (42 %), 1,9 tis. v okrese Prievidza (38 %), 1,4 tis. v okrese Trenčín (25 %), 1,0 tis. v okrese Ilava a 0,6 tis. v okrese Púchov.

Najvyššiu dynamiku rastu vykazoval okres Považská Bystrica (103,4), ďalšie okresy rástli indexom o niečo nižším (101,3 -101,6). Vývoj v okrese Bánovce nad Bebravou s prírastkom zhruba 0,2 tisíc obyvateľov možno hodnotiť ako stagnáciu (index vývoja 100,43).

Okresy Myjava, Nové Mesto nad Váhom a Partizánske zaznamenali úbytok počtu obyvateľov. Najvyšší pokles obyvateľstva mal okres Myjava (index 96,7), počet obyvateľov okresu Nové Mesto nad Váhom poklesol indexom 98,3 a okresu Partizánske 99,7.

V priebehu rokov 2001 – 2011 zaznamenal nárast počtu obyvateľov jedine okres Trenčín. Pri celkovom úbytku obyvateľov o 11,3 tisíc obyvateľov v Trenčianskom kraji bol v okrese Trenčín prírastok o 348 obyvateľov (index rastu 100,30). Najväčší úbytok bol zaznamenaný v okrese Prievidza 2 550 obyvateľov, nasleduje okres Myjava o 1 712 obyvateľov (najvyšší index poklesu 94,14) a okres Bánovce nad Bebravou 1 512 obyvateľov (druhý najvyšší index poklesu 96,08).

Vývoj obyvateľstva v sídelných štruktúrach

Pri porovnaní vývoja počtu obyvateľov na území Trenčianskeho kraja v intercenzálnom období rokov 1991 – 2001 a 2001 – 2011 je možné konštatovať nasledovné:

- V období rokov 1991 – 2001 pri celkovom prírastku 5,0 tis. obyvateľov v riešenom území, v mestských sídlach bol zaznamenaný prírastok 6,2 tis. obyvateľov a v štruktúre vidieckych sídiel úbytok 1,2 tis. obyvateľov. Znamená to, že mestské sídla rástli aj z disponibilného obyvateľstva vidieckych sídiel. Prírastky obyvateľstva miest sa koncentrovali hlavne v mestách Považská Bystrica (2,1 tis.), Dubnica nad Váhom (1,5 tis.), Trenčín (1,0 tis.), Bánovce nad Bebravou (1,0 tis.) a Púchov (0,5 tis.). Úbytok vidieckeho obyvateľstva zaznamenali okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica.
- V období rokov 2001 – 2011, pri celkovom úbytku 11,3 tis. obyvateľov, bol v mestských sídlach zaznamenaný úbytok obyvateľov 15,6 tis. obyvateľov, len v meste Nemšová bol zaznamenaný prírastok 138 obyvateľov. Na druhej strane vidiecke sídla zaznamenali prírastok 4,4 tis. obyvateľov. Najväčší prírastok vo vidieckych sídlach zaznamenali okresy Trenčín (2 428 obyvateľov), Prievidza (2 037 obyvateľov), Nové Mesto nad Váhom (976 obyvateľov)

Tab. 4 Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja v rokoch 1991-2015

Okres	1991	2001	2011	2015
Bánovce nad Bebravou	38 474	38 640	37 128	36 833
Ilava	61 047	62 042	60 578	60 194
Myjava	30 228	29 243	27 531	27 083
Nové Mesto nad Váhom	64 630	63 530	62 707	62 531
Partizánske	48 157	48 005	47 166	46 462
Považská Bystrica	63 033	65 150	63 550	63 176
Prievidza	138 537	140 444	137 894	136 554
Púchov	45 103	45 761	44 659	44 537
Trenčín	111 366	112 767	113 115	113 863
Trenčiansky kraj	600 575	605 582	594 328	591 233
Mestá	344 211	350 456	334 793	327 572
Vidiecke obce	256 364	255 126	259 535	263 661

Zdroj: Historický lexikón obcí SR 1991 – 2011, 2015 ŠÚ SR

Prehľad dokumentuje vývoja prírastkov a úbytkov obyvateľstva v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja v rokoch 1991 - 2015

Tab. 5 Vývoj prírastkov - úbytkov obyvateľstva v okresoch Trenčianskeho kraja v rokoch 1991 – 2015

Okres	Prírastok - úbytok obyvateľstva 1991-2001		Prírastok - úbytok obyvateľstva 2001-2011		Prírastok - úbytok obyvateľstva 2011-2015	
	Abs.	Index vývoja	Abs.	Index vývoja	Abs.	Index vývoja
Bánovce nad Bebravou	166	100,43	-1 512	96,08	-295	99,20
Ilava	995	101,63	-1 468	97,64	-384	99,36
Myjava	-985	96,74	-1 712	94,14	-448	98,37
Nové Mesto nad Váhom	-1 100	98,30	-823	98,70	-176	99,71
Partizánske	-152	99,68	-839	98,25	-704	98,50
Považská Bystrica	2 117	103,36	-1 600	97,54	-374	99,41
Prievidza	1 907	101,38	-2 550	98,18	-1 340	99,02
Púchov	658	101,46	-1 102	97,59	-122	99,72
Trenčín	1 401	101,26	+348	100,30	+748	100,66
Trenčiansky kraj	5 007	100,83	-11 254	98,14	-3 096	99,47
Mestá	6 245	101,81	-15 663	95,53	-7 221	93,47
Vidiecke obce	-1 238	99,52	+4 409	101,72	+4 126	101,58

Tab. 6 Vývoj počtu obyvateľov v okresoch a sídelných štruktúrach Trenčianskeho kraja v r. 1991 – 2011 - 2015

Okres, mesto, obce	Počet obyvateľov				Prírastok-úbytok			Index vývoja	
	1991	2001	2011	2015	1991 - 2001	2001 - 2011	2011-2015	2001 - 2011	2011 - 2015
Okres Bánovce nad Bebravou	38 474	38 640	37 128	36 833	166	-1 512	-295	96,08	99,20
Mesto Bánovce nad Bebravou	19 893	20 901	19 564	18 828	1 008	-1 337	-736	93,60	96,23

Okres, mesto, obce	Počet obyvateľov				Prírastok-úbytok			Index vývoja	
	1991	2001	2011	2015	1991 - 2001	2001 - 2011	2011- 2015	2001 - 2011	2011 - 2015
Spolu vidiecke obce	18 581	17 739	17 564	18 005	-842	-175	441	99,01	102,51
Okres Ilava	61 047	62 042	60 574	60 194	995	-1 468	-380	97,64	99,36
Mesto Ilava	5 531	5 411	5 391	5 474	-120	-20	83	99,63	101,54
Mesto Dubnica nad Váhom	24 446	25 995	25 305	24 497	1 549	-690	-808	97,35	96,81
Mesto Nová Dubnica	12 590	12 358	11 466	11 186	-232	-892	-280	92,78	97,55
Spolu mestá	42 567	43 764	42 162	41 157	1 197	-1 602	-1 005	96,33	97,62
Spolu vidiecke obce	18 480	18 278	18 412	19 037	-202	134	625	100,73	103,39
Okres Myjava	30 228	29 243	27 531	27 083	-985	-1 712	-448	94,14	98,37
Mesto Myjava	13 135	13 142	12 330	11 953	7	-812	-377	93,82	96,94
Mesto Brezová pod Bradlom	5 551	5 567	5 110	4 964	16	-457	-146	91,79	97,14
Spolu mestá	18 686	18 709	17 440	16 917	23	-1 269	-523	93,22	97,00
Spolu vidiecke obce	11 542	10 534	10 091	10 166	-1 008	-443	75	95,79	100,74
Okres Nové Mesto nad Váhom	64 630	63 530	62 707	62 531	-1 100	-823	-176	98,70	99,71
Mesto Nové Mesto nad Váhom	20 956	21 327	20 415	20 084	371	-912	-331	95,72	98,37
Mesto Stará Turá	10 813	10 291	9 404	9 107	-522	-887	-297	91,38	96,84
Spolu mestá	31 769	31 618	29 819	29 191	-151	-1 799	-628	94,31	97,89
Spolu vidiecke obce	32 861	31 912	32 888	33 340	-949	976	422	103,05	101,37
Okres Partizánske	48 157	48 005	47 166	46 462	-152	-839	-704	98,25	98,50
Mesto Partizánske	25 099	24 907	24 115	23 247	-192	-792	-868	96,82	96,40
Spolu vidiecke obce	23 058	23 098	23 051	23 215	40	-47	164	99,79	100,71
Okres Považská Bystrica	63 033	65 150	63 550	63 176	2 117	-1 600	-374	97,54	99,41
Mesto Považská Bystrica	40 083	42 773	41 241	40 373	2 690	-1 532	-868	96,42	97,89
Spolu vidiecke obce	22 950	22 377	22 309	22 803	-573	-68	494	99,69	102,21
Okres Prievidza	138 537	140 444	137 894	136 554	1 907	-2 550	-1 340	98,18	99,02
Mesto Prievidza	53 424	53 097	48 978	47 143	-327	-4 119	-1 835	92,24	96,25
Mesto Bojnice	5 084	5 006	4 923	4 941	-78	-83	18	98,34	100,36
Mesto Handlová	17 835	18 018	17 766	17 385	183	-252	-381	98,60	97,85
Mesto Nováky	4 341	4 402	4 269	4 237	61	-133	-32	96,97	99,25

Okres, mesto, obec	Počet obyvateľov				Prírastok-úbytok			Index vývoja	
	1991	2001	2011	2015	1991 - 2001	2001 - 2011	2011 - 2015	2001 - 2011	2011 - 2015
Spolu mestá	80 684	80 523	75 936	73 706	-161	-4 587	-2 230	94,30	97,06
Spolu vidiecke obce	57 853	59 921	61 958	62 848	2 068	2 037	890	103,33	101,43
Okres Púchov	45 103	45 761	44 659	44 537	658	-1 102	-122	97,59	99,72
Mesto Púchov	18 311	18 833	18 168	17 962	522	-665	206	96,45	98,86
Spolu vidiecke obce	26 792	26 928	26 491	26 575	136	-437	84	98,37	100,32
Okres Trenčín	111 366	112 767	113 115	113 863	1 401	348	748	100,30	100,66
Mesto Trenčín	56 828	57 854	55 877	55 698	1 026	-1 977	-9	96,58	99,68
Mesto Nemšová	5 855	6 136	6 274	6 315	281	138	41	102,24	100,65
Mesto Trenčianske Teplice	4 436	4 438	4 197	4 178	2	-241	-19	94,56	94,55
Spolu mestá	67 119	68 428	66 348	66 191	1 309	-2 080	-157	96,96	99,76
Spolu vidiecke obce	44 247	44 339	46 767	47 672	92	2 428	1 205	105,47	101,93
Trenčiansky kraj	600 575	605 582	594 328	591 233	5 007	-11 254	-3 095	98,14	99,47
Spolu mestá	344 211	350 456	334 793	327 572	6 245	-15 663	-7 221	95,53	93,47
Spolu vidiecke obce	256 364	255 126	259 535	263 661	-1 238	4 409	4 126	101,72	101,58

Zdroj: Historický lexikón obcí SR 1970-2001, SOBD 2011, ŠÚ SR,
<http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK/TM1WebLogin.aspx>

Vývoj obyvateľstva v priebehu rokov 2011 - 2015

Na území Trenčianskeho kraja v priebehu rokov 2011-2015 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím r. 2001-2011 došlo v celkovom populačnom vývoji k zmenám, ktoré charakterizuje úbytok celkového počtu obyvateľov, ako aj zmeny trendu vývoja v rozmiestňovaní obyvateľstva v území.

Celkový počet obyvateľov Trenčianskeho kraja poklesol zo 594,3 tisíc v roku 2011 na 591,2 tis. v roku 2015 a celkový úbytok činil 3,1 tis. obyvateľov.

Vývoj obyvateľstva v jednotlivých okresoch

V tomto období takmer všetky okresy riešeného územia zaznamenali úbytok počtu obyvateľov, okrem okresu Trenčín. V prípade vývoja obyvateľstva v okresoch Myjava, Nové Mesto nad Váhom a Partizánske pokračoval trend úbytku z predchádzajúceho obdobia, pričom aj v ostatných okresoch (Bánovce nad Bebravou, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza), toto obdobie charakterizuje zmena z prírastku na úbytok obyvateľstva.

Rozdielnosť vývoja v jednotlivých okresoch možno sledovať v intenzite poklesu. Najvyšší pokles zaznamenal okres Myjava - index poklesu 98,37, Partizánske – index poklesu 98,50. Ostatné okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica, Prievidza a Púchov klesali indexom okolo 99,5. Mierny nárast obyvateľstva v okrese Trenčín (index rastu 100,66) možno hodnotiť ako stagnáciu.

Vývoj obyvateľstva v sídelných štruktúrach

V tomto období sa výraznejšie prejavili zmeny vo vývoji obyvateľstva v sledovaných sídelných štruktúrach riešeného územia. Tieto charakterizuje úbytok celkového počtu obyvateľov v štruktúre mestských sídiel a prírastok počtu obyvateľov vo vidieckych sídlach.

V priebehu rokov 2011 - 2015 v mestských sídlach riešeného územia ubudlo 7,2 tis. obyvateľov. Úbytok obyvateľstva zaznamenali takmer všetky mestá, okrem mesta Nemšová, pričom prírastky počtu obyvateľov sú len mierne.

V tomto období dochádza k opačnému trendu ako v rokoch 1970 – 1990 (prílev obyvateľstva do miest, s vyľudňovaním vidieckych obcí). Vidiecke obce zaznamenali nárast počtu obyvateľov, s prírastkom 4,1 tis. obyvateľov, ktorý sa realizuje na úkor mestských štruktúr.

Najvyššiu dynamiku rastu vidieckych sídiel zaznamenali okresy Ilava (index 103,39), Bánovce nad Bebravou (index 102,51), Ilava (index 102,21) a Trenčín (index 101,93).

Prirodzený vývoj obyvateľstva

V období po rokoch 2001 pokračoval trend v prirodzenom vývoji obyvateľstva, charakteristický v minulom období postupným znižovaním prirodzených prírastkov a ich zmenou na prirodzený úbytok obyvateľstva.

Tab. 7 Vývoj prirodzených prírastkov/úbytkov v okresoch Trenčianskeho kraja v r. 2011 - 2015

Okres	Prirodzený prírastok – úbytok					
	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
Bánovce nad Bebravou	52	50	-55	-29	-37	-261
Ilava	126	-63	81	-53	-74	-439
Myjava	-53	-55	-49	-86	-61	-974
Nové Mesto nad Váhom	-64	-179	-115	-71	-92	-1 419
Partizánske	-15	-99	-73	-96	-73	-586
Považská Bystrica	72	-36	-11	36	4	-386
Prievidza	-44	-199	-91	-199	-214	-1 079
Púchov	8	-30	37	-37	-29	-411
Trenčín	73	-15	-8	-3	-106	-844
Trenčiansky kraj	156	-626	-284	-538	-660	-1 952

Zdroj: Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí v sledovaných rokoch 2011 – 2015, ŠÚ SR

Vývoj obyvateľstva migráciou

V Trenčianskom kraji za obdobie rokov 2011; - 2015 z hľadiska migračného pohybu je zaznamenaný úbytok sťahovaním -2,6 tisíc obyvateľov.

Vývoj migrácie v priemete do jednotlivých okresov

V tomto období ako imigračné územia pôsobili v riešenom území okresy Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. V okrese Trenčín boli sledované prírastky vo všetkých rokoch sledovaného obdobia, pričom prírastok z migrácie činil 0,95 tis. obyvateľov. Okres Nové Mesto nad Váhom mal rovnako migračné prírastky vo všetkých rokoch sledovaného obdobia, ktoré činili 0,4 tis. obyvateľov.

Ostatné okresy majú záporné migračné saldo vo všetkých rokoch sledovaného obdobia, pričom v okrese Prievidza celkové migračné saldo za sledované obdobie predstavuje -1,3 tis. obyvateľov.

Tab. 8 Vývoj migračného salda v riešenom území podľa okresov dokumentujú nasledujúce údaje

Okres	Migračné saldo					
	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
Bánovce nad Bebravou	-109	-67	-49	-101	-54	-380
Iľava	-71	-33	-146	-181	-168	-599
Myjava	-76	-52	-75	-60	-61	-324
Nové Mesto nad Váhom	115	37	6	134	116	408
Partizánske	-149	-53	-85	-177	-80	-544
Považská Bystrica	-107	-144	-89	-123	-155	-618
Prievidza	-131	-240	-239	-297	-373	-1 280
Púchov	-39	-44	-33	-22	-51	-189
Trenčín	143	195	229	204	188	959
Trenčiansky kraj	-424	-401	-481	-623	-638	-2 567

Zdroj: ŠÚ SR: Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí v sledovaných rokoch 2011-2015

2.6.1.2 Prognóza vývoja obyvateľstva do roku 2035

V zmenách a doplnkoch č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa pri prognóze vývoja obyvateľstva vychádzalo z materiálu Prognóza vývoja obyvateľstva SR do roku 2025 (aktualizácia), ktorú vypracovalo Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u v novembri 2007. Prognóza bola upravenou, aktualizovanou verziou stredného scenára prognózy z roku 2002, ktorý sa zvyčajne považuje za najviac pravdepodobný. Aj aktualizovaná prognóza vychádza z vekovej štruktúry obyvateľstva k 31. 12. 2001 a následný vývoj do roku 2006 zohľadňuje reálne údaje za obdobie rokov 2001 - 2006.

V záveroch prognózy sa uvádzalo, že všeobecné trendy naznačené v prognóze 2002 zostávajú zachované a je predpoklad pozvoľného zvyšovania úhrnnej plodnosti až do horizontu prognózy 2025. Konštatuje sa, že obdobie najbližších 20 rokov bude charakterizované kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia pri zachovaní relatívne stabilného počtu obyvateľstva. Za horizontom prognózy, t.j. po roku 2025, sa procesy starnutia obyvateľstva začnú výraznejšie zrýchľovať pri úbytku počtu obyvateľov. Ďalej sa uvádzalo, že Slovensko už nemôže počítať s dosiahnutím záchovnej hodnoty z hľadiska prirodzeného pohybu.

Na konci roku 2013 v nadväznosti na výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 a na Prognózu vývoja obyvateľstva SR do roku 2025 bola vypracovaná nová Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035, ktorá predstavuje novú kmeňovú prognózu obyvateľstva na okresnej úrovni pre roky 2013 – 2035. Predstavuje pokračovanie rady oficiálnych regionálnych prognóz obyvateľstva, ktoré vznikli v SR od roku 1993.

V novej prognóze došlo k prehodnoteniu predpokladaného vývoja počtu obyvateľov a prirodzených prírastkov podľa okresov na základe výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011. Podľa novej prognózy je evidentné, že predpokladaný vývoj obyvateľstva stanovený v predošlej prognóze bol nastavený veľmi „optimisticky“. Na základe reálneho vývoja, došlo ku korekcii a úprave predpokladaného vývoja.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov do r. 2035

Pre porovnanie uvádzame vývoj počtu obyvateľov podľa obidvoch prognóz.

Podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 sa v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja predpokladá nasledujúci vývoj počtu obyvateľov.

Tab. 9 Počet obyvateľov v okresoch Trenčianskeho kraja do r. 2025

Okres	Počet obyvateľov v roku				
	2007	2010	2015	2020	2025
Bánovce nad Bebravou	38 046	37 915	37 778	37 585	37 192
Ilava	61 048	60 610	60 033	59 429	58 543
Myjava	28 137	27 806	27 358	26 881	26 292
Nové Mesto nad Váhom	62 707	62 454	62 037	61 603	61 004
Partizánske	47 355	47 270	47 118	46 860	46 373
Považská Bystrica	64 232	64 326	64 777	65 250	65 379
Prievidza	139 442	139 887	140 790	141 407	141 203
Púchov	45 523	45 385	45 228	45 088	44 863
Trenčín	113 341	113 893	114 630	114 981	114 620
Trenčiansky kraj	599 831	599 546	599 749	599 084	595 469

Zdroj: údaje za r. 2007 databáza ŠÚ SR, údaje za roky 2010-2025 Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do r. 2025 (november 2008), Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u

Podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 sa predpokladá nasledovný vývoj podľa jednotlivých okresov.

Tab. 10 Počet obyvateľov v okresoch Trenčianskeho kraja do r. 2035

Okres	Počet obyvateľov v roku					Zmena 2012 - 2015	
	2015	2020	2025	2030	2035	Abs.	
Bánovce nad Bebravou	36908	36654	36296	35803	35227	-1840	-4,46
Ilava	60352	60113	59596	58725	57764	-2729	-4,23
Myjava	27075	26633	26100	25484	24812	-2541	-8,09
Nové Mesto nad Váhom	62904	63319	63460	63248	62717	140	-0,48
Partizánske	46537	45947	45285	44439	43488	-3405	-6,35
Považská Bystrica	63214	63080	62786	62132	61362	-2001	-2,91
Prievidza	136701	135529	133980	131937	129684	-7696	-5,03
Púchov	44304	43919	43531	42973	42341	-2251	-4,27
Trenčín	114641	116223	117242	117232	116376	2935	1,18
Trenčiansky kraj	594651	593437	590301	584003	575806	-18845	3,17

Zdroj: Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied INFOSTAT - Výskumné demografické centrum Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035 (2013)

V okresoch Trenčianskeho kraja sa podľa prognózy do roku 2035 predpokladajú vo výhľadových etapách nasledujúce prírastky – úbytky počtu obyvateľov:

Tab. 11 Predpokladané prirodzené prírastky/úbytky obyvateľstva v sledovaných etapách na 1000 obyvateľov

Okres	Prírastok -úbytok obyvateľov				
	2015	2020	2025	2030	2035
Bánovce nad Bebravou	0,25	-0,85	-2,56	-4,39	-5,58
Iľava	0,86	-0,44	-2,63	-4,61	-5,59
Myjava	-1,69	-2,92	-4,67	-6,44	-7,63
Nové Mesto nad Váhom	-0,98	-2,10	-3,50	-4,64	-5,33
Partizánske	-0,79	-2,07	-3,49	-5,40	-6,79
Považská Bystrica	0,87	0,14	-1,72	-3,87	-4,96
Prievidza	0,06	-1,36	-2,94	-4,74	-5,84
Púchov	-0,48	-1,16	-2,39	-4,13	-5,19
Trenčín	0,67	-0,83	-2,36	-4,18	-5,43
Trenčiansky kraj					

Zdroj: Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied INFOSTAT - Výskumné demografické centrum Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035 (2013)

Ako dokumentuje predošlá tabuľka, prírastky počtu obyvateľov za celé výhľadové obdobie sa nepredpokladajú v žiadnom okrese Trenčianskeho kraja, pričom podiel úbytkov obyvateľov sa výrazne zvyšuje každým ďalším sledovaným obdobím.

2.6.1.3 Veková štruktúra obyvateľstva

Súčasná veková štruktúra

Súčasná veková štruktúra obyvateľstva riešeného územia je odrazom demografického a socioekonomického vývoja predovšetkým v dlhodobom období, avšak nie menej zanedbateľný je vplyv demografického vývoja, najmä vplyv vývoja pôrodnosti, v krátkodobej retrospektíve.

Z pohľadu hodnotenia vývoja vekovej skladby obyvateľstva v uplynulom období možno konštatovať tendenciu starnutia populácie, čo je aj v celoslovenských podmienkach všeobecný vývojový trend.

V porovnaní s vekovým zložením obyvateľstva v celoslovenskom priemere v členení podľa základných ekonomických skupín je situácia v Trenčianskom kraji nepriaznivejšia, najmä v zastúpení obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku, a tým aj z hľadiska indexu starnutia.

Úroveň populačného starnutia vystihuje index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). Tento ukazovateľ dokumentuje trend intenzívneho starnutia populácie.

Počet obyvateľov v základných vekových skupinách v Trenčianskom kraji a v jednotlivých okresoch bol v roku 2015 nasledujúci.

Tab. 12 Počet obyvateľov v základných vekových skupinách (k 31.12.2015)

Okres	Počet obyvateľov vo vekovej skupine			
	Spolu	0 - 14	15 - 64	65+
Bánovce nad Bebravou	36 833	5 229	26 034	5 570
Ilava	60 194	8 107	43 421	8 666
Myjava	27 083	3 340	18 892	4 851
Nové Mesto nad Váhom	62 531	8 404	43 502	10 625
Partizánske	46 462	5 959	32 828	7 675
Považská Bystrica	63 176	8 633	45 961	8 582
Prievidza	136 554	17 510	97 772	21 272
Púchov	44 537	6 232	31 858	6 447
Trenčín	113 863	15 759	79 593	18 511
Trenčiansky kraj	591 233	79 169	419 864	92 200
Mestá	327 572	41 512	234 553	51 507
Vidiecke obce	263 661	37 657	185 311	40 693

Zdroj: Veková štruktúra obyvateľstva SR, 2015, ŠÚ SR

Na rozdielnosť demografických podmienok v jednotlivých územnosprávnych celkoch riešeného územia poukazujú hodnoty vekového zloženia obyvateľstva a indexu populačného starnutia, ktoré sa nachádzajú v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 13 Vekové zloženie obyvateľstva a index populačného starnutia (k 31.12.2015)

Okres	Podiel obyvateľstva vo vekovej skupine			Index starnutia
	0 - 14	15 – 64	65+	
Bánovce nad Bebravou	14,09	70,48	15,43	105,29
Ilava	13,31	72,00	14,69	106,89
Myjava	12,31	69,61	18,23	145,49
Nové Mesto nad Váhom	13,52	69,28	17,02	123,43
Partizánske	12,72	70,36	16,92	128,79
Považská Bystrica	13,59	72,58	13,83	99,40
Prievidza	12,59	71,46	15,95	121,48
Púchov	13,82	71,44	14,74	103,44
Trenčín	13,89	69,58	16,53	117,46
Trenčiansky kraj	13,30	70,81	15,9	116,46
Mestá spolu	12,67	71,60	15,72	124,07
Vidiecke obce spolu	14,28	70,28	15,43	108,06

Zdroj: Veková štruktúra obyvateľstva SR, 2008, ŠÚ SR

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v priebehu rokov 2011 – 2015

Hodnotenie vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva v riešenom území za obdobie r. 2011-2015 je spracované podľa základných vekových skupín.

Tab. 14 Vývoj vekovej štruktúry v roku 2011

Okres	Počet obyvateľov vo vekovej skupine			
	Spolu	0 - 14	15 - 64	65+
Bánovce nad Bebravou	37 141	5 327	26 946	4868
Ilava	60 534	7 896	44 950	7688
Myjava	27 589	3 425	19 789	4375
Nové Mesto nad Váhom	62 668	8 345	44 568	9755
Partizánske	47 209	6 179	34 229	6801
Považská Bystrica	63 578	8 838	47 025	7715
Prievidza	137 993	17 951	101 327	18715
Púchov	44 697	6 441	32 475	5781
Trenčín	113 045	15 369	81 210	16466
Trenčiansky kraj	594 454	79 688	432550	82216

Zdroj: Veková štruktúra obyvateľstva SR, k 31.12.2011

Na zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva v Trenčianskom kraji podľa základných ekonomických skupín a sledovaných územno-správnych celkov a sídelných štruktúr poukazuje nasledujúce hodnotenie:

Tab. 15 Prírastky - úbytky obyvateľov v rokoch 2011 - 2015

Okres	Prírastok - úbytok obyvateľov			
	Spolu	0 – 14	15 - 64	65+
Bánovce nad Bebravou	-308	-98	-912	702
Ilava	-340	211	-1 529	978
Myjava	-506	-85	-897	476
Nové Mesto nad Váhom	-137	69	-1 066	870
Partizánske	-747	-220	-1 140	874
Považská Bystrica	-402	-205	-1 064	867
Prievidza	-1 439	-441	-3 555	2 557
Púchov	-160	-209	-617	666
Trenčín	810	390	-1 617	2 045
Trenčiansky kraj	-3 221	-519	-12 686	9 984

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj vekového zloženia obyvateľstva na území Trenčianskeho kraja v období rokov 2011-2015 sa vyznačoval značným úbytkom detskej zložky obyvateľstva okrem okresov Trenčín, Ilava a Nové Mesto nad Váhom, úbytkom obyvateľstva v produktívnom veku a najmä početným nárastom obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011

Podľa údajov zo sčítania ľudu v roku 2011 bolo v Trenčianskom kraji 292,6 tis. ekonomicky aktívnych osôb, z toho 133,0 tis. žien.

V jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja sa miera ekonomickej aktivity pohybovala v rozpätí 48,14 - 50,5 %. Najvyššia hodnota bola v okrese Ilava.

Tab. 16 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Okres	Ekon. aktívne obyvateľstvo			% Ekonomicky aktívnych osôb		
	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy
Bánovce nad Bebravou	18 621	10 157	8 464	50,15	54,54	45,45
Ilava	30 601	16 464	14 137	50,51	53,80	46,20
Myjava	13 414	7 284	6 130	48,36	53,30	46,70
Nové Mesto nad Váhom	31 210	17 099	14 111	49,77	54,78	45,22
Partizánske	22 709	13 280	10 105	48,14	58,47	41,58
Považská Bystrica	31 403	17 143	14 260	49,41	54,60	45,40
Prievidza	67 173	36 716	31 457	48,71	54,65	45,35
Púchov	22 043	12 127	9 916	49,36	55,01	44,99
Trenčín	55 414	29 898	25 516	48,98	53,95	46,05
Trenčiansky kraj	292 588	159 492	133 096	49,23	54,51	45,48

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2011, ŠÚ SR

2.6.2 Bytový fond

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

2.6.2.1 Bytový fond v r. 2001

Ku dňu sčítania ľudu, domov a bytov k 26. 05. 2001 na území Trenčianskeho kraja bol k dispozícii nasledovný bytový fond:

Tab. 17 Štruktúra bytového fondu

Okres, mesto, obec	Byty spolu	Trvale obývané byty			Neobývané byty	
		spolu	v rodinných domoch		Abs.	%
			abs.	%		
Okres Bánovce nad Bebravou	14 687	12 204	6 058	49,64	2 483	16,91
Mesto Bánovce nad Bebravou	6 966	6 577	1 051	15,98	389	5,58
Spolu vidiecke obce	7 721	5 627	5 007	88,98	2 094	27,12
Okres Ilava	21 294	19 298	7 312	37,89	1 996	9,37
Mesto Ilava	1 841	1 709	748	43,77	132	7,17
Mesto Dubnica nad Váhom	8 468	8 072	1 229	15,23	396	4,68
Mesto Nová Dubnica	4 343	4 223	795	18,83	120	2,76
Spolu mestá	14 652	14 004	2 772	19,79	648	4,42
Spolu vidiecke obce	6 642	5 294	4 540	85,76	1 348	20,30
Okres Myjava	12 460	9 877	5 025	50,88	2 583	20,73
Mesto Myjava	2 141	1 862	410	22,02	279	13,03
Mesto Brezová pod Bradlom	4 730	4 385	1 198	27,32	345	7,29
Spolu mestá	6 871	6 247	1 608	25,74	624	9,08
Spolu vidiecke obce	5 589	3 630	3 417	94,13	1 959	35,05

Okres, mesto, obec	Byty spolu	Trvale obývané byty			Neobývané byty	
		spolu	v rodinných domoch		Abs.	%
			abs.	%		
Okres Nové Mesto nad Váhom	24 888	20 627	11 222	54,4	4 261	17,12
Mesto Nové Mesto nad Váhom	7 654	7 251	1 353	18,66	403	5,27
Mesto Stará Turá	3 887	3 405	816	23,96	482	12,40
Spolu mestá	11 541	10 656	2 169	20,35	885	7,67
Spolu vidiecke obce	13 347	9 971	9 053	90,79	3 376	25,29
Okres Partizánske	17 261	15 164	7 802	51,45	2 097	12,15
Mesto Partizánske	8 743	8 188	2 013	24,58	555	6,35
Spolu vidiecke obce	8 518	6 976	5 789	82,98	1 542	18,10
Okres Považská Bystrica	23 693	20 051	9 506	47,41	3 642	15,37
Mesto Považská Bystrica	14 590	13 517	3 263	24,14	1 073	7,35
Spolu vidiecke obce	9 103	6 534	6 243	95,55	2 569	28,22
Okres Prievidza	49 512	44 486	20 632	46,38	5 026	10,15
Mesto Prievidza	18 084	17 374	2 341	13,47	710	3,93
Mesto Bojnice	1 800	1 620	1 136	70,12	180	10,00
Mesto Handlová	6 461	6 185	1 573	25,43	276	4,27
Mesto Nováky	1 675	1 513	654	43,23	162	9,67
Spolu mestá	28 020	26 692	5 704	21,37	1 328	4,74
Spolu vidiecke obce	21 492	17 794	14 928	83,89	3 698	17,21
Okres Púchov	16 013	13 696	7 617	55,61	2 317	14,47
Mesto Púchov	6 199	5 754	1 315	22,85	445	7,18
Spolu vidiecke obce	9 814	7 942	6 302	79,35	1 872	19,07
Okres Trenčín	40 084	35 678	16 886	47,33	4 406	10,99
Mesto Trenčín	21 324	19 883	4 246	21,35	1 441	6,76
Mesto Nemšová	1 766	1 637	1 034	63,16	129	7,30
Mesto Trenčianske Teplice	1 831	1 655	320	19,34	176	9,61
Spolu mestá	24 921	23 175	5 600	24,16	1 746	7,01
Spolu vidiecke obce	15 163	12 503	11 286	90,27	2 660	17,54
Trenčiansky kraj	219 892	191 081	92 060	48,18	28 811	13,10
Spolu mestá	122 503	114 810	25 495	22,21	7 693	6,28
Spolu vidiecke obce	97 389	76 271	66 565	87,27	21 118	21,68

Z celkového trvale obývaného bytového fondu riešeného územia sa takmer 50 % nachádza v rodinných domoch, pričom forma bývania v rodinných domoch sa sústreďuje vo vidieckych sídlach, kde je realizovaných cca 70 % bytov v zástavbe rodinných domov riešeného územia.

Neobývané byty tvoria 13,1 % z celkového bytového fondu Trenčianskeho kraja, pričom vo vidieckych sídlach podiel neobývaných bytov dosahuje 21,7 %, resp. vo vidieckych sídlach je koncentrovaných až 75 % (21,1 tis.) neobývaných bytov riešeného územia. V skupine mestských sídiel bolo evidovaných 7,7 tis. neobývaných bytov a predovšetkým tento bytový fond predstavuje potenciál pre návrat do trvale obývaného bytového fondu.

V priemete do jednotlivých okresov riešeného územia vysoký podiel neobývaných bytov je v okresoch Bánovce nad Bebravou, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica, Púchov (14-20 %), čo spôsobuje neobývanosť bytov vo vidieckych sídlach. Najnižší podiel neobývaných bytov vykazujú okresy Ilava, Trenčín, Prievidza (okolo 10%).

Najčastejšími dôvodmi neobývanosti bytov sú ich schátralosť, rôzne prestavby a rekonštrukcie, zmeny vlastníckych vzťahov, neodovzdané byty. Časť neobývaných bytov predstavuje potenciál pre prírastky trvalo obývaného bytového fondu. Rozhodujúca časť bytov je neobývaná z dôvodu využitia pre rekreáciu, resp. druhé bývanie a neobývaná bez udania dôvodu.

Tab. 18 Neobývané byty podľa dôvodu

Okres	Dôvod neobývanosti							
	spolu	zmena užívat.	určený na rekr.	uvoľnený na prestav.	nespôs. bývanie	po kolaud.	v pozost. alebo súdnom konaní	z onych dôvodov a nezist.
Bánovce nad Bebravou	2 483	76	618	106	473	19	95	1 096
Ilava	1 996	200	434	175	281	56	79	771
Myjava	2 583	102	1 398	74	242	23	117	627
Nové Mesto nad Váhom	4 261	218	1 726	215	487	26	197	1 392
Partizánske	2 097	154	237	190	452	31	114	919
Považská Bystrica	3 642	189	844	219	519	47	110	1 714
Prievidza	5 026	426	1 139	417	693	90	238	2 023
Púchov	2 317	126	630	130	460	21	120	830
Trenčín	4 406	282	730	346	697	128	188	2 035
Trenčiansky kraj	28 811	1 773	7 756	1 872	4 304	441	1 258	11 407
Mestá spolu	7 693	769	741	575	628	166	393	4 421
Vidiecke obce spolu	21 118	1 004	7 015	1 297	3 676	275	865	6 986

Zdroj: Údaje zo sčítania ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR

2.6.2.2 Charakteristika trvale obývaného bytového fondu

Veková štruktúra bytového fondu

Veková štruktúra trvale obývaného bytového fondu je priaznivá, čo potvrdzujú nasledujúce údaje o rozsahu a podiele bytov postavených v príslušnej etape:

Tab. 19 Veková štruktúra bytového fondu

Okres	-1899 a nezist.	1900 - 1919	1920 - 1945	1946 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2001	Spolu
Bánovce nad Bebravou	267	198	753	4 261	3 882	1 832	1 011	12 204
Ilava	349	169	879	7 134	4 986	4 935	846	19 298
Myjava	539	262	702	3 211	2 932	1 746	485	9 877
Nové Mesto nad Váhom	1 003	572	1 858	7 320	4 656	4 044	1 174	20 627
Partizánske	417	258	1 052	5 338	4 314	2 725	1 060	15 164
Považská Bystrica	344	193	1 381	6 378	5 635	4 926	1 194	20 051

Okres	-1899 a nezist.	1900 - 1919	1920 - 1945	1946 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2001	Spolu
Prievidza	1 346	997	2 270	16 415	9 934	10 591	2 933	44 486
Púchov	339	281	906	4 777	3 528	2 921	944	13 696
Trenčín	936	532	2 744	12 481	9 351	6 700	2 934	35 678
Trenčiansky kraj	5 540	3 462	12 545	67 315	49 218	40 420	12 581	191 081
Mestá spolu	1 948	885	4 416	37 277	34 570	28 382	7 332	114 810
Vidiecke obce spolu	3 592	2 577	8 129	30 038	14 648	12 038	5 249	76 271

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR

Tab. 20 Veková štruktúra bytového fondu (%)

Okres	-1919 a nezist.	1920 - 1945	1946 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2001
Bánovce nad Bebravou	3,81	6,17	34,91	31,81	15,01	8,28
Ilava	2,68	4,55	36,97	25,84	25,57	4,38
Myjava	8,11	7,11	32,51	29,69	17,68	4,91
Nové Mesto nad Váhom	7,64	9,01	35,49	22,57	19,61	5,69
Partizánske	4,45	6,94	35,20	28,45	17,97	6,99
Považská Bystrica	2,68	6,89	31,81	28,10	24,57	5,95
Prievidza	5,27	5,10	36,90	22,33	23,81	6,59
Púchov	4,53	6,62	34,88	25,76	21,33	6,89
Trenčín	4,11	7,69	34,98	26,21	18,78	8,22
Trenčiansky kraj	4,71	6,57	35,23	25,76	21,15	6,58
Mestá spolu	2,47	3,85	32,47	30,11	24,72	6,38
Vidiecke obce spolu	8,09	10,66	39,38	19,21	15,78	6,88

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR

Najstarší bytový fond postavený do r. 1919 je v území Trenčianskeho kraja zastúpený len 4,7 % (9,0 tisíc bytov).

Veková štruktúra bytového fondu v jednotlivých okresoch nepreukazuje výraznejšie rozdiely s výnimkou okresov Myjava a Nové Mesto nad Váhom, kde podiel najstarších bytov je rádovo vyšší.

Väčšie rozdiely vo vekovej štruktúre bytov sú v mestách a vidieckych obciach, keď najstarší bytový fond v mestách je zastúpený len 2,5 % a vo vidieckych obciach 8 % a v týchto obciach je sústredených takmer 70 % najstarších bytov riešeného územia.

Významnou skupinou z hľadiska veku je bytový fond postavený v období rokov 1981-2000, ktorý v celokrajскеj relácii je zastúpený 27,7 %. Hodnotu celokrajského priemeru dosahuje, resp. prevyšuje bytový fond v okresoch Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín. Menej priaznivé zastúpenie bytov v tejto vekovej skupine vykazujú okresy Bánovce nad Bebravou (23,3 %), Myjava (22,6 %), Nové Mesto nad Váhom (25,3 %) a Partizánske (25 %).

Na vekovú štruktúru bytového fondu a na dynamiku výstavby bytov v sledovaných etapách, charakterizujúcu postupný pokles výstavby bytov a výrazný pokles v etape 1991 - 2000 na území Trenčianskeho kraja poukazujú nasledujúce údaje:

Tab. 21 Dynamika výstavby bytov

Etapu výstavby	Počet bytov		Čistý prírastok bytov v ročnom priemere
	abs.	%	
do r.1899	5 540	2,90	-
1900 - 1919	3 462	1,81	-
1920 - 1945	12 545	6,67	-
1945 - 1970	67 315	35,23	2 693
1971 - 1980	49 218	25,76	4 922
1981 - 1990	40 420	21,15	4 042
1991 - 2001	12 581	6,58	1 258
Spolu	191 081	100,00	-

Bytový fond podľa kategórií

Nová bytová výstavba, modernizácia a rekonštrukcia bytového fondu, ako aj odpad bytového fondu v uplynulých rokoch mali vplyv na zvýšenie kvalitatívneho štandardu bývania a úroveň technickej vybavenosti bytov.

V Trenčianskom kraji z celkového počtu cca 191,0 tisíc trvale obývaných bytov má kvalitu I. a II. kategórie 173,0 tisíc bytov, t.j. 91,0 %. Byty III. a IV. kategórie v počte cca 17,4 tisíc sa na celkovom bytovom fonde podieľajú 9 % a ich rozhodujúca časť sa nachádza vo vidieckych sídlach (13,8 tisíc), t.j. takmer 80 %.

Podiel bytov III. a IV. kategórie na celkovom bytovom fonde vidieckych sídiel dosahuje 18,1 %, v mestských sídlach len 3,2 %.

Počet bytov III. a IV. kategórie je vyšší v porovnaní s počtom bytov najstaršej vekovej kategórii (do r. 1919), predstavuje potenciál pre odpad bytov, resp. disponibilný bytový fond pre rekonštrukciu a modernizáciu, ktorých postupná realizácia v období od roku 2001 je sledovateľná v rámci foriem zástavby rodinných domov, ale aj bytových domov.

Tab. 22 Trvale obývané byty podľa kategórií bytov

Okres	Počet bytov					% bytov	
	I. kateg.	II. kateg.	III. kateg.	IV. kateg.	spolu	I.+II. kateg.	III.+IV. kateg.
Bánovce nad Bebravou	9 353	1 522	446	883	12 204	89,1	10,9
Ilava	16 161	1 800	281	1 056	19 298	93,07	6,93
Myjava	7 372	1 189	386	930	9 877	86,68	13,32
Nové Mesto nad Váhom	15 313	2 726	778	1 810	20 627	87,45	12,55
Partizánske	12 135	1 937	262	830	15 164	92,8	7,2
Považská Bystrica	15 370	2 281	524	1 876	20 051	88,03	11,97
Prievidza	37 341	4 363	740	2 042	44 486	93,75	6,25
Púchov	10 216	1 660	461	1 359	13 696	86,71	13,29
Trenčín	28 884	4 026	884	1 884	35 678	92,24	7,76
Trenčiansky kraj	152 145	21 504	4 762	12 670	191 081	90,88	9,12
Mestá spolu	102 372	8 834	773	2 831	114 810	96,8	3,2
Vidiecke obce spolu	49 773	12 670	3 989	9 839	76 271	81,9	18,1

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR

Veľkostná štruktúra bytového fondu

Vo veľkostnej štruktúre trvale obývaných bytov Trenčianskeho kraja prevládajú byty 3 a viac izbové, ktoré tvoria až 71 % celkového počtu trvale obývaných bytov, z toho 3-izbové byty tvoria 42,1 % a byty 4 a viacizbové 28,9 %. Najmenšie byty (1-2 izbové) sú na celkovom počte trvale obývaných bytov zastúpené 29 %.

Určité rozdiely vo veľkostnej štruktúre bytov sú v jednotlivých okresoch riešeného územia. Pokiaľ v najmenšie byty (1-2 izbové) tvoria v okrese Považská Bystrica 35 % bytového fondu, v okrese Ilava 33,9 % a v okrese Myjava 33,4 %, v ďalších okresoch je tento podiel nižší ako 30 %, pričom najnižšie hodnoty vykazujú okresy Partizánske (22,5 %), Nové Mesto nad Váhom (25,3 %) a Trenčín (25,7%).

Zastúpenie veľkostných kategórií bytov preukazuje značné rozdiely v mestách a vidieckych obciach a sú odrazom prevládajúcej formy bývania. Kým v mestách podiel 1-2 izbových bytov je 33,8 %, v skupine vidieckych obcí 21,8 %. Naopak väčšie byty (4 a viac izbové) v skupine mestských sídiel s prevládajúcou formou bývania bytových domoch sú zastúpené len 20,5 % a v skupine vidieckych obcí s dominujúcou formou bývania v rodinných domoch až 41,4 %.

Veľkostná kategorizácia bytov je jedným z indikátorov pre úvahy o potrebe bytov vo vzťahu k vývoju veľkostnej štruktúry domácností. Na rozmiestnenie trvale obývaných bytov v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja podľa veľkostných kategórií poukazujú nasledujúce údaje:

Tab. 23 Štruktúra bytového fondu podľa veľkostných kategórií

Okres	1 obyt miest.	2 izby	3 izby	4 izby	5 viac izieb	Byty spolu
Bánovce nad Bebravou	1 055	2 741	4 924	1 993	1 491	12 204
Ilava	1 938	4 596	8 012	2 899	1 853	19 298
Myjava	731	2 565	4 037	1 601	943	9 877
Nové Mesto nad Váhom	1 276	3 933	9 218	3 752	2 448	20 627
Partizánske	783	2 630	6 678	2 715	2 358	15 164
Považská Bystrica	2 032	4 994	8 476	2 894	1 655	20 051
Prievidza	2 772	10 291	17 788	6 805	6 830	44 486
Púchov	908	3 000	5 755	2 415	1 618	13 696
Trenčín	2 423	6 738	15 644	6 215	4 658	35 678
Trenčiansky kraj	13 918	41 488	80 532	31 289	23 854	191 081
Mestá spolu	10 534	28 252	52 462	15 182	8 380	114 810
Vidiecke obce spolu	3 384	13 236	28 070	16 107	15 474	76 271

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR

Tab. 24 Zastúpenie bytov v jednotlivých veľkostných kategóriách

Okres	1 obyt miest.	2 izby	3 izby	4 izby	5 viac izieb
Bánovce nad Bebravou	8,6	22,5	40,3	16,3	12,2
Ilava	10,0	23,8	41,5	15,0	9,6
Myjava	7,4	26,0	40,9	16,2	9,5
Nové Mesto nad Váhom	6,2	19,1	44,7	18,2	11,9
Partizánske	5,2	17,3	44,0	17,9	15,5

Okres	1 obyt miest.	2 izby	3 izby	4 izby	5 viac izieb
Považská Bystrica	10,1	24,9	42,3	14,4	8,3
Prievidza	6,2	23,1	40,0	15,3	15,4
Púchov	6,6	21,9	42,0	17,6	11,8
Trenčín	6,8	18,9	43,8	17,4	13,1
Trenčiansky kraj	7,3	21,7	42,1	16,4	12,5
Mestá spolu	9,2	24,6	45,7	13,2	7,3
Vidiecke obce spolu	4,4	17,4	36,8	21,1	20,2

Úroveň bývania a vybavenia bytov

Úroveň bývania a vybavenia trvale obývaných bytov v Trenčianskom kraji, hodnotené nasledujúcimi charakteristikami a ukazovateľmi v roku 2001 dokumentujú údaje z nasledujúceho prehľadu:

Tab. 25 Úroveň bývania a vybavenia trvale obývaných bytov v Trenčianskom kraji

Okres	Počet obyvateľov	Počet trvale obývaných bytov	Počet bytov s vodovod. v byte	Počet bytov pripoj. na verejnú kanalizáciu	Celková plocha bytov v m ²	Obytná plocha bytov v m ²
Bánovce nad Bebravou	38 640	12 204	11 603	6 511	980 202	645 277
Ilava	62 042	19 298	18 513	13 417	1 438 932	966 819
Myjava	29 243	9 877	9 289	5 355	780 900	513 281
Nové Mesto nad Váhom	63 530	20 627	19 289	10 466	1 673 643	1 106 046
Partizánske	48 005	15 164	14 550	8 673	1 313 890	875 491
Považská Bystrica	65 150	20 051	18 633	11 506	1 475 979	959 472
Prievidza	140 444	44 486	43 278	28 358	3 648 567	2 438 727
Púchov	45 761	13 696	12 695	6 442	1 068 233	711 892
Trenčín	112 767	35 678	34 319	22 558	2 893 548	1 939 146
Trenčiansky kraj	605 582	191 081	182 169	113 286	15 273 894	10 156 151
Mestá spolu	350 456	114 810	112 343	103 182	8 248 646	5 593 597
Vidiecke obce spolu	255 126	76 271	69 826	10 104	7 025 248	4 562 554

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR

Ukazovatele úrovne bývania podľa jednotlivých územnosprávnych celkov sa nachádzajú v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 26 Ukazovatele úrovne bývania

Okres	% bytov s vodov. v byte	% bytov prípoj. na verej. kanal.	Priemerný počet			
			celkovej plochy na 1 trvale obýv. byt v m ²	obytnej plochy na 1 trvale obýv. byt v m ²	trvale býv. osôb na byt	trvale obýv. bytov na 1 000 obyv.
Bánovce nad Bebravou	95,1	53,4	80,3	52,9	3,17	316
Ilava	95,9	69,5	74,6	50,1	3,21	311
Myjava	94,1	54,2	79,1	52,0	2,96	338
Nové Mesto nad Váhom	93,5	50,7	81,1	53,6	3,08	325
Partizánske	96,0	57,2	86,6	57,7	3,17	316
Považská Bystrica	92,9	57,4	73,6	47,9	3,25	308
Prievidza	97,3	63,8	82,0	54,8	3,16	317
Púchov	92,7	47,0	78,0	52,0	3,34	299
Trenčín	96,2	63,2	81,1	54,4	3,16	316
Trenčiansky kraj	95,3	59,3	79,9	53,2	3,17	316
Mestá spolu	97,9	89,9	71,85	48,7	3,05	328
Vidiecke obce spolu	91,6	13,3	92,11	59,8	3,34	299

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR

Vývoj bytového fondu v období r. 1991-2001

Za obdobie r. 1991 - 2001 v území Trenčianskeho kraja vzrástol počet trvale obývaných bytov z 186, 2 tisíc v r. 1991 na 191,1 tisíc v roku 2001, t. j. v riešenom území pribudlo 4,9 tisíc trvale obývaných bytov.

Prírastky trvale obývaných bytov vykazuje väčšina okresov riešeného územia s výnimkou okresov Myjava a Nové Mesto nad Váhom. Aj v prípade okresov s prírastkami trvale obývaných bytov sú zreteľné rozdiely, najmä v okrese Púchov prírastok trvale obývaných bytov má nízku hodnotu (97 bytov) a index rastu 100,7.

Výraznejšie rozdiely vo vývoji počtu trvale obývaných bytov v r. 1991 - 2001 vykazujú mestá a vidiecke obce. Za uvedené obdobie vo vidieckych obciach ubudlo 1,2 tis. trvale obývaných bytov, t.j. celokrajské prírastky trvale obývaných bytov sa koncentrovali v mestách, resp. boli ešte vyššie ako ich celokrajská hodnota. Na vývoj počtu trvale obývaných v jednotlivých okresoch riešeného územia a sledovaných sídelných štruktúrach poukazujú údaje z nasledujúceho prehľadu.

Tab. 27 Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1991 - 2001

Okres	Počet bytov			
	1991	2001	Prírastok – úbytok bytov	Index vývoja 2001/1991
Bánovce nad Bebravou	11 860	12 204	344	102,90
Ilava	18 624	19 298	674	103,62
Myjava	10 119	9 877	-242	97,61
Nové Mesto nad Váhom	20 719	20 627	-92	99,56
Partizánske	14 918	15 164	246	101,65
Považská Bystrica	19 243	20 051	808	104,20

Okres	Počet bytov			
	1991	2001	Prírastok – úbytok bytov	Index vývoja 2001/1991
Prievidza	42 736	44 486	1 750	104,09
Púchov	13 599	13 696	97	100,71
Trenčín	34 394	35 678	1 284	103,73
Trenčiansky kraj	186 212	191 081	4 869	102,61
Mestá spolu	108 706	114 810	6 104	105,62
Vidiecke obce spolu	77 506	76 271	-1 235	98,41

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 1991 a 2001, ŠÚ SR

Relácia vývoja počtu obyvateľov a bytov v období r. 1991 - 2001 sa prejavila v zlepšení kvantitatívnych parametrov úrovne bývania za územie Trenčianskeho kraja, za územia jeho okresov, ako aj za štruktúru mestských sídiel, v ktorých hodnota ukazovateľa počtu obyvateľov na 1 byt sa znížila, resp. hodnota ukazovateľa počtu bytov na 1 000 obyvateľov sa zvýšila. Menej priaznivý vývoj s nárastom hodnoty ukazovateľa obývanosti bytov vykazuje okres Púchov a skupina vidieckych obcí.

Na vývoj počtu obyvateľov, trvale obývaných bytov a hodnôt ukazovateľov kvantitatívnych úrovne bývania v období rokov 1991-2001 poukazujú údaje z nasledujúcej tabuľky:

Tab. 28 Vývoj počtu obyvateľov trvale obývaných bytov

Okres	Prírastok-úbytok 1991-2001		Počet obyvateľov/1 byt		Počet bytov/1000obyv.	
	Obyvat.	Bytov	1991	2001	1991	2001
Bánovce nad Bebravou	166	334	3,24	3,17	308	316
Ilava	995	674	3,28	3,21	305	311
Myjava	-985	-242	2,99	2,96	335	338
Nové Mesto nad Váhom	-1 100	-92	3,12	3,08	321	325
Partizánske	-152	246	3,23	3,17	310	316
Považská Bystrica	2 117	808	3,28	3,25	305	308
Prievidza	1 907	1 750	3,24	3,16	308	317
Púchov	658	97	3,32	3,34	302	299
Trenčín	1 401	1 284	3,24	3,16	309	316
Trenčiansky kraj	5 007	4 869	3,23	3,17	310	316
Mestá spolu	6 245	6 104	3,17	3,05	316	328
Vidiecke obce spolu	-1 238	-1 235	3,31	3,34	302	299

Vývoj bytov v r. 2001- 2007

Podľa údajov poskytnutých Štatistickým úradom SR - pracovisko ŠÚ v Trenčíne v období rokov 2001 - 2007 bol v Trenčianskom kraji zaznamenaný celkový prírastok 9 251 bytov a úbytok 1 049 bytov. Čistý prírastok bytov v tomto období činil 8 202 bytov.

Prírastky bytov zaznamenali všetky okresy, avšak najväčšie prírastky bytov boli v okrese Trenčín, v ktorom sa koncentrovalo až 31 % (2 881 bytov) celokrajského prírastku 9 251 bytov. Ďalších takmer 21 % prírastkov bytov sa realizovalo v okrese Prievidza.

V priemete do sídelných štruktúr v tomto období takmer 55 % celokrajských prírastkov bolo vo vidieckych obciach, čo naznačuje zvýšený záujem o bývanie a súvisí aj s vývojom –

prírastkom počtu obyvateľov v týchto obciach. Podobný vývoj sledujeme aj v úbytkoch bytov, keď z celokrajského úbytku 1 049 bytov pripadalo na okres Trenčín takmer 30 % (312 bytov) a na skupinu vidieckych obcí až 68 %.

Na vývoj bytového fondu v jednotlivých územnosprávnych celkoch a v sledovaných sídelných štruktúrach nasledujúci:

Tab. 29 Vývoj prírastkov bytov

Okres	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Spolu
Bánovce nad Bebravou	40	60	50	45	77	31	36	339
Ilava	72	88	132	98	116	96	87	689
Myjava	51	75	26	57	24	39	19	291
Nové Mesto nad Váhom	65	175	327	89	196	159	141	1 152
Partizánske	41	84	47	41	42	17	29	301
Považská Bystrica	86	90	93	191	86	120	67	733
Prievidza	187	280	398	207	473	180	205	1 930
Púchov	100	117	148	162	133	109	165	934
Trenčín	256	320	396	586	428	496	399	2 881
Trenčiansky kraj	898	1 289	1 617	1 476	1 575	1 247	1 148	9 251
Mestá spolu	322	538	651	766	864	598	485	4 224
Vidiecke obce spolu	576	751	966	710	711	649	663	5 026

Tab. 30 Vývoj úbytku bytov

Okres	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Spolu
Bánovce nad Bebravou	7	3	4	3	9	14	9	49
Ilava	19	14	7	13	6	6	18	83
Myjava	3	9	3	0	6	6	9	36
Nové Mesto nad Váhom	15	22	20	17	13	18	36	141
Partizánske	8	10	8	19	14	1	12	72
Považská Bystrica	11	8	9	7	5	2	11	53
Prievidza	58	18	17	23	20	18	30	184
Púchov	12	11	16	16	16	25	23	119
Trenčín	57	75	14	43	34	40	49	312
Trenčiansky kraj	190	170	98	141	123	130	197	1 049
Mestá spolu	67	48	28	49	35	48	56	331
Vidiecke obce spolu	123	122	70	92	88	82	141	718

Na podklade údajov o prírastkoch a úbytkoch bytov sme spracovali bilanciu pohybu počtu bytov, v rámci ktorej abstrahujeme od určitých rozdielov, vyplývajúcich z použitého východiskového stavu počtu bytov zo sčítania bytov v roku 2001.

Tab. 31 Bilancia pohybu počtu obyvateľov

Okres	Počet bytov k 26.5.2001	Prírastky bytov 2001 - 2007	Úbytky bytov	
			2001 - 2007	k 31.12.2007
Bánovce nad Bebravou	12 204	339	49	12 494

Okres	Počet bytov k 26.5.2001	Prírastky bytov 2001 - 2007	Úbytky bytov	
			2001 - 2007	k 31.12.2007
Ilava	19 298	689	83	19 904
Myjava	9 877	291	36	10 132
Nové Mesto nad Váhom	20 627	1 152	141	21 638
Partizánske	15 164	301	72	15 393
Považská Bystrica	20 051	733	53	20 731
Prievidza	44 486	1 930	184	46 232
Púchov	13 696	934	119	14 511
Trenčín	35 678	2 881	312	38 247
Trenčiansky kraj	191 081	9 250	1 049	199 282
Mestá spolu	114 810	4 224	331	118 703
Vidiecke obce spolu	76 271	5 026	718	80 579

V období rokov 2001 - 2007, na rozdiel od predchádzajúcej etapy rokov 1991 - 2001, charakterizujúcu útlm vo výstavbe bytov, koncentráciu prírastkov bytov v mestách a úbytok počtu bytov vo vidieckych obciach, sledujeme v Trenčianskom kraji zvýšenie dynamiky nárastu bytov a zmenu v priestorovom rozložení prírastkov bytov v prospech vidieckych sídiel.

Vývoj počtu obyvateľov a bytov v období r. 2001 - 2007 ovplyvnili zlepšenie hodnôt ukazovateľov kvantitatívnych úrovne bývania v Trenčianskom kraji, na ktoré poukazujú údaje v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 32 Bilancia pohybu počtu obyvateľov

Okres	Počet obyvateľov		Počet bytov		Počet obyv. na 1 byt		Počet bytov na 1 000 obyv.	
	2001	2007	2001	2007	2001	2007	2001	2007
Bánovce nad Bebravou	38 640	38 046	12 204	12 494	3,17	3,05	316	328
Ilava	62 042	61 048	19 298	19 904	3,21	3,07	311	326
Myjava	29 243	28 137	9 877	10 132	2,96	2,78	338	360
Nové Mesto nad Váhom	63 530	62 707	20 627	21 638	3,08	2,90	325	345
Partizánske	48 005	47 355	15 164	15 393	3,17	3,08	316	325
Považská Bystrica	65 150	64 232	20 051	20 731	3,25	3,10	308	323
Prievidza	140 444	139 442	44 486	46 232	3,16	3,02	317	332
Púchov	45 761	45 523	13 696	14 511	3,34	3,14	299	319
Trenčín	112 767	113 341	35 678	38 247	3,16	2,96	316	337
Trenčiansky kraj	605 582	599 831	191 081	199 282	3,17	3,01	316	332
Mestá spolu	350 456	341 847	114 810	118 360	3,05	2,89	328	346
Vidiecke obce spolu	255 126	257 984	76 271	80 922	3,34	3,19	299	314

Zdroj: Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 1991 a 2001, ŠÚ SR, rok 2007 spracované na podklade údajov zo ŠÚ SR a vlastných prepočtov

Scenár bytového fondu

Základnými východiskami pre spracovanie predpokladaného vývoja bytového fondu a stanovenia kvantitatívnej potreby bytov vo výhľadovom období sú:

- predpokladaný počet obyvateľov,
- predpokladaný vývoj počtu a priemernej veľkosti cenzovej domácnosti,
- predpokladaný vývoj obložnosti bytov, vyjadrenej ukazovateľom počet obyvateľov na byt.

Predpokladaný vývoj cenzových domácností

Štatistický úrad Slovenskej republiky v spolupráci s Výskumným demografickým centrom pri INFOSTAT-e vypracoval v decembri 2004 Prognózu vývoja cenzových domácností v krajoch SR do roku 2025. Prognóza cenzových domácností vychádza z výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2001 a bezprostredne nadväzuje na regionálnu prognózu vývoja obyvateľstva do roku 2025 - Prognóza vývoja obyvateľstva za kraje SR do roku 2025, Štatistický úrad SR, 2004.

Podľa tejto prognózy vývoja cenzových domácností sa predpokladá vývoj priemernej veľkosti cenzových domácností v prognózovanom období 2005 – 2025 nasledovne:

Tab. 33 Prognózy vývoja počtu cenzových domácností

Kraj	Priemerná veľkosť cenzových domácností				
	2005	2010	2015	2020	2025
Bratislavský	2,34	2,33	2,32	2,30	2,28
Trnavský	2,47	2,45	2,42	2,39	2,36
Trenčiansky	2,55	2,50	2,46	2,41	2,36
Nitriansky	2,46	2,41	2,36	2,31	2,26
Žilinský	2,76	2,75	2,75	2,74	2,73
Banskobystrický	2,42	2,39	2,35	2,32	2,28
Prešovský	2,68	2,68	2,68	2,68	2,67
Košický	2,95	2,98	3,01	3,04	3,06

Zdroj: Prognóza vývoja cenzových domácností v krajoch SR do roku 2025, ŠÚ SR, 2004

Tab. 34 Predpokladaný vývoj počtu cenzových domácností

Kraj	Počet domácností				
	2005	2010	2015	2020	2025
Bratislavský	255 728	257 267	258 715	259 477	259 215
Trnavský	223 086	225 879	228 601	230 721	231 926
Trenčiansky	235 792	238 621	241 374	243 492	244 643
Nitriansky	287 765	291 126	294 395	296 888	298 204
Žilinský	252 111	254 785	257 376	259 288	260 173
Banskobystrický	271 571	274 914	278 170	280 694	282 105
Prešovský	271 200	274 053	276 816	278 849	279 778
Košický	288 699	291 843	294 891	297 163	298 257

Zdroj: Prognóza vývoja cenzových domácností v krajoch SR do roku 2025, ŠÚ SR, 2004

Vývoj počtu cenzových domácností nie je úmerný vývoju celkového počtu obyvateľov, z demografických faktorov je ovplyvnený najmä vývojom vekovej štruktúry obyvateľstva. V dlhodobejšom vývoji sa prejavuje rýchlejší rast počtu cenzových domácností v porovnaní s počtom obyvateľov, resp. nárastom počtu cenzových domácností aj pri úbytku počtu obyvateľov, a je dôsledkom znižovania priemernej veľkosti cenzovej domácnosti.

Vzhľadom na objektívne skutočnosti v demografickom a spoločenskom vývoji (rast neúplných cenзовých domácností, domácností jednotlivcov, znižovanie priemernej veľkosti rodiny ...) sa predpokladá, že priemerná veľkosť cenзовých domácností sa bude naďalej postupne znižovať.

Nakoľko uvedená projekcia cenзовých domácností bola spracovaná vo väzbe na Prognózu vývoja obyvateľstva za kraje SR do roku 2025 z r. 2004 je predpoklad, že počet a priemerná veľkosť cenзовých domácností vo väzbe na populačný vývoj podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do r. 2025, november 2008, VDC INFOSTAT-u, budú pri zachovaní celkových tendencií vývoja cenзовých domácností vykazovať určité rozdiely.

Pre stanovenie predpokladaného vývoja priemernej obložnosti bytov do roku 2025, vychádzame z predpokladaného vývoja cenзовých domácností vo väzbe na populačný vývoj v Trenčianskom kraji podľa jednotlivých okresov podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do r. 2025, z r. 2008. Predpokladáme, že v Trenčianskom kraji cenзовé domácnosti by mali vo výhľadovom období do roku 2025 zaznamenať väčšie prírastky a priemerná veľkosť cenзовých domácností by mala dosiahnuť o niečo vyššie hodnoty v porovnaní s Prognózou vývoja cenзовých domácností v krajoch SR do roku 2025 z r. 2004.

Vývoj priemernej veľkosti a počtu cenзовой domácnosti v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja predpokladáme nasledovne:

Tab. 35 Vývoj priemernej veľkosti a počtu cenзовой domácnosti

Okres	Priemerná veľkosť domácnosti			
	2001	2007	2015	2025
Bánovce nad Bebravou	2,56	2,51	2,42	2,33
Iľava	2,68	2,63	2,51	2,42
Myjava	2,47	2,42	2,29	2,16
Nové Mesto nad Váhom	2,44	2,39	2,30	2,22
Partizánske	2,48	2,43	2,35	2,26
Považská Bystrica	2,53	2,48	2,42	2,35
Prievidza	2,66	2,61	2,56	2,47
Púchov	2,71	2,66	2,57	2,48
Trenčín	2,62	2,57	2,52	2,43
Trenčiansky kraj	2,59	2,54	2,47	2,38

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR, roky 2007, 2015, 2025 vlastný predpoklad

Tab. 36 Predpokladaný vývoj počtu cenзовých domácností

Okres	Počet domácností			
	2001	2007	2015	2025
Bánovce nad Bebravou	15 070	15 138	15 611	15 962
Iľava	23 177	23 202	23 918	24 191
Myjava	11 824	11 607	11 947	11 897
Nové Mesto nad Váhom	26 060	26 237	26 973	27 479
Partizánske	19 373	19 468	20 050	20 519
Považská Bystrica	25 752	25 895	26 757	28 060
Prievidza	52 729	53 366	55 054	57 167
Púchov	16 912	17 114	17 598	18 090

Okres	Počet domácností			
	2001	2007	2015	2025
Trenčín	43 065	44 062	45 408	47 169
Trenčiansky kraj	233 962	236 089	243 316	250 534

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR, roky 2007, 2015, 2025 vlastný výpočet

Miera spolužitia cenzových domácností

V roku 2001 miera spolužitia cenzových domácností bola v celokrajskom priemere 122 cenzových domácností na 100 trvale obývaných bytov (stav k 26. 5. 2001), čo predstavuje 22 %-né spolužitie cenzových domácností.

Hodnota podielu spolužitia v r. 2001 je pomerne vysoká (22 %) a značne vyššia v porovnaní s rokom 1991, kedy bol tento podiel 11,5 %. Možno predpokladať, že tento vývoj a stav spolužitia cenzových domácností sú dôsledkom značného nárastu počtu cenzových domácností v období r. 1991 - 2001 a v tomto období problematickou dostupnosťou samostatných bytov pre väčší počet cenzových domácností, najmä z dôvodu zníženia rozsahu bytovej výstavby, resp. z ekonomických a iných dôvodov.

Pre výhľadové obdobie uvažujeme s postupným znižovaním miery spolužitia cenzových domácností, ktoré v celokrajskom priemere predstavuje jej zníženie zo 122 v r. 2001 na 113 k r.2015 a 108 v r. 2025.

Predpoklad vývoja miery spolužitia cenzových domácností bol formulovaný pre jednotlivé okresy rozdielne a zohľadňuje rozdielnu mieru spolužitia v súčasnom stave.

Priemerná obložnosť bytov

Vo vývoji priemernej obložnosti bytov do r. 2025 predpokladáme v Trenčianskom kraji jej postupné zmenšovanie, ktoré zohľadňuje tendenciu postupného zmenšovania priemernej veľkosti cenzovej domácnosti a uvažovaný vývoj zníženia miery spolužitia domácnosti nasledovne:

Tab. 37 Predpoklad vývoja obložnosti bytov

Okres	Priemerný počet obyvateľov na 1 byt			
	2001	2007	2015	2025
Bánovce nad Bebravou	3,17	3,05	2,81	2,59
Ilava	3,21	3,07	2,81	2,59
Myjava	2,96	2,78	2,52	2,27
Nové Mesto nad Váhom	3,08	2,90	2,67	2,46
Partizánske	3,17	3,08	2,84	2,64
Považská Bystrica	3,25	3,10	2,90	2,70
Prievidza	3,16	3,02	2,82	2,59
Púchov	3,34	3,14	2,90	2,69
Trenčín	3,16	2,96	2,77	2,55
Trenčiansky kraj	3,17	3,01	2,79	2,57

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR, rok 2007 spracované podľa dát ŠÚ SR o počte obyvateľov v r.2007 a vlastného bilancovania počtu bytov v r. 2007, roky 2015, 2025 vlastný návrh

Odpad bytového fondu

Odpad bytového fondu predstavuje úbytok z trvale obývaných bytov, ktorý vzniká vyvolanou asanáciou objektov, z dôvodov fyzickej opotrebovanosti bytov, zmeny využitia bytov na nebytové účely a z iných dôvodov.

V uplynulom období v štruktúre dôvodov odpadu bytov významnou mierou participuje transformácia bytov pre iné funkcie, predovšetkým vo vidieckych sídlach pre účely rekreácie a v mestských sídlach pre lokalizáciu vybavenostných a iných komerčných aktivít. Pre vývoj v budúcom období je problematické odhadovať vývoj úbytku bytov z dôvodu využitia bytového fondu pre iné účely, ale aj objektívne stanoviť celkový rozsah odpadu bytov.

Preto v úvahe o odpade bytového fondu vo výhľadovom období do r. 2025 sme vychádzali z informácií o súčasnej kvalite bytového fondu (veková štruktúra, vybavenosť bytov...), z údajov o úbytku bytov v najbližšej retrospektíve, ako aj zo súčasného trendu, ktorý charakterizuje vo všeobecnosti obnova jestvujúceho bytového a domového fondu rekonštrukciou a prestavbou a zvyšovanie vybavenostného štandardu bytov.

Pre stanovenie rozsahu odpadu bytového fondu aktualizácia ÚPN VÚC vychádza z vekovej štruktúry bytov s tým, že pre odpad bytov sú uvažované byty v najstaršom bytovom a domovom fonde nasledovne:

- byty postavené v období do r. 1919 podielom 60 %
- byty postavené v období 1920 - 1945 podielom 20 %
- byty postavené v období 1946 - 1970 podielom 5 %

Celkový predpokladaný odpad bytov v Trenčianskom kraji pre výhľadové obdobie 2007 - 2025 je vypočítaný v počte 11,8 tisíc a predstavuje priemerný ročný odpad 0,33 % z počtu bytov v r. 2007.

Vzhľadom na vekovú štruktúru trvale obývaných bytov, podstatná časť týchto bytov (58 %) sa nachádza vo vidieckych obciach. Možno predpokladať, že úbytok bytov vo vidieckych obciach bude aj úbytkom zo zmeny funkcie trvalého bývanie na rekreačné, resp. II. bývanie.

V jednotlivých okresoch je rozsah a podiel predpokladaného odpadu bytov rozdielny, čo vyplýva z rozdielnej vekovej štruktúry ich bytového fondu. Najvyššie percento odpadu bytov, výraznejšie prevyšujúce celokrajský priemer, sa predpokladá v okresoch Myjava a Nové Mesto nad Váhom. Priaznivejšie percento odpadu bytov vykazujú okresy Ilava a Považská Bystrica. V okresoch Trenčín a Prievidza je percento odpadu bytov na úrovni celokrajského priemeru, resp. mierne pod jeho hodnotou, v okresoch Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Púchov je mierne vyššie ako je hodnota celokrajského priemeru.

Tab. 38 Predpokladaný odpad bytového fondu

Okres	2001 - 2007 ^{1/}	2007 - 2015 ^{2/}	2015 - 2025 ^{2/}	2001 - 2025	2007 - 2025	
					abs.	priem. roč. % z bytov v r. 2007
Bánovce nad Bebravou	49	200	570	819	770	0,34
Ilava	83	250	550	883	800	0,22
Myjava	36	250	570	856	820	0,44

Okres	2001 - 2007 ^{1/}	2007 - 2015 ^{2/}	2015 - 2025 ^{2/}	2001 - 2025	2007 - 2025	
					abs.	priem. roč. % z bytov v r. 2007
Nové Mesto nad Váhom	141	600	1 280	2 021	1 880	0,48
Partizánske	72	300	690	1 062	990	0,36
Považská Bystrica	53	350	680	1 083	1 030	0,28
Prievidza	184	600	1 980	2 764	2 580	0,31
Púchov	119	300	580	999	880	0,34
Trenčín	312	600	1450	2 362	2 050	0,30
Trenčiansky kraj	1 049	3 450	8 350	12 849	11 800	0,33

Zdroj: ^{1/} Úbytok bytov v r. 2001-2007 štatisticky evidovaný – údaje ŠÚ SR – pracovisko v Trenčíne, ^{2/} vlastný návrh

Vývoj počtu bytov do r. 2025

Na základe predpokladaného vývoja počtu obyvateľov Trenčianskeho kraja a vyššie formulovaných predpokladov vývoja obložnosti bytov je kvantifikovaný nasledovný počet bytov:

Tab. 39 Vývoj stavu bytového fondu

Okres	Počet bytov			
	2001	2007	2015	2025
Bánovce nad Bebravou	12 204	12 494	13 444	14 360
Ilava	19 298	19 904	21 364	22 603
Myjava	9 877	10 132	10 856	11 582
Nové Mesto nad Váhom	20 627	21 638	23 235	24 798
Partizánske	15 164	15 393	16 591	17 566
Považská Bystrica	20 051	20 731	22 337	24 214
Prievidza	44 486	46 232	49 926	54 519
Púchov	13 696	14 511	15 596	16 678
Trenčín	35 678	38 247	41 383	44 949
Trenčiansky kraj	191 081	199 282	214 732	231 269

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2001, ŠÚ SR, r. 2007 vlastný výpočet z údajov ŠÚ SR o prírastku a úbytku bytov v období r. 2001-2007, r. 2015, 2020 vlastný výpočet

Tab. 40 Čisté prírastky bytov

Okres	Počet bytov				
	2001 - 2007	2007 - 2015	2015 - 2025	Spolu 2001 - 2025	Z toho 2007 - 2025
Bánovce nad Bebravou	290	950	916	2 156	1 866
Ilava	606	1 460	1 239	3 305	2 699
Myjava	255	724	726	1 705	1 450
Nové Mesto nad Váhom	1 011	1 597	1 563	4 171	3 160
Partizánske	229	1 198	975	2 402	2 173
Považská Bystrica	680	1 606	1 877	4 163	3 483
Prievidza	1 746	3 694	4 593	10 033	8 287
Púchov	815	1 085	1 082	2 982	2 167

Okres	Počet bytov				
	2001 - 2007	2007 - 2015	2015 - 2025	Spolu 2001 - 2025	Z toho 2007 - 2025
Trenčín	2 569	3 136	3 566	9 271	6 702
Trenčiansky kraj	8 201	15 450	16 537	40 188	31 987

Pre celé územie Trenčianskeho kraja a pre výhľadové obdobie r.2007 - 2025 je celkový čistý prírastok 32,0 tisíc bytov, čo predstavuje v priemere za rok cca 1,8 tis. bytov.

Pre porovnanie: v priebehu uplynulých rokov 2001-2007 bol priemerný ročný prírastok 1,2 tisíc bytov.

Kvantifikovaná úvaha o vývoji počtu bytov vo výhľade (do r. 2025), ktorá zohľadňuje nielen predpokladané prírastky obyvateľov, ale aj pre prírastky cenových domácností sa vo vývoji ukazovateľov úrovne bývania prejaví nasledovne:

Tab. 41 Vývoj počtu bytov vo výhľade do r. 2025

Okres	Počet bytov na 1000 obyvateľov			
	2001	2007	2015	2025
Bánovce nad Bebravou	316	328	356	386
Iľava	311	326	356	386
Myjava	338	360	397	441
Nové Mesto nad Váhom	325	345	372	407
Partizánske	316	325	352	379
Považská Bystrica	308	323	345	370
Prievidza	317	332	355	386
Púchov	299	319	345	372
Trenčín	316	337	361	392
Trenčiansky kraj	316	332	358	388

Zdroj: vlastný výpočet

Nová bytová výstavba

Predpoklad potreby novej bytovej výstavby pre celé územie Trenčianskeho kraja a pre výhľadové obdobie r. 2007 - 2025 je 43,7 tis. bytov, ktorý v ročnom priemere predstavuje 2,4 tis. bytov. V etape do r. 2015 priemerná ročná potreba bytov v novej bytovej výstavbe predstavuje 2,4 tisíc a v etape 2015 - 2025 2,5 tis. bytov.

Kvantifikovaný rozsah novej bytovej výstavby za územie Trenčianskeho kraja a pre obdobie r.2007-2025 zohľadňuje potrebu bytov pre prírastky obyvateľov, prírastky cenových domácností (čisté prírastky bytov), ako aj náhradu za uvažovaný odpad bytového fondu.

Z predpokladanej celkovej potreby novej bytovej výstavby v Trenčianskom kraji 43,7 tis. bytov v r. 2007 - 2025 pripadá na predpokladané čisté prírastky bytov 73 % a na náhradu za uvažovaný odpad bytov 27 %.

Predpoklad potreby novej bytovej výstavby podľa jednotlivých okresov riešeného územia je uvedený v nasledujúcom prehľade:

Tab. 42 Nová bytová výstavba

Okres	Počet bytov								
	2007-2015			2015-2025			2007-2025		
	Čisté prír. bytov	Náhr. za odpad	Spolu	Čisté prír. bytov	Náhr. za odpad	Spolu	Čisté prír. bytov	Náhr. za odpad	Spolu
Bánovce nad Bebravou	950	200	1 150	916	570	1 486	1 866	770	2 636
Ilava	1 460	250	1 710	1 239	550	1 789	2 699	800	3 499
Myjava	724	250	974	726	570	1 296	1 450	820	2 270
Nové Mesto nad Váhom	1 597	600	2 197	1 563	1 280	2 843	3 160	1 880	5 040
Partizánske	1 198	300	1 498	975	690	1 665	2 173	990	3 163
Považská Bystrica	1 606	350	1 956	1 877	680	2 557	3 483	1 030	4 513
Prievidza	3 694	600	4 294	4 593	1 980	6 573	8 287	2 580	10 867
Púchov	1 085	300	1 385	1 082	580	1 662	2 167	880	3 047
Trenčín	3 136	600	3 736	3 566	1 450	5 016	6 702	2 050	8 752
Trenčiansky kraj	15 450	3 450	18 900	16 537	8 350	24 887	31 987	11 800	43 787

Zdroj: vlastný výpočet

2.7 Sociálna infraštruktúra

V rámci sociálnej infraštruktúry sú špecifikované predpoklady vývoja najmä pre tri základné zložky - školstvo, sociálna starostlivosť a zdravotníctvo a taktiež sú vyhodnotené aj súčasné podmienky a trendy rozvoja starostlivosti o duševnú a telesnú kultúru.

Vzhľadom na rozsiahlosť problematiky sociálnej infraštruktúry je v súlade s platnou metodikou pre návrh riešenia sociálnej infraštruktúry zvolené ako rozhodujúce kritérium regionálny a nadregionálny význam.

Rozvoj zariadení sociálnej infraštruktúry je úzko spätý s populačným vývojom obyvateľstva. Ako vyplýva z trendov vývoja počtu obyvateľov Trenčianskeho kraja špecifikovaných v materiáli „Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ v riešenom území sa potvrdili trendy doteraz prognózovaných predpokladov, charakterizujúcich trend starnutia populácie, nielen v území Trenčianskeho kraja, ale aj za celé územie SR. Najvýraznejšie bude tieto zmeny charakterizovať znižovanie počtu obyvateľov v produktívnom veku a ich zastúpenia v priebehu celého prognózovaného obdobia, ako aj trend kontinuálneho nárastu počtu i zastúpenia obyvateľov v poproduktívnom veku.

Na základe vyššie uvedeného a v súlade s novými právnymi úpravami a rezortnými koncepciami v oblasti školstva, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, návrh riešenia sociálnej infraštruktúry je vypracovaný v kontexte s vývojom počtu obyvateľov kraja, v zmysle optimálneho využitia potenciálu územia, s cieľom vytvorenia priaznivých podmienok pre skvalitnenie života všetkých vekových skupín obyvateľov kraja.

Pre kapitolu „sociálna infraštruktúra boli použité nasledovné podklady:

- Údaje ŠÚ SR v Bratislave, krajskej správy ŠÚ SR v Trenčíne,
- Údaje Ústavu informácií a prognóz školstva v Bratislave,
- Údaje z Národného centra zdravotníckych informácií v Bratislave (NCZI),
- Podklady Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva kultúry SR,
- Právne predpisy v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti,
- Koncepcné a strategické dokumenty Trenčianskeho samosprávneho kraja:
  - Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 - 2020 schválená Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.09.2016, uznesením č. 403/2016,
  - Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013 – 2020 (TSK 2015),

2.7.1 Školstvo

2.7.1.1 Základné školstvo

Podľa § 6 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci preneseného výkonu štátnej správy zriaďovateľom základných škôl je obec. Na území Trenčianskeho kraja je v školskom roku 2016/2017 v základných školách (štátnych, súkromných a cirkevných) spolu

42 195 žiakov, na 1000 obyvateľov TSK (588 816 obyvateľov, zdroj: ŠÚ k 31.12.2016) pripadá 71,7 žiaka. Prepočítaný počet žiakov všetkých základných škôl (433 465 žiakov) na 1000 obyvateľov SR (5 435 343 obyv., zdroj: ŠÚ k 31.12.2016) je 79,7 žiaka. Najviac žiakov štátnych škôl na 1000 obyvateľov má okres Bánovce nad Bebravou, ich počet prevyšuje aj celonárodný prepočet. Naopak najmenej žiakov v štátnych školách na 1000 obyvateľov má okres Ilava, ale v tomto okrese je naplnenosť tried 19,8 žiaka, druhá najvyššia. Naplnenosť tried je nízka, v štátnych školách sa pohybuje okolo 18,9 žiakov v triede, v súkromných 14,1 a cirkevných 19 žiakov.

Tab. 43 Rozmiestnenie štátnych základných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2016/2017

Územie	Školy				Triedy spolu	Žiaci spolu	Počet žiakov na triedu	Počet žiakov na 1000 obyv.
	spolu	v tom s ročníkom						
		1. - 9.	len	len				
			1. - 4.	5. - 9.				
Bánovce nad Bebravou	11	10	1		144	2756	19,1	75,8
Ilava	16	10	6		187	3699	19,8	62,0
Myjava	12	5	7		92	1746	19,0	65,0
Nové Mesto nad Váhom	20	17	3		229	4209	18,4	67,3
Partizánske	15	11	4		165	3117	18,9	67,6
Považská Bystrica	19	14	5		228	4145	18,2	66,0
Prievidza	39	31	8		480	8744	18,2	64,5
Púchov	16	11	5		177	3258	18,4	73,3
Trenčín	34	24	10		406	8156	20,1	71,5
Trenčiansky kraj	182	133	49		2108	39830	18,9	67,6
Slovenská republika	1927	1314	611	2	21552	401528	18,6	73,9

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2016/2017

Tab. 44 Rozmiestnenie súkromných základných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2016/2017

Územie	Školy				Triedy spolu	Žiaci spolu	Počet žiakov na triedu	Počet žiakov na 1000 obyv.
	spolu	v tom s ročníkom						
		1. - 9.	len	len				
			1. - 4.	5.-9.				
Ilava	1	1			10	154	15,4	2,58
Považská Bystrica	1	1			16	263	16,4	4,19
Prievidza	1	1			9	99	11,0	0,73
Trenčín	1	1			6	61	10,2	0,53
Trenčiansky kraj	4	4			41	577	14,1	0,98
Slovenská republika	57	44	13		484	7434	15,4	1,37

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2016/2017

Tab. 45 Rozmiestnenie cirkevných základných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2016/2017

Územie	Školy				Triedy spolu	Žiaci spolu	Počet žiakov na triedu	Počet žiakov na 1000 obyv.
	spolu	v tom s ročníkom						
		1. - 9.	len	len				
			1. - 4.	5.-9.				
Ilava	2	2			19	357	18,8	5,98
Nové Mesto nad Váhom	1	1			18	342	19,0	5,47
Partizánske	1		1		3	49	16,3	1,06
Považská Bystrica	1	1			10	209	20,9	3,32
Prievidza	1	1			14	273	19,5	2,01
Púchov	1	1			9	173	19,2	3,89
Trenčín	2	2			21	385	18,3	3,37
Trenčiansky kraj	9	8	1		94	1788	19,0	3,04
Slovenská republika	117	104	13		1333	24503	18,4	4,51

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2016/2017

Predpoklady vývoja základného školstva

Vo vzťahu na predpokladané požiadavky na rozvoj siete základného školstva v SR, nie je potreba výstavby nových kapacít, ale je potrebné sa orientovať na zvyšovanie kvalitatívneho štandardu jednotlivých existujúcich školských zariadení, na dobudovanie a zvyšovanie úrovne materiálno-technickej základne, estetickej úrovne priestorov základných škôl, zabezpečenie škôl modernými učebnými pomôckami a výpočtovou technikou.

Na základe doterajšieho vývoja v oblasti základného školstva v SR a v súvislosti s prechodom základného školstva pod samosprávy ako aj vplyv podmienok vyplývajúcich zo vstupu SR do EÚ, možno v podmienkach Trenčianskeho kraja predpokladať:

- v rozvojových programoch základných škôl vychádzať z potreby vychovávanie a vzdelávanie v rámci škôl nielen pre potreby SR ale aj pre EÚ,
- umožniť integráciu žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do tried základnej školy, pričom treba rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené zdravotným znevýhodnením žiaka,
- užšie prepojiť zariadenia výchovného charakteru, školské kluby detí, školské športové strediská, krúžky s činnosťou školy,
- využívať vytvorené podmienky na výcvik žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách,
- zvýšenú pozornosť venovať mimokognitívnemu rozvoju, najmä v puberte zintenzívniť estetickú výchovu, protidrogovú výchovu, environmentálnu výchovu, sexuálnu výchovu a pod.

2.7.1.2 Stredné školstvo

Trenčiansky samosprávny kraj podľa § 9 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci preneseného výkonu štátnej správy je zriaďovateľom stredných škôl. Sústavu stredných škôl v zmysle § 32 školského zákona tvoria gymnáziá, stredné odborné školy

a konzervatóriá. Trenčiansky samosprávny kraj pri výkone samosprávy zriaďuje aj jazykové školy, školské internáty, zariadenia školského stravovania, školy prírody a krajské centrum voľného času.

Zriaďovateľská pôsobnosť k stredným školám a školským zariadeniam prešla na Trenčiansky samosprávny kraj od 01. 07. 2002 na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky.

Delimitáciou prešlo do zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja 75 škôl a školských zariadení:

- 68 škôl a školských zariadení z pôsobnosti Krajského úradu Trenčín,
- 5 škôl v prírode z pôsobnosti okresných úradov Trenčianskeho kraja,
- 2 stredné zdravotnícke školy z pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR.

V období od 01. 07. 2002 po súčasnosť sa v rámci optimalizácie siete stredných škôl a školských zariadení zrealizovali viaceré zmeny. V Trenčianskom kraji (k 15. 09. 2016) je celkom 56 škôl (pokles o 3,4 %), na ktorých študuje 20 600 žiakov. V prepočte na 1000 obyvateľov vychádza 34,9 žiakov stredných škôl, čo je v porovnaní s celoslovenským ukazovateľom (41,7 žiakov/1000 obyvateľov) nižšia hodnota.

Sústavu stredných škôl Trenčianskeho kraja tvorí (k 15. 09. 2016):

- 17 gymnázií, v ktorých študuje 5 859 žiakov,
- 39 stredných odborných škôl vrátane spojených škôl (14 741 žiakov)

Okres Trenčín má najviac žiakov prepočítaných na 1000 obyvateľov a to 52,3 žiakov, čo vysoko prevyšuje aj celoslovenský prepočet (41,7 žiakov). Najmenej žiakov na 1000 obyvateľov má okres Partizánske (19,6 žiakov).

Tab. 46 Rozdelenie stredných škôl podľa zriaďovateľa v Trenčianskom kraji v šk. roku 2016/2017

Zriaďovateľ	Gymnázia			Stredné odborné školy		
	školy	triedy	žiaci	školy	triedy	žiaci
štátny	12	189	4938	30	572	13424
súkromný	3	25	362	6	33	571
cirkevný	2	25	559	3	32	746
Trenčiansky kraj	17	239	5859	39	637	14741
Slovenská republika	241	3015	72846	617	7459	153749

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2016/2017

Tab. 47 Územné rozmiestnenie stredných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2016/2017

Okres	Gymnázia		Stredné odborné školy			Počet žiakov na 1000 obyv.
	školy	žiaci	školy	žiaci	duál	
Bánovce nad Bebravou	1	377	1	514		24,3
Ilava	1	408	4	1574	62	33,2
Myjava	1	389	1	363		28,0
Nové Mesto nad Váhom	3	522	4	1229	54	28,0
Partizánske	1	399	1	503	7	19,6

Okres	Gymnázia		Stredné odborné školy			Počet žiakov na 1000 obyv.
	školy	žiaci	školy	žiaci	duál	
Považská Bystrica	2	486	7	2141	83	41,8
Prievidza	2	1056	8	3297	56	32,1
Púchov	1	396	3	981	13	31,0
Trenčín	5	1826	10	4139	28	52,3
Trenčiansky kraj	17	5859	39	14741	303	34,9
Slovenská republika	241	72846	617	153749	1393	41,7

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2016/2017

Skladba stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 48 Zastúpenie jednotlivých druhov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK k 15. 09. 2016

druh školy	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Gymnázium	11	28,2%	4836	27,4%
Obchodná akadémia	3	7,7%	1316	7,4%
Stredná umelecká škola	1	2,6%	531	3,0%
Stredná zdravotná škola	2	5,1%	781	4,4%
Stredná priemyselná škola	4	10,2%	1649	9,4%
Stredná odborná škola	17	43,6%	8159	46,2%
Spojená škola	1	2,6%	396	2,2%
SPOLU	39	100%	17668	100%

Zdroj: EDUZBER 2016

Základné predpoklady ďalšieho vývoja v územnom priemete kraja

Trenčiansky samosprávny kraj považuje rozvoj stredného školstva vo svojej pôsobnosti za jednu z najväčších priorít. Predpoklady vývoja stredného školstva sú obsiahnuté v dokumente „Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013 – 2020“, ktorý uvádza nasledujúce prioritné oblasti:

I. Optimalizácia a stabilizácia siete stredných škôl

- Vytvorenie transparentného a objektívneho systému tvorby VZN o určení počtu tried prvého ročníka stredných škôl v územnej pôsobnosti TSK pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku
- Pokračovanie optimalizácie siete škôl
- Optimalizácia štruktúry študijných a učebných odborov
- Stabilizácia siete škôl

II. Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl

- Zvýšenie kvality pedagogických zamestnancov
- Zlepšenie stavebno-technického stavu školských zariadení
- Modernizácia materiálno-technického vybavenia
- Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb

- III. Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl
  - Posilnenie výchovnej funkcie škôl
  - Posilnenie motivačnej funkcie škôl
  - Posilnenie sociálnej inklúzie
  - Rozvoj športu na školách
  - Rozvoj kultúry na školách
- IV. Vzdelávanie pre potreby trhu práce
  - Rozvoj duálneho vzdelávania
  - Rozvoj siete Centier odborného vzdelávania a prípravy
  - Rozvoj ďalších foriem praktického vyučovania
- V. Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania
  - Riadenie kvality
  - Podpora novej pedagogiky a flexibilných ciest učenia sa
  - Zvýšenie povedomia verejnosti o atraktivnosti a možnostiach technických smerov odborného vzdelávania
  - Zvyšovanie záujmu žiakov ZŠ o odborné vzdelávanie

2.7.1.3 Vysoké školstvo

V kraji sa nachádzajú tri vysoké školy.

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne bola založená rozhodnutím NR SR zákonom o zriadení Trenčianskej univerzity ako štátna vysoká škola 01.07.1997. Pred vznikom univerzity v meste Trenčín a v trenčianskom regióne pôsobilo niekoľko detašovaných pracovísk iných slovenských vysokých škôl. Vznik samostatnej univerzity v trenčianskom regióne bol vyvolaný najmä vysokou koncentráciou strojárskoho, elektrotechnického a spotrebného priemyslu, významných výskumno-vývojových a projektových organizácií, sociálnych, zdravotníckych a kultúrnych organizácií a inštitúcií. Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne ponúka štúdium na štyroch fakultách:

- Fakulta špeciálnej techniky,
- Fakulta zdravotníctva,
- Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov,
- Fakulta priemyselných technológií.

Celkovo na Trenčianskej univerzite A. Dubčeka v Trenčíne k 15. 9. 2015 študovalo 2618 študentov z toho 725 študentov študovalo externou formou (Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2016).

Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom pôsobí ako súkromná vysoká škola. Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom je po komplexnej akreditácii začlenený ako vysoká škola, ktorá nie je začlenená medzi univerzitné vysoké školy ani medzi odborné vysoké školy. Poskytuje vysokoškolské vzdelávanie v bakalárskych a magisterských študijných programoch. Celkovo na Dubnickom technologickom inštitúte v Dubnici nad Váhom k 31. 10. 2015 študovalo 1647 študentov z toho 1425 študentov študovalo externou formou (Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2016).

Vysoká škola manažmentu v Trenčíne (VŠM) je súkromná vysoká škola. Zriaďovateľom VŠM je City University of Seattle. VŠM je bezfakultnou vysokou školou a svojimi vzdelávacími programami nadväzuje na tradíciu poskytovania obchodného vzdelania americkej City University of Seattle so sídlom v Bellevue, štát Washington, USA. Celkovo na VŠM k 31. 10. 2015 študovalo 857 študentov z toho 322 študentov študovalo externou formou (Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2016).

Vysokoškolské štúdium v TSK poskytujú aj detašované pracoviská fakúlt vysokých škôl:

- Materiálovotechnologická fakulta STU Bratislava v Dubnici nad Váhom,
- Obchodná fakulta Ekonomickej univerzity Bratislava v Púchove,
- Fakulta hospodárskej informatiky v Púchove,
- Strojnícka fakulta Žilinskej univerzity v Považskej Bystrici,
- Fakulta riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Prievidzi,
- Fakulta sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda Trnava v Prievidzi,
- Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave – detašované pracovisko sv. Cyrila a Metoda v Partizánskom.

Poslaním vysokých škôl, ktoré sú súčasťou európskeho výskumného priestoru vysokoškolského vzdelávania a spoločného európskeho výskumného priestoru, je rozvíjať harmonickú osobnosť, vedomosti, múdrosť, dobro a tvorivosť v človeku a prispievať k rozvoju vzdelanosti, vedy, kultúry a zdravia pre blaho celej spoločnosti, a tým prispievať k rozvoju vedomostnej spoločnosti.

Cieľom vysokých škôl v Trenčianskom kraji je pripraviť takých študentov, ktorí sa svojimi vedomosťami a zručnosťami budú úspešne uplatňovať na trhu práce, kde úroveň a kvalita vzdelania nadobúda čoraz väčší význam umocnený aj možnosťami vysielat' študentov na výmenné semestrálne štúdiá a stážové pobyty na univerzity v Európskej únii.

Trendy vývoja:

- zvýšenie úrovne vysokoškolskej vedy a vzdelávania, ako aj začleňovanie našich vysokých škôl do kontextu európskeho školstva,
- naplňovať hlavné poslanie vysokých škôl, ktorou je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a tvorivé vedecké bádanie alebo tvorivá umelecká činnosť,

2.7.2 Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby, zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.

Zdravotnú starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poskytuje poskytovateľ a zdravotnícki pracovníci za podmienok ustanovených osobitným predpisom.

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti a v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti je služba vo všeobecnom hospodárskom záujme.

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v Trenčianskom kraji zabezpečujú poskytovatelia ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti v rámci verejnej minimálnej siete poskytovateľov.

Verejná minimálna sieť poskytovateľov (ďalej len "minimálna sieť") je usporiadanie najmenšieho možného počtu verejne dostupných poskytovateľov na území Slovenskej republiky alebo na území príslušného samosprávneho kraja alebo na území príslušného okresu (ďalej len "príslušné územie") v takom počte a zložení, aby sa zabezpečila efektívne dostupná, plynulá, sústavná a odborná zdravotná starostlivosť s prihliadnutím na:

- a) počet obyvateľov príslušného územia vrátane možnej odchýlky vo vzťahu ku geografickým a demografickým podmienkam príslušného územia,
- b) chorobnosť a úmrtnosť obyvateľov príslušného územia,
- c) migráciu cudzincov a osôb bez štátnej príslušnosti 10) na príslušnom území,
- d) bezpečnosť štátu.

Verejná minimálna sieť poskytovateľov je určená Nariadením vlády SR č. 640/2008 Z.z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

2.7.2.1 Zdravotnícke zariadenia

Zdravotnú starostlivosť v Trenčianskom kraji poskytujú poskytovatelia ambulantnej, ústavnej zdravotnej starostlivosti, záchrannej zdravotnej služby a lekárskej starostlivosti.

Všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť v kraji poskytuje **354 poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti**. Z tohto počtu je **238 poskytovateľov všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre dospelých a 121 poskytovateľov všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast**. Dlhodobým problémom je starnutie všeobecných lekárov.

V rámci všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti sú poskytovatelia povinní vykonávať lekársku službu prvej pomoci, ktorou sa zabezpečuje nepretržitá dostupnosť všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti. Lekársku službu prvej pomoci pre deti a dorast v kraji zabezpečuje 9 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, lekársku službu prvej pomoci pre dospelých 10 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zubno-lekársku službu prvej pomoci 3 poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.

Špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť poskytuje v kraji 721 poskytovateľov špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti a 5 samostatných polikliník: Mestská poliklinika Dubnica, m.p.o., Pod Hájom 1288/116, Dubnica nad Váhom, Poliklinika BIO-FIT, s.r.o., Halalovka 63, Trenčín, Poliklinika MarMedico, s.r.o., s miestom prevádzkovania Piešťanská 1184/24, Nové Mesto nad Váhom, UNIPHARMA – 1. slovenská lekárnická a.s., s miestom prevádzkovania – Nábřežná 5, Prievidza, Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok – poliklinika s miestom prevádzkovania: Partizánska 3731 Trenčín.

Objektov, ktoré sú označené ako „polikliniky“ je podstatne viac, avšak nespĺňajú podmienky na vydanie povolenia na prevádzkovanie polikliniky. Sú to zväčša objekty, vo vlastníctve rôznych subjektov, s ktorými majú neštátni lekári uzatvorené nájomné zmluvy.

Poskytovanie lekárenskej starostlivosti v Trenčianskom kraji zabezpečuje **195** verejných lekární a **19** pobočiek verejných lekární, zásobovanie nemocníc zabezpečujú **3** nemocničné lekárne. V kraji sa nachádza aj **14** výdajní zdravotníckych potrieb.

Záchrannú zdravotnú službu v Trenčianskom kraji zabezpečujú prevažne neštátni poskytovatelia záchranej zdravotnej služby. Z celkového počtu 27 sídiel staníc záchranej zdravotnej služby je 10 ambulancií rýchlej lekárskej pomoci a 16 ambulancií rýchlej zdravotnej pomoci a 1 ambulancia vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby.

Ústavnú zdravotnú starostlivosť poskytuje 8 všeobecných nemocníc, v ktorých je k dispozícii 2624 lôžok (4,4 lôžka na 1000 obyvateľov) a 2 špecializované nemocnice.

Koncovým zdravotníckym zariadením ústavnej zdravotnej starostlivosti v Trenčianskom kraji je Fakultná nemocnica Trenčín, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR s celkovým počtom 839 lôžok.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja sú 3 nemocnice s poliklinikou: NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach, NsP Považská Bystrica a NsP Myjava s celkovým počtom 1 236 lôžok. Jedná sa o príspevkové organizácie so samostatnou právnou subjektivitou.

Vo vlastníctve obchodných spoločností sú 2 nemocnice: NEMOCNICA Bánovce – 3. súkromná nemocnica, s.r.o., NEMOCNICA Handlová - 2. súkromná nemocnica, s.r.o. Neziskovými organizáciami sú nasledovné nemocnice: NsP Ilava, n.o., NsP Nové Mesto nad Váhom, n.o. a Nemocnica na okraji mesta n.o., Partizánske.

Štruktúra lôžkového fondu je nasledovná:

- Akútne lôžka: 2 061, t.j. 3,5 lôžka na 1 000 obyvateľov
- Chronické lôžka: 530, t.j. 0,89 lôžka na 1 000 obyvateľov
- Psychiatrické lôžka: 180, t.j. 0,3 lôžka na 1 000 obyvateľov

Špecializovanými nemocnicami sú Nemocnica pre obvinených a odsúdených v Trenčíne s celkovým počtom 177 lôžok, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR a NsP Nové Mesto nad Váhom, n.o. (transformovaná zo štátnej príspevkovej organizácie) s celkovým počtom 80 lôžok. Ústavnú zdravotnú starostlivosť ďalej zabezpečuje 1 Hospic a 2 Domy ošetrovateľskej starostlivosti.

V uplynulom období sme zaznamenali postupné znižovanie počtu akútnych lôžok a uzatváranie celých oddelení najmä oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny, chirurgie, gynekológie a pôrodnictva, vnútorného lekárstva v nemocniciach, ktoré boli vo vlastníctve obchodných spoločností, alebo neziskových organizácií. V dôsledku týchto opatrení **už takmer polovica nemocníc v Trenčianskom kraji nemá charakter všeobecnej nemocnice a neposkytuje ani základnú ústavnú zdravotnú starostlivosť**. Rozsah poskytovanej zdravotnej starostlivosti v týchto nemocniciach je na úrovni dvoch, resp. troch základných medicínskych odborov. **O to väčší tlak je na ďalšie nemocnice, najmä Fakultnú nemocnicu Trenčín a nemocnice v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktoré musia**

zabezpečiť komplexnú zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov aj tých okresov, kde sa síce nachádza nemocnica, ale s výrazne redukovaným počtom oddelení a činností.

Na základe analýzy lôžkového fondu konštatujeme nedostatočné počty akútnych lôžok v porovnaní s Nariadením vlády SR č. 640/2008 Z.z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti najmä v nasledovných medicínskych odboroch: anestéziológia a intenzívna medicína, chirurgia, pediatria, geriatria, pneumológia a ftizeológia, psychiatria.

V poslednom období zaznamenávame nárast zariadení na poskytovanie jednotňovej zdravotnej starostlivosti. Jednotňová zdravotná starostlivosť sa postupne presadzuje a poskytuje aj v rámci všeobecných nemocníc, ktoré sú schopné zabezpečiť komplexnú zdravotnú starostlivosť aj v prípade komplikácií.

Domáca ošetrovateľská starostlivosť je poskytovaná agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti priamo v domácom prostredí, alebo v prirodzenom sociálnom prostredí pacientov. V Trenčianskom samosprávnom kraji poskytuje domácu ošetrovateľskú starostlivosť 17 agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

V Trenčianskom kraji sa nachádzajú známe **prírodné liečebné kúpele** Nimnica, Trenčianske Teplice a Bojnice.

Tab. 49 Všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť

Okres	Počet lekárskeho miest všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast	
	Všeobecný lekár pre dospelých	Všeobecný lekár pre deti a dorast
Bánovce nad Bebravou	15,30	7,00
Ilava	27,25	11,00
Myjava	8,85	6,00
Nové mesto nad Váhom	27,25	12,10
Partizánske	18,75	10,00
Považská Bystrica	19,45	14,22
Prievidza	61,00	33,08
Púchov	16,20	9,70
Trenčín	46,02	25,65

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

Tab. 50 Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť

Okres	Počet lekárskeho miest zubných lekárov a gynekológov v ambulantnej starostlivosti	
	Zubný lekár	Gynekológ - pôrodník
Bánovce nad Bebravou	12,60	6,35
Ilava	21,80	8,00
Myjava	11,50	3,87
Nové mesto nad Váhom	30,70	5,00
Partizánske	18,70	5,00
Považská Bystrica	22,25	7,40
Prievidza	16,90	19,90
Púchov	15,70	5,00
Trenčín	49,50	14,60

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

Tab. 51 Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť - iná

Odborné zameranie	Špecializovaná ambulantná starostlivosť – počty lekárskeho miest									
	BN	IL	MY	NM	PE	PB	PD	PU	TN	Kraj
Akupunktúra		0,19					0,32		0,9	1,41
Algeziológia	0,5	,06				1	1,2	0,1	0,8	4,5
Anesteziológia a intenzívna medicína	0,5	0,5	1		1	1	1,75	0,3	1,65	7,7
Angiológia			0,2	2,2			0,5		1,2	4,1
chirurgia	3,8	4	1	2,85	3,05	4,8	8,27	2,5	6	36,27
Cievna chirurgia						0,1	1,4		0,2	1,7
Dentoalveolárna chirurgia					0	0	0	0	0,2	0,2
Dentálna hygiena	1	0,55		1	0	0	2	0	1,8	6,35
Dermatovenerológia	1	3	1	2,6	2	5,8	7	2,2	7	31,6
detská psychiatria				0,2		1,2	0,85		0,9	3,15
diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy	1	1,8	1	2,2	1	3	3,2	1,8	4,8	19,8
endokrinológia	0,35	0,5	1	1,65	0,88	2,2	1,35		2,5	10,43
foniatria			1	0,2		0,5	0,2		0,05	1,95
fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	0,5	2,9	1	2,85	0,2	1,9	6,6	1,08	9,53	26,56
gastroenterológia	0,8	2	1	3	1,7	1,8	4		3,7	18
geriatria	0,5			0,25	0,75	1	1,5		2,9	6,9
gynekológia a pôrodnictvo	5,35	8	3,87	5	6	7,4	20,9	5	13,2	74,72
hematológia a transfuziológia		1	1	1	1,65	2	3		3	12,65
hepatológia					1				0,35	1,35
infektológia					1	1	1,8		1,1	4,9
kardiológia	1,7	2,6	1	2,9	1,55	4	4	0,4	5,4	23,55
klinická farmakológia							0,13			0,13
klinická imunológia a alergológia	1	2	0,8	2	1	0,5	3		3,2	13,5
klinická logopédia	1	1	1	2,9	1	4	1	2	3,4	17,3
klinická onkológia			0,2		1,4	3	3,5		3,3	11,4
klinická psychológia	1	1		1	2,5	3	6,57		11,6	26,57
lekárska genetika									2	2
mamológia						0,2				0,2

Odborné zameranie	Špecializovaná ambulantná starostlivosť – počty lekárskeho miest									
	BN	IL	MY	NM	PE	PB	PD	PU	TN	Kraj
medicína drogových závislostí		0,1		0		0,2	1		1	2,3
nefrológia	0,18	1	0,85	2,4	0,25	1,45	1	1	1,2	9,33
neonatológia									0,2	0,2
neurochirurgia									0,2	0,2
neuroológia	2	2,8	2	2	1,6	4	8,1	2	7	31,5
oftalmológia	2,6	3	1,22	3	2,25	6,3	7,93	2	10,85	39,15
ortopédia	1,8	1,8	0,85	2,63	0,9	3,3	6,7	0,4	5,7	24,08
otorinolaryngológia	1,8	2,8	2	1,8	2	4,7	7,6	2	6,5	31,2
pediatrická endokrinológia a diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy						1	0,8		0,8	2,6
pediatrická gastroenterológia , hepatológia a výživa					0,5	0,2	0,6		2	3,3
pediatrická gynekológia						0,2			0,1	0,3
pediatrická imunológia a alergiológia						0,5	1		1	2,5
pediatrická kardiológia	0,5	1	0,55	0,45		1	1		1	5,5
pediatrická nefrológia		0,5	0,5				1		1	3
pediatrická neuroológia	0,2	0	0,5			0,5	0,22		1,05	2,47
pediatrická oftalmológia									1	1
pediatrická otorinolaryngológia						0,8			0,15	0,95
pediatrická pneumológia a ftizeológia							0,4		0,3	0,7
plastická chirurgia							0,1			0,1
pneumológia a ftizeológia	1	1	1	2	1	2	5,68		1,5	15,18
pracovné lekárstvo		0,4	1			0,2	0,6		0,4	2,6
psychiatria	2	2,9	2	4,65	1	2,8	6,15	1	6,8	29,3
reumatológia	0,9	1,5	1	2,38	1	2	1,95	0,8	1	12,53
stomatológia	12,6	22,85	11,5	30,95	16,72	20,85	46	14,7	49,55	22134 7
telovýchovné lekárstvo						0,25	0,05		0,8	1,1
tropická medicína							0,2			0,2

Odborné zameranie	Špecializovaná ambulantná starostlivosť – počty lekárskeho miest									
	BN	IL	MY	NM	PE	PB	PD	PU	TN	Kraj
urológia	0,6	1	1	2,35	2,6	1,8	4	0,8	5,55	16,7
vnútorné lekárstvo	3,6	6,32	1,8	7,88	3,67	6,4	13,45	2,5	12,3	57,92
úrazová chirurgia	0,5	0,8	0,5		0,5	1	2,6	0,5	2,35	8,75
čelustná ortopédia	1	0,5	0,5	1,9	0,9	0	2,8	0,3	1,5	9,4

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

Tab. 52 Zoznam a sídlo nemocníc v Trenčianskom kraji

Nemocnice	Sídlo	Počet lôžok
Fakultná nemocnica Trenčín	Legionárska 28 911 01 Trenčín	839
NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach	Nemocničná 2 972 01 Bojnice	517
NsP Považská Bystrica	Nemocničná 986 017 01 Považská Bystrica	524
NsP Myjava	Staromyjavská 59 907 01 Myjava	195
Nemocnica na okraji mesta, n.o. Partizánske	Nová nemocnica 511 958 01 Partizánske	200
Nemocnica s poliklinikou Nové Mesto nad Váhom, n.o.	Štefánikova 1 915 01 Nové Mesto nad Váhom	80
NEMOCNICA Handlová - 2. súkromná nemocnica, s.r.o.	SNP 26 972 51 Handlová	62
Nemocnica s poliklinikou Ilava n.o.	Štúrova 3 019 01 Ilava	147
NEMOCNICA Bánovce – 3. súkromná nemocnica, s.r.o.	Hviezdoslavova 23/3 957 01 Bánovce nad Bebravou	140
Nemocnica pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Trenčín	Súdna 15 911 96 Trenčín 1	177

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

2.7.2.2 Kúpeľníctvo

Významné miesto v systéme starostlivosti o zdravie obyvateľov majú prírodné liečebné kúpele a kúpeľné liečebne, ktoré sa viažu na výskyt prírodných liečivých zdrojov.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (Štátna kúpeľná komisia) je podľa zákona č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov príslušným orgánom na vydávanie povolení na prevádzkovanie prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební, ako zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotných pracovníkov, stavovských organizáciach v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Hlavnou funkciou prírodných liečivých kúpeľov je poskytovanie kúpeľnej starostlivosti podľa indikačného zoznamu. Až následne môžu byť využité ich ďalšie funkcie, a to rehabilitačno-regeneračná a preventívna (v rámci kúpeľného turizmu).

Na území Trenčianskeho kraja sa nachádzajú tri kúpeľné miesta s prírodnými liečivými zdrojmi:

- kúpeľné miesto Bojnice – stanovené Uznesením vlády SR č. 740/1995,

- kúpeľné miesto Nimnica - stanovené Uznesením vlády SR č. 830/1997 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999,
- kúpeľné miesto Trenčianske Teplice - stanovené Uznesením vlády SR č. 694/1996 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999.

2.7.3 Sociálna starostlivosť

Podľa § 4 písm. f) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v platnom znení (ďalej zákon č. 302/2001 Z. z.), samosprávny kraj zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov, medzi nimi aj zariadenia poskytujúce sociálne služby v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, ktoré boli Delimitačnými protokolmi o odovzdaní a prevzatí kompetencií v súlade so zákonom Národnej rady SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky presunuté na Trenčiansky samosprávny kraj.

V pôsobnosti vyšších územných celkov podľa § 81 písm. i) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 488/2008 Z. z.) je zriaďovať, zakladať a kontrolovať útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie a integračné centrum.

V pôsobnosti obcí podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. je zriaďovať, zakladať a kontrolovať nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu s ambulantnou sociálnou službou, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár.

Trenčiansky samosprávny kraj je zriaďovateľom 24 zariadení sociálnych služieb, ktoré poskytujú nasledovné druhy sociálnych služieb celoročnou a týždennou pobytovou formou a ambulantnou formou poskytovania sociálnej služby:

Tab. 53 Kapacitný prehľad zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Druh poskytovanej sociálnej služby	Kapacita
Domov sociálnych služieb	1469
Špecializované zariadenie	593
Zariadenie podporovaného bývania	36
Rehabilitačné stredisko	6
Útulok	35
Krízové stredisko	10
Spolu	2149

Zdroj: OSP TSK 2016

Trenčiansky samosprávny kraj v svojej pôsobnosti vedie register poskytovateľov sociálnych služieb v ktorom k máju 2016 je 238 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú spolu 471 druhov a foriem sociálnych služieb. Ide o verejných poskytovateľov (obce, mestá, samosprávny kraj a nimi zriadené organizácie) a neverejných poskytovateľov (neziskové

organizácie, občianske združenia, cirkevné organizácie, Slovenský červený kríž, fyzické osoby, živnostníci).

Bližšie zoznamy poskytovateľov sociálnych služieb a poskytovaných druhov sociálnych služieb sú pravidelne aktualizované na stránke Trenčianskeho samosprávneho kraja, oddelenia sociálnej pomoci¹

V priebehu roka 2014 bola vypracovaná RIUS stratégia kraja (Regionálna integrovaná územná stratégia), ktorá bola schválená 21.12.2015 Radou partnerstva. V sociálnej časti zachytáva a analyzuje stav poskytovateľov, druhov a foriem sociálnych služieb v územnom obvode Trenčianskeho samosprávneho kraja a stratégiu do budúcnosti.

Oddelenie sociálnej pomoci aktualizovalo Koncepciu rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja z roku 2009, a to Koncepciou rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 – 2020, ktorá bola schválená Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.09.2016, uznesením č. 403/2016.

V Trenčianskom samosprávnom kraji prevažujú obce s počtom obyvateľov do 1 999. Z celkového počtu obcí tvoria až 83 %, žije v nich však iba 29,5 % z celkového počtu obyvateľov kraja. V skupine 2 000 – 4 999 obyvateľov je 31 obcí, v ktorých žije 93 823 obyvateľov. Vo veľkostných skupinách 5 000 – 9 999 obyvateľov, 10 000 – 19 999 obyvateľov a 20 000 – 49 999 obyvateľov sa nachádza zhodne 5 obcí. V kategórii 50 000 a viac obyvateľov je v kraji iba krajské mesto Trenčín s 55 452 obyvateľmi. Priemerne veľká obec v Trenčianskom kraji má 2 146 obyvateľov, o 272 viac ako priemer Slovenska.

Rozloženie obyvateľstva v rámci kraja je nerovnomerné. K najhustejšie osídleným patria okresy: Ilava, Trenčín, Partizánske, Prievidza.

Najväčšia koncentrácia zariadení sociálnych služieb je v okrese Ilava, ktoré má najviac lôžok na počet obyvateľov, ďalej sú to Trenčín, Prievidza a Nové Mesto nad Váhom. Najmenšia koncentrácia je v okresoch Bánovce nad Bebravou, Myjava a Púchov.

Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb je jednou z významných oblastí rozvoja sociálnych služieb v Trenčianskom samosprávnom kraji. Podstatou je vytvoriť také podmienky, aby občania s rôznym druhom zdravotného postihnutia mohli viesť podľa možností čo najviac nezávislý život vo svojom prirodzenom prostredí. To však predpokladá rozvinutú sieť komunitných služieb, aby títo občania, odkázaní vo väčšej alebo menšej miere na pomoc spoločnosti s pomocou svojho prirodzeného okolia a profesionálov mohli v komunite zotrvať. Trenčiansky samosprávny kraj pilotne zapojil do procesu deinštitucionalizácie zariadenie Domov sociálnych služieb – Adamovské Kochanovce s kapacitou 78 prijímateľov sociálnej služby a druhým zariadením sa plánuje Centrum sociálnych služieb – LÚČ v Pruskom so 48 prijímateľmi sociálnej služby.

Tab. 54 Registrované druhy sociálnych služieb v TSK

Druh sociálnej služby	Počet poskytovaných služieb (rôzne miesta a formy poskytovania)	Percentuálny podiel jednotlivých druhov sociálnych služieb
Nocľaháreň	7	1,48 %
Útulok	12	2,54 %

¹ https://www.tsk.sk/buxus/generate_page.php?page_id=61719 a https://www.tsk.sk/socialna-pomoc/socialne-sluzby-v-tsk.html?page_id=61718.

Druh sociálnej služby	Počet poskytovaných služieb (rôzne miesta a formy poskytovania)	Percentuálny podiel jednotlivých druhov sociálnych služieb
Domov na pol ceste	2	0,42 %
Nízkoprahové denné centrum (NDC)	1	0,21 %
Zariadenie núdzového bývania (ZNB)	5	1,06 %
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného a pracovného života	3	0,64 %
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	7	1,48 %
Zariadenie podporovaného bývania	4	0,85 %
Zariadenie pre seniorov	49	10,38 %
Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS)	19	4,03 %
Rehabilitačné stredisko	1	0,21 %
Domov sociálnych služieb (DSS)	56	11,86 %
Špecializované zariadenie	29	6,14 %
Denný stacionár	7	1,48 %
Opatrovateľská služba	133	28,18 %
Prepravná služba	18	3,81 %
Tlmočnická služba	2	0,42 %
Požičiavanie pomôcok	10	2,12 %
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	2	0,42 %
Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	2	0,42%
Denné centrum	22	4,66 %
Jedáleň	10	2,12 %
Stredisko osobnej hygieny	1	0,21 %
Sociálne poradenstvo základné	18	3,81 %
Sociálne poradenstvo špecializované	5	1,06 %
Sociálna rehabilitácia	3	0,64 %
Odľahčovacia služba	20	4,24 %
Terénna služba krízovej intervencie	2	0,42%
Denné centrum	22	4,66%
Spolu	472	100 %

Zdroj: OSP TSK, jún 2015.

2.7.3.1 Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Tab. 55 Prehľad poskytovateľov za okresy: Prievidza, Partizánske, Bánovce nad Bebravou

Zariadenie	Druh služby/kapacita					Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	KS	Útulok			
CSS ² – Bôrik	150	50	16			celoročná	69,36	demencia, ZPB – muži

² CSS – centrum sociálnych služieb

Zariadenie	Druh služby/kapacita					Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	KS	Útulok			
CSS – DOMINO	40			10		ambulantná, týždenná, celoročná	25	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia
HUMANITY – CSP ³	59				15	celoročná	51,71	DSS – plnoleté fyzické osoby - ženy, útulok – muži
CSS – Partizánske	84	30				celoročná	74,4	Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, skleróza multiplex
CSS – Bánovce nad Bebravou	24	42				celoročná	72	Alzheimerova choroba, demencia

Zdroj: OSP TSK

Tab. 56 Prehľad poskytovateľov za okresy: Ilava, Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Myjava

Zariadenie	Druh služby/kapacita				Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	RS			
CSS – AVE	58				celoročná	68,7	DSS pre telesne postihnutých
CSS – LÚČ		66			celoročná	50,41	schizofrénia
CSS – SLOVEN	214				celoročná	56,39	plnoleté fyzické osoby
CSS – LIPOVEC	20	17			celoročná	66,42	demencia
CSS – LIPA	65				celoročná	67,71	plnoleté fyzické osoby
CSS – Juh	86	50	6		celoročná, týždenná	76	schizofrénia
CSS – DEMY	50				ambulantná, týždenná	23,32	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia
DSS – Adamovské Kochanovce	95				celoročná	33,79	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia
CSS – DOMOV JAVORINA	16	29			celoročná	76	demencia
CSS - Nová Bošáca	15	23	8		celoročná	84,7	demencia, ZPB - muži
DSS ⁴ – Zemianske Podhradie	80				celoročná	59	plnoleté fyzické osoby - ženy
CSS v Novom Meste nad Váhom	46	18		6	ambulantná, týždenná, celoročná	55,53	mládež, dospelí s duševnou poruchou, demencia
CSS – Jesienka	69	61			celoročná	75	Alzheimerova choroba, demencia

Zdroj: OSP TSK

³ CSP – Centrum sociálnej pomoci

⁴ DSS – Dom sociálnych služieb

Tab. 57 Prehľad poskytovateľov za okresy: Považská Bystrica, Púchov Ilava

Zariadenie	Druh služby/kapacita				Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	Útulok			
CSS – NÁDEJ	79	33	10		celoročná, týždenná	42,55	muži, schizofrénia, demencia
CSS - BYSTRICAN	80	80		20	celoročná	77	demencia, útulok - muži
CSS - Lednické Rovne	10	30			celoročná	75,6	demencia
CSS - KOLONKA	38	12			celoročná, týždenná	75	plnoleté fyzické osoby, demencia, organický psychosyndróm ťažkého stupňa
CSS – Chmelinec	70	70			celoročná	80	Parkinsonova choroba, demencia
DSS Púchov – Nosice	38				celoročná, týždenná	21,7	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia
CSS - JAVORNÍK	27				celoročná	80,53	plnoleté fyzické osoby

2.7.3.2 Neverejní poskytovatelia sociálnej služby v TSK

Tab. 58 Prehľad poskytovateľov za okres: Prievidza

Zariadenie	Druh služby/kapacita												Forma služby
	DSS	ZpS	Nocľahár	NDC	Útulok	oc	NSSpred	KPPPTT	TSS KI	KC	DnP	ZOS	
Charita-dom sv. Vincenta, n.o. Prievidza			20	I									pobytová-ročná, ambulantná
Orchidea, n.o., Prievidza		84			19	I							pobytová-ročná, terénna
Spokojnosť-CSS, n.o., Prievidza							25	I	I	I			ambulantná terénna
Provital OZ, Koš											16		pobytová-ročná
Senior n.o., Nitr. Rudno	6	33											pobytová-ročná
Stredisko SS Kanianka, n. o.		89											pobytová-ročná
PE-ES, n.o. Diviacka Nová Ves		41				I							pobytová-ročná, terénna
Bc. Alexandra Klenková, Handlová		24											pobytová-ročná
Senior Banky, n.o., Diviaky nad Nitricou		14											pobytová-ročná
Senior centrum sv. Kataríny, Handlová		16										2	pobytová-ročná
Nový domov, n., Prievidza	7												ambulantná
Nový domov, n., Prievidza	17												pobytová-týždenná,

Zdroj: OSP TSK

Tab. 59 Prehľad poskytovateľov za okresy: Partizánske, Bánovce nad Bebravou

Zariadenie	Druh služby/kapacita								Forma služby
	ZpS	DSS	Prepravná služba	Špecializované zariadenie	Požičiavanie nomárok	Jedáleň	Denný stacionár	Sociálne poradenstvo	
Penzión Jeseň, n.o., Malé Kršteňany	17								Pobytová-ročná
C.S.S.-BJ, s.r.o., Bošany	26								Pobytová-ročná
IRIS-IV, n.o., Skačany	30					30			Pobytová-ročná, ambulantná
IRIS-IV, n.o., Skačany					I	I			ambulantná
Stredisko Evanjelickej DIAKONIE, Kšíná	15			3			12		Pobytová-ročná, ambulantná
CSS Podhorie, n.o., Krásna Ves	22			6					Pobytová-ročná
Denné Centrum Frézia, Partizánske		20							ambulantná
Archa, n.o., Bánovce n/B		14							ambulantná
MORICCONI-EDY RACING, s.r.o., PE			3						terénna
Slovenská dopravná, s.r.o., PE			5						terénna
Psychologicko právne centrum								I	ambulantná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 60 Prehľad poskytovateľov za okresy: Ilava Púchov

Zariadenie	Druh služby/kapacita						Forma služby
	NSSpre DaR	ZpS	ZOS	DSS	Denný stacionár	Soc.poradenstvo	
Združenie pre podporu soc. a hosp. rozvoja OZ, Dubnica nad Váhom	20						ambulantná
Združenie pre podporu soc. a hosp. rozvoja OZ, Dubnica nad Váhom	I						terénna
Stredisko Evanj. DIAKONIE, Košeca		40	25				pobytová-ročná
Agentúra soc.služieb, n.o., Dubnica nad Váhom		60		14			pobytová-ročná
HUBERTUS, n.o., Púchov		86					pobytová-ročná
Senior Klub, n., Púchov		80			8		pobytová-ročná, ambulantná
PhDr.Slávka Čepelová, PhD., Košeca						I	ambulantná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 61 Prehľad poskytovateľov za okresy: Myjava

Zariadenie	Druh služby/kapacita						Forma služby
	DnP	DSS	ŠZ	OS	Prepravná	Soc.rehabilitační	
Drahuška a my, Bratislava	10	3					pobytová-ročná, ambulantná
Drahuška a my, Bratislava		4	9				pobytová-týždenná, ročná, ambulantná
Účelové zariadenie cirkvi BÉTEL, Vrbovce				I	I		terénna
SEBER-dom senirov, Myjava				I	I	I	terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 62 Prehľad poskytovateľov za okres: Nové mesto nad Váhom

Zariadenie	Druh služby/kapacita								Forma služby
	ZNB	ZpS	ZOS	DSS	ŠZ	OS	Soc.poradenstvo	Soc.poradenstvo špecializová	
Slov.kríz.censtun DOTYK OZ, Beckov	18								pobytová-ročná
Slov.kríz.censtun DOTYK OZ, Beckov							I	I	ambulantná
Slov.kríz.censtun DOTYK OZ, Beckov							I	I	terénna
Domov dôchodcov Hrachovište, n. o.		35							pobytová-ročná
DOMICILE, n.o., Paprad'		40		10					pobytová-ročná
Senior-Modrová, n.o., Modrová		40		15	40				pobytová-ročná, týždenná
Senior-Modrová, n.o., Modrová				10					ambulantná
Spoločná úradovňa samosprávna, n.o., Nové Mesto nad Váhom			33						pobytová-ročná
Spoločná úradovňa samosprávna, n.o., Nové Mesto nad Váhom						I			terénna
KRÁSA SRDCA, n.o., Nové Mesto nad Váhom						I			terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 63 Prehľad poskytovateľov za okres: Považská Bystrica

Zariadenie	Druh služby/kapacita							Forma služby
	ZpS	DSS	OS	Prep.slужba	Tlm.slужba	Požičiavanie pomôcok	Soc.poradenstvo	
CSS - Riviéra,n.o., Udiča	36	75						pobytová-ročná
Panda,n.o.,Horná Mariková	30							pobytová-ročná
ZpS-DSS Tulipán,n.o., Pov.Podhradie	69							pobytová-ročná

Zariadenie	Druh služby/kapacita							Forma služby
	ZpS	DSS	OS	Prep.sluzba	Tlm.sluzba	Požičiavanie pomôcok	Soc.porade nstvo-	
Pokoj v duši,n.o.,Pov. Bystrica	118							pobytová-ročná
Pokoj v duši,n.o.,Pov. Bystrica				I				terénna
Slov.Červ.kríž Územný spolok Pov. Bystrica			2					terénna
Silver generation,n.o.,Pov.Bystrica			I					terénna
Ing. Jaroslav Smatana, Orlové					I			ambulantná
Ing. Jaroslav Smatana, Orlové					I			terénna
Silver generation,n.o.,Pov.Bystrica						I		terénna
Silver generation,n.o.,Pov.Bystrica						I		ambulantná
Slov.zväz zdrav.postihnutých,Pov. Bystrica							I	ambulantná
Slov.zväz zdrav.postihnutých,Pov. Bystrica							I	terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 64 Prehľad poskytovateľov za okres: Trenčín

Zariadenie	Druh služby/kapacita										Forma služby
	ZPB	ZpS	ZOS	DSS	ŠZ	Denný stacionár	OS	Požičiavanie pomôcok	Soc.porade nstvo-	Soc.porade nstvo-špecializova	
Slov.Čer.kríž,územný spolok Trenčín		29			3						pobytová-ročná
REFUGIUM,n.o.,Trenčín		11			15						pobytová-ročná
REFUGIUM,n.o.,Trenčín							I				terénna, ambulantná
OZ Čistá duša,Trenčín		10		28						I	ambulantná, terénna
Iskierka nádeje SD,n.o.,Trenčín		60	2		10	20					pobytová-ročná, ambulantná
Asociácia zväzov zdrav.postih v Trenčíne				20							ambulantná
AUTIS, Trenčín					I						terénna
AUTIS, Trenčín					8						ambulantná
Aliis, n.o.,Nemšová						I					ambulantná
Dagmar Horňáková,Trenčín							I				terénna
StarDOS,n.o.,Trenčín							I	I			terénna, ambulantná
Krajské centrum SZTP,Trenčín									I		ambulantná, terénna
Slov.zväz sluchov.postih. v Trenčíne									I		ambulantná

Zariadenie	Druh služby/kapacita										Forma služby
	ZPB	ZpS	ZOS	DSS	ŠZ	Denný stacionár	OS	Požičiavanie nomôcok	Soc.porade nstvo-	Soc.porade nstvo- špecializova	
Mgr. Gabriela Rozvadský Gugová,PhD.,Trenčín									I		ambulantná
LUNA,n.o., Trenčín									I		ambulantná, terénna

Zdroj: OSP TSK

2.7.3.3 Poskytovatelia sociálnych služieb zriadené mestami/obcami v TSK

Tab. 65 Prehľad poskytovateľov za okres: Prievidza

Zariadenie	Druh/kapacita služby													Forma služby
	Útulok	Zariadenie	Pomoc pri osobnej	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrov. služby	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatr. služba	Prepravná	Denné centrum	Jedáleň	Sociálne poradenstvo- služba	Terénna	
HARMÓNIA,n.o.	25	16												pobytová- ročná
Jazmín, n.o.	45													pobytová- ročná
Mesto Prievidza			I					I	I	I				terénna, ambulantná
Zariadenie pre seniorov-Domov dôchodcov Bojnice				41							80			pobytová- ročná, ambulantná
Zariadenie pre seniorov Prievidza				250										pobytová- ročná
Zariadenie pre seniorov-Domov dôchodcov Bojnice, Janka Kráľa 574/17,972 01 Bojnice											I			terénna
SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n.o.				80	6	6	6							pobytová- ročná
SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n.o.						1								pobytová- ročná
SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n.o.						1			I		50			ambulantná, terénna
Obec Poruba								I						terénna
Obec Nedožery- Brezany								I						terénna
Obec Horná Ves								6						terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby														Forma služby
	Útulok	Zariadenie	Pomoc pri osobnej	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrov. služby	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatr. služba	Prepravná	Denné centrum	Jedáleň	Sociálne poradenstvo- sociálna služba	Terénna	Komunitné	
Obec Nitrinské Pravno								I							terénna
Obec Opatovce nad Nitricou								I							terénna
Obec Oslany								5							terénna
Mesto Handlová								I	I	I		I	I	I	terénna, ambulantná
Obec Lazany								I							
Obec Pravenec								I							terénna
Obec Kľačno								4							terénna
Obec Kanianka								17							terénna
Obec Valaská Belá								10							terénna
Obec Sebedražie								5							terénna
Mesto Bojnice								12							terénna
Mesto Bojnice										I					ambulantná
Obec Ráztočno								8							terénna
Obec Jalovec								I							terénna
Obec Chrenovec								4							terénna
Mesto Nováky								I							terénna
Obec Nitrianske Rudno								I							terénna
Obec Diviacka Nová Vec								I							terénna
Obec Lehota pod Vtáčnikom								I							terénna
Obec Nitrica								I							terénna
Obec Lipník								I							terénna
Obec Podhradie								I							terénna
Obec Čereňany								I							terénna
Obec Zemianske Kostolany								I							terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby														Forma služby
	Útulok	Zariadenie	Pomoc pri osobnej	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrov. služby	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatr. služba	Prepravná	Denné centrum	Jedáleň	Sociálne poradenstvo-rodinné	Terénna	Komunitné	
Obec Dolné Vestenice								I							terénna
Obec Bystričany								I							terénna
Obec Diviaky nad Nitricou								I							terénna
Obec Seč								I							terénna
Obec Tužina								I							terénna
Obec Kostolná Ves								I							terénna
Obec Cígeľ								I							terénna
Obec Liešťany								I							terénna
Obec Poluvsie								I							terénna
Obec Lazany									I						terénna
Obec Kocurany								I							terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 66 Prehľad poskytovateľov za okresy: Púchov

Zariadenie	Kapacita/forma služby			Forma služby
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Opatrovateľská služba	Denné centrum	
Obec Beluša	17	I		pobytová-ročná, terénna, ambulantná
Obec Vydrná		I		terénna
Obec Lazy pod Makytou		4	I	terénna, ambulantná
Obec Lysá pod Makytou		I		terénna
Obec Mestečko		2		terénna
Obec Záriečie		2		terénna
Obec Dohňany		I		terénna
Obec Lúky		7		terénna
Obec Led. Rovne		I		terénna
Mesto Púchov		2	I	terénna, ambulantná
Obec Streženice		I		terénna

Zariadenie	Kapacita/forma služby			Forma služby
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Opatrovateľská služba	Denné centrum	
Obec Dolné Kočkovce		I		terénna
Obec Nimnica		I		terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 67 Prehľad poskytovateľov za okresy: Trenčín

Zariadenie	Kapacita/druh služby										Forma služby
	Nocľaháreň	Útulok	Zariadenie núdzového	Zariadenie pre seniorov	Zariadenia opatrovateľskej	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Požičiavanie nomádov	
Sociálne služby mesta Trenčín, m. r. o.	16			74	123						pobytová-ročná
Sociálne služby mesta Trenčín, m. r. o.					14		6	I	I		pobytová-týždenná, terénna
Mesto Nemšová		7	16		20						pobytová-ročná
Centrum sociálnych služieb, Skalka nad Váhom				60							pobytová-ročná
Mesto Trenčianske Teplice				16				14			pobytová-ročná, terénna
Centrum sociálnych služieb, Skalka nad Váhom								I			terénna
Mesto Nemšová								I			terénna
Obec Dolná Súča				25							pobytová-ročná
Obec Trenčianska Turná				19		1					pobytová-ročná
Centrum sociálnych služieb Svinná					11						pobytová-ročná
Obec Horná Súča								I			terénna
Obec Trenčianska Teplá					8			8			terénna, pobytová-ročná
Obec Chocholná-Velčice								2			terénna
Obec Horné Srnie								2			terénna
Obec Neporadza								3			terénna

Zariadenie	Kapacita/druh služby										Forma služby
	Nocľaháreň	Útulok	Zariadenie núdzového	Zariadenie pre seniorov	Zariadenia opatrovateľskej	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Požičiavanie nomádok	
Obec Trenčianske Jastrabie								I			terénna
Obec Trenčianska Turná								I			terénna
Obec Bobot								I			terénna
Obec Omšenie								I			terénna
Obec Zamarovce								I			terénna
Obec Melčice-Lieskové								I			terénna
Obec Dubodiel								I			terénna
Obec Trenčianske Mitice								I			terénna
Obec Ivanovce								I			terénna
Obec Trenčianske Stankovce								I			terénna
Obec Kostolná-Záriečie								I			terénna
Centrum sociálnych služieb, Skalka nad Váhom									I		terénna
Obec Dolná Súča									I	I	terénna, ambulantná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 68 Prehľad poskytovateľov za okres: Považská Bystrica

Zariadenia	Druh/kapacita služby									Forma služby
	Nocľaháreň	Zariadenie núdzového hľadania	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej služby	Domov sociálnych služieb	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Denné centrum	
Mesto Považská Bystrica	30	20								pobytová-ročná
Mesto Považská Bystrica							I		60	terénna, ambulantná
Zariadenie pre seniorov, Pov. Bystrica			37							pobytová-ročná
Zariadenie soc. služieb Obce Horná Mariková			32	3		5				pobytová-ročná
Centrum sociálnych služieb Obce Papradno			29			3				pobytová-ročná

Zariadenia	Druh/kapacita služby									Forma služby
	Nocľaháreň	Zariadenie núdzového bývania	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej služby	Domov sociálnych služieb	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Denné centrum	
Obec Jasenica							80			terénna
Obec Malinová							1			terénna
Obec Kostolec							4			terénna
Obec Brvnište								I		terénna
Obec Papradno								I		terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 69 Prehľad poskytovateľov za okres: Partizánske

Zariadenie	Druh/kapacita služby														Forma služby
	Útulok	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Nízkoprahová sociálna služba pre seniorov	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej služby	Domov sociálnych služieb	Opatrovateľská služba	Požičiavanie náradia	Denné centrum	Jedáleň	Stredisko osobnej hygieny	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Komunitné centrum	Pomoc pri výkone domácnostných prác	
Mesto Partizánske	20	I	I		25		I	I	150		I	I	I	I	pobytová-ročná, ambulantná, terénna
Domov, n. o., Partizánske				77		10			8	180					pobytová-ročná, ambulantná
Domov dôchodcov, Chynorany				32											pobytová-ročná
Obec Bošany							I								terénna
Obec Nadlice							1								terénna
Obec Veľký Klíž,							I								terénna
Obec Veľké Uherce							I								terénna
Obec Malé Uherce							I								terénna
Obec Kolačno							I								terénna
Obec Chynorany							10								terénna
Obec Hradište							I								terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby														Forma služby
	Útulok	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Nízkoprahová sociálna služba pre	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej	Domov sociálnych služieb	Opatrovateľská služba	Požičiavanie nomárok	Denné centrum	Jedáleň	Stredisko osobnej	Terénna sociálna služba krízovej	Komunitné centrum	Pomoc pri výkone opatrovateľských prác	
Obec Veľké Kršteňany							I								terénna
Obec Skačany							I								terénna
Obec Veľké Uherce									I						ambulantná
Obec Malé Uherce									I						ambulantná
Obec Kolačno									I						ambulantná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 70 Prehľad poskytovateľov za okres: Ilava

Zariadenie	Druh/kapacita služby							Forma služby
	Nocľaháreň	Zariadenie pre seniorov	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Požičiavanie nomárok	Denné centrum	Jedáleň	
Mesto Dubnica nad Váhom	14			I	I	I	I	pobytová-ročná, terénna, ambulantná
Mesto Nová Dubnica	15			I			I	pobytová-ročná, terénna, ambulantná
Zariadenie pre seniorov Nová Dubnica		54						pobytová-ročná
Zariadenie pre seniorov Dubina, m.r.o., Dubnica nad Váhom		180	69					pobytová-ročná
Obec Pruské				1				terénna
Obec Bolešov				I				terénna
Obec Tuchyňa				1				terénna
Obec Horná Poruba				I				terénna
Obec Mikušovce				2				terénna
Obec Košecké Podhradie				4				terénna
Mesto Ilava				I	I			terénna, ambulantná
Obec Ladce				I				terénna
Obec Červený Kameň				I				terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby							Forma služby
	Nocľaháreň	Zariadenie pre seniorov	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Požičiavanie náradia	Denné centrum	Jedáleň	
Obec Zliechov				I				terénna
Obec Košeca				7				terénna
Obec Dulov				I				terénna
Obec Krivoklát				I				terénna
Obec Kameničany				I				terénna
Obec Borčice				1				terénna
Obec Sedmerovec				I				terénna
Obec Bohunice				1				terénna
Obec Slavnica				6				terénna
Obec Horná Poruba						I		ambulantná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 71 Prehľad poskytovateľov za okres: Nové Mesto nad Váhom

Zariadenie	Druh/kapacita služby					Forma služby
	Útulok	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľské	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	
Mesto Nové Mesto nad Váhom	30		14			pobytová-ročná
Zariadenie pre seniorov, Nové Mesto nad Váhom		92				pobytová-ročná
Obec Považany			14			pobytová-ročná
Mesto Stará Turá, Mestský úrad Stará Turá, SNP 1/2,916 01 Stará Turá			13	12		pobytová-ročná, terénna
Obec Kočovce			14	I		pobytová-ročná, terénna
Obec Čachtice			16	I		pobytová-ročná, terénna
Obec Podolie, Obecný úrad 566,916 22 Podolie				I	I	terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 72 Prehľad poskytovateľov za okres: Myjava

Zariadenie	Druh/kapacita služby								Forma služby
	Nocľaháreň	Útulok	Zariadenie opatrovateľské	Domov sociálnych	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Denné centrum	Komunitné centrum	
Mesto Brezová pod Bradlom, Nám. Gen. M. R. Štefánika 1, 906 13 Brezová pod Bradlom	23				3	I	I		pobytová-ročná, terénna, ambulantná
Sociálne služby Myjava, n. o., Nám. M. R. Štefánika 560/4, 907 01	17	47		30					pobytová-ročná, ambulantná
Mesto Myjava			8		80		110		pobytová-ročná, terénna, ambulantná
Mesto Myjava								I	ambulantná
Mesto Myjava								I	terénna
Zariadenie opatrovateľskej služby "NEZÁBUDKA"			140						pobytová-ročná
Obec Hrašné					I				terénna

Zdroj: OSP TSK

Priority Koncepcie rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 – 2020 sú

- Udržiavať budovy zariadení sociálnych služieb v prevádzkovateľnom stave, rekonštruovať a zabezpečovať bezbariérovosť budov v súlade s § 110 a bod 3. zákona č. 488/2008 Z. z. do 31.12.2017
- Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 448/2008 Z. z.
- Optimalizovať kapacity v súlade s rozhodnutiami Regionálnych úradov verejného zdravotníctva vzhľadom na priestorové možnosti (dodržiavať 8m² na občana)
- Dodržiavať štandard kvality v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020. Dodržiavať iné národné programy a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Podporovať a aktívne rozvíjať sieť sociálnych služieb v súlade s prechodom inštitucionálnej starostlivosti na komunitný spôsob poskytovania sociálnych služieb (deinštitucionalizácia, transformácia)
- Podporovať napĺňanie myšlienky univerzálneho navrhovania v poskytovaní sociálnych služieb
- Podporovať transformáciu zariadení sociálnych služieb z veľkokapacitných na malokapacitné zariadenia sociálnych služieb – komunitné zariadenia sociálnych služieb

- Podporovať vytváranie a vytvárať ambulantné formy sociálnych služieb
- Vytvárať dostupnú a prepojenú sieť sociálnych služieb v súlade s napĺňaním potrieb prijímateľov sociálnej služby – občanov
- Usmerňovať a podporovať obce a mestá v zriaďovaní druhov sociálnych služieb ako zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a pod., pre osoby v poproduktívnom veku vzhľadom k demografickému vývoju v územnom obvode Trenčianskeho samosprávneho kraja

2.7.4 Kultúra

zmysle zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky (kompetenčný zákon) bol uskutočnený prechod zriaďovateľskej funkcie k vybraným druhom dovedy štátnych kultúrnych zariadení z orgánov štátu na samosprávne kraje a obce.

Delimitáciou prešlo zo zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského úradu v Trenčíne:

- Trenčianske múzeum Trenčín
- Hornonitrianske múzeum Prievidza
- Vlastivedné múzeum Považská Bystrica – Orlové
- Verejná knižnica M. Rešetku Trenčín
- Považská knižnica Považská Bystrica
- Hornonitrianska knižnica Prievidza
- Trenčianske osvetové stredisko Trenčín
- Hornonitrianske osvetové stredisko Prievidza
- Považské osvetové stredisko Považská Bystrica
- Myjavské osvetové stredisko Myjava
- Galéria M. A. Bazovského Trenčín
- Hornonitrianska hvezdáreň Partizánske

Súčasné rozmiestnenie a štruktúra kultúrnych zariadení zodpovedá geografickým a administratívnym podmienkam Trenčianskeho samosprávneho kraja. Trenčiansky kraj sa z hľadiska kultúrnych špecifik člení na nasledovné časti:

Centrálna časť kraja, ktorá zahŕňa okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou, má vo svojom teritoriálnom zábere múzeum, galériu, knižnicu a osvetové stredisko. Kultúrne veľmi špecifický okres Myjava má vlastné kultúrno-osvetové zariadenie so špecializovaným zameraním na tradičnú ľudovú kultúru a nehmotné kultúrne dedičstvo.

Región Hornej Nitry so svojím prirodzeným centrom Prievidzou sa skladá z okresov Prievidza a Partizánske.

a z hľadiska štruktúry zariadení má múzeum, knižnicu, osvetové stredisko a hvezdáreň.

Sever stredného Považia je kultúrne samostatným regiónom pozostávajúcím z okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava s vlastným múzeom, knižnicou a osvetovým strediskom.

Štruktúra kultúrnych zariadení a ich rozmiestnenie v rámci kraja je v súčasnej podobe teritoriálne vyvážená a umožňuje rozvoj jednotlivých špecifických kultúrnych regiónov.

2.7.4.1 Knižnice

Sú zriadené a vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov. Budujú, spracúvajú, uchovávajú a sprístupňujú univerzálny knižničný fond bez ohľadu na nosič informácií, s osobitným dôrazom na regionálne dokumenty. Poskytujú verejnosti komplexné knižničné služby, najmä absenčné a prezenčné vypožičiavanie dokumentov z vlastných fondov i z fondov ďalších knižníc na území Slovenskej republiky i v zahraničí prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby. Sú regionálnym koordinačným, vzdelávacím, metodickým a dokumentačným strediskom pre knižnice vo svojej územnej pôsobnosti. V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja sú knižnice: Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, Hornonitrianska knižnica v Prievidzi a Považská knižnica v Považskej Bystrici.

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi sídli na ulici Hviezdoslavovej 3 v Prievidzi. Oddelenie odbornej a regionálnej literatúry je na Košovskej ceste 9, ostatné oddelenia na Záhradníckej 715/21.

Je regionálnou knižnicou pre obce na území okresov Prievidza a Partizánske, plní aj funkciu obecnej – mestskej verejnej knižnice pre Mesto Prievidza.

Považská knižnica v Považskej Bystrici

Považská knižnica v Považskej Bystrici sídli na Ulici Štúrovej 41/14 v Považskej Bystrici. Svoje pobočky má na sídlisku Rozkvet a v priestoroch budovy 6. Základnej školy na sídlisku SNP.

Je regionálnou knižnicou pre obce na území okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava.

Plní aj funkciu obecnej – mestskej verejnej knižnice pre Mesto Považská Bystrica.

Prestavba objektu Považskej knižnice v Považskej Bystrici je zaradená v zázname Projektových zámerov s cieľom zvýšenia kapacity priestorov pre poskytovanie služieb čitateľom ako aj obnovy kultúrnej pamiatky.

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne má sídlo na Hasičskej ul. 1 v Trenčíne a svoje pobočky na ul. Jaselskej, na sídlisku Dlhé Hony a Juh, v Opatovej nad Váhom a v časti Kubra.

Knižnica je regionálnou knižnicou pre obce na území okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava.

Plní aj funkciu obecnej – mestskej verejnej knižnice pre mesto Trenčín.

Koordinuje a poradensky usmerňuje ostatné regionálne knižnice v Trenčianskom samosprávnom kraji.

2.7.4.2 Osvetové strediská

Sú zriadené a vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti.

Poskytujú poradenské služby realizátorom osvetovej činnosti, pričom pôsobia ako odbornoporadenské, vzdelávacie, metodické a informačné centrá. Organizujú tvorivé aktivity v jednotlivých oblastiach kultúrno-výchovnej činnosti a podieľajú sa na uchovávaní, ochrane a sprístupňovaní hodnôt ľudovej kultúry. Nadväzujú priame vzťahy s inými právnickými

a fyzickými osobami zaoberajúcimi sa kultúrno-výchovnou činnosťou v Slovenskej republike i v zahraničí. Odborne a organizačne pripravujú kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia regionálneho, nadregionálneho i medzinárodného charakteru. Zabezpečujú a organizujú kultúrne aktivity miestneho a regionálneho charakteru pre špecifické skupiny obyvateľstva. Vykonávajú reklamné a propagačné aktivity súvisiace so zabezpečovaním akcií, ktorých sú organizátorom alebo spoluorganizátorom.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja sú: Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne, Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi a Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici a Centrum tradičnej kultúry v Myjave.

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne sídli na ulici K dolnej stanici 728/20A v Trenčíne.

Je zariadením zabezpečujúcim osvetovú činnosť v územnej pôsobnosti okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou. Vykonáva odbornú-poradenskú, metodickú a informačno-dokumentačnú činnosť pre kultúrno-osvetové zariadenia, iné právnické osoby a fyzické osoby, ktoré vykonávajú kultúrno-osvetovú činnosť na území Trenčianskeho samosprávneho kraja. Vede evidenciu v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti na území Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici sídli na Ulici slovenských partizánov 1132/52 v Považskej Bystrici.

Svoje aktivity plní v územnej pôsobnosti okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava. Poskytuje poradenské služby realizátorom osvetovej činnosti, pôsobí ako odbornú-poradenské, vzdelávacie, metodické a informačné centrum.

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi sídli na Záhradníckej 19 v Prievidzi.

Je regionálnou kultúrnou inštitúciou pôsobiacou v regióne hornej Nitry – v okresoch Prievidza a Partizánske. Poskytuje poradenské služby realizátorom osvetovej činnosti, pôsobí ako odbornú-poradenské, vzdelávacie, metodické a informačné centrum.

Centrum tradičnej kultúry v Myjave

Centrum tradičnej kultúry v Myjave so sídlom Partizánska 290/17 Myjava je kultúrno-osvetovým zariadením so špecializovaným zameraním na tradičnú ľudovú kultúru a nemotné kultúrne dedičstvo, ktoré aktívne napomáha cieľavedomému rozvoju týchto oblastí na základe záujmov a potrieb občanov v podmienkach miest a obcí.

Poskytuje poradenské služby realizátorom osvetovej činnosti, pričom pôsobí ako odbornú-poradenské, vzdelávacie, metodické a informačné centrum v oblasti tradičnej ľudovej kultúry a nemotného kultúrneho dedičstva. Organizuje tvorivé aktivity. Vyhľadáva, uchováva, ochraňuje, sprístupňuje, dokumentuje, inventarizuje a tvorivo využíva tradičnú kultúru a nemotné kultúrne dedičstvo.

Hvezdáreň v Partizánskom

Je špecializovanou organizáciou so sídlom v Malých Bieliciach, Partizánske, ktorá aktívne prispieva k rozvoju kultúry a vedy tým, že plní úlohy na úseku kultúrno-výchovnej, popularizačno-vzdelávacej, pozorovateľsko-výskumnej, odborno-informačnej činnosti v oblasti astronómie a príbuzných prírodných a technických vied, zároveň sa podieľa na sústavnej vzdelávacej práci detí, mládeže a širokej verejnosti. Poskytuje metodické, informačné, poradenské a ďalšie odborné služby verejnosti a záujemcom v oblasti astronómie a príbuzných prírodných a technických vied.

2.7.4.3 Múzeá a galérie

Sú zriadené a vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov. V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja sú múzeá: Trenčianske múzeum v Trenčíne, Hornonitrianske múzeum v Prievidzi, Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici, sú špecializované právnické osoby, ktoré na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďujú, ochraňujú, vedeckými metódami zhodnocujú a odborne spravujú hmotné dokumenty so zameraním na múzejnú dokumentáciu vývoja prírody a spoločnosti, tieto sprístupňujú verejnosti a využívajú vo verejnom záujme. Múzeá plnia funkciu v oblasti poskytovania odborných, poradenských, metodických, vzdelávacích a koordinačných služieb pre iné, obecné a súkromné múzeá s pôsobnosťou v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja. Na základe vedeckých a múzejných výskumov budujú zbierkový fond hmotných dokumentov o prírode a spoločnosti, ktoré tvoria súčasť kultúrneho dedičstva. Evidujú a dokumentujú zbierkový fond a spolupracujú pri budovaní centrálnej evidencie múzejných zbierok v Slovenskej republike. Budujú odbornú knižnicu, dokumentáciu a archív, ktoré tvoria primárnu bázu pre odborné determinovanie a prezentáciu zbierkových predmetov, zbierok a múzejných fondov. Ochraňujú, odborne spracovávajú, reštaurujú, spravujú a sprístupňujú zbierkový fond so sprievodnou dokumentáciou, ktoré sú majetkom Trenčianskeho samosprávneho kraja. Prostredníctvom edičnej, vydavateľskej, propagačnej a popularizačnej činnosti zverejňujú výsledky svojej práce.

Trenčianske múzeum v Trenčíne

Sídli v budove bývalého Župného domu na Mierovom námestí č. 46 v Trenčíne. Do správy Trenčianskeho múzea patrí: Rodný dom Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka v Uhrovci, Kúria Ambrovec v Beckove, Podjavorinské múzeum v Novom Meste nad Váhom, Draškovičov kaštieľ v Čachticiach, Pamätná izba Ľudmily Podjavorinskej v Bzinciach pod Javorinou, Katov dom a Karner sv. Michala v Trenčíne, Trenčiansky hrad a Depozitár v Novom Meste nad Váhom.

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi sídli na Košovskej ceste 9. Na Ulici V. Clementisa 40 má pracovisko, ktoré slúži aj ako depozit zbierkových predmetov múzea.

Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici

Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici sídli na Ulici slovenských partizánov 1132/52 v Považskej Bystrici. V Považskom Podhradí sa nachádza depozit zbierkových predmetov.

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne sídli na Palackého ulici 27. Je špecializovaným zariadením, ktoré na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďuje, ochraňuje, vedeckými metódami zhodnocuje a odborne spravuje zbierkové predmety. Tie sprístupňuje verejnosti a využíva vo verejnom záujme. Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne je galerijná inštitúcia s programovým zameraním na prezentáciu diela Miloša Alexandra Bazovského, súčasne však aj na prezentáciu moderného a súčasného umenia.

2.7.5 Telovýchova a šport

Podkapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Trenčiansky kraj má nasledujúce zastúpenie vybraných zariadení telovýchovy a športu:

Športové štadióny

- Púchov (futbal)
- Prievidza (futbal)
- Bánovce nad Bebravou 2x (futbal+multi)
- Nové Mesto nad Váhom (futbal+atletika)
- Myjava (futbal)
- Trenčín
- Dubnica nad Váhom (futbal+atletika)

Športové haly kryté

- Považská Bystrica
- Púchov 2x
- Prievidza (tenis)
- Prievidza - viacúčelová
- Partizánske
- Bánovce nad Bebravou (tenis)
- Trenčín 4x
- Nové Mesto nad Váhom 2x (multi+tenis)
- Myjava 2x (veľká a malá)

Zimné štadióny kryté

- Považská Bystrica
- Púchov
- Prievidza
- Partizánske
- Bánovce nad Bebravou
- Nové Mesto nad Váhom
- Dubnica nad Váhom

- Trenčín 2x

Plavecké bazény kryté

- Považská Bystrica
- Púchov
- Prievidza
- Bánovce nad Bebravou
- Myjava
- Trenčín
- Nováky /NVC/
- Nová Dubnica

Jazdiarne

- Monty ranč, Nitrianske Pravno
- Jazdecký klub Mitani, Kocúransy
- Osada Dallas, Kľačno
- Rogoňovský ranč, Zbehová
- Žrebčín Motešice
- Hipocentrum Majer, Prievidza

Motokrosovú trate

- Myjava - s licenciou SMF
- Sverepec - s licenciou SMF
- Veľké Uherce - s licenciou SMF
- Beckov
- Ješkova Ves
- Kameničany
- Ladce - Horné Ladce
- Malé Uherce
- Nitrianske Rudno - Kaňová
- Otrhánky
- Papradno
- Žitná – Radiša

Športové letiská

- Prievidza
- Partizánske/Malé Bielce
- Trenčín
- Dubnica nad Váhom

Strelnice

- Trenčín (Krytá strelnica, Paintball)

- Prievidza (navrhovaná)
- Domaníža
- Handlová

Bowling / koláreň

- Trenčín 3x
- Púchov
- Beckov
- Bojnice
- Nové Mesto nad Váhom
- Dubnica nad Váhom
- Partizánske
- Bánovce nad Bebravou 2x
- Myjava
- Pruské

Areály zdravia

- Malé Bielice
- Nové Mesto nad Váhom - Zelená Voda
- Handlová - Hutira relax club
- Bojnice - Čajka
- Bystričany - termálne kúpalisko Chalmová

V oblasti športu kraja je potrebné sa orientovať na:

- v oblasti útvarov talentovanej mládeže riešiť problematiku ich činnosti a financovania s Ministerstvom školstva SR, Slovenskými športovými zväzmi, SZTK Bratislava a s príslušnými mestami,
- v oblasti zvýšenia podielu telesnej výchovy a športu pri formovaní života detí a mládeže prehĺbovať záujem o pravidelné a dlhodobé pohybové aktivity v spolupráci so školstvom, Oblastnými útvarmi SZTK, ale aj s ostatnými občianskymi združeniami,
- koordinovať športové podujatia pre stredné školy za ich aktívnej spolupráce a obnoviť organizáciu dlhodobých športových súťaží,
- prostredníctvom orgánov riadiacich školstvo riešiť ohodnotenie pedagógov, ktorí pracujú s mládežou v oblasti športu v mimoškolskej TV,
- v rámci kraja sprístupniť školské športové areály pre telovýchovné aktivity čo najširších vrstiev obyvateľstva, zabezpečiť integráciu školských telovýchovných zariadení s rekreačným športovaním, dobudovať resp. dovybaviť školské športové areály,
- športovú prípravu talentovaných športovcov zabezpečiť kvalifikovanými odborníkmi.

2.8 Hospodárska základňa

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

2.8.1 Zhodnotenie stavu hospodárstva v širších makroekono-mických súvislostiach

Vo vývoji hospodárstva SR boli v rokoch 2000 až 2008 zaznamenané priaznivé makroekonomické tendencie. V sledovanom období sa nastúpený trend hospodárskeho rastu dynamizoval a dosiahol maxima v 4. štvrťroku 2007. Pozitívne makroekonomické tendencie pretrvávali aj v roku 2008, pričom dosahovaná dynamika hospodárskeho rastu sa postupne spomaľovala najmä v dôsledku svetovej hospodárskej krízy a následného spomaľovania rastu ekonomík okolitých krajín. Nakoľko ekonomika Slovenska je malou otvorenou ekonomikou a do veľkej miery je závislá od vývoja okolitých krajín, ktoré tvoria hlavný odbyt jej exportu, pokles hospodárskeho rastu sa naplno prejavil v 1. štvrťroku 2009. Nemalý vplyv na výraznom poklese rastu ekonomiky malo aj zastavenie dodávok plynu z Ruska (hospodársky konflikt Rusko vs. Ukrajina) a následné obmedzenie výroby začiatkom roku 2009. Prehľad vývoja vybraných makroekonomických ukazovateľov v období 2000 - 2008 v členení za jednotlivé štvrťroky, je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 73 Vývoj vybraných makroekonomických ukazovateľov v období 2000 - 2008

Ukazovateľ	Obdobie	Štvrťroky				Rok
		1.	2.	3.	4.	
Prírastok hrubého domáceho produktu v % v porovnateľných cenách ^{1) 2) x)}	2000	-0,2	2,6	3,0	0,0	1,4
	2001	4,1	1,9	1,6	6,2	3,4
	2002	3,3	4,9	5,6	5,2	4,8
	2003	5,6	4,1	4,0	5,4	4,7
	2004	5,4	4,5	4,9	6,1	5,2
	2005	5,0	7,3	7,2	6,6	6,5
	2006	9,0	7,9	9,0	8,2	8,5
	2007	8,3	9,3	9,4	14,3	10,4
	2008	5,5	5,2	9,5	5,3	6,4
	2009	-5,6				
Miera inflácie v % ^{3) x)}	2000	16,6	15,4	8,7	8,4	8,4
	2001	7,1	8,0	7,4	6,5	6,5
	2002	3,6	2,6	2,8	3,4	3,4
	2003	8,0	8,4	9,5	9,3	9,3
	2004	8,2	8,1	6,7	5,9	5,9
	2005	2,5	2,5	2,2	3,7	3,7
	2006	4,5	4,6	4,6	4,2	4,2
	2007	2,7	2,5	2,8	3,4	3,4
	2008	4,2	4,6	5,4	4,4	4,4
	2009	2,6	2,4			
Miera nezamestnanosti v % ^{xx)}	2000	19,3	19,1	16,6	17,9	18,2
	2001	19,2	17,8	17,4	18,6	18,2
	2002	19,1	17,6	16,6	17,5	17,7
	2003	16,5	14,6	13,9	15,6	15,1

Ukazovateľ	Obdobie	Štvrťroky				Rok
		1.	2.	3.	4.	
	2004	16,0	13,9	13,1	13,1	14,0
	2005	12,7	11,1	11,2	11,4	11,6
	2006	11,4	10,4	9,8	9,4	10,2
	2007	8,9	8,3	8,3	8,0	8,4
	2008	7,6	7,4	7,5	8,4	7,7
	2009	10,3	11,8			11,1
Saldo zahraničného obchodu v mil. EUR ^{2) 4) 6) x)}	2000	-225	-111	-257	-793	-1 387
	2001	-620	-754	-773	-1 262	-3 411
	2002	-643	-736	-629	-1 176	-3 185
	2003	-198	-218	-137	-256	-809
	2004	-13	-329	-563	-741	-1 645
	2005	-454	-581	-217	-1 204	-2 456
	2006	-623	-620	-468	-852	-2 562
	2007	232	-189	-173	-595	-725
	2008	-6	-193	-52	-464	-714
	2009	-93				
Saldo štátneho rozpočtu v mil. EUR ^{2) 4) x)}	2000	-28	3	-235	-659	-918
	2001	-187	-259	-313	-713	-1 473
	2002	-504	-315	-250	-646	-1 714
	2003	-591	-325	-334	-607	-1 858
	2004	39	-452	-563	-1 357	-2 333
	2005	93	-131	-231	-856	-1 125
	2006	5	-345	170	-881	-1 052
	2007	-395	30	345	-761	-781
	2008	114	-250	280	-848	-704
	2009	-205	-904			

Zdroj: ¹⁾ ako porovnateľné údaje sú použité priemerné ceny roku 2000, ²⁾ údaje sú prepočítané ako kumulované za daný štvrťrok, ³⁾ posledný mesiac príslušného obdobia oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka, ⁴⁾ údaje za roky 2000 - 2008 sú prepočítané konverzným kurzom 30,126, ⁵⁾ stav ku koncu obdobia, ⁶⁾ údaje od roku 2006 (vrátane) sú počítané podľa metodiky platnej od roku 2007 (bez nepriamych dovozov a vývozov), ^{x)} zdroj: ŠÚ SR, ^{xx)} zdroj: Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ^{xxx)} zdroj: MF SR

Sledované obdobie bolo poznačené prírastkom HDP v stálych cenách, ktorému významnou mierou prispel očakávaný ako aj samotný vstup Slovenskej Republiky do Európskej únie. Tento pozitívny trend kulminoval počas roku 2007, kde v porovnaní 4. štvrťrokom predchádzajúceho roku narástol tento ukazovateľ o hodnotu 14,3 % a v priemere počas roku o 10,4 %. Tento trend bol prerušený v 4. štvrťroku 2008, ktorý bol poznačený doľahnutím svetovej hospodárskej krízy na Slovenskú Republiku. V 1. štvrťroku 2009 sa v SR vytvoril hrubý domáci produkt (HDP) v objeme 14 647,6 mil. Eur. V porovnaní s 1. štvrťrokom 2008 klesol v stálych cenách o 5,6 % (v bežných cenách o 6,1 %), čo bol čiastočne dôsledok aj zastavenia dodávok plynu do Slovenskej Republiky a následným obmedzením alebo zastavením výroby mnohých podnikov ako aj postupným zhoršovaním podnikateľského prostredia na Slovensku.

Po očistení výsledkov o sezónne vplyvy sa v 1. štvrťroku 2009 vytvoril hrubý domáci produkt v objeme 11 532,4 mil. Eur (v stálych cenách vypočítaných reťazením objemov – s.c. roku 2000) a oproti 1. štvrťroku 2008 klesol o 6 %.

Od roku 2000 je zaznamenaný systematický trend poklesu inflácie meranej indexom spotrebiteľských cien. V decembri 2000 bola zaznamenaná miera inflácie meraná prírastkom indexu spotrebiteľských cien na úrovni 8,4 % v porovnaní s rovnakým obdobím

predchádzajúceho roka. Miera inflácie zaznamenaná v roku 2001 sa naďalej znižovala, keď v decembri 2001 predstavovala hodnotu 6,5 % a v porovnaní s decembrom 2000 poklesla o 1,9 bodu. Významný pokles inflácie bol zaznamenaný v roku 2002, kde medziročná inflácia zaznamenaná v decembri 2002 predstavovala hodnotu 3,4 % a oproti decembru roku 2001 ďalej poklesla o 3,1 bodu. Uvedený trend bol čiastočne prerušený v roku 2003, ktorý bol spôsobený najmä pomalým približovaním sa cenovej úrovne s očakávaným blížiacim sa vstupom Slovenska do Európskej únie. Medziročná miera inflácie v tomto roku dosiahla k decembru hodnotu 9,3 %, čo predstavovalo zvýšenie cenovej hladiny oproti predchádzajúcemu roku o 5,9 %. V rokoch 2004 a 2005 dochádza k postupnému zníženiu cenovej hladiny. V roku 2006 došlo opäť k miernemu zvýšeniu medziročnej miery inflácie o 0,5 bodu. Zníženie miery inflácie bolo zaznamenané v roku 2007 a naopak v roku 2008 dochádza k miernemu zvýšeniu tohto ukazovateľa (najmä v 3 štvrtroku 2008). K 30.6.2009 medziročná miera inflácie predstavovala hodnotu 2,4 %.

Miera evidovanej nezamestnanosti v hodnotenom období zaznamenávala pozitívny trend do roku 2008. Najnižšiu hodnotu dosiahla v 2. štvrtroku 2008. Od 2. polroku 2008 dochádza k postupnému zvyšovaniu tohto ukazovateľa a k 30.6.2009 nezamestnanosť dosiahla hodnotu 11,8 %. Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie evidovaných na úrade práce k 1. polroku 2009 bol 313 076 osôb z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie (348 628 osôb).

Na vývoj hospodárstva v SR v rokoch 2000 až 2009 pôsobil pozitívne aj schodok štátneho rozpočtu. V referenčnom období najväčší schodok štátneho rozpočtu bol zaznamenaný v roku 2004, v ktorom dosiahol hodnotu 2 333 mil. EUR a jeho podiel na hrubom domácom produkte predstavoval 6,28 % (v 4. štvrtrok 2004 dosiahol hodnotu 14,28 %). Od tohto obdobia sa schodok štátneho rozpočtu postupne znižoval až na hodnotu 704 mil. EUR v roku 2008 (1,39 % z hrubého domáceho produktu).

Oživenie výroby v roku 2005 až 2008 bolo vyvolané najmä zvýšením zahraničného dopytu. Hoci v 4 štvrtroku 2005 došlo k negatívnemu prehĺbeniu deficitu zahraničného obchodu (-1203 mil. EUR), ale od tohto roku dochádzalo postupnému znižovaniu salda zahraničného obchodu, na čo mal vplyv najmä rastúci zahraničný dopyt. V 3. a 4. štvrtroku 2008 dochádza k výraznému znižovaniu zahraničného obchodu (pokles celkového dovozu ku koncu roka oproti 2 štvrtroku 2008 predstavoval 11,8 % a celkového vývozu 9,6 %). Tento trend pokračoval aj v 1 štvrtroku 2009 (prepad oproti koncu roka v celkovom vývoze bol 20,9 % a celkovom dovoze 23,2 %). Výraznejšie pasívne saldo k 31.3.2009 bolo v zahranično-obchodnej činnosti s Kórejskou republikou (554,3 mil. Eur), Ruskou federáciou (547,7 mil. Eur), Čínou (468,1 mil. Eur), Japonskom (119,2 mil. Eur), Taiwanom (90,6 mil. Eur), Spojenými štátmi (57,6 mil. Eur) a Malajziou (34,6 mil. Eur). Najvyššie aktívne saldo mala Slovenská republika s Nemeckom (444,8 mil. Eur), Francúzskom (344 mil. Eur), Poľskom (271,8 mil. Eur), Rakúskom (222 mil. Eur), Talianskom (220,9 mil. Eur), Holandskom (216,4 mil. Eur), Spojeným kráľovstvom (194 mil. Eur), Švédskom (97,2 mil. Eur) a Španielskom (85,9 mil. Eur).

Mnohé makroekonomické ukazovatele charakterizujúce vývoj hospodárstva Slovenskej republiky zaznamenali v období rokov 2000 - 2008 pozitívne trendy. Prírastok hrubého domáceho produktu a mieru inflácie možno z hľadiska zložitosti obdobia transformácie hospodárstva hodnotiť výrazne pozitívne. Mierne pozitívne trendy boli dosiahnuté aj v znižovaní miery nezamestnanosti, ktorá sa do polovice roku 2008 znižovala. Tento trend bol výrazne narušený po 1. polroku 2008 poznamenaný najmä hospodárskou a plynovou krízou. Vývoj salda zahraničného obchodu zaznamenal v uplynulom období dva zvraty, v 1. štvrtroku 2006 pozitívny zvrat a v 1. štvrtroku 2007 negatívny zvrat. Súčasný vývoj tohto ukazovateľa za

1. štvrtrok 2009 možno považovať za neuspokojivý, premietajúci sa v raste záporného salda obchodnej bilancie ale najmä znižovaním objemu zahraničného obchodu. Nakoľko Slovenská republika je malá otvorená ekonomika, jej rozvoj je priamo naviazaný na hospodársky vývoj v krajinách jej najväčších obchodných partnerov.

2.8.1.1 Základná charakteristika Trenčianskeho kraja a jeho demografický potenciál

Trenčiansky samosprávny kraj sa rozprestiera v severozápadnej časti Slovenskej republiky. Celú dĺžku západnej časti kraja tvorí štátna hranica s Českou republikou, južná časť kraja hraničí s Trnavským a Nitrianskym samosprávnym krajom, na východe susedí s Banskobystrickým a na severe so Žilinským samosprávnym krajom.

Z geografického hľadiska patrí územie kraja do oblasti Západných Karpát. Územím kraja preteká rieka Váh, pozdĺž ktorej sa tiahne Trenčianska kotlina. Túto na východe uzatvára masív Považského Inovca, Strážovské vrchy a Súľovské vrchy, na západe masív Bielych Karpát. Na juhovýchode je kraj ohraničený pohorím Vtáčnik. Z juhu do územia zasahujú Malé Karpaty a Myjavská pahorkatina a časť Podunajskej nížiny. Juhovýchodným územím kraja preteká rieka Nitra prameniaca na území okresu Prievidza. Riečnu sieť kraja okrem Váhu a Nitry tvoria i ďalšie vodné toky: Myjava, Jablonka, Klanečnica, Bošáčka, Drietomica, Súčanka, Vlára, Teplička, Bebrava - Radiša, Nitrica a Handlovka. Súčasnú sídelnú štruktúru kraja charakterizuje prírodné prostredie, poloha regiónu, historický vývoj ako aj povojnový proces industrializácie a urbanizácie.

Trenčiansky samosprávny kraj tvorí deväť okresov: Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov a Trenčín. Zákomom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajocho bolo na území Slovenskej republiky zriadených osem samosprávnych krajov, ktoré sú zhodné s predchádzajúcim územno-správnym členením. Z pôvodného Trenčianskeho kraja vznikol k 1. 1. 2002 Trenčiansky samosprávny kraj.

V Trenčianskom kraji sa nachádza 276 obcí z toho 18 miest. Podiel obyvateľov bývajúcich v mestách na celkovom počte obyvateľov predstavuje 56,99 % (stupeň urbanizácie), čo predstavuje po Bratislavskom kraji druhú najväčšiu mieru urbanizácie v Slovenskej republike.

Trenčiansky kraj má rozlohu 4 502 km² (z toho podiel poľnohospodárskej pôdy predstavoval 41 %) a k sčítaniu obyvateľov 26. mája 2001 mal 605 582 obyvateľov, tzn. na 1 km² v roku 2008 pripadalo 133,2 obyvateľov. Z celkového počtu obyvateľov bolo 309 459 žien (51,1 %). Pre demografický vývoj kraja je v poslednom období charakteristické znižovanie prirodzeného prírastku obyvateľstva. Na území kraja žilo k 31. 12. 2008 spolu 599 859 obyvateľov, z toho 305 957 žien (51,0 %).

Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku (0 - 14 roční) dosiahol 13,62 % z celkového počtu obyvateľov kraja. Podľa pohlavia v rámci 0 - 14 ročných dosiahol počet chlapcov 51,2 % - ný podiel. Z hľadiska vekového zloženia je v kraji najväčšou skupinou obyvateľstvo v produktívnom veku (15 - 59 M/54 Ž), ktoré tvorí 64,4 % z celkového počtu obyvateľov. Počet žien v tejto vekovej skupine predstavuje 179 553 osôb (46,5 %). Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (60+ M/55+ Ž) predstavuje 131 700 osôb. Na tomto počte sa väčšou mierou podieľajú ženy (65,7 %).

Priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja v roku 2008 predstavoval 39,4 rokov. Priemerný vek žien bol 40,8 a mužov 37,9 rokov. V roku 2008 pripadlo v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov vo vekovej skupine predproduktívneho veku (0 - 14 ročných) 161 osôb (index starnutia podľa metodiky ŠÚ SR).

Z národnostného hľadiska je zloženie homogénne. Podľa údajov r. 2007 až 96,88 % obyvateľov je slovenskej národnosti, českú národnosť má 1,18 % obyvateľov, rómsku národnosť má 0,26 % obyvateľov, maďarskú národnosť 0,18 % a iné národnosti má 1,50 % obyvateľov.

2.8.1.2 Postavenie Trenčianskeho kraja v ekonomike SR

Nasledujúca tabuľka zobrazuje Regionálny hrubý domáci produkt vyjadrený v bežných cenách v EUR.

Tab. 74 Regionálny hrubý domáci produkt

Kraj	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Podiel na SR
Bratislavský	5 468	5 779	6 541	7 396	8 576	10 478	11 707	26,27%
Trnavský	2 367	2 463	2 659	3 151	3 680	4 276	5 573	12,50%
Trenčiansky	2 345	2 490	2 669	3 040	3 525	3 790	4 635	10,40%
Nitriansky	2 534	2 645	2 905	3 375	3 960	4 495	5 007	11,23%
Žilinský	2 317	2 504	2 732	3 037	3 546	4 085	4 648	10,43%
Banskobystrický	2 247	2 440	2 757	3 105	3 429	3 371	4 006	8,99%
Prešovský	1 954	2 110	2 369	2 638	3 009	3 352	3 610	8,10%
Košický	2 810	3 107	3 344	3 742	4 289	4 648	5 381	12,07%
Slovenská republika	22 042	23 537	25 976	29 484	34 013	38 496	44 567	100,00%

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné prepočty

V roku 2006 dosiahol regionálny hrubý domáci produkt v Trenčianskom kraji hodnotu 4 635 EUR, čo predstavuje 6. miesto v rámci ostatných regiónov SR (podiel 10,4 % na hrubom domácom produkte SR).

Nižšie uvedená tabuľka zobrazuje Regionálny hrubý domáci produkt na obyvateľa v parite kúpnej sily. Parita kúpnej sily (ďalej len „PKS“) sa vypočítava na základe cien a objemov predaja tovarov, ktoré sú vzájomne porovnateľné a reprezentatívne pre regióny zahrnuté do porovnania. Parita kúpnej sily eliminuje efekty rozdielnej cenovej úrovne medzi regiónmi. Hrubý domáci produkt v PKS umožňuje vnútroštátne i medzinárodné porovnanie ekonomickej úrovne regiónov.

Tab. 75 Regionálny hrubý domáci produkt na obyvateľa v parite kúpnej sily

Kraj	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Priem. tempo rastu 2000-2006
Bratislavský	20 716	22 826	25 061	25 869	27 940	33 019	35 144	9,30%
Trnavský	10 040	10 577	11 078	11 988	13 024	14 658	18 246	10,66%
Trenčiansky	9 003	9 732	10 136	10 584	11 456	11 974	14 023	7,76%
Nitriansky	8 284	8 774	9 370	9 969	10 917	12 041	12 844	7,60%
Žilinský	7 814	8 557	9 050	9 190	9 995	11 164	12 145	7,68%
Banskobystrický	7 934	8 719	9 577	9 877	10 179	9 730	11 083	5,90%
Prešovský	5 811	6 316	6 861	6 970	7 395	7 979	8 199	5,94%
Košický	8 574	9 596	10 004	10 216	10 893	11 440	12 647	6,75%

Kraj	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Priem. tempo rastu 2000-2006
Slovenská republika	9 543	10 353	11 083	11 499	12 359	13 566	15 012	7,87%

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné prepočty

Regionálny hrubý domáci produkt na obyvateľa vyjadrený v PKS ukazuje významné postavenie Trenčianskeho kraja v ekonomike Slovenska. Trenčiansky kraj bol tretím najviac rozvíjajúcim sa regiónom (priemerné medziročné zvýšenie regionálneho tempa rastu HDP za obdobie 2000 až 2006 bolo 7,76 %). Regionálny hrubý domáci produkt v PKS sa v roku 2006 nachádzal tesne pod úrovňou národného domáceho produktu na obyvateľa.

Z hľadiska tempa rastu regionálneho hrubého domáceho produktu na obyvateľa dosiahnutej v roku 2006 oproti roku 2005 možno kraje Slovenskej republiky rozdeliť na tri skupiny podľa dosahovanej hodnoty hrubého domáceho produktu:

- kraje s vyššou ako priemernou výkonnosťou hospodárstva SR reprezentované Trnavským, a Bratislavským krajom,
- kraje s o málo nižšou ako priemernou výkonnosťou hospodárstva SR reprezentované Trenčianskym, Žilinským a Nitrianskym krajom,
- kraje s výrazne nižšou ako priemernou výkonnosťou hospodárstva SR reprezentované Košickým, Prešovským a Banskobystrickým krajom.

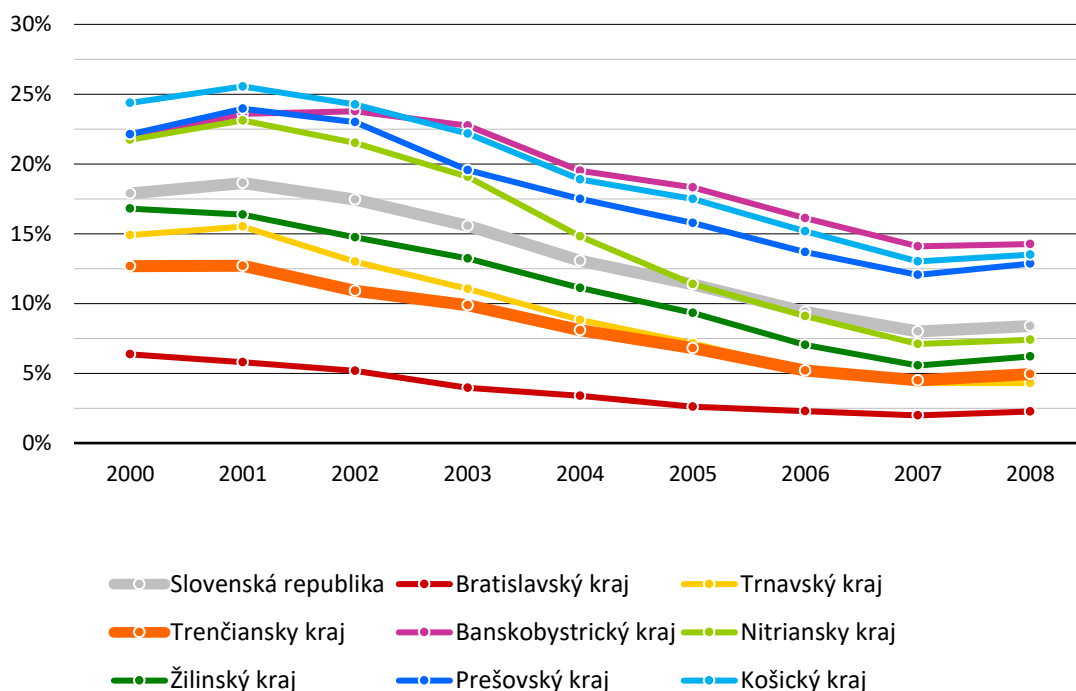
Miera evidovanej nezamestnanosti (sledovaná Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny) sa v súlade s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce vypočítava z počtu disponibilných uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania. Miera evidovanej nezamestnanosti je vyjadrená podielom disponibilných uchádzačov o zamestnanie a počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Postavenie trenčianskeho kraja podľa vyššie uvedeného ukazovateľa znázorňuje nasledovná tabuľka a graf:

Tab. 76 Miera evidovanej nezamestnanosti

Kraj	Miera evidovanej nezamestnanosti v regiónoch SR (%)								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bratislavský	6,36	5,79	5,18	3,97	3,39	2,60	2,29	1,98	2,27
Trnavský	14,89	15,51	12,99	11,05	8,83	7,15	5,22	4,30	4,29
Trenčiansky	12,67	12,70	10,91	9,87	8,09	6,80	5,19	4,50	4,95
Nitriansky	21,73	23,12	21,51	19,07	14,80	11,39	9,09	7,10	7,41
Žilinský	16,80	16,38	14,74	13,23	11,12	9,33	7,03	5,55	6,20
Banskobystrický	21,81	23,59	23,77	22,75	19,50	18,32	16,12	14,10	14,25
Prešovský	22,12	23,96	23,00	19,57	17,50	15,77	13,68	12,05	12,86
Košický	24,37	25,55	24,26	22,16	18,89	17,50	15,18	13,02	13,50
Slovenská republika	17,88	18,63	17,45	15,56	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Evidovaná miera nezamestnanosti v regiónoch SR

Trenčiansky kraj patrí v rámci Slovenskej republiky medzi regióny s najnižšou evidovanou mierou nezamestnanosti. K 31. 12. 2008 Trenčiansky kraj dosiahol tretiu najnižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti po Bratislavskom a Trnavskom kraji. Celková miera nezamestnanosti kopíruje vývoj na trhu práce celého hospodárstva SR. Pozitívny vývoj nezamestnanosti bol poznačený hospodárskou krízou, kde v druhej polovici roku 2008 dochádza k miernemu zvyšovaniu miery nezamestnanosti. Nárast nezamestnanosti sa naplno prejavil najmä v roku 2009, kde miera nezamestnanosti dosiahla v druhom polroku 8,86 % (čo predstavuje 128 % nárast oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka a 79 % nárast oproti decembru 2008). Uvedený vývoj súvisí s nižším dopytom po produkcii spoločností pôsobiacich v tomto regióne. Aj napriek tomuto zvýšeniu nezamestnanosti trenčiansky kraj patrí medzi kraje s najnižšou mierou nezamestnanosti v rámci SR.

Ďalším ukazovateľom, ktorý zobrazuje hospodárske postavenie kraja v ekonomike SR je ukazovateľ o počte pracujúcich podľa jednotlivých sektorov. Počet pracujúcich zahŕňa počet zamestnancov za podniky s 20 a viac zamestnancami, údaje za malé podniky do 19 zamestnancov, súkromných podnikateľov nezapísaných do obchodného registra a ich zamestnancov a cudzích štátnych príslušníkov, ktorí legálne pracujú na území SR. Nasledujúca tabuľka zobrazuje postavenie trenčianskeho kraja podľa počtu pracujúcich v hospodárstve SR podľa ekonomickej činnosti:

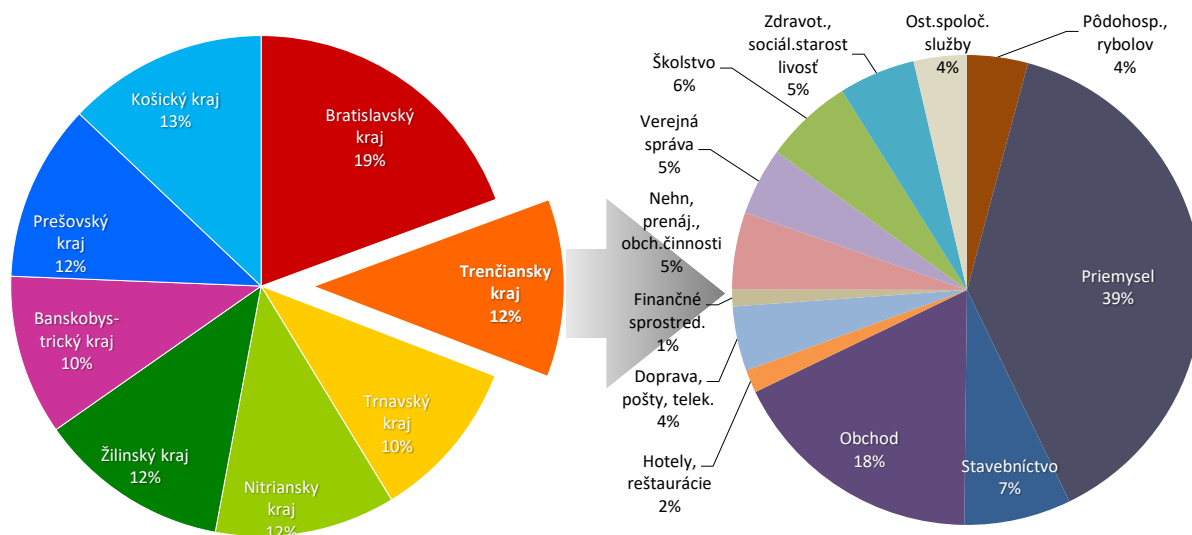

Tab. 77 Počet pracujúcich podľa jednotlivých okresov

ŠKEČ/Kraj	Bratislavský	Trnavský	Trenčiansky	Nitriansky	Žilinský	Banskobystrický	Prešovský	Košický	SR
Pôdohosp., rybolov	4 102	12 858	10 529	16 849	10 166	15 450	15 743	11 261	96 958
Priemysel	62 859	73 059	97 228	77 534	81 903	56 272	67 051	70 401	586 307
Stavebníctvo	24 542	21 909	18 537	18 273	29 647	13 723	23 096	16 392	166 119
Obchod	83 217	31 995	44 453	43 970	43 094	34 344	36 519	47 876	365 468
Hotely, reštaurácie	10 084	5 386	3 987	4 310	6 212	6 069	6 703	5 849	48 600
Doprava, pošty, telek.	36 014	13 302	11 189	14 473	15 133	16 084	12 801	23 462	142 458
Finančné sprostred.	19 988	2 898	2 956	3 618	3 377	3 500	3 773	5 293	45 401
Nehn, prenáj., obch. činnosti	77 247	16 597	13 298	15 294	14 690	15 571	14 277	25 517	192 491
Verejná správa	35 120	11 103	11 745	15 832	16 473	18 216	16 422	18 236	143 147
Školstvo	25 439	16 168	15 293	19 496	22 531	19 778	24 593	24 435	167 734
Zdravot., sociál.st.	23 236	13 863	13 256	14 611	17 211	17 049	18 791	21 529	139 546
Ost.spoloč. služby	23 219	9 782	9 195	11 585	10 447	10 871	11 364	13 385	99 848
Spolu	425 067	228 919	251 665	255 845	270 884	226 928	251 134	283 636	2 194 077

Zdroj: ŠÚ SR

Graf: Podiel jednotlivých krajov SR na zamestnanosti v % a podiel zamestnanosti v Trenčianskom kraji podľa OKEČ v %

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné prepočty

Z celkového počtu pracujúcich v národnom hospodárstve k 31. 12. 2007 pracovalo 12 % v Trenčianskom kraji. Významné zastúpenie v rámci tvorby pracovných miest má v kraji sekundárny sektor (46 %) a to najmä v oblasti priemyslu, čo predstavovalo 39 % (v absolútnom vyjadrení 97 228 osôb), čím sa trenčiansky kraj zaradil na prvé miesto spomedzi

ostatných krajov SR. Druhým významnejším sektorom z pohľadu vytvárania pracovných príležitostí je obchod, ktorý predstavoval 18 % z celkového počtu pracujúcich v kraji. V terciálnom sektore pracovalo v kraji celkovo 125 372 osôb a to najmä v trhových službách 61 %. Pomerne málo pracujúcich pracovalo v kraji v primárnom sektore (4,18 %).

Z hľadiska ukazovateľa evidovanej miery nezamestnanosti dosiahnutej k 31.12.2008 možno kraje Slovenskej republiky rozdeliť na tri skupiny:

- kraje s výrazne nižšou ako evidovanou mierou nezamestnanosti v SR reprezentované Bratislavským, Trnavským a Trenčianskym krajom,
- kraje s o málo nižšou ako evidovanou mierou nezamestnanosti v SR reprezentované Žilinským a Nitrianskym krajom,
- kraje s vyššou ako evidovanou mierou nezamestnanosti v SR reprezentované Prešovským, Košickým a Banskobystrickým krajom.

2.8.1.3 Rozvoj hospodárstva v Trenčianskom kraji a jeho okresoch

Štruktúra podnikateľských subjektov

Pri analýze hospodárskej štruktúry Trenčianskeho kraja sme vychádzali z dostupných údajov získaných zo Štatistického úradu SR – databázy ELIS. Celkovo bolo analyzovaných 71 516 organizácií v nasledovných okresoch: Bánovce nad Bebravou 3 904, Ilava 7 486, Myjava 2917, Nové Mesto nad Váhom 7 171, Partizánske 5 244, Považská Bystrica 9 286, Prievidza 15 133, Púchov 4 658, a Trenčín 15 717. Analyzované údaje boli zostavené k 31. 12. 2008. Údajová základňa z pohľadu tržieb je výrazne skreslená nakoľko až 91 % organizácií nebol zistený údaj o tržbách (išlo prevažne o malých a stredných podnikateľov). Z uvedeného dôvodu tento údaj budeme brať menšou váhou pri celkovom hodnotení kraja.

Tab. 78 Štruktúra organizácií pôsobiach v Trenčianskom kraji podľa právnej formy

Právna forma	Bánovce nad Bebravou	Ilava	Myjava	Nové Mesto nad Váhom	Partizánske	Pov. Bystrica	Prievidza	Púchov	Trenčín	Trenč. kraj
Akiová spoločnosť	21	88	22	58	40	58	95	28	144	554
Spol. s ručením obmedz.	459	1 289	413	1 467	652	1 309	2 143	672	3 339	11 743
Verejné obchodné spoločnosti	2	1	2	15	15	14	25	4	29	107
Komanditná spoločnosť	1	1	0	2	1	2	5	1	4	17
Družstvo	24	12	14	22	7	22	27	11	45	184
Podnikatelia-fyzické osoby zapís. v OR	10	11	6	27	13	15	60	13	42	197
Podnikatelia-fyzické osoby nezap. v OR	3 081	5 569	2 238	5 021	4 191	7 307	11 629	3 486	10 660	53 182
Príspevkové organizácie	13	7	7	16	2	10	26	3	20	104
Rozpočtové organizácie	18	35	14	37	19	36	68	30	87	344
Miestna správa a samospráva	43	21	17	34	23	28	52	21	38	277

Právna forma	Bánov- ce nad Bebra- vou	Ilava	Myjava	Nové Mesto nad Váhom	Parti- zánske	Pov. Bystrica	Prievi- dza	Púchov	Trenčín	Trenč. kraj
Neziskové organizácie	232	452	184	472	281	485	1 003	389	1 309	4 807
Spolu	3 904	7 486	2 917	7 171	5 244	9 286	15 133	4 658	15 717	71 516

Zdroj: ŠÚ SR – databáza ELIS, vlastné prepočty

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že v Trenčianskom kraji až 74 % podnikateľských subjektov podniká ako podnikateľ - fyzická osoba nezapísaná v obchodnom registri. Ďalej v okrese prevládajú obchodné spoločnosti a to najmä spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré tvoria 16 % z celkového počtu organizácií pôsobiach v kraji. V kraji taktiež pôsobí aj veľké množstvo neziskových organizácií (4 807). Pomerne nízke zastúpenie má v kraji právna forma – komanditná spoločnosť (len 0,02 % z celkového počtu organizácií v kraji). Najviac subjektov, ktorí pôsobia v kategórii podnikateľ-fyzická osoba nezapísaných v obchodnom registri pôsobí najmä v okresoch Prievidza, Trenčín a Považská Bystrica. Na zamestnanosti sa najviac podieľajú akciové spoločnosti, ktoré zaznamenávajú aj najviac tržieb.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje štruktúru organizácií pôsobiach v Trenčianskom kraji podľa jednotlivých odvetví hospodárstva.

Tab. 79 Počet podnikov podľa hospodárskej štruktúry v Trenčianskom kraji k 31. 12. 2008

Právna forma	Bánov- ce nad Bebra- vou	Ilava	Myjava	Nové Mesto nad Váhom	Parti- zánske	Pov. Bystrica	Prievi- dza	Púchov	Trenčín	Trenč. kraj
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	194	238	143	264	230	260	489	250	476	2 544
Ťažba a dobývanie	0	0	0	2	1	0	12	1	3	19
Priemyselná výroba	842	1 892	618	1 442	1 000	1 705	2 306	709	2 116	12 630
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného	1	5	4	4	2	2	7	1	5	31
Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových	6	20	15	25	18	29	44	15	38	210
Stavebníctvo	886	989	372	836	1 042	2 672	2 522	705	2 313	12 337
Veľkoobchod a maloobchod, oprava	930	2 099	851	2 207	1 569	2 193	4 724	1 429	4 767	20 769
Doprava a skladovanie	111	173	101	270	108	224	400	132	431	1 950
Ubytovacie a stravovacie služby	103	199	81	200	145	203	573	153	574	2 231
Informácie a komunikácia	38	147	47	126	87	125	276	63	350	1 259
Finančné a poisťovacie činnosti	41	88	30	121	72	69	190	71	196	878
Činnosti v oblasti nehnuteľností	47	238	63	111	57	177	387	195	627	1 902
Odborné, vedecké a technické činnosti	212	481	179	520	270	618	1 023	283	1 481	5 067
Administratívne a podporné služby	57	140	43	174	74	142	239	78	358	1 305

Právna forma	Bánov- ce nad Bebra- vou	Ilava	Myjava	Nové Mesto nad Váhom	Parti- zánske	Pov. Bystrica	Prievi- dza	Púchov	Trenčín	Trenč. kraj
Verejná správa a obrana, povinné sociálne	45	23	17	38	25	32	57	22	61	320
Vzdelávanie	42	111	40	83	57	107	245	68	233	986
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	71	123	45	127	91	132	291	96	294	1 270
Umenie, zábava a rekreácia	68	75	45	130	64	104	304	101	295	1 186
Ostatné činnosti	206	445	223	490	329	491	1 033	285	1 095	4 597
Činnosti domácností ako zamestnávateľov	4	0	0	1	3	1	11	1	4	25
Spolu	3 904	7 486	2 917	7 171	5 244	9 286	15 133	4 658	15 717	71 516
Primárny sektor (%)	4,97	3,18	4,90	3,71	4,41	2,80	3,31	5,39	3,05	3,58
Sekundárny sektor (%)	44,44	38,82	34,59	32,17	39,32	47,47	32,24	30,70	28,45	35,25
Terciálny sektor (%)	50,59	58,00	60,51	64,12	56,27	49,73	64,45	63,91	68,50	61,17
z toho: Trhové služby (%)	77,92	82,11	79,04	81,10	80,72	81,23	80,10	80,75	81,59	80,83
Netrhové služby (%)	22,08	17,89	20,96	18,90	19,28	18,77	19,90	19,25	18,41	19,17

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že až 61 % organizácií v Trenčianskom kraji pôsobí v terciárnom sektore a to najmä v trhových službách (81 %). V sekundárnom sektore pôsobí 35 % organizácií a v primárnom sektore len 3,58 % organizácií. Najväčší počet organizácií v terciálnom sektore pôsobilo v okresoch Trenčín, Prievidza a Nové Mesto nad Váhom. Najväčší počet organizácií v sekundárnom sektor pôsobilo v okresoch Považská Bystrica a Bánovce nad Bebravou. Primárny sektor bol významnejšie zastúpený v okresoch Púchov, Bánovce nad Bebravou a Myjava.

Celkovo najväčší počet organizácií v trenčianskom kraji pôsobil najmä vo veľkoobchode a maloobchode (29 %), priemyselnej výrobe (18 %) a v stavebníctve (17 %). Naopak najmenej organizácií pôsobilo v odvetví extrateritoriálnych organizácií, domácností ako zamestnávateľov, ťažbe a dobývání, dodávke elektriny a dodávke vody, kde organizácie pôsobiace v týchto činnostiach nepresiahli hodnotu 1 % z celkového počtu organizácií kraja. Najväčší počet organizácií pôsobiacich vo veľkoobchode a maloobchode bolo sústredených najmä do okresov Trenčín a Prievidza.

Tab. 80 Organizácie pôsobiace v Trenčianskom kraji podľa kategórie pracovníkov

Kat. prac.	Bánov- ce nad Bebra- vou	Ilava	Myjava	Nové Mesto n. V.	Parti- zánske	Pov. Bystrica	Prievi- dza	Púchov	Trenčín	Trenč. kraj
0 až 24	3 831	7 347	2 856	7 029	5 167	9 171	14 863	4 573	15 459	70 296
25 až 49	30	62	24	68	40	54	142	42	106	568
50 až 249	35	58	35	58	29	54	103	36	127	535
250 až 499	2	14	2	9	6	3	11	1	15	63
viac ako 500	6	5	0	7	2	4	14	6	10	54

Zdroj: ŠÚ SR – databáza ELIS, vlastné prepočty

Môžeme konštatovať, že vo veľkej miere v kraji pôsobia malí a strední podnikatelia, ktorí zamestnávajú do 250 pracovníkov. V trenčianskom kraji 98 % organizácií zamestnáva menej ako 25 zamestnancov. Na druhej strane tu pôsobí celkovo 54 organizácií, ktoré zamestnávajú viac ako 500 pracovníkov. Z toho najviac sídli v okresoch Prievidza, Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v kraji patria najmä: Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. (okres Prievidza), Leoni Autokabel Slovakia, s.r.o. (okres Trenčín), Continental Matador Rubber, s.r.o. (okres Púchov), YURA Corporation Slovakia, s.r.o. (okres Púchov), Novácke chemické závody, a.s. (okres Prievidza), Continental Matador Truck Tires, s.r.o. (okres Púchov), Matador, a.s. (okres Púchov), Lidl Slovenská republika, v.o.s. (okres Trenčín), Yazaki Slovakia, s.r.o. (okres Prievidza), Sauer – Danfoss, a.s. (okres Považská Bystrica), PSL, a.s. (okres Považská Bystrica), Rialto, s.r.o. (okres Partizánske), Emerson, a.s. (okres Nové Mesto nad Váhom) a Gabor (okres Bánovce nad Bebravou). Vyššie uvedené spoločnosti pôsobia prevažne v sektore priemyslu, oblasti nehnuteľností a vo veľkoobchode a maloobchode.

Vývoj tržieb

Prehľad vývoja dosiahnutých tržieb uvádza nižšie uvedená tabuľka. Údaje za dosiahnuté tržby sú k 31. 12. 2007 v mil. Sk (pre ďalšiu analýzu boli tieto údaje prepočítané na EUR kurzom 30,126).

Tab. 81 Prehľad vývoja dosiahnutých tržieb

Kat. tržieb	Bánovce nad Bebravou	Ilava	Myjava	Nové Mesto nad Váhom	Partizánske	Pov. Bystrica	Prievidza	Púchov	Trenčín	Trenč. kraj
0 - 0,9	128	307	93	341	192	391	585	198	689	2 924
1 - 1,9	32	75	16	99	38	73	145	40	176	694
2 - 3,9	34	83	32	80	30	89	102	44	184	678
4 - 4,9	14	28	7	25	16	26	41	7	47	211
5 - 9,9	27	67	17	79	36	75	99	36	140	576
10 – 19	22	51	13	66	23	66	65	45	84	435
20 – 29	14	32	11	27	10	19	38	21	62	234
30 – 39	12	12	9	15	5	17	29	16	32	147
40 – 49	4	2	3	9	4	9	18	6	19	74
50 – 99	17	29	15	30	13	21	39	12	49	225
100 - 199	11	21	9	19	12	19	26	13	36	166
200 - 499	4	12	7	16	4	18	21	12	33	127
500 - 999	1	5	2	7	1	3	4	2	8	33
1 000 – 4 999	3	5	0	10	2	4	10	4	9	47
5 000 – 9 999	0	0	0	0	0	1	2	1	0	4
10 000 – 19 999	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Nezistené	3 581	6 757	2 683	6 348	4 858	8 455	13 909	4 200	14 148	64 939

Zdroj: ŠÚ SR – databáza ELIS, vlastné prepočty

V kraji pôsobí 53 organizácií, ktoré dosiahli tržby nad 33,2 mil EUR (1 mld. Sk). Pomerne dosť veľký podiel zaznamenala v rámci kraja aj kategória do 33,2 tis. EUR (44 % z organizácií, ktoré uviedli dosiahnuté tržby). Nakoľko aj z tabuľky je zjavné, že pomerne veľký počet organizácií

neuviedlo dosiahnuté tržby, tento údaj budeme brať do úvahy nižšou váhou pri hodnotiacej analýze jednotlivých okresov.

Tab. 82 Organizácie Trenčianskeho kraja k 31. 12. 2008 z pohľadu tržieb do TOP 200 v SR

Poradie v TOP 200	Spoločnosť	Okres	Tržby spolu (v tis. EUR)		Zmena (%)	Podiel pridanej hodnoty na tržbách (%)		Zisk po zdanení (v tis. EUR)		Priem. počet pracov- níkov
			2008	2007		2008	2008	2008	2007	
28.	Continental Matador Truck Tires, s.r.o.	PU	391 247	372 809	4,9	19,4	13,6	20 161	10 615	1 134
33.	Continental Matador Rubber, s.r.o.	PU	336 219	190 358	76,6	16,6	21,1	-9 994	-96	2 024
35.	Raven, a.s.	PB	313 518	294 468	6,5	N	N	N	N	N
58.	Novácke chemické závody, a.s.	PD	214 262	206 750	3,6	18,3	20,7	n	-31 074	1 945
62.	Emerson, a.s.	NM	189 399	88 336	114,4	17,0	21,9	6 900	982	1 376
72.	Nestlé Slovensko, s.r.o.	PD	166 879	157 024	6,3	18,2	17,8	10 501	6 117	813
86.	Leoni Autokabel Slovakia, s.r.o.	TN	134 045	149 606	-10,4	27,4	26,7	567	813	3 369
88.	Sauer - Danfoss, a.s.	PB	129 781	138 838	-6,5	27,7	28,8	5 397	11 082	1 222
90.	Hornonitrianske bane, a.s.	PD	128 570	104 695	22,8	57,0	59,8	2 185	1 628	4 074
93.	PSL, a.s.	PB	127 038	106 990	18,7	28,5	26,9	14 966	8 384	1 028
99.	Askoll Slovakia, s.r.o.	NM	117 877	138 614	-15,0	16,9	17,8	5 033	7 663	953
103.	Skanska BS, a.s.	PD	106 378	90 622	17,4	24,1	23,0	4 598	3 794	694
113.	Delta Electronics (Slovakia), s.r.o.	IL	97 360	72 702	33,9	N	N	N	N	747
147.	Považská cementáreň, a.s.	IL	75 268	63 550	18,4	36,9	38,2	8 385	6 023	372
165.	Hella Slovakia Front-Lighting, s.r.o.	NM	68 000	84 810	-19,8	N	N	N	N	N
170.	Gabor, s.r.o.	BN	65 342	74 083	-11,8	29,0	23,6	514	997	1 597
184.	Vetropack, s.r.o.	TN	58 519	54 181	8,0	33,7	30,5	6 694	3 795	378
191.	Yazaki Slovakia, s.r.o.	PD	56 304	63 283	-11,0	5,5	16,6	-11 414	-4 390	1 557
199.	Hant Ba, a.s.	PB	53 353	51 939	2,7	19,4	16,0	5 352	6 238	92

Zdroj: Trend – TOP 200

Tab. 83 Prehľad evidovanej miery nezamestnanosti od roku 2000 až 2008

Okres	Miera evidovanej nezamestnanosti								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bánovce nad Bebravou	17,45	17,76	16,14	13,94	9,59	9,09	6,23	5,01	5,27
Ilava	7,55	7,73	6,01	6,41	5,47	4,14	3,28	2,71	3,29
Myjava	14,24	15,81	10,65	9,07	7,66	6,30	4,68	4,12	4,26
Nové Mesto nad Váhom	13,28	13,05	12,89	11,32	9,81	5,77	4,73	3,89	4,63
Partizánske	17,13	18,34	15,85	12,36	11,69	11,18	8,34	6,86	7,41
Považská Bystrica	15,58	15,00	14,35	12,76	8,71	8,47	6,29	5,34	6,60
Prievidza	14,09	14,05	12,54	10,75	9,41	8,90	7,17	6,38	6,34
Púchov	12,21	11,97	9,50	8,88	6,85	5,03	3,84	3,83	3,92
Trenčín	7,310	6,98	5,19	5,73	4,95	3,54	2,45	2,25	2,88
Trenčiansky kraj	12,67	12,70	10,91	9,87	8,09	6,80	5,19	4,50	4,95

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Najnižšiu evidovanú mieru nezamestnanosti v rámci trenčianskeho kraja zaznamenali v roku 2008 okresy Trenčín, Ilava a Púchov. Naopak najvyššia miera nezamestnanosti bola zaevidovaná v okresoch Partizánske, Považská Bystrica a Prievidza. Celkovo možno konštatovať pozitívny vývoj tohto ukazovateľa v sledovanom období.

Tab. 84 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca podľa okresov

Okres	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (EUR)						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bánovce nad Bebravou	351,22	364,87	382,03	414,86	458,74	495,72	555,37
Ilava	384,85	424,68	440,75	491,80	536,51	577,44	641,65
Myjava	350,33	383,62	430,79	478,03	515,07	570,24	609,58
Nové Mesto n. Váhom	402,08	445,26	479,42	526,56	575,98	624,78	672,49
Partizánske	336,06	356,17	383,56	419,37	440,25	475,34	520,99
Považská Bystrica	397,36	431,06	467,67	522,51	534,95	603,60	645,91
Prievidza	404,63	450,34	468,13	525,46	559,72	597,92	639,07
Púchov	461,59	504,88	548,86	597,59	645,09	673,14	709,49
Trenčín	404,83	439,32	468,40	513,48	543,19	622,29	692,77
Trenčiansky kraj	397,43	435,07	462,03	510,56	545,64	597,26	648,49

Zdroj: ŠÚ SR

Vyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu na zamestnanca v podnikoch s počtom viac ako 20 zamestnancov v porovnaní s krajom dosiahli v roku 2007 okresy Púchov, Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Naopak nižšiu priemernú nominálnu mzdu na zamestnanca dosiahli okresy Považská Bystrica, Ilava, Prievidza, Bánovce nad Bebravou a Partizánske. Aj keď v sledovanom období bol zaznamenaný výraznejší nárast priemernej nominálnej mzdy v trenčianskom kraji (nárast oproti roku 2001 o 63 %), napriek tomu sa kraj umiestnil v roku 2007 až na 5 mieste spomedzi ostatných krajov a dosiahol 89 % priemeru Slovenskej republiky.

Priame zahraničné investície v Trenčianskom kraji

Pri nedostatku vnútorných zdrojov regiónu majú významnú úlohu v jeho rozvoji priame zahraničné investície. Tieto investície predovšetkým ovplyvňujú zamestnanosť v regióne a majú význam pre rozvoj celkového podnikateľského prostredia v oblasti väzieb na subdodávateľov a odberateľov, ale majú tiež vplyv i na formovanie podnikateľskej etiky.

Prílev priamych zahraničných investícií do Trenčianskeho kraja v roku 2000 predstavoval v absolútnych číslach 224 mil. EUR, čo predstavovalo 3,8 % z celkových priamych zahraničných investícií na Slovensku. Ako dokumentuje nasledujúca tabuľka prílev investícií do regiónu sa neustále zvyšuje.

Tab. 85 - Stav PZI v Trenčianskom regióne v rokoch 2000 – 2007

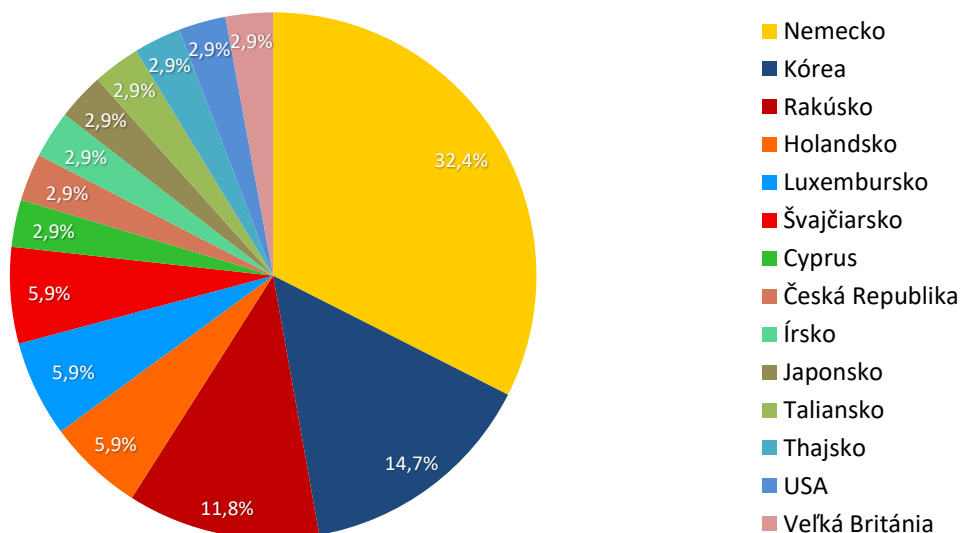
Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stav PZI v mil. EUR	224	236	318	474	578	704	772	1 203
Podiel stavu PZI na SR	3,80%	3,00%	3,00%	4,10%	4,40%	5,00%	4,80%	4,60%

Zdroj: SARIO, NBS

V roku 2007 sa prílev zahraničných investícií zvýšil na 1 203 mil. EUR, čím sa Trenčiansky kraj zaradil na piate miesto spomedzi všetkých krajov Slovenska.

Nasledujúci graf poukazuje na konkrétnu lokalizáciu zahraničných investorov v Trenčianskom regióne. Najviac investorov je zastúpených z krajín EÚ, avšak sú tu i investori mimo európskeho trhu, ako je napríklad Kórea s 14,7 %-ným zastúpením, či Japonsko s 2,9 %. Najväčší podiel investorov (32,4 %) pochádza z Nemecka, naopak, najmenšie zastúpenie patrí Cypru, Luxembursku a Írsku.

Graf: Stav priamych zahraničných investícií v Trenčianskom samosprávnom kraji podľa krajín investorov

Zdroj: SARIO, vlastné spracovanie

Za obdobie 2003 – 2007 v Trenčianskom kraji štátnu pomoc na podporu vstupu priamych zahraničných investícií dostalo 21 spoločností, pričom polovica stimulov smerovala do automobilového priemyslu.

Za uvedené obdobie smerovalo do Trenčianskeho kraja 105 mil. EUR štátnej pomoci. Prijímatelia sa zaviazali preinvestovať 654 mil. EUR a vytvoriť celkovo 8453 nových pracovných miest, s priemernými nákladmi verejnej správy vo výške 12 421 na 1 pracovné miesto.⁵ Predpokladá sa, že jedno investované euro z verejných zdrojov prinesie 0,206 EUR investícií realizovanými prijímateľmi štátnej pomoci.⁶

Z hľadiska konkrétnych foriem štátnej pomoci, väčšina spoločností žiadala o daňovú úľavu. Túto možnosť v podstate nevyužili len dve spoločnosti. Príspevok na nové pracovné miesto žiadalo 6 spoločností, príspevok na rekvalifikáciu 4 spoločnosti.

Najvyššiu investíciu v regióne sa zaviazala uskutočniť spoločnosť Universal Media Corporation (Slovakia), celkovo vo výške 140 mil. EUR, ktorej bola zároveň pridelená najvyššia úľava na dani v kraji, a to vo výške 13,98 mil. EUR. Hlavnou náplňou činnosti spoločnosti je počítačová technika.

Ďalším významným investorom v regióne je spoločnosť Leoni Autokabel Slovakia, spol. s r.o., ktorá v porovnaní s ostatnými spoločnosťami v kraji, dostala tretí najvyšší investičný stimul vo forme daňovej úľavy, a to vo výške 8,30 mil. EUR. Spoločnosť sa pridelením štátnej pomoci zaviazala zamestnávať najvyšší počet pracovníkov, a to 1392.

Investičné stimuly⁷, poskytnuté v spoločnostiam v Trenčianskom kraji za obdobie 2001 – 2007 vyvolali okrem prvotných efektov ako sú vytvorené nové pracovné miesta a prílev investícií aj ďalšie efekty. Patrí k nim najmä rozvíjanie nových dodávateľsko – odberateľských vzťahov s domácimi firmami, čo je z pohľadu rozvoja regionálnej ekonomiky veľmi dôležité. Počas prípravnej fázy vstupu zahraničného investora bolo v sledovanom období zapojených 675 dodávateľov, pričom väčšina spoločností využívala služby domácich slovenských dodávateľov. V priebehu výrobnnej fázy nastáva zmena. V tejto fáze bolo zapojených až 2 131 dodávateľov, avšak väčšina podnikov v tejto fáze využila ponuku zahraničných dodávateľov.

V Trenčianskom kraji sa nachádzajú celkovo 4 priemyselné parky a to v okresoch Myjava (16 ha), Prievidza (48 ha), Trenčín (110 ha) a Dubnica (200 ha). Všetky tieto priemyselné parky vznikli na „zelenej lúke“.

2.8.1.4 Vývoj priemyslu v Trenčianskom kraji a jeho okresoch

Vzájomné porovnanie ukazovateľa hrubého obratu v priemysle v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja je zhrnuté v nasledujúcej tabuľke. Tento ukazovateľ predstavuje produkciu vlastných výrobkov tovaru a služieb produkovaných v organizáciách s 20 a viac pracovníkmi.

---

⁵ Podiel štátnej pomoci a dotácií obciam vo výške 105 mil. EUR a počtu novovytvorených pracovných miest (8453).

⁶ Podiel výšky investície 653,97 mil. EUR a štátnej pomoci a dotácií obciam vo výške 105 mil. EUR.

⁷ Efektívnosť poskytnutých investičných stimulov vo väzbe na regionálny a ekonomický rozvoj SR za obdobie od 1.1.2001 do 30.6.2006 a od 1.7.2006 do 31.12.2007, štúdia Ministerstva hospodárstva, 2008

Tab. 86 - Hrubý obrat v priemysle v roku 2008 v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja

Okres	Hrubý obrat (v mil. EUR)	Podiel okresu na hrubom obrate v priemysle Trenčianskeho kraja v %	Podiel okresu na hrubom obrate v priemysle SR v %
Bánovce nad Bebravou	316	5,62	0,49
Ilava	637	11,33	1,00
Myjava	171	3,04	0,27
Nové Mesto nad Váhom	1 196	21,26	1,87
Partizánske	152	2,70	0,24
Považská Bystrica	480	8,54	0,75
Prievidza	1 106	19,67	1,73
Púchov	939	16,70	1,47
Trenčín	627	11,14	0,98
Trenčiansky kraj	5 625	100,00	8,79
Slovenská republika	64 007	-	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

Hrubý obrat v priemysle Trenčianskeho kraja predstavoval hodnotu 5 625 mil. EUR, čo tvorilo 8,79 % na celkovom hrubom obrate Slovenskej republiky. Týmto sa kraj zaradil na 5. miesto spomedzi ostatných krajov SR. Oproti roku 2006 kraj zaznamenal 13 % nárast v danom ukazovateli.

Z hľadiska výkonnosti priemyslu možno jednotlivé okresy Trenčianskeho rozdeliť do troch skupín:

- okresy s nadpriemernou výkonnosťou priemyslu (Nové Mesto nad Váhom, Prievidza, Púchov),
- okresy s priemernou alebo mierne nižšou výkonnosťou priemyslu (Ilava, Trenčín, Považská Bystrica),
- okresy s výrazne zaostávajúcou výkonnosťou priemyslu (Bánovce nad Bebravou, Myjava, Partizánske).

Medzi okresy s nadpriemernou výkonnosťou patria tri okresy Trenčianskeho kraja: Nové mesto nad Váhom, Prievidza, Púchov. Z nich dominantné, z hľadiska výrazne vyššej výkonnosti priemyslu ako je priemerná výkonnosť prepočítaná na jeden okres Trenčianskeho kraja, sú okresy Nové Mesto nad Váhom a Prievidza.

Do druhej skupiny patria okresy Ilava, Trenčín a Považská Bystrica, ktoré vo výkonnosti priemyslu dosahujú priemernú alebo mierne nižšiu výkonnosť priemyslu ako ostatné okresy Trenčianskeho kraja.

Do skupiny okresov výrazne zaostávajúcich za priemernými výkonmi priemyslu v kraji prepočítanými na jeden okres patria okresy Bánovce nad Bebravou, Myjava a Partizánske. V týchto okresoch bude potrebné pomocou vhodných opatrení podporiť výkonnosť priemyslu.

2.8.2 Priemyselná výroba a stavebníctvo

2.8.2.1 Priemyselná výroba v okresoch Trenčianskeho kraja

Okres Bánovce nad Bebravou

V okrese pôsobí 79 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 12 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 3 904 organizácií pôsobí v primárnom sektore 4,97 %, v sekundárnom sektore 44,44 % a terciálnom sektore 50,59 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 77,92 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (24 %), stavebníctva (23 %) a priemyslu (22 %).

V okrese pôsobí 8 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: Gabor, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi), Milsy, a.s. (priemyselná výroba – prevádzka mliekarní a výroba syrov), Mesto Bánovce nad Bebravou (miestna správa a samospráva – všeobecná verejná správa), Zornica banko fashion, a.s. (priemyselná výroba – textilná výroba), Hella Slovakia Signal-Lighting, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických svetidiel), Tanax, a.s. (priemyselná výroba – výroba príslušenstva pre motorové vozidlá), Eterna, s.r.o. (priemyselná výroba – textilná výroba), VAB, a.s. v konkurze (priemyselná výroba – výroba motorových vozidiel).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 8,99 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 3,72 %. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 597,63 EUR (medziročný nárast predstavoval 7,61 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u mužov oproti ženám (9,71 % vs. 4,71 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Hella Slovakia Signal-Lighting, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických svetidiel), Gabor, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi) a Milsy, a.s. (priemyselná výroba – prevádzka mliekarní a výroba syrov).

Okres Ilava

V okrese pôsobí 75 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 17 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 7486 organizácií pôsobí v primárnom sektore 3,18 %, v sekundárnom sektore 38,82 % a terciálnom sektore 58 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 82,11 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (28 %), priemyslu (25 %) a stavebníctva (13 %).

V okrese pôsobí 19 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: Delta Electronics, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných elektrických zariadení), Hanile-HWA automotive Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba príslušenstva pre motorové vozidlá), Power One,

s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov), Leoni Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektronických a elektrických drôtov a káblov), Tempo, s.r.o. (administratívne a podporné služby – činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnanie na dobu určitú), ZVS-ENCO, a.s. (priemyselná výroba – obrábanie), Koam, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba plastových výrobkov), Metalurg_Steel, s.r.o. (priemyselná výroba – odlievanie ocele), Ústav na výkon trestu a Ústav na výkon väzby (verejná správa a obrana – spravodlivosť a súdnictvo), Nemocnica s poliklinikou Ilava, n.o. (zdravotníctvo – činnosti nemocníc), Dasto, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi), ZVS holding, a.s. (priemyselná výroba – výroba zbraní a munície), ZTS-LR NaJUS, a.s. (priemyselná výroba – inštalácia priemyselných strojov a prístrojov), Dubos, s.r.o. (administratívne a podporné služby – činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnanie), Matador Automotive, a.s. (priemyselná výroba – výroba ostatných strojov na špeciálne účely), Považská cementáreň (priemyselná výroba – výroba cementu), Neways Slovakia, a.s. (priemyselná výroba – výroba počítačov a periférnych zariadení), Sibamac, a.s. odštepny závod (stavebníctvo – výstavba obytných a neobytných budov) a EVPÚ, a.s (priemyselná výroba – inštalácia priemyselných strojov a prístrojov).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 8,61 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 5,32 %. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 696,23 EUR (medziročný nárast predstavoval 8,51 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u žien oproti mužom (10,92 % vs. 7,34 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Delta Electronics, s.r.o (priemyselná výroba – výroba elektrických zariadení), Metalurg_Steel, s.r.o. (priemyselná výroba – odlievanie ocele), Hanile-HWA automotive Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá), Považská cementáreň, a.s. (priemyselná výroba – výroba cementu) a Leoni Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektronických a elektrických drôtov a káblov).

Okres Myjava

V okrese pôsobí 77 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese taktiež prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 14 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 2917 organizácií pôsobí v primárnom sektore 4,9 %, v sekundárnom sektore 34,59 % a terciálnom sektore 60,51 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 79,04 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (29 %), priemyslu (21 %) a stavebníctva (13 %).

V okrese pôsobia iba 2 zamestnávateľia, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov (kategória od 250 do 499 zamestnancov). Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: PFS, a.s. (priemyselná výroba – výroba drôtených výrobkov, reťazí a pružín) a Nemocnica s poliklinikou Myjava, príspevková organizácia (zdravotníctvo – činnosti nemocníc).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 9,44 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 5,18 %. Priemerná

nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 653,32 EUR (medziročný nárast predstavoval 7,18 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u mužov oproti ženám (8,03 % vs. 6,39 %).

V okrese nepôsobí organizácia, ktorá by dosiahla tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk). Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky (viac ako 500 mil. Sk): GAMA Myjava, s.r.o. (veľkoobchod a maloobchod – veľkoobchod so železiarskym a inštalatérskym tovarom a vykurovacími zariadeniami) a PFS, a.s. (priemyselná výroba – výroba drôtených výrobkov, reťazí a pružín).

Okres Nové Mesto nad Váhom

V okrese pôsobí 70 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 20 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 7 171 organizácií pôsobí v primárnom sektore 3,71 %, v sekundárnom sektore 32,17 % a terciálnom sektore 64,12 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 81,1 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (31 %), priemyslu (20 %) a stavebníctva (12 %).

V okrese pôsobí 16 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: Emerson, a.s. (priemyselná výroba – výroba elektrických distribučných a kontrolných zariadení), Leoni Cable Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných elektronických a elektrických drôtov a káblov), Askoll Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov), Chirana T.Injecta, a.s. (priemyselná výroba – výroba lekárskeho a centrálnych nástrojov a potrieb), Hella Slovakia Front-Lighting, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických svetiel), Vacuumschmelze, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov), Elster, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba nástrojov a zariadení na meranie, testovanie a navigovanie), Manz Automation Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba strojov na výrobu plastov a gumy), Nissens Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá), Universal Media Corporation (Slovakia), s.r.o. (priemyselná výroba – výroba spotrebne elektroniky), TRW Steering Systems Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov), Chirana Medical, a.s. (priemyselná výroba – výroba lekárskeho a centrálnych nástrojov a potrieb), Sensus Metering Systems, a.s. (priemyselná výroba – výroba nástrojov a zariadení na meranie, testovanie a navigovanie), Magna Slovteca, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných plastových výrobkov), Kollár & Jurík & Gombarčík, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných kovových výrobkov) a Obal – Vogel a Noot, a.s. (priemyselná výroba – výroba obalov a ľahkých kovov).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 8,66 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 4,03 %. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 731,91 (medziročný nárast predstavoval 8,84 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u žien oproti mužom (9,75 % vs. 7,72 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Askoll Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba –

výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov), Manz Automation Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba strojov na výrobu plastov a gumy), Universal Media Corporation (Slovakia), s.r.o. (priemyselná výroba – výroba spotrebnej elektroniky), Hella Slovakia Front-Lighting, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických svetiel), TRW Steering Systems Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov), Sanitas – SR, a.s. (veľkoobchod – veľkoobchod s farmaceutickým tovarom), Magna Slovteca, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných plastových výrobkov), Elster, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba nástrojov a zariadení na meranie, testovanie a navigovanie), Emerson, a.s. (priemyselná výroba – výroba elektrických distribučných a kontrolných zariadení) a Obal – Vogel a Noot, a.s. (priemyselná výroba – výroba obalov z ľahkých kovov).

Okres Partizánske

V okrese pôsobí 80 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 12 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 5244 organizácií pôsobí v primárnom sektore 4,41 %, v sekundárnom sektore 39,32 % a terciálnom sektore 56,27 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 80,7 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (30 %), stavebníctva (20 %) a priemyslu (19 %).

V okrese pôsobí 8 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: Rialto, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi), Vulkan, a.s. (priemyselná výroba – výroba obuvi), Nemocnica s poliklinikou Partizánske, n.o. (zdravotníctvo – činnosti nemocníc), Sperian Protection Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných plastových výrobkov), Jela Produkt, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi), SP-Arem, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi), Sperian protection footwear Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi) a Mesto Partizánske (verejná správa – všeobecná verejná správa).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 11,5 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 4,09 %. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 567,91 (medziročný nárast predstavoval 9,01 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u mužov oproti ženám (9,6 % vs. 9,1 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Vulkan, a.s. (priemyselná výroba – výroba obuvi) a Rialto, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi).

Okres Považská Bystrica

V okrese pôsobí 79 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 14 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 9286 organizácií pôsobí v primárnom sektore 2,80 % (najmenej oproti ostatným okresom Trenčianskeho kraja), v sekundárnom sektore 47,47 % a terciálnom

sektore 49,73 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 81,23 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia stavebníctva (29 %), obchodu (24 %), a priemyslu (18 %).

V okrese pôsobí 7 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: PSL, a.s. (priemyselná výroba – výroba ložísk, ozubených kolies, prevodových a ovládacích prvkov), Sauer Danfoss, a.s. (priemyselná výroba – výroba iných čerpadiel a kompresorov), Raven, a.s. (veľkoobchod – veľkoobchod so železiarskym a inštalatérskym tovarom a vykurovacími zariadeniami a potrebami), Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica, n.o. (zdravotníctvo – činnosti nemocníc), Dongil Rubber Belt Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných výrobkov z gumy), Vojus, a.s. (priemyselná výroba – výroba strojov na výrobu plastov a gumy) a Mesto Považská Bystrica (verejná správa – všeobecná verejná správa).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 12,12 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 5,52 %. V rámci kraja dosiahol okres najvyššiu mieru nezamestnanosti. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 717,79 EUR (medziročný nárast predstavoval 11,13 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u žien oproti mužom (10,9 % vs. 8,9 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Raven, a.s. (veľkoobchod – veľkoobchod so železiarskym a inštalatérskym tovarom a vykurovacími zariadeniami a potrebami), PSL, a.s. (priemyselná výroba – výroba ložísk, ozubených kolies, prevodových a ovládacích prvkov), Sauer – Danfoss, a.s. (priemyselná výroba – výroba iných čerpadiel a kompresorov), Hant BA, a.s. (stavebníctvo – výstavba neobytných budov) a Formula – tip, s.r.o. (zábava – činnosti herní a stávkových kancelárií).

Okres Prievidza

V okrese pôsobí 77 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 14 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 15133 organizácií pôsobí v primárnom sektore 3,31 %, v sekundárnom sektore 32,24 % a terciálnom sektore 64,45 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 80,1 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (31 %), stavebníctva (17 %) a priemyslu (15 %).

V okrese pôsobí 25 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. (ťažba a dobývanie – ťažba lignitu), Hornonitrianske bane Prievidza – Baňa Handlová, a.s. (ťažba a dobývanie – ťažba lignitu), Yazaki Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných elektronických a elektrických drôtov a káblov), Novácke chemické závody, a.s. (priemyselná výroba – výroba plastov v primárnej forme), Hornonitrianske bane Prievidza – Baňa Nováky, a.s. (ťažba a dobývanie – ťažba lignitu), SaarGummi Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných výrobkov z gumy), Technic Development Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba obuvi), Unipharma Prievidza – 1.slov.lekárň, a.s. (veľkoobchod – veľkoobchod s farmaceutickým tovarom), Skanska BS, a.s. (stavebníctvo – výstavba ciest

a diaľnic), Nestlé Slovensko, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných potravinárskych výrobkov), GeWis-Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ložísk, ozubených kolies, prevodových a ovládacích prvkov), Nemocnica s poliklinikou Prievidza, n.o. (zdravotníctvo – činnosti nemocníc), COOP Jednota Prievidza, družstvo (maloobchod – maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom), a Vegum, a.s. (priemyselná výroba – výroba ostatných výrobkov z gumy)

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 9,32 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 2,98 %. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 685,1 EUR (medziročný nárast predstavoval 7,2 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u mužov oproti ženám (8,4 % vs. 5,9 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Unipharma Prievidza – 1.slov.lekárň, a.s. (veľkoobchod – veľkoobchod s farmaceutickým tovarom), Novácke chemické závody (priemyselná výroba – výroba plastov v primárnej forme), Skanska DS – organizačná zložka Slovensko, a.s. (stavebníctvo – výstavba železníc a podzemných železníc), Iljin Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá), SaarGummi Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných výrobkov z gumy), ContiTech Vibration Control Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných výrobkov z gumy), Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. (ťažba a dobývanie – ťažba lignitu), Skanska BS, a.s. (stavebníctvo – výstavba ciest a diaľnic), Yazaki Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných elektronických a elektrických drôtov a káblov), Nestlé Slovensko, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba ostatných potravinárskych výrobkov), COOP Jednota Prievidza, družstvo (maloobchod – maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom) a Vegum, a.s. (priemyselná výroba – výroba ostatných výrobkov z gumy).

Okres Púchov

V okrese pôsobí 75 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 14 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 4658 organizácií pôsobí v primárnom sektore 5,39 %, v sekundárnom sektore 30,70 % a terciálnom sektore 63,91 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 80,75 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (31 %), priemyslu (15 %) a stavebníctva (15 %).

V okrese pôsobí 7 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: Continental Matador Rubber, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba gumených pneumatík a duší), YURA Corporation Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických a elektronických prístrojov pre motorové vozidlá), Continental Matador Truck Tires, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba gumených pneumatík a duší), Rona, a.s. (priemyselná výroba – výroba dutého skla), Makyta, a.s. (priemyselná výroba – výroba ostatného vrchného ošatenia), Matador, a.s. (činnosti v oblasti nehnuteľností – prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností) a Mikona, s.r.o. (veľkoobchod – veľkoobchod s chemickými výrobkami).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 7,63 %, keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 3,71 %. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 732,9 EUR (medziročný nárast predstavoval 3,3 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u mužov oproti ženám (4,7 % vs. 2,8 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Continental Matador Truck Tires, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba gumených pneumatík a duší), Matador, a.s. (činnosti v oblasti nehnuteľností – prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností), Continental Matador Rubber, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba gumených pneumatík a duší), YURA Corporation Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických a elektronických prístrojov pre motorové vozidlá), Rona, a.s. (priemyselná výroba – výroba dutého skla) a Mikona, s.r.o. (veľkoobchod – veľkoobchod s chemickými výrobkami).

Okres Trenčín

V okrese pôsobí 68 % podnikateľov z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktorí podnikajú na základe živnostenského oprávnenia. V okrese prevláda v rámci obchodných spoločností právna forma – spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá má podiel 21 % na celkovom počte organizácií.

Z celkového počtu 15 717 organizácií pôsobí v primárnom sektore 3,05 %, v sekundárnom sektore 28,45 % a terciálnom sektore 68,5 % organizácií. V rámci terciálneho sektore majú 81,59 % zastúpenie najmä organizácie podnikajúce v rámci trhových služieb. Najväčšie zastúpenie v okrese majú odvetvia obchodu (30 %), stavebníctva (15 %) a priemyslu (13 %).

V okrese pôsobí 25 zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Medzi významných zamestnávateľov patria nasledovné organizácie: Leoni Autokabel Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických a elektronických prístrojov pre motorové vozidlá), Krajské riaditeľstvo PZ v Trenčíne, rozpočtová organizácia (verejná správa a obrana – verejný poriadok a bezpečnosť), Lidl Slovenská republika, v.o.s (veľkoobchod a maloobchod – maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom), Fakultná nemocnica Trenčín, príspevková organizácia (zdravotníctvo – činnosti nemocníc), Johnson Controls Trenčín, s.r.o. (odborné, vedecké a technické činnosti – ostatný výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied), Slovenská autobusová doprava Trenčín, a.s. (doprava – mestská alebo prímestská osobná pozemná doprava), Marius Pedersen, a.s. (dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd), zber iného ako odpadového odpadu), Trens, a.s. (priemyselná výroba – výroba strojov na obrábanie kovov) a COOP Jednota Trenčín, družstvo (maloobchod – maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom).

Evidovaná miera nezamestnanosti v okrese dosiahla k druhému polroku 2009 hodnotu 6,05 % (najnižšia v rámci kraja), keď miera nezamestnanosti narástla oproti koncu roku 2008 o 3,17 %. Priemerná nominálna mesačná mzda v okrese v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dosiahla za rok 2008 750,9 EUR (medziročný nárast predstavoval 8,4 %), pričom výraznejšie tempo rastu miezd bolo zaznamenané u žien oproti mužom (8,4 % vs. 7,7 %).

Z pohľadu dosiahnutých tržieb je potrebné spomenúť najmä nasledovné podniky, ktoré dosiahli tržby viac ako 33,2 mil. EUR (1 mld. Sk): Lidl Slovenská republika, v.o.s. (maloobchod

– maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a mäsom), Keraming, a.s. (stavebníctvo – výstavba neobytných budov, Spectrum, a.s. (veľkoobchod – veľkoobchod s pevnými, kvapalnými a plynovými palivami a súvisiacimi produktmi), Vetropack Nemšová, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba dutého skla), Považský cukor, a.s. (priemyselná výroba – výroba cukru), Leoni Autokabel Slovakia, s.r.o. (priemyselná výroba – výroba elektrických a elektronických prístrojov pre motorové vozidlá), Cemmac, a.s. (priemyselná výroba – výroba cementu), Program, s.r.o. (zábava – činnosti herní a stávkových kancelárií), Araver, a.s. (obruba – oprava a údržba motorových vozidiel) a COOP Jednota Trenčín, družstvo (maloobchod – maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom).

2.8.2.2 Vývoj stavebníctva v okresoch Trenčianskeho kraja

Postavenie Trenčianskeho kraja v stavebníctve v rámci Slovenskej Republiky možno najlepšie zhodnotiť pomocou ukazovateľa objemu stavebnej produkcie a jeho podielu na objeme stavebnej produkcie Slovenska.

Objem stavebnej produkcie Trenčianskeho kraja v roku 2007 predstavoval 534 mil. EUR a oproti roku 2006 vzrástol o 9,4 %. Jeho podiel na objeme stavebnej produkcie Slovenska predstavoval 9,8 %. V rámci absolútnych hodnôt stavebnej produkcie dosiahnutých v roku 2007 sa Trenčiansky kraj nachádza na 5. pozícii v medzikrajovom porovnaní. Objem stavebnej produkcie Trenčianskeho kraja bol o 21 % nižší ako priemerná hodnota tohto ukazovateľa dosahovaná v SR a prepočítaná na jeden kraj.

Z analýzy vyplýva, že Trenčiansky kraj má rezervy v objeme stavebnej produkcie a preto je potrebné podrobnejšie analyzovať súčasný stav a prijať opatrenia na podporu rozvoja stavebníctva v kraji. Rast objemu stavebnej produkcie v roku 2007 na úrovni 9,4 % bol o 1,9 bodu nižší, ako rast stavebnej produkcie dosahovaný v hospodárstve SR a prepočítaný na jeden kraj. Rast stavebnej produkcie Trenčianskeho kraja oproti predchádzajúcemu roku predstavoval 46 mil. EUR a možno ho považovať za primeraný (v rámci krajov SR to bola 3. najväčšia dynamika rastu). Vývoj stavebníctva v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja je zhrnutý v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 87 - Vývoj stavebníctva v okresoch Trenčianskeho kraja v roku 2007

Okres	Objem stavebnej produkcie v mil. EUR	Podiel okresu na objeme stavebnej produkcie Trenčianskeho kraja v %	Podiel okresu na objeme stavebnej produkcie v SR v %
Bánovce nad Bebravou	31	5,81	0,57
Ilava	38	7,11	0,70
Myjava	9	1,70	0,17
Nové Mesto nad Váhom	33	6,24	0,61
Partizánske	23	4,38	0,43
Považská Bystrica	112	21,02	2,07
Prievidza	146	27,42	2,70
Púchov	22	4,08	0,40
Trenčín	119	22,26	2,19
Trenčiansky kraj	534	100,0	9,84
Slovenská republika	5 427	-	-

Zdroj: Ročenka slovenského stavebníctva 2009, MV a RR SR

Z medziokresného porovnania objemu stavebnej produkcie v rámci Trenčianskeho kraja vyplýva, že výkony stavebníctva v jednotlivých okresoch kraja sú nevyvážené a jednotlivé okresy možno rozdeliť do nasledovných skupín:

- okresy s nadpriemernou výkonnosťou stavebníctva, kde patria okresy Prievidza, Trenčín a Považská Bystrica,
- okresy s nižšou ako priemernou výkonnosťou stavebníctva, kde možno zaradiť okresy Ilava, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou,
- okresy s výrazne nižšou ako priemernou výkonnosťou stavebníctva, kde patria okresy Partizánske, Púchov a Myjava.

Z analýzy vyplýva, že tri okresy (Prievidza, Trenčín a Považská Bystrica) zaradené do prvej skupiny v roku 2007 realizovali 70,7 % výkonov stavebníctva Trenčianskeho kraja, tri okresy druhej skupiny (Ilava, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou) výrazne zaostávali a realizovali 19,2 % výkonov stavebníctva Trenčianskeho kraja a posledné tri okresy (Partizánske, Púchov a Myjava) realizovali len 10,1 % výkonov stavebníctva kraja. Celkovo možno konštatovať, že u okresoch zaradených do 2 a 3 skupiny bol zaznamenaný neuspokojivý stav vo vývoji výkonov v stavebnej produkcii. Pre zlepšenie výkonnosti stavebníctva Trenčianskeho kraja bude potrebné prijať aktívnu politiku rozvoja tohto odvetvia a opatrenia podporujúce nárast absolútnych hodnôt stavebnej produkcie a ich dynamických charakteristík rozvoja.

2.8.2.3 Návrh hlavných smerov rozvoja hospodárstva Trenčianskeho kraja

Navrhovaný rozvoj hospodárstva Trenčianskeho kraja vychádza z analýzy a predpokladov rozvoja hospodárstva SR a Trenčianskeho kraja v uplynulom období a z predpokladov daných rozvojom hospodárstva v širšom európskom kontexte. Rozvoj hospodárstva v SR a Trenčianskom kraji s ohľadom na jeho charakter vychádza z predpokladov pôsobenia voľných trhových síl a súčasnej medzinárodnej politickej situácie ako aj danej štruktúry hospodárstva Trenčianskeho kraja a možnosti jeho uplatnenia sa v medzikrajovej a medzinárodnej deľbe práce.

Významným faktorom Trenčianskeho kraja je výhodné geografické umiestnenie v rámci Slovenska, uprostred hospodársky silne rozvinutého územia Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina, ako aj strategická poloha v dopravnom prepojení východ – západ a sever – juh.

Navrhovaný rozvoj hospodárstva Trenčianskeho kraja sa zakladá na raste absolútnych hodnôt jeho výkonnosti a udržaní, respektíve raste absolútnych hodnôt a jeho efektívnosti. Tento základný cieľ rozvoja hospodárstva je možné dosiahnuť pri udržaní rastu vývoja hrubej produkcie v dlhšom časovom období. V hospodárstve Trenčianskeho kraja boli v sledovanom období zaznamenané podobné pozitívne rastové charakteristiky výkonnosti a efektívnosti hospodárstva ako v hospodárstve Slovenskej republiky. Tieto pozitívne trendy rastu bude potrebné udržať v dlhšom časovom období.

Základnú stratégiu rozvoja hospodárstva v Trenčianskom kraji je potrebné založiť na využití jeho vnútorných rezerv a na procesy, zamerané na postupné zmeny jeho štruktúry.

Z hľadiska sektorovej štruktúry hospodárstva je potrebné využiť vnútorné rezervy priemyslu, reprezentované najmä nižšou výkonnosťou priemyslu v zaostávajúcich okresoch Trenčianskeho kraja. Ďalej je možné využiť pomerne veľké rezervy kraja v sektore stavebníctva. Zvýšenie jeho výkonnosti a podielu na hospodárstve kraja by sa pozitívne

premietlo do rastu výkonnosti a efektívnosti hospodárstva Trenčianskeho kraja. V neposlednom rade by bol vhodný presun štruktúry hospodárstva od tzv. tradičných sektorov do terciálneho sektora v kraji.

Trenčiansky kraj v oblasti priemyselnej výroby disponuje ľudskými zdrojmi, ktoré môžu vykonávať aj sofistikované výrobné činnosti a služby s perspektívou dlhodobej udržateľnosti, vzhľadom na dobrú štruktúru regionálnych vzdelávacích inštitúcií, vrátane vysokých škôl.

Veľké rezervy v rozvoji priemyslu celého Trenčianskeho kraja sú v rozvoji malého a stredného podnikania, najmä v tradičných odvetviach strojárkej, elektrotechnickej a gumárenskej výroby, výroby skla, textilu, obuvi, spracovania usní, drevospracujúcej výroby, remeselnej výroby, stavebníctva, perspektívny je rozvoj služieb, poľnohospodárstva, cestovného ruchu, kúpeľníctva a iných odvetví.

V sektore poľnohospodárstva sú v kraji dosahované pomerne dobré výsledky s ohľadom na pôdno-klimatické podmienky.

Z uvedeného vyplýva, že budúci rozvoj hospodárstva Trenčianskeho kraja je potrebné zamerať na zmenu štruktúry hospodárstva presunom z primárnych výrobných činností do terciálnej sféry reprezentovanej obchodom a službami. Zo skúseností v ostatných krajoch Slovenska vyplýva, že rast terciálnej sféry je charakteristický rastom počtu organizácií zameraných na tvorbu ziskov a rast zamestnanosti. V týchto ukazovateľoch má Trenčiansky kraj v porovnaní s ostatnými kraji SR rezervy. Zvýšenie podielu terciálnej sféry na hospodárstve Trenčianskeho kraja sa premietne do rastu jeho výkonnosti a efektívnosti.

Pre podporu rozvoj malého a stredného podnikania bude potrebné intenzívnejšie podporovať rozvoj priemyselných parkov, ktoré môžu významnú úlohu zohrať jednak pri podpore začínajúcich podnikateľov, ale predovšetkým podnikateľských subjektov naviazaných spoluprácou na veľké firmy, ktoré do regiónu prinášajú zahraničný kapitál.

Ukazovateľ prílevu zahraničných investícií sa považuje za dôležitý faktor ovplyvňujúci celkovú ekonomiku regiónu. Investície prinášajú najmä nové inovatívne technológie, nové produkty na tuzemský trh, nové metódy riadenia. Regióny by si mali vytýčiť ciele a stratégie, aký charakter zahraničnej investície vôbec chcú prilákať.

Ako významný faktor hospodárskeho rozvoja, Trenčiansky kraj by mal v prvom rade akceptovať a priťahovať domáce a zahraničné investície inovatívneho charakteru s vyššou pridanou hodnotou v súlade s vytváraním nových pracovných príležitostí s cieľom využívať stimuly štátu na podporu priamych zahraničných investícií a tiež využívať zdroje zo štrukturálnych fondov.

V uvedených súvislostiach zameraných na zmenu hospodárskej štruktúry kraja bude potrebné vytvárať podmienky aj pre rozvoj sofistikovaných výrob a šírenie inovácií medzi podnikateľskými subjektmi v kraji. V záujme toho bude potrebné vytvoriť systémové opatrenia, predovšetkým v oblasti inštitucionálnych predpokladov (napríklad vytvorením regionálneho inovačného centra, prípadne v sídlach, kde sú koncentrované podnikateľské subjekty podporovať rozvoj podnikateľských informačných centier). Prostredníctvom rozvoja uvedených inštitúcií sa v regióne vytvoria výkonné kapacity na riešenie inovačných aktivít v podnikateľskom sektore. Ďalej to bude mať efekt na rozšírenie spolupráce podnikateľských subjektov, najmä malých a stredných podnikov s výskumnými a vývojovými organizáciami, univerzitami a vysokými školami a postupne tento smer rozvoja prispeje k formovaniu klastrov jednak v rámci regiónu, ako i v širších medziregionálnych súvislostiach. Tým sa

zabezpečia sa vhodné materiálno-technické podmienky pre inovatívne podnikanie, zlepši sa prístup k informáciám a k poskytovaniu služieb v oblasti inovácií. Uvedené zameranie rozvoja bude mať vplyv na rast konkurencieschopnosti celého regiónu a na udržateľnosť rastu najmä priemyslu a služieb v regióne.

Pozitívne stránky regiónu sa dajú zhrnúť nasledovne:

- výborná geografická poloha s napojením na diaľnicu D1 a s dobrou dopravnou infraštruktúrou,
- diverzifikovaná odvetvová štruktúra s vybudovanou energetickou sieťou,
- tradícia kvalifikovanej pracovnej sily,
- veľký potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva,
- dobré pokrytie územia lokálnou občianskou infraštruktúrou v školstve, zdravotníctve, sociálnych službách a kultúre.

Možnosti rozvoja regiónu sú nasledovné:

- budovanie priemyselných a vedeckotechnologických parkov,
- zvýšenie konkurencieschopnosti tradičných odvetví priemyslu,
- zvýšenie podielu terciálneho sektora na hospodárstve kraja,
- podpora malého a stredného podnikania,
- priťahovanie domácich ako aj zahraničných investícií inovatívneho charakteru s vyššou pridanou hodnotou,
- zosúladenie študijných odborov stredných a vysokých škôl s potrebami trhu práce,
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cielej rekvalifikácie,
- využitie zdrojov EÚ na budovanie lokálnej, občianskej a dopravnej infraštruktúry a infraštruktúry ŽP.

2.8.2.4 Priemyselné parky

Navrhované priemyselné parky budú v budúcnosti predstavovať kľúčový prvok hospodárskeho rozvoja Trenčianskeho kraja. Hlavnou úlohou priemyselných parkov je podporovať ekonomický rozvoj, prispievať k makroekonomickej adaptácii podnikateľskej sféry s cieľom jej realizácie na regionálnej a miestnej úrovni. Možno očakávať, že tie lokality kde sa vytvorí a bude fungovať priemyselný park, zaznamenajú hospodársky a sociálny pokrok, prispejú k vytváraniu nových pracovných miest, napomôžu realizovať systémové zmeny územia prostredníctvom opatrení, ktoré vyplývajú z PHSR TSK Špecifický cieľ č. 2. 2:

- v regióne sú okresy s malou diverzifikáciou produkcie. Vznik nových podnikateľských subjektov s konkurencieschopnou produkciou zlepši ekonomickú situáciu daného okresu. Hlavne okresov Myjava, Partizánske, Bánovce n/B, Považská Bystrica, Prievidza
- kontinuálny rast konkurencieschopnej produkcie a služieb s osobitným zreteľom na malé a stredné podnikanie
- vytvárať územné predpoklady pre budovanie priemyselných zón a priemyselných parkov
- vytvárať priaznivé podmienky pre malých a stredných podnikateľov podporovaním inovácie produkcie a služieb.

Vstupným koncepčným podkladom pre lokalizáciu priemyselných parkov bola „Štúdia pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach SR“ (vypracovaná SAŽP Banská Bystrica, Centrum URBION Bratislava – 2001 - 2003).

Koncepcia lokalizácie priemyselných parkov v Trenčianskom kraji vychádza z uvedených podkladov a z koncepcie, špecifikovanej v „Urbanistickej štúdii pre lokalizáciu priemyselných parkov v Trenčianskom kraji“, výsledkov pripomienkového konania tejto štúdie a opodstatnených požiadaviek miest a obcí. Urbanistická štúdia pre lokalizáciu priemyselných parkov v Trenčianskom kraji bola ako „Informatívna správa“ zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja Uznesením č. 185/2003 zo dňa 22.10.2003 zobratá na vedomie, s tým že sa výsledky prerokovania predmetnej štúdie sa premietnu ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Na základe vyhodnotenia potenciálov jednotlivých lokalít vybraných v rámci prípravnej etapy pre lokalizáciu priemyselných parkov je možné na území Trenčianskeho kraja špecifikovať tri základné kategórie:

1. Priemyselný park celoštátneho významu
2. Priemyselný park regionálneho významu
3. Priemyselný park lokálneho významu

Priemyselný park celoštátneho významu

Predstavuje park schopný realizovať rozvojové a inovačné programy podporované európskou úniou, v ktorom sa počíta so zamestnávaním aj odborníkov so zahraničia s veľkosťou nad 50 ha s dostatočnými rezervnými plochami

Priemyselný park regionálneho významu

Predstavuje park zameraný na podporu malého a stredného podnikania využívajúci voľnú pracovnú silu v regióne s veľkosťou spravidla okolo 30 ha s dostatočnými rezervnými plochami

Priemyselný park lokálneho významu

Predstavuje park zameraný na rozvoj malého a stredného podnikania využívajúci najmä pracovnú silu z blízkeho okolia s veľkosťou spravidla okolo 10 ha s možnými rezervnými plochami

Z hľadiska rozvoja regiónu sú rozhodujúcimi kategóriami priemyselné parky **celoštátneho významu a regionálneho významu**, ktoré z pohľadu samosprávneho kraja je potrebné riešiť pre zabezpečenie rovnovážneho regionálneho rozvoja.

Lokality priemyselných parkov **celoštátneho významu a regionálneho významu** premietnuté do zmien a doplnkov ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja budú následne posudzované v zmysle zákona č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Rovnako každá z lokalít bude musieť byť spracovaná podrobnejšou dokumentáciou na úrovni zóny, kde budú stanovené podmienky napojenia na verejnú dopravnú a technickú infraštruktúru, regulácia vo väzbe na spôsob zastavovania, stanovené zastavovacie podmienky, ako aj podmienky využitia vo vzťahu k prvkom krajinej štruktúry.

Kategóriu priemyselného parku lokálneho významu je potrebné riešiť z hľadiska rozvoja obce a odporúča sa riešiť v rámci územia obce ako výrobné územie.

Tab. 88 - Charakteristika navrhovaných priemyselných parkov celoštátneho významu

P.č	Okres	Názov parku	Typ parku	Význam priemyselného parku	Rozloha v ha			Navrhované funkčné využitie
					I. etapa	Rezerva	Cieľová	
2	Ilava	Dubnica nad Váhom - Kolačín	Priemyselný park (Technologický park)	Celoštátny význam			250,0	Uvažuje sa s možnosťou výroby automobilových súčiastok, výroby poľnohospodárskych strojov obrábacích strojov, výroby lisovaných výrobkov, komponentov pre obrábacie stroje,. V území ide o naviazanie na využitie ľudského potenciálu, resp. orientácia na pôvodné zameranie v oblasti priemyslu v území
3	Nové Mesto n/Váhom	Nové Mesto n/Váhom – Dolné pole	Priemyselný park (Technologický park)	Celoštátny význam			50,0	Možnosť orientácie parku na výrobu automobilových súčiastok, komponentov pre obrábacie stroje, výroba strojového vybavenia, poľnohospodárskych strojov, výroba plastových obalov, výroba spotrebnej elektroniky, informačnej a výpočtovej techniky
4.		Stará Turá - Chirana - Prema	Priemyselný park	Celoštátny význam	20,0		20,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa rozvíjať aktivity s minimálnym dopadom na životné prostredie. Vychádzať z aktivít opierajúcich sa o výrobnú základňu Starej Turej so zameraním na využitie kvality ľudského potenciálu mesta, resp. regiónu. Pôjde napr. o výrobu zdravotníckych potrieb...
5.	Myjava	Myjava - Javorinská	Priemyselný park	Celoštátny význam	45,0	15,0	60,0	Nie je presne špecifikovaná. Odporúča sa rozvíjať aktivity s minimálnym dopadom na životné prostredie, so zameraním na využitie kvality ľudského potenciálu v mesta Myjava, resp. myjavského regiónu. Výrobu je vhodné orientovať na modernú sofistikovanú výrobu, vyznačujúca sa nízkym podielom surovínových vstupov v objeme finálneho výrobku. Nadviazať na doterajšiu výrobu v strojárstve, kovonábytku, čalunickom nábytku, plasto a odlievaní a úprave kovov.
6.	Prievidza	Prievidza Opatovce n/Nitr. Koš Sebedražie Lehota pod Vtáčnikom Nováky	Agropark	Celoštátny význam				Vzhľadom na podmienky v území ide o špecifickú formu parku s cieľom postupnej revitalizácie a reanimácie poddolovaného územia Vzhľadom na skutočnosť, že park sa nachádza v ochrannom pásme II.stupňa prírodných liečivých zdrojov kúpeľov Bojnice, hlavné aktivity v parku musia byť v súlade s požiadavkami stanovenými pre PHO. Rešpektovať OP letiska. Je zameraný na podporu rozvoja rôznych foriem služieb s oblasti poľnohospodárstva (s vylúčením výroby) s možnosťou previazania na vidiecky turizmus, cestovný ruch, kultúrne danosti dotknutého územia ako aj jeho širšieho zázemia

P.č	Okres	Názov parku	Typ parku	Význam priemyselného parku	Rozloha v ha			Navrhované funkčné využitie
					I. etapa	Rezerva	Cieľová	
7.		Handlová – Banická kolónia	Priemyselný park	Celoštátny význam	45,0	34,0	79,0	Odporúča sa rozvíjať aktivity s minimálnym dopadom na životné prostredie so zameraním na využitie kvality ľudského potenciálu v meste, vhodné je výrobu orientovať na modernú sofistikovanú výrobu, možné zameranie na spotrebnú elektroniku, informačnú a výpočtovú techniku, strojárstvo, progresívne priemyselné odvetvia a spracovateľský priemysel
8.	Púchov	Luh, Predsigoť, Podzábreh	Priemyselný park (Technologický park)	Celoštátny význam			46,0	Možné zameranie na High tech spotrebnú elektroniku, informačnú a výpočtovú techniku, progresívne priemyselné odvetvia, výroba automobilových súčiastok, komponentov pre obrábacie stroje, výroba strojového vybavenia, poľnohospodárskych strojov, výroba administratíva, služby
9.	Trenčín	Trenčín - Belá	Vedeckotechnologický park	Celoštátny význam			83,5	High tech Centrum, inkubátor, vlastný výskum a vývoj, aplikovaný vývoj a výskum vo väzbe na Trenčiansku univerzitu A.D v oblasti mechaniky, priemyselných technológií, špeciálnej techniky, príslušná administratíva, vybavenosť, služby. Rešpektovať OP letiska
10.		Trenčín – Bratislavská	Priemyselný park (Technologický park)	Celoštátny význam			45,0	Nie je presne špecifikované. Predpokladá sa alokácia výrobnnej a obslužnej činnosti v priemyselnom parku, ktorá bude mať povahu modernej sofistikovanej výroby, vyznačujúca sa nízkym podielom surovínových vstupov v objeme finálneho výrobku. Rešpektovať OP letiska
11.		Trenčín – Bratislavská II	Priemyselný park (Technologický park)	Celoštátny význam			40,0	Predstavuje pokračovanie parku environmentálne hodnoteného. Nie je presne špecifikované. Predpokladá sa alokácia výrobnnej a obslužnej činnosti v priemyselnom parku, ktorá bude mať povahu modernej sofistikovanej výroby, vyznačujúca sa nízkym podielom surovínových vstupov v objeme finálneho výrobku. Rešpektovať OP letiska

Poznámka: V Zmenách a doplnkoch č. 2 bolav vypustená lokalita č. 1 Bánovce nad Bebravou – Horné Ozorovce a v priemyselnom parku Nové Mesto n/ Váhom – Dolné pole sa znížila rozloha na celkových 50,0 ha.

Tab. 89 - Charakteristika navrhovaných priemyselných parkov regionálneho významu

P.č.	Okres	Názov parku	Typ parku	Význam priemyselného parku	Rozloha v ha			Navrhované funkčné využitie
					I. etapa	Rezerva	Cieľová	
1.	Bánovce n/Bebravou	Bánovce nad Bebravou - Biskupice	Priemyselný park	regionálny význam	25,0	25,5	50,5	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa montáž, kompletáž a výroba komponentov, ľahký priemysel s nízkou tvorbou odpadov, aktivity naväzujúce na výrobnú základňu Bánoviec nad Bebravou a na navrhovaný park Bánovce nad Bebravou – Horné Ozorovce.
2.	Bánovce n/Bebravou	Rybany – Dolné Sedlište	Priemyselný park	regionálny význam	17,0		17,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa rozvíjať aktivity naväzujúce na výrobnú základňu Bánoviec nad Bebravou a na navrhovaný park Bánovce nad Bebravou – Horné Ozorovce. Napr. výroba drevených súčastí nábytku, výroba kovových súčastí nábytku, drevárenské komponenty, stolárske výrobky....
3.	Ilava	Slávnica - Farské	Priemyselný park	regionálny význam	20,0		20,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa rozvíjať aktivity s minimálnym dopadom na životné prostredie, vhodné je výrobu orientovať na modernú sofistikovanú výrobu, vyznačujúca sa nízkym podielom surovínových vstupov v objeme finálneho výrobku pričom je potrebné rešpektovať opatrenia vyplývajúce zo záujmov civilného letectva
4.	Ilava	Ladce – medzi cementárňou a kameňolomom	Priemyselný park	regionálny význam			50,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa rozvíjať aktivity vo väzbe na existujúci areál Cementárne s doplnením o komerčno – obchodno – obslužnú vybavenosť, služby a skladové hospodárstvo,
5.	Myjava	Brezová pod Bradlom - Davčové	Priemyselný park	regionálny význam	17,0	8,0	25,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa rozvíjať aktivity s minimálnym dopadom na životné prostredie. Vylúčiť prevádzky chemickej výroby, prevádzky náročné na množstvo technologickej vody a energeticky veľmi náročné.
6.	Nové Mesto n/Váhom	Nové Mesto n/Váhom - Milex	Priemyselný park	regionálny význam			46,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa zameranie na aktivity opierajúce sa o výrobnú základňu Nového Mesta nad Váhom resp. navrhovaného priemyselného parku Nové Mesto nad Váhom – Dolné pole
7.	Nové Mesto n/Váhom	Lúka - Konopnica	Priemyselný park	regionálny význam	15,0	55,0	70,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa využitie pre účely komerčno – obchodno – obslužnú vybavenosť, služby a skladové hospodárstvo, t.j. aktivity s minimálnym dopadom na životné prostredie

P.č.	Okres	Názov parku	Typ parku	Význam priemyselného parku	Rozloha v ha			Navrhované funkčné využitie
					I. etapa	Rezerva	Cieľová	
8.	Nové Mesto n/Váhom	Nová Ves nad Váhom - Pažiť	Priemyselný park	regionálny význam	20,0	25,0	45,0	Nie je presne špecifikované. Odporúča sa využitie pre účely komerčno – obchodno – obslužnú vybavenosť, služby a skladové hospodárstvo, t.j. aktivity s minimálnym dopadom na životné prostredie
9.	Partizánske	Partizánske – Podlužie, Luh	Priemyselný park	regionálny význam	56,0	10,0	66,0	V priemyselnom parku sa predpokladá alokácia výrobnej a obslužnej činnosti, ktorá bude mať povahu modernej sofistikovanej výroby, vyznačujúca sa nízkym podielom surovínových vstupov v objeme finálneho výrobku.
10.	Partizánske	Malé Kršteňany - Lúky, kameňolom Veľký vrch	Priemyselný park	regionálny význam			18,0	Priemyselný park založený na využívaní zdrojov nerastov regiónu. Ide o ťažbu dolomitu s využitím pre farmaceutický, chemický priemysel, stavebníctvo, ďalej obchodno – obslužná vybavenosť a služby v rámci areálu parku
11.	Považská Bystrica	Považská Bystrica – Považská Teplá	Priemyselný park	regionálny význam			11,0	Funkčné využitie nie je presne špecifikované. Odporúča sa využitie pre aktivity opierajúce sa o výrobnú základňu Považskej Bystrice so zameraním na využitie kvality ľudského potenciálu mesta, resp. regiónu
12.	Prievidza	Prievidza – Areál SAD	Priemyselný park	regionálny význam			25,0	Odporúča sa využitie pre účely komerčno – obchodno – obslužnej vybavenosti, služby a skladové hospodárstvo, resp. aktivity opierajúce sa o výrobnú základňu Prievidze resp. navrhovaného Agroparku. Vzhľadom na skutočnosť, že park sa nachádza v ochrannom pásme II.stupňa prírodných liečivých zdrojov kúpeľov Bojnice, hlavné aktivity v parku musia byť v súlade s požiadavkami stanovenými pre PHO.
13.	Prievidza	Sebedražie – Baňa Cígeľ	Priemyselný park	regionálny význam			33,0	Funkčné využitie nie je presne špecifikované. Odporúča sa využitie pre účely komerčno – obchodno – obslužnej vybavenosti, služby a skladové hospodárstvo, resp. aktivity opierajúce sa o výrobnú základňu Prievidze resp. navrhovaného Agroparku
14.	Prievidza	Bystričany – Lipovec, Záhumenie	Priemyselný park	regionálny význam			73,0	Funkčné využitie nie je presne špecifikované. Odporúča sa rozvíjať potravinársky priemysel, ľahký priemysel s nízkou tvorbou odpadov a malou energetickou náročnosťou naväzujúci na aktivity v rámci navrhovaného agroparku

P.č.	Okres	Názov parku	Typ parku	Význam priemyselného parku	Rozloha v ha			Navrhované funkčné využitie
					I. etapa	Rezerva	Cieľová	
15.	Prievidza	Nitrianske Pravno - Dolný lán, Za železnicou	Priemyselný park	regionálny význam			38,6	Funkčné využitie nie je presne špecifikované. Odporúča sa využitie pre aktivity opierajúce sa o výrobnú základňu Nitrianskeho Pravna, resp. regiónu, s minimálnym dopadom na životné prostredie. Vzhľadom na skutočnosť, že park sa nachádza v ochrannom pásme II.stupňa prírodných liečivých zdrojov kúpeľov Bojnice, hlavné aktivity v parku musia byť v súlade s požiadavkami stanovenými pre PHO.
16	Púchov	Beluša – Podbrezie	Priemyselný park	regionálny význam			25,0	Nie je presne špecifikované, ale s minimálnym dopadom na životné prostredie. Odporúča sa využitie pre aktivity opierajúce sa o výrobnú základňu Púchova resp. navrhovaného priemyselného parku Beluša
17.	Púchov	Dohňany – Horné prúdy	Priemyselný park	regionálny význam			21,0	Funkčné využitie nie je zatiaľ špecifikované. Možné využitie parku s orientáciou na využitie pre účely komerčno – obchodno – obslužnej vybavenosti, služby a skladové hospodárstvo, resp. aktivity opierajúce sa o výrobnú základňu Púchova resp. navrhovaného priemyselného parku Beluša.
18.	Trenčín	Nemšová – Predná Sihoť	Logistické centrum	regionálny význam			20,0	Funkčné využitie priemyselného parku sa orientuje (začína sa z realizáciou) na distribučno – obchodné aktivity obchodných reťazcov
19.	Trenčín	Trenčianska Teplá – Sina osada	Technologický park resp. Logistické centrum	regionálny význam	100,0	90,0	190,0	Funkčné využitie sa odporúča orientovať na výrobu zariadení pre alternatívne zdroje energie, komponentov pre dopravné prostriedky, kontrolných meracích a optických prístrojov a súčiastok, výrobu a vývoj zariadení, prístrojov a nástrojov pre zdravotníctvo, vývoj a výrobu software, montáž počítačov a periférnych zariadení, výrobu elektrických a elektronických prvkov. Súčasťou parku budú veľkokapacitné sklady a dopravné terminály
20.	Trenčín	Nemšová - Niva	Priemyselný park	regionálny význam			20,0	Funkčné využitie nie je zatiaľ špecifikované. Vzhľadom na skutočnosť, že časť lokality sa nachádza v PHO II. stupňa vodného zdroja Nemšová, hlavné aktivity v priemyselnom parku musia byť v súlade s požiadavkami na zachovanie kvality vody. Odporúča sa orientovať využitie parku pre skladové hospodárstvo resp. obchodno – obslužnú vybavenosť a služby

Agropark

V rámci priemyselných parkov celoštátneho významu je v Zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja navrhovaný špecifický typ parku tzv. Agropark, ktorý je lokalizovaný v území medzi Novákmi a Prievidzou. Predmetné územie je značne postihnuté a devastované dlhodobými účinkami hlbinej a povrchovej ťažby hnedého uhlia.

Zámerom lokalizácie parku je orientovať činnosti v rámci parku na postupnú a komplexnú revitalizáciu krajinného prostredia Hornej Nitry postihnutej dlhodobou banskou činnosťou, s cieľom obnovenia narušeného krajinného prostredia, hydrologického režimu povrchových vôd, eliminovania narušených urbanizovaných prostredí a infraštruktúrnych dopravných systémov. Súčasne má predpoklady riešiť problematiku zamestnanosti v regióne, ktorý je dotknutý rozsiahlym transformačným procesom.

Pre prekonanie súčasného nevyhovujúceho stavu a pre zaistenie dlhodobého a trvalého rozvoja tohto regiónu je potrebné vytvoriť praktické ekonomické a sociálne štruktúry, ktoré postihnú všetky technické, ekonomické a sociálne aspekty ako aj inštitucionálne oblasti. Nevyhnutným predpokladom je priama zaangažovanosť jednotlivých miest a obcí v dotknutom území, čím sa zároveň zabezpečí miestny pohľad na priority potrieb v regióne, súlad so zámermi miestnych samospráv a územnoplánovacími dokumentami, ako i možnosť priameho vstupu podnikateľských sféry do procesu tvorby,

Vzhľadom na závažnosť riešenia problematiky ako aj na finančnú náročnosť riešení, odporúča sa orientovať sa na programy financované z prostriedkov EÚ. Riešenie uvedenej problematiky je v súlade s cieľmi a opatreniami a prioritnými kritériami programu INTERREG ako aj s štrukturálnymi fondami (základná infraštruktúra a ľudské zdroje).

Vzhľadom na skutočnosť, že Agropark sa nachádza v ochrannom pásme II.stupňa prírodných liečivých zdrojov kúpeľov Bojnice, hlavné aktivity v parku musia byť v súlade s požiadavkami stanovenými pre PHO.

Činnosti v parku môžu byť zamerané na podporu rozvoja rôznych foriem služieb s oblasti poľnohospodárstva (s vylúčením výroby) s možnosťou previazania na vidiecky turizmus, cestovný ruch, kultúrne danosti dotknutého územia ako aj jeho širšieho zázemia,

Priemyselné parky lokálneho významu resp výrobné územia

Kategória priemyselného parku lokálneho významu sa odporúča riešiť v rámci rozvoja obce tj. územným plánom obce ako výrobné územia, ktoré sú v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov definované nasledovne:

- sú plochy, určené na prevádzkové budovy a zariadenia a ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach,
- sú plochy na priemyselnú výrobu, ktoré sa zriaďujú v obciach s veľkým objemom priemyselnej výroby a prepravy; kapacita a riešenie verejného dopravného a technického vybavenia musí zabezpečovať požiadavky na prepravu osôb, tovaru, surovín a energií.
- na poľnohospodársku výrobu sa zriaďujú v obciach v súlade s rozvojom osídlenia a v súlade s podmienkami kapacitného a druhového rozvoja poľnohospodárskej produkcie; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

2.8.3 Nerastné suroviny

2.8.3.1 Energetické suroviny

Hnedé uhlie sa v Trenčianskom kraji ťaží na 2 ložiskách (Handlovské ložisko a Novácke ložisko) s tromi ťažobnými lokalitami (DP Nováky I., DP Handlová, DP Cigeľ).

Tab. 90 Prehľad chránených ložiskových území energetických surovín

Kód ložiska	Ložisko názov	Chránené ložiskové územie Nerast	Organizácia
1	Nováky - II etapa	Nováky/hnedé uhlie	ŠGÚDŠ Bratislava
26	Handlová	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
27	Handlová	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
28	Nováky	Nováky/hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Tab. 91 Prehľad dobývacích priestorov energetických surovín

Kód DP	Názov DP	Názov ložiska nerast	Organizácia
26	Cigeľ	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
27	Handlová	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
28	Nováky I.	Nováky/hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Podstatnú časť produkcie uhlia na Slovensku zabezpečuje zamestnanecká akciová spoločnosť Hornonitrianske bane (HBP) Prievidza, ktorá v roku 2016 vyťažila 1,95 milióna ton hnedého uhlia.

Najvýznamnejším odberateľom sú Slovenské elektrárne, Elektrárne Nováky. V pozícii rozhodujúceho producenta domáceho uhlia a garanta dodávok hnedého energetického uhlia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla najvýznamnejšiemu obchodnému partnerovi Slovenským elektrárnám do Elektrárne Nováky dodali 1 821 407 ton. Mimo Elektrárne Nováky expedovali 84 068 t energetického uhlia pre dlhoročného odberateľa Bukózu Energo a spoločnosť US STEEL Košice.

2.8.3.2 Nerudné suroviny

Chránené ložiskové územia

Podľa Bilancie zásob výhradných ložísk SR k 31. 12. 2016 je na území Trenčianskeho samosprávneho kraja evidovaných 53 chránených ložiskových území nerudných surovín.

Tab. 92 Prehľad chránených ložiskových území

Kód ložiska	Nerast	Názov chráneného ložiskového územia	Organizácia
99	dekoračný kameň	Klížske Hradište	KAROB, s.r.o.
176	stavebný kameň	Hradište	Slovenské kameňolomy o.z. Hradište s.r.o.
177	stavebný kameň	Bystričany - Dolina	VSK, a.s.

Kód ložiska	Nerast	Názov chráneného ložiskového územia	Organizácia
178	stavebný kameň	Malá Lehota	VSK MINERAL s.r.o.
179	stavebný kameň	Beluša	Kameňolomy CMX, s.r.o.
233	tehliarske suroviny	Myjava	Tomišová Alžbeta ARMAT
235	tehliarske suroviny	Prievidza	Organizácia neurčená
271	vápenec ostatný	Krivoklát	ŠGÚDŠ Bratislava
273	vápenec ostatný	Mojtín	ŠGÚDŠ Bratislava
287	vápnitý slieň	Krivoklát	ŠGÚDŠ Bratislava
366	dolomit	Košariská	Organizácia neurčená
367	dolomit	Košariská	ŠGÚDŠ Bratislava
368	dolomit	Lúka	ŠGÚDŠ Bratislava
369	dolomit	Modrová	ŠGÚDŠ Bratislava
370	dolomit	Modrová - Dolina Rybník	ŠGÚDŠ Bratislava
371	dolomit	Malé Kršteňany	V.D.S. a.s.
372	dolomit	Malé Kršteňany - Chotárna Dolinka	V.D.S. a.s.
373	dolomit	Malé Kršteňany - Chotárna dolinka II	KAS, a.s.
374	dolomit	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
375	dolomit	Trenčianske Mitice	DOLMIT s.r.o.
432	sialitická surovina	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
433	sialitická surovina	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
449	stavebný kameň	Podlužany - lom Medzná I	Poľnohospodárske družstvo PODLUŽANY
450	stavebný kameň	Tunežice	PK Doprastav, a.s.
451	stavebný kameň	Hrádok	Organizácia neurčená
454	stavebný kameň	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
455	stavebný kameň	Dolný Kamenec - Kamenec pod Vtáčnikom	ALAS SLOVAKIA, s.r.o.
456	stavebný kameň	Horné Vestenice	VESTKAM, s.r.o.
457	stavebný kameň	Malá Lehota - Vtáčnik	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
459	stavebný kameň	Podhradie	AKE s.r.o.
460	stavebný kameň	Ráztočno	TOWER BC, a.s.
461	stavebný kameň	Lúky pod Makytou	Jozef Križan Autodoprava
464	stavebný kameň	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
466	stavebný kameň	Trenčianske Mitice - Kostolné Mitice	Organizácia neurčená
549	tehliarske suroviny	Ilava	Organizácia neurčená
552	tehliarske suroviny	Nitrianske Pravno	TONDACH SLOVENSKO, s.r.o.
553	tehliarske suroviny	Trenčianska Turná	Obec Trenčianska Turná
580	vápenec ostatný	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
581	vápenec ostatný	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
582	vápenec ostatný	Čachtice I	Organizácia neurčená
583	vápenec ostatný	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
584	vápenec ostatný	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
585	vápenec ostatný	Trenčianske Mitice - lom Skalníčky	DOLMIT s.r.o.

Kód ložiska	Nerast	Názov chráneného ložiskového územia	Organizácia
598	vápenec vysokopercenčný	Čachtice I	Organizácia neurčená
602	vápnitý slieň	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
629	štrkopiesky a piesky	Dubnica nad Váhom	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
630	štrkopiesky a piesky	Nové Mesto nad Váhom	Organizácia neurčená
631	štrkopiesky a piesky	Beluša - Lednické Rovne	SESTAV, s.r.o.
764	sľuda	Hôrka nad Váhom	ŠGÚDŠ Bratislava
768	keramické íly	Poruba	ŠGÚDŠ Bratislava
826	vápenec ostatný	Mojtín I	ŠGÚDŠ Bratislava
827	vápenec ostatný	Pružina	ŠGÚDŠ Bratislava
828	vápenec ostatný	Pružina I	ŠGÚDŠ Bratislava

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Ložiská nevyhradených nerastov

Podľa Bilancie zásob výhradných ložísk SR a ložísk nevyhradených nerastov k 31. 12. 2016 je na území Trenčianskeho samosprávneho kraja evidovaných 77 ložísk nevyhradených nerastov.

Tab. 93 Prehľad ložísk nevyhradených nerastov

Kód ložiska	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
4007	štrkopiesky a piesky	Brusno (Chrenovec - Brusno)	Spolok bývalých urbárikov Brusno, pozemkové spoločenstvo
4015	stavebný kameň	Lazy pod Makytou	bez organizácie
4024	štrkopiesky a piesky	Zemník Krivosúd - Bodovka	Združenie urbárskej a pasienkovej spoločnosti
4026	stavebný kameň	Malý Kolačín	KAMEN, s.r.o.
4037	stavebný kameň	Mníchova Lehota II	Poľnohospodárske družstvo Trenčín - Soblahov
4047	stavebný kameň	Beckov	ŠGÚDŠ Bratislava
4050	stavebný kameň	Plevník	ŠGÚDŠ Bratislava
4053	stavebný kameň	Ľubín - Bystričany	ŠGÚDŠ Bratislava
4068	stavebný kameň	Dolná Súča	ŠGÚDŠ Bratislava
4102	štrkopiesky a piesky	Chynorany I	ŠGÚDŠ Bratislava
4103	štrkopiesky a piesky	Chynorany II	ŠGÚDŠ Bratislava
4104	štrkopiesky a piesky	Partizánske	ŠGÚDŠ Bratislava
4132	tehliarske suroviny	Žabokreky nad Nitrou	ŠGÚDŠ Bratislava
4133	tehliarske suroviny	Malinová - sever	ŠGÚDŠ Bratislava
4140	tehliarske suroviny	Cimenná	bez organizácie
4147	štrkopiesky a piesky	Beckov III - Prúdky	CRH (Slovensko) a. s.
4148	štrkopiesky a piesky	Beckov II - Zelená Voda I	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
4175	tehliarske suroviny	Beluša	bez organizácie
4178	stavebný kameň	Modrovka - Ježovec	Pasienkový urbár, pozemkové spoločenstvo - Modrová
4179	štrkopiesky a piesky	Dulov	PC, a.s.
4205	štrkopiesky a piesky	Uhrovské Podhradie	bez organizácie
4219	štrkopiesky a piesky	Považany - Vieska	Podielnicke družstvo "Považie" Považany

Kód ložiska	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
4253	štrkopiesky a piesky	Kočovce	Urbárska spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Kočovce
4254	stavebný kameň	Valaská Belá - Studenec	bez organizácie
4255	stavebný kameň	Vyšehradné I	bez organizácie
4262	stavebný kameň	Nitrianske Rudno - Rokoš	Ba B plus s.r.o.
4282	štrkopiesky a piesky	Podlužany - Zlobiny	PREFA-STAV s.r.o.
4283	štrkopiesky a piesky	Dulov I	ZEMPRA s.r.o.
4284	štrkopiesky a piesky	Nozdrkovce	VOD - EKO a.s. Trenčín
4326	štrkopiesky a piesky	Rozvadze (približná lokalizácia)	VOD - EKO a.s.
4337	stavebný kameň	Krivosúd - Bodovka	KAMENŇOLOMY, s.r.o.
4354	stavebný kameň	Nové Mesto nad Váhom - Zongor	ŠGÚDŠ Bratislava
4355	stavebný kameň	Lúka II	ŠGÚDŠ Bratislava
4356	stavebný kameň	Nitrica	ŠGÚDŠ Bratislava
4366	tehliarske suroviny	Zamarovce	ŠGÚDŠ Bratislava
4367	tehliarske suroviny	Malá Čausa	ŠGÚDŠ Bratislava
4397	tehliarske suroviny	Nadlice - Livinské Opatovce	bez organizácie
4409	štrkopiesky a piesky	Beckov - Kopané	K. L. K. spol. s r. o.
4413	stavebný kameň	Klížske Hradište - Staré Kopanice	KAROB s.r.o.
4434	stavebný kameň	Sádočné	bez organizácie
4436	stavebný kameň	Horné Vestenice	VESTKAM, s.r.o.
4437	stavebný kameň	Kamenec pod Vtáčnikom	ALAS SLOVAKIA, s.r.o.
4464	štrkopiesky a piesky	Očkov	Poľnohospodárske družstvo Podolie
4477	štrkopiesky a piesky	Dulov - Dolné Prúdy	AGROFARMA, spol. s r.o. Červený Kameň
4486	stavebný kameň	Lehota pod Vtáčnikom	LANCAST SK, s.r.o.
4488	štrkopiesky a piesky	Plevník - Drienové I	Doprastav, a.s.
4490	stavebný kameň	Podhradie	Ducký Zdenko KAMENTA
4527	štrkopiesky a piesky	Beckov	CRH (Slovensko) a. s.
4535	štrkopiesky a piesky	Považany I	bez organizácie
4536	štrkopiesky a piesky	Považská Teplá - Považská Bystrica	Doprastav, a.s.
4548	štrkopiesky a piesky	Dubnica n/Váhom - Pažite	ÚTES spol. s r. o.
4556	štrkopiesky a piesky	Vyšehradné II	bez organizácie
4589	štrkopiesky a piesky	Bolešov - Objekt 2	DARJA spol. s r.o.
4590	štrkopiesky a piesky	Horovce	ZEMPRA, s.r.o.
4593	stavebný kameň	Podhradie	AKE s.r.o.
4596	štrkopiesky a piesky	Považské Podhradie	Doprastav, a.s.
4620	stavebný kameň	Cigel' + lom Košariská	bez organizácie
4621	stavebný kameň	Klížske Hradište	KAROB s.r.o.
4622	štrkopiesky a piesky	Klíúčové	Spoločenstvo bývalých urbárikov a lesomajiteľov obce Klíúčové
4623	štrkopiesky a piesky	Kočovce	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.
4625	štrkopiesky a piesky	Orlové	bez organizácie
4626	štrkopiesky a piesky	Považské Podhradie III.	VÁHOSTAV - SK, a.s.

Kód ložiska	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
4629	štrkopiesky a piesky	Rakoľuby	K.L.K. spol. s r.o.
4644	štrkopiesky a piesky	Ducové	ZAPA beton SK s.r.o.
4664	stavebný kameň	Mojtín	bez organizácie
4665	stavebný kameň	Podhradie	Ducký Zdenko KAMENTA
4666	štrkopiesky a piesky	Prejta	DARJA spol. s r.o.
4667	štrkopiesky a piesky	Rozvadze	STAVCEST, s. r. o.
4680	štrkopiesky a piesky	Opatová	LIM PLUS, s. r. o.
4705	stavebný kameň	Malá Lehota I. - Vtáčnik	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
4713	štrkopiesky a piesky	Opatovce	LIM PLUS, s. r. o.
4720	štrkopiesky a piesky	Lednické Rovne - Sigoť	SESTAV, s.r.o.
4740	štrkopiesky a piesky	Veľké Bierovce	TatraCom - Ferro s.r.o.
4741	štrkopiesky a piesky	Kočovce - západ	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.
4743	štrkopiesky a piesky	Kočovce - Sever	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.
4746	štrkopiesky a piesky	Za Váhom	SESTAV, s.r.o.
4756	štrkopiesky a piesky	Kočovce - východ	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Dobývacie priestory výhradných ložísk

V Trenčianskom kraji je k 31. 12. 2016 určených celkom 37 dobývacích priestorov (DP) pre nerudné suroviny. Najviac dobývacích priestorov je stanovených pre ťažbu stavebného kameňa (16), potom pre vápenec ostatný (5) a tehliarske suroviny (5), štrkopiesky (3), dolomit (4), dekoračný kameň (1), sialitická surovina (2) a vápnitý slieň (1). V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad dobývacích priestorov s názvom DP, s názvom organizácie, pre ktorú bol DP určený.

Tab. 94 Prehľad dobývacích priestorov

Kód DP	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
99	dekoračný kameň	Klížske Hradište	KAROB, s.r.o.
176	stavebný kameň	Hradište	Slovenské kameňolomy o.z. Hradište s.r.o.
177	stavebný kameň	Bystričany - Dolina	VSK, a.s.
178	stavebný kameň	Malá Lehota	VSK MINERAL s.r.o.
179	stavebný kameň	Beluša	Kameňolomy CMX, s.r.o.
233	tehliarske suroviny	Myjava	Tomišová Alžbeta ARMAT
235	tehliarske suroviny	Prievidza	Organizácia neurčená
371	dolomit	Malé Kršteňany	V.D.S. a.s.
372	dolomit	Malé Kršteňany - Chotárna Dolinka	V.D.S. a.s.
374	dolomit	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
375	dolomit	Trenčianske Mitice	DOLMIT s.r.o.
432	sialitická surovina	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
433	sialitická surovina	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
449	stavebný kameň	Podlužany - lom Medzná I	Poľnohospodárske družstvo PODLUŽANY
450	stavebný kameň	Tunežice	PK Doprastav, a.s.

Kód DP	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
451	stavebný kameň	Hrádok	Organizácia neurčená
454	stavebný kameň	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
455	stavebný kameň	Dolný Kamenec - Kamenec pod Vtáčnikom	ALAS SLOVAKIA, s.r.o.
456	stavebný kameň	Horné Vestenice	VESTKAM, s.r.o.
457	stavebný kameň	Malá Lehota - Vtačník	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
459	stavebný kameň	Podhradie	AKE s.r.o.
460	stavebný kameň	Ráztočno	TOWER BC, a.s.
461	stavebný kameň	Lúky pod Makytou	Jozef Križan Autodoprava
464	stavebný kameň	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
466	stavebný kameň	Trenčianske Mitice - Kostolné Mitice	Organizácia neurčená
549	tehliarske suroviny	Ilava	Organizácia neurčená
552	tehliarske suroviny	Nitrianske Pravno	TONDACH SLOVENSKO, s.r.o.
553	tehliarske suroviny	Trenčianska Turná	Obec Trenčianska Turná
580	vápenec ostatný	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
581	vápenec ostatný	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
583	vápenec ostatný	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
584	vápenec ostatný	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
585	vápenec ostatný	Trenčianske Mitice - lom Skalničky	DOLMIT s.r.o.
602	vápnitý slieň	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
629	štrkopiesky a piesky	Dubnica nad Váhom	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
630	štrkopiesky a piesky	Nové Mesto nad Váhom	Organizácia neurčená
631	štrkopiesky a piesky	Beluša - Lednické Rovne	SESTAV, s.r.o.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

2.8.3.3 Ochrana ložísk nerastných surovín

Základným legislatívnym nástrojom pre zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva je zákon SNR č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk, územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať na obytné, prípadne rekreačné účely.

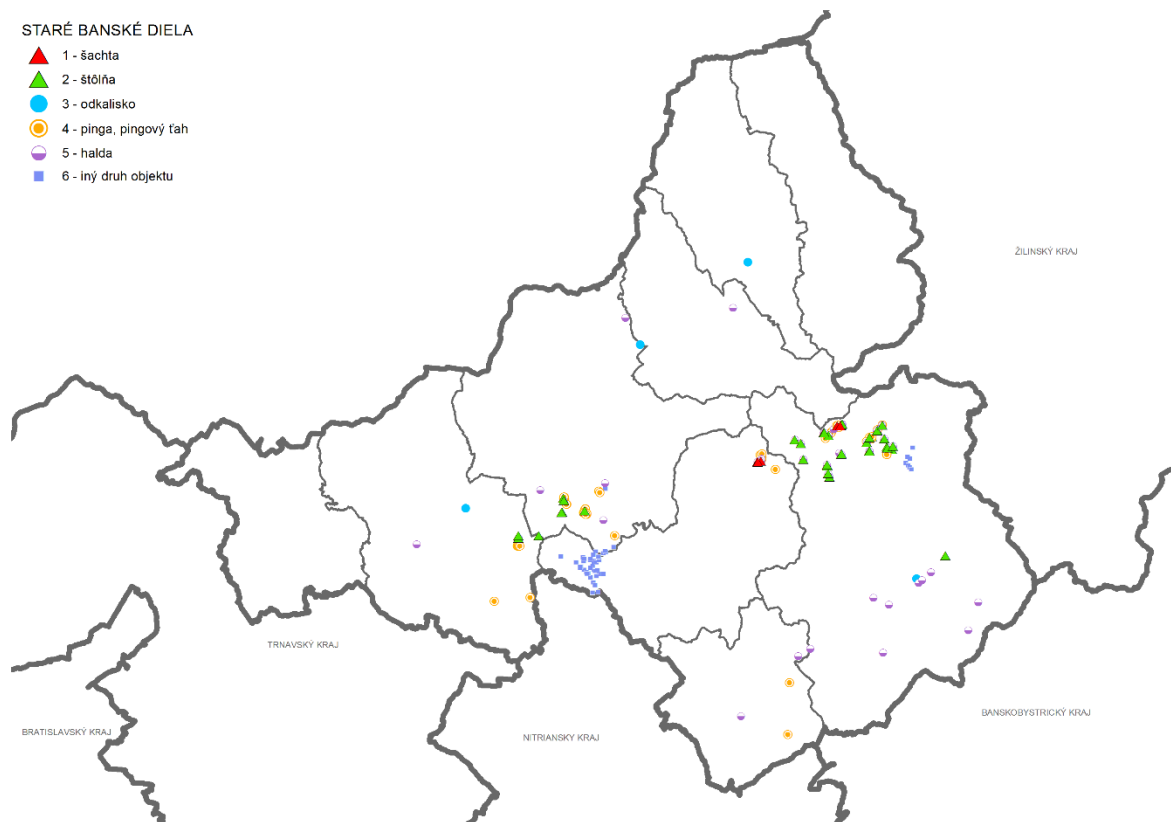
2.8.3.4 Prieskumné územia

Na území Trenčianskeho kraja sa nachádza prieskumné územie (PU) „Púšť; termálne podzemné vody“, určené pre držiteľa prieskumného územia ENVIGEO, a.s., Banská Bystrica, s platnosťou do 05. 04. 2020 a prieskumné územie „Trenčianske Teplice; termálne podzemné vody“, určené pre držiteľa prieskumného územia Kúpele Trenčianske Teplice, a.s., Trenčianske Teplice, s platnosťou do 11. 10. 2017.

2.8.3.5 Staré banské diela

Na území Trenčianskeho kraja sú evidované staré banské diela tak, zobrazené na schéme. Evidované staré banské diela sú v ZaD č. 3 špecifikované ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu⁸

Schéma 1 Staré banské diela na území Trenčianskeho kraja

2.8.3.6 Vplyv ťažby nerastných surovín na životné prostredie

Pri využívaní surovinového potenciálu ložísk nerastov a ochrany prírody dochádza k stretom záujmov.

Vplyv ťažby nerastných surovín na hydrogeologické a inžiniersko – geologické pomery sa výrazne prejavuje hlavne pri ťažbe nerastných surovín banským spôsobom. Banská činnosť v Trenčianskom kraji je sústredená v handlovsko – cigulskom hnedouhoľnom revíre. Poddolované územia vplyvom ťažby hnedého uhlia sa nachádzajú v oblastiach Handlovej, Cigeľa a Novák.

Hlavné environmentálne problémy sú:

- vertikálne a horizontálne zmeny povrchu, poklesávanie a zosuvy,

⁸ § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii

- zmeny hydrogeologických pomerov,
- kontaminácia pôdy a povrchových a podzemných vôd,
- aktivácia svahových pohybov,
- likvidácia biotopov európskeho a národného významu

Vysokou mierou rušivých vplyvov na prírodné prostredie sa vyznačuje povrchová ťažba. Podieľa sa zo všetkých aktivít človeka najvýraznejšie na dynamických premenách krajiny. Transformáciou horninového prostredia a zmenou reliéfu výrazne ovplyvňuje predovšetkým profil litosféry, ovplyvňuje kvalitu ovzdušia, deformuje režim hydrosféry, devastuje celý priestor pedosféry, kontamináciou alebo až zničením fytocenóz a zoocenóz. V území Trenčianskeho kraja je výskyt tohto negatívneho vplyvu v lokalitách ťažby stavebného kameňa v Podlužanoch, Čachticiach, Malých Kršteňanoch, Dolnom Kamenci - Kamenec pod Vtáčnikom, Horných Vesteniciach, Mojtíne - Beluši, Rožňových Miticiach, Trenčianskych Miticiach, s podstatne menšou intenzitou pôsobenia v ťažobných priestoroch štrkopieskov a tehliarskych hĺn.

Pri ťažbe štrkopieskov intenzívna ťažba spôsobuje vytváranie rozsiahlych vodných plôch, ktoré je veľmi náročné rekultivovať po vyťažení do pôvodného stavu. Je potrebné zohľadňovať možnosti kontaminácie podzemných aj povrchových vôd cudzorodým materiálom. Strety záujmov ložísk a vybraných prognózných zdrojov nerastných surovín s hlavnými prvkami ochrany prírody sú zdokumentované v nasledovnom prehľade.

Tab. 95 Strety ložísk a veľkoplošných chránených území

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
CHKO Biele Karpaty	Dobývací priestor	č. 433 Horné Srnie, č. 602 Horné Srnie a č. 583 Horné Srnie
	Chránené ložiskové územie	č. 271 Krivoklát, č. 287 Krivoklát a č. 433 Horné Srnie, , č. 602 Horné Srnie a č. 583 Horné Srnie
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4354 Dolná Súča
CHKO Malé Karpaty	Dobývací priestor	č. 454 Čachtice a č. 581 Čachtice
	Chránené ložiskové územie	č. 367 Košariská, č. 366 Košariská, č. 581 Čachtice, č. 582 I. Čachtice a č. 598 Čachtice I., č. 454 Čachtice
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4354 Nové Mesto nad Váhom - Zongor
CHKO Strážovské vrchy	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I.
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4050 Plevník a č. 4664 Mojtín
CHKO Ponitrie	Dobývací priestor	č. 99 Klížske Hradište, č. 177 Bystričany - Dolina, č. 455 Dolný Kamenec
	Chránené ložiskové územie	č. 99 Klížske Hradište, č. 455 Dolný Kamenec, č. 177 Bystričany - Dolina,
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4437 Kamenec pod Vtáčnikom, č. 4621 Klížske Hradište
CHKO Kysuce	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4015 Lazy pod Makytou

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Tab. 96 Strety ložísk a území sústavy NATURA 2000

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
SKCHVÚ014 Malé Karpaty	Chránené ložiskové územie	č. 366 Košariská, č. 367 Košariská
SKCHVÚ028 Strážovské vrchy	Dobývací priestor	č. 449 Podlužany – lom Medzná I. a č. 456 Horné Vestenice
	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I.
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4254 Valaská Belá, č. 4262 Nitrianske Rudno – Rokoš, č. 4282 Podlužany – Zlobiny, č., 4436 Horné Vestenice, 4664 Mojtín, 4434 Sádóčné
SKCHVÚ006 Dubnické štrkovisko	Chránené ložiskové územie	č. 629 Dubnica nad Váhom
	Dobývací priestor	č. 629 Dubnica nad Váhom
SKUEV0128 Rokoš	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4262 Nitrianske Rudno - Rokoš
SKUEV0256 Strážovské vrchy	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I.
SKUEV0273 Vtáčnik	Chránené ložiskové územie	č. 177 Bystričany – Dolina, č. 455 Dolný Kamenec,
	Dobývací priestor	č. 177 Bystričany – Dolina, č. 455 Dolný Kamenec,
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4437 Kamenec pod Vtáčnikom
SKUEV0275 Kňazí stôl	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4282 Podlužany - Zlobiny
SKUEV0373 Krivoklátske bradlá	Chránené ložiskové územie	č. 271 Krivoklát a č. 287 Krivoklát
SKUEV0375 Krasín	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4068 Dolná Súča
SKUEV01375 Krasín	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4068 Dolná Súča
SKUEV0380 Tematínske vrchy	Chránené ložiskové územie	č. 368 Lúka, č. 369 Modrová a č. 370 Modrová – Dolina Rybník
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4355 Lúka II.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Tab. 97 Strety ložísk a maloplošných chránených území

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
NPR Tematínska lesostep	Chránené ložiskové územie	č. 368 Lúka
PR Biely kameň	Dobývací priestor	č. 27 Handlová
	Chránené ložiskové územie	č. 26 Handlová a č. 27 Handlová
PR Drieňová	Chránené ložiskové územie	č. 271 Krivoklát a č. 287 Krivoklát
PR Kňazí vrch	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4355 Lúka II.
PR Krasín	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4068 Dolná Súča
PR Veľký vrch	Chránené ložiskové územie	č. 371 Malé Kršteňany
	Dobývací priestor	č. 371 Malé Kršteňany
PP Sivý kameň	Chránené ložiskové územie	č. 26 Handlová, č. 178 Malá Lehota
	Dobývací priestor	č. 26 Handlová, č. 178 Malá Lehota, č. 26 Handlová,
PP Skalka pri Beckove	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4047 Beckov
PR Beckovské Skalice	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4047 Beckov
PR Ľutovský Drieňovec	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4282 Podlužany - Zlobiny

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
OP NPP čachtická jaskyňa	Chránené ložiskové územie	Č. 598, Čachtice I., č. 582 Čachtice I č. 581 Čachtice, č. 454 Čachtice.
	Dobývací priestor	Č. 598, Čachtice I., č. 454 Čachtice.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 20016

V chránených vodohospodárskych oblastiach, v ochranných pásmach vodných zdrojov II. stupňa a v ochranných pásmach II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov ležia nasledovné ložiská:

Tab. 98 Strety ložísk a záujmov ochrany vôd a vodných zdrojov

Názov	Kategória	Názov ložiska
CHVO Strážovské vrchy	Dobývací priestor	č. 179 Beluša, č. 450 Tunežice, č.466 Trenčianske Mitice, č.432 Hloža- Podhorie, č. 580 Hloža- Podhorie č. 375 Trenčianske Mitice, č.585 Trenčianske , č. 374, 584, 464 Rožňové Mitice - Mníchova Lehota
	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 179 Beluša, č. 450 Tunežice, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I., č.466 Trenčianske Mitice, č.432 Hloža- Podhorie, č. 580 Hloža- Podhorie,č. 375 Trenčianske Mitice, č.585 Trenčianske Mitice – lom Skalničky, č. 374, 584, 464 Rožňové Mitice - Mníchova Lehota
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4026 Malý Kolačín, č. 4050 Plevník, č. 4175 Beluša a č. 4664 Lom Mojtín, č. 4434 Sadočné
CHVO Beskydy - Javorníky	Dobývací priestor	č. 461 Lúky pod Makytou
	Chránené ložiskové územie	č. 461 Lúky pod Makytou
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4015 Lazy pod Makytou
Ochranné pásmo vodných zdrojov	Dobývací priestor	č. 26 Handlová, č. 27 Handlová, č. 177 Bystričany – Dolina, č. 375 Trenčianske Mitice, č. 449 Podlužany – lom Medzná I., č. 450 Tunežice, č. 454, 581 Čachtice, č. 456 Horné Vestenice, č. 464, 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice – Kostolné Mitice, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 585 Trenčianske Mitice – lom Skalničky, č. 629 Dubnica nad Váhom, č. 630 Nové Mesto nad Váhom, č. 459 Podhradie, č. 433, 602, 583 Horné Srnie
	Chránené ložiskové územie	č. 26 Handlová, č. 27 Handlová, č. 177 Bystričany – Dolina, č. 178 Malá Lehota, č. 375 Trenčianske Mitice, č. 449 Podlužany – lom Medzná I., č. 450 Tunežice, č. 454, 581 Čachtice, č. 456 Horné Vestenice, č. 464, 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice – Kostolné Mitice, č. 481 Čachtice, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 585 Trenčianske Mitice – lom Skalničky, č. 367, 366 Košariská, č. 629 Dubnica nad Váhom, č. 271, 287 Krivoklát, č. 630 Nové Mesto nad Váhom, č. 459 Podhradie, č. 828, 827 Pružina I, č. 826 Mojtín I, č. 433, 602, 583 Horné Srnie

Názov	Kategória	Názov ložiska
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4147 Beckov III. – Prúdičky, 4262 Nitrianske Rudno – Rokoš, č. 4282 Podlužany – Zlobiny, č. 4354 Nové Mesto nad Váhom – Zongor, č. 4355 Lúka II., č. 4356 Nitrica, č. 4436 Horné Vestenice, č. 4705 Malá Lehota – Vtáčnik, č. 4433 Sádóčné, č. 4621 Klízske Hradište, č. 4666 Prejta, č. 4589 Bolešov, č. 4593 Podhradie, č. 4527 Beckov, č. 4737 Krivosúd - Bodovka
Ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov	Dobývací priestor	č. 28 Nováky, č. 235 Prievidza, č. 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 375 Trenčianske Mitice, č. 464 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice – Kostolné Mitice, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota a č. 585 Trenčianske Mitice – lom Skalníčky
	Chránené ložiskové územie	č. 1 Nováky – II. - etapa. č. 28 Nováky, č. 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 464 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice - Kostolné Mitice, č. 369 Modrová, č. 368 Lúka, č. 235 Prievidza, č. 375 Trenčianske Mitice, č. 585 Trenčianske Mitice - lom Skalníčky
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4026 Malý Kolačín, č. 4037 Mníchova lehota II., č. 4644 Ducové

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

2.8.4 Poľnohospodárstvo

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Na území Trenčianskeho kraja tvorí poľnohospodárstvo významnú zložku pri využívaní pôdneho fondu a vytváraní krajinného prostredia. Poľnohospodárska pôda zaberá 185 080,6 ha, čo je 41,13 % z celkovej výmery kraja. Pomer poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy je 41,13:58,87. Plošne najrozšírenejšiu aktivitu tvorí poľnohospodárstvo len v okrese Myjava a Nové Mesto nad Váhom. Hospodárenie na pôde je nevyhnutné i v tomto kraji posudzovať z hľadiska dlhodobej potravinovej bezpečnosti štátu za situácie, že Slovensko má v rámci Európy jednu z najmenších výmer ornej pôdy na obyvateľa, ktorá je 0,26 ha. Výmera poľnohospodárskej pôdy na obyvateľa SR je 0,45 ha. Výmera ornej pôdy na obyvateľa v Trenčianskom kraji je 0,16 ha., výmera poľnohospodárskej pôdy na obyvateľa je 0,31 ha (VÚPOP Bratislava, 2009).

Tab. 99 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov za Trenčiansky kraj

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c. v. (%)
Orná pôda	97 650,6	52,76	21,70
Chmeľnice	354,2	0,19	0,08
Vínice	76,8	0,04	0,02
Záhrady	8 097,7	4,38	1,80
Ovocné sady	2 590,7	1,40	0,58
Trvalé trávnaté porasty	76 310,6	41,23	16,96

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c. v. (%)
Poľnohospodárska pôda	185 080,6	100,00	41,14
Lesné pozemky	220 832,1	-	49,08
Vodné plochy	6 353,0	-	1,41
Zastavané plochy a nádvoria	23 369,1	-	5,19
Ostatné plochy	14 320,3	-	3,18
Spolu:	449 955,1	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p. p. = poľnohospodárska pôda, c. v. = celková výmera

Orná pôda tvorí z poľnohospodárskej pôdy 52,76 % (97 650,6 ha) a 21,70 % z celkovej výmery kraja. Veľmi výrazný je podiel trvalých trávnych porastov, ktoré majú výmeru 76 310,6 ha, čo je 41,23 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Mnohé z evidovaných trvalých trávnych porastov sú hlavne vo vyšších polohách neobrábané, zarastené náletovou vegetáciou a postupne prestávajú plniť svoju produkčnú funkciu. Kraj patrí medzi významných pestovateľov chmeľu v rámci piešťansko-topoľčianskej výrobnnej oblasti. Tento sa pestuje na výmere 354,2 ha, čo je 0,19 % z výmery poľnohospodárskej pôdy kraja. Pomerne vysoký je podiel záhrad a ovocných sádov, ktoré zaberajú 10 688,4 ha, čo je 5,38 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Mnohé z nich sú neobrábané, vedené len evidencne, hoci kraj má veľmi dobré podmienky pre ich rozšírenie a intenzívne využívanie. Zanedbateľná je výmera viníc (76,8 ha, 0,04 % z výmery poľnohospodárskej pôdy), ktoré v tomto území nemajú pre svoj rast dostatočne vhodné podmienky.

Trenčiansky kraj sa vyznačuje pestrými prírodnými podmienkami, značnou svahovitou a členitosťou terénu, nerovnomernou hĺbkou pôdy a obsahom skeletu, čo má vplyv aj na rozdielnú kvalitu poľnohospodárskej pôdy v jeho jednotlivých častiach. Kvalita poľnohospodárskych pôd je vyjadrená aj stupňom zornenia (pomer ornej pôdy k poľnohospodárskej pôde), ktorý je najvyšší je v okrese Partizánske, 82,39 a Nové Mesto nad Váhom 62,27, najnižší v okrese Púchov 26,59 a Považská Bystrica 30,31.

Poľnohospodárska pôda bola na území Trenčianskeho kraja na základe pôdno-ekologickej regionalizácie v rámci priestorovej štruktúry ich produkčného potenciálu zaradená do týchto pôdno-ekologických podoblastí a pôdno-ekologických regiónov:

Tab. 100 Pôdno-ekologické podoblasti a pôdno-ekologické regióny Trenčianskeho kraja

Pôdno-ekologická podoblasť	Pôdno-ekologický región
Podunajská rovina	Dolnovážska niva
Podunajská pahorkatina	Trnavská pahorkatina, Nitrianska pahorkatina
Kotliny nížinného stupňa	Považský úval
Kotliny stredne vyššieho stupňa	Hornonitrianska kotlina
Pohoria a vrchoviny flyšového pásma	Biele Karpaty, Myjavská pahorkatina
Nižšie pohoria	Malé Karpaty, Považský Inovec, Tríbeč, Strážovské vrchy

Zdroj: VÚPOP, 2008

Z hľadiska typologicko-produkčnej kategorizácie pôd najväčší podiel v rámci kraja predstavujú menej produkčné trávne porasty, menej produkčné orné pôdy, produkčné orné pôdy a produkčné trávne porasty, spolu 60,68 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy kraja (jednotlivé kategórie majú viac ako 10 % zastúpenie). Naopak, najproduktnejšie orné pôdy

tvoria len 1,76 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Územia nevhodné pre agroekosystémy predstavujú 2,29 % z výmery poľnohospodárskej pôdy Trenčianskeho kraja.

Tab. 101 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd v Trenčianskom kraji

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	1,76
	vysokoprodukčné	0,40
	veľmi produkčné	5,56
	Produkčné	12,13
	stredne produkčné	8,70
	menej produkčné	15,37
	málo produkčné	6,03
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	0,98
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	4,59
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	6,03
Trávne porasty	produkčné	10,39
	menej produkčné	22,79
	málo produkčné	2,91
Územia nevhodné pre agroekosystémy		2,29

Zdroj: VÚPOP, 2009

Týmto pôdno-klimatickým podmienkam zodpovedá aj štruktúra osevných plôch, z ktorých majú najväčšie zastúpenie zrnoviny (52,1 %) a krmoviny na ornej pôde (28,7 %). Pomerne vysoké zastúpenie majú aj olejniný (13,8 %). Ostatné plodiny, ktoré majú priaznivé podmienky pre pestovanie (zemiaky v severnejších častiach okresu a cukrová repa v južnejších častiach okresu) zaberajú menšiu pestovateľskú plochu. Osevné plochy tvoria 92,2 % z celkovej výmery ornej pôdy kraja.

Tab. 102 Osevné plochy v Trenčianskom kraji (ha)

Kraj	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejniný	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Trenčiansky kraj	90 025	46 576	46 941	909	12 491	2 583	165	25 852

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 103 Priemerné hektárové úrody v Trenčianskom kraji (t/ha)

Kraj	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejniný	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Trenčiansky kraj	5,1	2,7	17,1	55,9	5,6

Zdroj: VÚPOP, 2008

Všetky poľnohospodárske pôdy v kraji v ostatných desaťročiach menili svoju kvalitu hlavne dlhodobým pôsobením často nevhodne volených intenzifikačných opatrení a celkovým zhoršovaním životného prostredia. Tým sa znížila ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie produktivity týchto pôd sa postupne vyrovnáva predovšetkým znížením množstva dodatkovej energie pri pestovaní poľných plodín.

Orná pôda je v rámci kraja na výmere 17 433 ha (17,85 % z výmery ornej pôdy) ohrozená pôsobením erózie, z toho vodnej erózie na výmere 10 409 ha. Sú to plochy v hornatejších okresoch Považská Bystrica, Púchov, Ilava, Myjava Prievidza, ale aj v ďalších okresoch, v ich okrajových častiach. Ohrozenie pôd veternou eróziou je nízke a to na výmere 6840 ha. Výraznejšie zosuvy ornej pôdy sú evidované na výmere 183 ha (Štatistický úrad SR, 2008).

Podľa toho istého zdroja (rok 2008) je v Trenčianskom kraji postihnutých exhalátmi celkom 4409 ha poľnohospodárskej pôdy (2,4 %). Ide o pozemky s obmedzenou úrodnosťou

V rámci intenzifikačných opatrení na poľnohospodárskej pôde sa budovali hydromelioračné zariadenia, ktorých výmera sa oproti roku 1991 podstatne zredukovala o nefunkčné stavby. V súčasnosti eviduje Štatistický úrad SR (rok 2008) celkom 417 ha podmáčaných plôch, ktoré vyžadujú riešenie. V kraji je evidovaných celkom 6509 ha zavlažovateľných plôch (3,51 % z výmery poľnohospodárskej pôdy). Zavlažuje sa 684 ha (0,37 % z výmery poľnohospodárskej pôdy).

V rámci živočíšnej výroby sú zastúpené všetky odvetvia. Najviac rozvinutý je chov hovädzieho dobytku. Od roku 1991 výrazne poklesli stavy hospodárskych zvierat vo všetkých odvetviach, v období ostatných niekoľkých rokov sa stavy postupne stabilizovali, nedosiahli však úroveň pred roku 1991. Nižšia koncentrácia v chove ošipaných a hydiny má na druhej strane pozitívny vplyv na možné ohrozenie poľnohospodárskej pôdy a tvorbu a ochranu životného prostredia.

Tab. 104 Počet hospodárskych zvierat v Trenčianskom kraji v ks (u hydiny a nosníc v 1 000 ks)

Kraj	HD	z toho krav	Ošipané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Kozy	Kone	Hydina	z toho sliepky
Trenčiansky	46 872	19 553	64 314	4 169	32 009	20 813	7 856	613	1 541	530

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

Na území kraja je ďalej evidovaných 1 869 husí, 11 193 kačíc, 3 746 moriek a 3 308 králikov, chovaných len v rámci vidieckych domácností.

Z hľadiska životného prostredia treba zvýšenú pozornosť venovať farmám s vyššou koncentráciou zvierat, kde dochádza k jeho potenciálnemu ohrozeniu. Ide hlavne o farmy hydiny, ktoré sa nachádzajú vo Veľkých Bierovciach v okrese Trenčín, Žabokreky nad Nitrou v okrese Partizánske a Púchov v okrese Púchov, ako aj o farmu ošipaných v obci Koš v okrese Prievidza. Farmy s vyššou koncentráciou hovädzieho dobytku pri vhodnej organizácii a hospodárení s exkrementami môže pôsobiť pozitívne na úrodnosť pôdy.

2.8.4.1 Zamestnanosť v poľnohospodárstve

Počet pracovníkov v poľnohospodárstve vrátane rybolovu za Trenčiansky kraj je 10 387, čo je 10,67 % zo všetkých pracovníkov v poľnohospodárstve vrátane rybolovu SR. Ide o pracovníkov, ktorí majú jediné alebo vedľajšie zamestnanie v tomto odvetví národného hospodárstva (Štatistický úrad SR, 2008).

Tab. 105 Počet pracovníkov v poľnohospodárstve vrátane rybolovu za okresy Trenčianskeho kraja

Okres	Počet pracovníkov
Bánovce nad Bebravou	1 073
Ilava	882
Myjava	861

Okres	Počet pracovníkov
Nové Mesto nad Váhom	1 128
Partizánske	898
Považská Bystrica	590
Prievidza	1 818
Púchov	1 353
Trenčín	1 784

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Od roku 1991 nastal výrazný pokles pracovníkov v poľnohospodárstve v rámci kraja a jeho jednotlivých okresov. Bolo to hlavne poklesom výroby a zmenou vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku ako aj zmenenou situáciou na trhu s potravinami. Možno však predpokladať, že po ukončení reštrukturalizácie v rezorte poľnohospodárstva poskytne tento nové pracovné príležitosti.

Na území kraja pôsobilo v roku 2008 celkom 528 právnických osôb a 10 245 fyzických osôb (Štatistický úrad SR, 2008)

2.8.4.2 Ochrana poľnohospodárskej pôdy.

V zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je potrebné venovať zvýšenú pozornosť poľnohospodárskym pôdam zaradeným do 1-4 skupiny kvality podľa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek. Ide o ochranu nielen kvalitatívnu, ale aj kvantitatívnu pred jej neúmerne vysokým odnímaním poľnohospodárskej výroby pre investičnú činnosť všetkého druhu.

Tab. 106 Zastúpenie tried kvality poľnohosp. pôd podľa kódov BPEJ v Trenčianskom kraji (%)

Okres	Trieda kvality				
	1-4	5	6	7	8-9
Bánovce nad Bebravou	16,0	25,42	28,24	10,42	14,6
Ilava	14,8	4,50	24,10	9,35	47,2
Myjava	2,9	19,21	15,64	26,58	29,5
Nové Mesto nad Váhom	37,0	11,86	14,30	9,79	27,0
Partizánske	45,3	32,96	11,78	4,98	4,9
Považská Bystrica	0,0	8,66	11,06	20,11	60,2
Prievidza	6,9	7,58	33,15	19,65	32,8
Púchov	6,4	5,16	9,39	20,77	58,3
Trenčín	16,6	11,13	25,27	11,07	35,9
Trenčiansky kraj	16,9	13,21	13,21	14,84	34,1

Zdroj: VÚPOP, 2007

Kvalita poľnohospodárskej pôdy je najvyššia v okrese Partizánske Nové mesto nad Váhom, najnižšia kvalita je v okrese Považská Bystrica a Púchov.

Okres Bánovce nad Bebravou

Okres má veľmi dobré podmienky pre rozvoj intenzívneho poľnohospodárstva. Poľnohospodárska pôda je evidovaná na výmere 19 328,9 ha, čo je 41,84 % z celkovej výmery okresu a 4,19 % z celkovej výmery kraja. Orná pôda zaberá 14 012,2 ha, čo je 72,49 % z výmery

poľnohospodárskej pôdy okresu. Z trvalých kultúr sú zastúpené len záhrady a ovocné sady, ktorých výmera je 1081,9 ha, čo je 5,60 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Trvalé trávne porasty sú zastúpené na výmere 4238,8 ha, čo je 21,91 % z výmery poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 107 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov za okres Bánovce nad Bebravou

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	14 012,2	72,49	30,33
Chmeľnice	-	-	-
Vinice	-	-	-
Záhrady	716,4	3,71	1,55
Ovocné sady	365,5	1,89	0,79
Trvalé trávnaté porasty	4234,8	21,91	9,17
Poľnohospodárska pôda	19 328,9	100,00	41,84
Lesné pozemky	23 985,7	-	51,92
Vodné plochy	434,5	-	0,95
Zastavané plochy a nádvorá	1695,7	-	3,67
Ostatné plochy	749,3	-	1,62
Spolu:	46 194,1	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p.p. = poľnohospodárska pôda, c.v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 72,49, čo svedčí o intenzívnom využívaní pôdneho fondu. V okrese je intenzívne rozvinuté ovocinárstvo, ovocné sady sa obrábajú na výmere 365,5 ha, hlavne v katastrálnom území Miezgovce na výmere viac ako 100 ha. Záhrady sa nachádzajú prevažne pri rodinných domoch v intravilánoch obcí.

V okrese majú podľa typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskych pôd v rámci pôdno-ekologickej podoblasti Podunajská pahorkatina a nižšie pohoria najväčšie zastúpenie produkčné orné pôdy (20,54 %). Stredne a menej produkčné orné pôdy zaberajú 40,41 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Najproduktnejšie a vysokoprodukčné orné pôdy sa v okrese nenachádzajú. Územia nevhodné pre agroekosystémy zaberajú 0,45 % z výmery poľnohospodárskej pôdy.

Na území Podunajskej pahorkatiny, patriacej do agroklimatického regiónu teplého, veľmi suchého, pahorkatinného prevládajú spraše, lokálne sprašové hliny, černozy a hnedozeme. Nižšie pohoria, patriace do agroklimatického regiónu pomerne teplého, mierne suchého, chladného a mierne vlhkého prevládajú zvetraliny kyslých hornín a kambizeme kyslé.

Tab. 108 Typologicko-produkčné kategórie PP v okrese Bánovce nad Bebravou

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	-
	vysokoprodukčné	-
	veľmi produkčné	5,63
	produkčné	23,45
	stredne produkčné	19,86
	menej produkčné	20,54
	málo produkčné	1,96
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	1,92
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	5,79

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Trávne porasty	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	4,81
	produkčné	5,48
	menej produkčné	9,63
	málo produkčné	0,47
Územia nevhodné pre agroekosystémy		0,45

Zdroj: VÚPOP, 2009

Týmto typologicko-produkčným kategóriám poľnohospodárskej pôdy zodpovedá aj zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby.

Z celkovej výmery ornej pôdy tvoria osevné plochy 97,1 %. Z nich majú najväčšie zastúpenie zrniny, ktoré tvoria 55,9 % z celkovej výmery osiatych plôch. Pomerne vysoké zastúpenie majú olejniný (15,7 %) a krmoviny na ornej pôde (23,74 %) Hektárové úrody sú porovnateľné s ostatnými okresmi kraja.

Tab. 109 Osevné plochy v okrese Bánovce nad Bebravou (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejniný	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Bánovce nad Bebravou	13 605	7 540	7 614	93	2 138	459	9	3 231

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 110 Hektárové úrody v okrese Bánovce nad Bebravou (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejniný	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Bánovce nad Bebravou	5,1	2,7	17,1	55,9	5,6

Zdroj: VÚPOP, 2008

Vyvolané zmeny v štruktúre a organizácii rastlinnej výroby vyvolali zmeny vo využívaní kapacitne väčších objektov manipulačných stredísk na pozberovú úpravu plodín a skladovacích objektov v poľnohospodárskej prvovýrobe.

V živočíšnej výrobe tak, ako v rámci celého kraja od roku 1991 výrazne poklesli stavy hospodárskych zvierat vo všetkých kategóriách, čo vyvolalo zmenu v koncentrácii jednotlivých chovov. V súčasnom období sa stavy hospodárskych zvierat stabilizujú a ich výraznejší pokles sa nepredpokladá. Stavy hovädzieho dobytku tvoria 18,0 % zo stavov hovädzieho dobytku v kraji a počet ošípaných je najvyšší z celého kraja - 24,2 %.

Tab. 111 Stavy hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1000 ks) okres Bánovce nad Bebravou

Okres	HD	z toho kravy	Ošípané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Bánovce nad Bebravou	8 436	3 347	15 592	940	905	715	107	33

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V rámci okresu je v poľnohospodárstve spolu s rybolovom zamestnaných celkom 1 073 (8,87 % zo všetkých pracujúcich v poľnohospodárstve a rybolove kraja) pracujúcich, ktorí majú

jediné alebo vedľajšie zamestnanie v tomto odvetví. Ich počet od roku 1991 výrazne poklesol, ďalšie znižovanie sa aj vzhľadom na súčasné pomery v celom odvetví nepredpokladá.

V okrese pôsobilo v poľnohospodárstve v roku 2008 (Štatistický úrad SR) celkom 53 právnických osôb a 124 fyzických osôb.

Okres Ilava

Okres patrí medzi hornaté územia kraja. Z poľnohospodárskej pôdy prevládajú trvalé trávne porasty, ktoré sú evidované na výmere 6 797 ha, čo je 52,57 % z jej výmery. Orná pôda tvorí 5 263,2 ha (42,25 % z výmery poľnohospodárskej pôdy). Trvalé kultúry nemajú výraznejšie zastúpenie, sú to hlavne záhrady pri rodinných domoch.

Tab. 112 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Ilava

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	5 463,2	42,25	15,24
Chmeľnice	-	-	-
Vinice	-	-	-
Záhrady	489,1	3,78	1,36
Ovocné sady	180,0	1,40	0,50
Trvalé trávnaté porasty	6 797,4	52,57	18,96
Poľnohospodárska pôda	12 929,7	100,00	36,06
Lesné pozemky	18 698,7	-	52,16
Vodné plochy	631,1	-	1,76
Zastavané plochy a nádvoria	1 949,3	-	5,44
Ostatné plochy	1 641,3	-	4,58
Spolu:	35 850,1	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p.p. = poľnohospodárska pôda, c.v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 42,25. Z trvalých kultúr sa intenzívne využívajú sady v katastrálnom území Pruské.

Na základe typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskych pôd v rámci pôdno-ekologickej podoblasti kotlín nižšieho stupňa a pohorí a vrchovín západnej časti flyšového pásma majú v okrese najväčšie zastúpenie produkčné a menej produkčné trávne porasty, ktoré tvoria až 47,34 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Produkčné orné pôdy majú 11,83 % zastúpenie. V okrese sa vzhľadom na pôdno klimatické podmienky nenachádzajú najproduktnejšie a vysoko produkčné orné pôdy. Územia nevhodné pre agroekosystémy zaberajú 4,40 % z výmery poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 113 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd v okrese Ilava

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	-
	vysokoprodukčné	-
	veľmi produkčné	2,69
	produkčné	11,83
	stredne produkčné	7,03
	menej produkčné	9,03
	málo produkčné	4,99

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	4,04
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	1,82
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	3,81
Trávne porasty	produkčné	17,10
	menej produkčné	30,24
	málo produkčné	7,02
Územia nevhodné pre agroekosystémy		4,40

Zdroj: VÚPOP, 2009

Územie kotlín nižšieho stupňa je zaradené do agroekonomického regiónu teplého, suchého, kotlinového s prevládajúcimi sprašovými a polygenetickými hlinami, hnedozemami a pseudoglejami. Pohoria a vrchoviny západnej časti flyšového pásma sú zaradené do agroklimatického regiónu mierne chladného, mierne vlhkého až chladného a vlhkého s prevládajúcimi kambizemami typickými až oglejenými, menej rendzinami.

Týmto typologicko-produkčným kategóriám zodpovedá aj zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z celkovej výmery ornej pôdy tvoria osevné plochy 92,5 %, najväčšiu výmeru 2573 ha, čo je 50,9 % zaberajú zrnoviny a krmoviny na ornej pôde 1 406 ha, t.j. 27,8 %.

Tab. 114 Osevné plochy v okrese Ilava (ha)

Kraj	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejníny	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Trenčiansky kraj	5 056	2 560	2 573	77	778	190	3,00	1 406

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 115 Hektárové úrody v okrese Ilava (t/ha)

Kraj	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejníny	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Trenčiansky kraj	4,9	2,4	14,2	60,0	5,6

Zdroj: VÚPOP, 2008

V živočíšnej výrobe sa výrazne stabilizovali počty chovaných hospodárskych zvierat oproti roku 1991, v chove hovädzieho dobytku sa zaznamenal mierny nárast. Predpokladal by sa podiel chovu oviec vzhľadom na vysoké zastúpenie trvalých trávnych porastov z poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 116 Stavby hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1 000 ks) okres Ilava

Kraj	HD	z toho kravy	Ošipané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Trenčiansky	3 569	1 501	5 075	284	4 179	2 215	25	25

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V okrese je v poľnohospodárstve vrátane rybolovu zamestnaných celkom 882 osôb (8,5 % zo všetkých zamestnaných osôb v kraji), ktoré majú jediné alebo vedľajšie zamestnanie v tomto sektore národného hospodárstva (údaje poskytol Štatistický úrad SR, 2008). V okrese

pôsobilo v rámci poľnohospodárstva v roku 2008 celkom 33 právnických a 181 fyzických osôb (Štatistický úrad SR, 2008).

Okres Myjava

Okres má veľmi dobré podmienky pre rozvoj ovocinárstva a chov dobytka a oviec. V okrese sa poľnohospodárska pôda eviduje na výmere 18 995,5 ha, čo je 58,01 % z celkovej výmery. Z nej má najväčšie zastúpenie orná pôda na výmere 11 095 ha, čo je 58,41 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Vyššie zastúpenie majú aj trvalé trávne porasty, ktoré zaberajú 32,40 % z výmery poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 117 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Myjava

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	11 095,4	58,41	33,88
Chmeľnice	-	-	-
Vinice	-	-	-
Záhrady	1 053,5	5,55	3,22
Ovocné sady	693,0	3,64	2,12
Trvalé trávnaté porasty	6 153,6	32,40	18,79
Poľnohospodárska pôda	18 995,5	100,00	58,01
Lesné pozemky	10 834,8	-	33,09
Vodné plochy	228,1	-	0,69
Zastavané plochy a nádvoria	1 823,1	-	5,57
Ostatné plochy	862,9	-	2,64
Spolu	32 744,4	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p.p. = poľnohospodárska pôda, c.v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 58,41, čo svedčí o pomerne intenzívne využívanom pôdnom fonde. Z ovocných sádov sa intenzívne využívajú v katastrálnom území Myjava a Podkylava. Záhrady sa nachádzajú prevažne pri rodinných domoch.

Na základe typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskych pôd v rámci pôdno-ekologickej podoblasti pohorí a vrchovín západnej časti flyšového pásma sú najviac zastúpené menej produkčné a málo produkčné orné pôdy, ktoré tvoria 38,80 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Výrazné zastúpenie majú menej produkčné trávne porasty (29,74 %) a málo produkčné polia a produkčné trávne porasty (13,27 %). Územia nevhodné pre agroekosystémy tvoria iba 0,85 % z výmery poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 118 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd v okrese Myjava

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	-
	vysokoprodukčné	-
	veľmi produkčné	1,26
	produkčné	0,56
	stredne produkčné	4,59
	menej produkčné	23,57
	málo produkčné	15,23
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	2,23

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Trávne porasty	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	2,19
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	13,27
	produkčné	6,50
	menej produkčné	29,74
Územia nevhodné pre agroekosystémy		0,85

Zdroj: VÚPOP, 2009

Týmto typologicko-produkčným kategóriám poľnohospodárskej pôdy zodpovedá aj zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z celkovej výmery ornej pôdy tvoria osevné plochy 87,0 %, z nich majú najväčšie zastúpenie zrnoviny (43,69 %) a krmoviny na ornej pôde (38,83 %). Hektárové úrody jednotlivých plodín sú porovnateľné s ostatnými okresmi kraja.

Tab. 119 Osevné plochy v okrese Myjava (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejníny	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Myjava	9 653	2 580	4 218	50	1 347	-	2	3 749

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 120 Hektárové úrody v okrese Myjava (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejníny	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Myjava	3,5	7,6	10,9	-	4,7

Zdroj: VÚPOP, 2008

V okrese sa chovajú všetky druhy hospodárskych zvierat v menších koncentráciách. Vzhľadom na pôdno-klimatické podmienky a zastúpenie trvalých trávnych porastov by sa predpokladalo väčšie zastúpenie chovu oviec.

Tab. 121 Stav hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1 000 ks) okres Myjava

Okres	HD	z toho kravy	Ošipané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Myjava	2 836	1 284	4 773	278	607	501	27	23

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V okrese pracuje podľa údajov Štatistického úradu SR (2008) v poľnohospodárstve vrátane rybolovu celkom 861 osôb (8,3 % zo všetkých pracovníkov kraja v tomto odvetví), ktorí majú jediné alebo vedľajšie zamestnanie v tomto sektore.

V roku 2008 pôsobilo podľa Štatistického úradu SR na území okresu 22 právnických a 107 fyzických osôb.

Okres Nové Mesto nad Váhom

Okres má najväčšie zastúpenie poľnohospodárskej pôdy v celom kraji a v rámci neho patrí medzi najproduktívnejšie okresy z hľadiska poľnohospodárskej výroby. Poľnohospodárska pôda zaberá 29 206,8 ha, čo je 50,36 %. Pomerne vysoké je zastúpenie trvalých kultúr, z nich je dôležité pestovanie chmeľu v rámci piešťansko-topoľčianskej oblasti. Zastúpené sú aj ovocné

sady, záhrady a na malej výmere aj vinice. Viac ako 30 % zastúpenie majú trvalé trávne porasty.

Tab. 122 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Nové Mesto nad Váhom

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c. v. (%)
Orná pôda	18 186,0	62,27	31,36
Chmeľnice	116,6	0,40	0,20
Vinice	67,5	0,23	0,12
Záhrady	1 349,8	4,62	2,33
Ovocné sady	529,4	1,81	0,91
Trvalé trávnaté porasty	8 957,5	30,67	15,44
Poľnohospodárska pôda	29 206,8	100,00	50,36
Lesné pozemky	21 863,2	-	37,70
Vodné plochy	941,7	-	1,62
Zastavané plochy a nádvoria	3 271,9	-	5,64
Ostatné plochy	2 714,9	-	4,68
Spolu:	57 998,5	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p. p. = poľnohospodárska pôda, c. v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 62,27, čo svedčí o intenzívne využívaní pôdneho fondu. Najväčšie výmery chmeľníc sú v katastrálnych územiach Čachtice a Podolie. V Čachticiach sú aj pestovateľské plochy viniča a intenzívnych ovocných sadov. Väčšie výmery ovocných sadov sa nachádzajú v severozápadnej časti okresu. Záhrady sú lokalizované predovšetkým pri rodinných domoch.

V rámci typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskych pôd majú najväčšie zastúpenie produkčné trávne porasty – 18,39 % a menej produkčné orné pôdy 15,23 %. Pomerne vysoké zastúpenie majú najproduktnejšie orné pôdy – 10,39 %. Územia nevhodné pre agroekosystémy sú evidované len na 0,15 %-ách poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 123 Typologicko-produkčné kategórie poľnohosp. pôd v okrese Nové Mesto nad Váhom

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	10,39
	vysokoprodukčné	1,44
	veľmi produkčné	13,36
	produkčné	11,14
	stredne produkčné	3,61
	menej produkčné	15,23
	málo produkčné	5,23
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	0,56
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	2,54
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	1,80
Trávne porasty	produkčné	18,39
	menej produkčné	15,72
	málo produkčné	0,45
Územia nevhodné pre agroekosystémy		0,15

Zdroj: VÚPOP, 2009

Poľnohospodárska pôda okres je na základe ekologických princípov zaradená do štyroch pôdno-ekologických podoblastí, ktoré sú nasledovné: Ponitrie a vrchoviny flyšového pásma s regiónom Biele Karpaty a Myjavská pahorkatina, nižšie pohoria s regiónmi Malé Karpaty a považský Inovce, Podunajská rovina s regiónom Dolnovážska niva a podunajská pahorkatina s regiónom Trnavská pahorkatina, ktorá má najmenšie zastúpenie v južnej časti okresu.

Typologicko-produkčným kategóriám poľnohospodárskej pôdy zodpovedá aj zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z celkovej výmery ornej pôdy tvoria osevné plochy 97,9 %, z ktorých majú najväčšie zastúpenie zrniny 55,9 % a krmoviny na ornej pôde 19,4 %. Vyššie je zastúpenie olejnin 18,6 % a cukrovej repy 4,3 % z osevných plôch. Hektárové úrody sú porovnateľné s ostatnými okresmi kraja.

Tab. 124 Osevné plochy v okrese Nové Mesto nad Váhom (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejniny	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Nové Mesto n. Váhom	17 801	9 814	9 947	124	3 305	768	27	3 457

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 125 Hektárové úrody v okrese Nové Mesto nad Váhom (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejniny	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Nové Mesto n. Váhom	4,6	2,7	18,6	54,9	4,5

Zdroj: VÚPOP, 2008

V živočíšnej výrobe je najstabilnejší chov hovädzieho dobytku, i keď jeho stavy poklesli o viac ako polovicu. Výrazný pokles stavov sa zaznamenal u všetkých druhov hospodárskych zvierat s výnimkou oviec. Ich chov by sa mohol vzhľadom na 30,7 % zastúpenie trvalých trávnych porastov v rámci poľnohospodárskej pôdy zvýšiť.

Tab. 126 Stavy hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1000 ks) okres Nové Mesto nad Váhom

Okres	HD	z toho kravy	Ošipané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Nové M. n. Váhom	4 982	1 980	5 492	304	550	479	57	51

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V okrese pracuje v odvetví poľnohospodárstva vrátane rybolovu celkom 1128 osôb, ktoré majú jediné alebo vedľajšie zamestnanie v tomto sektore (ŠÚ SR, 2008). V rámci okresu pôsobilo v roku 2008 64 právnických a 162 fyzických osôb (ŠÚ SR, 2008).

Okres Partizánske

Okres patrí medzi najproduktívnejšie v kraji s pomerne silným zastúpením agropotravinárskeho komplexu a jedným z najlepšie využitou poľnohospodárskou pôdou. V okrese sa eviduje 13 953,7 ha poľnohospodárskej pôdy, čo je 46,35 % z celkovej výmery. Z nej má najväčšie zastúpenie orná pôda, 11 495,9 ha, t.j. 82,39 %. Viac ako 10,0 % zastúpenie v rámci okresu

majú trvalé trávne porasty, z celokrajského hľadiska má však okres v tomto druhu pozemkov najnižšie zastúpenie.

Tab. 127 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Partizánske

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	11 495,9	82,39	38,19
Chmeľnice	17,6	0,13	0,06
Vinice	9,1	0,06	0,02
Záhrady	682,4	4,89	2,27
Ovocné sady	291,5	2,09	0,97
Trvalé trávnaté porasty	1457,2	10,44	4,84
Poľnohospodárska pôda	13 953,7	100,00	46,35
Lesné pozemky	13 521,3	-	44,92
Vodné plochy	398,8	-	1,32
Zastavané plochy a nádvoria	1 623,7	-	5,40
Ostatné plochy	605,3	-	2,01
Spolu:	30 102,8	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p.p. = poľnohospodárska pôda, c.v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 82,39, najvyšší v rámci kraja. Okres je ďalším pestovateľom chmeľu i keď z celoslovenského hľadiska v nepatrnej výmere v katastrálnom území Klátová Nová Ves, na výmere 17,6 ha. Ovocné sady na výmere 291,5 ha (2,09 %) sú lokalizované v okolí Partizánskeho a Ostratíc.

V rámci typologicko-produkčnej kategórie poľnohospodárskych pôd majú najväčšie zastúpenie produkčné orné pôdy, až 36,57 % z výmery poľnohospodárskej pôdy. Vysoké zastúpenie majú aj veľmi a stredne produkčné orné pôdy, spolu 42,05 %. V okrese sa nachádzajú aj najproduktnejšie orné pôdy (1,11 %). Územia nevhodné pre agroekosystémy sú vykazované len na 0,07 % poľnohospodárskej pôdy.

Tab. 128 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd v okrese Partizánske

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	1,11
	vysokoprodukčné	0,66
	veľmi produkčné	22,27
	Produkčné	36,57
	stredne produkčné	19,78
	menej produkčné	7,49
	málo produkčné	0,59
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	1,47
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	3,55
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	1,56
Trávne porasty	Produkčné	3,46
	menej produkčné	1,43
	málo produkčné	-
Územia nevhodné pre agroekosystémy		0,07

Zdroj: VÚPOP, 2009

Poľnohospodárska pôda okresu je zaradená do pôdno-ekologickej podoblasti nižšie pohoria s regiónmi Tríbeč a Strážovské vrchy. V centrálnej časti okresu sa nachádza Podunajská pahorkatina s regiónom Nitrianska pahorkatina.

Týmto typologicko-produkčným kategóriám poľnohospodárskej pôdy zodpovedá aj zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z osevných plôch, ktoré tvoria 94,9 % z výmery ornej pôdy majú najväčšie zastúpenie zrnoviny 61,0 %, krmoviny na ornej pôde 21,1 % a olejniný 12,53 %. V dosahovaných hektárových úrodách patria medzi najvyššie v kraji, hlavne v obilovinách.

Tab. 129 Osevné plochy v okrese Partizánske (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejniný	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Partizánske	10 914	6 612	6 657	26	1 368	424	11	2 302

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 130 Hektárové úrody v okrese Partizánske (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejniný	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Partizánske	6,4	2,8	22,1	60,9	7,4

Zdroj: VÚPOP, 2008

Živočíšna výroba sa za ostatné roky v jednotlivých odvetviach stabilizovala, najvýraznejšie v chove oviec. Pomerne výrazný v rámci kraja je chov výkrmovej hydiny.

Tab. 131 Stav hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1 000 ks) okres Partizánske

Okres	HD	z toho kravy	Ošipané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Partizánske	4 433	2 043	6 617	477	1 328	967	225	28

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V roku 2008 pracovalo podľa údajov Štatistického úradu SR v poľnohospodárstve vrátane rybolovu celkom 896 osôb (8,6 % zo všetkých pracovníkov v tomto odvetví v rámci kraja). V okrese v tom istom roku pôsobilo 33 právnických a 119 fyzických osôb (Štatistický úrad SR, 2008).

Okres Považská Bystrica

Poľnohospodárske odvetvie patrí v okrese i v rámci kraja medzi najzložitejšie. Okres má najnižšie zastúpenie poľnohospodárskej pôdy v rámci kraja, ktorá je evidovaná na výmere 13 042,5 ha, čo je 28,16 % z jej celkovej výmery. Z nej majú najväčšie zastúpenie trvalé trávne porasty (8548,4 ha - 65,54 %). Ostatné druhy pozemkov v týchto klimaticko-výrobných podmienkach sa vykazujú v minimálnych výmerách, alebo nie sú zastúpené vôbec.

Tab. 132 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Považská Bystrica

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	3 953,4	30,31	8,54
Chmeľnice	-	-	-
Vinice	-	-	-
Záhrady	509,2	3,90	1,10

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Ovocné sady	31,5	0,25	0,06
Trvalé trávnaté porasty	8 548,4	65,54	18,46
Poľnohospodárska pôda	13 042,5	100,00	28,16
Lesné pozemky	28 844,8	-	62,28
Vodné plochy	1 037,9	-	2,24
Zastavané plochy a nádvoria	2 462,4	-	5,32
Ostatné plochy	927,8	-	2,00
Spolu:	46 315,4	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p.p. = poľnohospodárska pôda, c.v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 30,31, čo v podstate zodpovedá daným prírodným a výrobným podmienkam.

Na základe typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskych pôd, v rámci pôdno-ekologickej podoblasti pohorí a vrchovín západnej časti flyšového pásma majú najväčšie zastúpenie, až 43,48 % menej produkčné trvalé porasty. Z orných pôd sú to menej a málo produkčné orné pôdy (spolu 23,43 %). Uvedená pôdno-ekologická podoblasť patrí do agroekonomického regiónu mierne chladného, vlhkého až chladného s prevládajúcimi zvetralinami flyšových hornín, kambizemami typickými až oglejenými. V menšej miere sú zastúpené rendziny.

Tab. 133 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd v okrese Považská Bystrica

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	-
	vysokoprodukčné	-
	veľmi produkčné	-
	Produkčné	2,73
	stredne produkčné	3,48
	menej produkčné	12,89
	málo produkčné	10,54
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	0,41
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	3,98
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	7,47
Trávne porasty	produkčné	6,33
	menej produkčné	43,48
	málo produkčné	3,39
Územia nevhodné pre agroekosystémy		5,30

Zdroj: VÚPOP, 2009

Týmto typologicko – produkčným kategóriám poľnohospodárskej pôdy zodpovedá zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z osevných plôch, ktoré tvoria len 53,5 % z ornej pôdy majú najväčšie zastúpenie krmoviny na ornej pôde 21,3%, zrnoviny 20,3 % a olejnin 5,2 %. V rámci osevných plôch by sa predpokladalo vyššie zastúpenie zemiakov.

Tab. 134 Osevné plochy v okrese Považská Bystrica (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejníny	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Považská Bystrica	2 113	804	813	92	205	-	8	841

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 135 Hektárové úrody v okrese Považská Bystrica (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejníny	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Považská Bystrica	2,8	1,4	15,1	-	3,2

Zdroj: VÚPOP, 2008

Zo živočíšnej výroby má silné zastúpenie chov oviec čo korešponduje aj s vysokým podielom trvalých trávnych porastov v rámci poľnohospodárskej pôdy (65,54 %). Okres v tomto odvetví medzi najväčšie v kraji. V hovädzom dobytku sa okres zameriava hlavne na mladý dobytok, ktorý môže najlepšie využívať lúky a pasienky.

Tab. 136 Stavby hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1000 ks) okres Považská Bystrica

Okres	HD	z toho kravy	Ošípané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Považská Bystrica	1 345	608	1 656	93	6 404	4 145	48	44

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V okrese pracovalo v roku 2008 (Štatistický úrad SR, 2008) v odvetví poľnohospodárstva vrátane rybolovu celkom 590 osôb, ktoré mali v tomto odbore hlavné alebo vedľajšie zamestnanie. Podľa toho istého zdroja pôsobilo v okrese v roku 2008 celkom 70 právnických a 137 fyzických osôb.

Okres Prievidza

Okres na základe svojich výrobných podmienok patrí medzi podhorské až horské regióny. Má evidovaných 34 996,6 ha poľnohospodárskej pôdy, čo je 36,46 % z jeho celkovej výmery. Orná pôda zaberá 13 975 ha (39,93 % z výmery poľnohospodárskej pôdy). Vysoké je zastúpenie trvalých trávnych porastov na výmere 19 299,8 ha (55,15 %) výmery poľnohospodárskej pôdy).

Tab. 137 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Prievidza

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	13 975,2	39,93	14,56
Chmeľnice	-	-	-
Vinice	-	-	-
Záhrady	1 444,7	4,13	1,51
Ovocné sady	276,9	0,79	0,29
Trvalé trávnaté porasty	19 299,8	55,15	20,11
Poľnohospodárska pôda	34 996,6	100,00	36,46
Lesné pozemky	53 032,3	-	55,26

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Vodné plochy	851,4	-	0,88
Zastavané plochy a nádvoria	4 604,7	-	4,80
Ostatné plochy	2 492,3	-	2,60
Spolu:	95 977,3	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p.p. = poľnohospodárska pôda, c.v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 39,93. Orná pôda sa nachádza hlavne v nižších polohách, často poddolovaná banskou činnosťou. Z trvalých kultúr sú zastúpené hlavne ovocné sady. Ovocinárstvo je rozvinuté v katastrálnych územiach Dolné a Horné Vestenice, Bojnica a Nitrianske Pravno.

V rámci produkčno-typologickej kategorizácie poľnohospodárskych pôd najväčšie zastúpenie majú stredne produkčné orné pôdy (17,12 %), menej produkčné trávne porasty (16,42 %), stredne produkčné orné pôdy a menej produkčné polia a a produkčné trávne porasty.

Tab. 138 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd v okrese Prievidza

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	-
	vysokoprodukčné	-
	veľmi produkčné	0,91
	produkčné	7,13
	stredne produkčné	11,69
	menej produkčné	17,12
	málo produkčné	7,32
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	0,41
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	10,41
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	9,62
Trávne porasty	produkčné	7,40
	menej produkčné	16,42
	málo produkčné	6,45
Územia nevhodné pre agroekosystémy		5,14

Zdroj: VÚPOP, 2009

Poľnohospodárska pôda v okrese je zaradená do štyroch pôdno-ekologickej podoblasti. Sú to nižšie pohoria s pôdno-ekologickým regiónom Strážovské vrchy Žiar, kotliny stredne vysokého stupňa s Hornonitrianskou kotlinou, pohoria a vrchoviny sopečných Karpát a Vtáčnik, zasahujúci do juhovýchodnej časti okresu, a vysoké pohoria s Malou Fatrou, zasahujúcou do územia v jeho severnej časti.

Týmto typologicko-produkčným jednotkám poľnohospodárskej pôdy zodpovedá zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z osevných plôch, ktoré tvoria 95,4 % z výmery ornej pôdy sú najviac zastúpené zrnoviny (42,9 %), krmoviny na ornej pôde (40,4 %) a olejníny (11,4 %). Hektárové úrody sú porovnateľné s ostatnými okresmi kraja.

Tab. 139 Osevné plochy v okrese Prievidza (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejníny	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Prievidza	13 339	5 715	5 720	156	1 525	353	11	5 389

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 140 Hektárové úrody v okrese Prievidza (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejníny	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Prievidza	4,5	2,4	21,7	43,5	5,8

Zdroj: VÚPOP, 2008

Okres má v rámci celého kraja najvyššie stavy hovädzieho dobytku (20,8 % z celkových stavov hovädzieho dobytku v kraji). Taktiež má najvyššie zastúpenie v chove kráv a hydiny. Vzhľadom na vysoké zastúpenie trvalých trávnych porastov z poľnohospodárskej pôdy (55,2 %) je úmerný aj chov oviec.

Tab. 141 Stavy hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1000 ks) okres Prievidza

Okres	HD	z toho kravy	Ošipané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Prievidza	9 738	3 909	14 080	1 093	7 756	4 914	539	52

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V okrese podľa údajov Štatistického úradu SR, 2008, pracovalo v odvetví poľnohospodárstva vrátane rybolovu celkom 1 818 osôb čo je najviac v rámci celého kraja (17,5 %), ktorí mali v tomto odvetví jediné alebo vedľajšie zamestnanie. Podľa toho istého zdroja pôsobilo v roku 2008 v okrese celkom 96 právnických a 318 fyzických osôb.

Okres Púchov

Okres má jedno z najmenších zastúpení poľnohospodárskej a ornej pôdy v rámci kraja, čo zodpovedá danej konfigurácii terénu, klimatickým a pôdnym podmienkam. Poľnohospodárska pôda tvorí 36,61 % z celkovej výmery okresu (13 741 ha). O to výraznejší je podiel trvalých trávnych porastov, ktoré tvoria 68,50 % z poľnohospodárskej pôdy. Z trvalých kultúr sú to len záhrady, evidované na výmere 588,9 ha, nachádzajúce sa hlavne pri rodinných domoch v intravilánoch obcí.

Tab. 142 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Púchov

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	3 653,5	26,59	9,73
Chmeľnice	-	-	-
Vinice	-	-	-
Záhrady	588,9	4,29	1,57
Ovocné sady	85,8	0,62	0,23
Trvalé trávnaté porasty	9 413,2	68,50	25,08
Poľnohospodárska pôda	13 741,4	100,00	36,61
Lesné pozemky	19 606,5	-	52,23

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Vodné plochy	762,1	-	2,02
Zastavané plochy a nádvoria	2 098,5	-	5,59
Ostatné plochy	1 331,0	-	3,35
Spolu:	37 539,5	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p. p. = poľnohospodárska pôda, c. v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 26,59 a odráža dané prírodné a výrobné podmienky v poľnohospodárstve.

Na základe typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskych pôd v rámci pôdno-ekologickej podoblasti pohorí a vrchovín západnej časti flyšového pásma sú najviac zastúpené menej produkčné trávne porasty, ktoré tvoria až 41,90 %, a menej produkčné orné pôdy, zastúpené 11,10 %. Územia nevhodné pre agroekosystémy zaberajú 4,54 %.

Tab. 143 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd v okrese Púchov

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	-
	vysokoprodukčné	-
	veľmi produkčné	3,75
	Produkčné	3,37
	stredne produkčné	3,13
	menej produkčné	11,10
	málo produkčné	5,94
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	0,60
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	2,12
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	6,83
Trávne porasty	Produkčné	8,85
	menej produkčné	41,90
	málo produkčné	8,13
Územia nevhodné pre agroekosystémy		4,54

Zdroj: VÚPOP, 2009

Územie pohorí a vrchovín západnej časti flyšového pásma patrí do agroekonomického regiónu mierne chladného, vlhkého až chladného, s prevládajúcimi zvetralinami flyšových hornín, kambizemí, typických až oglejených. Menej sa vyskytujú rendziny.

Týmto pôdno-klimatickým podmienkam zodpovedá aj zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z osevných plôch, ktoré tvoria v okrese len 86,7 % z ornej pôdy okresu majú najväčšie zastúpenie zrnoviny (50,28 %) a krmoviny (30,3 %). Predpokladalo by sa vyššie zastúpenie zemiakov.

Tab. 144 Osevné plochy v okrese Púchov (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejníny	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Púchov	3 166	1 561	1 592	109	353	-	-	988

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 145 Hektárové úrody v okrese Púchov (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejniný	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Púchov	4,5	2,2	7,1	-	5,7

Zdroj: VÚPOP, 2008

Okres má aj vzhľadom na vysoké zastúpenie trvalých trávnych porastov z poľnohospodárskej pôdy (68,5 %) výrazný chov oviec. Pomerne silné zastúpenie má chov hydiny.

Tab. 146 Stavby hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1000 ks) okres Púchov

Okres	HD	z toho kravy	Ošipané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Púchov	2 014	975	1 315	30	8 031	5 410	257	146

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V okrese podľa Štatistického úradu SR pracovalo v roku 2008 v odvetví poľnohospodárstva vrátane rybolovu 1353 osôb (13,9 % zo všetkých zamestnaných osôb kraja v tomto odvetví), ktorí majú v odvetví poľnohospodárstva vrátane rybolovu jediné alebo vedľajšie zamestnanie.

V okrese pôsobilo v roku 2008 v odvetví poľnohospodárstva celkom 54 právnických a 153 fyzických osôb (Štatistický úrad SR 2008).

Okres Trenčín

Okrese Trenčín patrí z hľadiska poľnohospodárskej výroby medzi jeden z najproduktívnejších okresov, kde je poľnohospodárska pôda evidovaná na výmere 28 895,5 ha, čo je 42,96 % z celkovej výmery. Orná pôda tvorí 54,76 % z výmery poľnohospodárskej pôdy (15 815,7 ha). Okres patrí medzi významných pestovateľov chmeľu v rámci piešťansko-topoľčianskej výrobnnej oblasti ale aj v rámci celého kraja.

Tab. 147 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v okrese Trenčín

Kultúra	Rozloha (ha)	Podiel z p. p. (%)	Podiel z c.v. (%)
Orná pôda	15 815,7	54,76	23,52
Chmeľnice	219,9	0,76	0,33
Vinice	-	-	-
Záhrady	1 263,9	4,38	1,88
Ovocné sady	137,2	0,47	0,20
Trvalé trávnaté porasty	11 448,5	39,63	17,03
Poľnohospodárska pôda	28 885,5	100,00	42,96
Lesné pozemky	30 444,9	-	45,28
Vodné plochy	1067,4	-	1,59
Zastavané plochy a nádvoria	3 839,8	-	5,71
Ostatné plochy	2 995,4	-	4,46
Spolu	67 233,0	-	100,00

Zdroj: ÚGKK SR, 2009, Poznámka: p.p. = poľnohospodárska pôda, c.v. = celková výmera

Stupeň zornenia je 54,76. Z trvalých kultúr sú to hlavne chmeľnice, nachádzajúce sa na výmere 219,9 ha (0,76 % z výmery poľnohospodárskej pôdy) Najväčšie pestovateľské plochy sú

v katastrálnom území Trenčín, Nemčice, Adamovské Kochanovce a Nemšová. Pomerne vysoké zastúpenie majú trvalé trávne porasty (11 448,5 ha, 39,63 % z výmery poľnohospodárskej pôdy). Záhrady sa nachádzajú hlavne pri rodinných domoch v intravilánoch obcí.

Na základe typologicko-produkčnej kategorizácie poľnohospodárskej pôdy sú najviac zastúpené menej produkčné trávne porasty (27,64 %) a produkčné orné pôdy (17,11 %). Vysoké zastúpenie majú aj menej produkčné orné pôdy a produkčné trávne porasty. Územia nevhodné pre agroekosystémy tvorí 0,44 %.

Tab. 148 Typologicko-produkčné kategórie poľnohospodárskych pôd okrese Trenčín

Typologicko-produkčná kategória		Výmera (%)
Orné pôdy	najproduktnejšie	0,35
	vysokoprodukčné	0,83
	veľmi produkčné	3,24
	produkčné	17,11
	stredne produkčné	6,77
	menej produkčné	15,13
	málo produkčné	3,02
Striedavé polia	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	1,44
	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	3,77
	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	4,64
Trávne porasty	produkčné	14,65
	menej produkčné	27,64
	málo produkčné	0,98
Územia nevhodné pre agroekosystémy		0,44

Zdroj: VÚPOP, 2009

Poľnohospodárska pôda okresu je zaradená do troch pôdno-ekologických podoblastí a to Pohoria a vrchoviny flyšového pásma s regiónom Biele Karpaty a Myjavská pahorkatina, Nižšie pohoria s regiónom Považský Inovec a Strážovské vrchy a Podunajská pahorkatina s regiónom Nitrianska pahorkatina. Táto sa nachádza v južnej časti okresu a má najmenšie zastúpenie.

Týmto typologicko-produkčným kategóriám poľnohospodárskej pôdy zodpovedá zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby. Z osevných plôch, ktoré tvoria 90,9 % z ornej pôdy okresu majú najväčšie zastúpenie zrnoviny (53,8 %), krmoviny na ornej pôde (31,1 %) a olejiny (10,3 %). Dosiahnuté hektárové úrody sú porovnateľné s ostatnými okresmi kraja.

Tab. 149 Osevné plochy v okrese Trenčín (ha)

Okres	Osevná plocha	Druh plodiny						
		Obiloviny	Zrnoviny	Zemiaky	Olejiny	Cukrová repa	Zelenina	Krmoviny
Trenčín	14 376	7 622	7 738	157	1 474	286	89	4 468

Zdroj: ŠÚ SR, 2008

Tab. 150 Hektárové úrody v okrese Trenčín (t/ha)

Okres	Druh plodiny				
	Obiloviny	Olejniný	Zemiaky	Cukrová repa	Krmoviny na ornej pôde
Trenčín	4,6	2,8	20,8	59,8	5,6

Zdroj: VÚPOP, 2008

Stavy hovädzieho dobytku a stavy kráv sú jedny z najväčších v kraji. Z toho vyplýva, že okres sa špecializuje na výrobu mlieka. Vysoké sú i stavy ošípaných a hydiny. Chov oviec vzhľadom na zastúpenie trvalých trávnych porastov z poľnohospodárskej pôdy (39,6 %) má primerané zastúpenie.

Tab. 151 Stavy hospodárskych zvierat v ks (u hydiny v 1000 ks) okres Trenčín

Okres	HD	z toho kravy	Ošípané	z toho prasnice	Ovce	z toho bahnice	Hydina	z toho sliepky
Trenčín	9 519	3 906	9 714	670	2 249	1 464	253	125

Zdroj: ŠÚ SR, 2008, Poznámka: HD = hovädzí dobytok

V okrese pracovalo v roku 2008 (Štatistický úrad SR) celkom 1784 osôb, ktoré mali v odvetví poľnohospodárstva vrátane rybolovu jediné alebo vedľajšie zamestnanie. Stav pracovníkov v tomto odvetví predstavoval 17,2 % zo všetkých zamestnaných osôb v odvetví v kraji. Podľa toho istého zdroja pôsobilo v roku 2008 v okrese celkom 103 právnických a 300 fyzických osôb.

2.8.5 Lesné hospodárstvo

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Základný dokument v oblasti lesného hospodárstva na národnej úrovni predstavuje Koncepcia rozvoja pôdohospodárstva na roky 2007 - 2013, časť Lesné hospodárstvo, ktorý bol vypracovaný v nadväznosti na priority a ciele pôdohospodárskej politiky v oblasti lesného hospodárstva vychádzajúce z dokumentov EÚ, medzinárodných dohôd a dohovorov, vlády Slovenskej republiky ako aj Akčného plánu EÚ pre lesy. V dokumente sú sformulované základné ciele, zámery a priority lesného hospodárstva, pričom strategickým cieľom je Zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov založeného na primeranom využívaní ich ekonomických, ekologických a sociálnych funkcií pre rozvoj spoločnosti a najmä vidieckych oblastí.

Národný lesnícky program, ktorý bol vypracovaný v nadväznosti na medzinárodné lesnícko – politické dokumenty a záväzky Slovenskej republiky. Národný lesnícky program bol schválený vládou Slovenskej republiky uznesením č. 549/2007 a následne na to bol predložený na rokovanie NR SR, ktorá ho uznesením č. 531/2007 vzala na vedomie. Na tento dokument nadväzuje Akčný plán Národného lesníckeho programu Slovenskej republiky na roky 2009 - 2013, ktorý nadväzuje na obsah a štruktúru Národného lesníckeho programu SR a rozpracováva jeho rámcové ciele na jednotlivé opatrenia.

2.8.5.1 Lesný pôdny fond a jeho charakteristika

V riešenom území Trenčianskeho kraja zaberajú lesné porasty celkom 215 005 ha, čo je 47,77 % z celkovej výmery kraja. Priemerná lesnatosť v Trenčianskom kraji sa pohybuje v intervale 32,28 % - 59,72 %. Územie lesnatosťou prekračuje celoslovenský priemer lesnatosti a patrí k najlesnatejším krajom Slovenska. Najlesnatejším okresom je Považská Bystrica 59,72 %, čo vyplýva z prírodných daností územia a najmenej lesnatým okresom je Myjava, s 32,28 % lesnatosťou, čo zodpovedá celoslovenskému priemeru. V území kraja je LPF rozložený do 28 LHC. Prehľad lesného pôdneho fondu jednotlivých okresoch sa nachádza v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 152 Lesný pôdny fond a lesnatosť

Okres	Výmera LPF (ha)	% LPF z celkovej výmery okresu
Bánovce nad Bebravou	23 379	50,63
Ilava	18 407	51,34
Myjava	10 570	32,28
Nové Mesto nad Váhom	21 450	36,98
Partizánske	13 252	44,00
Považská Bystrica	27 660	59,72
Prievidza	50 927	53,06
Púchov	19 367	51,59
Trenčín	29 993	44,45
Trenčiansky kraj	215 005	47,77

Zdroj: NLC, 2009

V zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch sa lesy z hľadiska ich využívania funkcií delia na lesy hospodárske, lesy ochranné a lesy osobitného určenia. V rámci Trenčianskeho kraja sú dominantné hospodárske lesy, ktoré sa nachádzajú na výmere 170 609 ha, čo predstavuje 79,35 % z celkovej porastovej pôdy. Hospodárske lesy plnia rôzne funkcie, okrem produkčnej aj protieróznu, vodohospodársku, protiimisnú a ďalšie funkcie. Ochranné lesy tvoria 16,74 %, pričom najväčší podiel ochranných lesov sa nachádza v okrese Nové Mesto nad Váhom 24,95 % a najmenej ochranných lesov sa nachádza v okrese Bánovce nad Bebravou 5,07 %. Lesy osobitného určenia plnia špecifické funkcie, pre ktorých zabezpečenie je potrebná zmena v režime hospodárenia. V Trenčianskom kraji sa tvoria tieto lesy 3,90 % celkovej porastovej plochy, pričom táto kategória je najviac zastúpená v okrese Partizánske 22,91 %, najmenej v okrese Považská Bystrica 0,08 % a v okresoch Bánovce nad Bebravou a Ilava nie sú vôbec zastúpené. Prehľad jednotlivých kategórií lesov podľa okresov sa nachádza v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 153 Prehľad kategórií lesa podľa okresov

Okres	Hospodárske lesy	Ochranné lesy	Lesy osob. Určenia	Spolu:
Bánovce nad Bebravou	18 160	5 152	67	23 379
Ilava	14 949	3 457	0	18 406
Myjava	8 811	1 758	0	10 569
Nové Mesto nad Váhom	15 729	5 370	351	21 450
Partizánske	8 396	1 806	3 050	13 252
Považská Bystrica	22 283	5 355	22	27 660

Okres	Hospodárske lesy	Ochranné lesy	Lesy osob. Určenia	Spolu:
Prievidza	38 135	9 070	3 723	50 928
Púchov	18 294	987	85	19 366
Trenčín	25 852	3 046	1 095	29 993
Trenčiansky kraj	170 609	36 001	8 393	215 003

Zdroj: NLC, 2009

Lesy na území kraja obhospodarujú Lesy, š.p. Banská Bystrica prostredníctvom svojich odštepných lesných závodov. Okrem lesov vo vlastníctve štátu obhospodarujú i lesy v nájme od vlastníkov, ktorým už boli vydané a zatiaľ i lesy, kde vlastníctvo a užívacie práva neboli doteraz usporiadané. Ďalej lesy obhospodaruje rezort MO SR (vojenské lesy). Ďalší subjekt, ktorý obhospodaruje lesy prostredníctvom odborných lesných hospodárov sú neštátne lesy (súkromné, spoločenské, mestské a obecné a pod.). Z nasledujúcej tabuľky vyplýva, že v Trenčianskom kraji sa nachádza 39 % lesov vo vlastníctve štátu a 61 % lesov vo vlastníctve neštátnych subjektov, pričom najviac lesov vlastní spoločnosť 47 % a súkromníci 35 %.

Tab. 154 Prehľad vlastníckych pomerov

Okres	Neurčiteľné	Štátne	Súkromné	Spoločenské	Cirkevné	Družstevné	Obecné	Spolu
Bánovce nad Bebravou	4 471	6 925	2 683	6 905	1 912	0	483	23 379
Ilava	87	6 398	4 455	6 943	81	406	37	18 407
Myjava	3 137	281	178	806	0	0	6 168	10 570
Nové Mesto n. V.	5 875	5 785	2 171	5 190	318	0	2 111	21 450
Partizánske	1 064	9 005	294	2 204	555	130	0	13 252
Považská Bystrica	359	2 929	11 207	10 007	153	0	3 005	27 660
Prievidza	8 861	13 580	9 099	14 110	3 939	441	897	50 927
Púchov	137	3 339	10 841	4 408	226	0	416	19 367
Trenčín	2 090	10 535	4 831	10 751	648	0	1 138	29 993
Trenčiansky kraj	26 081	58 777	45 759	61 324	7 832	977	14 255	215 005

Zdroj: NLC, 2009

Z hľadiska zmiešania lesov prevládajú v Trenčianskom kraji listnaté lesy (27,73 %), zmiešané lesy (6,23 %) a lesy prevažne listnaté (5,90 %). Lesy ihličnaté predstavujú 4,49 % plochy lesného pôdneho fondu, čo možno považovať za pozitívny jav, nakoľko pre väčšinu územia sú podľa potenciálnej prirodzenej vegetácie typické dubovo-hrabové, bukové a bukovo-jedľové lesy.

Tab. 155 Prehľad zmiešania drevín

Okres	Ihličnaté		Listnaté		Prevažne ihličnaté		Prevažne listnaté		Zmiešané		Spolu:
	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)
Bánovce n. Bebr.	992	4,2	15 343	66,3	745	3,2	3 374	14,6	2 655	11,4	23 109
Ilava	1 214	6,6	10 759	58,6	970	5,2	2 786	15,1	2 624	14,3	18 353
Myjava	978	9,2	5 658	53,6	834	7,9	1 739	16,4	1 339	12,7	10 548

Okres	Ihličnaté		Listnaté		Prevažne ihličnaté		Prevažne listnaté		Zmiešané		Spolu:
	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)	(%)	výmera (ha)
Nové Mesto n. V.	1100	5,1	15262	71,3	849	3,9	2196	10,2	1978	9,2	21 385
Partizánske	355	2,6	10 247	77,6	286	2,1	1 495	11,3	817	6,1	13 200
Považská Bystrica	9 026	32,6	9 465	34,2	2 703	9,7	2 624	9,5	3 792	13,7	27 610
Prievidza	3 896	7,6	29 246	57,6	2 813	5,5	6 424	12,6	8 356	16,4	50 735
Púchov	3 580	18,7	8 008	41,8	2 261	11,8	1 947	10,1	3 345	17,4	19 141
Trenčín	895	3,0	20 873	70,0	942	3,1	3 959	13,2	3 140	10,5	29 809
Spolu:	22 036	4,8	124 861	27,7	12 403	2,7	26 544	5,9	28 046	6,2	213 890

Zdroj: NLC, 2009

Priaznivé rozloženie lesných porastov podľa veku, pomer jednotlivých kategórií lesa a nové ekologické chápanie hospodárenia v lesoch sú predpokladom pre vyvážený rozvoj drevospracujúceho priemyslu, rekreácie, ochrany a tvorby krajiny.

Pri hodnotení plošného rozloženia lesov v území kraja sa výrazne prejavuje vplyv civilizačného tlaku na krajinu. Územie nív riek sú úplne zbavené väčších komplexov lesov, ktoré pokrývajú predhoria a horské svahy Bielych a Malých Karpát, Považského Inovca a Strážovských vrchov. Kvalitu lesných porastov a ich ekologickú funkciu podporuje skutočnosť, že v území kraja je vyhlásených 5 Chránených krajinných oblastí.

V drevinnej skladbe dominujú listnaté dreviny s prevahou buka - 47 %, z ihličnatých drevín prevláda smrek - 9 %. Táto drevinná skladba lesných porastov je doplnená dubom, hrabom, javorom, borovicou, červeným smrekom, jaseňom a ďalšími drevinami.

Lesné porasty v území okresu vykazujú pomerne vysokú ekologickú stabilitu a takmer prirodzené spoločenstvá lesných ekosystémov. V týchto spoločenstvách sa nachádzajú kvalitní jedinci lesných drevín s genofondovými vlastnosťami, ktoré ich predurčujú na zber semena.

Jedným zo strategických cieľov lesníctva na Slovensku je zachovanie lesov, t.j. udržanie a postupné zvýšenie výmery lesných porastov a lesnatosti ako významného predpokladu z hľadiska ekologickej rovnováhy a stability krajiny. Tento zámer je potrebné realizovať aj prostredníctvom zalesňovania pôd, ktoré nie je vhodné využívať na poľnohospodársku výrobu.

Stav lesných porastov úzko súvisí so spôsobmi a metódami používanými pri ich obhospodarovaní. Veľká intenzita ťažby spolu so znižovaním rubného veku, nevhodná veková a druhová štruktúra, veľkoplošné holoruby, príliš hustá dopravná sieť, drastické metódy približovania, celoplošná príprava pôdy pri obnove ovplyvňujú stabilitu lesov, ich produkčný potenciál, znižujú biologickú hodnotu lesov a narúšajú plnenie mimoprodukčných, pôdoochranných funkcií lesa.

Prioritne je potrebné pri zlepšovaní stavu lesov ako mimoriadne významnej zložky životného prostredia, zamerať sa na zavádzanie ekologických systémov hospodárenia. Tento trend musí byť ustanovený v čo najkratšom časovom horizonte, pretože pozitívne prejavy ich pôsobenia sa vzhľadom na relatívne dlhý vývin lesných ekosystémov prejavajú až v neskoršom časovom období.

Okres Bánovce nad Bebravou - lesy sú rozložené v Strážovských vrchoch a svahoch Považského Inovca majú charakter listnatých lesov dubo-hrabín, kde typické bučiny tvoria porasty až vo vrcholových hrebeňoch. V nive rieky Bebravy sú menšie skupiny tvrdého lužného lesa a jelšových podhorských lesov pozdĺž vodných prítokov. Hlavnou drevinou je buk - 44 %, dub - 24 %, borovica – 14 % a hrab - 4 %. Lesné porasty sú zaradené do LHC Slatina nad Bebravou, Kšinná, Patrovec, Opatová, Topoľčany a Uhrovec. V rámci kategórií lesa sa v území nachádzaj vysoký podiel hospodárskych lesov 78 %, ochranných lesov 22 % a lesov osobitného určenia len nepatrných 0,29 %.

Tab. 156 Štruktúra lesov v okrese Bánovce nad Bebravou

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesna-tosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Bánovce nad Bebravou	23 379	50,63	23 109	269	18 160	5 152	67	1 017 861	4 261 604

Zdroj: NLC, 2009

Okres Ilava - lesné porasty sú sústredené najmä do horských a podhorských častí Bielych Karpát a Strážovských vrchov. V lesných porastoch prevažujú listnaté dreviny - buk 55 %, smrek – 14 %, borovica - 9 % a dub - 8 %. V nive Váhu sú zvyšky tvrdých lužných lesov s dubom zimným, topoľom šedým, jaseňom a najmä agátom bielym. Lesné porasty patria do LHC Beluša, Dubnica, Ilava, Lednické Rovne, Lieskovec, Ľuborča, Opatová, Valaská Belá a Vsetín.

Tab. 157 Štruktúra lesov v okrese Ilava

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesna-tosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Ilava	18 406	51,34	18 353	54	14 949	3 457	0	1 635 182	3 084 408

Zdroj: NLC, 2009

Okres Myjava - lesné porasty Malých Karpát, Bielych Karpát a Myjavskej pahorkatiny sú prevažne listnaté s prevahou - buk 42 %, borovica 20 %, dub 17 % a smrek 7 %. Lesné porasty sú zaradené do LHC Dechtice, Holíč, Myjava, Stará Turá a Vrbovce. V okrese Myjava je evidovaných najmenšie množstvo zásob dreva 2 844 631 m³/ha, čo predstavuje len 5,5 % celkových zásob dreva v Trenčianskom kraji.

Tab. 158 Štruktúra lesov v okrese Myjava

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesna-tosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Myjava	10 569	32,28	10 548	22	8 811	1 758	0	928 253	1 916 378

Zdroj: NLC, 2009

Okres Nové Mesto nad Váhom - lesné porasty severnej časti Malých Karpát, južných častí Bielych Karpát a Považského Inovca s prevahou tvrdých listnatých drevín - buk 34 %, dub 30 %, borovica 11 % a hrab 7 %. V nive Váhu sú to zvyšky prechodných a tvrdých lužných lesov s topoľom šedým, vrbou, jelšou lepkavou, dubom letným a agátom bielym.

Lesné porasty patria do LHC Drietoma, Kočovce, Moravany, Nové Mesto nad Váhom, Stará Turá, Topoľčany, Trenčianske Stankovce. V okrese Partizánske obhospodaruje štát 76 % lesov, čo je najvyšší podiel za celý Trenčiansky kraj.

Tab. 159 Štruktúra lesov v okrese Nové Mesto nad Váhom

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesnatosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Nové Mesto nad Váhom	21 450	36,98	21 385	65	15 729	5 370	351	1 121 142	3 849 960

Zdroj: NLC, 2009

Okres Partizánske - lesné porasty Trábečského pohoria a nivy rieky Nitry sú prevažne listnaté. V nive a predhorí sú to najmä dubo-hrabiny s prevahou duba, hrabu a agátu a miestne s borovicou. Horské polohy sú tvorené dubo-bučinami a bučinami s prímiesou smreka a až ojedinele jedle. Celkove v drevinnej skladbe lesov okresu dominuje dub - 41 %, buk - 24 %, hrab - 10 %, borovica - 9 %. Lesy patria do LHC Partizánske, Skýcov, Topoľčianky, Uhrovec a Vestenice. V okrese Partizánske je evidovaná najväčšia rozloha ochranných lesov (14 %) a lesov osobitného určenia (23 %) v rámci Trenčianskeho kraja. Podľa krajskej štatistiky predstavujú lesy osobitného určenia len 3,8 % rozlohy kraja. V rámci Trenčianskeho kraja je v okrese Partizánske evidovaných až 76 % lesa vo vlastníctve štátu, pričom krajský podiel štátnych lesov v kraji predstavuje 39 %.

Tab. 160 Štruktúra lesov v okrese Partizánske

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesnatosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Partizánske	13 252	44,00	13 200	53	8 396	1 806	3 050	413 114	2 564 350

Zdroj: NLC, 2009

Okres Považská Bystrica - lesné porasty Bielych Karpát a Strážovských vrchov, kde sú v prevahe ihličnaté dreviny smrek 30 %, borovica 20 %, jedľa 3 % a buk 39 %. Lesné porasty sú zaradené do LHC Beluša, Mariková, Papradno, Prečín, Rajec a Rajecké Teplice. Je to najlesnatejší okres Trenčianskeho kraja so 60 %-nou lesnatosťou. V rámci Trenčianskeho kraja je v okrese Považská Bystrica evidovaných až 88 % lesa vo vlastníctve neštátnych subjektov, pričom krajský podiel neštátnych lesov v kraji predstavuje 61 %. V rámci vlastníctva má okres Považská Bystrica najnižší podiel lesov vo vlastníctve štátu (12 %), pričom v rámci neštátnych subjektov majú najvyšší podiel súkromníci (40 %) a spoločenstvá (36 %).

Tab. 161 Štruktúra lesov v okrese Považská Bystrica

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesnatosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Považská Bystrica	27 660	59,72	27 611	50	22 283	5 355	22	4 342 066	2 273 413

Zdroj: NLC, 2009

Okres Prievidza - sú to lesné porasty Strážovských vrchov a Vtáčnika, kde spoločenstvá dubo - hrabín vystupujú do bučín. Je to druhý najlesnatejší okres Trenčianskeho kraja. Zastúpenie listnatých a ihličnatých drevín je vyrovnané, pričom najväčšie zastúpenie má buk - 39 %, smrek

30 %, borovica 20 % a jedľa 3 %. Lesné porasty patria do LHC Horná Štubňa, Jánova Lehota, Magura, Nitrianske Pravno, Nitrianske Rudno, Partizánske, Prievidza, Ráztočno, Valalská Belá a Vestenice. Zdravotný stav lesov v okrese nie je priaznivý a poškodenie vegetačných orgánov presahuje najvyššiu hodnotu v rámci Trenčianskeho kraja.

V rámci zhodnotenia zásob dreva, v okrese Prievidza sa nachádza najviac zásob dreva 10 956 281 m³/ha, čo predstavuje 21 % celkových zásob dreva v Trenčianskom kraji.

Tab. 162 Štruktúra lesov v okrese Prievidza

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesna-tosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Prievidza	50 928	53,06	50 735	193	38 135	9 070	3 723	3 466 297	7 489 984

Zdroj: NLC, 2009

Okres Púchov - lesné porasty prechádzajú z Bielych Karpát cez nivu Váhu až do Strážovských vrchov. V lesoch je už viditeľná takmer rovnováha v zastúpení ihličnatých a listnatých drevín. V drevinnej skladbe je to hlavne smrek - 35 %, jedľa - 8 %, bor - 8 %, smrekovec - 5 %, buk - 27 %, dub - 12 %, hrab - 5 %.

Z celkovej výmery LPF obhospodarujú štátne lesy 12 940 ha, spoločenstvá 3 854 ha, súkromné lesy 1 773 ha. Lesné porasty sú začlenené do LHC Beluša, Ilava, Lednické Rovne, Lúky pod Makytou, Mariková a Vsetín.

V okrese majú najväčšiu rozlohu hospodárske lesy 18 294 ha (94,46 %), do kategórie ochranných lesov sú zaradené porasty chrániace pôdu pred vodnou a veternou eróziou v územiach s extrémnou svahovitosťou o celkovej výmere 987 ha (5,07 %). Do kategórie lesov osobitného určenia sú zaradené kúpeľné lesy, prímestské lesy a iné lesy osobitného určenia s výmerou 85 ha (0,44 %). V rámci Trenčianskeho kraja sa v okrese nachádza 1,17 % plochy bez porastu.

Tab. 163 Štruktúra lesov v okrese Púchov

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesna-tosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Púchov	19 366	51,59	19 141	226	18 294	987	85	3 091 550	2 165 493

Zdroj: NLC, 2009

Okres Trenčín - lesné porasty Bielych Karpát, Považského Inovca a Strážovských vrchov sú prevažne listnaté s prevahou - buk 47 %, dub 18 %, hrab 7 %, smrek 9 %, bor 8 %. V nive Váhu sú to zvyšky prechodných lužných lesov s topoľom, vrbou a agátom bielym, dubom zimným, jaseňom a jelšou lepkavou. Lesné porasty sú začlenené do LHC Dolná Súča, Drietoma, Ilava, Ľuborča, Nové Mesto nad Váhom, Opatová, Patrovec, Slatina nad Bebravou a Trenčianske Stankovce. LPF obhospodarujú štátne lesy na 42 % výmery a spoločenstvá a súkromníci na 58 % výmery lesov. Z lesov osobitného určenia má význam najmä kúpeľný les v Trenčianskych Tepliciach a lesopark Brezina v Trenčíne o rozlohe 212,68 ha.

Tab. 164 Štruktúra lesov v okrese Trenčín

Okres	Rozloha LPF (ha)	Lesnatosť (%)	Výmera LPF		Kategória			Zásoba dreva v m ³ /ha	
			porast	holina	H	O	U	ihlič.	listn.
Trenčín	29 993	44,45	29 810	183	25 852	3 046	1 095	1 728 393	6 543 428

Zdroj: NLC, 2009

2.8.5.2 Ekologické zásady obhospodarovania lesov

V rámci rozvoja lesníctva na Slovensku sa veľký dôraz kladie na ekologické obhospodarovanie lesov. Ide o súbor opatrení na postupnú elimináciu negatívnych vplyvov antropogénnej činnosti, najmä imisií, záchranu a zachovanie genofondu lesných drevín, uplatnenie diferencovaných spôsobov obhospodarovania, zvýšenie podielu prirodzenej obnovy, uplatňovanie lesnej techniky a celých výrobných technológií vhodných z ekologického hľadiska, uplatňovanie integrovaných metód ochrany lesov a pôd.

Ide najmä o uplatnenie aktivít zameraných na zvýšenie vitality a ekologickej stability lesov biologizáciou, resp. ekologizáciou lesného hospodárstva, rešpektovaním prírodnej podstaty lesa v tzv. prirodzenom lesnom hospodárstve.

Komplexná ochrana proti abiotickým, biotickým a antropogénnym škodlivým činiteľom je základnou súčasťou ekologizácie lesov, najmä z dôvodu, že v dôsledku vplyvu človeka na prírodné prostredie narastá negatívny vplyv škodlivých činiteľov. Nahradením chemických prípravkov (prostriedkov) s negatívnymi účinkami na prírodné prostredie biologickými alebo integrovanými metódami boja.

Ťažbovo-výrobný a dopravný proces je osobitne významnou činnosťou v lesníctve. Je potrebné zásadne riešiť problematiku ťažby dreva a v jej nadväznosti formy získavania úžitkov z lesných porastov, najmä vo vzťahu k zabezpečeniu komplexnej starostlivosti o les v neštátnych, ale aj štátnych lesoch. Je potrebné znížiť negatívne dôsledky približovania dreva na lesné porasty, predovšetkým zvýšením technologickej disciplíny, postupnou zmenou štruktúry približovacích prostriedkov, zvýšením podielu lanových systémov pri približovaní dreva, ľahkých lesných kolesových ťahačov a vyťahovačov.

Takto uplatnenými procesmi sa výrazne posilní využívanie lesa z hľadiska protierózneho, vodochranného, rekreačného, poľovného a ochrany prírody.

Strategické ciele Koncepcie pôdohospodárstva na roky 2007 – 2013

- dlhodobé zlepšenie konkurencieschopnosti lesného hospodárstva (ďalej len LH) a zvýšené poskytovanie lesných produktov, tovarov a služieb (ekonomický cieľ),
- zachovanie a rozšírenie biologickej rozmanitosti, vitality, zdravia a odolnosti lesných ekosystémov s ohľadom na možný scenár globálnych zmien (ekologický cieľ),
- zvýšenie kvality života prostredníctvom zachovania a zlepšovania sociálnych a kultúrnych aspektov lesov a lesníctva (sociálny cieľ).

Odporúčania

Z analýzy stavu lesov a lesného hospodárstva možno vysloviť nasledovné odporúčania pre ďalšie hospodárenie s lesmi a využívanie ich funkcií v krajine:

- usporiadať prevod medzi PP a LP v súlade s vlastníckymi a užívateľskými vzťahmi a vyriešiť druh kultúr na opustených pôdach v území CHKO Biele Karpaty,
- pri hospodárskych zásahoch v lesných porastoch, najmä v územiach CHKO a plochách, ktoré sú záujmom ochrany prírody používať ekologické spôsoby výchovy, ťažby a obnovy porastov,
- pri obnove lesných porastov nezakladať monokultúry ihličnatých drevín v území CHKO. Stávajúce monokultúry pri obnove zmeniť na zmiešané porasty tak, aby ihličnaté dreviny nepresiahli 50 % zastúpenia v drevinnej skladbe,
- neuvažovať so zakladaním tzv. energetických plantáží v CHKO,
- postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených - približovacích lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch,
- spracovať program revitalizácie vodných tokov, ktoré pretekajú lesnými komplexmi tak, aby nedochádzalo k rýchlemu odtoku,
- zabezpečiť uplatňovanie osobitných režimov v predpisoch LHP na plochách LP vyčlenených pre záujmy ochrany prírody,
- pri povoľovaní stavieb vo vzťahu k hranici lesa (lesného porastu) dodržiavať vzdialenosť minimálne 50 m,
- chrániť lesný pôdny fond pred výstavbou a inou investičnou a neinvestičnou činnosťou zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- osobitne treba zvýšiť ochranu lesa v územiach CHKO a priestoroch ochrany prírody na LPF pri umiestňovaní stavieb, ktoré nemajú charakter verejnoprospešný a sú zamerané najmä na rekreáciu a CR,
- po dohode s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov v území nivy riek Váh, Nitra, Bebrava, atď., najmä okolo vlastného toku rieky, založiť plochy lesných porastov zo stanovištno zodpovedajúcich drevín, ktoré budú plniť najmä ekostabilizačno-produkčnú funkciu v krajine,
- uplatňovať jemnejšie formy obnovy lesných porastov s cieľom minimalizovať holoruby, vykonať inventarizáciu všetkých LHP predpísaných obnovných spôsobov a tam, kde to podmienky a stav porastov umožňujú, prejsť k náhrade holorubnej formy obnovy na formu podrastovú,
- výchovou porastov zvyšovať odolnosť, zdravotný stav lesných porastov a ich referenčnú schopnosť,
- porasty nevhodnej drevinnej skladby a zlej proveniencie odbornými obnovnými zásahmi postupne v zmysle LHP premieňať na hospodárske lesy štandardnej kvality,
- pravidelným a dôsledným spracovávaním kalamity zvyšovať úroveň hygieny porastov,
- prednostné riešenie erózných situácií v rámci pozemkových úprav a v tvorbe Miestnych územných systémov ekologickej stability cez obnovu remízok, protierózných pásov a vetrolamov,
- uplatňovať integrovanú ochranu lesov pre zvyšovanie stability lesných ekosystémov,
- preferovať zastúpenie listnatých drevín pred ihličnatými,
- v porastoch s vhodným drevinovým zložením a štruktúrou používať podrastový a výberkový hospodársky spôsob,
- preferovať používanie lánových systémov na extrémnych stanovištiach a tak obmedziť utláčanie pôdy a podrastu na minimum,

- využiť chemizáciu lesných porastov len v minimálnej miere na likvidáciu podkôrneho hmyzu, listožravého hmyzu a ochranu kultúr proti ohryzu a lúpaniu zverou,
- rekreačnú funkciu lesov je treba zohľadňovať pri všetkých rekreačných sídlach a rekreačných útvaroch regionálneho a vyššieho významu v súlade s príslušnými právnymi predpismi, s vlastníckymi právami a ekonomickými podmienkami,
- pri obnove používať pôvodné domáce dreviny blízke pôvodným prirodzeným spoločenstvám vhodné pre dané stanovišťa,
- vylúčiť vysádzanie nepôvodných drevín (smrek, borovica, smrekovec) a postupne zrealizovať rekonštrukciu týchto porastov k zloženiu blízkeho pôvodnej vegetácie.

2.9 Rekreácia a cestovný ruch

2.9.1 Základné východiská a predpoklady rozvoja

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR (MH SR 2005 – Ústav turizmu, AUREX s.r.o.), patrí Trenčiansky samosprávny kraj do viacerých územných regiónov cestovného ruchu.

Okresy Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava a južná časť okresu Púchov patria do Stredopovažského regiónu cestovného ruchu, ktorý je tak v strednodobom ako aj dlhodobom horizonte začlenený do II. kategórie s národným významom, pričom územie mesta Trenčín a trenčianskych Teplíc a južná časť okresu Nové mesto nad Váhom (vo väzbe na mesto Piešťany) patria do I. kategórie o stupeň vyššej ako región.

Okresy Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Prievidza patria do Hornonitrianskeho regiónu cestovného ruchu, ktorý je v strednodobom horizonte začlenený do III. kategórie s nadregionálnym významom a v dlhodobom horizonte začlenený do II. kategórie s národným významom, pričom mesto Prievidza – Bojnice patria do I. kategórie o stupeň vyššej ako región.

Okresy Považská Bystrica a časť okresu Púchov patria do Severopovažského regiónu cestovného ruchu, ktorý je tak v strednodobom ako aj v dlhodobom horizonte je klasifikovaný ako s medzinárodným významom a začlenený do I. kategórie.

Pre územie Trenčianskeho kraja bol vypracovaný dokument Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov.

V zmysle uvedeného dokumentu možno vyčleniť **4 oblasti**, respektíve regióny s prislúchajúcim zázemím, kde je v súčasnosti perspektívny rozvoj cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji

(obrázok č. 1). Sú to oblasti:

- **Trenčianskoteplická oblasť** s rozvinutým kúpeľným turizmom, mestským turizmom, kongresovým, výstavným a veľtrhovým cestovným ruchom (Trenčín a Trenčianske Teplice s okolím),
- **Púchovsko – Považskobystrická oblasť** s rozvinutým mestským turizmom, vidieckou kultúrou,
- letnou turistikou a kúpeľníctvom (Púchov - Nimnica a Považská Bystrica),

- **Myjavsko - Movomestská oblasť** s prevládajúcou vidieckou turistikou, agroturistikou, letnou turistikou (Myjava a myjavské kopanice),
- **Prievidzsko – Handlovská oblasť** s prevládajúcim mestským turizmom, letným turizmom a cestovnom ruchu založenom na technických pamiatkach (baníctvo a dobývanie – Prievidza a Handlová s okolím).

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR, vo väzbe na prírodné, kultúrno-historické danosti majú jednotlivé regióny cestovného ruchu predpoklady pre rozvoj nasledovných foriem turizmu:

- Letný cestovný ruch,
- kúpeľný cestovný ruch,
- zimný cestovný ruch,
- kultúrny a mestský cestovný ruch,
- kongresový cestovný ruch
- vidiecky cestovný ruch a agroturistika

Potenciál územia regiónu charakterizujú rozvinuté podmienky pre kúpeľný cestovný ruch, letný pobyt pri vode, horskú turistiku a rekreáciu, vidiecky turizmus a v menšej miere aj zimné športy. Rezervy sú najmä vo využití kultúrno-historického potenciálu pre poznávací turizmus.

Pozícia kraja je veľmi priaznivá z hľadiska významného zahraničného cestovného ruchu, ktorého cieľom sú predovšetkým kúpeľné miesta Trenčianske Teplice, Bojnice a Nimnica dosahujú nadregionálny význam. Pre rozvoj medzinárodného cestovného ruchu je dôležitá poloha kraja na diaľnici, s budúcim napojením na Českú republiku a prepojením na územie stredného a východného Slovenska.

Rozvoj aktívneho zahraničného CR budú ovplyvňovať rôzne faktory, najmä však:

- dostatočná propagácia Slovenska,
- úroveň ubytovacích zariadení a doplnkovej vybavenosti, zodpovedajúca európskemu štandardu
- zásadné vylepšenie komunikačnej, najmä dopravnej infraštruktúry.

Pre zlepšenie a zvýšenie úrovne propagácie daností územia Trenčianskeho kraja z hľadiska rozvoj cestovného ruchu, boli zriadené Turistické informačné kancelárie. Na Slovenku sú TIC združené do Asociácie informačných centier Slovenska. Asociácia oficiálne uvádza 7 svojich členov v rámci Trenčianskeho kraja.

- **Dohňany** - Česko-slovenské regionálne informačné a spoločenské centrum Púchovskej doliny,
- **Handlová** - Turisticko informačná kancelária ZOHD,
- **Nové Mesto Nad Váhom** – Turisticko informačná kancelária ZOHD Nové Mesto nad Váhom,
- **Považská Bystrica** - PX CENTRUM Turistická informačná kancelária,
- **Prievidza** - Turistická informačná kancelária Prievidza,
- **Trenčín** - Kultúrno-informačné centrum Trenčín,
- **Trenčín** - Slovensko-české infocentrum Kohútka,

Okrem TIC sú významnými realizátormi aktivít cestovného ruchu v TSK aj miestne akčné skupiny, ktoré sa výraznou mierou spolupodieľajú na jeho rozvoji. Sú to nasledovné skupiny:

- Kopaničiarsky región – MAS
- MAS mikroregiónu Teplička
- MAS Vršatec
- Naše Považie

Tab. 165 Kapacity a výkony ubytovacích zariadení cestovného ruchu v Trenčianskom kraji podľa okresov za roky 2010 - 2015 (počet zariadení, počet lôžok)

Okres	Počet ubytov. zariadení						Počet lôžok spolu					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bánovce nad Bebravou	10	10	7	7	7	8	242	242	166	166	179	232
Ilava	12	12	12	11	10	11	657	659	652	557	565	439
Myjava	9	9	9	12	13	14	362	362	343	276	772	778
Nové Mesto nad Váhom	26	26	24	21	20	26	2810	2810	2749	2455	1201	1417
Partizánske	11	12	15	14	14	15	284	294	362	285	286	288
Považská Bystrica	16	16	18	18	18	19	1062	1062	965	965	967	986
Prievidza	88	86	91	83	77	98	4843	4804	4780	5149	4856	5300
Púchov	19	18	22	60	56	75	991	986	1191	1162	1149	1425
Trenčín	62	60	61	1 441	1 652	1 616	3417	4075	3486	3382	3316	4116
Trenč. kraj	253	249	259	246	234	288	14 668	15 297	14 694	14 397	13 291	14 981

Zdroj: ŠÚ SR pracovisko Trenčín

Tab. 166 Kapacity návštevníkov v ubytovacích zariadeniach CR v Trenčianskom kraji podľa okresov za roky 2010 - 2015 (počet prenocovaní)

Okres	Počet návštevníkov v ubytov. zariadeniach						Počet prenospolu					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bánovce nad Bebravou	4922	4088	3320	3242	2926	3026	11882	8713	6064	6938	5312	7369
Ilava	6135	5524	4317	3102	3590	7834	11497	11954	9990	7106	8199	19366
Myjava	8290	8119	8223	8155	7814	8123	18546	15614	17836	18015	14730	15260
Nové Mesto nad Váhom	20823	19287	18498	19977	18534	20512	39590	36098	33455	37152	36232	41401
Partizánske	3968	5616	5239	3647	3722	3229	7407	10323	9573	6355	6536	5596
Považská Bystrica	15625	14462	18255	18172	24141	15232	37558	28713	35128	35793	41946	37397
Prievidza	78080	74457	75457	72683	67896	85525	379520	340877	348835	338101	338792	388520
Púchov	24462	27388	27726	28578	30837	36567	119010	126421	133968	145729	144936	160995
Trenčín	85183	80711	82998	80780	84681	97312	347927	349748	369815	377354	390470	432614

Okres	Počet návštevníkov v ubytov. zariadeniach						Počet prenospolu					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Trenč. kraj	247488	240652	244033	238336	244114	274360	972937	928461	964664	972493	987153	1108518

Zdroj: ŠÚ SR pracovisko Trenčín

Prírodné podmienky územia regiónu umožňujú celoročný cestovný ruch a rekreáciu s prevahou letnej sezóny. V súčasnosti sa využívajú hlavne:

- pre pobyt pri vode - vodné plochy Pažiť VN Prusy (okres Bánovce nad Bebravou), Bolešov (Okres Ilava), Zelená voda, Dubník I., II. (okres Nové Mesto nad Váhom), Stará Myjava (okres Myjava), Veľké Uherce (okres Partizánske), Nosická priehrada - Udiča (okres Považská Bystrica), Nitrianske Rudno (okres Prievidza), Opatovská dolina, VN Baračka (okres Trenčín), štrkoviská Dubnica nad Váhom, Prejta (okres Ilava) a ďalšie,
- Pretrvávajúcim problémom je nevyhovujúca kvalita vody, ktorá umožňuje v prevažnej časti lokalít iba využitie na vodné športy a len obmedzene aj na kúpanie,
- termálne kúpaliská - TK Bánovce nad Bebravou-Pažiť, Partizánske-Malé Bielice, Bystričany-Chalmová (okres Prievidza), Bojnice (okres Prievidza), Belušké Slatiny (okres Púchov),
- pre letný pobyt v prírode - strediská Opatovská dolina, Kamenická dolina, Kálnická dolina, Pod Ostrým vrchom, Pod Tlstou horou (okres Trenčín), stredisko Striebornica, Jankov vršok (okres Bánovce nad Bebravou), stredisko Vršatské Podhradie (okres Ilava), strediská Kálnická dolina, Modrová dolina, Bezovec (v okrese Nové Mesto nad Váhom), Matejková dolina (okres Myjava), Veľký Klíž-Slače (okres Partizánske), strediská Horná Mariková a Manínska tiesňava, základňa Papradno-Podjavorník (okres Považská Bystrica), stredisko Belušké Slatiny, Lazy pod Makytou-Čertov (okres Púchov), strediská Bojnice-Vendelín, Chvojnická dolina, Horná Ves-Lômy, Handlová-Remata (okres Prievidza),
- pre letnú turistiku - turistické trasy v pohoriach Malé a Biele Karpaty, Považský Inovec, Strážovské vrchy, Javorníky,
- pre zimné športy - strediská zimných športov Veľká Javorina, Bezovec (okres Nové Mesto nad Váhom), Inovec, Pod Ostrým vrchom- mimo prevádzky (okres Trenčín), Fačkovské sedlo, Homôlka, Poruba, Kľačno, Remata, Cigeľ Priedavky-Šabl'ová (okres Prievidza), Zliechov (okres Ilava), Lysá pod Makytou-Čertov, Mojtín (okres Púchov), Stará Myjava (okres Myjava), Podjavorník, Horná Mariková (okres Považská Bystrica),
- pre vidiecky turizmus - predovšetkým kopaničiarske oblasti s rozvinutou chalupníckou rekreáciou (Myjavská pahorkatina, Strážovské vrchy, Valaská Belá a okolie, Podkylava, Papradno).

Kultúrno-historický potenciál tvoria hlavne:

- kultúrne pamiatky - hrad Trenčín, zámok Bojnice, hrad Beckov, hrad Čachtice, mohyla M.R.Štefánika na Bradle, obec Uhrovec (hrad, rodný dom Ľ.Štúra, a A. Dubčeka, mohyla na Jankovom vršku), Brezová pod Bradlom, Poruba, kostolík Pomínovec, Považský hrad,
- súbor ľudovej architektúry - Lubina, Bošáca,
- mestská pamiatková rezervácia – Trenčín,
- historická architektúra a atraktivity - Trenčín, Bojnice, Čachtice, Tematínsky hrad, hrad Považská Teplá,
- Mestská pamiatková rezervácia

- pamiatkové zóny vyhlásené (Nové Mesto nad Váhom, Beckov, Nitrianske Pravno,) a navrhované Brezová pod Bradlom – je vyhlásené ochranné pásmo NKP Mohyla na Bradle, Čachtice, Partizánske - funkcionalistický urbanistický celok).

Ako limity, obmedzujúce a usmerňujúce rozvoj rekreácie a cestovného ruchu vystupuje ochrana prírody a opatrenia vyplývajúce z RÚSES-ov. V riešenom území sú vyhlásené chránené krajinné oblasti (CHKO) a územia sústavy NATURA 2000:

- CHKO Malé Karpaty, CHKO Biele Karpaty, CHKO Kysuce, CHKO Ponitrie a CHKO Strážovské vrchy. Rozširovanie lôžkových kapacít na území CHKO je podmienené súhlasom orgánu ochrany prírody,

NATURA 2000 - Chránené vtáčie územia, v zmysle vládou SR schváleného zoznamu CHVÚ Uznesením č. 636/2003. Ide o nasledovné lokality:

- lokalita č.6. Dubnické štrkovisko, lokalita č. 28 Strážovské vrchy, lokalita č. 13 Malá Fatra v okrese Prievidza k. ú. Kľačno, lokalita č. 14 Malé Karpaty.

2.9.1.1 Konceptia rozvoja

Najnovšie trendy v oblasti cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji možno špecifikovať nasledovne:

- Neustále skracovanie si dĺžky dovolenky, viac kratších dovolení do roka (predĺžené víkendy);
- Zvyšuje sa dopyt po dovolenkách na objednávku. Vplýva na to aj väčšia možnosť používania informačných technológií a tzv. Generácia Y;
- Nárast záujmu o nehotelové ubytovanie (penzióny, ubytovanie v súkromí, chaty, drevenice...);
- Presun záujmu z aktívnych dovolení k zážitkovým dovolenkám. Ich cieľom je poskytnúť účastníkovi nové vedomosti a autentické pocity (poznávacie pobyty kultúrno – historických pamiatok, kúpeľno – rekreačné pobyty);
- Rastie počet turistov v poproduktívnom veku, čomu treba prispôbiť aj ponuku (nie však iba z krátkodobého hľadiska);
- Nárast dôležitosti takých turistických aktivít, ktoré sú v súlade s udržateľným rozvojom a férovými trhovými princípmi;
- Rast záujmu o destinácie, kde nie sú ťažkosti pri prechode hraníc;
- Aktívne prežitie dovolení: cykloturistika, adrenalínové športy (rafting, splavy, bungee jumping, jet boating, tandemový sky diving, lezeectvo);
- Agroturistika a vidiecky cestovný ruch;
- Tematicky zamerané náučné okruhy (pivná cesta, vínná cesta, cesta tradičnej kuchyne a výrobkov, náučná cesta krojov a podobne);
- Hipoturistika;
- Lyžovanie a letná turistika v kombinácii napríklad s wellness a kongresovým CR;
- Predstava ideálnej dovolenky (7-14 dňovej) - kombinácia hôr a kúpania v regiónoch a návštev hradov, múzeí, kultúrno - historických pamiatok;
- Znižovanie počtu ubytovacích zariadení, lôžok a izieb;
- Znižovanie počtu prenocovaní domácich a zahraničných návštevníkov v sledovanom území;

- Znižujúca sa kúpyschopnosť domáceho obyvateľstva a absencia doplnkových služieb v cestovnom ruchu;
- Zlá kvalita poskytovaných služieb, zle vyškolený personál, zlý technický stav infraštruktúry cestovného ruchu, slabá informovanosť o cieľovom regióne či stredisku;
- Priemerné výdavky obyvateľa regiónu na domáci dovolenkový pobyt síce rastú, sú však neustále v priemere až trojnásobne nižšie ako výdavky na dovolenkový pobyt v zahraničí;
- Typickou črtou cestovného ruchu v regióne je jeho sezónnosť. Podľa počtu prenocovaní v ubytovacích zariadeniach je najpreferovanejším mesiacom august, nasleduje júl a september, december;
- Záujem zahraničných návštevníkov sa sústreďuje viac na letné športy v strediskách, dovolenky na horách a pri vode, pobyty v kúpeľoch a wellness pobyty, poznávanie pamiatok;
- Stále viac sa bude objavovať zmiešané spotrebné správanie: jeden rok jednoduchá, ďalší rok luxusná dovolenka alebo jeden rok dlhodobá, ďalší rok krátkodobá dovolenka;
- Skúsenosti budú stimulovať turistov k návštevám destinácií, s ktorými boli spokojní v minulosti;
- Bude viac preferovaná mobilita a vzrastie tak dopyt po požičovniach aut, motocyklov a bicyklov;
- Význam kamenných cestovných agentúr klesá, balíky služieb budú stále viac nakupované cez internet;
- Nutnosť identifikácie kraja ako jednotného a uceleného produktu cestovného ruchu (spoločná značka kvality a podobne);
- Vznikajú partnerstvá rozvoja cestovného ruchu;
- Vznikajú organizácie, ktoré zastrešujú klastre cestovného ruchu na celokrajскеj úrovni;
- V oblasti zimných športov je významný nárast low-cost a rekreačného bežeckého lyžovania, ktoré so sebou prináša náklady na udržiavanie trás v rôzne dlhých úsekoch, často aj v urbanizovaných priestoroch;
- Výrazné tendencie posilňovať cykloturistiku aj na medzištátnej úrovni (s Českou republikou).

Všeobecným cieľom rozvoja cestovného ruchu TSK je trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu s pozitívnymi ekonomickými, sociálnymi a environmentálnymi vplyvmi na samotný región, jeho obyvateľov a návštevníkov, zabezpečujúcich spokojnosť turistov v regióne a zároveň prispievajúci k zvyšovaniu životného štandardu miestnej populácie a celého Slovenska.

Na základe zadefinovania si všeobecného cieľa sa dajú určiť **tri špecifické ciele** rozvoja cestovného ruchu Trenčianskeho kraja, ktoré sú špecifikované na základe spracovávanej v rámci dokumentu „Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov“.

- **Špecifický cieľ 1:** Vhodnými prostriedkami podporovať rozvoj domáceho cestovného ruchu, zlepšenie marketingu a infraštruktúry cestovného ruchu;

- **Špecifický cieľ č. 2:** Zadefinovanie existujúcich, kľúčových, jedinečných produktov CR a ich podpora a rozvoj s orientáciou na cieľové trhy;
- **Špecifický cieľ č. 3:** Vytvorenie nových produktov cestovného ruchu s orientáciou na cieľové trhy využívajúc prírodné, kultúrne a historické danosti Trenčianskeho kraja.

Zásady rozvoja rekreácie a cestovného ruchu:

Okres Bánovce nad Bebravou

- V meste Bánovce nad Bebravou rozvíjať prímestskú rekreačnú zónu Pažiť - VN Prusy.
- Podporovať aktivity zoskupenia Podhorie, ktoré združuje obce Podlužany, Timoradza, Krásna Ves, Slatinka nad Bebravou, Slatina nad Bebravou, Šípkov, Čierna Lehota, s cieľom vytvoriť komplexnú ponuku pre návštevníkov s využitím potenciálu pre rozvoj (prírodné podmienky, tradície, ľudové zvyklosti, kultúrno-historické dedičstvo a pod.). V týchto obciach sa orientovať hlavne na rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.
- Podporovať optimálne podmienky pre rozvoj obce Uhrovec ako strediska cestovného ruchu a rekreácie.
- v lokalite Bánovce nad Bebravou – Dvorec uvažovať s umiestnením golfového ihriska s náväznou vybavenosťou.

Okres Ilava

- Podporovať rozvoj v lokalite Bolešov - chata Gilianka, v novonavrhovanej lokalite Dubnica nad Váhom - „Pri Váhu“ v súlade so záujmami ochrany prírody a v novonavrhovanej lokalite Dulov.
- Rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky usmerňovať predovšetkým v obciach Vršatské Podhradie, Krivoklát, Červený Kameň, Košecké Podhradie, Košecké Rovne, Zliechov, Mikušovce, Podhorie.
- Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj obce Zliechov, ako obce - strediska CR a rekreácie.

Okres Myjava

- Využiť optimálne podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu, chalupníckej rekreácie a agroturistiky v obciach Brestovec, Bukovec, Chvojnica, Krajné, Polianka, Stará Myjava, Košariská, Brezová pod Bradlom, Poriadie.
- Podporiť vznik novej rekreačnej lokality pri vodnej nádrži Brezová (k.ú. Brezová pod Bradlom).
- Vytvoriť optimálne podmienky pre rozvoj obce Brezová pod Bradlom ako obce - strediska cestovného ruchu a rekreácie s osobitným prihliadnutím na oblasť mohyly M.R.Štefánika a chaty pod Bradlom (21.07.2009 zapísaná do predstížneho zoznamu Európskeho kultúrneho dedičstva),
- V najvýznamnejšom stredisku Stará Myjava - vodná nádrž usmerňovať skvalitňovanie vybavenosti a rekreačného prostredia vymedzeného rekreačného prostredia v súlade s podmienkami ochrany prírody. Zabezpečenie kvality vody pre kúpanie vyžaduje vyhlásenie pásiem hygienickej ochrany.

Okres Nové Mesto nad Váhom

- V stredisku kúpania a vodných športov nadregionálneho významu Zelená voda, ktoré sa nachádza na území dvoch katastrálnych území (Nové Mesto nad Váhom a Beckov) vytvárať podmienky pre skvalitnenie vybavenosti pre vodné športy v súlade s podmienkami vyplývajúcimi s opatrení pre prvky ÚSES a ochrany vodného zdroja.
- V stredisku kúpania a vodných športov Dubník vytvárať podmienky pre skvalitnenie vybavenosti pre vodné športy (návrh podľa urbanistickej štúdie Rozvoja cestovného ruchu stredného Považia) v súlade so záujmami zlepšenia kvality vody.
- V stredisku Kálnická dolina - areál lyžovania na tráve, uvažovať s rozvojom a rekonštrukciou objektov pri svahu, v lokalite Prostredná dolina uvažovať s rozšírením športovo-rekreačnej zóny pre umiestnenie 18 jamkového golfového ihriska s náväznou vybavenosťou.
- V stredisku zimných športov Veľká Javorina zabezpečiť prevádzku lyžiarskych vlekov, neuvažovať s výstavbou nových ubytovacích zariadení, doriešiť hygienické problémy a rekonštrukciu Holubyho chaty so zachovaním pôvodného charakteru turistickej chaty.
- V stredisku zimných športov Bezovec skvalitniť a doplniť jestvujúcu vybavenosť, riešiť odkanalizovanie a zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou zo zdroja Nová Lehota.
- Vytvoriť podmienky pre realizáciu nového areálu Golfpark v k.ú. Horná Streda, Lúka podľa urbanistickej štúdie (Fi Apel, 1994) s celkovou rozlohou cca 80,0 ha, s výstavbou 18-jamkového golfového ihriska s komplexom ubytovacích, stravovacích a iných klubových zariadení (navrhovaná kapacita 200 lôžok). Nadväzne na Golfpark zabezpečiť výstavbu kempingu s kapacitou 200 stanových jednotiek v navrhovanej samostatnej lokalite.
- Podporovať rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky v obciach Beckov, Nová a Stará Lehota, Lubina, Bzince pod Javorinou, Stará Turá, Nová Bošáca, Vaďovce, Moravské Lieskové, Zemianske Podhradie, Hrádok, Modrová, Horná Streda, Brúnovce, Lúka, Kočovce, Podkylava, ktoré majú najvhodnejšie podmienky.
- Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj obcí Beckov (aj s využitím termálneho vrtu) a Lubina, ako obcí - stredísk cestovného ruchu a rekreácie.

Okres Partizánske

- V najvýznamnejších strediskách Veľké Uherce a Veľký Klíž-Slače usmerňovať skvalitňovanie vybavenosti a rekreačného prostredia v súlade s podmienkami ochrany prírody.
- Vytvárať podmienky pre dobudovanie vybavenosti pre kúpeľný cestovný ruch v záujme prevencie zdravia a relaxácie návštevníkov v areáli termálneho kúpaliska Malé Bielice.
- Podporovať rozvoj obce Klátova Nová Ves a Brodzany ako obce - strediska cestovného ruchu a rekreácie.

Okres Považská Bystrica

- V najvýznamnejších strediskách Manínska tiesňava, Horná Mariková usmerňovať skvalitňovanie vybavenosti a rekreačného prostredia v súlade s podmienkami ochrany prírody.

- Vidiecky turizmus a agroturistiku rozvíjať predovšetkým v obciach Horná Mariková, Dolná Mariková, Papradno, Domaniža, Pružina, Udiča, Dolný Lieskov, Podskalíe, Praznov, pre agroturistiku využiť miestny salaš v Klieštine a salaš v obci Prečín.
- V lokalite Podjavorník využiť vhodné podmienky pre zriadenie klimatických kúpeľov - úpravou jestvujúcich objektov na malé penzióny.

Okres Prievidza

- Podporovať rozvoj miest Bojnice a Prievidze pri využití ich vysokého rekreačného, kultúrno-historického a prírodného potenciálu ako cieľových miest nadregionálneho cestovného ruchu.
- Sídla Nitrianske Rudno, Valaská Belá, Osľany, Čereňany a vo výhľade sídla Nitrianske Pravno, Opatovce nad Nitricou, Lehota pod Vtáčnikom a Bystričany rozvíjať ako sídla významné pre cestovný ruch a rekreáciu, vidiecky turizmus a agroturistiku .
- Usmerňovať rozvoj sídiel Tužiná, Kľačno, Chvojníca, Cígeľ, Podhradie pri Novákoch, Horná Ves, Radobica, Čavoj, Malá Čausa, Šútovce, Dlžín, Seč, Liešťany, Nevidzany, Temeš, Malinová, Pravenec, Poluvsie, Nedožery-Brezany, ako sídiel vhodných najmä pre chalupnícku rekreáciu, vidiecky turizmus a agroturistiku.
- Jestvujúce lokality - stredisko prímestskej rekreácie a CR Bojnice-Vendelín, stredisko letnej rekreácie a cestovného ruchu, Nitrianske Rudno - vodná nádrž, stredisko prímestskej rekreácie a zimných športov Ráztočno-Remeta, horské stredisko zimných športov Kľačno-Chvojnická dolina, stredisko rekreácie a zimných športov Horná Ves-Lômy, stredisko rekreácie a zimných športov Lehota pod Vtáčnikom-Sekaniny, stredisko Fačkovské sedlo/Kľak a stredisko kúpeľného cestovného ruchu Bystričany-Chalмовá, areál Vodný svet Sebedražie rozvíjať ako rekreačné útvary.
- Vytvoriť podmienky pre realizáciu novonavrhovanej prímestskej rekreačnej zóny Nováky-Hôrka-Lehota pod Vtáčnikom, ktorej ťažiskom bude prírodné kúpalisko na báze ťažobných jám a navrhovaný agropark na revitalizovaných plochách poddolovaného územia v k.ú. Koš.
- Rozvoj kúpeľného miesta Bojnice riešiť za predpokladu dodržania ochranného režimu v súlade so zákonom NR SR č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, a v súlade so štatútom kúpeľného miesta, schváleného uznesením vlády SR č. 740 zo dňa 10. októbra 1995.
- Podporovať aktivity mikroregiónu Hornonitrie pri rozvoji vidieckeho cestovného ruchu a cykloturistických trás.
- Kúpeľné miesto Trenčianske Teplice - stanovené Uznesením vlády SR č. 694/1996 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999.

Okres Púchov

- V najvýznamnejších strediskách Lazy pod Makytou-Čertov a Lysá pod Makytou-Dešná usmerňovať skvalitňovanie vybavenosti a rekreačného prostredia v súlade s podmienkami ochrany prírody.
- Podnikateľské aktivity v záujme skvalitnenia a doplnenia vybavenosti orientovať do strediska Belušké Slatiny.

- Vidiecky turizmus a agroturistiku rozvíjať predovšetkým v obciach Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou, Vydrná, Lednica a Mojtín.
- Vytvoriť podmienky pre rozvoj obce Mojtín ako obce - strediska CR a rekreácie.
- Rozvoj kúpeľného miesta Nimnica riešiť za predpokladu dodržania ochranného režimu v súlade so zákonom NR SR č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, a v súlade so štatútom kúpeľného miesta, schváleného uznesením vlády SR č. 830/1997 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999.
- v k.ú. obce Košeca uvažovať s umiestnením golfového ihriska s náväznou vybavenosťou.
- Nepodporovať rozvoj rekreačného využitia lokality Rybníky-Ihrište, ktoré je v rozpore so záujmami ochrany prírody (Ramsarský dohovor o mokradiach).

Okres Trenčín

- Dobudovať športovo rekreačnú zónu Ostrov (časť územia v k.ú. Zamarovce a vytvoriť podmienky pre vytvorenie športovo- rekreačnej zóny Trenčín – Nozdrkovce, lezecký areál v Skalke nad Váhom.
- V meste Trenčín dobudovať komplex hradného areálu, lesoparku a mestského jadra na vzájomne prepojenú atraktívnu zónu, s dostatočným priestorom pre kultúru, umenie, históriu, zábavu, oddych a relaxáciu. V rámci rozvoja aktívneho zahraničného cestovného ruchu prihliadať na špecifické nároky turistov - seniorov (napr. zabezpečenie vhodnej dopravy na hrad a pohyb v areáli hradu).
- V rekreačnom zázemí Trenčianskych Teplíc dobudovať stredisko vodných športov a rekreácie za podmienky vyriešenia dopravného obchvatu a zlepšenia kvality vody vo vodnej nádrži Baračka (t.j. odkanalizovanie obcí Omšenie I. a Dolná Poruba).
- Podporovať rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky hlavne v obciach Dolná Poruba, Motešice, Bobot, Dubodiel, Chocholná-Velčice, Drietoma, Horná Súča, Dolná Súča, Trenčianska Turná, Soblahov, Trenčianske Stankovce, Mníchova Lehota, Trenčianske Jastrabie, Trenčianske Mitice, Svinná, Skala , Selec, Krivosúd-Bodovka, Omšenie.
- Rozvoj kúpeľného miesta Trenčianske Teplice riešiť za predpokladu dodržiavania ochranného režimu v súlade so zákonom NR SR č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, a v súlade s Uznesením vlády SR č. 694/1996 v znení jeho zmeny schválenej uznesením vlády SR č. 456/1999.

2.9.1.2 Cykloturistika

Cyklistická doprava a cykloturistika patrí medzi progresívne, ekologicky šetrné a zdraviu prospešné spôsoby dopravy a druhy športovo-rekreačných aktivít.

Územie Trenčianskeho kraja má rôznorodé podmienky pre rozvoj cykloturistiky od miernych až po náročné, ktoré ponúka terénny reliéf kraja. Na druhej strane existujúce podmienky zaostávajú za potenciálom kraja ako aj súčasná evidovaná sieť cyklotrás vrátane cykloturistickej vybavenosti nezodpovedá potrebám a požiadavkám obyvateľov a návštevníkov kraja.

V rámci evidovanej siete cyklotrás sú zaradené značené existujúce turisticko – cyklistické cesty, navrhované cyklotrasy a doporučené turisticko – cyklistické cesty.

Evidované cyklotrasy vychádzajú z aktuálnych cyklistických máp Slovenska (VKÚ, Harmanec) a zo súčasného platného ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja a aktuálnych stránok internetovej siete venovaných cykloturistike. Evidované turisticko – cyklistické cesty sú vedené /značené prevažne v líniiach existujúcich ciest, prípadne v líniiach poľných ciest.

V návrhu ZaD č.3 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja sú doteraz evidované turisticko – cyklistické cesty doplnené o nové úseky tak, aby vznikol spojitý systém cyklotrás. Navrhovaná sieť turisticko – cyklistických ciest, prepájajúca jednotlivé obce /mestá, lokality s rekreačným, prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom, zabezpečí funkčné a územné, dopravné a rekreačné väzby v krajine:

- pre domácich obyvateľov a pre návštevníkov:
- dopravná /cyklistická preprava obyvateľov za prácou, vzdelaním kultúrou, vybavenosťou (sú uvádzané v rámci kapitoly Doprava), cykloturistické aktivity, horská cyklistika, poznávací turizmus, prímestské rekreačné aktivity, ...)

Hlavným cieľom je:

- vybudovať funkčný, hierarchicky usporiadaný spojitý systém cyklistických trás, prepájajúci obce /mestá, lokality s rekreačným, prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom, vybavený príslušným mobiliárom.

Turisticko – cyklistické cesty určené pre cykloturistiku sú graficky vyznačené vo výkrese **Komplexný urbanistický návrh**.

2.9.2 Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území

Vzhľadom na nadregionálny význam strediska kúpania a vodných športov Zelená voda, zvyšujúce sa tlaky na využitie územia pre rekreačné účely v rámci prímestskej rekreačnej zóny a vo väzbe na stret záujmov týchto aktivít s vymedzenými prvkami krajinnej štruktúry (biocentrum, biokoridor nadregionálneho významu), existenciu vodného zdroja, ako aj skutočnosť, že zóna sa nachádza na území dvoch katastrálnych území (Nové Mesto nad Váhom a Beckov), je potrebné zabezpečiť vypracovanie spoločnej koncepcie funkčného a priestorového usporiadania formou územného plánu zóny, pri dôslednom uplatňovaní a dodržiavaní zásad ochrany prírody a životného prostredia.

2.10 Životné prostredie

Riešené územie VÚC Trenčianskeho kraja je nutné z hľadiska kvality ŽP charakterizovať ako málo až stredne znečistené, najmä časti okresov Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Považská Bystrica, Púchov a to vďaka absencii veľkých zdrojov priemyselnej výroby. Ostatná časť územia kraja okresy Ilava, Bánovce nad Bebravou, Partizánske, ale najmä Prievidza v dôsledku rýchlej industrializácie a následného rozvoja priemyslu a ťažby nerastných surovín sa zaradili medzi silne znečistené územie.

V okrese Prievidza, kde kumulácia a synergické účinky banského, energetického a chemického priemyslu poškodili a znehodnotili všetky zložky životného prostredia sa to najmarkantnejšie prejavuje v oblasti Novák, kde sú lokalizované veľké priemyselné zdroje poškodzujúce životné prostredie ako napr. ENO, NCHZ, Baňa Nováky.

V okrese Ilava sa na negatívnom stave životného prostredia podieľajú najmä podniky ťažkého strojárstva ZŤS a ZVS v Dubnici nad Váhom, najmä znečisťovaním vodných zdrojov trichlóretylénom, chrómom (najväčším v SR), ale aj pôdy.

2.10.1 Ovzdušie

Ovzdušie je jednou z najdôležitejších ale zároveň aj najviac poškodených zložiek životného prostredia. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno-imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva.

Ochrana ovzdušia v Slovenskej republike je zakotvená v zákone č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Kritériá kvality ovzdušia (limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie) sú uvedené vo vyhláške MŽP SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia.

Diferenciácia územia podľa environmentálnej kvality (MŽP SR, SAŽP, 2015) je stanovená v piatich stupňoch. Na území Trenčianskeho kraja sa nachádzajú regióny s nenarušeným prostredím (Bielokarpatský región a Strážovský región), región s mierne narušeným prostredím (Strednopovažský región, Ponitriansky a Tribečský región) s koncentráciou narušeného prostredia v aglomerácii Trenčína (Trenčiansky región). Regióny so silne narušeným prostredím predstavujú Dolnopovažský a Hornonitriansky región.

Prevažná časť emisnej záťaže Trenčianskeho kraja pochádza najmä z regiónu Hornej Nitry. Táto oblasť predstavuje územie celého okresu Prievidza, kde sa vyskytuje znečistené ovzdušie, ktoré môže vo zvýšenej miere vyvolať škodlivé účinky na zdravie obyvateľstva a zložky životného prostredia.

Až v posledných rokoch na základe nových právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia, dôsledku znižovania výroby, ale najmä environmentálnymi opatreniami (odsírenie blokov tepelných elektrární, rekonštrukcia zariadení, náhrada kotlov za fluidné, elektromagnetické a elektrostatické odlučovače a pod.) sa situácia v oblasti čistoty ovzdušia v kraji začína pomaly zlepšovať. Dokumentujú to hodnoty emisií všetkých okresov Trenčianskeho kraja, ako aj hodnoty v najzaťaženejšom okrese, ktorým je Prievidza.

2.10.1.1 Oblasť riadenia kvality ovzdušia

Na základe výsledkov hodnotenia roku 2014 súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, SHMÚ, ako poverená organizácia, navrhol na rok 2015 18 oblastí riadenia kvality ovzdušia v 8 zónach a v 2 aglomeráciách. Vymedzené oblasti zaberajú rozlohu 2 882 km². Na tomto území v roku 2015 žilo 1 447 253 obyvateľov, čo predstavuje 27 % z celkového počtu obyvateľov SR (5 426 252).

Tab. 167 Oblasti riadenia kvality ovzdušia

Aglomerácia/Zóna	Vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia	Znečisťujúca látka	Rozloha (km ²) ¹⁾	Počet obyvateľov ¹⁾
Trenčiansky kraj	Územie mesta okresu Prievidza	PM ₁₀ , PM _{2,5} , BaP	960	135 967
	Územie mesta Trenčín	PM ₁₀ , PM _{2,5}	82	55 698

Zdroj: Informácia o kvalite ovzdušia v Trenčianskom kraji a o podiele jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia na jeho znečisťovaní v roku 2015, Okresný úrad Trenčín, 2015

* PM₁₀ – suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 10 µm s 50 % účinnosťou

* PM_{2,5} – častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 2,5 µm s 50 % účinnosťou

¹⁾ Stav k 31. 12. 2015

Národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia na území Trenčianskeho kraja je tvorená 3 monitorovacími stanicami na území dvoch okresov Prievidza (Prievidza, Bystričany, Handlová) a monitorovacou sieťou mesta Trenčín (Hasičská ulica), ktoré sú vo vlastníctve SHMÚ. Monitorovacie stanice sú účelovo vybavené analyzátormi podľa zdrojov znečistenia v danej lokalite. V severnej časti kraja absentujú automatické monitorovacie stanice, napriek tomu, že sa tam nachádza množstvo významných znečisťovateľov ovzdušia (Cemmac a. s., Horné Srnie; Continental Matador Rubber s. r. o., Púchov; Continental Matador Truck Tires s.r.o., Púchov; Považská cementáreň a. s., Ladce; RONA a. s., Lednické Rovne a ďalší).

Tab. 168 prehľad monitorovacích staníc

Aglomerácia	Názov stanice	PM ₁₀	PM _{2,5}	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pb	Cd	Ni	As	BaP
Trenčiansky kraj	Prievidza, Malonecpalská	x	x	x	x			x	x	x	x	x
	Bystričany, Rozvodňa SSE	x	x		x							
	Handlová, Morovianska cesta	x	x		x							
	Trenčín, Hasičská	x	x	x	x	x	x					

Zdroj: Informácia o kvalite ovzdušia v Trenčianskom kraji a o podiele jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia na jeho znečisťovaní v roku 2015, Okresný úrad Trenčín, 2017

2.10.1.2 Znečistenie základnými znečisťujúcimi látkami

Dominantný podiel na znečistení ovzdušia v Trenčianskeho kraja má energetika, menšie množstvo exhalátov pochádza z chemického priemyslu a lokálnych kúrenísk. Prevažná časť emisnej záťaže v regióne pochádza najmä z regiónu Hornej Nitry (okres Prievidza), kde sú

situované veľké priemyselné zdroje, ktoré sú významnými zástupcami palivovo-energetického a chemického priemyslu v Slovenskej republike.

V nasledovnej tabuľke sa nachádza prehľad emisií základných znečisťujúcich látok v Trenčianskom kraji v rokoch 2009 až 2015.

Tab. 169 Medziročné porovnanie produkcie emisií v Trenčianskom kraji (2009 – 2015)

	<i>TZL</i>	<i>SO₂</i>	<i>NO_x</i>	<i>CO</i>	<i>ΣC</i>	<i>NH₃</i>
2009	939,3	32882,6	6400,8	6204,2	417,8	412,8
2010	740,4	36826,3	5961,8	7229,4	452,4	408,8
2011	822,9	39777,1	6688,6	6694,8	490,1	399,0
2012	767,7	33572,2	5986,5	6399,1	525,6	399,0
2013	830,7	31157,7	5677,6	5984,6	510,7	372,6
2014	910,5	24847,9	5912,5	7531,3	544,7	381,8
2015	1055,9	46908,7	6278,6	6539,0	572,2	375,4
	<i>TZL</i>	<i>SO₂</i>	<i>NO_x</i>	<i>CO</i>	<i>ΣC</i>	<i>NH₃</i>
rozdiel rokov 2009-2008	-185,9	-2776,4	-268,0	575,6	-64,0	-36,6
rozdiel rokov 2010-2009	-198,9	3943,7	-439,0	1025,2	34,6	-4,0
rozdiel rokov 2011-2010	82,4	2950,8	726,8	-534,6	37,8	-9,8
rozdiel rokov 2012-2011	-55,2	-6204,9	-702,1	-295,7	35,4	-0,1
rozdiel rokov 2013-2012	63,0	-2414,5	-308,9	-414,5	-14,9	-26,4
rozdiel rokov 2014-2013	79,8	-6309,8	234,9	1546,7	34,0	9,2
rozdiel rokov 2015-2014	145,4	22060,8	366,1	-992,3	27,5	-6,4
2009 (% nárast, pokles)	-16,5	-7,8	-4,0	10,2	-13,3	-8,1
2010 (% nárast, pokles)	-21,2	12,0	-6,9	16,5	8,3	-1,0
2011 (% nárast, pokles)	11,1	8,0	12,2	-7,4	8,3	-2,4
2012 (% nárast, pokles)	-6,7	-15,6	-10,5	-4,4	7,2	0,0
2013 (% nárast, pokles)	8,2	-7,2	-5,2	-6,5	-2,8	-6,6
2014 (% nárast, pokles)	9,6	-20,3	4,1	25,84	6,7	2,5
2015 (% nárast, pokles)	16,0	88,8	6,2	-13,2	5,1	-1,7

Poznámka: Údaje o množstvách emisií sú v t.rok⁻¹

Zdroj: NEIS

Na základe zhodnotenia množstva emisií základných znečisťujúcich látok v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja možno skonštatovať, že najzaťaženejším okresom je okres Prievidza. V rámci zaťaženia SO₂ sú najviac postihnuté okresy Prievidza a Partizánske, NO₂ okresy Prievidza, Ilava a Trenčín.

Tab. 170 Prehľad množstva emisií základných znečisťujúcich látok podľa okresov (2015)

Názov okresu	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	TZL (t)
Bánovce nad Bebravou	0,7	16,1	14,2	4,8
Ilava	9,1	813,8	2126,1	213,0
Myjava	5,9	36,7	96,6	4,5
Nové Mesto nad Váhom	0,2	32,3	20,5	6,3
Partizánske	8,5	73,9	174,5	11,5

Názov okresu	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	TZL (t)
Považská Bystrica	2,0	94,9	124,9	9,1
Prievidza	46791,5	3958,1	754,1	745,2
Púchov	28,8	384,0	54,0	14,8
Trenčín	62,0	868,8	3174,1	46,7
Spolu:	46908,7	6278,6	6539,0	1055,9

Zdroj: SHMÚ, 2016

2.10.1.3 Zdroje znečisťovania ovzdušia

Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia Trenčianskeho kraja podľa základných znečisťujúcich látok

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad najväčších znečisťovateľov Trenčianskeho kraja podľa jednotlivých znečisťujúcich látok. V roku 2015 bolo v Trenčianskom kraji prevádzkovaných **1560** stacionárnych zdrojov, z ktorých bolo **106** veľkých zdrojov (VZZO) a **1454** stredných zdrojov (SZZO). Ostatné zdroje znečisťovania, tzv. malé zdroje, nie sú v tomto prípade uvedené, pretože sa nachádzajú v kompetencii samosprávy miest a obcí.

Tab. 171 Najväčší znečisťovatelia V Trenčianskom kraji za rok 2015

Tuhé znečisťujúce látky		SO ₂ , SO _x	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
1. Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2-	Zemianske Kostolány	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; - granul.kotly	Zemianske Kostolány
2. Považská cementáreň a.s., výroba cementu	Ladce	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány
3. FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky	Slovenské elektrárne a.s., ENO A-FK 1 -fluidný kotol	Zemianske Kostolány
4. Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány	VETROPACK s.r.o., výroba skla a sklárskych výrobkov	Nemšová
5. TERMONOVA, CTZ Nová Dubnica	Nová Dubnica	HORNONITR. BANE PRIEVIDZA, a. s., kotolňa vých. šachta BH	Handlová
6. Považský cukor a.s., výroba cukru	Trenčianska Teplá	BIOPLYN HOROVCE 3, s. r. o., bioplynová stanica	Horovce
7. Hornonitranske bane PD, kotolňa Východná šachta BH	Handlová	Považská cementáreň, a.s., výroba cementu	Ladce
8. KAMEŇOLOMY, s.r.o., lomy a spracovanie kameňa	Mníchova Lehota	FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky
9. CEMMAC a. s., výroba cementu	Horné Srnie	RONA, a.s., výroba skla a sklárskych výrobkov	Lednické Rovne
10. FORTISCHEM a.s., výroba polymérov	Nováky	BPS Myjava, Bioplynová stanica Myjava	Myjava
NO _x		CO	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
1. Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2-	Zemianske Kostolány	CEMMAC a. s., výroba cementu	Horné Srnie
2. Slovenské elektrárne a. s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány	Považská cementáreň a.s., výroba cementu	Ladce
3. Považská cementáreň a.s., výroba cementu	018 63 Ladce	FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky
4. CEMMAC a. s., výroba cementu	Horné Srnie	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2-	Zemianske Kostolány
5. RONA, a.s., výroba skla a sklár. výrobkov zemný plyn	Lednické Rovne	Považský cukor a.s., výroba cukru	Trenčianska Teplá
6. VETROPACK NEMŠOVÁ s.r.o., výroba skla	Nemšová	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány
7. Slovenské elektrárne a.s., ENO A-FK 1 -fluidný kotol	Zemianske Kostolány	TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica, paroplynový cyklus	Považská Bystrica
8. TEPLÁREŇ, a.s., paroplynový cyklus	Považská Bystrica	Všeobecná úverová banka,a.s., Kotolňa S 3	Brezová pod Bradlom
9. FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky	TSM Partizánske, CTZ 6,81 MW - Šípok biomasa	Partizánske
10. TERMONOVA, CTZ Nová Dubnica	Nová Dubnica	KVARTET, a.s., parná kotolňa - biomasa	Partizánske
NH ₃		TOC	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
1. AGRONOVÁZ, a.s., farma brojlerov	Veľké Bierovce	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4-granul.kotly	Zemianske Kostolány
2. NAVI, spol. s r.o., hydínarska farma	Chalmová	Continental Matador Rubber, s.r.o., výroba a sprac. gumy	Púchov
3. MVDr. Vladimír Rybníkář, veľkovýkrmňa hosp. zvierat	Koš	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány
4. Farma SPP, veľkovýkrmňa hosp. zvierat	Koš	Považská cementáreň, a.s., výroba cementu	018 63 Ladce

Tuhé znečisťujúce látky		SO ₂ , SO _x	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
5. JANEK s.r.o., farma nosníc	Veľké Bierovce	BIOPLYN HOROVCE 3 s. r. o., bioplynová stanica Horovce 3	Horovce
6. FARMA JANEK, spol. s r.o., výkrm brojlerov hydiny	Beluša	BIOPLYN HOROVCE 2 s. r. o., bioplynová stanica Horovce 2	Horovce
7. JANEK s.r.o., hydinárska farma nosníc	Púchov	BIOPLYN BIEROVCE 2 s. r. o., výroba bioplynu	Veľké Bierovce
1. Podnik živočíšnej výroby a.s., Farma Žabokreky	Žabokreky n/Nitrou	Continental Matador Truck Tires s.r.o., výroba NRP	Púchov
2. PD Melčice – Lieskové, chov hovädzieho dobytká	Ivanovce	Scheuch, s. r. o., striekacia kabína so sušením SELAS PLUS	Prievidza
3. KAMENEC, chov hovädzieho dobytká	Bukovec	Bioplyn Horovce, s. r. o., bioplynová stanica Horovce	Horovce

Zdroj: NEIS

Tab. 172 Veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji (rok 2015)

Okres	Počet prevádzkovateľov	Počet zdrojov	Počet veľkých zdrojov zneč. ovzdušia	Počet stredných zdrojov zneč. ovzdušia
Bánovce n/B	50	111	6	105
Ilava	95	152	15	137
Myjava	62	106	3	103
Nové Mesto n/V	137	264	9	255
Partizánske	71	131	13	118
Považská Bystrica	62	90	2	88
Prievidza	151	278	33	245
Púchov	63	89	12	77
Trenčín	184	339	12	327
Spolu	875	1560	106	1454

Zdroj: NEIS

Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia Trenčianskeho kraja podľa okresov

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad najväčších znečisťovateľov podľa okresov Trenčianskeho kraja.

Tab. 173 Veľké zdroje znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v r. 2015

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja		zdroj
okres Bánovce nad Bebravou		
1	Gabor spol. s r.o., Bánovce nad Bebravou	Technológia výroby obuvi
2	POTTINGER STROJE, s.r.o., Bánovce nad Bebravou	Striekaco-sušiaci kabína
3	SPPP Slovakia s.r.o., Bánovce nad Bebravou	Lakovňa vonkajších spätných zrkadiel
4	Voith Industrial Services, s.r.o. Bánovce nad Bebravou	Lakovňa automobilových komponentov LKW
5	Agrovýkrm Rybany s.r.o., Rybany	Chov ošípaných
6	Podnik živočíšnej výroby a.s., Rybany	Chov brojlerov Rybany
okres Ilava		
1	Matador Industries, Dubnica nad Váhom	Pracovisko povrchových úprav
2	ZVS-ENCO, Dubnica nad Váhom	Nanášanie kvapalných náterových hmôt
3	CHROMEX, Dubnica nad Váhom	DM4a - Hala povrchové úpravy

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja		zdroj	
4	DELTA ELECTRONICS (SLOVAKIA), Dubnica nad Váhom	Výroba elektronických zdrojov	
5	DOPRASTAV ASFALT, Dubnica nad Váhom	Obalovňa bitúmenových zmesí	
6	DUBNICKÝ METALURGICKÝ KOMBINÁT v konkurze, Dubnica nad Váhom	Výroba ocele	
7	DUBNICKÝ METALURGICKÝ KOMBINÁT v konkurze, Dubnica nad Váhom	Hutnícka druhovýroba	
8	ZTS METALURG, Dubnica nad Váhom	Výroba ocele	
9	ZTS METALURG, Dubnica nad Váhom	Hutnícka druhovýroba	
10	INDUPOL International Ilava, Ilava	Výroba a kompletovanie sklolaminátových výrobkov	
11	SLOVZINK Košeca	Výroba ZnO	
12	SLOVLAK Košeca, Košeca	Výroba náterových látok	
13	Považská cementáreň, a.s., Ladce	Výroba cementu	
14	ZTS MECHANIC, Nová Dubnica	Lakovňa	
15	ENICS SLOVAKIA, Nová Dubnica	Výroba dosiek plošných spojov	
okres Myjava			
1	PFS, Brezová pod Bradlom	Lakovňa Delta Tone	
2	SVAMAN, Myjava	Bitúnok	
3	HDO SK, Myjava	Galvanické pokovovanie	
okres Nové Mesto nad Váhom			
1	VACUUMSCHMELZE spol. s r.o. Horná Streda	odmasťovacie a čistiace zariadenie KLN	
2	VACUUMSCHMELZE spol. s r.o. Horná Streda	lakovňa magnetov č.1	
3	VACUUMSCHMELZE spol. s r.o. Horná Streda	lakovacia linka magnetov č.2	
4	HELLA SLOVAKIA FRONT LIGHTING spol. s r.o. Kočovce	lakovňa LPP	
5	HELLA SLOVAKIA FRONT LIGHTING spol. s r.o. Kočovce	lakovňa KAS	
6	Silgan Metal Packaging Nove Mesto a.s., Nové Mesto nad Váhom	lakovanie plechov	
7	PELLENC s.r.o. Nové Mesto nad Váhom	Lakovňa II	
8	Elfa Pharm s.r.o. Nové Mesto nad Váhom	HS GLYCERÍNKA-chladiace veže SAV 32	
9	ASKOLL SLOVAKIA spol. s r.o. Potvorice	výroba rotorov a statorov	
okres Považská Bystrica			
1	PSL, a.s. Považská Bystrica	Montáž ložísk	
2	TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica	Paroplynový cyklus	
okres Partizánske			
1	RIALTO, Bošany	Výroba obuvi -VZ	
2	Milan Král, Partizánske	Výroba obuvi	
3	NOVESTA, Partizánske	Výrobná lepidiel	
4	NOVESTA, Partizánske	Valcovňa centrálna technologická časť 01 a 02	
5	NOVESTA, Partizánske	Lepiareň textilu	
6	NOVESTA, Partizánske	Výroba obuvi	

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja		zdroj	
7	SOHLED, Partizánske	Výroba obuvi - výroba stielok	
8	KVARTET, a.s. Partizánske	Tepláreň	
9	RICHTER SLOVAKIA, Partizánske	Výroba obuvi	
10	EUROPALT-Nitra, Partizánske	Zlievareň	
11	Honeywell Safety Product Partizánske	Výroba obuvi	
12	Gotec Slovakia, Partizánske	Nanášanie lepidiel	
13	Podnik živočišnej výroby, Žabokreky n/Nitrou	Farma Žabokreky	
okres Prievidza			
1	NAVI, spol. s r.o., Chalmová	Hydinárska farma	
2	SaarGummi Slovakia, Dolné Vestenice	Linky spracovania gumy	
3	VEGUM a.s., Dolné Vestenice	Výroba a spracovanie gumy	
4	HANDLOVSKÁ ENERGETIKA, s.r.o. Handlová	Tepláreň Handlová	
5	Hornonitrianske bane Prievidza, akciová spoločnosť, Handlová	Úpravňa uhlia Baňa Handlová	
6	Farma SPP, Koš	Veľkovýkrmňa hosp. zvierat	
7	MVDr. Vladimír Rybníkář, Koš	Veľkovýkrmňa hosp. zvierat	
8	Tondach Slovensko s.r.o., Nitrianske Pravno	Tunelová pec	
9	SLOVECA, Sasol Slovakia, spol s r.o., Nováky	Etoxylačná jednotka	
10	Hornonitrianske bane Prievidza, akciová spoločnosť, Nováky	Úpravňa uhlia BML Nováky	
11	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba chlóru a NaOH	
12	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba HCl 32%	
13	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba HCl 24%	
14	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba amínov	
15	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba chlórparafínov	
16	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba polyéterpolyolov	
17	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba propylénoxidu	
18	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba polymérov (PVC, PVAL/PVA	
19	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba etylénchlórhydrínu a Novamalu	
20	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba VC/EDC	
21	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba karbidu vápnika	
22	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba acetylenických alkoholov	
23	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba chlórnanu sodného	
24	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba acetylénu	
25	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba vinylchloridu z acetylénu	
26	Scheuch, s.r.o., Prievidza	Striekacia kabína so sušením SELAS PLUS	
27	SIGNUM - SK, spol. s r.o., Prievidza	Zinkovňa Prievidza - chemická príprava	
28	STRABAG s.r.o., Prievidza	Obalovňa bitúmenových zmesí TELTOMAT V - PRIEVIDZA	
29	Hornonitrianske bane Prievidza, akciová spoločnosť, Sebedražie	Úpravňa uhlia Baňa Cigeľ	
30	SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE, a.s. Zemianske Kostoľany	ENO A-FK 1 -fluidný kotol	

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja		zdroj	
31	SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE, a.s. Zemianske Kostoľany	ENO B-BI.1,2-granul.kotly	
32	SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE, a.s. Zemianske Kostoľany	ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2- granul.kotly	
33	Ministerstvo obrany SR, VÚ 1056 Zemianske Kostoľany	Skladovanie organických kvapalín v nádržiach s pevnou strechou Zemianske Kostoľany	
okres Púchov			
1	Cestné stavby Žilina s.r.o., Beluša	Obaľovňa bitúmenových zmesí ľahký vykurovací olej	
2	JANEK s.r.o., Beluša	Výkrmňa brojlerov hydiny v Hospodárskom dvore Beluša Rašov propán-bután	
3	FARMA JANEK, spol. s r.o., Beluša	Výkrm brojlerov hydiny v Hospodárskom dvore Beluša Za Hliníkom propán-bután	
4	GALVANIKÁ, s.r.o., Dolná Breznica	Moriareň a galvanizovňa	
5	JANEK s.r.o., Dolné Kočkovce	Výkrmňa brojlerov hydiny v Hospodárskom dvore Dolné Kočkovce zemný plyn naftový	
6	VS - MONT, s.r.o., Lazy pod Makytou	Lakovňa propán-bután	
7	RONA, a.s., Lednické Rovne	Výroba skla a sklárskych výrobkov zemný plyn naftový	
8	JANEK s.r.o., Púchov	Hydinárska farma nosníc Púchov	
9	JANEK s.r.o., Púchov	Odchovňa kurčiat v Hrabovke zemný plyn naftový	
10	Continental Matador Truck Tires s.r.o., Púchov	Výroba NRP	
11	Continental Matador Rubber, s.r.o., Púchov	Kotolíňa	
12	Continental Matador Rubber, s.r.o., Púchov	Výroba a spracovanie gumy	
okres Trenčín			
1	CEMMAC a. s., Horné Srnie	Výroba cementu	
2	TRENS SK, a. s., Trenčín	Lakovňa v hale M2A	
3	Poľnohospodárske družstvo Vlára Nemšová	Výkrm brojlerov	
4	VETROPACK NEMŠOVÁ s.r.o., Nemšová	Výroba skla a sklárskych výrobkov	
5	Poľnohospodárske družstvo Trenčín – Soblahov, Opatovce	Farma ošípaných	
6	Považský cukor a.s., Trenčianska Teplá	Tepelno-energetická centrála	
7	CESTY NITRA, a.s., Mníchova Lehota	Obaľovacia súprava asfaltových zmesí	
8	Letecké opravovne Trenčín, a.s., Trenčín	Lakovňa	
9	Letecké opravovne Trenčín, a.s., Trenčín	Odstraňovanie náterov	
10	AGRONOVAZ, a.s., Veľké Bierovce	Farma brojlerov	
11	JANEK s.r.o., Veľké Bierovce	Farma nosníc	
12	MERKANTIL s.r.o. "v konkurze", Trenčín	Tlačiareň	

Priority krajskej environmentálnej politiky na úseku štátnej správy ochrany ovzdušia:

- zmena technológií na zníženie emisií, najmä:
  - obnova bloku ENO A podľa najvhodnejšieho variantu (fluidný kotol alebo paroplynový cyklus) v SE a. s., ENO Zemianske Kostoľany,
  - likvidácia a náhrada ENO B, II. etapa v SE a. s., ENO Zemianske Kostoľany,
- zatepľovanie budov,
- vytvorenie predpokladu na väčšie využívanie MHD a prímestskej dopravy,

- využívanie obnoviteľných zdrojov, najmä,
  - zavádzanie projektov využitia biomasy ako alternatívnych zdrojov energie pre CTZ,
  - rekonštrukcia uhľových kotolní na kotolne spaľujúce biomasu.

Opatrenia:

- zníženie emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie (SO₂, NO_x, CO, C_xH_y, tuhých emisií), prchavých organických zlúčenín (VOCs), perzistentných organických látok (POPs), ťažkých kovov, CO₂ a ostatných emisií plynov spôsobujúcich skleníkový efekt na stav v súlade s medzinárodnými dohovormi,
- znižovanie emisií oxidov sýry najmä v SE, a.s. ENO o. z. Zemianske Kostolány, ako aj u ostatných prevádzkovateľov VZZO a SZZO,
- znižovanie emisií tuhých látok - popolčeka a ťažkých kovov vo výrobných prevádzkach,
- znižovanie emisií oxidov dusíka a uhlíka v prevádzkach vykazujúcich vysoké emisné zaťaženie týmito škodlivinami,
- znižovanie produkcie látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu zeme,
- budovanie a rozširovanie monitorovacieho a informačného systému o stave kvality ovzdušia kraja,
- posilnenie riadenia kvality ovzdušia,
- vybudovanie hustejšej siete monitorovacích staníc,
- postupné rozširovanie plynofikačnej a elektrifikačnej siete v obciach kraja,
- zavádzať nové technológie, technologické a energetické zariadenia veľkých zdrojov, ktoré zabezpečia zníženie emisií a zvýšenie výroby tepla,
- postupné odstraňovanie zastaralých technológií poškodzujúcich a znečisťujúcich ovzdušie,
- pri výstavbe nových zariadení, ktoré môžu byť zdrojom znečisťovania ovzdušia, alebo pri modernizácii existujúcich zariadení voliť najlepšie dostupné techniky,
- využívanie alternatívnych zdrojov energie (biomasa, geotermálna a slnečná energia, malé vodné elektrárne) tam, kde nie je ekonomické budovanie plynofikácie,
- zmena palivovej základne zdrojov energie s dôrazom na nízko emisné a obnoviteľné zdroje,
- zvýšiť podiel využívania alternatívnych zdrojov energie pri vykurovaní a doprave,
- zneškodnenie perzistentných organických látok v zariadeniach a v starých zásobách, ako aj dekontaminácia území znečistených rezistentnými organickými látkami,
- širšie uplatniť pohonné látky a druhy dopravy neznečisťujúcich životné prostredie (napr. plyn, elektrina a pod.),
- rozvoj hromadnej dopravy a budovanie cyklistických trás,
- zatepľovanie budov a energetický certifikovanie budov.

2.10.2 Voda

2.10.2.1 Ochrana povrchových a podzemných vôd

Podkapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Základný dokument v oblasti ochrany povrchových aj podzemných vôd predstavuje zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V zákone sú implementované všetky právne akty, vrátane 15 smerníc európskych spoločenstiev a európskej únie v oblasti vôd.

Zákon o vodách zabezpečuje všestrannú ochranu vôd vrátane ekosystémov, zachovanie a zlepšenie stavu vôd, manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia, zabezpečenie funkcií vodných tokov a bezpečnosť vodných stavieb.

Požiadavka na všeobecnú ochranu podzemných a povrchových vôd vyplýva z § 1 zákona č. 364/2004 o vodách, z ktorého vyplýva povinnosť všeobecnej ochrany vôd a ekosystémov, zachovanie a zlepšovanie stavu vôd, účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd.

Kvalitatívne aj kvantitatívne ochrana vôd je zabezpečená systémom územnej ochrany vôd, ktorý pozostáva z chránených území na troch úrovniach – všeobecná, regionálna a sprísnená ochrana vôd.

Chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (Chránená vodohospodárska oblasť)

V zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sa vyhlasuje Chránená vodohospodárska oblasť, ktorá predstavuje územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu povrchových a podzemných vôd. V Trenčianskom kraji sa nachádzajú dve CHVO Strážovské vrchy a CHVO Beskydy a Javorníky, ktoré sa nachádzajú v severnej časti územia a tvoria 24 % rozlohy Trenčianskeho kraja. Celková rozloha CHVO Strážovské vrchy je 757 km², pričom v území Trenčianskeho kraja sa nachádza 700 km². Rozloha CHVO Beskydy a Javorníky predstavuje 1 856 km², pričom na území Trenčianskeho kraja sa nachádza len 375 km², čo predstavuje 20 % celkovej rozlohy CHVO.

Citlivé oblasti

V zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú stanovené citlivé oblasti, ktoré predstavujú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje, a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti je celé územie Slovenskej republiky je zaradené medzi citlivé oblasti.

Zraniteľné oblasti

Podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú vyhlásené zraniteľné oblasti, ktoré tvoria poľnohospodársky využívané územia, z ktorých otekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sú vyhlásené prevažne v nižších polohách s poľnohospodárskou pôdou, kde je riziko ohrozenia vôd vyššou koncentráciou živín, predovšetkým dusičnanmi. V zmysle Nariadenia

vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti sa v Trenčianskom kraji nachádza 142 zraniteľných oblastí, ktoré sú vymedzené hranicami katastrálnych území. Zraniteľné oblasti pokrývajú 44 % rozlohy Trenčianskeho kraja a sú vymedzené prevažne v Považskom podolí, Podunajskej pahorkatine, Hornonitrianskej kotline a na úpätí Bielych Karpát, Strážovských vrchov a Považského Inovca. V rámci okresov je najväčšie pokrytie zraniteľnými oblasťami v okresoch Partizánske (100 %), Nové Mesto nad Váhom (78 %) a Trenčín (66 %) a najmenšie v okresoch Považská Bystrica (3 %) a Myjava (2 %). Prehľad zraniteľných oblastí podľa okresov sa nachádza v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 174 Prehľad zraniteľných oblastí v Trenčianskom kraji

Okres	Zraniteľné oblasti	Podiel rozlohy za okres (%)
Bánovce nad Bebravou	Bánovce nad Bebravou, Borčany, Brezolupy, Dežerice, Dolné Naštice, Dubnička, Dvorec, Haláčovce, Horné Naštice, Chudá Lehota, Libichava, Malá Hradná, Malé Hoste Miezgovce, Nedašovce Otrhánky, Pečeňany, Podlužany, Pochabany, Pravotice, Prusy, Ruskovce, Rybany Šišov, Timoradza, Uhrovec, Veľké Držkovce, Veľké Hoste, Veľké Chlievany, Vysočany	53,32 %
Ilava	Bohunice, Bolešov, Borčice, Dubnica nad Váhom, Dulov, Ilava, Kameničany, Košeca, Ladce, Nová Dubnica, Pruské, Sedmerovec, Slavica, Tuchyňa	52,53 %
Myjava	Hrašné	2,44 %
Nové Mesto nad Váhom	Beckov, Bošáca, Brunovce, Bzince pod Javorinou, Čachtice, Častkovce, Dolné Srnie, Haluzice, Hôrka nad Váhom, Horná Streda, Hrádok, Kočovce, Lubina, Lúka, Modrová, Modrovka, Moravské Lieskové, Nová Ves nad Váhom, Nové Mesto nad Váhom, Očkov, Pobedim, Podolie, Potvorice, Považany, Stará Turá, Trenčianske Bohuslavice, Zemianske Podhradie	78,00 %
Partizánske	Bošany, Brodzany, Hradište, Chynorany, Ješkova Ves, Klátova Nová Ves, Kolačno, Krásno, Livina, Livinské Opatovce, Malé Kršteňany, Malé Uherce, Nadlice, Nedanovce, Ostratice, Partizánske, Pažiť, Skačany, Turčianky, Veľké Kršteňany, Veľké Uherce, Veľký Klíž, Žabokreky nad Nitrou	100,00 %
Považská Bystrica	Plevník – Drienové	2,78 %
Prievidza	Bojnice, Diviacka Nová Ves, Dolné Vestenice, Horné Vestenice, Kocurany, Koš, Lazany, Nedožery - Brezany, Nitrianske Pravno, Nitrianske Sučany, Nitrica, Opatovce nad Nitrou, Poluvsie, Prievidza, Sebedražie	25,46 %
Púchov	Beluša, Horovce, Lednické Rovne, Visolaje	20,67 %
Trenčín	Adamovské Kochanovce, Bobot, Dolná Súča, Horná Súča, Hrabovka, Chocholná - Veľčice, Ivanovce, Kostolná - Záriečie, Krivosúd - Bodovka, Melčice - Lieskové, Mníchova Lehota, Motešice, Nemšová, Neporadza, Opatovce, Skalka nad Váhom, Soblahov, Svinná, Štvrtok, Trenčianska Teplá, Trenčianska Turná, Trenčianske Jastrabie, Trenčianske Mitice, Trenčianske Stankovce, Trenčín, Veľká Hradná, Veľké Bierovce, Zamarovce	66,41

Územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu

Vodárenský vodný tok predstavuje vodný tok alebo úsek vodného toku, ktorý sa využíva ako vodárenský zdroj alebo ako vodárenský zdroj na odber pitnej vody. Podľa Vyhlášky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov sa na území Trenčianskeho kraja nachádzajú 3 vodárenské vodné toky, ktoré sa nachádzajú v okresoch Považská Bystrica a Prievidza.

Tab. 175 Prehľad vodárenských vodných tokov v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov toku	Č. hydrologického povodia	Vodárenský vodný tok v úseku	
			od km	do km
31.	Papradnianska	4-21-07-056	11,30	20,50
32.	Tužina	4-21-11-010	7,25	15,00
33.	Nitrica	4-21-11-084	33,70	50,10

Vodohospodársky významný vodný tok predstavujú vodné toky a ich ucelené úseky, ktoré sú využívané alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, alebo plnia inú funkciu (plavba, odber vody pre priemysel a poľnohospodárstvo, rekreácia, hraničný tok a iné). Na území Trenčianskeho kraja sa v zmysle Vyhlášky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov nachádza 73 vodohospodársky významných tokov, pričom najväčšie zastúpenie je v okresoch Trenčín a Nové Mesto nad Váhom.

Tab. 176 Prehľad vodohospodárskych významných vodných tokov v Trenčianskom kraji

Čiastkové povodie	Základné povodie	Vodohospodársky významný tok
13 Morava	02 Morava od ústia Myjavy (vrátane) po ústie Dyje	Chvojnicka (4-13-02-077)
	03 Morava od ústia Dyje (vrátane) po sútok s Dunajom	Myjava (4-13-03-001), Brezovský potok (4-13-03-014), Bystrina (4-13-03-019), Liešťanský potok (4-13-03-035)
21 Váh	07 Váh od ústia Rajčanky po odbočenie Nosického kanála	Domanižanka (4-21-07-023), Hričovský kanál (4-21-07-035), Papradnianska (4-21-07-056), Marikovský potok (4-21-07-066), Nosický kanál (4-21-07-076), Biela voda (4-21-07-078), Dešnička (4-21-07-083), Backárov potok (4-21-07-083), Chmelinec (4-21-07-083), Rôtovský potok (4-21-07-083), Lysky (4-21-07-084), Bartošovský potok (4-21-07-084), Malý potôčik (4-21-07-084)
	08 Váh od odbočenia Nosického kanála po jeho ústie	Pružinka (4-21-08-002), Strážovský potok (4-21-08-005), Lednica (4-21-08-020), Zubák (4-21-08-021), Nebrová (4-21-08-024), Tovarský potok (4-21-08-025), Vlára (4-21-08-053), Krištienka (4-21-08-076), Vlárka (4-21-08-076), Súčanka (4-21-08-083), Kočkovský kanál (4-21-08-093), Teplička (4-21-08-110)
	09 Váh od ústia Nosického kanála po odbočenie Biskupického kanála	Biskupický kanál (4-21-09-002), Drietomica (4-21-09-004), Holbovský potok (4-21-09-006), Liešňanský potok (4-21-09-007), Turniansky potok (4-21-09-015), Selecký potok (4-21-09-022), Bošáčka (4-21-09-026), Krivokútsky potok (4-21-09-026), Šiancovský potok (4-21-09-026), Predpolomský potok (4-21-09-027), Chochoľnica (4-21-09-029), Kalnický potok (4-21-09-038), Klanečnica (4-21-09-051), Majlovský potok (4-21-09-053), Hraničný potok (4-21-09-053), Kamečnica (4-21-09-055), Jablonka (4-21-09-060), Trstie (4-21-09-065), Kostolník (4-21-09-067)
	10 Váh od ústia Biskupického kanála po ústie Nitry	Dubová (4-21-10-004), Horný Dudvák (4-21-10-009), Holeška (4-21-10-012)
	11 Nitra po ústie Bebravy	Nitra (4-21-11-001), Solčiansky potok (4-21-11-008), Tužina (4-21-11-010), Chvojnicka (4-21-11-017), Porubský potok (4-21-11-027), Handlovka (4-21-11-036), Lehotský potok (4-21-11-061), Osliansky potok (4-21-11-076), Drahožica (4-21-11-080), Nitrica (4-21-11-084), Jasenina (4-21-11-087), Vyčoma (4-21-11-118), Bebrava (4-21-11-129), Machnáč (4-21-11-135), Svinica (4-21-11-145), Radiša (4-21-11-163), Haláčovka (4-21-11-173), Livina (4-21-11-175), Hydina (4-21-11-183)
	12 Nitra od ústia Bebravy po ústie Žitavy a Malej Nitry	Chotina (4-21-12-006), Bojnianska (4-21-12-018)

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle § 32 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sa vyhlasujú ochranné pásma vodárenských zdrojov I., II. a III. stupňa za účelom ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov. Ochranné pásma sú zároveň pásmami hygienickej ochrany podľa § 4 ods. 1 písm. j) zákona NR SR č. 596/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Územia s vhodnou vodou na kúpanie

Územie s vhodnou vodou na kúpanie predstavuje prírodné kúpalisko, vyhlásené všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia, ktoré je monitorované podľa európskych kritérií. Na území Trenčianskeho kraja je evidovaná lokalita Zelená Voda v okrese Nové Mesto nad Váhom ako územie s vhodnou vodou na kúpanie, ktorá je vyhlásená Vyhláškou KÚŽP v Trenčíne č. 2/2005 zo dňa 5.5.2005, ktorou sa vyhlasujú vody vhodné na kúpanie a určujú povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

Povrchové vody vhodné pre život rýb a reprodukciu pôvodných druhov rýb predstavujú územia, ktoré poskytujú vhodné podmienky pre pôvodné druhy rýb. Tieto vody musia spĺňať požiadavky na kvalitu vody a požiadavky osobitne určené pre lososové vody a pre kaprové vody v zmysle Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd. V rámci Trenčianskeho kraja sú tieto územia vyhlásené Vyhláškou KÚŽP v Trenčíne č. 2/2005 zo dňa 5.5.2005, ktorou sa vyhlasujú vody vhodné na kúpanie a určujú povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Tab. 177 Úseky povrchových vôd vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

Hydrologické číslo	Názov stanovenej vody (kmeňový tok č. 1)	Ďalšie toky (kmeňový tok č. 2)	Vymedzenie I. (rkm)	Vymedzenie II. (rkm)	Poznámka	Zatriedenie
4-13-03-001, 4-13-03-002	Myjava	-	od prameňov	po ústie Brestovského potoka (69,1)	vrátane Brestovského potoka, mimo VN Stará Myjava	L
4-13-03-002	-	Brestovský potok	**	***		
4-21-07-023...031	Domanížanka	-	od prameňov	po ústie do Váhu (219,3)		L
4-21-07-078...082, 4-21-07-085, 4-21-07-086, 4-21-07-088...094	Biela voda	-	od prameňov	po ústie do Váhu (203,0)	vlieva sa do VN Dolné Kočkovce	L

Hydrologické číslo	Názov stanovenej vody (kmeňový tok č. 1)	Ďalšie toky (kmeňový tok č. 2)	Vymedzenie I. (rkm)	Vymedzenie II. (rkm)	Poznámka	Zatriedenie
4-21-08-002...004, 4-21-08-009...015, 4-21-08-016, 4-21-08-018, 4-21-08-019, 4-21-08-022, 4-21-08-023, 4-21-08-028...033, 4-21-08-036, 4-21-08-037, 4-21-08-044, 4-21-08-045, 4-21-08-079...082, 4-21-08-090...092, 4-21-08-120, 4-21-09-001...003, 4-21-09-012, 4-21-09-013, 4-21-09-020...025, 4-21-09-036, 4-21-09-037, 4-21-09-041...046, 4-21-09-048, 4-21-09-049	Váh	-	od ústia toku Pružinka (197,5)	po ústie do VN Trenčianske Biskupice (165,6)	vrátane Pružinky	K
4-21-08-02...004, 4-21-08-09...015,	-	Pružinka	**	***		L
4-21-08-046...054, 4-21-08-056, 4-21-08-057, 4-21-08-060...065, 4-21-08-074, 4-21-08-075, 4-21-08-077...079	-	Vlára	od štátnej hranice SR-ČR (11,0)	po ústie do Váhu (176,5)		K
4-21-11-001, 4-21-11-004...009, 4-21-11-013...016, 4-21-11-020...026, 4-21-11-028...032	Nitra	-	od prameňov	po ústie potoka Kanianka (143,0)	vrátane Kanianky	L
4-21-11-027, 4-21-11-028	-	Porubský potok	**	***	mimo VN Lazany	
4-21-11-032	-	Kanianka	**	***		
4-21-11-084...086, 4-21-11-093...096, 4-21-11-099...101, 4-21-11-104...113	Nitrica		od prameňov	po ústie do Nitry (111,9)	mimo VN Nitrianske Rudno	L
4-21-11-110	-	Hradištnica	**	***		
4-21-11-111	-	Skačiansky potok	**	***		
4-21-11-112	-	Kršteniansky potok	**	***		L
4-21-11-129...134, 4-21-11-138...141, 4-21-11-143...146, 4-21-11-149...156	Bebrava	-	od prameňov	po ústie Svinice (20,4)	vrátane Svinice	
4-21-11-130	-	Trebichavský potok	**	***		
4-21-11-135...138	-	Machnáč	**	***		

Hydrologické číslo	Názov stanovenej vody (kmeňový tok č. 1)	Ďalšie toky (kmeňový tok č. 2)	Vymedzenie I. (rkm)	Vymedzenie II. (rkm)	Poznámka	Zatriedenie
4-21-11-145, 4-21-11-146, 4-21-11-149...156	-	Svinica	**	***		

Poznámka: ** - od miesta, kde dochádza k sútoku minim. dvoch drobných vod. tokov vzniknutých sútokom pramenných stružiek
 *** - do ústia menovaného toku
 L/K – lososové/kaprové vody

2.10.2.2 Kvalita povrchových vôd

Územie Trenčianskeho kraja patrí z hľadiska hydrologického členenia patrí do povodia Dunaja, v rámci čiastkových povodií do povodia Váhu a len malá časť v okrese Myjava do povodia Moravy. Čiastkové povodie Váhu sa v riešenom území člení na základné povodia:

- 4-21-07 Váh od ústia Rajčanky po odbočenie Nosického kanála,
- 4-21-08 Váh od odbočenia Nosického kanála po jeho ústie,
- 4-21-09 Váh od ústia Nosického kanála po odbočenie Biskupického kanála,
- 4-21-11 Nitra po ústie Bebravy (vrátane).

V rámci čiastkového povodia Moravy zasahuje riešené územie do základného povodia:

- 4-13-03 Morava od ústia Myjavy (vrátane) po ústie Dyje.

Kvalita vôd je stanovená v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd. Kvalita povrchových vôd je vzhľadom na dostupné údaje uvádzaná v zmysle normy STN 75 7221, podľa ktorej sa zaraďuje kvalita povrchovej vody podľa jednotlivých ukazovateľov do tried kvality. Skupiny ukazovateľov kvality vody sú zaradené do piatich tried: I. trieda - veľmi čistá voda, II. trieda - čistá voda, III. trieda - znečistená voda, IV. trieda - silno znečistená voda, V. trieda - veľmi silno znečistená voda.

Tab. 178 Prehľad ukazovateľov kvality vody

Skupina	Skupina ukazovateľov kvality vody	Ukazovatele kvality vody
A	kyslíkový režim	rozpustený kyslík, BSK ₅ , ChSK _{Mn} , ChSK _{Cr}
B	základné fyzikálno-chemické ukazovatele	pH, teplota vody, rozpustené látky alebo merná vodivosť, chloridy, sírany
C	Nutrienty	amoniakálny dusík, dusičnanový dusík, celkový fosfor
D	biologické ukazovatele	sapróbny index biosestónu, sapróbny index bentosu
E	mikrobiologické ukazovatele	koliformné baktérie, termotolerantné koliformné baktérie
F	Mikropolutanty	ortuť, kadmium, arzén, olovo, meď, nepochybne extrahovateľné látky
G	Toxicita	akútna toxicita na vodné organizmy (kôrovce, riasy), klíčivosť semien
H	Rádioaktivita	celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta

Čiastkové povodie Váhu

Stredný tok Váhu je znečisťovaný husto osídlenými oblasťami s rozvinutým priemyslom, kde najväčšími znečisťovateľmi sú Trenčianska vodárenská a. s. a priemysel z aglomerácií Dubnica nad Váhom, Trenčín, Považská Bystrica a Nové Mesto nad Váhom.

V najvyššom mieste odberu na rieke Váh – Púchov je kvalita vody relatívne dobrá, až na skupinu mikrobiologických ukazovateľov, ktorá vykazuje IV. triedu, t. z. silne znečistená voda.

V mieste odberu Váh – Trenčín vykazujú prvé tri skupiny ukazovateľov II. triedu znečistenia, teda čistú vodu avšak skupina nutrientov vykazuje III. triedu znečistenia a skupina mikrobiologických ukazovateľov a ukazovateľov rádioaktivity vykazuje IV. triedu znečistenia. V porovnaní s obdobím 2002/2003 došlo k zlepšeniu ukazovateľov kyslíkového režimu a základných fyzikálno – chemických ukazovateľov, k zhoršeniu ukazovateľa rádioaktivity a ostatné skupiny ukazovateľov sú bez zmeny. Najväčšími producentmi odpadových vôd v Trenčianskom kraji sú čistiarne odpadových vôd mesta Trenčín, najmä ČOV Trenčín - ľavý breh, Trenčianske vodárne a kanalizácie a. s. a Považská vodárenská spoločnosť a. s.

Najhoršia kvalita vody je zaznamenaná v odbernom Váh – Opatovce, kde dokumentujú silne znečistenú vodu mikrobiologické ukazovatele a ukazovatele rádioaktivity. V porovnaní s pozorovacím obdobím 2002/2003 sa zlepšili ukazovatele nutrientov a rádioaktivity a ostatné ukazovatele sa zhoršili o triedu.

Tab. 179 Kvalitatívne charakteristiky toku Váh v sledovanom období 2005/2006

Okres	Tok	Odberné miesto	Riečny km	Skupiny ukazovateľov					
				A	B	C	D	E	F
Púchov	Váh	Váh – Púchov	204,3	II.	II.	II.	II.	IV.	II.
Ilava	Váh	Váh - Pod Dubnicou	177,8	II.	II.	III.	II.	IV.	II.
Trenčín	Váh	Váh – Trenčín	165,1	II.	II.	II.	III.	IV.	IV.
	Váh	Váh – Opatovce	157,2	II.	II.	III.	III.	IV.	IV.

Zdroj: SHMÚ, 2009

Čiastkové povodie Myjavy

Na rieke Myjava nie je situácia s kvalitou vody priaznivá, nakoľko v sledovanom období 2005/2006 v obidvoch odberných miestach vykazovali niektoré ukazovatele veľmi silné znečistenie. Významným zdrojom znečistenia rieky Myjava je kanalizácie mesta Myjava.

Tab. 180 Kvalitatívne charakteristiky toku Váh v sledovanom období 2005/2006

Okres	Tok	Odberné miesto	Riečny km	Skupiny ukazovateľov					
				A	B	C	D	E	F
Myjava	Myjava	Myjava - Nad Myjavou	67,8	II.	II.	II.		III.	IV.
	Myjava	Myjava - Pod Myjavou	60,4	IV.	III.	V.	II.	IV.	IV.

Zdroj: SHMÚ, 2009

Čiastkové povodie Nitry

Rieku Nitra vrátane sledovaných prítokov zaradujeme medzi silne až veľmi znečistené toky v dôsledku antropogénnej činnosti v danej oblasti. Nepriaznivú situáciu je výsledkom ťažby a priemyslu v Handlovej, Prievidzi a Novákoch, chemickým závozom v Novákoch a ČOV-kami v okresných mestách.

Pozdĺž celého toku Nitry je kvalita vody zaradená do IV. a V. triedy okrem miesta odberu nad Kolačnom, kde tento úsek je zaradený do III. triedy čistoty. Hlavnou príčinou znečistenia vôd na toku sú Novácke chemické závody, elektrárň v Zemianskych Kostoľanoch a priemyselná výroba v areáli bývalého podniku Koželužne Bošany. Dlhodobu nepriaznivú situáciu je spôsobená aj nízkymi prietokmi, úpravami koryta, poľnohospodárskou činnosťou a zmenami v krajine.

Z prítokov Nitry naďalej nepriaznivý stav zostáva na Handlovke, ktorej vody sú v V. triede čistoty, pričom triedu určujúcimi ukazovateľmi sú skupiny ukazovateľov C, D, E a F. Triedu určujúcim ukazovateľom v profile Bebrava - Krušovce sú koliformné baktérie, ktoré zaraďujú tento úsek do V. triedy čistoty.

Tab. 181 Kvalitatívne charakteristiky povodí Váh v sledovanom období 2005/2006

Okres	Tok	Odberné miesto	Riečny km	Skupiny ukazovateľov					
				A	B	C	D	E	F
Prievidza	Nitra	Nitra - Nad Kľačnom	165	I.	II.	II.	II.	II.	III.
	Nitra	Nitra - Opatovce nad Nitrou	138,7	III.	II.	IV.	III.	V.	
	Nitra	Nitra - Chalmová	123,8	V.	V.	IV.	V.	V.	V.
	Handlovka	Handlovka - Koš	1,2	IV.	III.	V.	V.	V.	V.
	Handlovka	Handlovka - Pod Handlovkou	23	IV.	III.	V.	V.	V.	V.
Partizánske	Nitrica	Nitrica - Partizánske	0,2	II.	II.	III.	III.	IV.	V.
	Bebrava	Bebrava - Krušovce	3,4	III.	III.	IV.	IV.	V.	IV.

Zdroj: SHMÚ, 2009

Významné zdroje znečistenia povrchových vôd

V rámci významných zdrojov znečistenia povrchových vôd v roku 2008 sú na území Trenčianskeho kraja evidované Novácke chemické závody a. s.

Tab. 182 Významné zdroje znečistenie povrchových vôd v roku 2008

Názov zdroja	Tok	Riečny km	Množstvo vyp. vody [m ³ .rok ⁻¹]	Vypúšťané znečistenie [t.rok ⁻¹]				
				BSK-5	ChSK-Cr	NL	NEL-UV	NEL-IČ
Novácke chemické závody a. s., ČOV	Nitra	129,7	4 453 244	305,71	1 727,69	138,94	1,74	-
ZVS a.s., o. z. Nové Zámky, ČOV Nové Zámky	Nitra	8,8	3 466 727	179,54	360,19	333,04	-	-

Zdroj: SHMÚ, 2009

2.10.3 Zhodnotenie podzemných vôd

Monitoring kvality podzemných vôd vychádza zo súčasnej platnej legislatívy Slovenskej republiky a Európskej únie. Monitorovanie kvality podzemných vôd na Slovensku je súčasťou Komplexného monitorovacieho systému životného prostredia SR.

Doteraz používané rozdelenie monitorovacích objektov do 26 vodohospodársky významných oblastí sa v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách nahradilo 75 vodnými útvarmi, pričom 16 je kvartérnych a 59 predkvartérnych. Hodnotenie kvality podzemných vôd

je v zmysle Vyhlášky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Znečistenie podzemných vôd pochádza z infiltrácie povrchových vôd do riečnych sedimentov, z priemyselných hnojív, znečistených zrážkových vôd, skládok odpadov, priemyselných a odpadových vôd mestských a sídelných aglomerácií a poľnohospodárstva. Pri celkovom zhodnotení hodnôt celkovo k zvýšeniu železa, mangánu, dusičnanov, chloridov a niektorých stopových prvkov.

Kvartérne útvary

SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov južnej časti oblasti povodia Váh

Oblasť zasahuje do Trenčianskeho kraja svojimi severnými výbežkami. Podzemné vody oblasti SK1000400P sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou vo všetkých častiach útvaru. V rámci základných fyzikálno – chemických ukazovateľov sa najviac sa vyskytuje zvýšená koncentrácia mangánu, a to najmä v Novákoch a Prievidzi. Železo taktiež prekračuje limitné hodnoty vo viacerých objektoch V rámci oblasti SK1000400P je najviac znečistená oblasť Prievidze, kde sa vyskytujú zvýšené koncentrácie arzenu, železa, mangánu, naftalénu a amónneho iónu.

Tab. 183 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v objektoch útvaru SK1000400P

Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
027590	Ostratice	As, Cl ⁻ , FLU, Fe, Fe ²⁺ , Fenantrén, Fluorén, H ₂ S, Mn, Naftalén, Pyrén	As, FLU, Fe, Fe ²⁺ , Fenantrén, Fluorén, H ₂ S, Mn, Naftalén, Pyrén
215290	Nové Mesto nad Váhom	Mn, NH ₄ ⁺	Mn
225390	Prievidza – letisko	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn, NH ₄ ⁺ , Naftalén	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn, NH ₄ ⁺ , Naftalén
225790	Nováky	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn, Naftalén	Fe, Fe ²⁺ , Mn, Naftalén

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2015, SHMÚ, 2016

SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu a jeho prítokov severnej časti oblasti povodia Váh

Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou najmä aglomeráciou Trenčín. V skupine základných fyzikálno – chemických ukazovateľov sa dokumentuje prekročenie koncentrácie dusičnanov v objekte 016090 Veľké Bierovce, chloridov, železa v objekte 332316 Púchov a mangánu v objekte 332601 Dubnica SZM. V rámci polycyklických aromatických uhľovodíkov sa v území vyskytujú zvýšené koncentrácie naftalénu vo Veľkých Bierovciach, Savčine a Horovciach.

Tab. 184 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v objektoch útvaru SK1000500P

Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
016090	Veľké Bierovce	NO ₃ ⁻ Se	NO ₃ ⁻
017090	Príles	Naftalén	Naftalén
018990	Savčina	Fe, Fe ²⁺ , Naftalén	Fe, Fe ²⁺ , Naftalén
217190	Horovce	Naftalén, VC	Naftalén, VC
217890	Dolné Kočkovce	Cl ⁻ , NO ₃ ⁻	NO ₃ ⁻

Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
332316	Púchov	Naftalén	Naftalén
016990	Nemšová	Fe, NO ₃ -	NO ₃ -

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2015, SHMÚ, 2016

Predkvartérne vodné útvary

V rámci požiadaviek Rámcovej smernice o vodách bolo Slovensko vymedzených 59 predkvartérnych vodných útvarov. Na území Trenčianskeho kraja sa nachádzajú alebo zasahuje 16 predkvartérnych útvarov. Na základe zhodnotenia kvality podzemných vôd za rok 2007 možno skonštatovať, že kvalita podzemných vôd v riešenom území je dobrá, až na prekročenia limitných koncentrácií prevažne železa, mangánu, dusičnanov a arzenu.

Tab. 185 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v objektoch predkvartérnych útvarov

Útvar	Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
SK2000700F	2399	Stará Myjava	Naftalén	Naftalén
SK2001300P	114099	Veľké Držkovce	NO ₃ ⁻	NO ₃ ⁻
SK200140KF	366954	Nitrianske Sučany	Desizopropylatrazín	Desizopropylatrazín
SK200150FP	102009	Brodzany	Fluorén, Naftalén	Naftalén
SK200160FK	113699	Dlžín	As	As

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2015, SHMÚ, 2016

SK2000400P Medzizrnové podzemné vody V časti Viedenskej panvy oblasti povodia Dunaja

Útvar zasahuje svojou severnou časťou do riešeného územia, nachádza sa tu monitorovací objekt 3399 Brezová pod Bradlom, v ktorom neboli prekročené limitné hodnoty

SK200060KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody Pezinských Karpát oblasti povodia Dunaj

Útvar nepatrne zasahuje do riešeného územia, bez monitorovacích objektov na území Trenčianskeho kraja.

SK2000700F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma oblasti povodia Dunaj

V rámci útvaru podzemných vôd flyšového pásma sa nachádzajú 3 monitorovacie objekty, limity boli prekročené v objekte Stará Myjava.

SK200080KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Pezinských, Brezovských a Čachtických Karpát oblasti povodia Váh

Útvar na území kraja reprezentuje objekt Čachtice, k prekročeniu limitov v ňom nedošlo.

SK200090FK Puklinové podzemné vody Myjavskej pahorkatiny oblasti povodia Váh

V útvare puklinových podzemných vôd Myjavskej pahorkatiny sú využívané pramene Lubina a Vaďovce, ktoré majú dobrú kvalitu vody a v žiadnom ukazovateli nedošlo k prekročeniu limitných ani prahových hodnôt.

SK200100OP Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh

Útvar medzizrnových podzemných vôd Podunajskej panvy a jej výbežkov nepatrne zasahuje do riešeného územia. V území sa nachádza monitorovací objekt 531490 Nové Mesto nad Váhom M-14, kde nedošlo k prekročeniu limitov.

SK200110KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody južnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh

Do Trenčianskeho kraja zasahuje severnou časťou útvar podzemných vôd južnej časti Považského Inovca, v rámci ktorého sa nachádza monitorovací objekt 98099 Lúka nad Váhom, v ktorom nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt ukazovateľov.

SK200120FK Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody severnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh

Útvar puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd severnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh zasahuje do južnej časti riešeného územia, avšak v území sa nenachádza monitorovací objekt.

SK200130OP Medzizrnové podzemné vody Bánovskej kotliny oblasti povodia Váh

V útvare medzizrnových podzemných vôd Bánovskej kotliny oblasti povodia Váh bola v objekte 114099 Veľké Držkovce prekročená hodnota dusičnanov ($57,7 \text{ mg.l}^{-1}$).

SK14200140KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry oblasti povodia Váh

Útvar sa nachádza v centrálnej časti Trenčianskeho kraja a vykazuje dobrú kvalitu vody. V rámci 6 monitorovacích objektov došlo k prekročeniu limitných hodnôt vo objekte 366954 Nitrianske Sučany-Podvratná dolina pre desizopropylatrazín

SK200150FP Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody Tribeča oblasti povodia Váh

Útvar puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd Tribeča oblasti povodia Váh zasahuje do južnej časti Trenčianskeho kraja. Vo využívanom prameni 102009 Brodzany došlo k prekročeniu koncentrácie fluorénu a naftalénu.

SK200160FK Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody Strážovských vrchov oblasti povodia Váh

V útvare puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd Strážovských vrchov oblasti povodia Váh sa kvalita podzemných vôd sleduje vo využívanom prameni 113699 Dlížin. K vyrovnaní limitnej hodnoty došlo len v prípade arzenu ($10 \text{ } \mu\text{g.l}^{-1}$), ostatné sledované ukazovatele sa vyskytovali v koncentráciách nižších ako limit stanovený nariadením.

SK200170FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody neovulkanitov a terciérnych sedimentov Hornonitrianskej kotliny oblasti povodia Váh

Útvar sa nachádza v juhozápadnej časti Trenčianskeho kraja a kvalita vody je sledovaná v monitorovacom objekte Nitrianske Sučany. V objekte nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli. Len v skupine terénnych ukazovateľov hodnota nasýtenia vody kyslíkom nedosiahla hodnotu 50 %, ktorú odporúča nariadenie č. 354/2006 Z. z.

SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Váh

Útvar puklinových podzemných vôd západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Váh zaberá v Trenčianskom kraji územie Bielych Karpát a a Javorníkov. V rámci sledovaných troch objektov nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt.

SK200190FK Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody pohoria Žiar oblasti povodia Váh

V útware puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd pohoria Žiar oblasti povodia Váh sa nachádza jeden využívaný prameň 114599 Ráztočno, v ktorom nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli.

SK200200FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody neovulkanitov pohoria Vtáčnik a Kremnických vrchov oblasti povodia Váh

Útvar zasahuje svojím západným okrajom do Trenčianskeho kraja. Vo využívanom prameni 106399 Handlová Remata nebolo zaznamenané prekročenie limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli.

Priority krajskej environmentálnej politiky na úseku štátnej vodnej správy:

- výstavba a dobudovanie kanalizácií a čistiarní odpadových vôd predovšetkým v obciach nad 2 000 obyvateľov, ktoré majú byť odkanalizované do 31.12.2015, tak ako je to uvedené v o vodnom zákone a táto podmienka bola daná ako záväzok vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie,
- z obcí, ktoré je potrebné odkanalizovať by mali mať prednosť tie, ktoré sa nachádzajú v ochranných pásmach významných vodných zdrojov.
- začať sa venovať väčšiemu využívaniu zrážkových vôd a neodvážať ich bez využitia do kanalizácie (napr. zavlažovanie pôdy, kropenie komunikácií v letných mesiacoch v mestách),
- systematicky sa začať venovať v povodiach vodných tokov opatreniam znižujúcim možnosť vzniku povodní (znižovanie povodňových prietokov zvyšovaním vsaku, zadržiavaním špičiek povodňových vln v retenčných priestoroch nádrží a poldrov a reaktiváciou zátopových plôch),
- dokončenie odstraňovania povodňových škôd predchádzajúcich rokov,
- zvýšiť účinnosť správcov povodí s vodoprávnymi úradmi vo veciach prevencie pred povodňami,
- vybudovanie zariadení na ochranu pred povodňami,
- zámer projektu Vážskej vodnej cesty v zmysle uznesenia vlády SR č. 463 z 9. mája 2002.

Opatrenia:

- ochrana využívaných vodných zdrojov,
- znižovanie strát vody zo siete a vodárenských zariadení, rekonštrukcia siete,
- budovanie a rekonštrukcia existujúcich ČOV,
- efektívne využívanie existujúcich zdrojov vody (ochrana vodných zdrojov, úspory a recyklácia, rekonštrukcie existujúcich zdrojov a zvyšovanie ich efektívnosti),
- zabezpečenie účelnej správy vodného hospodárstva – integrovaný manažment povodí,
- sledovanie množstva a kvality vôd vo vodných útvaroch povrchových a podzemných vôd ako aj jeho ovplyvňovania pri nakladaní s vodami,

- realizovať technické opatrenia (napr. zalesňovanie, pozemkové úpravy a pod.) na podporu zadržiavania vody, spomalenie odtoku – predovšetkým v povodiach deficitných oblastí so zníženou retenčnou schopnosťou,
- v zraniteľných oblastiach dodržiavať Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,
- dôsledne uplatňovať zvýšenú ochranu a racionálne využívanie vodných zdrojov vzhľadom na ich environmentálnu hodnotu a verejnoprospešnej funkcie,
- zvyšovanie protipovodňovej ochrany územia,
- stanovenie a vyhlásenie inundačných území pri vodných tokoch,
- eliminácia znečistenia povrchových a podzemných vôd odstraňovaním zdrojov plošného a bodového znečistenia,
- zabezpečenie dostatku pitnej vody a zníženie znečistenia ostatných vôd pod prípustnú mieru,
- obmedziť produkciu odpadových vôd a v nich obsiahnutých znečisťujúcich látok priamo u ich producentov (úprava v technológii výroby, využívanie recirkulácie, ap.),
- riešiť ochranu pred znečistením dusičnanmi v spolupráci s poľnohospodármi,
- zvýšiť ochranu vodárenských zdrojov, zabezpečovanú ochrannými pásmami tak, aby bolo možné znížiť stupeň úpravy vody potrebný na výrobu vody,
- obmedziť plošné znečisťovanie, najmä z poľnohospodárstva, a vykonať opatrenia na zmenšenie vodnej erózie,
- prehodnotiť využiteľné množstvá podzemných vôd na pitné účely z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja a zohľadnenia vplyvu klimatických zmien na hydrologické povodia.

2.10.4 Pôda

Pôda má v životnom prostredí významnú úlohu z dvoch hľadísk. Jednak ako nenahraditeľná zložka krajiny plní produkčnú funkciu a ako zložka s kapacitne obrovským regulačným, detoxikačným a hygienicky čistiacim významom plní funkciu environmentálnu ako zložka, ktorá ochraňuje iné zložky a prírodné zdroje.

Stále viac vystupuje do popredia poškodenie pôd prírodnými procesmi a to hlavne následkom intenzívnej antropogénnej činnosti. Hlavnými negatívnymi faktormi, ktoré ovplyvňujú poľnohospodársku výrobu a environmentálne funkcie sú zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, najmä odvodňovanie, nadmerná chemizácia, divoké skládky, zvýšená veterná a vodná erózia.

2.10.4.1 Ochrana poľnohospodárskej pôdy

Ochrana poľnohospodárskej pôdy je stanovená v zákone č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V Trenčianskom kraji sa vyskytujú pôdy zaradené do všetkých kvalitatívnych skupín, pričom najväčšie zastúpenie majú pôdy skupín č. 9 (25 %), č. 6 (21 %). Zo zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy vyplýva požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy,

ktorá ustanovuje, že poľnohospodársku pôdu možno využiť na nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. V Trenčianskom kraji riešenom území sa nachádzajú chránené pôdy, teda pôdy 1 až 4. kvalitatívnej skupiny, ktoré tvoria 17 % v rámci poľnohospodárskej pôdy. V rámci okresov sa najviac chránených pôd nachádza v okresoch Partizánske (45 %), Nové Mesto nad Váhom (37 %) a Bánovce nad Bebravou (21 %).

Tab. 186 Podiel tried kvality poľnohospodárskej pôdy podľa BPEJ v Trenčianskom kraji (2007)

Okres	Stupeň kvality								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ilava	-	5,21	6,04	3,6	4,5	24,1	9,35	10,78	36,42
Myjava	-	0,46	0,26	2,27	19,21	15,64	26,58	6,56	29,01
Nové Mesto n. V	2,58	16,13	11,98	6,33	11,86	14,3	9,79	11,14	15,89
Partizánske	1,11	14,86	8,85	20,55	32,96	11,78	4,98	2,84	2,06
Považská Bystrica	-	-	0,01	-	8,66	11,06	20,11	18,04	42,12
Prievidza	-	3,58	3,02	0,32	7,58	33,15	19,65	6,72	25,97
Púchov	-	3,86	2,02	0,54	5,16	9,39	20,77	10,33	47,94
Trenčín	0,83	3,74	4,03	8,06	11,13	25,27	11,07	12,58	23,3
Trenčiansky kraj	0,61	6,1	4,54	5,72	13,21	20,91	14,84	9,2	24,86

Zdroj: VÚPOP, 2009

2.10.4.2 Erózia pôd

Erózia sa prejavuje odnosom pôdy vodou alebo vetrom a jej ukladaním na iných miestach vo forme nánosov, náplavov a naviatím. Prejavuje sa dvoma spôsobmi. Jednak ako líniová erózia, ktorá vytvára sieť výmoľov a jednak ako plošná erózia. Vodná i veterná erózia primerane ich stupňu intenzity sú veľmi nebezpečné a škodlivé. Zmyvom pôdy vodou alebo odviatím vetrom sa strácajú najjemnejšie pôdne častice, hnojivá i vysiate osivá, zoslabuje sa a zhoršuje ornica, ničia sa kľúčiacie rastliny, poškodzujú sa vzrastlé rastliny, roznášajú sa semená plevelov, šíria sa choroby rastlín prenosom choroboplodných spór a mikróbov, čím sa následne stáva vodohospodárskym polutantom.

Vodná erózia sa výraznejšie prejavuje v severných okresoch, najmä v podhorských a horských oblastiach, kde je vyššia svahovitosť. Najhoršia situácia v rámci ohrozenia pôd vodnou eróziou je v okresoch Považská Bystrica, Púchov a Myjava.

Tab. 187 Potenciálna ohrozenosť poľnohospodárskych pôd Trenčianskeho kraja vodnou eróziou

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti [% z poľnohospodárskej pôdy]			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Bánovce nad Bebravou	33,62	31,52	21,2	13,66
Ilava	34,37	11,98	19,78	33,86
Myjava	8,61	25,76	34,75	30,87
Nové Mesto nad Váhom	42,2	17,21	21,2	19,39
Partizánske	56,35	27,36	13,5	2,79
Považská Bystrica	10,36	10,41	39,06	40,18
Prievidza	29,08	22,23	22,25	26,44
Púchov	16,52	6,9	31,68	44,89

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti [% z poľnohospodárskej pôdy]			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Trenčín	29,46	18,89	25,36	26,29
Trenčiansky kraj	29,53	19,64	24,95	25,88

Zdroj: VÚPOP, 2009

Návrh opatrení proti pôsobeniu vodnej erózie by sa mal riešiť v rámci projektov pozemkových úprav, pri ktorých ide hlavne o racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva pri rešpektovaní ochrany životného prostredia, tvorby územného systému ekologickej stability a prevádzkovo-ekonomických hľadísk poľnohospodárskej výroby.

Stredná a silná veterná erózia sa v Trenčianskom kraji vyskytuje minimálne. Na väčšine poľnohospodárskej pôdy sa vyskytuje slabá až žiadna veterná erózia (98 %). Intenzita je závislá najmä na sklonitosti reliéfu, pokryvnosti vegetáciou a na pôdnom druhu. Stredná až silná veterná erózia má najväčšie zastúpenie v okresoch Považská Bystrica, Púchov a Myjava.

Tab. 188 Zastúpenie kategórií ohrozenosti veternou eróziou v okresoch Trenčianskeho kraja

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti [% z poľnohospodárskej pôdy]			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Bánovce nad Bebravou	99,24	0,76	-	-
Ilava	88,15	11,7	0,14	-
Myjava	100	-	-	-
Nové Mesto nad Váhom	99,66	0,33	0,02	-
Partizánske	100	-	-	-
Považská Bystrica	97,48	2,41	0,11	-
Prievidza	97,43	2,57	-	-
Púchov	98,5	1,39	0,12	-
Trenčín	98,13	1,39	0,03	-
Trenčiansky kraj	97,96	1,99	0,05	-

Zdroj: VÚPOP, 2009

2.10.4.3 Náchylnosť na zhutnenie

Zhutnenie pôdy predstavuje proces degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny. Náchylnosť pôdy na zhutnenie môže byť podmienená primárne alebo sekundárne, pričom primárne zhutnenie je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy a sekundárne zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka. V rámci Trenčianskeho kraja je 51 % pôd náchylných na zhutnenie.

Tab. 189 Podiel kategórií ohrozenosti zhutnením pôd v Trenčianskom kraji

Okres	Náchylnosť na zhutnenie [% z poľnohospodárskej pôdy]			
	primárna	primárna i sekundárna	sekundárna	bez zhutnenia
Bánovce nad Bebravou	16,7	31,56	20,1	31,65
Ilava	16,64	9,9	8,84	64,62

Okres	Náchylnosť na zhutnenie [% z poľnohospodárskej pôdy]			
	primárna	primárna i sekundárna	sekundárna	bez zhutnenia
Myjava	29,23	23,11	0,68	46,98
Nové Mesto nad Váhom	18,22	10,57	22,42	48,8
Partizánske	31,26	14,96	36,6	17,18
Považská Bystrica	22,63	9,29	3,61	64,46
Prievidza	15,94	30,34	4,27	49,45
Púchov	20,54	7,71	6,47	65,28
Trenčín	9,15	21,57	15,71	53,57
Trenčiansky kraj	18,66	19,21	12,93	49,2

Zdroj: VÚPOP, 2009

2.10.4.4 Kontaminácia pôd rizikovými látkami

Zaťaženie poľnohospodárskych pôd rizikovými látkami je sledovaná v rámci Čiastkového monitorovacieho systému – Pôdy ako aj jeho subsystemu Plošný prieskum kontaminácie pôd (PPKP). V rámci Plošného prieskumu kontaminácie pôd sú sledované obsahy kontaminujúcich látok v pôdach vo vybraných katastrálnych územiach. Výbery sa realizované na základe doteraz zistených zvýšených obsahov kontaminujúcich látok, ktoré boli preukázané v predošlých cykloch PPKP.

Tab. 190 Prehľad kontaminácie pôd v rámci PPKP 2005 – odberový rok 2004

Okres	Kontrolné hony		Sledované parametre	Nadlimitné hodnoty		Nadlimitné parametre
	Rozloha (ha)	Počet		Rozloha (ha)	Počet	
Bánovce nad Bebravou	1 657,0	53	Pb, Cd, Cr, Ni, Hg, As	-	-	-
Nové Mesto nad Váhom	392,0	13	Pb, Cd, Cr, Ni, Hg, As	-	-	-
Prievidza	760,5	20	Pb, Cd, Cr, Ni, Hg, As, Zn	145,0	5	As
Trenčín	202,0	13	Pb, Cd, Cr, Ni, Hg, As	-	-	-

Zdroj: Správa o stave životného prostredia v roku 2007, MŽP SR, 2008

V rámci odberového roku 2004 boli zistené prekročené limitné hodnoty parametra arzén v okrese Prievidza, ktorý predstavuje územie so zvlášť narušeným prostredím.

2.10.4.5 Zosuvy

Jedným z najrozšírenejších deštrukčných javov pôdy v kraji sú zosuvy, ktoré majú nepriaznivé dôsledky na využitie územia, najmä na poľnohospodárstvo, výstavbu a infraštruktúru. Na druhej strane sa vďaka nim zachovala podstatná časť genofondu lúk. Vyskytujú sa hlavne v podhorskej oblasti Bielych Karpát a na Myjavskej pahorkatine, v severných častiach okresov Nové Mesto nad Váhom (Lubina, Nová Bošáca, Bošáca), V doline Biskupického kanála, Váhu a Nosického kanála. Trenčín (Drietoma, Horné Srnie, Kostolná-Záriečie, Dolná a Horná Súča), Ilava (Pruské, Tuchyňa, Mikušovce), Púchov (Streženice, Dohňany, Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou) a Považská Bystrica (Papradno, Horná Mariková, Dolná Mariková, Udiča, Považská Bystrica).

Osobitným problémom z hľadiska svahových deformácií je okres Prievidza. Zosuvy v Hornej Nitre sú rozšírené najmä v západnej a juhozápadnej časti okresu. Intenzívne sú postihnuté územia v lokalitách Lehota pod Vtáčnikom, Podhradie, Veľká Čausa, Malá Čausa, Lipník, Nedožery-Brezany, Chrenovec-Brusno, Handlová, Prievidza, Nitrianske Rudno a Valaská Belá.

Celkovo je území Trenčianskeho kraja evidovaných 2 584 svahových deformácií, z čoho je 204 aktívnych, 1 475 potenciálnych, 18 s potenciálnymi a aktívnymi formami, 879 stabilizovaných a 8 so stabilizovanými a potenciálnymi formami.

Oblasti so svahovými deformáciami sa radia medzi rajóny nestabilných území s vysokým stupňom náchylnosti územia k aktivizácii resp. vzniku svahových deformácií. Na územiach existuje vysoké riziko aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, taktiež je citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Blízke okolie s registrovanými svahovými deformáciami sú zaradené rovnako medzi rajóny nestabilných území so stredným stupňom náchylnosti územia k aktivizácii resp. vzniku svahových deformácií. Ide o územia s možným rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, sú rovnako citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

Poddolované územia - povrchová deštrukcia pôdy.

Poddolované územia sú v oblastiach po banskej činnosti. V riešenom území sa nachádzajú v okrese Prievidza. Staršie vydobyté podzemné priestory sa vyskytujú v oblasti Nová Lehota pri Handlovej, novšie v oblasti Handlovej, Cigľa a Novákov. Prejavujú sa deformáciami povrchu poddolovaného územia, na ktorom vznikajú buď poklesy, alebo prepadliny.

Rekultivácia poddolovaného územia sa zabezpečuje podľa rekultivačných plánov. Ide takmer výhradne o poľnohospodárske spôsoby rekultivácie, ktoré sú založené na terénnych úpravách, navážkach úrodných pôd a na systéme hydromelioračných opatrení.

Opatrenia:

- rešpektovať a chrániť chránenú poľnohospodársku pôdu v zmysle zákona 220/2004 Z. z.,
- zníženie intenzívneho využívania výmery poľnohospodárskych plôch nevhodných na intenzívnu poľnohospodársku produkciu,
- udržiavanie poľnohospodárskych plôch v dobrých poľnohospodárskych a ekologických podmienkach, vrátane udržiavania trvalých trávnych porastov,
- na pôdach ohrozených vodnou a veternou eróziou aplikovať všetky dostupné protierózne opatrenia,
- územia ohrozené zosuvmi a inými svahovými deformáciami sanovať efektívnymi opatreniami, ktoré eliminujú ďalšiu degradáciu pôdy,
- podpora ekologického poľnohospodárstva,
- podpora pôdoochranných systémov hospodárenia na pôde zahŕňajúcich postupy, ktoré redukovujú, resp. eliminujú intenzitu a úroveň obrábania pôdy, v ktorých dochádza k hromadeniu pozberových zvyškov rastlín na povrchu pôdy v priebehu roka, pri ktorých je pôda chránená proti vodnej a veternej erózii a vodnému odtoku, pôdne agregáty sú stabilnejšie, obsah organickej hmoty a úrodnosť pôdy sa zvyšuje prirodzenou cestou a dochádza k nižšej kontaminácii povrchových vôd a zvyšovaniu biodiverzity,

- na zabezpečenie funkčného stavu a prevádzky závlahových systémov podporiť údržbu, odstraňovanie havárií a opravu hydromelioračných zariadení,
- doriešiť usporiadanie vlastníckych vzťahov k závlahovým systémom a melioračným zariadeniam.

2.10.5 Hluk

V problematike ochrany a tvorby životného prostredia nemalý význam zaujíma pôsobenie hluku a vibrácií nielen na zdravie ľudí, ale aj na faunu a flóru. Nebezpečnosť ich pôsobenia na človeka je najmä v tom, že zvuková energia v porovnaní napr. s chemickými škodlivinami nezanecháva žiadne merateľné rezíduá.

Tab. 191 Prehľad hlukovej situácie a expozície obyvateľstva v sledovaných mestách Trenčianskeho kraja

Mesto	Počet stanovíšť		Prekroč. príp. hod. Laeq	Odhad počt. obyv. na území s nad-mer. hlad.hluku v:		% -ne prekroč. Laeq v obyt. a zmieš. zóne nad hodnotu	
	Celkom	Prekroč. Príp.hod. Laeq v %	a dB(A)	abs.	%	70 dB(A)	75 dB(A)
Trenčín	49	55,0	0,9-25,3	30000	40,0	25,0	6,4
Prievidza	18	88,9	max.13,9	13100	29,6	34,0	0,0

V Trenčianskom kraji hlukové zaťaženie je výrazne koncentrované pozdĺž hlavnej dopravnej a urbanizačnej osi Slovenska, ktorá nesie všetky druhy najvýznamnejších zdrojov hluku. Najzaťaženejším je mesto Trenčín so svojou aglomeráciou. Zlepšenie sa dosiahlo uvedením diaľnice D1 v celej dĺžke kraja.

Na Hornej Nitre je hlukove najzaťaženejším územím aglomerácia Zemianske Kostoľany-Nováky-Prievidza. Hlukové pomery v Prievidzi sa zlepšili zapustením cesty I/64 v priestore centra, realizácia južného cestného obchvatu mesta. Problematiku hluku v Novákoch a Zemianskych Kostoľanoch, ako aj v Handlovej čiastočne zlepšia navrhované obchvaty ciest.

Ďalším, hlukove najzaťaženejším mestom je Považská Bystrica. Zložité geomorfologické podmienky si vyžadujú náročnejšie riešenie, hlavne v prevedení diaľnice.

V cestnej doprave najvýraznejším zdrojom hluku je diaľnica s priemerom 72 dB(A), potom cesty s intenzitou dopravy nad 3 000 vozidiel za 24 hodín. Cesty I. triedy v prechode obytným územím zaťažujú svoje okolie nadlimitnými hodnotami hluku v rozpätí 66-76 dB(A). Limit stanovený pre zmiešanú zónu typu mestského centra je 60 dB(A). Pre obytnú zónu, resp. sídlisko je to 50 dB(A).

Zvýšenú pozornosť z hľadiska riešenia problematiky hluku je potrebné tiež venovať cestnej doprave cez hraničné obce Vrbovce - U Sabotov, Moravské Lieskové, Drietoma.

Železničná doprava v celkovom priemere zaťažuje svoje okolie intenzitou hluku na úrovni 70-78 dB(A). Táto sa výrazne a nárazovo zvyšuje u nákladných, zoraďovacích staníc a železničného depa, resp. prekládkových uzlov.

Letisko v Trenčíne má potenciál plniť funkciu regionálneho letiska pre nepravidelnú medzinárodnú dopravu. Súčasnú letisko nemá vytvorené vyhovujúce podmienky a hlavne zariadenia pre uskutočňovanie civilnej leteckej prevádzky. Tieto bude nutné realizovať na existujúcich pozemkoch letiska podľa vypracovanej rozvojovej dokumentácie. Súčasnú plochy využívané letiskom umožňujú ďalší rozvoj služieb a aktivít spojených s predpokladanou civilnou leteckou prevádzkou.

Na území Trenčianskeho kraja možno pre regionálnu leteckú dopravu využívať letisko nachádzajúce sa v meste Prievidza. Letisko je v súčasnosti využívané pre nepravidelnú medzinárodnú dopravu a pre medzinárodné lety všeobecného letectva. Letisko patrí do kategórie vybraných letísk regionálneho významu s rozvojovými možnosťami.

Na riešenom území sa nachádzajú i aeroklubové letiská a letiská určené pre letecké práce. Letisko Dubnica nad Váhom v lokalite Slavnica a letisko Partizánske – Malé Bielice ako letisko športového charakteru. Letiská určené pre letecké práce sa nachádzajú v k.ú. obcí Bystričany, Dlžín, Morovno, Rybany a Tužina. ZaD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja chráni všetky menované letiská v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem.

K závažným zdrojom hlučnosti patrí aj vplyv povrchovej ťažby na prostredie a dôsledky trhavých prác. Hlavným zdrojom hlučnosti pri povrchovej ťažbe sú technologické zariadenia pre ťažbu, drvenie, triedenie a dopravu. Zvláštnou skupinou zdrojov hlučnosti je rozpojovanie hornín trhavými prácami (vrtanie, výbuch) najmä v kameňolomoch. Na území riešeného územia sa tento negatívny vplyv prejavuje v lokalitách ťažby stavebného kameňa v Podlužanoch, Čachticiach, Malých Kršteňanoch, Dolnom Kamenci-Kamenec pod Vtáčnikom, Horných Vesteniciach, Mojtíne-Beľuši, Rožňových Miticiach a Trenčianskych Miticiach.

Pri návrhu projektov uvažovaných zámerov, u ktorých je predpoklad zvýšených hladín hluku, je potrebné osobitný dôraz klásť na vypracovanie hlukových štúdií (VRT, letisko, ...).

2.10.6 Žiarenie

2.10.6.1 Žiarenie z prírodných zdrojov

Prírodné zdroje rádioaktivity sú súčasťou prírodného prostredia. Patrí k nim kozmické žiarenie a prirodzená rádioaktivita hornín, hydrosféry a atmosféry. Prirodzená rádioaktivita hornín je v podstate podmienená prítomnosťou K, U a Th. Tieto prvky emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožarovanie. Horniny používané ako stavebné suroviny sa stávajú zdrojom radiácie v budovách. Z tohto hľadiska je posúdenie rádioaktivity stavebných surovín a stavebných materiálov veľmi významné a je ho potrebné sústavne sledovať.

Požiadavky na obmedzenie ožarovania z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov stanovuje vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti a požiadavkách na obmedzenie ožarovania z prírodného žiarenia.

Bývalý Geologický prieskum, š.p. v rámci prieskumu na nerudné suroviny a v rámci úlohy "Stanovenie rádioaktivity stavebných surovín Slovenska" realizoval na území terajšieho Trenčianskeho kraja meranie rádioaktivity u ťažených stavebných surovín - stavebného kameňa, štrkopieskov a tehliarskych surovín.

Všetky hodnoty hmotnostných aktivít rádioaktivity stavebných surovín určených na území kraja vyhovujú norme podľa vyhlášky č. 528/2007. Sledované stavebné suroviny sú z hľadiska

stanovenej rádioaktivity vhodné pre obytné i neobytné stavby. Na území kraja bude potrebné sledovať z hľadiska rádioaktivity i ďalšie suroviny používané na obytnú zástavbu vrátane rôznych netradičných materiálov.

Uvedené hodnotenie nemožno vzťahovať k tzv. radónovému riziku, ktoré je podmienené hlbšími geologickými štruktúrami a stavebným materiálom.

2.10.6.2 Radónové riziko

Radón vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu U238, ktorý je v stopových množstvách prítomný vo všetkých horninách. Radón nie je stabilný, ale ďalej sa rozpadá na tzv. dcérske produkty. Tie sa viažu na aerosolové a prachové časti v ovzduší, s ktorými vstupujú do živého organizmu ingesciou a inhaláciou. V súčasnosti je známe, že ožiarenie z radónu, resp. z jeho dcérskych produktov rozpadu je jedným z hlavných faktorov, ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva. Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách. Zdrojom radónu v nich sú rádioaktívne prvky v podlaží budov, v ich stavebnom materiáli a vo vode. Z toho najdôležitejšiu záťaž predstavuje radón v pôdnom vzduchu, vnikajúci do budov z podlažia stavieb.

Vo sfére zabezpečovania kvality životného prostredia najmä funkčnej zložky bývania obyvateľstva ide o obmedzovanie vplyvu radónu v novovytváranom i v existujúcom obytnom prostredí. V novej výstavbe ide o predchádzanie škodlivým účinkom radónu predovšetkým lokalizáciou stavieb, voľbou stavebných materiálov a spôsobom prevedenia stavieb. Ide o nový prístup, s ktorým sa musí v územnom plánovaní i v rezorte stavebníctva počítať.

V Trenčianskom kraji realizoval Uranpres, š.p. Spišská Nová Ves v rámci zostavenia odvodenej mapy radónového rizika Slovenska v M 1:200 000 priame merania radónu v pôdnom vzduchu, s vyznačením plôch s nízkym, stredným a vysokým radónovým rizikom.

Pestrá geologická stavba územia Trenčianskeho kraja sa prejavila aj v kategóriách radónového rizika. Nízke radónové riziko bolo zistené na veľkých plochách najmä severných častí okresov Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov a Považská Bystrica.

Stredný stupeň radónového rizika bol zistený nad horninami Malých Karpát, Považského Inovca, ale aj v údolných polohách rieky Váh od Trenčianskych Bohuslavíc po Sverepec. K územiu so stredným stupňom Rn rizika patrí západná časť okresu Bánovce na Bebravou a severná časť okresu Partizánske, v okrese Prievidza širšie okolie Handlovej.

Vysoké radónové riziko bolo zistené v blízkosti Hôrky nad Váhom, Kočovce, východne od Brezovej pod Bradlom, južne od Nitrianskeho Pravna, severne od Chvojnice, juhovýchodne od Košeckého Podhradia.

Z celkového počtu 626 referenčných plôch na území kraja bolo vyhodnotených na 240 lokalitách nízke radónové riziko, na 362 stredné a na 24 lokalitách vysoké radónové riziko. Čo sa týka izoplôch radónového rizika v jednotlivých geologických štruktúrach, nízke riziko je na 36,7 % rozlohy kraja, stredné na 63 % a vysoké radónové riziko na 0,3 % plochy Trenčianskeho kraja.

Prezentované výsledky radónového prieskumu na území kraja nie je možné použiť ako podklad pre detailné územné plánovanie a nenahradzujú podrobný radónový prieskum. Výsledky podávajú len základné informácie o radónovej situácii a slúžia ako podklad pre usmernenie ďalších prieskumných prác.

V súčasnosti je v schvaľovacom pokračovaní legislatíva, podľa ktorej pri každej novej výstavbe objektov, kde sú plánované obytné miestnosti, vrátane individuálnej bytovej výstavby, bude potrebné zabezpečiť vykonanie prieskumu radónu v podloží stavby, bez ktorého nebude možné vydať stavebné povolenie na stavbu.

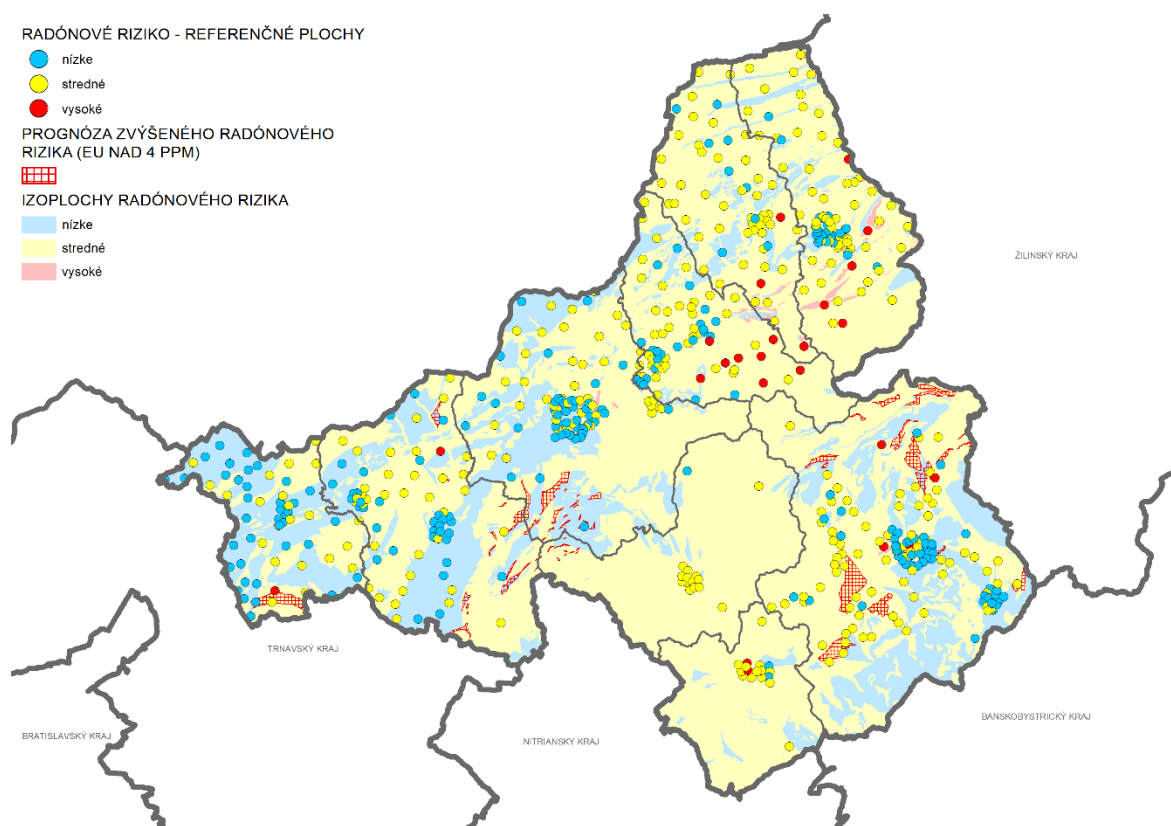
V rámci úlohy "Hodnotenie radónového rizika z geologického podložia miest s počtom obyvateľov nad 10 000 a okresných miest s vysokým a stredným radónovým rizikom" bolo realizované tiež meranie radónu na referenčných plochách vybraných miest Trenčianskeho kraja.

Tab. 192 Prehľad radónového rizika v mestách Trenčianskeho kraja

Mesto	% referenčných plôch v radónovom riziku		
	nízkom	strednom	vysokom
Bánovce na Bebravou	-	100	-
Dubnica nad Váhom	46,2	53,8	-
Handlová	71,4	28,6	-
Nová Dubnica	66,7	33,3	-
Nové Mesto nad Váhom	84,6	15,4	-
Partizánske	14,3	71,4	-
Považská Bystrica	52,9	47,1	-
Prievidza	55,0	40,0	5,0
Púchov	-	100,0	-
Stará Turá	54,5	45,5	-
Trenčín	60,0	40,0	-

Schéma 2 Radónové riziko na území Trenčianskeho kraja

Návrh opatrení v oblasti radónového rizika

- Realizovať v etape orientačného prieskumu radónový program v novovzniknutých okresných mestách Ilava a Myjava.
- Realizovať radónový program etapy orientačného prieskumu v kúpeľoch Trenčianske Teplice a Bojnice.
- Realizovať orientačný radónový prieskum v sídlach Trenčianskeho kraja, kde počet obyvateľov prekračuje hranicu 10 000 alebo sa ku nej blíži a dosiaľ nebol uskutočnený.
- Zaradiť radónový prieskum do povinného komplexu prác inžinierskogeologickej predprojektovej prípravy výstavby bytových priestorov (byty, školské a predškolské zariadenia, kultúrne a spoločenské priestory, plavárne a pod.).

2.10.7 Seizmicita

Územie riešeného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja patrí podľa Atlasu inžiniersko geologických máp SR z hľadiska seizmickej intenzity prevažne do 5 a 6° MSK. Iba okolie Brezovej pod Bradlom je zaradené do 7° MSK, čo je potrebné zohľadniť pri lokalizácii a projektoch náročnejších stavieb.

2.10.8 Zdravotný stav obyvateľstva

Podkapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

K 31. 12. 2007 mala Slovenska republika podľa údajov ŠÚ SR 5 400 998 obyvateľov, z toho 2 623 127 (48,6 %) mužov a 2 777 871 (51,4 %) žien. Štruktúra obyvateľstva podľa hlavných vekových skupín (vo vzťahu k ekonomickej aktivite) k 31. 12. 2007:

- predproduktívny vek (0 až 14 rokov) 15,8 %,
- produktívny vek (15 až 54 ženy a 59 muži) 64,1 %,
- poproduktívny vek (nad 55 ženy a nad 60 muži) 20,1 %.

Rok 2007 bol z hľadiska reprodukcie obyvateľov významný tým, že sa opäť zaznamenal medziročný prírastok pôrodnosti, keď sa narodilo 54 631 detí, z toho 54 424 živých (o 509, resp. 520 živých viac ako v roku 2006) a pokračovalo aj znižovanie potratov a umelých prerušení tehotenstva. Hrubá miera živorodenosti sa zvýšila o 0,1 bodu na 10 promile. Medziročne sa znížil počet mŕtvonarodených detí, v prepočte na 1 000 narodených z 4,0 na 3,8 deti.

Na úroveň úmrtnosti obyvateľov vplýva nielen vekové zloženie, ale aj pohlavie v kombinácii s príčinami smrti. V roku 2007 zomrelo v Slovenskej republike 53 856 osôb, čo je o 555 viac ako v prechádzajúcom roku. Hrubá miera úmrtnosti dosiahla hodnotu 10,0 promile. V roku 2007 zomrelo na Slovensku 28 226 mužov (52,4 %) a 25 630 žien (47,6 %), čo predstavuje nárast úmrtí u mužov o 135 a u žien o 420 oproti roku 2006. Na 1 000 zomretých žien pripadalo až 1 101 zomretých mužov, čo bolo v porovnaní s rokom 2006 o takmer 13 mužov menej. Hrubá miera úmrtnosti u mužov dosiahla 10,7 promile, u žien 9,2 promile.

Najvyššia úmrtnosť obyvateľstva SR je u mužov a žien dlhodobo spôsobená chorobami obehovej sústavy. Najviac úmrtí v roku 2006 v mužskej časti populácie bolo v dôsledku chorôb obehovej sústavy (47,9 %), následne onkologických ochorení (24,4 %) a na treťom mieste bola príčina úmrtia v dôsledku poranení a otráv (8,3 %). Ostatnými príčinami úmrtí boli v roku 2006 choroby tráviacej sústavy (6,5 %) a choroby dýchacej sústavy (6,5 %). Je možné sledovať nepatrný trend znižovania počtu úmrtí na choroby obehovej sústavy, kde sa oproti roku 2005 znížil počet úmrtí o 0,4 percentuálneho bodu. Opačný trend zaznamenali ochorenia dýchacej sústavy, kde bol zaznamenaný nárast o 0,5 percentuálneho bodu oproti roku 2005. Vývoj úmrtí na onkologické ochorenia stagnuje. Aj v ženskej časti populácie dominuje úmrtnosť spôsobená chorobami obehovej sústavy (61,6 %). Ďalšími príčinami úmrtí u žien boli onkologické ochorenia (19,8 %), choroby dýchacej sústavy (5,2 %), choroby tráviacej sústavy (4,5 %) a vonkajšie príčiny (2,4 %). Trend znižovania percentuálneho podielu úmrtí na ochorenia obehovej sústavy je preukázateľný aj u ženskej časti populácie, kde tento ukazovateľ poklesol o 1 percentuálny bod oproti roku 2006. Ostatné príčiny úmrtí žien boli bez výraznejších zmien, prípadne mierne vzrástli.

Základným syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľov a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t. j. nádej na dožitie. Táto nádej na dožitie pri narodení u mužov sa dostala cez hranicu 70 rokov, u žien sa tak isto medziročne zvýšila a dosiahla tak hodnotu tesne nad 78 rokov. Priemerný vek populácie dosiahol takmer 38 rokov s rozdielom žien oproti mužom o viac ako 3 roky.

Medzi indikátory charakterizujúce zdravotný stav obyvateľstva patria:

- natalita (počet živonarodených na 1000 obyvateľov za rok),
- novorodenecká úmrtnosť (počet úmrtí detí mladších ako 28 dní na 1000 živonarodených detí za rok),
- dojčenská úmrtnosť (počet úmrtí detí mladších ako jeden rok na 1000 živonarodených detí).

Počet živonarodených detí na 1000 obyvateľov predstavoval v roku 2006 hodnotu 10,1 ‰ v roku 2005 to bolo zhodne 10,1 ‰.

Pozitívnym javom je mierny pokles dojčenskej a novorodeneckej úmrtnosti. Dojčenská úmrtnosť oproti roku 2005 klesla a dosiahla v roku 2006 hodnotu 6,1 ‰, čo predstavuje pokles o 1,1 promile. Avšak v porovnaní s rokom 2004 sa dojčenská úmrtnosť mierne zvýšila.

V prípade novorodeneckej úmrtnosti bol zaznamenaný pokles z 4,1 ‰ v roku 2005 na 3,4 ‰ v roku 2006.

Ako faktory zodpovedné za nepriaznivý vývoj zdravotného stavu obyvateľstva sa v zásade považujú stále sa zhoršujúce a niekde až degradované životné a pracovné podmienky, stresy, škodlivé návyky, nízka kvalita potravín.

Strategickým dokumentom na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva a podporu jeho zdravia je Národný program podpory zdravia, ktorý bol schválený v roku 1992 uznesením č. 245. Následne bol program viackrát aktualizovaný, a to v rokoch 1995, 1999 a 2005. Súčasná aktualizácia NPPZ nadväzuje na vstup SR do Európskeho spoločenstva, na prijaté rozhodnutia a odporúčania Európskeho parlamentu a rady, a taktiež na v súčasnosti prebiehajúce zmeny v legislatíve a stratégii zdravotníctva na Slovensku, opiera sa o výsledky monitorovania zdravotného stavu obyvateľov SR a taktiež o výsledky zdravotného uvedomenia obyvateľov SR.

Tento program vychádza z politiky „Zdravie pre všetkých“ – Svetovej zdravotníckej organizácie zakotvanej v politike „Zdravie 21“ – zdravie pre Európsky región pre 21. storočie. Proces aktualizácie sa opiera o doterajšie výsledky zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré sú pravidelne analyzované a hodnotené každé 2 roky. NPPZ realizuje a bližšie rozpracováva jednotlivé úlohy Štátnej politiky zdravia. Súčasná aktualizácia je zameraná predovšetkým na jeho „Otvorenie a prístupnosť“. Hlavným cieľom aktualizovaného NPPZ je iniciovanie partnerstiev jednotlivých zložiek spoločnosti k zabezpečovaniu podpory a rozvoja verejného zdravia tak, aby sa dosiahlo trvalé zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva. Je zameraný na vybrané determinanty zdravia a skladá sa z 11 cieľov – 1. zdravý životný štýl, 2. starostlivosť o zdravie, 3. zdravá výživa, 4. alkohol, tabak, drogy, 5. prevencia úrazovosti, 6. zdravá rodina, 7. zdravé pracovné podmienky, 8. zdravé životné podmienky, 9. zníženie výskytu infekčných chorôb, 10. zníženie výskytu neinfekčných chorôb, 11. pohybová aktivita. Každý cieľ obsahuje definíciu, súčasný stav, zdravotné uvedomenie obyvateľov, aktivity na splnenie cieľa a ukazovatele monitorovania problematiky. Nástrojom na realizáciu cieľov NPPZ sú projekty, ktoré na základe identifikácie a eliminácie zdravotných rizík prispievajú k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva. Podľa závažnosti zdravotných rizík sú projekty NPPZ realizované na národnej a regionálnej úrovni. Z pohľadu hodnotenia závažnosti dopadu rizík na zdravie sú projekty rozdelené na dlhodobé (navrhované na viac ako 5 rokov) a krátkodobé (navrhované na 1 až 3 roky). Program a projekty NPPZ koordinuje Úrad verejného zdravotníctva SR. Taktiež každých 5 rokov hodnotí efektivitu a dopad NPPZ na zdravie.

Organizáciu a výkon verejného zdravotníctva, vykonávanie prevencie ochorení a iných porúch zdravia, zriaďovanie a činnosť komisií na preskúšanie odbornej spôsobilosti, požiadavky na odbornú spôsobilosť a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti, požiadavky na zdravé životné podmienky a zdravé pracovné podmienky, požiadavky na radiačnú ochranu, opatrenia orgánov štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva pri mimoriadnych udalostiach, povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, výkon štátneho zdravotného dozoru, priestupky a iné správne delikty na úseku verejného zdravotníctva ustanovuje zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zdravotný stav obyvateľstva v Trenčianskom samosprávnom kraji je odzrkadlením vplyvov viacerých faktorov akými sú ekonomická a sociálna situácia obyvateľstva, výživové návyky, životný štýl, úroveň poskytovania zdravotníckej starostlivosti, ako aj kvalita životného prostredia.

Faktory podieľajúce sa na zdravotnom stave obyvateľstva:

- nepriaznivá stredná dĺžka života pri narodení, ktorá v roku 2006 dosiahla u mužov hodnotu 68,3 rokov a u žien hodnotu 76,7 rokov, čo sú v porovnaní s vyspelými štátmi nízke hodnoty aj napriek faktu, že sa hodnota indikátora u žien mierne zvýšila a zároveň sú tieto údaje nad priemernými hodnotami SR,
- celková úmrtnosť (mortalita), ktorá v uplynulých rokoch mierne rastie, čo je však do značnej miery spôsobené aj vekovým zložením obyvateľstva,
- štruktúra príčin smrti (choroby obehovej sústavy, onkologické ochorenia, zranenia a otravy, choroby dýchacej sústavy, choroby tráviacej sústavy),
- vysoká dojčenská a perinatálna úmrtnosť, ktorá je však mierne nad priemerom SR,
- počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení,
- stav a vývoj hygienickej situácie,
- vznik a šírenie sociálno-patologických javov, alkoholizmu, fajčenia a toxikománie
- choroby z povolania a profesionálne otravy,
- stav pracovnej neschopnosti a invalidity.

V rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja dosahuje najvyššiu strednú dĺžku života okres Trenčín (70,77 rokov) a Prievidza (70,44 rokov), u žien okresy Trenčín (79,02 rokov) a Bánovce nad Bebravou (78,52 rokov). Najnižšie hodnoty najvyššej strednej dĺžky života u mužov dosahujú okresy Púchov (68,63 rokov) a Považská Bystrica (68,77 rokov) a u žien okresy Myjava (76,31 rokov) a Púchov (76,35 rokov). V priemere dosahuje Trenčiansky samosprávny kraj v tejto kategórii vyššiu strednú dĺžku života v porovnaní s celoslovenským priemerom.

Trenčiansky samosprávny kraj patrí k regiónom s podpriemerne nízkym koeficientom natality v rámci SR. Patrí mu druhé miesto s údajom 8,7 promile oproti Nitrianskemu samosprávnemu kraju, ktorý za rok 2007 vykazoval natalitu na úrovni 8,6 promile. Kraj s najvyššou natalitou je Prešovský kraj (11,8 promile). Medzi okresy s najnižšou natalitou v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja patrí Myjava (7,9 promile), Nové Mesto nad Váhom (8,4 promile) a Považská Bystrica (8,4 promile). Pre porovnanie okres s najnižšou hodnotou natality na území SR je okres Turčianske Teplice (7,4 promile) a okres s najvyššou hodnotou natality je okres Sabinov (14,8 promile).

Ďalším významným indikátorom ovplyvňujúcim demografický vývoj obyvateľstva je potratovosť, na ktorú vplýva aj environmentálny aspekt vo forme zhoršeného stavu ovzdušia, pôsobenia škodlivín vo vode a v potravinách. Najnižší počet spontánnych potratov na území SR bolo v roku 2007 v Trenčianskom samosprávnom kraji. Tento indikátor dosiahol hodnotu 2,8 promile, čo je mierne zlepšenie oproti roku 2002. Kraj s najvyšším počtom spontánnych potratov je Prešovský kraj (4,0 promile). Spomínané hodnoty sú v prijateľnom rozsahu s celoslovenským priemerom (3,4 promile). Najvyšší počet spontánnych potratov na území Trenčianskeho samosprávneho kraja mal okres Prievidza (3,26 promile) a najnižší okres Bánovce nad Bebravou (1,53 promile). Celková potratovosť je v rámci SR najnižšia v Žilinskom a Prešovskom samosprávnom kraji (11,3 promile) a najvyššia celková potratovosť je v Košickom kraji (16 promile). Trenčiansky samosprávny kraj s hodnotou (11,9 promile) je v tomto ukazovateli pod úrovňou celoslovenského priemeru (12,9 promile).

Aj napriek pozitívnym ukazovateľom potratovosti dosahuje Trenčiansky samosprávny kraj nadpriemerné hodnoty mimomaternicového tehotenstva, ktoré boli s výnimkou okresu Považská Bystrica (0,23 promile) nad celoslovenským priemerom (0,28 promile). Okres s najvyššou hodnotou ukazovateľa mimomaternicového tehotenstva je okres Myjava (0,52 promile).

S ukazovateľom potratovosti súvisí aj počet narodení detí s vrodenou chybou. Trenčiansky samosprávny kraj (271,3 detí na 10 000 živonarodených detí) sa v tejto štatistike nachádza pod celoslovenským priemerom (277,1 detí na 10 000 živonarodených detí), avšak v niektorých okresoch je ich výskyt pomerne vysoký. Okres s najvyšším počtom detí narodených s vrodenou chybou je Považská Bystrica (309,5 detí na 10 000 živonarodených detí) a okres s najnižším počtom detí narodených s vrodenou chybou je Ilava (87 detí na 10 000 živonarodených detí).

Podstatným ukazovateľom hygienickej a kultúrnej úrovne života obyvateľstva, ako aj meradlom zdravotníckej starostlivosti je novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť (do 28 dní od narodenia) a dojčenská úmrtnosť (do jedného roka života). Úmrtia novorodencov v prvých dňoch života spôsobujú najmä vnútorné príčiny, ako vrodené chyby alebo choroby matky. V neskoršom období potom prevládajú predovšetkým vonkajšie príčiny akými sú infekcie alebo úrazy. Tieto ukazovatele zaznamenali mierny pokles oproti minulým rokom. V Trenčianskom samosprávnom kraji dosahovali v roku 2007 úroveň 3,5 promile / 4,0 promile, čo je menej ako celoslovenský priemer (3,4 promile / 6,1 promile). Okresy s najvyššími hodnotami sú Myjava (13,4 promile / 17,9 promile) a Nové Mesto nad Váhom (5,7 promile / 7,6 promile), okresy s najnižšími hodnotami sú Ilava (1,8 promile / 1,8 promile), Považská Bystrica (1,8 promile / 1,8 promile) a Partizánske (0 promile / 0 promile).

K základným indikátorom zdravotného stavu obyvateľstva, reprezentujúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj mortalita. Výška ukazovateľov nie je závislá iba od spomenutých faktorov, ale je do značnej miery ovplyvnená vekovou štruktúrou obyvateľstva. Trenčiansky samosprávny kraj sa s hodnotou 10,1 promile blíži k celoslovenskému priemeru (10,0 promile). Kraj s najnižšou hodnotou mortality je Prešovský samosprávny kraj (8,6 promile) a s najvyššou hodnotou mortality Nitriansky samosprávny kraj (11,4 promile). V rámci Trenčianskeho kraja je s najvyššou hodnotou mortality okres Myjava (12,1 promile) a s najnižšou hodnotou mortality okres Ilava (9,2 promile). Pre porovnanie v rámci SR je s najvyššou hodnotou mortality okres Medzilaborce (15,1 promile) a s najnižšou hodnotou mortality okres Bratislava V (5,9 promile).

Príčinám úmrtí u mužov ako aj u žien v roku 2007 dominovali kardiovaskulárne ochorenia, ako na území SR, tak aj v Trenčianskom samosprávnom kraji. Celoslovenské údaje sú zhrnuté na začiatku tejto kapitoly, avšak trend a vývoj týchto údajov sa od regionálnych takmer vôbec nelíši. Existujú však určité špecifiká, ktoré sú charakteristické aj pre Trenčiansky samosprávny kraj. Najčastejšou príčinou úmrtí v Trenčianskom samosprávnom kraji boli u mužov v roku 2007 ochorenia obehovej sústavy (548,8/100 000 mužov), čo je mierne nad celoslovenským priemerom (515,2/100 000 mužov), medzi tieto ochorenia patria najmä angína pectoris, akútny infarkt myokardu a chronická ischemická choroba srdca. Druhou najvýraznejšou príčinou úmrtia u mužov sú nádorové ochorenia (262,6/100 000 mužov), čo je takmer zhodné s celoslovenským priemerom (262,5/100 000 mužov) z tejto kategórie ochorení je najčastejšou príčinou smrti zhubný nádor priedušnice, priedušiek a pľúc. Treťou skupinou príčin úmrtia u mužov sú vonkajšie poranenia a iné následky vonkajších príčin. Tento indikátor (87,2/100 000 mužov) sa nachádza pod celoslovenským priemerom (89,5/100 000 mužov). Najčastejšia príčina úmrtia u žien v Trenčianskom samosprávnom kraji boli tak, ako aj u mužskej časti populácie, ochorenia obehovej sústavy (604,7/100 000 žien) s ochoreniami ako angína pectoris, akútny infarkt myokardu a chronická ischemická choroba srdca, ktoré sú v porovnaní s celoslovenským priemerom (568,5/100 000 žien) značne alarmujúce, avšak niektoré kraje, akými sú Nitriansky a Prešovský samosprávny kraj, majú ešte vyšší podiel tejto hodnoty. Druhou najväčšou príčinou úmrtia u žien sú onkologické ochorenia (179,7/100 000 žien). Ich výskyt je takmer zhodný s celoslovenským priemerom (183,1/100 000 žien). Treťou najväčšou príčinou úmrtia u žien sú ochorenia dýchacej sústavy (44,0/100 000 žien). Oproti celoslovenskému priemeru (47,5/100 000 žien) sú tieto hodnoty mierne nižšie.

Práceschopnosť je iba hrubým indikátorom stavu životného prostredia, pretože na jej vývoj vo väčšej miere vplyva zdravotné uvedomenie pracovníkov, úroveň zdravotnej starostlivosti, sociálne vplyvy a ekonomické prostredie. V roku 2002 bolo v Trenčianskom samosprávnom kraji zaevidovaných 154 113 prípadov práceschopnosti, z toho 92,6 % pre chorobu, 1,9 % pre pracovné úrazy a 5,4 % pre ostatné príčiny. Priemerná dĺžka trvania práceschopnosti dosiahla úroveň 25,9 dní, čo je pod celoslovenským priemerom (27,7 dní) a priemerné percento práceschopnosti dosiahlo v rámci kraja hodnotu 4,9 % oproti priemeru SR (4,7 %) je to mierne zvýšená hodnota.

Zdravotný stav obyvateľstva je do značnej miery ovplyvnený aj kvalitou pracovného prostredia, a to je charakterizované mierou výskytu rizikových faktorov a ich účinkov na pracovníkov. Aj napriek tomu, že sa rizikové pracoviská nedajú úplne odstrániť, miera eliminácie rizík je do značnej miery závislá od ekonomickej situácie zamestnávateľských subjektov. V roku 2002 bolo v Trenčianskom samosprávnom kraji evidovaných 20 795 rizikových pracovníkov, z toho 4688 žien. Väčšina rizikových prác spadá do oblasti priemyselnej výroby (68,41 %), nasleduje ťažba nerastných surovín (14,33 %) a poľnohospodárstvo (8,87 %). Najviac rizikových pracovných miest je v okrese Prievidza (36,08 %), Trenčín (14,64 %) a Nové Mesto nad Váhom (13,72 %). Z jednotlivých rizikových faktorov je najdominantnejší hluk (46,4 %), nasleduje riziko prach (22,6 %). Medzi ďalšie, menej zastúpené rizikové faktory patrí jednostranné nadmerné zaťaženie (7,8 %), vibrácie (6,5 %) a vplyv chemických látok (6 %). Niektoré pracovné pozície si vyžadujú 2 až 3 rizikové faktory súčasne, z toho dôvodu je súčet pracovníkov exponovaných jednotlivým vplyvom vyšší ako celkový počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce.

Na zlepšenie nežiadúcej situácie bolo zameraných viacero dokumentov schválených vládou SR a NR SR:

- Národný program podpory zdravia (NPPZ), v znení Aktualizácie z roku 2014,
- Štátna politika zdravia v Slovenskej republike z roku 2000,
- Koncepcia štátnej zdravotnej politiky,
- Opatrenia na dosiahnutie zmeny vo vývoji zdravotného stavu obyvateľstva prostredníctvom ovplyvnenia jeho výživových zvyklostí,
- Akčný plán pre prostredie a zdravie obyvateľov SR,
- Aktualizovaný Akčný plán EÚ pre zdravie a životné prostredie pre roky 2004 – 2010,
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky III (NEHAP III, National Environmental Health Action Plan), prijatý vládou SR uznesením č. 10 zo dňa 11. januára 2006,
- Aktualizácia národného programu podpory zdravia, MZ SR a ÚVZ SR, 2014 schválený vládou SR 10.12.2014,
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030.

2.11 Odpadové hospodárstvo

Odpady vznikajú pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnej, podnikateľskej aj v spotrebiteľskej sfére. Ich vznik a hromadenie výrazne ovplyvňuje životné prostredie hlavne škodlivými látkami, ktoré odpady obsahujú a v nemalej miere aj z estetického hľadiska. Nesprávnou manipuláciou a nakladaním s odpadmi je ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, ale aj ovzdušia a pôdy. Riešenie problémov v oblasti odpadov hrá významnú úlohu. Okrem škodlivých vplyvov na zložky životného prostredia ponúka aj možnosť obnovy využiteľných zdrojov z odpadov ako druhotných surovín. V zmysle tohto je nutné riešiť problematiku odpadového hospodárstva komplexne, celoplošne a koncepčne.

Od roku 1993 sú v Slovenskej republike (SR) v súlade so štátnou environmentálnou politikou pre potreby definovania úloh strategického a koncepčného rozvoja odpadového hospodárstva z úrovne štátu vypracúvané **Programy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR)**. Posledný POH SR je spracovaný na roky 2016 – 2020, schválený uznesením vlády SR č. 562 zo dňa 14.10.2015.

Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja sa vydáva na obdobie 5 rokov, t.j. na roky 2016-2020, pričom musí byť v súlade s POH SR na roky 2016 – 2020. Predstavuje koncepčný dokument odpadového hospodárstva v Trenčianskom kraji pre toto obdobie a je východiskovým dokumentom pre spracovanie programov odpadového hospodárstva na roky 2016-2020 pre obce a pôvodcov odpadov v kraji (v súčasnosti v schvaľovacom procese).

Ciele a opatrenia v záväznej časti programu kraja sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva v zmysle § 6 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o odpadoch) a článku 4 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc zamerané na: a) predchádzanie vzniku odpadov, b) príprava na ich opätovné použitie, c) recyklácia, d) iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie odpadov, e) zneškodňovanie odpadov.

2.11.1 Bilancia vzniku odpadov

Bilancia vzniku odpadov podľa kategórií odpadov (N – nebezpečné, O - ostatné) poskytuje základnú informáciu o podiele nebezpečných odpadov na celkovom množstve vzniknutých odpadov. V rámci časového hľadiska je tento údaj dôležitý kvôli vyhodnoteniu účinnosti opatrení na obmedzovanie vzniku nebezpečných odpadov.

Z porovnania vzniku odpadov podľa okresov za rok 2014 vyplýva, že najviac ostatných odpadov vzniká v okrese Prievidza a najmenej v okrese Partizánske. Najviac nebezpečných odpadov vzniklo v okrese Trenčín a Nové Mesto nad Váhom a najmenej v okrese Partizánske. Čo sa týka komunálneho odpadu najviac bolo v okrese Prievidza a najmenej v okrese Myjava. Najviac stavebných odpadov vzniklo v okrese Nové Mesto nad Váhom a najmenej v okrese Bánovce nad Bebravou.

Tab. 193 Vznik odpadov podľa okresov za rok 2014 (t/rok)

Okres	Ostatné odpady (O)	Nebezpečné odpady (N)	Komunálne odpady	Stavebné odpady
Bánovce nad Bebravou	9808,5	848,6	11571,25	1766,3
Ilava	27905,8	853,2	19819,60	10775,91

Okres	Ostatné odpady (O)	Nebezpečné odpady (N)	Komunálne odpady	Stavebné odpady
Myjava	53982,9	789,6	9345,74	44481,03
Nové Mesto nad Váhom	61143,4	7364,0	23377,56	210842,13
Partizánske	9030,8	332,6	15779,03	4162,7
Považská Bystrica	125027,4	5128,2	15779,03	7572,72
Prievidza	484175,5	3885,5	47165,90	58993,2
Púchov	245848,8	6517,0	13710,17	32297,58
Trenčín	346566,3	7457,9	42909,77	345358,05
Spolu:	1363489,4	33176,6	199458,05	716249,62

Tab. 194 Vznik odpadov v TN kraji v r.2014 podľa okresov na 1 obyvateľa v t/rok

Okres	Ostatné odpady	Nebezpečné odpady	Komunálne odpady	Stavebné odpady
Bánovce n. Bebravou	0,27	0,02	0,31	0,05
Ilava	0,46	0,01	0,33	0,18
Myjava	1,99	0,03	0,35	1,64
Nové Mesto n. Váhom	0,98	0,12	0,37	3,37
Partizánske	0,19	0,01	0,34	0,09
Považská Bystrica	1,98	0,08	0,44	0,12
Prievidza	3,55	0,03	0,35	0,43
Púchov	5,52	0,15	0,31	0,73
Trenčín	3,04	0,07	0,38	3,03

Z prehľadu je zjavné, že najviac nebezpečných a ostatných odpadov na jedného obyvateľa sa vyprodukovalo v okrese Púchov, najviac komunálnych odpadov na 1 obyvateľa v okrese Považská Bystrica, a najviac stavebných odpadov na jedného obyvateľa je v okrese Nové Mesto nad Váhom.

2.11.1.1 Komunálne odpady

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ. Za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chat, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení. V podmienkach SR nie je sledovaný osobitný vznik odpadov z domácnosti, preto aj všetky ciele a opatrenia musia vychádzať z hodnotenia komunálnych odpadov ako celkovej skupiny, ktorá je podľa Katalógu odpadov vymedzená kódom 20

Tab. 195 Vznik komunálnych odpadov podľa krajov SR

Kraj	Vznik komunálnych odpadov (t)				Vznik komunálnych odpadov (kg/obyvateľ)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Bratislavský kraj	324 004,77	268 588,41	258 494,14	262 437,38	515	443	422	424
Trnavský kraj	195 171,25	241 246,82	231 563,53	231 573,97	347	434	416	415
Trenčiansky kraj	200 527,77	198 684,15	194 558,80	200 094,10	335	334	328	338
Nitriansky kraj	260 100,79	262 702,10	256 937,72	251 713,61	369	381	373	367
Žilinský kraj	229 741,13	214 632,40	212 815,86	212 635,13	329	311	308	308
Banskobystrický kraj	176 794,74	176 751,76	180 882,64	171 532,10	271	268	275	261
Prešovský kraj	206 229,48	200 950,45	198 998,19	198 122,65	255	246	243	242
Košický kraj	215 936,12	203 434,39	213 318,17	216 319,71	277	257	269	272
Slovenská republika⁹	1 810 516,05	1 769 001,48	1 749 581,05	1 746 441,65	337	334	329	328

Zdroj: Program odpadového hospodárstva SR na roky 2014 – 2020

Od roku 2010 možno množstvo komunálneho odpadu vzniknutého v okresoch Trenčianskeho kraja hodnotiť ako konštantné. Za obdobie rokov 2010 až 2014 vznikalo v tomto kraji ročne v priemere 200 tis. ton komunálnych odpadov. Okresy Trenčianskeho kraja vykazujú značné rozdiely v produkcii komunálnych odpadov na obyvateľa, čo preukazuje závislosť produkcie komunálnych odpadov od ekonomickej výkonnosti jednotlivých okresov, predovšetkým na výške HDP. Dlhodobejšie sú najsilnejšími okresmi v produkcii komunálnych odpadov okresy Prievidza a Trenčín.

Tab. 196 Vznik komunálnych odpadov v rokoch 2010 - 2014

Okres	2010		2011		2012		2013		2014	
	Absol.	V %	Absol.	V %	Absol.	V %	Absol.	V %	Absol.	V %
Bánovce nad Bebravou	10 109,52	5,0	10 548,23	5,3	10 362,79	5,3	10 475,89	5,2	11 571,25	5,5
Ilava	20 429,25	10,2	18 861,36	9,5	18 669,38	9,6	17 658,05	8,8	19 819,60	9,4
Myjava	8 279,26	4,1	7 923,81	4,0	9 058,25	4,6	8 597,39	4,3	9 345,74	4,4
Nové Mesto nad Váhom	20 475,09	10,2	20 973,42	10,87	20 296,61	10,4	20 269,71	10,1	23 377,56	11,4
Partizánske	15 045,49	7,5	14 718,09	7,4	14 957,10	7,7	14 831,13	7,9	15 779,03	7,5
Považská Bystrica	15 938,10	7,9	24 701,55	12,4	18 946,33	9,7	29 777,68	14,9	28 041,53	13,2
Prievidza	58 364,15	29,1	50 860,44	25,6	49 199,16	25,3	45 719,08	22,8	47 165,90	21,2
Púchov	13 880,18	7,0	13 060,53	6,6	12 881,68	6,6	12 922,03	6,5	13 710,17	6,5
Trenčín	38 006,73	19,0	37 036,72	18,6	40 447,98	20,8	39 843,14	19,9	42 909,77	20,3
Spolu:	200 527,77	100,0	198 684,2	100,0	194 819,28	100,0	200 094,10	100,0	211 720,5	100,0

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2014 – 2020

⁹ Prepočet za SR spolu a priemer (kg/obyv.) za SR

2.11.1.2 Biologicky rozložiteľné odpady

Na území celej republiky je povinnosť zaviesť triedený zber komunálnych odpadov ustanovená už od roku 2004 s prechodným obdobím do roku 2010. Povinnosť obcí zaviesť triedený zber pre biologicky rozložiteľné odpady bola zrušená a opätovne prijatá, čo prinieslo veľkú neistotu pre komunálnu sféru a malo čiastočný negatívny vplyv na celkové smerovanie odpadového hospodárstva. V súčasnosti platí v SR povinnosť pre obec zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Napriek tomu realizácia triedeného zberu komunálnych odpadov v obciach nie je dostatočná a mnoho obcí si túto povinnosť neplní v zmysle stanovenej zákonnej povinnosti. Pre úplnosť je potrebné dodať, že povinnosti zaviesť triedený zber biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov konkuruje okruh výnimiek z plnenia tejto povinnosti, ktoré v konečnom dôsledku negatívne vplyvajú na zavádzanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obciach.

V zmysle požiadaviek rámcovej smernice o odpade v súvislosti s cieľom dosiahnuť do roku 2020 úroveň recyklácie komunálnych odpadov 50 %, je potrebné vytvoriť účinný systém triedeného zberu minimálne pre nasledovné druhy komunálnych odpadov: papier a lepenka, sklo, plasty, kovy, biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, jedlé oleje a tuky, drevo, elektroodpad, použité batérie a akumulátory, textil a šatstvo. Pre účely sledovania trendov triedeného zberu sú jednotlivé druhy odpadov zaradené do 5 prúdov: „klasické zložky“ triedeného zberu (papier, plasty, sklo, kovy), biologicky rozložiteľné komunálne odpady (odpady zo záhrad, kuchynské odpady, jedlé oleje a tuky a drevo), elektroodpad, použité batérie a akumulátory, šatstvo a textil

Biologicky rozložiteľný odpad (BRO), biologicky rozložiteľný komunálny odpad (BRKO) a biologicky rozložiteľný priemyselný odpad (BRPO).

Biologicky rozložiteľné odpady sú odpady, ktoré majú spoločnú vlastnosť – sú rozložiteľné živými organizmami. Všetky biologicky rozložiteľné odpady sú kategórie O, teda nevykazujú nebezpečné vlastnosti. Medzi tieto odpady sa zaraďujú odpady z poľnohospodárstva, priemyslu (predovšetkým potravinárskeho) a časť komunálnych odpadov.

Biologicky rozložiteľné odpady vznikajú vo veľkých množstvách, čo predstavuje veľkú záťaž životného prostredia. Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadu prikazuje postupne znižovať množstvá biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaných na skládkach odpadov (ktorý je súčasťou BRO). Preto je veľmi dôležité zabezpečiť zhodnocovanie BRO, pričom najefektívnejším spôsobom využitia BRO je kompostovanie a splyňovanie. Niektoré odpady sa môžu aplikovať priamo na poľnohospodárske alebo lesné pôdy ako hnojivo.

Biologicky rozložiteľné odpady vznikajú nielen v komunálnej sfére, ale aj priemyselnej. Všetky BRO vhodné na kompostovanie sú kategórie O – ostatný odpad. Rozmanitosť zdrojov BRO poskytuje široké možnosti individuálneho prístupu k nakladaniu s týmto odpadom na miestnej i regionálnej úrovni v závislosti od výskytu jednotlivých druhov a množstiev BRO a charakteru osídlenia a obecnej zástavby.

Biologicky rozložiteľné komunálne odpady sú všetky druhy biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré je možné zaradiť do skupiny 20 Komunálne odpady podľa Katalógu odpadov. Medzi triedené zložky biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zaraďujeme podľa Katalógu

odpadov a Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov, nasledovné druhy komunálnych odpadov:

- Papier a lepenka (vrátane obalov z papiera a lepenky)
- Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- Jedlé oleje a tuky
- Drevo (vrátane obalov z dreva)
- „Zelený“ biologicky rozložiteľný odpad
- Odpady z trhovísk

Biologicky rozložiteľné odpady, ktoré tvoria významnú časť celkového vzniku odpadov je potrebné rozdeliť na dve základné skupiny – komunálne biologicky rozložiteľné odpady a biologicky rozložiteľné odpady, ktoré nespĺňajú definíciu komunálnych odpadov, ale spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných odpadov – priemyselné biologicky rozložiteľné odpady.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad predstavuje najväčšiu zložku komunálnych odpadov a zároveň je svojim charakterom najviac sledovanou zložkou z pohľadu obmedzovania jeho skládkovania. Úroveň jeho vytriedenia dosiahla v SR v roku 2013 len cca 15 %. Dlhoročným sledovaním štatistických ukazovateľov triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov možno konštatovať jeho pozitívny trend. Podobne ako pri ostatných triedených zložkách komunálneho odpadu bude potrebné efektívnosť triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov výrazne intenzifikovať, a to najmä za účelom dosiahnutia cieľov v oblasti znižovania množstva biologicky rozložiteľných odpadov zneškodňovaných skládkovaním.

Okrem odpadov, ktoré spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, sú v Katalógu odpadov druhy, ktoré napriek tomu, že ich nie je možné zaradiť ako samostatné biologicky rozložiteľné odpady, obsahujú vysoký podiel biologicky rozložiteľných odpadov, resp. organickej zložky a v zmysle cieľov smernice o skládkach odpadu je potrebné obmedzenie ich skládkovania. Pre účely výpočtu plnenia cieľov obmedzovania skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov je potrebné počítať aj so zmesovým komunálnym odpadom.

Biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

Z dlhodobého sledovania možno konštatovať klesajúci trend vzniku priemyselných biologicky rozložiteľných odpadov. Zásadný pokles bol zaznamenaný v roku 2013, a to v dôsledku legislatívnej úpravy, ktorá vyčlenila zo zákona o odpadoch hnoj, slamu alebo iný prírodný poľnohospodársky alebo lesnícky materiál, ktorý nevykazuje nebezpečné vlastnosti a používa sa v poľnohospodárstve, v lesníctve alebo na výrobu energie z tohto materiálu procesmi alebo spôsobmi, ktoré nepoškodzujú životné prostredie ani neohrozujú zdravie ľudí

Tab. 197 Nakladanie s priemyselnými bioodpadmi v rokoch 2010-2014

Druh nakladania	2010	2011	2012	2013	2014
materiálové zhodnocovanie	133808,388	163508,241	186319,653	69252,481	126449,201
energet. zhodnocovanie	11020,33	8139,827	3174,372	26513,886	11993,253
ostatné zhodnocovanie	6272,56	2470,5	12102,308	15645,3142	350,775
skládkovanie	1102,118	1422,795	2351,24	2202,747	980,327
znešk.spaf.bez EV	414,436	454,869	16693,222	1266,532	2707,802

Druh nakladania	2010	2011	2012	2013	2014
ostatné zneškodňovanie	11683,474	24428,265	329,908	5282,692	607,25
iný spôsob nakladania	15760,946	9951,286	4912,608	5197,5771	8508,6349

V prípade priemyselných bioodpadov dochádza k ich vysokému zhodnoteniu, až 91,5% z celkového množstva a skládkovaním je zneškodnených len 0,65%.

2.11.2 Vznik a nakladanie s odpadmi

Od roku 1995 sa na území SR vykonáva zber údajov o vzniku a nakladaní s ostatným a nebezpečným odpadom, ktoré sa spracovávajú do regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO). Prvotný zber údajov od pôvodcov odpadov sa prostredníctvom formuláru „Hlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním“ každoročne zhromažďoval a spracovával na okresných úradoch, odboroch starostlivosti o životné prostredie a ďalej sa tieto údaje vkladali on-line do informačného systému RISO. Spracovanie údajov na republikovej a krajskej úrovni vykonávala Slovenská agentúra životného prostredia, Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažérstva v Bratislave (SAŽP-COHEM) resp MŽP SR Bratislava. Tvorba odpadov za územie krajov je v RISO spracovávaná až od roku 1997 vzhľadom na nové územnosprávne členenie Slovenskej republiky. Údaje o vzniku a nakladaní s komunálnymi odpadmi zabezpečuje Štatistický úrad SR, kde databázovú základňu poskytujú obce.

Štatistické spracovanie vzniku odpadov sa v sledovaných rokoch 2010-2014 vykonávalo podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (od 1.1.2016 platí v tejto oblasti vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov), ktorá je v úplnom súlade s Európskym katalógom odpadov.

Poskytovateľmi údajov potrebných na analýzu vzniku a nakladania s odpadmi v SR boli teda v sledovaných rokoch 2010-2014 Slovenská agentúra životného prostredia ako správca Regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO), informačného systému ELEKTRO, informačného systému OBALY a informačného systému PCB, Štatistický úrad SR, Ministerstvo životného prostredia SR a okresné úrady, odbory starostlivosti o životné prostredie v jeho pôsobnosti, Združenie automobilového priemyslu (ZAP), Rebat, Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) ako správca Národného emisného informačného systému (NEIS) a Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH).

Jednotlivé spôsoby nakladania boli vyhodnocované podľa činností zhodnocovania odpadov definovaných v prílohe č. 2 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, platného do 31.12.2015, (ďalej len zákon o odpadoch) a podľa činností zneškodňovania odpadov uvedených v prílohe č. 3 zákona o odpadoch (klasifikácia metód nakladania s odpadmi podľa kódov R1 až R13 pre metódy zhodnocovania odpadov a D1 až D15 pre metódy zneškodňovania odpadov). Pre zjednodušenie boli jednotlivé činnosti nakladania s odpadmi zaradené do siedmych skupín nasledovne:

Tab. 198 Skupiny nakladania s odpadmi

Skupina nakladania	Kód nakladania
01 – zhodnocovania materiálové	R02, R03, R04, R05, R06, R07, R08, R09, R11, R12
02 – zhodnocovania energetické	R01
03 – zhodnocovanie ostatné	R10, R13

Skupina nakladania	Kód nakladania
04 – zneškodňovanie skládkovaním	D01, D03, D05, D12
05 – zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	D10
06 – zneškodňovanie ostatné	D02, D04, D08, D09, D13, D14, D15
07 – iný spôsob nakladania	DO*, O**, Z***

Poznámka: *DO – odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti

**O – odovzdanie odpadu inému subjektu na ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie (zrušené vyhláškou MŽP SR č. 301/2008 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2009)

***Z – zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie pred ďalším nakladaním s nimi

Dlhodobým negatívnym trendom nakladania s odpadmi je ich zneškodňovanie činnosťou skládkovania (D1). Od roku 2010 sa síce znížilo množstvo odpadov zneškodňovaných skládkovaním až na úroveň 473,0 tis. ton v roku 2014, čím podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním na celkovom nakladaní s odpadmi dosiahol úroveň 34 %, ale rok 2014 sa javí ako výnimočný. Trend množstva odpadov zneškodnených skládkovaním je priemerne 760 tis.t čo predstavuje cca 45%. Bez energetického využitia (D10) bolo v roku 2014 zneškodnených spaľovaním 3,8 tis. ton odpadov. Energetické zhodnocovanie odpadov (R1) v roku 2014 sa na celkovom nakladaní s odpadmi podieľa 1,7 %, čo činí cca 23,3 tis. ton odpadov (žiadna spaľovňa KO).

Materiálové zhodnocovanie odpadov (R2-R11) zaznamenalo relatívny pokles, v roku 2014 oproti r. 2013 o 184,5 tis.t menej. V roku 2014 ale bolo materiálovo zhodnotených až 51,4% odpadov. Iné zhodnotenie odpadov v roku 2014 (R12,R13) sa na celkovom nakladaní podieľa 6,6%. Iné spôsoby zneškodnenia odpadov (D2-D9, D11-D15) sa na celkovom nakladaní s odpadmi podieľajú 2,5% a iné činnosti nakladania s odpadmi (Z,DO) tvorili v roku 2014 3,6 %-ný podiel celkového nakladania s odpadmi.

Celkový vznik odpadov z priemyslu a komunálnych odpadov spolu v Trenčianskom kraji v rokoch 2010-2014 je v nasledovnej tabuľke

Tab. 199 Vznik odpadov v Trenčianskom kraji v rokoch 2010- 2014 v tis.t/rok

Kategória odpadu	2010	2011	2012	2013	2014
Priemyselný nebezpečný odpad	28 986,67	30 763,35	63 511,32	34 633,18	33 173,82
Priemyselný ostatný odpad	1787628,43	1611228,78	1619244,18	1899821,27	1363492,14
Komunálny odpad	200 527,77	198 684,15	194 819,28	200 094,10	211 720,55
Spolu	2017142,87	1840676,28	1877574,78	2134548,55	1608386,51

Zdroj: POH TSK na roky 2016 - 2020

Tab. 200 Vznik odpadov z priemyslu v Trenčianskom kraji podľa okresov v rokoch 2010- 2014

Okres	2010	2011	2012	2013	2014
Bánovce nad Bebravou	97 710,70	92 352,32	111 204,23	56 498,76	10 657,02
Ilava	63 506,18	190 128,03	105 096,63	236 359,86	28 758,96
Myjava	55 921,29	59 904,91	18 425,35	16 036,77	54 772,58
Nové Mesto nad Váhom	246 509,61	62 738,71	130 393,54	116 126,79	68 507,36
Partizánske	12 653,51	16 317,32	30 841,06	11 531,55	9 363,45
Považská Bystrica	39 253,49	65 066,75	38 541,10	76 537,88	130 155,58

Okres	2010	2011	2012	2013	2014
Prievidza	845 261,55	918 037,71	975 468,82	849 616,07	488 060,99
Púchov	49 831,10	39 585,20	32 244,57	121 937,86	252 365,77
Trenčín	405 967,67	197 861,18	240 540,21	449 808,92	354 024,25
spolu	1 816 615,10	1 641 992,13	1 682 755,51	1 934 454,45	1 396 665,96

Zdroj: POH TSK na roky 2016 - 2020

Tab. 201 Vznik ostatných a nebezpečných odpadov z priemyslu podľa rokov 2010-2014 v Trenčianskom kraji

OKRESY	kategória	2010	2011	2012	2013	2014
Bánovce nad Bebravou	N	1 279,59	877,18	818,26	2 623,91	848,56
Bánovce nad Bebravou	O	96 431,11	91 475,14	110 385,98	53 874,85	9 808,46
Ilava	N	5 713,42	5 531,42	6 640,91	6 135,60	853,19
Ilava	O	57 792,76	184 596,61	98 455,72	230 224,25	27 905,76
Myjava	N	238,52	479,00	383,94	575,13	789,48
Myjava	O	55 682,76	59 425,91	18 041,40	15 461,64	53 983,10
Nové Mesto nad Váhom	N	6 577,39	9 689,18	43 158,59	7 423,86	7 363,86
Nové Mesto nad Váhom	O	239 932,22	53 049,53	87 234,95	108 702,92	61 143,50
Partizánske	N	275,36	427,09	269,59	282,30	331,59
Partizánske	O	12 378,16	15 890,23	30 571,47	11 249,25	9 031,87
Považská Bystrica	N	4 540,07	4 579,91	3 863,49	4 217,33	5 128,16
Považská Bystrica	O	34 713,42	60 486,85	34 677,61	72 320,55	125 027,42
Prievidza	N	6 943,63	5 167,65	5 218,85	5 383,23	3 885,20
Prievidza	O	838 317,92	912 870,06	970 249,97	844 232,84	484 175,79
Púchov	N	1 032,30	1 402,18	1 751,95	3 055,80	6 516,98
Púchov	O	48 798,80	38 183,02	30 492,62	118 882,05	245 848,79
Trenčín	N	2 386,39	2 609,75	1 405,75	4 936,00	7 456,81
Trenčín	O	403 581,29	195 251,43	239 134,46	444 872,92	346 567,44
		1 816 615,10	1 641 992,13	1 682 755,51	1 934 454,45	1 396 665,96

Zdroj: POH TSK na roky 2016 - 2020

2.11.2.1 Zhodnocovanie odpadov

Zhodnocovanie odpadov v území ovplyvňuje v rámci jednotlivých skupín odpadov do značnej miery ich dostupnosť v blízkosti miesta vzniku odpadu, spôsob akým je organizovaný v území zber odpadov od pôvodcov a náklady, ktoré pôvodcom odpadov pri využívaní služieb subjektov zaoberajúcich sa nakladaním s odpadmi vznikajú. Na území Trenčianskeho kraja pôsobia viaceré subjekty, z ktorých najvýznamnejších sú Vetropack s. r. o. Nemšová a Matador a. s. Púchov.

Tab. 202 Prehľad zariadení na zhodnocovanie a odpadov v TN kraji v r. 2015

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Púchov	R3	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	10 000	2005	ISO & spol, s.r.o.	Beluša
Púchov	R3	PLASTY	POLYSTYRÉN	32	2007	Strojmast, s.r.o.	Púchov

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Púchov	R3	PLASTY	PLASTY	2 100	2010	Gold - Pack spol. s r.o.	Beluša
Púchov	R3	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	16 000	2005	AVE SK odpadové hospodárstvo s.r.o.	Beluša
Púchov	R3	BLOODPAD	BLOODPAD	5 000	2012	Bioplyn Horovce 2, s.r.o.	Horovce
Púchov	R4	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	3 200	2012	Continental Matador Rubber, s.r.o.	Púchov
Púchov	R3	PNEUMATIKY		583	2014	ETOP AUTOMOTIVE, s.r.o.	Púchov
Púchov	R3	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	16 000	2005	V.O.D.S. a.s.	Beluša
Trenčín	R3	BLOODPAD	Bloodpad	9 630	2011	LES s.r.o.	Drietoma
Trenčín	R4	KOVY	Železné a neželezné kovy	10 000	2004	SB RECYKLING, s.r.o.	Trenčín
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	1 100	1999	EURORECYCLING, s.r.o.	Melčice- Lieskové
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	110	2008	Rozmarín, a.s. o.z. Procas	Svinná
Trenčín	R4			205	2008	PROCAS, s.r.o.	Svinná
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	343	2006	MTO KOVOSPOL s.r.o.	Trenčín
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	1 500	2005	TEMAX, spol. s r.o.	Trenčín
Trenčín	R3	BLOODPAD	MIX	8 000	2012	Bioplyn Bierovce s.r.o.	Veľké Bierovce
Trenčín	R3	STAVEBNÝ ODPAD	Bitúmen	2 500	2013	CESTY NITRA, a.s.	Mníchova Lehota
Trenčín	R5	BETÓN	mix		2008	Slavomír Masár	Trenčín
Trenčín	R3	BLOODPAD	Priemyselný a komunálny bioodpad	3 500	2002	Marius Pedersen, a.s.	Trenčín
Trenčín	R5	STAVEBNÝ ODPAD	MIX	120 000	2011	ERSON Recycling, s.r.o.	Trenčín
Trenčín	R3	PAPIER	Obalový a komunálny papier	3 064	1976	ĽUDOPRINT, a.s.	Bobot
Trenčín	R5	SKLO	Priemyselné sklo, komunálne sklo, obaly zo skla	100 000	2009	VETROPACK NEMŠOVÁ s.r.o.	Nemšová
Trenčín	R3	BLOODPAD	Bloodpad	1 500	2013	Mesto Nemšová	Nemšová
Trenčín	R5	POPOLČEK		30 393	2009	CEMMAC, a.s.	Horné Srnie
Ilava	R4	KOVY	Zinok	8 000	2008	SlovZink, a.s.	Košeca
Ilava	R4	KOVY	Železo a oceľ	20 000	2013	Dubnický Metalurgický Kombinát, s.r.o.	Dubnica nad Váhom
Ilava	R4	NEBEZPEČNÝ ODPAD	Fotografický odpad	25	1997	RNDr. Róbert Komoráš - ARGENA	Dubnica nad Váhom
Ilava	R3	PLASTY	Plasty	1 000	2013	Green Moon, s.r.o.	Dubnica nad Váhom
Ilava	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Bitúmen	5 683	2011	VÁHOSTAV-SK	Ilava
Ilava	R3	BLOODPAD	MIX	4 990	2013	Bioplyn Bolešov, s.r.o.	Bolešov
Partizánske	R3	BLOODPAD	Zelený komunálny bioodpad	100	2009	Obec Veľké Uherce	Veľké Uherce
Partizánske	R3	BLOODPAD	Piliny, hobliny drevné odrezky, papier	700	2004	Ing. Rastislav Bezák BEZÁK - HOLZ - CHYNORANY	Chynorany

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Partizánske	R3	BIOODPAD	Bioplynová stanica	28 034	2010	BIOCHYN s.r.o.	Chynorany
Partizánske	R3	PLASTY	Priemyselné plasty, obaly z plastov	1 126	2010	Alrek, s.r.o.	Partizánske
Partizánske	R3	PLASTY	Priemyselné plasty, obaly z plastov	4 037	2011	ReWast s.r.o.	Partizánske
Partizánske	R3	BIOODPAD	MIX	120 700	2013	Alternative Energy, s.r.o.	Bošany
Partizánske	R3	GUMA	Guma	2 000	2012	BENCROS, s.r.o.	Bošany
Prievidza	R3	BIOODPAD	Komunálny bioodpad	132	2007	Obec Nitrica	Nitrica
Prievidza	R3	BIOODPAD	Priemyselný a komunálny bioodpad	57	2007	TERMÁL BYSTRICANY, prísp. Organizácia	Bystričany
Prievidza	R3	BIOODPAD	MIX	520	2012	Vepos, spol. s r.o.	Nováky
Prievidza	R3	PLASTY			2005	MAT - obaly, s.r.o.	Handlová
Prievidza	R3	PLASTY	Obaly z plastov	2 500	2005	Mat-obaly s.r.o.	Prievidza
Prievidza	R2	NEBEZPEČNÝ ODPAD	ROZPUŠTADLÁ	1 000	2003	CELLAR s.r.o.	Nedožery Brezany
Prievidza	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón a bitúmen	27 200	2006	TMG, a.s.	Prievidza
Prievidza	R5	POPOLČEK	POPOLČEK Z UHLIA	200 000	1959	PORFIX-PÓROBETÓN, a.s.	Zemianske Kostoľany
Prievidza	R3	BIOODPAD	Priemyselný a komunálny bioodpad	1 200	2006	TEZAS, spol. s r.o.	Prievidza
Prievidza	R3	PNEUMATIKY	Opatrebované pneumatiky	3 200	1993	A.R.S. spol. s r.o.	Prievidza
Prievidza	R5	POPOLČEK	POPOLČEK Z UHLIA	6 180	2002	Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.	Prievidza
Prievidza	R4	NEBEZPEČNÝ ODPAD	Kovový odpad kontaminovaný NL	500	2003	Ing. Ondrej Lazoň TECHNOL	Nedožery Brezany
Nové Mesto nad Váhom	R3	PLASTY	Odpadový plast, obaly z plastov	5 756	2005	BKP PLAST s. r. o.	Nové Mesto nad Váhom
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi	2 000	2012	JAMBO s.r.o.	Považany
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi		2010	Jozef Podolan	Trenčianske Bohuslavice
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi		2010	Jozef Podolan	Stará Turá
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi	50 000	2010	Jozef Podolan	Nové Mesto nad Váhom
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	MIX	104 000	2008	SLOVITRANS, s.r.o.	Nové Mesto nad Váhom
Nové Mesto nad Váhom	R3	BIOODPAD	Komunálny bioodpad	800	2009	Technické služby Stará Turá	Stará Turá
Nové Mesto nad Váhom	R3	PLASTY	Odpadový plast	8 700	2006	Dae Young Electronics Slovakia, spol. s r.o.	Horná Streda
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	MIX	50 000	2006	Alena Jurčáková	Bošáca
Nové Mesto nad Váhom	R3	PLASTY	Plasty	22 270	2013	De Paauw Recycling Slovakia, s.r.o.	Trenčianske Bohuslavice
Považská Bystrica	R4	KOVY	Hliník	9 000	2000	Ing. Jozef Žibrún - MEPROM	Udiča

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Nové Mesto nad Váhom	R4	NEBEZPEČNÝ ODPAD	Amalgám	0,5	2006	ISG/DRS, s.r.o.	Trenčianske Bohuslavice
Myjava	R3	TEXTIL			2012	PP Krajné s.r.o.	Krajné
Myjava	R4	KOVY	Neželezné kovy	1 210	2008	SLOVARM, a.s.	Myjava
Myjava	R3	PLASTY	Odpadový plast, PE a PP	2 250	1998	THERMOPLASTIK s.r.o.	Poriadie
Považská Bystrica	R4	KOVY			2013	HYDROPOL-RUDOLF POLÁK, s.r.o.	Považská Bystrica
Považská Bystrica	R4	KOVY	Železné a neželezné kovy	2 407	2012	MEDEKO Cast s.r.o.	Považská Bystrica
Považská Bystrica	R3	BIOODPAD	Komunálny bioodpad	1 200	2009	Chudovský a.s.	Považská Bystrica
Považská Bystrica	R5	BETÓN			2005	DESTROY s.r.o.	Považská Bystrica

Celkové nakladanie s odpadmi z priemyslu podľa skupín 01-07 v Trenčianskom kraji v roku 2014 je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Zneškodňovanie odpadov z priemyslu skládkovaním v roku 2014 tvorí tretinu 33,8 % z celkového množstva odpadu z priemyslu. Významným podielom až 51,5 % z celkového množstva odpadu z priemyslu tvorilo v roku 2014 jeho materiálové zhodnocovanie.

Tab. 203 Nakladanie s odpadmi z priemyslu v TN kraji v roku – 2014

Znak	Spôsob nakladania	2014	
		tis. t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	719,5	51,5
02	Zhodnocovanie energetické	23,3	1,7
03	Zhodnocovanie ostatné	92,4	6,6
04	Zneškodňovanie skládkovaním	473,0	33,8
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	3,8	0,3
06	Zneškodňovanie ostatné	35,2	2,5
07	Iný spôsob	50,2	3,6
Spolu		1 397,4	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

Drobné stavebné odpady, ako súčasť komunálnych odpadov. sú odpady z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou, pri ktorých postačuje ohlásenie stavebnému úradu alebo na ktoré sa nevyžaduje stavebné povolenie ani ohlásenie (§55 ods. 2 písm. b) a c), § 56 písm. h) zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov o územnom plánovaní a stavebnom poriadku) a to v rozsahu do jedného m³ ročne od jednej fyzickej osoby (§ 6 ods. 1 zákona o odpadoch)

Tab. 204 Nakladanie s drobnými stavebnými odpadmi v TN kraji v roku – 2014

Znak	Spôsob nakladania	2014	
		tis. t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	0,48	3,2

Znak	Spôsob nakladania	2014	
		tis. t	%
02	Zhodnocovanie energetické	0,0	0,0
03	Zhodnocovanie ostatné	6,40	42,2
04	Zneškodňovanie skládkovaním	8,2	54,1
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,0	0,0
06	Zneškodňovanie ostatné	0,03	0,2
07	Iný spôsob	0,04	0,3
Spolu		15,15	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

V nakladaní s drobnými stavebnými odpadmi v roku 2014 jednoznačne prevláda skládkovanie, až 54%. Zhodnotenie týchto odpadov je vo výške 42,2%.

Tab. 205 Nakladanie s BRO v TN kraji v roku – 2014

nak	Spôsob nakladania	r.2014	
		tis. t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	58,9	0,5
02	Zhodnocovanie energetické	61,6	0,6
03	Zhodnocovanie bioplyn+ -kompostovanie	8294,5	79,2
04	Zneškodňovanie skládkovaním	507,0	4,8
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,0	0,0
06	Zneškodňovanie ostatné	16,6	0,2
07	Iný spôsob zhrom.	1535,1	14,7
Sp.		10473,7	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

Z prehľadu nakladania s BRO v TN kraji v roku 2014 vyplýva, že skládkovaním sa zneškodnilo len 507 t a kompostovaním a v bioplynových staniciach sa zhodnotilo až 8 294,5 t čo je takmer 80% z celkového množstva BRO.

Nakladanie s biologickým rozložiteľným komunálnym odpadom (BRKO) v roku 2014 v TN kraji prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkom vzniklo za rok 2014 11 330,3 t BRKO. Skládkovaním bolo z tohto množstva zneškodnených len necelé percento a zhodnotilo sa (kompostovanie a bioplynové stanice) takmer 90% BRKO.

Tab. 206 Nakladanie s biologickým rozložiteľným komunálnym odpadom (BRKO) v TN kraji v roku – 2014

typ nakl.	Spôsob nakladania	2014	
		t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	127,2	1,1
02	Zhodnocovanie energetické	127,8	1,2
03	Zhodnocovanie ostatné Kompost.+bioplyn	10 146,0	89,5
04	Zneškodňovanie skládkovaním	94,8	0,8

typ nakl.	Spôsob nakladania	2014	
		t	%
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,0	0,0
06	Zneškodňovanie ostatné	0,0	0,0
07	Iný spôsob	828,2	7,4
Spolu		11 330,3	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

Na základe vyžiadaných podkladov od spoločnosti Stredné Považie (Marius Pedersen), medzi výhľadové zámery spoločnosti patrí vybudovanie kompostárne juhozápadne od IV. Etapy (p.č. 4290/69 ostatné plochy), ktorý je súčasťou územia vymedzeného pre IV. Etapu skládky odpadov Luštek.

2.11.3 Infraštruktúra odpadového hospodárstva

Infraštruktúru odpadového hospodárstva predstavujú stavby a zariadenia a rôzne stroje používané na nakladanie s odpadmi, t. j. na zhodnocovanie odpadov (podľa metód R1 až R13) a zneškodňovanie odpadov (podľa metód D1 až D15) ako aj úpravu, zber, zhromažďovanie a prepravu odpadov.

2.11.3.1 Skládky

Analýza vzniku a nakladania s odpadmi preukázala, že skládkovanie odpadov je naďalej najpoužívanejším spôsobom nakladania s odpadmi na Slovensku a rovnako aj v trenčianskom kraji. Na území kraja je 16 prevádzkovaných skládok odpadov, z toho je 13 skládok určených pre odpad, ktorý nie je nebezpečný (ostatný), 1 skládka odpadov na nebezpečný odpad BORINA EKOS Livinské Opatovce a 2 skládky odpadov na inertný odpad.

Tab. 207 Počet skládok v TN kraji k 31.12.2015

Okres	Skládka odpadov na inertný odpad	Skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný	Skládka na NO
Bánovce nad Bebravou	0	0	0
Ilava	0	2	0
Myjava	1	2	0
Nové Mesto nad Váhom	0	0	0
Partizánske	1	1	1
Považská Bystrica	0	1	0
Prievidza		4	
Púchov		1-t.č. zastavená činnosť	
Trenčín	0	0	0
Trenčiansky kraj	2	13	1

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2016 - 2020

Rozmiestnenie prevádzkovaných skládok odpadov nie je na území kraja rovnomerné. Kapacita v súčasnosti prevádzkovaných kazietských skládok odpadov je obmedzená. V niektorých okresoch absentujú kapacitné možnosti pre skládkovanie komunálnych odpadov. Napriek tomu

budovanie nových skládok odpadov na nebezpečný odpad a skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný je nežiadúce a v priamom rozpore so záväzkami a cieľmi SR v oblasti odpadového hospodárstva. V odôvodnených prípadoch však bude možné budovanie nových skládok odpadov na inertný odpad. Aj rozširovanie kapacít existujúcich skládok odpadov (nové kazety) bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládkových kapacít dotknutého regiónu.

Tab. 208 Prehľad skládok na nie nebezpečný odpad v Trenčianskom kraji

Okres	Názov skládky	Katastrálne územie	Trieda skládky	Prevádzkovateľ	Rok začatia prevádzky	Predpok. Rok ukončenia
Bánovce nad Bebravou	Skládka odpadov Dežerice II	Dežerice	SKNNO	Dežerická Eko, s.r.o.	2013	2016
Ilava	Luštek	Dubnica n. Váhom	SKNNO	Spoločnosť Stredné Považie a. s.	1996	2045 ¹⁰
	Lieskovec	Dubnica n. Váhom (Prejta)	SKNNO	Unikomas a. s.	1999	-
Myjava	Doliny	Kostolné	SKNNO	K.O.S. s.r.o.	1996	2040
	Pod Bradlom	Brezová pod Bradlom	SKNNO	Technické služby mesta Brezová pod Bradlom	1997	Mimo prevádzky, uzavretá zrekultivovaná
Partizánske	Skládka TKO Brodzany	Brodzany	SKNNO	Technické služby mesta Partizánske, s.r.o.	1993	2020
	Livinské Opatovce-Chudá Lehota	Livinské Opatovce	SKNO	BORINA EKOS s.r.o.	1998	2017
	Livinské Opatovce-Chudá Lehota	Livinské Opatovce	SKNNO	BORINA EKOS, s.r.o.	1998	2019
Považská Bystrica	Sverepec	Sverepec	SKNNO	MEGAWASTE SLOVAKIA s. r. o.	2010	2014
Prievidza	Dvorníky nad Nitricou	Nitrica	SKNNO	INGPORS, s.r.o.	2010	2025
	Na Schleiblingu	Handlová	SKNNO	HATER – HANDLOVÁ s.r.o.	1996	
	Vyšehradné	Nitrianske Pravno	SKNNO	Skládka TKO Vyšehradné	1994	2018
	Skládka stabilizátu	Zemianske Kostoľany,	SKIO	Slovenské elektrárne a.s. Elektrárne Nováky závod	1998	2030
Púchov	Podstránie – Lednické Rovne	Lednické Rovne	SKNNO	MEGAWASTE SLOVAKIA s. r. o.	2013	2019
	Zájeľšie-Lysiny	Horná Breznica	SKIO	Obec Horná Breznica	1996	2027

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2016 - 2020

Vysvetlivky:

SKIO – Skládka odpadov na inertný odpad

SKNNO – Skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný

SKNO – Skládka odpadov na nebezpečný odpad

¹⁰ Luštek IV. Etapa (časť severozápad a juhovýchod) integrované povolenie č. 1032-2014/Chy/770070103/Z3-SPI zo dňa 26.02.2014

2.11.3.2 Spaľovne a zariadenia na spoluspaľovanie odpadov

Pre praktické posúdenie stavu spaľovacích kapacít je s ohľadom na požiadavky na spaľovanie odpadov zvolené členenie spaľovní na spaľovne priemyselného odpadu, ktorý predstavujú predovšetkým nebezpečné odpady, spaľovne komunálneho odpadu a spaľovne odpadu zo zdravotnej starostlivosti. Osobitne sa uvádzajú zariadenia na spoluspaľovanie odpadov.

V súčasnosti nie sú v TN kraji prevádzkované spaľovne komunálnych odpadov (okrem odpadov zo zdravotníckych zariadení a odpadov spoluspaľovaných v rotačných peciach). Možnosti vybudovania nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov bude potrebné zvážiť vo väzbe na záväzok SR dosiahnuť do roku 2020 50 %-ný cieľ recyklácie. Zariadenia na spoluspaľovanie odpadov, ktoré využívajú tuhé alternatívne palivá vyrobené z odpadov a odpadové pneumatiky (cementárne Považská cementáreň a.s. Ladce a CEMMAC a.s., Horné Srnie) využívajú tri vlastnosti odpadov – energetický obsah odpadov, obsah kovov, ktoré vylepšujú vlastnosti koncového produktu a obsah popola, v dôsledku čoho dochádza k materiálovému zhodnocovaniu odpadov a k ochrane životného prostredia znížením ťažby prírodných surovín a znížením emisií skleníkových plynov CO². Spoluspaľovanie odpadov v cementárenských peciach je bezodpadová technológia, ktorá musí spĺňať prísne emisné limity z hľadiska ochrany ovzdušia. Využívanie kapacitných možností zariadení na spoluspaľovanie odpadov je podmienené jednak technológiou výroby slinku (dodržanie jeho kvalitatívnych parametrov) ale i dostatočnou sieťou zariadení na mechanickú resp. mechanickobiologickú úpravu odpadov, ktoré musia byť schopné vyrábať vysokohodnotné zmesové palivo. Možnosť ďalšieho zvyšovania podielu takéhoto spoluspaľovania odpadov je v súčasnosti obmedzená.

V Trenčianskom kraji sa nenachádzajú spaľovne komunálnych resp. priemyselných odpadov. Spaľovaním sa zneškodňoval len odpad z nemocničných zariadení. Odpad vhodný do cementárenských pecí – opotrebované pneumatiky a tzv. „alternatívne palivo“ tuhý zmesový odpad. Tieto nie sú zahrnuté do sumy množstva odpadov zneškodňovaných spaľovaním, pretože ide o spoluspaľovanie odpadov.

V súčasnosti sa na území Trenčianskeho kraja nachádzajú 3 spaľovne odpadu zo zdravotnej starostlivosti a 2 zariadenia na spoluspaľovanie odpadov v okresoch Trenčín, Ilava a Prievidza.

Tab. 209 Počet spaľovní a zariadení na spoluspaľovanie odpadov okresov v roku 2014

Okres	Počet zariadení			
	KO	PO	ZO	ZS
Bánovce nad Bebravou	0	0	0	0
Ilava	0	0	0	1
Myjava	0	0	1	0
Nové Mesto nad Váhom	0	0	0	0
Partizánske	0	0	0	0
Považská Bystrica	0	0	0	0
Prievidza	0	0	1	0
Púchov	0	0	0	0
Trenčín	0	0	1	1
Trenčiansky kraj	0	0	3	2

KO - spaľovňa komunálneho odpadu

PO - spaľovňa priemyselného odpadu

ZO - spaľovňa odpadu zo zdravotnej starostlivosti

ZS - zariadenie na spoluspaľovanie odpadov

V kraji sú prevádzkované 3 spaľovne nemocničných odpadov (odpadov zo zdravotníckych zariadení), ktoré sa nachádzajú v nemocniciach Bojnice okres Prievidza, Trenčín a Myjava. Niektoré spaľovne nemocničných odpadov museli ukončiť činnosť, pretože nespĺňali prísne požiadavky európskej legislatívy pre oblasť ochrany ovzdušia. Obzvlášť pri kapacitných možnostiach spaľovania nemocničných odpadov je situácia v niektorých regiónoch TN kraja neuspokojivá a je v rozpore s princípom blízkosti a sebestačnosti.

Tab. 210 Prehľad spaľovacích zariadení v Trenčianskom kraji v roku 2013

P. č.	Prevádzkovateľ	Okres	Kapacita zariadenia	Množstvo spálených odpadov v roku 2013	Poznámka
1.	Fakultná nemocnica Trenčín	Trenčín	280	266	-
2.	NsP Prievidza, so sídlom v Bojniciach	Prievidza	300	96	
3.	Nemocnica s poliklinikou Myjava	Myjava	150	11	

Zdroj: MŽP SR POH SR na roky 20156 - 2020

Na území TN kraja sa nachádzajú dve zariadenia na spoluspaľovanie odpadov. Sú to rotačné pece na výrobu slinku v cementárňach Považská cementáreň a.s. Ladce a CEMMAC a.s. Horné Srnie. V uvedených rotačných peciach sa spoluspaľujú opotrebované pneumatiky a tuhý zmesový odpad v množstve cca 3100 t/rok.

Tab. 211 Prehľad zariadení na spoluspaľovanie odpadov v Trenčianskom kraji

P. č.	Prevádzkovateľ	Okres	Typ spaľ. zariadenia	Spôsob čistenia spalín	Rok uvedenia do prevádzky	Kapacita zariadenia	Množstvo spálených odpadov v roku 2013	Zámer v nasl. rokoch
1.	Považská cementáreň a. s., Ladce	Ilava	rotačná pec	Humboltov štvorstupňový tepelný výmeník	1980	400 000	30 059	spaľovanie stabilizovaných špeci. rizikových materiálov, opotrebovaných olejov, tuhé alternatívne palivo
2.	CEMMAC a. s. Horné Srnie	Trenčín	rotačná pec	štvorstupňové	2000	26 900	22 356	spoluspaľovanie upravených kvapal. odpadov, pneumatík

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2016 – 2020, MŽP SR – POH SR na roky 2016 - 2020

2.11.4 Ciele a opatrenia odpadového hospodárstva do roku 2020

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva TN kraja do roku 2020 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnuté zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. V odpadovom hospodárstve

je potrebné naďalej uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov pre nové prúdy odpadov, okrem všeobecne zavedeného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP). Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR ako i TN kraja zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

1.10.3.5 Opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva

- Implementovať do praxe princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre nasledovné vyhradené výrobky: elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly, vozidlá, pneumatiky a neobalové výrobky,
- Zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy komunálnych odpadov, najmä pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľné komunálne odpady tak, aby sa zvýšila miera triedeného odpadu z 20% (rok 2016) na 60% (v roku 2020),
- Zvýšiť recykláciu stavebných odpadov a odpadov z demolácií vrátane činnosti spätného zasypávania použitím odpadu z bezpečných konštrukcií a súť z demolácií ako náhrady za iné materiály, bez využívania prirodzene sa vyskytujúceho materiálu definovaného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov, najmenej na 70 % podľa hmotnosti,
- V spolupráci s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky zaviesť podporu používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály,
- Podporovať financovanie projektov na opätovné používanie a prípravu opätovného používania v komunálnej sfére, napr. tzv. „centrá opätovného používania“,
- Zlepšenie stavu informovanosti obyvateľov a všetkých subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve o nevyhnutnosti a možnostiach zberu, opätovného používania a recyklácie odpadov, ako aj používania výrobkov, ktoré sú vyrobené recykláciou zavedením účinných a všeobecne prístupných informačných systémov a vedením lokálnych a národných informačných kampaní,
- Zvýšenie kontrolnej činnosti všetkých orgánov štátneho dozoru odpadového hospodárstva a obcí za účelom dodržiavania právnych predpisov upravujúcich oblasť odpadového hospodárstva.

2.11.5 Environmentálne záťaže

Pred rokom 2000, bolo v období rokov 1992 – 2000 prevádzkovaných a postupne uzavretých na území Slovenska 665 skládok odpadov. Boli to väčšinou obecné neriadené skládky, ktoré vznikli prevažne v terénnych depresiách po ťažbe rôznych surovín, v erózných ryhách, bývalých korytách riečnych tokov. Prevádzkovatelia týchto skládok odpadov (prevažne obce) získali povolenie na ich prevádzku za tzv. osobitných podmienok, čo umožňoval § 15 zákona č. 238/1991 Zb. o odpadoch prevádzkovateľom zariadení na zneškodňovanie odpadov, ktorí po dni účinnosti zákona nemohli plniť povinnosti v ňom ustanovené. Obdobie, počas ktorého malo byť umožnené stanoviť osobitné podmienky, nemalo byť dlhšie ako 5 rokov od účinnosti zákona. Novela zákona o odpadoch č. 255/1993 Zb. určila, termín na ustanovenie osobitných podmienok nesmie presahovať 31. 7. 2000. V rámci projektu „Systematická identifikácia environmentálnych záťaží“, ktorý realizovala SAŽP v rokoch 2006 – 2008, bolo na území SR 317 skládok, ktoré boli v prevádzke v období 1992 – 2000, zaradených do registra environmentálnych záťaží, ktorý je súčasťou Informačného systému environmentálnych záťaží¹¹.

Medzi potvrdené environmentálne záťaže bolo zaradených do časti B registra environmentálnych záťaží iba 33 skládok, ktoré boli prevádzkované v uvedenom období. Pre chýbajúce monitorovanie je väčšina z 317 skládok považovaná iba za pravdepodobné environmentálne záťaže (na základe informácií o priepustnosti geologického podložia a z toho vyplývajúceho ohrozenia podzemných vôd, na základe ohrozenia povrchového toku, blízkosti obydli a pod.). 138 skládok, ktoré boli v prevádzke v období rokov 1992 – 2000, boli zaradené medzi rekultivované lokality do časti C. Podľa zverejnených informácií boli v rámci SR z Environmentálneho fondu alebo z európskych štrukturálnych fondov poskytnuté do roku 2010 finančné prostriedky na rekultiváciu 144 skládok, prevádzkovaných v tomto období.

Zo 72 skládok odpadov, ktoré ukončili prevádzku v období rokov 2001 – 2009, bolo do registra environmentálnych záťaží zaradených 33 skládok, z toho medzi rekultivované lokality 14 a medzi potvrdené environmentálne záťaže 13 lokalít. Finančné prostriedky z Environmentálneho fondu alebo z európskych fondov boli poskytnuté osemnástim prevádzkovateľom. Register environmentálnych záťaží, ktorého aktualizácia na základe doplňujúcich informácií a zmien ešte prebieha, obsahuje informácie o 802 skládkach odpadov na celom území Slovenska. Verejnosti sú sprístupnené informácie o 320 rekultivovaných skládkach odpadov a o 91 skládkach, pri ktorých sa monitorovaním potvrdila kontaminácia zložiek životného prostredia. Najviac záznamov (484) je o skládkach, kde sa kontaminácia zložiek životného prostredia zatiaľ nepotvrdila monitorovaním, alebo boli výsledky analýz staršie ako 10 rokov. 93 rekultivovaných skládok odpadov bolo zároveň pre zistenú alebo predpokladanú kontamináciu zaradených aj medzi potvrdené alebo pravdepodobné environmentálne záťaže, preto je záznamov o skládkach odpadov spolu 895. Skládok, na ktorých bol zneškodňovaný priemyselný odpad je v registri 104, z toho 34 potvrdených, 47 pravdepodobných a 40 sanovaných (spolu 121 záznamov).

---

¹¹ Údaje sprístupnené na stránke <http://www.enviroportal.sk>.

Tab. 212 Prehľad evidovaných environmentálnych záťaží na území Trenčianskeho kraja¹²

Okres	Pravdepodobná environmentálna záťaž	Potvrdená environmentálna záťaž	Sanovaná/rekultivovaná lokalita
Bánovce nad Bebravou	2	2	2
Ilava	12	0	2
Myjava	6	1	4
Nové mesto nad Váhom	10	6	10
Partizánske	4	2	5
Považská Bystrica	10	2	2
Prievidza	7	12	19
Púchov	4	4	10
Trenčín	18	4	8

Na území okresu Bánovce nad Bebravou sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65) :

- BN (001) /Horné Naštice – skládka popolčeka
- BN (003) /Bánovce nad Bebravou — ZŠ - železničné depo a stanica
- BN (1926) / Dežerice — odkalisko VAB

Na území okresu Ilava sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65)

- IL (013) /Pruské - družstvo Pruské
- IL (008) / Ilava - SAD - skladovanie a distribúcia palív, garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy
- IL (004) /Dubnica nad Váhom — ZTS - strojárská výroba
- IL (005) / Dubnica nad Váhom - ZVS - strojárská výroba

Na území okresu Myjava sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65)

- MY (004) /Myjava - areál bývalej SAM-strojárska výroba
- MY(006) /Myjava — skládku galvanických kalov - Holíčov vrch – skládok priemyselného odpadu

Na území okresu Nové Mesto nad Váhom sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65)

- NM (008) / Nové, Mesto nad Váhom - areál vojenského útvaru - základne po bývalej Sovietskej armáde
- NM (014) / Trenčianske Bohuslavice - areál Hydrostavu — strojárská výroba
- NM (013) / Stará Turá - skládka KO Drahý vrch - skládka priemyselného odpadu

Na území okresu Partizánske sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65)

- PE (001) / Bošany - skládka kožušní - skládka priemyselného odpadu

¹² Podľa výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží

- PE (1874) /Bošany - skládka koželužní II-skládka priemyselného odpadu
- PE (1870) /Nedanovce - skládka PO - skládka priemyselného odpadu
- PE (003) / Partizánske - ZDA - sklad chemikálií - sklady odpadov a zariadenia na ich spracovanie

Na území okresu Považská Bystrica je evidovaná nasledujúca environmentálna záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

- PB (1894) / Považská Bystrica — areál bývalých Považských strojární - strojárenská výroba

Na území okresu Prievidza sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65)

- PD (007) / Nováky - Vojenský opravárenský podnik—základne armády SR
- PD (005) / Nováky - NCHZ areál závodu - výroba chemikálií
- PD (1996) / Zemianske Kostoľany - Zemiansky potok—znečistenie brehu a koryta energetika
- PD (010) / Prievidza - rušňové depo - nádrže - železničné depo a stanica

Na území okresu Púchov sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65)

- PU (006) /Púchov - ČS PHM Streženická cesta - čerpacia stanica PHM
- PU (007) /Púchov -DEPO — železničné depo a stanica
- PU (003) /Lednické Rovne - ČS PHM- čerpacia stanica PHM
- PU (004) /Lednické Rovne — skládka Podstránie — skládka komunálneho odpadu

Na území okresu Trenčín sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65)

- TN (012) / Trenčianska Teplá - rušňové depo — železničné depo a stanica
- TN (018) / Trenčín - ČS PHM Trenčín - Záblatie — čerpacia stanica PHM
- TN (019) / Trenčín - Letecké opravovne - letecké opravovne
- TN (020) / Trenčín - PaMDiesel - čerpacia stanica PHM
- TN (021) / Trenčín — SAD - skladovanie a distribúcia palív
- TN (1999) / Trenčín — znečistenie podzemnej vody - textilná výroba

Pravdepodobné environmentálne záťaže a potvrdené environmentálne záťaže v území môžu negatívne ovplyvniť možnosti jeho ďalšieho využitia.

V plánovacom období realizácie Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží 2010 – 2015 bol na základe podkladov systematickej inventarizácie lokalít s potvrdenou kontamináciou, prípadne lokalít podozrivých prítomnosťou kontaminácie, vytvorený zoznam EZ navrhnutých na prieskum, monitoring a sanáciu. V Trenčianskom kraji bola takto, okrem iných EZ, na základe podrobného geologického prieskumu vypracovaná riziková analýza pre EZ Myjava - Holičov vrch s priemyselným odpadom a komunálnym odpadom (galvanické kaly + rekultivovaná skládka komunálneho odpadu), monitorované boli napr. EZ v Hlbokom nad Váhom okr. Bytča a Lubina –Palčkové okr. Nové Mesto n. V., rekultivovaná bola EZ Nové Mesto n.V. Mnešice, všetko skládky komunálneho odpadu

2.12Krajinná štruktúra

Základným legislatívnym dokumentom ochrany prírody a krajiny Slovenskej republiky je zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva uvedený zákon.

Zákon predstavuje základný nástroj zabezpečujúci zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytváranie podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

2.12.1 Územný systém ekologickej stability

Projekty ÚSES na regionálnej (okresnej) úrovni boli v predchádzajúcom období spracované pre všetky bývalé okresy terajšieho Trenčianskeho kraja. Boli spracované R-ÚSES-y pre okres Prievidza (EKOTRUST Prešov, 1993), pre okres Trenčín (URBION Bratislava, 1993), pre okres Senica (Halada a kol., Regioplán Nitra, 1995), pre okres Považská Bystrica (SAŽP Žilina, 1994), pre okres Topoľčany (Ekoland Prešov 1994). V roku 2005 bol aktualizovaný RÚSES okresov Považská Bystrica a Púchov (SAŽP, 2005). V roku 2014 boli spracované dokumentácie RÚSES pre okresy Trenčín a Ilava (SAŽP, 2014). Úroveň spracovania jednotlivých R-ÚSES je rozdielna, ale v zásade spĺňa požiadavky vytvorenia kostry prvkov RÚSES v krajine a uvádza súbor opatrení a návrhov na využívanie krajiny.

"Projekty R-ÚSES" boli spracované v hraniciach bývalých okresov. Niektoré plochy biocentier a biokoridorov prechádzali z okresu do okresu, avšak neboli na hraniciach kompatibilné v napojení plôch a trás. Administratívne hranice pre prírodné prvky nemožno považovať za bariéry. Návrh ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja tieto nezrovnalosti vo vymedzení prvkov ÚSES odstránil a zosúladiť, aj v závislosti na celkovej koncepcii komplexného urbanistického riešenia.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad všetkých biocentier vymedzených v jednotlivých okresoch. Názvy biocentier v okrese Bánovce nad Bebravou a Partizánske neboli v RÚSES bývalého okresu Topoľčany slovné označené. Preto sú názvy biocentier odvodené podľa miestnych názvov alebo podľa názvu sídla, v ktorého katastrálnom území sa biocentrum nachádza.

Podľa podkladov jednotlivých RÚSES bolo potrebné upraviť jednotlivé prvky najmä v okresoch Bánovce nad Bebravou a Partizánske, vzhľadom na použitie rozdielnej metodiky pri stanovení hierarchie regionálnych prvkov a ich plošného vyjadrenia. Tie biocentrá, ktoré nespĺňali plošné a obsahové parametre regionálnej dimenzie, boli z kostry RÚSES odstránené, v prípade prítomnosti viacerých polygónov tvoriacich homogénny funkčný celok boli zlúčené do biocentier s regionálnymi parametrami. Tie prvky, ktoré boli z pôvodnej vrstvy odstránené, bude možné využiť pri tvorbe ÚPD obcí ako potenciálne miestne biocentrá. V procese ich evalvácie je potrebné využiť pri tvorbe MÚSES aktuálne údaje z inventarizácie druhov a biotopov na báze výsledkov terénneho výskumu.

Tab. 213 Prehľad biocentier v Trenčianskom kraji

Okres	Názov biocentra	Kategória biocentier a identifikačné číslo	
		NBc	RBc
Bánovce nad Bebravou	Čierna hora		69
	Javorník-Ostrý vrch		73
	Lukovec-Kalište		75
	Vlčie jamy		85
	Stará hora		87
	Panská Javorina		89
	Kulháň		90
	Zlatníky		93
	Chválov		97
	Kňazí stôl	106	
	Čierny vrch		112
	Rokoš-Nitrické vrchy	118	
	Jankov vršok		120
	Veľký luh		130
Ilava	Podhradská dolina*/	5	
	Vápeč	6	
	Bolešovská dolina	7	
	Vršatské bradlá	9	
	Norovica-Stráne		18
	Slopský vrch-Hoľazne-Beňova skala		19
	Grófovec-Markovica-Drieňová */		20
	Nebrová		21
	Prejta-Savčiná		23
Myjava	Lipovec		61
	Biely vrch		62
	Žalostiná		63
	Kaštieľska hora		64
	Brančské bradlá		65
	Dvoly-Lopušná		66
Nové Mesto nad Váhom	Lopeník		42
	Nová Hora		43
	Javorina**/		44
	Borotová		45
	Plešivec-Drapliak	48	
	Horná Streda		50
	Hrádok		51
	Hôrka nad Váhom		52
	Zelená voda		53
	Turecký vrch		54
	Sochoň		55

Okres	Názov biocentra	Kategória biocentier a identifikačné číslo	
		NBc	RBc
	Tematínske vrchy-Javorníček-Kňazí vrch	56	
	Prieľačina		57
	Dubový vršok		58
	Zabudišová		59
Partizánske	Chynoriansky luh		134
	Brlohy		138
	Veľké Zeleno		141
	Uhrovská dolina		144
	Plešovica		152
	Šípok		160
	Dobrotín		164
	Veľký vrch		168
	Dolný Mlyn		169
	Chotoma		173
Považská Bystrica	Veľký Javorník	1	
	Maníny-Kostolec	2	
	Podskalský Roháč	3	
	Strážov-Sádocké vrchy	4	
	Dubové-Hlboké-Kotlina		13
	Brusné		14
	Kykula		15
	Malenice-Svrčinovec		17
	Klapy-Lopatina		22
Prievidza	Nitrické vrchy-Plevňa + I. - Košútova skala-Rokoš	175	
	Temešská skala		176
	Havraní vrch + I. - Fačkovské sedlo		177
	Vyšehrad		178
	Predné Štefankovo		179
	Vtáčnik	180	
	Bystričanský potok		181
	Bralová skala-Jazvečia skala		182
Púchov	Červený Kameň-Lednica*/	8	
	Makyta-Beňadín*/		11
	Čertov		12
	Hradisko-Brekovec-Žiar*/		16
Trenčín	Antonstal		24
	Bojková		25
	Chabová		26
	Temné		27
	Kurinov vrch		28
	Sokolí kameň		29

Okres	Názov biocentra	Kategória biocentier a identifikačné číslo	
		NBc	RBc
	Krasín		30
	Kamenný vršok		31
	Zamarovské jamy-Nemšová		32
	Trubárka		33
	Žihľavník-Baske*/		34
	Omšenská Baba		35
	Pod Homôľkou		36
	Bodovka		37
	Hájnica*/		38
	Drieňový vrch*/		39
	Považský Inovec*/		40
	Svinica		41

2.12.1.1 Genofondové plochy

Na území Trenčianskeho kraja je vytypovaných celkom cca 350 genofondových plôch flóry, fauny a geologických javov. Ide prevažne o lokality vzácných chránených alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov na pomerne zachovalých prírodných biotopoch. Genofondové plochy nie sú legislatívne chránené a nemajú osobitný stupeň ochrany. Jednotlivé lokality genofondových plôch sú graficky zachytené vo výkrese Krajinná štruktúra. Vecný prehľad jednotlivých lokalít genofondových plôch je spracovaný podrobnejšie v Projektoch R-ÚSES jednotlivých bývalých okresov.

2.12.2 Ochrana prírody a krajiny

2.12.2.1 Územná ochrana

Územná ochrana v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov predstavuje ochranu prírody a krajiny na území Slovenskej republiky alebo jej časti. Pre územnú ochranu je stanovených 5 stupňov ochrany, pričom rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Prvý stupeň ochrany platí všeobecne na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území. Chránené územia predstavujú lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu, biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov.

V rámci územnej ochrany sa vyhlasujú nasledovné chránené územia:

- chránená krajinná oblasť (CHKO),
- národný park (NP),
- chránený areál (CHA),
- národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia (NPR, PR),
- národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka (NPP, PP),

- chránený krajinný prvok (CHKP),
- chránené vtáčie územie (CHVÚ).

Chránená krajinná oblasť predstavuje územie s rozlohou nad 1 000 ha, ktoré je vyhlásené z dôvodu ochrany ekosystémov, významných pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia. V chránenej krajinskej oblasti platí druhý stupeň ochrany, ak nie je stanovené inak.

V rámci veľkoplošných chránených území sa na území Trenčianskeho kraja nachádza 5 chránených krajinných oblastí s celkovou rozlohou 102 612 ha, čo predstavuje 22,80 % rozlohy Trenčianskeho kraja. Najväčšiu rozlohu v rámci Trenčianskeho kraja majú Chránené krajinné oblasti Biele Karpaty a Strážovské vrchy, vyhlásené najmä z dôvodu ochrany lesných a lúčnych komplexov.

Tab. 214 Prehľad veľkoplošných chránených území v Trenčianskom kraji

Názov	Rok vyhlásenia	Rozloha (ha)	Okres	Predmet ochrany
		z toho na území kraja		
CHKO Malé Karpaty	1976	64 610	NM, MY, (BA III, BA IV, MA, PK, PN, SE, TT)	ochrana lesných komplexov, teplomilných druhov rastlín a živočíchov a krasových oblastí
		5 717		
CHKO Biele Karpaty	1979	44 568	MY, NM, TN, IL, PU, (SI, SE)	ochrana lesných a lúčnych komplexov, rastlinných a živočíšnych druhov
		40 545		
CHKO Kysuce	1984	65 462	PU, PB, (BY, CA)	ochrana lesných komplexov, jedinečných prírodných útvarov
		15 497		
CHKO Strážovské vrchy	1989	30 979	PB, PU, IL, PD, (BY, ZA)	ochrana lesných komplexov, ochrana foriem reliéfu, najmä bralných a krasových foriem, tiesňav, hrebeňov, erózných kotlín ako aj vzácných rastlinných a živočíšnych druhov
		23 357		
CHKO Ponitrie	1985	37 665	PD, PE, (NR, ZC, ZM, TO)	ochrana lesných komplexov, prírodných útvarov, teplomilných a suchomilných druhov rastlín a živočíchov
		17 496		
Spolu:		243 284		
		102 612		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

V rámci chránených území zaradených do kategórií podľa zákona sa na území Trenčianskeho kraja nachádza 141 chránených území zaradených do nasledovných kategórií:

- Národné prírodné rezervácie (NPR) 12
- Prírodné rezervácie (PR) 52
- Národné prírodné pamiatky (NPR) 3
- Prírodné pamiatky (PP) 71
- Chránené areály (CHA) 3

Najväčší podiel v rámci chránených území predstavujú Prírodné pamiatky (71) a Prírodné rezervácie (52), ktoré tvoria 87 % z celkového počtu chránených území. Najviac chránených území sa nachádza v okresoch Nové Mesto nad Váhom (34), Trenčín (30) a Prievidza (19).

Tab. 215 Prehľad chránených území a chránených stromov podľa okresov

Okres	Kategoríe chránených území					
	NPR	PR	NPP	PP	CHA	Spolu:
Bánovce nad Bebravou	1+(1)	9	0	5	1	16
Ilava	2	5	0	9	0	16
Myjava	0	1	0	8	0	9
Nové Mesto nad Váhom	3	12	1	17	1	34
Partizánske	0	3	0	1	1	5
Považská Bystrica	2+(1)	2	0	5	0	9
Prievidza	4	5	1	9	0	19
Púchov	0	2	0	1	0	3
Trenčín	0	13	1	16	0	30
Spolu	12	52	3	71	3	141

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Pozn.:+(1) znamená, že NPR zasahuje z iného okresu

Prírodná rezervácia

Prírodná rezervácia predstavuje lokalitu s rozlohou do 1 000 ha, v ktorej sa nachádzajú pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu, alebo biotopy druhov európskeho významu, alebo biotopy druhov národného významu. Na území národnej prírodnej rezervácie a prírodnej rezervácie platí štvrtý alebo piaty stupeň ochrany.

Na území Trenčianskeho kraja je evidovaných 12 národných prírodných rezervácií, ktoré zaberajú na jeho území plochu 1 574,48 ha. Najväčší počet NPR sa nachádza v okresoch Prievidza a Nové Mesto nad Váhom. Plošne najväčšie chránené územie predstavuje NPR Strážov (480,01 ha), ktoré bolo vyhlásené z dôvodu ochrany lesných a lúčnych spoločenstiev a skalných brál. NPR Manínska tiesňava a NPR Tematínska lesostep majú vyhlásené ochranné pásma, v ktorých platí 4. stupeň ochrany.

Tab. 216 Prehľad Národných prírodných rezervácií (NPR) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec (kataster)	Rok vyhl. (aktualizácie)	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
1.	Bradlo	BN	Ľutov	1988	5.	97,67		
2.	Čachtický hradný vrch	NM	Čachtice, Višňové	1964 (1993)	4.	56,17	CHKO Malé Karpaty	
3.	Javorníček	NM	Stará Lehota, Lúka, Hrádok	1982 (1994)	5.	15,06		
4.	Manínska tiesňava	PB	Považská Teplá	1967 (1993)	5.	117,63	CHKO Strážovské vrchy	ochranné pásmo (4.)

P. č.	Názov územia	Okres	Obec (kataster)	Rok vyhl. (aktualizácie)	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
5.	Podskalský Roháč	PB	Horný Moštenec , Podskalie	1993	5.	105,57	CHKO Strážovské vrchy	
6.	Rokoš	PD, BN	Diviaky nad Nitricou, Uhrovské Podhradie, Diviacka Nová Ves, Nitrianske Rudno, Omastiná	1974 (1994)	5.	460,41		
7.	Strážov	IL, PB, (ZA)	Pružina, Zliechov, (Čičmany)	1981 (1994)	5.	480,01	CHKO Strážovské vrchy	
						409,14		
8.	Tematínska lesostep	NM	Lúka nad Váhom	1976 (1994)	5.	59,67		ochranné pásmo (4.)
9.	Vápeč	IL	Horná Poruba, Kopec	1993	5.	75,38	CHKO Strážovské vrchy	
10.	Veľká skala	PD	Bystričany	1984 (1994)	5.	59,2	CHKO Ponitrie	
11.	Vtáčnik	PD, (ZC)	Kamenec pod Vtáčnikom, Lehota pod Vtáčnikom, (Kľak)	1950 (1994)	5.	245,62	CHKO Ponitrie	
						81,88		
12.	Vyšehrad	PD, (TR)	Nitrianske Pravno, (Jasenovo)	1973	4.			
Spolu:						1 821,04		
						1 574,48		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Pozn.: rozloha v zátvorke predstavuje celkovú rozlohu (aj mimo Trenčianskeho kraja)

V rámci prírodných rezervácií sa v riešenom území nachádza 52 prírodných rezervácií o celkovej rozlohe 2 273,82 ha v rámci Trenčianskeho kraja a celkovej rozlohe 2 292,76 ha. Počtom aj rozlohou sa najviac prírodných rezervácií nachádza v okresoch Trenčín (13), Nové Mesto nad Váhom (12) a Bánovce nad Bebravou (9). Rozlohou najväčšia PR je Ľutovský Drieňovec (260,04 ha) vyhlásený z dôvodu ochrany xerothermnej vegetácie, lesných spoločenstiev a vzácných druhov. PR Kostolecká tiesňava má vyhlásené ochranné pásмо, v ktorom platí 4. stupeň ochrany prírody.

Tab. 217 Prehľad prírodných rezervácií (PR) pamiatok v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
1.	Beckovské Skalice	NM	Beckov	2003	4.	29,5481		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
2.	Biely kameň	PD	Handlová, Cigeľ	1973 (1994)	5.	115,9		
3.	Bindárka	TN	Soblahov	1983 (1994, 2003)	4.	8,9829		
4.	Buchlov	PD	Oslany, Čereňany	1984 (1994)	5.	103,96	CHKO Ponitrie	
5.	Čepúšky	BN, (TO)	Zlatníky, (Prašice)	1988 (1994)	4.	58,128 45,33		
6.	Čertov	PU	Lazy pod Makytou	1993	5.	84,62	CHKO Kysuce	
7.	Červenokameňské bradlo	IL	Červený kameň	1969 (1994)	5.	47,52	CHKO Biele Karpaty	
8.	Debšín	TN	Horná Súča	1984 (1994, 2004)	4.	9,61	CHKO Biele Karpaty	
9.	Dobrotínske skaly	PE	Veľké Uherce	1980 (1994)	5.	4,39	CHKO Ponitrie	
10.	Drieňová	IL	Krivoklát	1997	5.	25,12	CHKO Biele Karpaty	
11.	Dubový vršok*	NM	Nová Lehota	1993 (2004)	4.	6,24		
12.	Hájnica	NM	Trenčianske Bohuslavice	1967 (1994, 2003)	4.	2,2283		
13.	Hornozávrská mokraď	TN	Horná Súča	1983 (1994, 2003)	4.	1,5017	CHKO Biele Karpaty	
14.	Chynoriansky luh	PE	Chynorany	1981 (1994, 2004)	4.	44,36		
15.	Jachtár	TN	Drietoma	1997 (2004)	4.	31,67	CHKO Biele Karpaty	
16.	Jankov vršok	BN	Uhrovec	1993	5.	103,42		
17.	Jedlie	BN	Uhrovské Podhradie	1974 (1994)	5.	1,42		
18.	Klapy	PB	Udiča	1993	5.	6,22		
19.	Kňaží stôl	BN	Trebichava, Ľutov	1988 (1994)	5.	88,31		
20.	Kňaží vrch	NM	Lúka, Modrová, Stará Lehota	1988 (1994)	5.	150,94		
21.	Kobela	NM	Mnešice	1988 (1994, 2009)	4.	6,04		
22.	Kostolecká tiesňava	PB	Kostolec, Zásكالie	1970 (1994)	5.	29,8		ochranné pásmo (4.)

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
23.	Krasín	TN	Dolná Súča	1971 (1994, 2003)	4.	26,4001	CHKO Biele Karpaty	
24.	Kulháň	BN	Zlatníky	1972 (1994, 2004)	4.	7,39		
25.	Lednické bradlo	PU	Lednica	1969 (1986, 1994, 2003)	4.	14,28	CHKO Biele Karpaty	
26.	Ľutovský Drieňovec	BN	Ľutov, Podlužany, Timoradza	1993	5.	260,04		
27.	Makovište	PD	Kamenec pod Vtáčnikom	1973 (1994)	5.	24,11	CHKO Ponitrie	
28.	Nebrová	IL	Červený Kameň	1993 (2003)	4.	53,3	CHKO Biele Karpaty	
29.	Omšenská Baba	TN	Omšenie,	1967 (1994)	5.	36,11		
30.	Ostrý vrch	TN	Soblahov	1993 (2004)	4.	12,68		
31.	Plešivec	NM	Častkovce, Čachtice	1976 (2004)	4.	53	CHKO Malé Karpaty	
32.	Pod Homôľkou	TN	Dolná Poruba	1988	4.	7,6076		
33.	Považský Inovec	TN	Selec	1988 (1993)	5.	35,42		
34.	Prieľačina	NM, (TO)	Hôrka nad Váhom, Hrádok, (Podhradie)	1988 (1994)	5.	35,87		
						29,72		
35.	Prepadlisko	TN	Kostolná- Záriečie, Chocholná- Velčice	1986 (2003)	4.	7,8295		
36.	Rysia	PD	Valaská Belá	2004	5.	30,49		súkr. chránené územie
37.	Smradľavý vrch	BN	Timoradza	1954 (1994, 2004)	4.	30,7747		
38.	Sychrov	NM	Beckov	1984 (1994, 2003)	4.	0,48		
39.	Ševcova skala	MY	Brezová pod Bradlom	1999 (2004)	4.	16,34	CHKO Malé Karpaty	
40.	Švibov	NM	Nová Lehota	1993 (2004)	4.	3,42		
41.	Temešská skala	PD	Temeš, Čavoj	1986 (1994)	5.	57,93		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
42.	Trubárka	TN	Trenčín, Kubrica	1982 (1994, 2004)	4.	7,4		
43.	Turecký vrch	NM	Trenčianske Bohuslavice, Mnešice,	1984 (1994, 2004)	4.	30,42		
44.	Udrina	BN	Slatina nad Bebravou, Trebichava, Timoradza	1993	5.	107,36		
45.	Veľká Javorina	NM	Bzince pod Javorinou, Lubina	1988 (2004)	5.	82,98	CHKO Biele Karpaty	
46.	Veľký vrch	PE	Malé Kršteňany	1967	4.	47,6132		
47.	Vršatské bradlá	IL	Červený kameň, Vršatské Podhradie	1970 (1994)	5.	82,39	CHKO Biele Karpaty	
48.	Vršatské hradné bralo	IL	Vršatské Podhradie	1986 (1994, 2004)	4.	12,05	CHKO Biele Karpaty	
49.	Záhradská	NM	Lubina	1984 (1994, 2003)	4.	1,2823	CHKO Biele Karpaty	
50.	Zamarovské jamy	TN	Zamarovce, Trenčín	1984 (1994, 2003)	4.	6,489		
51.	Žihľavník	TN	Omšenie	1967 (1994)	5.	130,18		
52.	Žrebíky	BN	Krásna Ves, Slatinka nad Bebravou	1993	5.	111,26		
Spolu:						2 292,76		
						2 273,82		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Prírodná pamiatka

Prírodnú pamiatku tvoria bodové, líniové alebo malopološné ekosystémy s výmerou do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický, estetický alebo krajinotvorný význam. Na území prírodnej pamiatky platí štvrtý alebo piaty stupeň ochrany, ak nie je uvedené inak.

V Trenčianskom kraji sa nachádzajú 3 Národné prírodné pamiatky v okresoch Nové Mesto nad Váhom, Trenčín a Prievidza. NPP Čachtická jaskyňa a NPP Prepoštská jaskyňa majú vyhlásené ochranné pásma.

Tab. 218 Prehľad Národných prírodných pamiatok (NPP) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
1.	Čachtická jaskyňa	NM	Čachtice	1972 (1994)	ochrana jaskyne (§ 24 zákona č. 543/2002 Z. z.)	-	CHKO Malé Karpaty	ochranné pásmo (379,3190 ha)
2.	Lánce	TN	Omšenie	1987 (1994, 2003)	4.	3,0305		
3.	Prepoštská jaskyňa	PD	Bojnice	1964 (1994, 2006)	ochrana jaskyne (§ 24 zákona č. 543/2002 Z. z.)	-		ochranné pásmo (0,5474 ha)
Spolu:						3,0305		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

V Trenčianskom kraji sa nachádza 71 prírodných pamiatok s celkovou rozlohou 372,9 ha a v rámci kraja 306,31 ha. Najviac prírodných pamiatok sa nachádza v okresoch Nové Mesto nad Váhom (17), Trenčín (16), Prievidza (9) a Ilava (9) a najmenej v okresoch Partizánske (1) a Púchov (1). V nasledujúcej tabuľke je uvedených aj 10 jaskýň (PP), ktoré boli v zmysle § 24 odsek 8 zákona č. 543/2002 Z. z v znení neskorších predpisov vyhlásené za verejnosti voľne prístupné jaskyne.

Tab. 219 Prehľad prírodných pamiatok (PP) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha) z toho na území kraja	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
1.	Babiná	IL	Bohunice	2002 (2003)		4.	23,6659	CHKO Biele Karpaty	
2.	Babirátka	PB	Pružina	1994 (2009)		*	-		VVPJ
3.	Baricovie lúky	NM	Moravské Lieskové	1994 (2003)		4.	1,6247	CHKO Biele Karpaty	
4.	Beckovská skalka	NM	Beckov	1983 (1994, 2003)		4.	0,3889		
5.	Beckovské hradné bralo	NM	Beckov	1963 (1994, 2003)		4.	1,4504		ochranné pásmo (3.)
6.	Bestinné	NM	Nová Bošáca	1993 (2003)		4.	1,29	CHKO Biele Karpaty	
7.	Biely vrch	IL	Vršatské Podhradie	1990 (1994, 2003)		4.	4,415	CHKO Biele Karpaty	
8.	Blažejová	NM	Nová Bošáca	1993 (2003)		4.	2,1613	CHKO Biele Karpaty	

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
9.	Borotová	NM	Stará Turá	1988 (1994, 2003)		4.	1,48	CHKO Biele Karpaty	
10.	Bosmany	PB	Kostolec	1994		5.	7,335	CHKO Strážovské vrchy	
11.	Brehové porasty Dubovej	NM	Častkovce, Čachtice, Pobeďim, Podolie	1983 (1994, 2003)		4.	10,125		
12.	Brezovská dolina	IL	Červený Kameň	1989 (1994, 2003)		4.	2,4768	CHKO Biele Karpaty	
13.	Briestenské skaly	PB	Briestenné Pružina	1992 (1994, 2003)		4.	6,83	CHKO Strážovské vrchy	
14.	Brloh	PD	Dvorníky nad Nitricou Nitrica	1994 (2009)		*	-		VVPJ
15.	Brložná diera	PD	Nitrianske Sučany	1994 (2009)		*	-		VVPJ
16.	Bučkova jama	MY	Vrbovce	1993 (2003)		4.	40,91	CHKO Biele Karpaty	
17.	Cetuna	NM	Bzince pod Javorinou	1999		4.	0,2869	CHKO Biele Karpaty	
18.	Chvojnica	MY, (SE, SI)	Chvojnica, (Častkov, Radošovce, Dubovce, Lopašov, Popudinské Močidlany, Trnovec, Oreské)	1991		4.	31,6515	CHKO Biele Karpaty	
							29,15		
19.	Čerešňová jaskyňa	BN	Uhrovské Podhradie	1994		*	-		VVPJ
20.	Dračia studňa	IL	Bolešov, Krivoklát	1993		5.	7,58	CHKO Biele Karpaty	
21.	Drietomica	TN	Drietoma	1997		4.	15,724	CHKO Biele Karpaty	
22.	Drietomské bradlo	TN	Drietoma	1965 (1994, 2004)		4.	3,92		
23.	Grúň	NM	Nová Bošáca	1992 (1994, 2003)		4.	16,01	CHKO Biele Karpaty	
24.	Hájska jaskyňa	PD	Ráztočno	1994 (2009)		*	-		VVPJ
25.	Haluzická tiesňava	NM	Haluzice	1963 (1994, 2003)		4.	3,50		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
26.	Hradisko	PD	Prievidza	1973 (1994, 2004)		4.	1,7103		ochranné pásmo (3.)
27.	Hradná jaskyňa	BN	Uhrovské Podhradie	1994 (2009)		*	-		VVPJ
28.	Jaskyňa Dúpna diera	BN	Slatinka nad Bebravou	1975 (1994)		*	-		
29.	Jelenská jaskyňa	TN	Trenčianske Teplice	1994 (2009)		*	-		VVPJ
30.	Kobylnice	PD	Prievidza	1991 (1994, 2004)		4.	2,51		
31.	Kohútová	NM	Moravské Lieskové	1992 (1994, 2003)		4.	4,515	CHKO Biele Karpaty	
32.	Končitá	PD	Kamenec pod Vtáčnikom	1973 (1994)		5.	1,00	CHKO Ponitrie	ochranné pásmo (4.)
33.	Košútova jaskyňa	PD	Nitrianske Rudno	1994 (2009)		*	-		VVPJ
34.	Kožíkov vrch	MY	Vrbovce	1990 (1994, 2003)		4.	2,8285	CHKO Biele Karpaty	
35.	Krivoklátska tiesňava	IL	Krivoklát	1989 (1994, 2003)		4.	9,7047	CHKO Biele Karpaty	
36.	Krivoklátske lúky	IL	Krivoklát	1993 (2003)		4.	4,3297	CHKO Biele Karpaty	
37.	Kurinov vrch	TN	Adamovské Kochanovce	1990 (1994, 2003)		4.	1,2968	CHKO Biele Karpaty	
38.	Lednické skalky	PU	Lednica	1993 (2003)		4.	2,7135	CHKO Biele Karpaty	
39.	Lopeníček	NM	Nová Bošáca	2002 (2003)		4.	0,2539	CHKO Biele Karpaty	
40.	Malejov	MY	Vrbovce	1990 (1994, 2003)		4.	0,8241	CHKO Biele Karpaty	
41.	Malostankovské vresovisko	TN	Trenčianske Stankovce	1987 (1994, 2003)		4.	2,87		
42.	Mitická slatina	TN	Trenčianske Mitice	1985 (1994, 2003)		4.	2,8315		
43.	Mokvavý prameň	NM	Nová Lehota	1983 (1994, 2003)		4.	2,0989		
44.	Mravcové	NM	Nová Bošáca	2002 (2003)		4.	0,8163	CHKO Biele Karpaty	
45.	Nitrica	PE	Skačany, Hradište	1986 (1994)		5.	2,96		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
46.	Obtočník Váhu	NM	Hrádok	1983 (2003)		4.	1,39		
47.	Opatovská jaskyňa	TN	Opatová	1994 (2009)		*	0		VVPJ
48.	Petrová	TN	Chocholná- Velčice	1993 (2004)		4.	2,91	CHKO Biele Karpaty	
49.	Podsalašie	TN	Horná Súča	1997 (2004)		4.	14,80	CHKO Biele Karpaty	
50.	Potok Machnáč	TN	Hornáňany, Bobot,	1983 (2003)		4.	8,8888		
51.	Prečínska skalka	PB	Prečín	1994		5.	3,78	CHKO Strážovské vrchy	
52.	Prielom Nitrice	PD	Valaská Belá	1990 (2004)		4.	6,8324		
53.	Pružinská Dúpná jaskyňa	PB	Pružina	1994 (2009)		*	-		VVPJ
54.	Pseudoterasa Váhu	NM	Hôrka nad Váhom, Hrádok	1983 (2003)		4.	11,8263		
55.	Rajkovec	TN	Horné Srnie	1992 (2003)		4.	0,9422	CHKO Biele Karpaty	
56.	Rieka Myjava	MY, (SE)	Myjava, (Jablonica, Stará Myjava, Osuské, Podbranč, Prietrž, Brestovec)	1996		4. a 5.	34,9384 31,21		
57.	Selecké kamenné more	TN	Selec	1985 (1994)		5.	4,83		
58.	Selecký potok	TN	Selec, Trenčianske Stankovce,	1984 (2003)		4.	4,5292		
59.	Sivý kameň	PD	Podhradie, Malá Lehota	1973 (2004)		4.	13,8097		
60.	Skalice	IL	Mikušovce	1969 (2004)		4.	1,40	CHKO Biele Karpaty	
61.	Stará Bebrava	BN	Čierna Lehota	1987 (1994)		5.	5,91		
62.	Strošovský močiar	IL	Červený kameň	1989 (1994)		5.	0,77	CHKO Biele Karpaty	
63.	Súčanka	TN	Skalka n. Váhom, Hrabovka, Dolná Súča	1983 (1994, 2003)		4.	6,77		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
64.	Svinica	TN	Veľká Hradná, Trenčianske Jastrabie	1983 (1994, 2003)		4.	2,0292		
65.	Šašnatá	NM	Stará Turá	1984 (1994, 2003)		4.	0,1971		
66.	Šífflovské	MY	Chvojnica	1994 (2003)		4.	1,8544	CHKO Biele Karpaty	
67.	Štefanová	MY	Vrbovce	1990 (1994, 2003)		4.	5,4759	CHKO Biele Karpaty	
68.	Včelíny	TN	Horná Súča	1990 (1994, 2003)		4.	1,2935	CHKO Biele Karpaty	
69.	Zliechovský močiar	IL	Zliechov	2001		5.	2,8038	CHKO Strážovské vrchy	
70.	Žalostiná	MY	Chvojnica	1994 (2003)		4.	2,1199	CHKO Biele Karpaty	
71.	Žernovská jaskyňa	BN	Omastiná	1994 (2009)		*	-		VVPJ
Spolu:							372,9		
							306,31		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Pozn.: * - ochrana jaskyne v zmysle § 24 zákona č. 543/2002 Z. z.

VVPJ - verejnosti voľne prístupná jaskyňa v zmysle § 24 odsek 8 zákona č. 543/2002 Z. z.

Chránený areál

V Trenčianskom kraji s nachádzajú 3 chránené areály s celkovou rozlohou 30,72 ha v okresoch Partizánske, Bánovce nad Bebravou a Nové Mesto nad Váhom. Chránené areály tvoria prevažne historicky a krajinársky hodnotné parky s výskytom domácich aj cudzokrajných drevín. Na území chráneného areálu platí tretí, štvrtý alebo piaty stupeň ochrany.

Tab. 220 Prehľad Chránených areálov (CHA) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhlásenia	Rozloha (ha)	Poznámka
1.	Brodziansky park	PE	Brodzany	1984 (2004)	6,702	
2.	Okšovské duby	BN	Zlatníky	1984 (1994)	1,53	návrh na zrušenie
3.	Pavúkov jarok	NM	Stará Turá	1984 (2009)	22,4874	
4.	Svarkovica	PB	Prečín	2012	1,34	
Spolu:					32,06	

Zdroj: ŠOP SR, 2016

2.12.2.2 Natura 2000

NATURA 2000 je sústava chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej zabezpečenie ochrany najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín. Voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov.

Základné právne normy sústavy NATURA 2000 sú:

- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov,
- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Sústava NATURA 2000 je tvorená 2 typmi území:

- osobitne chránené územia (Special Protected Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch, v národnej legislatíve **chránené vtáčie územia**,
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch, v národnej legislatíve **územie európskeho významu**.

Chránené vtáčie územia

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území bol schválený vládou Slovenskej republiky uznesením č. 636 zo dňa 9. júla 2003. Na území Trenčianskeho kraja sa nachádza 5 chránených vtáčích území, z toho 3 územia zasahujú len okrajovo. Všetky chránené vtáčie územia sú vyhlásené vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR. Celková rozloha Chránených vtáčích území predstavuje 199 378,31 ha. V rámci Trenčianskeho kraja je rozloha chránených vtáčích území 56 109,14 ha, čo predstavuje 12,5 % rozlohy Trenčianskeho kraja. Najväčšie chránené vtáčie územie v rámci Trenčianskeho kraja je CHVÚ Strážovské vrchy, ktoré zasahuje do 6 okresov. Územie je tvorené prevažne lesnými a skalnými biotopmi, približne polovica územia sa prekrýva s územím súčasnej CHKO. CHVÚ Dubnické štrkovisko s rozlohou 40,77 ha bolo vyhlásené z dôvodu ochrany štrkovitých brehov a ostrovov v blízkosti tečúcich rieka a stojatých vôd, ktoré sú typickým hniezdnym biotopom rybára čierneho (*Sterna hirundo*) a chrašťača bodkovaného (*Porzana porzana*).

Tab. 221 Prehľad chránených vtáčích území v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov CHVÚ	Okres	Rozloha (ha)	V pôsobnosti	Poznámka
			z toho na území kraja		
1.	CHVÚ Malé Karpaty	MY, (BA III, BA IV, MA, PK, PN, SE, TT)	50 633,6	S CHKO Malé Karpaty, S CHKO Záhorie	Vyhláška MŽP SR č. 216/2005
			1 017,1		
2.	CHVÚ Strážovské vrchy	BN, IL, PB, PD, PU, TN, (BY, ZA)	58 673,08	S CHKO Strážovské vrchy, S CHKO Ponitrie, S CHKO Biele Karpaty	Vyhláška MŽP SR č. 434/2009
			52 471,06		
3.	CHVÚ Tribeč	PE, (NR, TO, ZM)	23 802,8	S CHKO Ponitrie	Vyhláška MŽP SR č. 17/2008
			2 127,2		
4.	CHVÚ Dubnické štrkovisko	IL, TN	40,77	S CHKO Strážovské vrchy, S CHKO Biele Karpaty	Vyhláška MŽP SR č. 435/2009
			40,77		
5.	CHVÚ Malá Fatra	PD, (CA, DK, MT, NO, RK, ZA)	66 228,06	S NP Malá Fatra, S NP Veľká Fatra, S NP TANAP	Vyhláška MŽP SR č. 2/2011
			453,01		
Spolu:			199 378,31		
			56 109,14		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Územia európskeho významu

Národný zoznam území európskeho významu bol ustanovený oznámením MŽP SR č. 450/2004 Z. z. o vydaní výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (s účinnosťou od 1. augusta 2004) a zverejnený vo Vestníku MŽP SR (ročník XII, čiastka 3/2004). V rámci Trenčianskeho kraja sa v ňom nachádza 26 území európskeho významu s celkovou rozlohou 62 533,49 ha, z toho 44 995,31 ha na území Trenčianskeho kraja.

Prvé doplnenie zoznamu území európskeho významu (tzv. A etapa) bolo zverejnené vo Vestníku MŽP SR (ročník XX, čiastka 3/2012) ako výnos MŽP SR č. 1/2012 z 3. októbra 2012, ktorým sa dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 a ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Výnos, ktorý nebol zverejnený v Zbierke zákonov, zahŕňa 21 ÚEV s celkovou rozlohou 1 987,67 ha, z toho 1 819,56 ha území Trenčianskeho kraja. Dve územia predstavujú rozšírenie pôvodných ÚEV (Krasín a Strážovské vrchy).

Tab. 222 Prehľad Území európskeho významu v Trenčianskom kraji v A etape

P. č.	Kód	Názov	Okres	Obec	Rozloha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
1.	SKUEV0274	Baske	BN, TN, PD	Čierna Lehota, Dolná Poruba, Krásna Ves, Omšenie, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Šípkov, Valaská Belá	3 645,13	CHKO Ponitrie
2.	SKUEV0368	Brezovská dolina	IL	Červený Kameň	2,48	CHKO Biele Karpaty
3.	SKUEV0278	Brezovské Karpaty	MY, (PN, SE, TT)	Brezová pod Bradlom, Košariská, (Dobrá voda, Dolný Lopašov, Hradište pod Vrátnom, Chtelnica)	2 699,79 1375,5	CHKO Malé Karpaty
4.	SKUEV0103	Čachtické Karpaty	NM	Čachtice, Častkovce, Hrachovište, Višňové	716,00	CHKO Malé Karpaty
5.	SKUEV0102	Čertov	PU	Lazy pod Makytou	406,07	CHKO Kysuce
6.	SKUEV0367	Holubyho kopanice	NM	Bošáca, Dolné Bzince, Horné Bzince, Hrubá Strana, Lubina, Moravské Lieskové, Nová Bošáca, Zemianske Podhradie	3 933,05	CHKO Biele Karpaty
7.	SKUEV0275	Kňazí stôl	BN, PD	Čierna Lehota, Ľutov, Podlužany, Prusy, Slatina nad Bebravou, Šípkov, Timoradza, Trebichava, Valaská Belá, Závada pod Čiernym vrchom	3 768,37	CHKO Ponitrie
8.	SKUEV0379	Kobela	NM	Nové Mesto nad Váhom	6,04	CHKO Biele Karpaty
9.	SKUEV0375	Krasín	TN	Dolná Súča, Horná Súča	63,94	CHKO Biele Karpaty
10.	SKUEV0373	Krivoklátske bradlá	IL	Sedmerovec, Krivoklát, Bohunice	64,76	CHKO Biele Karpaty

P. č.	Kód	Názov	Okres	Obec	Rolzoha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
11.	SKUEV0372	Krivoklátske lúky	IL	Krivoklát	4,33	CHKO Biele Karpaty
12.	SKUEV0134	Kulháň	BN, (TO)	Zlatníky, (Prašice)	124,33	CHKO Ponitrie
					51,71	
13.	SKUEV0138	Livinská jelšina	BN	Zlatníky	13,57	CHKO Ponitrie
14.	SKUEV0377	Lukovský vrch	TN	Adamovské Kochanovce, Chocholná-Velčice, Melčice, Zemianske Lieskové	215,14	CHKO Biele Karpaty
15.	SKUEV0378	Nebrová	IL	Červený Kameň	27,9	CHKO Biele Karpaty
16.	SKUEV0369	Pavúkov jarok	NM	Stará Turá	26,7	CHKO Biele Karpaty
17.	SKUEV0128	Rokoš	PD, BN	Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou, Dolné Vestenice, Horné Vestenice, Ježkova Ves, Kšinná, Látkovce, Nitrianske Rudno, Nitrianske Sučany, Omastiná, Rudnianska Lehota, Uhrovec, Uhrovské Podhradie, Žitná	4602,28	CHKO Ponitrie
18.	SKUEV0256	Strážovské vrchy	IL, PB, PD, PU (BY, ZA)	Beluša, Bodiná, Čavoj, Čelkova Lehota, D. Lieskov, Domaniža, Ďurďové, H. Poruba, Kostolec, Koš. Podhradie, M. Lednice, Mojtín, Plevník-Drienové, Počarová, Podskalie, Považská Bystrica, Prečín, Pružina, Sádočné, Slopná, Tužina, Vrchteplá, Záskanie, Zliechov (a ďalšie obce mimo TN kraja)	29 366,39	CHKO Strážovské vrchy
					22 844,17	
19.	SKUEV0380	Tematínske vrchy	NM	Hrádok, Lúka, Modrová, Stará Lehota	2 471,27	CHKO Biele Karpaty
20.	SKUEV0127	Temešská skala	PD	Čavoj, Temeš	165,11	CHKO Ponitrie
21.	SKUEV0397	Váh pri Zamarovciach	TN	Zamarovce	20,94	CHKO Biele Karpaty
22.	SKUEV0148	Vlára	TN	Horné Srnie	62,23	CHKO Biele Karpaty
23.	SKUEV0376	Vršatské bradlá	IL	Červený Kameň, Vršatské Podhradie	283,93	CHKO Biele Karpaty
24.	SKUEV0273	Vtáčnik	PD, (ZC, ZH)	Bystričany, Čereňany, Horná Ves, Kamenec pod Vtáčnikom, , Lehota pod	9 619,05	CHKO Ponitrie

P. č.	Kód	Názov	Okres	Obec	Rolzoha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
				Vtáčnikom, Oslany, Podhradie, Radobica, (Kľak, Ostrý Grúň, Píla, , Prochot, Veľké Pole)	6 935,11	
25.	SKUEV0374	Záhradská	NM	Lubina	9,32	CHKO Biele Karpaty
26.	SKUEV0371	Žalostiná	MY	Chvojnica, Vrbovce	215,37	CHKO Biele Karpaty
Spolu:					62 533,49	
					44 995,31	

Zdroj: ŠOP SR, 2017

V druhej etape návrhu území sústavy NATURA 2000 resp. v Doplnku k existujúcemu Národnému zoznamu území európskeho významu je navrhovaných 21 území európskeho významu o celkovej rozlohe 5 456,94 ha a na území Trenčianskeho kraja 3 680,88 ha. Z toho 3 územia európskeho významu (Kňaží stôl, Krasín a Strážovské vrchy) predstavujú rozšírenia súčasných území európskeho významu.

Tab. 223 Prehľad navrhovaných území európskeho významu v B. etape

P. č.	Kód lokality	Názov lokality	Okres	Obec	Rolzoha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
1.	SKUEV0566	Beckovské Skalice	NM	Beckov	33,03	CHKO Biele Karpaty
2.	SKUEV0590	Bielické bahná	PE	Partizánske (Veľké Bielice)	2,87	CHKO Ponitrie
3.	SKUEV0568	Borotová	NM	Stará Turá	1,25	CHKO Biele Karpaty
4.	SKUEV0580	Dolné Branné	TN	Horné Srnie	1,34	CHKO Biele Karpaty
5.	SKUEV0589	Chynoriansky luh	PE	Chynorany	46,26	CHKO Ponitrie
6.	SKUEV0578	Jachtár	TN	Drietoma	30,56	CHKO Biele Karpaty
7.	SKUEV0642	Javornický hrebeň	PB, (BY, CA)	Horná Mariková, Papradno, (Štiavnik, Makov)	1 356,24	CHKO Kysuce
					1 195,79	
8.	SKUEV0581	Klapy	PB	Udiča	6,21	CHKO Strážovské vrchy
9.	SKUEV1375	Krasín	TN	Horná Súča, Dolná Súča	2,18	CHKO Biele Karpaty
10.	SKUEV0778	Lipníkovské	TN	Horná Súča	79,73	CHKO Biele Karpaty
11.	SKUEV0579	Mituchovské	TN	Dolná Súča	1,47	CHKO Biele Karpaty
12.	SKUEV0641	Papradnianka	PB	Papradno	23,93	CHKO Kysuce
13.	SKUEV0564	Dubová	NM, PN	Pobedim, Podolie, Častkovce, Bašovce	10,13	CHKO Biele Karpaty
14.	SKUEV0569	Považský Inovec	TN	Selec	34,67	CHKO Biele Karpaty
15.	SKUEV0565	Priefačina	NM, (TO)	Hrádok, Hôrka nad Váhom, (Podhradie)	36,66	CHKO Biele Karpaty
					29,00	
16.	SKUEV0575	Prepadlisko	TN	Kostolná-Záriečie (Chocholná-Velčice)	8,08	CHKO Biele Karpaty

P. č.	Kód lokality	Názov lokality	Okres	Obec	Rozloha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
17.	SKUEV0588	Stehlíkovské	TN	Horná Súča	9,92	CHKO Biele Karpaty
18.	SKUEV1256	Strážovské vrchy	IL, PU	Košecké Podhradie (Ladce, Veľké Košecké Podhradie), Beluša (Hloža-Podhorie)	268,24	CHKO Strážovské vrchy
19.	SKUEV0563	Šifflovské	MY	Chvojnica	1,85	CHKO Biele Karpaty
20.	SKUEV0576	Tlstá hora	TN	Chocholná-Velčice	1,15	CHKO Biele Karpaty
21.	SKUEV0567	Turecký vrch	NM	Trenčianske Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom	31,90	CHKO Biele Karpaty
Spolu:					1 987,67	
					1 819,56	

Zdroj: ŠOP SR, 2017

Druhé doplnenie zoznamu území európskeho významu (tzv. C etapa) bolo ustanovené oznámením MŽP SR č. 353/2017 Z. z. o vydaní opatrenia MŽP SR č. 1/2017 zo 7. decembra 2017, ktorým sa dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 a ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (s účinnosťou od 1. januára 2018) a zverejnené vo Vestníku MŽP SR (ročník XXV, čiastka 6/2017). Zoznam pôvodných ÚEV bol zahrnutý do prílohy č. 1 a bola doplnená príloha č. 2, ktorej obsahom je 21 ÚEV s celkovou výmerou 2 990,47, z toho 2 541,88 na území Trenčianskeho kraja. Štyri územia rozširujú pôvodné ÚEV (Brezovská dolina, Holubyho kopanice, Hôrky a Vršatské bradlá).

Tab. 224 Prehľad území európskeho významu Trenčianskeho kraja v C etape

p. č.	kód lokality	názov lokality	okres	katastrálne územie	Rozloha (ha)	v územnej pôsobnosti Správy
					z toho na území kraja	
1.	SKUEV0806	Babiná	IL	Bohunice, Pruské	39,83	CHKO Biele Karpaty
2.	SKUEV0871	Biely Kameň	PD	Handlová, Nová Lehota	46,03	CHKO Ponitrie
3.	SKUEV2368	Brezovská dolina	IL	Červený Kameň	1,25	CHKO Biele Karpaty
4.	SKUEV0812	Drietomské bradlo	TN	Drietoma	9,80	CHKO Biele Karpaty
5.	SKUEV0881	Dubnička	BN	Dubnička, Horné Naštice, Uhrovec, Žitná	196,18	CHKO Ponitrie
6.	SKUEV0901	Havran	MY, (SE, SI)	Chvojnica, (Častkov, Lopašov)	370,69 ha	CHKO Záhorie
					3,66	
7.	SKUEV2367	Holubyho kopanice	NM	Bošáca, Moravské Lieskové	433,80	CHKO Biele Karpaty
8.	SKUEV2133	Hôrky	PE, (TO, ZM)	Klátova Ves, Kolačno, (Kostoľany pod	173,85	CHKO Ponitrie

p. č.	kód lokality	názov lokality	okres	katastrálne územie	rozloha (ha)	v územnej pôsobnosti Správy
					z toho na území kraja	
				Tribečom, Kovarce, Krnča, Ladice, Nitrianska Streda, Súlovce, Velčice)	120,54	
9.	SKUEV0803	Hrehorkové	IL	Mikušovce	11,68	CHKO Biele Karpaty
10.	SKUEV0805	Hájnica	NM, TN	Haluzice, Trenčianske Bohuslavice, Štvrtok	53,71	CHKO Biele Karpaty
11.	SKUEV0804	Javorec	MY, (SE)	Chvojnica, (Sobotišťe)	34,58	CHKO Záhorie
					6,33	
12.	SKUEV0801	Kurinov vrch	TN	Adamovské Kochanovce	1,29	CHKO Biele Karpaty
13.	SKUEV0883	Nitrické vrchy	PE, PD	Malé Kršteňany, Skačany, Veľké Kršteňany, Bystričany, Dvorníky nad Nitricou, Chalmová, Vieska, Zemianske Kostoľany	1220,55	CHKO Ponitrie
14.	SKUEV0811	Omšenská Baba	TN	Omšenie	269,73	CHKO Biele Karpaty
15.	SKUEV0810	Rúbanice	TN	Mníchova Lehota	7,73	CHKO Biele Karpaty
16.	SKUEV0808	Šíravina	TN	Peťovka	12,74	CHKO Biele Karpaty
17.	SKUEV0809	Šmatlová	PU	Lednica	20,86	CHKO Biele Karpaty
18.	SKUEV0807	Tomášovica	TN	Trenčianske Mitice	6,90	CHKO Biele Karpaty
19.	SKUEV0813	Trokanovo	IL	Červený Kameň	8,08	CHKO Biele Karpaty
20.	SKUEV2376	Vršatské bradlá	IL	Červený Kameň, Vršatské Podhradie	59,78	CHKO Biele Karpaty
21.	SKUEV0802	Závlačná	PU	Lednica	11,41	CHKO Biele Karpaty
Spolu:					2 990,47	
					2 541,88	

Zdroj: ŠOP SR, 2017

Biotopy národného a medzinárodného významu

Zákon ustanovuje ochranu biotopov v rámci všeobecnej ochrany prírody a krajiny v zmysle § 6 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Biotopy národného a medzinárodného významu sú v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. . o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definované:

- **biotop európskeho významu** je biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy,

- **biotop národného významu** je biotop, ktorý nie je biotopom európskeho významu, ale je v Slovenskej republike ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky biogeografických oblastí Slovenskej republiky.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad biotopov národného významu a biotopov európskeho významu (v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 24/20003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) v Trenčianskom kraji.

Tab. 225 Prehľad biotopov európskeho významu v Trenčianskom kraji

Kód biotopu	Názov biotopu
3220	Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov
3260	Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitriche-Batrachion</i>
3270	Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov <i>Chenopodion rubri p.p.</i> a <i>Bidentition p.p.</i>
5130	Porasty borievky obyčajnej
6190	Dealpínske travinnobylinné porasty
6210	Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa <i>Orchideaceae</i>)
6410	Bezkolencové lúky
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz
8150	Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa
8210	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary
9110	Kyslomilné bukové lesy
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy
9140	Javorovo-bukové horské lesy
9150	Vápnomilné bukové lesy
40A0*	Xerothermné kroviny
6110*	Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bazických substrátoch zväzu <i>Alyso-Sedion albi</i>
6240*	Subpanónske travinnobylinné porasty
7220*	Penovcové prameniská
8160*	Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
9180*	Lípovo-javorové sutinové lesy
91E0*	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
91G0*	Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
91H0*	Teplomilné panónske dubové lesy
91I0*	Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku
91M0	Panónsko-balkánske cerové lesy
91Q0	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Pozn.: * *prioritné biotopy*

Zdroj: ŠOP SR, 2009

2.12.2.3 Druhov ochrana

Z fytoгенetickeo hľadiska najväčšiu as uzemia kraja tvorí obvod predkarpatskej flóry (*Preacarpaticum*), do ktoro od juhu zasahujú výbežky obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), od severovýchodu okrajovo obvod flóry centrálnych Karpát (*Eucarpaticum*) a od západu obvod západobeskydskej flóry (*Beschidicum occidentale*).

Stretávajú a prelínajú sa tu teplomilné floristické elementy (panónske, mediternne, submediteránne) s karpatskými horskými prvkami, často dealpnskeho a demontnného charakteru, s bohatým zastpenm endemitov. Mnohé druhy v oblasti fytoгеографickych rozhraní dosahujú okraje svojho areálu v tejto časti Slovenska, napr. severná hranica výskytu druhov: hlavik jarný, poniklec velokvety, južná hranica výskytu druhov: soldanelka karpatská, mlieivec alpínsky. Floristicke a vegetačné pomery uzemia kraja sú vzhľadom na prírodné pomery velmi pestré so značným výskytom vzácných a ohrozených druhov a spoločenstiev.

Medzi kriticky ohrozené druhy flóry v uzem Trenčianskeho kraja patria:

- Kukol poľný (*Agrostemma githago*)
- Sitina pošvata (*Juncus subnodulosus*)
- Lan chlpatý hladkasty (*Linum hirsutum subsp. glabrescens*)
- Rumenica Visianiho (*Onosma visianii*)
- Hadivka obyčajná (*Ophioglossum vulgatum*)
- Hmyzovnik vel (*Ophrys apifera*)
- Hmyzovnik meovty Holubyho (*Ophrys holosericea subsp. holubyana*)
- Všivec chochlatý pravý (*Pedicularis comosa subsp. comosa*)

Zo zoogeograficko hľadiska pat riešené uzemie do zóny step (zona tesquorum) eurosbrskej podoblasti, prilahle pohoria do zóny listnatých hajov (zona nemorum) eurosbrskej podoblasti. Stepne elementy prenikli a prenikajú aj do xerothermných biotopov pohor. Zvša ide o biotopy ovplyvnené antropogénnou innosou.

Z chránených rodov a druhov sa tu vyskytujú napr. askalafus (*Ascalaphus*), cikada vinina (*Tibicen haematodes*), modlivka zelená (*Mantis religiosa*), pestro vlkovcovy (*Zerynthia polyxena*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), velarik zlatý (*Merops apiaster*) a stovky dalších vzácných a ohrozených druhov.

Spomedzi typicky horských druhov reprezentujú napr. jasone (*Parnassius*), fuz alpsky (*Rosalia alpina*), mlok karpatský (*Triturus montandonii*), salamandra škvrnta (*Salamandra salamandra*), piskor vrchovsky (*Sorex alpinus*), myšovka vrchovska (*Sicista betulina*), netopiere (*Vespertiliidae*), rys ostrovid (*Lynx lynx*).

Najastejšie vyskytujcim sa zástupcom fauny v kraji je jelenia, srncia a divicia zver. Vyskytuje sa tu aj introdukovana zver - muflon a daniel. V kraji ma zastúpenie i najväčšia šelma - medveď hnedy (*Ursus arctos*), a to na uzem Strazovskych vrchov, Javorníkov, Bielych Karpát a iaru, kde prechádza až do oblasti Vratca, preniká aj do pohoria Vtcnik a sporadicky sa vyskytuje aj na uzem Povaského Inovca.

V posledných rokoch je zaznamenaný aj zvyšeny výskyt vlka obyčajného (*Canis lupus*), hlavne migrujících svoriek z Bielych Karpát do Malých Karpát. V roku 1996 bola videna jedna menšia svorka v oblasti Strazovskych vrchov a niekoľko jedincov v oblasti Povaského Inovca.

V okolí horného toku Nitry, Tužinky, Chvojnice a Nitrice boli pozorované jedna až dve rodiny vydry riečnej (*Lutra lutra*). V blízkosti Brezovej pod Bradlom je zaznamenaný výskyt bobra vodného (*Castor fiber*).

Zo známejších druhov chráneného vtáctva na území kraja v oblasti Strážovských vrchov hniezdia 1 až 2 páry sokola rároha (*Falco Cherrug*). Na území Vtáčnika bol pozorovaný výskyt sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*), niekoľko párov orla krikľavého (*Aquila pomarina*) v oblasti Vtáčnika a Strážovských vrchov. Z územia Malej Fatry do Strážovských vrchov prelietava a vytvára prvé hniezdiská aj orol skalný (*Aquila chrysaetos*). Ako jeden z kriticky ohrozených druhov žije v kraji tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), ktorý je sporadicky pozorovaný na odľahlých miestach pohorí, väčšinou však len jedince samičieho pohlavia. V pohorí Tríbeč a Považský Inovec je pozorovaný výskyt 1 až 3 párov orla kráľovského (*Aquila heliaca*). Na území kraja je zaznamenaný aj výskyt výra skalného (*Bubo bubo*).

V Trenčianskom kraji je významná aj ichtyofauna, hlavne v horných úsekoch jednotlivých tokov. Z najvýznamnejších druhov rýb je vzácny výskyt hlavátky podunajskej (*Hucho hucho*) na rieke Váh na úseku Trenčín-Kočkovce a v povodí rieky Nitry.

Druhy európskeho významu a druhy národného významu sú ustanovené za chránené rastliny vyhláškou MŽP SR č. 24/2003 Z. z. (ďalej len „vyhláška“). Za chránené rastliny sa považujú aj rastliny, ak najmenej jeden z ich rodičov je chránenou rastlinou podľa vyhlášky (§ 33 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z.).

Druhy európskeho významu a druhy národného významu sú ustanovené za chránené živočíchy vyhláškou MŽP SR č. 24/2003 Z. z. (ďalej len „vyhláška“) a zákonom č. 543/2002 Z. z. (ďalej len „zákon“). Za chránené živočíchy sa považujú aj živočíchy, ak najmenej jeden z ich rodičov je chráneným živočíchom podľa vyhlášky alebo je chránený podľa § 33 ods. 3 zákona okrem poľovnej zveri (§ 33 ods. 4 zákona).

Druhy národného a európskeho významu

Rastliny

Črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), Dvojhrot zelený (*Dicranum viride*), Jazýčkovec jadranský (*Himantoglossum adriaticum*), Klinček lesklý (*Dianthus nitidus*) *, Klinček včasný Lumnitzerov (*Dianthus praecox subsp. lumnitzeri*) *, Kosienka krabincolistá (*Serratula lycopifolia*) *, Poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*) *, Poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*) *, Poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), Prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum subsp. moravicum*), Popolavec dlholistý (*Tephroseris longifolia subsp. moravica*)

Živočíchy

Ulitníky (Gastropoda)

Pimprlík bruškátý (*Vertigo moulinsiana*), Pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*), Pimprlík mokradný (*Vertigo angustior*)

Lastúrniky (Bivalvia)

Korýtko riečne (*Unio crassus*)

Kôrovce (Crustacea)

Rak riavový (*Austropotamobius torrentium*) *

Chrobáky (Coleoptera)

Bystruška potočná (*Carabus variolosus*), Fúzač alpský (*Rosalia alpina*) *, Kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), Plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), Roháč obyčajný (*Lucanus cervus*),

Motýle (Lepidoptera)

Ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), Modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*), Modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), Mlynárik východný (*Leptidea morsei*), Hendáček osikový (*Hypodryas maturna*), Priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), Spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*) *, Žltáček zanoväťový (*Colias myrmidone*),

Ryby (Pisces)

Boleň dravý (*Aspius aspius*), Hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), Hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetser*), Hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*), Lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), Plostica lesklá (*Rutilus pigus*), Píľ severný (*Cobitis taenia*), Píľ zlatistý (*Sabanejewia aurata*),

Obojživelníky (Amphibia)

Kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), Kunka žltobruchá (*Bombina variegata*)

Cicavce (Mammalia)

Medveď hendý (*Ursus arctos*) *, Netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), Netopier obyčajný (*Myotis myotis*), Netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), Netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), Podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), Podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), Rys ostrovid (*Lynx lynx*), Uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), Vlk dravý (*Canis lupus*) *, Vydra riečna (*Lutra lutra*)

2.12.2.4 Mokrade

Mokrade sú chránené podľa zákona č. 543/3002 Z. z. v znení neskorších predpisov ako významný krajinný prvok a určité typy mokradových biotopov národného a európskeho významu majú osobitnú ochranu – vyhlasujú sa ako územia európskeho významu. Mokrad podľa § 2 ods. 2 písm. zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje územie s močiarimi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami. Viaceré významné mokrade sú chránené aj v národnej sieti chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. V najvýznamnejších územiach existuje prekryv národnej siete s územiami sústavy NATURA 2000 a v súčasnosti prebieha vyhlasovanie území sústavy NATURA 2000.

Z medzinárodného hľadiska sú mokrade okrem Smernice EÚ o biotopoch a smernice o vtákoch chránené najmä Dohovorom o mokradiach (Ramsarský dohovor), ku ktorému Slovenská republika pristúpila 1.1.1993. Na území Trenčianskeho kraja sa nenachádza žiadna mokrad medzinárodného významu v zmysle Ramsarského dohovoru.

V rámci mokradí na území Slovenskej republiky je vedená databáza mokradí lokálneho, regionálneho, národného a medzinárodného významu, ktorá bola spracovaná ako výsledok 10 ročného mapovania mokradí do roku 2000 a teraz sa bude aktualizovať a dopĺňať v rámci

nového projektu z Operačného programu životné prostredie na plnenie Akčného plánu pre mokrade.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad mokradí národného, regionálneho a lokálneho významu. Celkovo sa v Trenčianskom kraji nachádza 164 mokradí, z toho 2 mokrade národného významu o rozlohe 54,07 ha, 46 mokradí regionálneho významu o rozlohe 917,47 ha a 116 mokradí lokálneho významu o rozlohe 388,87 ha.

Mokrade národného významu predstavujú mokrade presahujúce jeden okres, kraj alebo geomorfologický celok a sú charakteristické pre Slovenskú republiku. Zaráďujeme sem aj špecifické typy mokradí, ktoré sú vzácné alebo neobvyklé na území Slovenska. V rámci Trenčianskeho kraja sa nachádzajú 2 mokrade národného významu v okrese Ilava.

Mokrade regionálneho významu predstavujú územia rôznej veľkosti, ktoré z rôznych hľadísk ovplyvňujú územia viacerých obcí. Tieto mokrade sú tvorené aj chránenými územiami, územiami netypickými alebo naopak charakteristickými pre daný geomorfologický celok. V Trenčianskom kraji je sa nachádza 46 mokradí regionálneho významu, pričom najviac ich je evidovaných v okresoch Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a Ilava.

Mokrade lokálneho významu tvoria rozlohou menšie územia, s lokálnym významom na flóru a faunu. Mokradí lokálneho významu je evidovaných 115, z toho najviac sa nachádza v okresoch Prievidza, Trenčín a Partizánske.

Tab. 226 Prehľad národných, regionálnych a lokálnych mokradí v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov mokrade	Okres	Obec	Rozloha (ha)	Význam
1.	Nebrová, poniže Zápechovej	IL	Červený kameň	53,30	Národný
2.	Strošovský močiar	IL	Červený kameň	0,77	Národný
3.	Rataje	BN	Dubnička	1,75	Regionálny
4.	Dolína za Trebichavou	BN	Trebichava	1,50	Regionálny
5.	Čierna Lehota	BN	Čierna Lehota	1,00	Regionálny
6.	Štrkoviskové jazerá v Dubnici nad Váhom	IL	Dubnica nad Váhom	30,00	Regionálny
7.	Krivoklátske lúky	IL	Krivoklát	4,33	Regionálny
8.	Porubský potok	IL	Horná Poruba	2,50	Regionálny
9.	Časť Tovarovského potoka od PD nahor	IL	Červený Kameň	1,50	Regionálny
10.	Močiare č. p. 853/1	IL	Červený Kameň	1,00	Regionálny
11.	Staré koryto Váhu Podvažie, Savčiná	IL	Podvažie	6,00	Regionálny
12.	Zelená voda	NM	Beckov	100,00	Regionálny
13.	Grúň	NM	Nová Bošáca	16,01	Regionálny
14.	Močariny	NM	Nová Bošáca	3,02	Regionálny
15.	Hrádocké ramená	NM	Hrádok	3,00	Regionálny
16.	Blažejová	NM	Nová Bošáca	2,16	Regionálny
17.	Lojková	NM	Zemianske Podhradie	2,00	Regionálny
18.	Borotová	NM	Stará Turá	1,48	Regionálny
19.	Záhradská	NM	Lubina	1,28	Regionálny
20.	Lúčanské rameno	NM	Horná Streda	0,50	Regionálny
21.	Cetuna	NM	Bzince pod Javorinou	0,29	Regionálny
22.	Chynoriansky luh	PE	Chynorany	44,36	Regionálny

P. č.	Názov mokrade	Okres	Obec	Rozloha (ha)	Význam
23.	Rašelinisko "Bahná"	PE	Partizánske	1,00	Regionálny
24.	Staré koryto Váhu Orlovský most - Rašov	PB	Považská Bystrica	45,00	Regionálny
25.	Horná Mariková - Máčkovci	PB	Horná Mariková	1,00	Regionálny
26.	Mokrade v okolí obce Koš	PD	Koš	150,00	Regionálny
27.	Údolie potoka Tužinka	PD	Tužina	2,00	Regionálny
28.	Vodná nádrž Nosice	PU	Nimnica, Púchov	400,00	Regionálny
29.	Váh pod Priehradou Mládeže	PU	Nimnica, Púchov	18,00	Regionálny
30.	Brezie - Močiare	PU	Nimnica	1,79	Regionálny
31.	Potok Chocholnica	TN	Chocholná - Veľčice	15,00	Regionálny
32.	Vlára - rieka	TN	Horné Srnie, Nemšová	10,00	Regionálny
33.	PR Debšín	TN	Horná Súča	9,61	Regionálny
34.	Bindárka	TN	Soblahov	8,97	Regionálny
35.	Prepadlisko	TN	Kostolná - Záriečie, Chocholná - Veľčice	7,83	Regionálny
36.	Zamarovské jamy	TN	Zamarovce	6,49	Regionálny
37.	U lipnických	TN	Horná Súča	5,00	Regionálny
38.	Mitická slatina	TN	Trenčianske Mitice	2,83	Regionálny
39.	Slatinisko Dolné Branné	TN	Horné Srnie	2,00	Regionálny
40.	PR Horná Závrská	TN	Horná Súča	1,50	Regionálny
41.	PP Kurinov vrch	TN	Adamovské Kochanovce	1,30	Regionálny
42.	Niva Melčického potoka	TN	Melčice - Lieskové	1,00	Regionálny
43.	Slače	TN	Nemšová	1,00	Regionálny
44.	Pod Tlstou horou	TN	Chocholná - Veľčice	1,00	Regionálny
45.	Zakrasinie	TN	Dolná Súča	1,00	Regionálny
46.	Trenčianske kaskády	TN	Kostolná - Záriečie	0,05	Regionálny
47.	U Jurinov - Jasenová	TN	Horná Súča	0,02	Regionálny
48.	Oblasť Jerichov	BN	Brezolupy	5,50	Lokálny
49.	Pažiť	BN	Bánovce nad Bebravou	3,00	Lokálny
50.	Livina	BN	Borčany, Chudá Lehota	1,80	Lokálny
51.	Uhrovské Podhradie za obcou	BN	Uhrovské Podhradie	1,50	Lokálny
52.	Jelšina	BN	Dubnička	1,50	Lokálny
53.	Potok Livina I.	BN	Livina	1,50	Lokálny
54.	Cimenná za obcou	BN	Cimenná	0,50	Lokálny
55.	Rybníky na Okšovej	BN	Zlatníky	0,35	Lokálny
56.	Prejtský rybník pri Váhu	IL	Dubnica nad Váhom	10,00	Lokálny
57.	Na Brodky	IL	Červený Kameň	3,00	Lokálny
58.	Časť Ilavského potoka a priľahlé lúky	IL	Ilava	3,00	Lokálny
59.	Časť Podhradského potoka	IL	Košecké Podhradie, Košeca	1,50	Lokálny
60.	Prejtské rybníky v doline Prejtského potoka	IL	Dubnica nad Váhom	0,90	Lokálny
61.	Alúvium Kolačinského potoka	IL	Nová Dubnica	0,50	Lokálny
62.	Brezová - vodná nádrž	MY	Brezová pod Bradlom	8,00	Lokálny

P. č.	Názov mokrade	Okres	Obec	Rozloha (ha)	Význam
63.	Záhutník - pravostranný prítok potoka Teplica	MY	Vrbovce	6,00	Lokálny
64.	Vodná nádrž Vrbovce	MY	Vrbovce	2,00	Lokálny
65.	Vesný vrch II. - Z svah	MY	Vrbovce	0,25	Lokálny
66.	Vrbovce - Vodný zdroj	MY	Vrbovce	0,15	Lokálny
67.	Vesný potok - Dolina	MY	Vrbovce	0,15	Lokálny
68.	Vrbovce - Kunčákovci	MY	Vrbovce	0,15	Lokálny
69.	Vesný vrch IV. - SV svah	MY	Vrbovce	0,13	Lokálny
70.	Vesný vrch I. - Z svah	MY	Vrbovce	0,07	Lokálny
71.	Vesný vrch III. - J svah	MY	Vrbovce	0,002	Lokálny
72.	Mokvavý prameň	NM	Nová Lehota	2,10	Lokálny
73.	GP U Mikulcov	NM	Stará Turá	2,00	Lokálny
74.	U Ličkov	NM	Lubina	2,00	Lokálny
75.	U Mikulcov	NM	Moravské Lieskové	2,00	Lokálny
76.	Mravcové	NM	Nová Bošáca	2,00	Lokálny
77.	H. Revajci - Plotárka	NM	Moravské Lieskové	1,00	Lokálny
78.	Kozákovská - U Zlatých	NM	Moravské Lieskové	1,00	Lokálny
79.	Na jamách	NM	Zemianske Podhradie	1,00	Lokálny
80.	Hôrčanské mŕtve rameno	NM	Hôrka nad Váhom, Nová Ves nad Váhom	0,75	Lokálny
81.	Mizeráci	NM	Moravské Lieskové	0,20	Lokálny
82.	Šášnatá	NM	Stará Turá	0,20	Lokálny
83.	Babia hora	NM	Moravské Lieskové	0,04	Lokálny
84.	Drahožická dolina	PE	Veľké Uherce	35,00	Lokálny
85.	Nitrica - rieka Belanka	PE	Hradište	13,00	Lokálny
86.	Rybník Žabokreký	PE	Žabokreký nad Nitrou	9,00	Lokálny
87.	Brodzany	PE	Brodzany	7,50	Lokálny
88.	Rybník s lužným lesom pri Kolačnej	PE	Kolačno	7,00	Lokálny
89.	Mišove jarky	PE	Kolačno	5,30	Lokálny
90.	Rybník Partizánske	PE	Partizánske	4,50	Lokálny
91.	Potok Vyčoma I.	PE	Klátova Nová Ves	4,50	Lokálny
92.	Vyčoma	PE	Klátova Nová Ves, Ješkova Ves, Veľký Klíž	4,00	Lokálny
93.	Rybníky Janova Ves	PE	Klátova Nová Ves	3,00	Lokálny
94.	Mŕtve rameno	PE	Chynorany	3,00	Lokálny
95.	Breziny - niva Hradského potoka	PE	Klátova Nová Ves	1,50	Lokálny
96.	Rybník Skačany	PE	Skačany	1,00	Lokálny
97.	Rybník Krásno	PE	Krásno	0,91	Lokálny
98.	Mokrad' Ostrov	PE	Bošany	0,40	Lokálny
99.	Mokrad' pri ostrove	PE	Bošany	0,01	Lokálny
100.	Prameň "Štrková"	PE	Turčianky	0,01	Lokálny
101.	Brodziarsky park	PE	Partizánske	0,003	Lokálny
102.	Považská Teplá - Rybníky	PB	Považská Bystrica	5,70	Lokálny

P. č.	Názov mokrade	Okres	Obec	Rozloha (ha)	Význam
103.	Papradno	PB	Papradno	3,00	Lokálny
104.	Horná Mariková - Modlatín	PB	Horná Mariková	1,80	Lokálny
105.	Biela voda	PB	Bodiná	1,70	Lokálny
106.	Dolinky pri Kráľovke	PB	Považská Bystrica	1,20	Lokálny
107.	Pod Kopanicami	PB	Považská Bystrica	1,00	Lokálny
108.	Domaníža - Blatnica	PB	Domaníža	1,00	Lokálny
109.	Sverepec - oproti motokrosu	PB	Sverepec	0,60	Lokálny
110.	Pod Chrcholíncom	PB	Papradno	0,50	Lokálny
111.	Horná Mariková - Pagoňov	PB	Horná Mariková	0,45	Lokálny
112.	VN Nitrianske Rudno a prítok	PD	Kostolná Ves	96,00	Lokálny
113.	Alúvium Nitry Prievidza - Nedožery	PD	Prievidza	9,00	Lokálny
114.	VN Kanianka	PD	Kanianka, bojnice	6,00	Lokálny
115.	Usadzovacia nádrž BC	PD	Sebedražie	5,00	Lokálny
116.	Tmavá dolina - Jelšový lesík SV od Kľačna	PD	Kľačno	5,00	Lokálny
117.	Rajecká dolina	PD	Kľačno	4,00	Lokálny
118.	VN Brezany a prítok	PD	Nedožery - Brezany	3,00	Lokálny
119.	Bystričianska dolina	PD	Bystričany	3,00	Lokálny
120.	VN Lazany	PD	Lazany	2,50	Lokálny
121.	Pod Grúňom - Sedliská	PD	Bojnice	2,20	Lokálny
122.	Panské lúky pri Medzihorskom potoku	PD	Poluvsie - Porubka	2,00	Lokálny
123.	Mokreď Mestská lúka	PD	Pravenec	1,50	Lokálny
124.	Rybník Podbanské a okolie	PD	Prievidza	1,50	Lokálny
125.	Mokrade pri vodovode sed. bane Cigeľ	PD	Cigeľ	1,00	Lokálny
126.	Osliansky potok nad Hornou Vsou	PD	Horná Ves	1,00	Lokálny
127.	Rybníček nad obcou Veľká Lehôtka	PD	Prievidza	1,00	Lokálny
128.	Mŕtve rameno Nitry v Opatovciach	PD	Opatovce nad Nitrou	0,80	Lokálny
129.	Teplý potok	PD	Bojnice	0,75	Lokálny
130.	Rybníčky na Moštenici	PD	Prievidza	0,50	Lokálny
131.	Jazierko v mestskom parku	PD	Bojnice	0,50	Lokálny
132.	Niva potoka Cerová	PD	Radobica	0,50	Lokálny
133.	Rybníček v intraviláne obce	PD	Kostolná Ves	0,50	Lokálny
134.	Jarok (Krchniakov močiar)	PD	Poluvsie	0,30	Lokálny
135.	Mokreď Pusté	PD	Valaská Belá	0,30	Lokálny
136.	Dubnica "Pod Valom"	PD	Bojnice	0,25	Lokálny
137.	Vodná mláka Bôrik a jelšový lesík	PD	Nitrianske Pravno	0,20	Lokálny
138.	Hliník	PD	Nitrianske Pravno	0,20	Lokálny
139.	Termálny výver pod liečebňou Baník	PD	Opatovce nad Nitrou	0,15	Lokálny
140.	Mokrad' v Chalmovianskom parku	PD	Bystričany	0,02	Lokálny
141.	Ihrišské rybníky	PU	Púchov	4,28	Lokálny
142.	Pod Hložským dielom	PU	Beluša	0,11	Lokálny
143.	Ľubovčianka - tok	TN	Nemšová	12,00	Lokálny
144.	Pekelná dolina	TN	Soblahov	9,40	Lokálny

P. č.	Názov mokrade	Okres	Obec	Rozloha (ha)	Význam
145.	PR Súčanka	TN	Dolná Súča, Hrabovka	6,70	Lokálny
146.	Enkláva Trenčianska Teplá	TN	Trenčianska Teplá	6,00	Lokálny
147.	Nádrž Svinica	TN	Svinná	5,00	Lokálny
148.	Trenčiansky luh	TN	Trenčín	4,68	Lokálny
149.	Kúpeľné jazierko	TN	Trenčianske Teplice	1,20	Lokálny
150.	VN Baračka - močiar	TN	Trenčianske Teplice	1,20	Lokálny
151.	Macejovská	TN	Adamovské Kochanovce	1,00	Lokálny
152.	Kamenná	TN	Chocholná - Velčice	1,00	Lokálny
153.	VN Bobot	TN	Bobot	1,00	Lokálny
154.	Trenčianske smetisko	TN	Trenčín	0,80	Lokálny
155.	Depo Trenčianska Teplá	TN	Trenčianska Teplá	0,50	Lokálny
156.	Temná	TN	Chocholná - Velčice	0,50	Lokálny
157.	Nad Breznickým	TN	Chocholná - Velčice	0,50	Lokálny
158.	Huboč	TN	Dolná Súča	0,50	Lokálny
159.	Kačák	TN	Zamarovce	0,50	Lokálny
160.	Fuchsove jamy	TN	Zamarovce	0,50	Lokálny
161.	Opatovská ražina	TN	Opatovce	0,25	Lokálny
162.	Jazierko v parku	TN	Motešice	0,18	Lokálny

Zdroj: ŠOP SR, 2009

Priority krajskej environmentálnej politiky na úseku štátnej ochrany prírody a krajiny:

- spracovanie, aktualizácia a realizácia programov starostlivosti ako o územia v rámci národnej sústavy chránených území (územia s II. až V. stupňom ochrany), tak aj o územia európskeho významu,
- spracovanie a realizácia programov záchrany kriticky ohrozených druhov rastlín a živočíchov,
- mapové zabezpečenie území tvoriacich súvislú európsku sústavu chránených území (t. j. území európskeho významu a chránených vtáčích území),
- spracovanie zónovania chránených území a ich prekryv s územiami súvislej európskej siete chránených území,
- skvalitniť územie v 1. stupni ochrany,
- pokračovať v mapovaní inváznych druhov rastlín a živočíchov a realizácia ich eliminácie v súlade s § 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Opatrenia:

- rešpektovať a chrániť mokrade národného, regionálneho a lokálneho významu a podporovať obnovu zaniknutých mokradí,
- aktualizovať v celom Trenčianskom kraji Projekty R-ÚSES, zosúladiť, upresniť navrhované biocentrá a biokoridory a tak dobudovať kostru ekologickej stability krajiny,
- zachovať súčasný stav existujúcich prvkov územného systému ekologickej stability a doplniť ďalšie prvky najmä, čím dôjde k posilneniu ekologickej stability v území,

- v okrese Bánovce nad Bebravou a Partizánske je potrebné prehodnotiť všetky RBc, najmä tie, ktoré sú vymedzené v poľnohospodárskej krajine, kde RBc je navrhované na takmer všetkých zvyškoch lesíkov v krajine. V týchto okresoch je potrebné vymedziť aj viacej trás regionálnych biokoridorov,
- postupne spracovať jednotlivé M-ÚSES-y v príslušných katastroch obcí, predovšetkým tam, kde sú odporúčané zmeny krajinnej štruktúry - v oblasti Hornej Nitry, v povodiach riek Váh, Nitra a Bebrava, v okrese Myjava a Ilava. Tieto by mali následne slúžiť pre spracovanie dokumentu ochrany prírody a aktualizácii R-ÚSES v hraniciach Trenčianskeho kraja a pri revitalizácii krajiny,
- upraviť vymedzenie nadregionálneho biocentra Kňazí stôl-Drieňovec medzi obcou Trebichava, Timoradza, Ľutov v okrese Bánovce nad Bebravou podľa ÚPN VÚC,
- v okrese Partizánske sa odporúča preveriť možnosť návrhu vyčlenenia RBc v okolí nivy rieky Nitra,
- revitalizovať NrBk Váh,
- vybrané RBc, po preverení pracovníkmi ochrany prírody a aktualizácii RÚSES, navrhnúť v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov na legislatívnu ochranu ako chránené areály,
- v RBc, ktoré sú v dotyku s lokalitami cestovného ruchu je žiadúce:
  - vylúčiť rozširovanie stavebných aktivít objektov alebo športových zariadení,
  - dovoliť len činnosti spojené s turistikou (cykloturistika, kone, zber húb a pod.),
- v RBc Paseky, Makyta – Beňatín, Dubové – Hlboké – Kátlna, Brusné a Kykuľa zabezpečiť zmenu smrekových monokultúr na pôvodné druhy drevín a zvýšiť zastúpenie ochranných lesov,
- revitalizovať, dobudovať líniovú a plošnú zeleň, tak aby bola zabezpečená spojitosť biokoridorov,
- likvidácia divokých skládok v chránených územiach ako aj mimo chránených území,
- obmedzovať regulácie a meliorácie pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami,
- regulovať rozvoj chatovej výstavby a rekreačných oblastí v dotyku s chránenými územiami, mokraďami a v priestore so zachovanými krajinnými štruktúrami s výskytom biotopov európskeho a národného významu, chránených druhov rastlín a živočíchov a výskytom drevín, ktoré rastú mimo les,
- regulovať výstavbu rekreačných objektov a stredísk cestovného ruchu v územiach s 2. stupňom ochrany tak, aby bola rešpektovaná ekologická únosnosť územia a zachovaná ich biodiverzita,
- pri plánovaní dopravných trás resp. prekládok tak, aby bol v maximálnej možnej miere ostal zachovaný krajinný ráz kopaníc a ostali zachované ostrovčekovité fragmenty s pôvodnou prirodzenou vegetáciou,
- spracovať projekty obnovy krajiny,
- zabezpečiť odstraňovanie invázných druhov rastlín a ich monitoring.

2.12.3 Starostlivosť o kultúrne dedičstvo

V povahe každého človeka je pietny vzťah ku všetkému, čo mu pripomína významné alebo príjemné chvíle, blízke osoby či miesta. Zároveň má sklon chrániť z minulosti všetko, čo predstavuje pre neho hodnotu a čo mu môže byť užitočné. Tento subjektívny postoj človeka k minulosti, raz emociálny, inokedy racionálny, si už dávno vynútil kolektívny výraz a prejavil sa v snahe spoločnosti chrániť doklady minulosti pre ich historickú hodnotu i pre aktuálne potreby.

Už od antiky sú doklady o úsilí chrániť významné diela vytvorené predchádzajúcimi generáciami a zachovať pozoruhodné dokumenty osvetľujúce život predkov. Súčasne s ochranou pôvodných diel sa utváral aj zvyk označovať miesta významných udalostí alebo ich pripomínať na inom mieste spravidla monumentálnymi umeleckými dielami. Tak vznikol a vyhaŕňoval sa pojem historická pamiatka a pamätné miesto a pripravovali sa podmienky na ich ochranu s čoraz zrejmejším úsilím zachrániť ich pred zánikom a zachovať nielen pre seba, ale aj pre budúce generácie.

Starostlivosť o zachovanie kultúrneho dedičstva v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je chápaný zo širších hľadísk, než je ochrana pamiatok v zmysle inštitucionálnom. Dôraz sa kladie na akceptovanie jeho kultúrno-spoločenského odkazu v rozsahu celého vývoja osídlenia v jeho charakteristických znakoch identity prostredia, ako i na rozvíjanie kultúrneho dedičstva v bohatstve jeho obsahu a foriem, a to z pohľadu územnoplánovacieho na regionálnej úrovni.

Špecifikovanie kultúrneho dedičstva vychádza z dokladov celkového vývoja na území regiónu Trenčianskeho kraja, a to najmä jeho sídelnej štruktúry v nadväznosti na:

- štruktúry chránené v zmysle právnych predpisov
- ostatné kultúrno-historické štruktúry, ktoré nie sú v zmysle uvedeného zákona chránené, ale sú nositeľmi historicko-kultúrnych hodnôt v území:
  - historické jadrá miest a obcí, vrátane významných častí mimo intravilánov - areály kalvárií, cintorínov, hradov a pod.
  - rozptýlené osídlenie - osady, lazy, kopanice, štále, majere
  - doplnujúce a sezónne prvky osídlenia - senníky, budy, hajlochy
  - špecifické prvky osídlenia - technické diela a stopy historickej výrobnjej činnosti (baníctvo, hutníctvo a pod.), prírodné umelé prvky - tajchy, hate, nádrže, aleje a pod. Tieto štruktúry však nie sú chápané ako samostatné prvky alebo solitéry, ale vždy spolu so svojim bezprostredným prírodným okolím, poznamenaným kultivačnou činnosťou človeka

2.12.3.1 Zhodnotenie územia z hľadiska kultúrno-historického potenciálu

Trenčiansky kraj je situovaný v severozápadnej časti územia Slovenska na hranici s Českou republikou, pričom dnešný kraj vytvorený 9-timi okresmi leží v južnej časti bývalej Trenčianskej župy a severných častí Nitrianskej župy. Najmä v údolí Váhu a Hornej Nitry vznikli viaceré mestá, z ktorých slobodné kráľovské mesto Trenčín a výsadné mestečka Bánovce nad Bebravou, Beckov, Beluša, Brezová pod Bradlom, Čachtice, Domaniža, Dubnica nad Váhom, Ilava, Nové Mesto nad Váhom, Košeca, Považská Bystrica, Púchov a Stará Turá vytvárali základnú sídelnú kostru.

Ostatné obce spolu s rozptýleným kopaničiarskym osídlením najmä v oblasti Bielych Karpát a Myjavskej pahorkatiny mali priamu väzbu na vlastníctvo pozemkov s kombináciou lesov a poľnohospodárstva a vytvorili základ kultúrno-historických hodnôt kraja.

Trenčiansky kraj je kultúrno-historické územie slovenského národa. Delí sa na špecifické tradičné kultúrno-historické regióny:

- a) Trenčiansky región, zahŕňajúci povodie Váhu v okolí Trenčína
- b) Považský región, v okolí Považskej Bystrice a Púchova
- c) Hornonitriansky región, v okolí Prievidze a Bánoviec nad Bebravou
- d) Severozápadná kopaničiarska časť veľkého Záhorského regiónu, v okolí Myjavy.

Územie Trenčianskeho kraja je kontinuálne osídlené autochtónnym slovenským etnikom a jeho etnickými slovanskými predkami minimálne 1 500 rokov (najstaršie slovanské osídlenie územia kraja dokladajú napr. archeologické nálezy osídlenia v Potvoriciach a v Pobedime z 5.-6. storočia nášho letopočtu).

Najvýznamnejšia tradícia ranoslovenského osídlenia a kultúry kraja s atribútmi európskej kresťanskej kultúry a vzdelanosti je prvý staroslovenský štátny útvar Veľká Morava (9.-10. storočie), ktorého časťou bolo územie kraja (centrum a rotunda - kostol v Trenčíne, významné stredisko v Pobedime, Prievidzi-Bojniciach, Nitrianskom Pravne a i.).

Hoci Veľká Morava ako štátny celok zanikla v roku 907, územie Trenčianskeho kraja bolo do uhorského štátu začleňované až neskôr a do poslednej tretiny 10. storočia (rok 970) nebolo Maďarmi obsadené. I keď sa v nasledujúcom období popri starých Slovákoch na území kraja postupne usadili aj Maďari, archeologické nálezy v krajskom meste i v ďalších mestách a obciach (napr. používanie esovitých náušnic ako bežného slovanského šperku v 9.-12. storočí nájdených v pohrebisku na Trenčianskom hrade, veľkomoravská osada s výrobňami dechtu v Bojniciach a Koši, slovanská osada v Považskej Bystrici a ďalšie osady, ktoré existovali i v 10. storočí) dokladujú kontinuitu staroslovenského osídlenia. V 16.-17. storočí sa na území kraja v niektorých obciach Záhorského regiónu a v krajskom meste usídlili habánski remeselníci zo Švajčiarska.

Trenčiansky kraj má administratívno-správnú a kultúrno-historickú tradíciu:

- súčasť staroslovenského štátu Veľká Morava
- Trenčianskej stolice a župy so sídlom v Trenčíne
- súčasť Západoslovenského kraja

a tradíciu významného strediska kultúry a vzdelanosti v západnej časti Slovenskej republiky.

Z predslovenského osídlenia na území Trenčianskeho kraja poukazuje na jeho význam v rímskom období existencia osady Laugaricio na území Trenčína a zachovaný nápis na Trenčianskej hradnej skale z čias cisára Marca Aurélia z roku 179 nášho letopočtu, ktorý je najsevernejšie sa vyskytujúcim latinským nápisom na našom území.

Trenčiansky kraj má významnú tradíciu starodávnej kultúry príchodu a osídlenia Slovanov, etnických predkov Slovákov na našom území (5. storočie) a jedinečnú tradíciu starobylej slovenskej kultúry, jedného z najvýznamnejších stredísk staroslovenského štátu Veľká Morava (9.-10. storočie), vrátane tradície cyrilometodskej misie a šírenia kresťanstva na území kraja. Predpokladané centrum správy územia a veľkomoravská rotunda na Trenčianskom hrade, hradiská v Pobedime, Nitrianskom Pravne, Vyšehradnom, Hradci, sídliská a pohrebiská v Považskej Bystrici, Bojniciach a i. dokladajú rozvinutú územno-správnú štruktúru a poukazujú

na to, že územie malo úlohu dôležitej správnej organizácie starých Slovákov v rámci Veľkej Moravy - vysoká úroveň remesla, najmä šperkárstva (najväčšia v strednej Európe), unikátna veľkomoravská výroba dechtu v Bojniciach a Koši.

Kraj má významnú tradíciu rozmachu veľkomoravskej stredovekej i novovekej kresťanskej kultúry a vzdelanosti. Kontinuita veľkomoravskej kultúry v 10.-12. storočí je doložená pohrebiskom na Trenčianskom hrade, sakrálnou stavbou v Krásne, osadou v Považskej Bystrici, výrobňami dechtu v Bojniciach, Koši a i. Rozvoj kresťanstva dokazujú kostoly v mestách a obciach od 13.-14. storočia. Významné obdobie Trenčianskej stolice za vlády Matúša Čáka Trenčianskeho v 1. štvrtine 14. storočia, kedy spravoval Trenčiansku a Nitriansku stolicu a napokon takmer celé územie Slovenska, dokumentujú školy v mestách a obciach od 14.-15. storočia.

Začiatkom 15. storočia bol Trenčín slobodné kráľovské mesto a cechový život a úradovanie v správach miest bolo v slovenčine. Dôkazom je mestská škola v Trenčíne v 15. storočí, neskôr gymnázium; počiatky slovenskej divadelnej hry v Trenčíne od 16. storočia; školy s vysokou úrovňou v Prievidzi a Bánovciach nad Bebravou v 16. storočí; knižnica, gymnázium, významné výtvarné tradície od 16.-17. storočia; štúdium a pôsobenie viacerých významných slovenských vzdelancov, napr. S. Timona, M. Hella, tlačiareň v Trenčíne v 17. storočí; rozvinutý divadelný život s divadelnými hrami v slovenčine v 17.-18. storočí; tlačiareň v 18. storočí; učiteľská knižnica v Novom Meste nad Váhom, rozmach chrámovej a svetskej hudby v 18. storočí; zborník piesní D. Kubíka v Prievidzi z konca 18. storočia; sieť ľudových škôl, rozvinutý výtvarný a hudobný život, slovenské ochotnícke divadlo, nedeľné školy, knižnice, čitateľské spolky v 19. storočí v Trenčíne; najvýznamnejšia umelecko-priemyselná škola s rezbárskou dielňou v poslednej štvrtine 19. storočia v Uhrovci; múzeum z konca 19. storočia v Trenčíne, atď.

Trenčiansky kraj má bohatú stredovekú i novovekú tradíciu nezameniteľných regionálnych kultúrnych prejavov slovenskej vidieckej a mestskej tradičnej ľudovej kultúry Trenčianskeho, Považského, Hornonitrianskeho a Hornozáhorského kultúrneho regiónu, ktoré sú dodnes pestované a rozvíjané.

Tradičná ľudová kultúra sa uchovala v mnohých obciach a mestách na území kraja. Typická pre kraj a jedinečná v rámci Slovenskej republiky je slovenská ľudová kultúra sprevádzaná ľudovou dychovou hudbou s razantnými, dynamickými folklórnymi prejavmi. Trenčianska oblasť (Považie) nesie znaky najmä roľníckej kultúry. Ako typická ľudová muzika v kraji je bohato zastúpená dychová ľudová hudba, ktorá vytlačila sláčikovú a cimbalovú muziku a splynula s domácim folklórom. V regióne bola rozšírená vojakmi a vyslúžilcami (najmä z Drotárskeho pluku prevažne slovenského) v Trenčíne.

Pre kraj sú typické najmä slovenské ľudové tance roľníckej kultúry s príznačnými zdvíhačkami párníc (tanečníčky). Severná oblasť kraja je vo folklórnych prejavoch blízka kysuckej kultúre. Na lazoch Považia na úpätí Bielych Karpát sa vyskytuje pastierska ľudová kopaničiarska kultúra, časté sú však aj viachlasné žatevné piesne, mnohí lazníci chodili na žatvy na Dolnú zem.

Bohatá živá ľudová kultúra, najmä tanečný a hudobný folklór, je aj na Hornej Nitre, kde sa uchováva najmä v poľnohospodárskom folklóre, v dožinkových, fašiangových a svadobných zvyklostiach, piesňach a tancoch. Známý a osobitý je aj myjavský kopaničiarsky folklór, ktorý je pestovaný i v samotnej Myjave. Slovenská ľudová kultúra v Trenčianskom kraji na západnej hranici Slovenskej republiky s Českou republikou prechádza plynule až na Moravu (ČR).

Najstaršiu tradíciu na území Trenčianskeho kraja má staroslovenské obradovo-magické zvykoslovie, piesne a tance, napr. jarné obchôdzky s vynášaním Moreny (Vrbovce, Košariská, Horná Súča, Krásna Ves, Kšiná a i.) a Dedka (Hôrka nad Váhom), prinášaním ratolesti či letečka (Lazy pod Makytou, Dolná Poruba, Selec, Stará Turá), jarné a svadobné chorovody (v Púchovskej doline), ohne na Juraja (Stará Turá, Horná Súča, Moravské Lieskové, Zubák, Opatová a i.) a jánske ohne s vatrami v chotári (Lazy pod Makytou, Mojtín, Vrchteplá) a i.

Dávnovekú tradíciu na území kraja má najmä slovenské kresťanské zvykoslovie, napr. vinšovačky na Luciu (Hôrka nad Váhom); Štedrý deň (Selec, Lazy pod Makytou, Fačkov, Seč, Kamenec pod Vtáčnikom a i.) a pod.; vianočné sviatky so stromčekom (všetky obce v kraji), slamou (všetky obce okrem okolia Trenčína); fašiangové obyčaje s maskami (Horné Považie, Horná Nitra, okolie Nového Mesta nad Váhom); Veľká noc s oblievaním dievčat chlapcami (celé územie kraja); stavenie májov pred obecnými či cirkevnými budovami (Moravské Lieskové, Selec, Opatová a Dubodiel, Dolná Poruba, Kšiná a i.); turíčna ratolešť na domoch a v izbách (Horná Súča, Selec, Mojtín a i.) - slovenské zvykoslovie roľníckej kultúry, z nich žatevné obyčaje, napr. hostiny s dožinkovými vencami, kyticami (takmer všetky obce), obetina so zahodením prvého vajíčka (severozápad kraja) - rozličné rodinné zvykoslovie, najmä svadobné obyčaje, napr. svadobné sprievody s vencom (Opatová), s jablkom (Dubodiel), či s koláčom, so stromčekom na palici (Dolná Poruba, Valaská Belá); snímanie venca neveste starejšou, krstnou matkou (v Považskej doline), starejším (Valaská Belá); obradné privítanie novorodenca na peci (Horná Súča), či stole (Stará Turá, Krásna Ves, Mojtín, Seč, a i.), atď.

V Trenčianskom kraji je veľmi významná tradícia slovenského národotvorného procesu, slovenského národného a kultúrneho obrodu a hnutia, ktorá zahŕňa obdobie nezávislosti územia od Uhorska za vlády Matúša Čáka Trenčianskeho, pôsobenie množstva národných dejateľov v mestách a obciach kraja, významné obdobia konštituovania slovenského spisovného jazyka, Slovenské národné povstanie meruôsmych rokov i bohatú spolkovú činnosť na území kraja (začiatkom 14. storočia za vlády Matúša Čáka Trenčianskeho sa Slováci a Slovania etnicky uvedomovali a presadzovali v správe miest a obcí; slovenčina bola rokovacou rečou od 15. storočia; slovenské divadelné hry od 16. storočia; Apológia napísaná na obranu trenčianskych a všetkých Slovákov a Slovanov od J.B. Magina zo začiatku 18. storočia; stretnutia mladej inteligencie pre rozvíjanie slovanských kontaktov v Trenčíne v 2. štvrtine 18. storočia; potvrdenie autochtónnosti Slovákov v Uhorsku zakladateľom uhorskej historiografie Slovákom S. Timonom v diele Imago z 3. štvrtiny 18. storočia; dohoda o štúrovskej spisovnej slovenčine na fare v Čachticiach koncom 40-tych rokov 19. storočia; vyhlásenie Žiadostí slovenského národa stolice nitrianskej na ľudovom zhromaždení v Brezovej, sídlo Slovenskej národnej rady a veliteľstva Slovenského povstania v Myjave v meruôsmych rokoch; nedeľné školy, slovenské kasína v mestách a obciach, Mestský čítací spolok, Slovenské divadelné družstvo v Bánovciach nad Bebravou, Krajinská umelecká jednota a Zay-uhorský občiansky kruh v Zay-Uhrovci v 2. polovici 19. storočia, atď.).

Významná je aj tradícia rozmachu slovenskej kultúry a vzdelanosti na území kraja v 20. storočí, v ktorom sa Trenčín stal kultúrnym centrom Považia (rozmach vojenskej kultúry, dychovej hudby, folklóru, výtvarníctva; pôsobenie nestora slovenskej fotografie J. Halašu a hudobného skladateľa K. Pádiveho v Trenčíne; rozmach ochotníckeho hnutia a inštitucionalizovanej kultúry v mestách a obciach, atď.). Krajské mesto sa stalo tiež celoštátnym centrom výstavníctva odievania a módy.

Vďaka svojmu jedinečnému kultúrnemu duchovnému a hmotnému historickému odkazu, vrátane odkazu starobylej staroslovenskej národnej histórie a histórie Slovenského národného

hnutia a povstania v meruôsmych rokoch, Trenčiansky kraj má vytvorený moderný základ pre všeobecnú kultúrnu a duchovnú obrodu a rozsiahlu kultúrno-historickú obnovu slovenskej regionálnej a miestnej identity, vzdelanosti a kultúry, najmä odkrývaním, spoznávaním a šírením slovenskej histórie (slovanské a staroslovenské osídlenie; staroslovenský štát Veľká Morava; obdobie Matúša Čáka Trenčianskeho; písomné pamiatky v slovakizovanej češtine z miest a miest kraja; Slovenské povstanie meruôsmych rokov; história obcí a miest v 20. storočí, atď.), ale aj tradičných ľudových výrob a umeleckých remesiel (novomestská a krajnianska čipka, tradície výroby hračiek, dreveného riadu v Starej Turej, varechárskej výroby v Selci, košíkárstva v Beluši a i.) a ďalších fenoménov rozvoja regionálnej a miestnej kultúry.

Kraj má možnosť širokej urbanisticko-architektonickej obnovy vzácných mestských i vidieckych historických nehnuteľných pamiatok v krajskom meste a jeho mestských častiach a historických pamiatok a pamiatok ľudovej architektúry v mestečkách a obciach kraja, kultivácie estetického prostredia obcí a miest, atď. Kraj má možnosť rozvíjať kultúrnu vidiecku a mestskú turistiku s využitím prírodných estetických daností prírody Bielych Karpát, Považského Inovca, povodia rieky Váh, pamiatok z dávnych historických dôb, najmä z čias najstaršieho osídlenia človeka na území kraja (archaické kamenné nástroje a uhľíky ako pozostatky z ohnísk v Novom Meste nad Váhom-Mnešiciach z vyše 270 000 rokov pred naším letopočtom, ktoré nezvratne potvrdzujú existenciu staropaleolitického osídlenia územia Slovenskej republiky), významných pamiatok z rímskej doby (nápis na Trenčianskej hradnej skale z čias cisára Marca Aurélia z roku 179 nášho letopočtu, ktorý hovorí o víťazstve rímskych cisárov nad germánskymi Markomanmi a Kvádmi; rímska osada Laugaricio na území Trenčína) a osobitne pamiatok z obdobia Veľkej Moravy (nálezy zvyškov rotundy na Trenčianskej hradnej skale, hradisko v Pobedime, Nitrianskom Pravne, Hradci; výrobne dechtu v Bojniciach a Koši a i.), mestských historických pamiatok (Trenčiansky hrad, župný dom, kasárne, pôvodný gotický kostol a ďalšie pamiatky v MPR v Trenčíne; Bojnický zámok, zrúcaniny hradu Beckov a ďalších slovenských stredovekých hradov; sakrálné stavby, kaštiele v obciach a mestách kraja, ale i pamiatky 20. storočia, napr. novodobá pamiatka Bradlo, atď.) a pamiatok ľudovej architektúry (murovaný kamenný prízemný dom, murovaný kamenný vysoký dom, remeselnícky kopaničiarsky dom s ukážkami v Bošáci, na kopaniciach v okolí Starej Turej, v Hornej Súči, Lednici a i.).

2.12.3.2 Ochrana kultúrneho dedičstva

Základnou právnou normou na ochranu kultúrneho dedičstva v SR je zákon SNR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon) a vyhláška MK SR č. 104/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Pamiatkový zákon upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Tento zákon ďalej upravuje organizáciu a pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ako aj práva a povinnosti vlastníkov a iných právnických a fyzických osôb a ukladanie pokút za protiprávne konanie na úseku ochrany pamiatkového fondu, ktorý je významnou súčasťou kultúrneho dedičstva a ktorého zachovanie je verejným záujmom.

Pamiatkový fond je a súbor hnutelných vecí a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa pamiatkového zákona na národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové

zóny. Za pamiatkový fond sa považujú aj veci, o ktorých sa začalo konanie o vyhlásenie za kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny.

Z celkovej počtu 276 obcí Trenčianskeho kraja sa v 168 obciach t.j. 61 % obcí a miest má zákonom chránené kultúrno-historické hodnoty v území s 619 národnými kultúrnymi pamiatkami (NKP), ktoré predstavujú 1288 pamiatkových objektov. V štruktúre chráneného pamiatkového fondu sa nachádza prevaha architektonických pamiatok s výrazným zastúpením sakrálnych a mestských stavieb, ktoré akcentujú hradné ruiny kedysi strážiace Považie.

Národné kultúrne pamiatky (NKP) v Brezovej pod Bradlom, Myjave a Uhrovci sa viažu na najvýznamnejšie historické udalosti Slovenska. NKP zámok Bojnice spolu s mestekom, vytvára zvláštny a hodnotný súbor kultúrnych pamiatok kraja.

Mestská pamiatková rezervácia (MPR) Trenčín s hradom (NKP) a pamiatkové zóny (PZ) Beckov s hradom (NKP), Nové Mesto nad Váhom, Nitrianske Pravno, dokumentujú urbanisticko-architektonické štruktúry územia, ktoré dopĺňajú aj ďalšie významné hrady v Beckove, Čachticiach, Uhrovci, Považskom a Vršatskom Podhradí.

Kultúrne dedičstvo je potrebné pri riešení územného rozvoja Trenčianskeho kraja zachovávať a sledovať predovšetkým prostredníctvom ochrany pamiatok, pričom hlavnými predmetmi tejto ochrany musia byť:

- v urbanistickej polohe mestské pamiatkové územie a pamiatkové zóny
- v architektonickej a spoločenskej polohe národné kultúrne pamiatky (nejde len o zachovanie historicko-architektonickej a urbanistickej hodnoty, ale aj o ich aktívne začlenenie do života).
- Z hľadiska ochrany pamiatok je mimoriadne dôležité zamerať sa na polohu urbanistickú, nakoľko ochrana urbanizovaného prostredia sa začala uskutočňovať v značnom časovom posune za ochranou objektov

A. Mestská pamiatková rezervácia

Trenčín (vyhl. 11. 9. 1987)

B. Pamiatkové zóny

a) vyhlásené:

Nové Mesto nad Váhom (vyhl. 1. 10. 1992)

Beckov (vyhl. 1. 9. 1991)

Bojnice - zrušená v roku 2011, nahradilo ju ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok vo vymedzenom území),

Nitrianske Pravno (vyhl. 1. 6. 1991)

b) navrhované na vyhlásenie:

V okrese Ilava:

-

V okrese Myjava:

-

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

Čachtice

V okrese Partizánske:

Partizánske (funkcionalistický urbanistický celok)

V okrese Považská Bystrica:

-

V okrese Púchov:

-

V okrese Trenčín:

-

C. Historické krajinné štruktúry.

Chránené zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov - pamiatkovo chránené parky

V okrese Bánovce nad Bebravou

- Dvorec
- Uhrovec
- Šišov

V okrese Ilava:

- Borčice
- Dubnica nad Váhom
- Ilava-Klobušice
- Ladce
- Bohunice
- Pruské

V okrese Myjava

- Myjava (Múzeum SNR)

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

- Brunovce
- Kočovce
- Lúka
- Zemianske Podhradie
- Čachtice
- Častkovce

V okrese Partizánske:

- Bošany
- Brodzany
- Klátova Nová Ves
- Klátova Nová Ves -Jánova Ves
- Partizánske - Šimonovany
- Veľké Uherce

V okrese Považská Bystrica:

- Považská Bystrica-Orlové
- Dolný Lieskov

V okrese Prievidza:

- Bojnice - hrad
- Bojnice - Kúpeľný ostrov
- Zemianske Kostolany
- Čereňany
- Bystričany - Chalmová

V okrese Púchov:

- Horovce
- Lednické Rovne
- Medné

V okrese Trenčín:

- Adamovské Kochanovce
- Melčice - Lieskové - č. Zemianske Lieskové
- Trenčianske Teplice
- Trenčín – Záblatie

D. Nehnutelné kultúrne pamiatky, ktoré sú zapísané v ÚZPF SR. chránené zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

V okrese Bánovce nad Bebravou:

41 – národných kultúrnych pamiatok

81 - pamiatkových objektov

V okrese Ilava:

39 – národných kultúrnych pamiatok

105 – pamiatkových objektov

V okrese Myjava:

29 – národných kultúrnych pamiatok

45 – pamiatkových objektov.

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

117 - národných kultúrnych pamiatok

45 – pamiatkových objektov

V okrese Partizánske:

45 – národných kultúrnych pamiatok

80 – pamiatkových objektov

V okrese Považská Bystrica:

44 – národných kultúrnych pamiatok

91 – pamiatkových objektov

V okrese Prievidza:

130 – národných kultúrnych pamiatok

303 - pamiatkových objektov.

V okrese Púchov:

36 – národných kultúrnych pamiatok

69 – pamiatkových objektov

V okrese Trenčín:

138 – národných kultúrnych pamiatok

264 – pamiatkových objektov.

E. Ochranné pásma pamiatok v členení podľa okresov

V okrese Bánovce nad Bebravou

- Ochranné pásmo NKP Rodný dom Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka v Uhrovci

V okrese Ilava:

-

V okrese Myjava

- Ochranné pásmo dom pamätný s areálom na Myjave (Múzeum SNR na Myjave)
- Ochranné pásmo NKP Mohyly M. R. Štefánika na Bradle (vyhlásené v roku 1989, v súčasnosti sa pripravuje zmena hraníc ochranného pásma)

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

- Ochranné pásmo hradu Beckov

V okrese Partizánske:

-

V okrese Považská Bystrica:

-

V okrese Prievidza:

- Bojnice - ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok vo vymedzenom území

V okrese Púchov:

- Ochranné pásmo r.k. kaplnky sv. Anny v Beluši
- Ochranné pásmo r.k. kostola sv. Alžbety v Beluši

V okrese Trenčín:

Ochranné pásmo MPR Trenčín – vyhlásené, nie je účinné

F. Archeologické lokality zapísané do ÚZPF SR:

V okrese Bánovce nad Bebravou

- Ruskovce
- Malé Hoste
- Čierna Lehota
- Slatina nad Bebravou
- Slatinka nad Bebravou

V okrese Ilava:

- Mikušovce

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

- Hrádok
- Očkov
- Pobedim
- Čachtice

V okrese Partizánske:

- Klátova Nová Ves – Kostrín, Šiance
- Veľký Klíž
- Kolačno
- Nedanovce – Krásno
- Skačany

V okrese Považská Bystrica:

- Domaniža, Sádočné
- Dolný Lieskov
- Sádočné
- Hatné
- Horný Lieskov
- Jasenica

- Papradno
- Považská Bystrica – Orlové - Hôrka
- Považská Bystrica - Jelšové
- Považská Bystrica – Hrádek, Ondrejová

V okrese Prievidza:

- Bojnice - Dubnica
- Diviaky nad Nitricou - Bukovec
- Diviaky nad Nitricou - Kopec – Ježkova Ves
- Dlžín
- Horné Vestenice
- Nitrianske Pravno
- Nitrica
- Prievidza - Hradec
- Prievidza - V. Lehôtka

V okrese Púchov:

- Beluša - Pod hájom
- Beluša - Koštelíščo
- Beluša - Hrobice
- Beluša - (mohyla)
- Kvašov
- Púchov
- Púchov - Skalka
- Streženice
- Visolaje

V okrese Trenčín:

- Dubodiel
- Ivanovce
- Skalka nad Váhom, Skala – hradisko výšinné (poloha Chocheľ)
- Trenčín – vonkajšie mestské opevnenie
- Trenčín – vajanského ulica
- Trenčín – lesopark Brezina (čerešňový sad)
- Trenčianske Teplice

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja:

zohľadňuje kultúrno-historický potenciál, či už ide o urbanistické celky alebo formy osídlenia a využitia krajiny, ktoré sa vyvíjali stáročia a sú typické pre danú oblasť, uplatňuje zásady kultúrnej a historickej kontinuity, identity a autentičnosti vo vzťahu krajina a sídlo v jednotlivých čitateľných subregiónoch územia, rešpektuje už sformulované etnicko-kultúrne a hospodársko-sociálne subregióny.

ÚPN VÚC rešpektuje (zachováva a chráni) historické sídelné a krajinné štruktúry, ako aj ostatné nehnuteľné kultúrne pamiatky všetkých druhov (t.j. architektonické, archeologické, historickej zelene) zapísané v ÚZPF SR ako aj pripravované na vyhlásenie a archeologické náleziská evidované AÚ SAV, prehľady ktorých boli použité ako významný podklad pri rozhodovaní o funkčnom využití územia v budúcnosti, i ako kritérium pri návrhu sídelnej štruktúry Trenčianskeho kraja.

Z hľadiska koordinácie spracovania ďalších stupňov ÚPD PZ a historických lokalít je potrebné:

- Pre všetky sídla s historickým urbanisticko-architektonickým fondom uvedených v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja spracovať stav a analýzu ich existujúcej ÚPD, v spolupráci s KPÚ Trenčín v súlade s pamiatkovým zákonom
- Stanoviť potrebu prednostného spracovania ÚPD, prípadne zdôrazniť nutnosť jej aktualizácie.
- Pri spracovaní a aktualizácii všetkých týchto ÚPD aplikovať metodické pokyny pre riešenie záchrany a obnovy.
- Premietnutím zachovanej nadčasovosti kultúrno-historickej kontinuity urbanisticko-architektonického vývoja mestských a vidieckych sídiel a ich krajinného prostredia do regulačných plánovacích materiálov usmerňujúcich ich územný rozvoj - dosiahnuť postupné obnovovanie ich pôvodného estetického pôsobenia, funkčnosti, humanizácie a zlepšenia životného prostredia.
- Zákonné ustanovenia možnosti investičnej činnosti upraviť pre pamiatkové lokality s ohľadom na rešpektovanie kontinuity ich urbanisticko-architektonického vývoja.
- Iniciovať urýchlenie legislatívneho potvrdenia existujúcich „Návrhov na vyhlásenie pamiatkových zón“.
- Riešiť problém jednoznačne nevymedzených a právne neexistujúcich ochranných pásiem kultúrnych pamiatok.
- Legislatívne podchytiť ochranu, zachovanie a revitalizáciu charakteristického krajinného prostredia kopaničiarskeho osídlenia najmä Myjavskej pahorkatiny a Bielych Karpát (okr. Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Ilava, Púchov, Považská Bystrica).
- Pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou v rámci realizácie ZaD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraj môže dôjsť k archeologickým situáciami resp. archeologickým nálezom. Na túto skutočnosť bude potrebné prihliadnuť v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie stavebného povolenia bude v oprávnených prípadoch požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.
- V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, v zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona, nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.
- Podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a Vyhlášky MK SR č. 104/2014 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu (ďalej pamiatkový zákon), sú chránené aj

archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových situáciách, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou.

- Krajský pamiatkový úrad Trenčín upozorňuje na skutočnosť, že v jednotlivých stavebných etapách realizácie terénnych úprav, z dôvodu ochrany možných archeologických nálezov a nálezísk v praxi, bude podmienkou pre vydanie stavebného povolenia, v oprávnených prípadoch, požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu. V zmysle § 41 odsek 4 sú určované nasledovné základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk, v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum:
- 4. Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona Č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej "stavebný zákon") v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ohlásiť nález KPÚ Trenčín priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je povinný urobiť nálezca najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ Trenčín alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky KPÚ Trenčín je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba podľa vyššie uvedeného metódami archeologického výskumu. Ak archeologický nález vyzdvihne oprávnená osoba podľa vyššie uvedeného, je povinná KPÚ Trenčín predložiť najneskôr do desiatich dní od vyzdvihnutia nálezu správu o náhodnom archeologickom náleze; správa o náhodnom archeologickom náleze obsahuje informácie o lokalizácii nálezu, metodike odkryvu, rámcovom datovaní a fotodokumentáciu nálezovej situácie.

2.13 Doprava

2.13.1 Dopravná regionalizácia

Celoštátne územnoplánovacie dokumenty (Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001-KURS 2001 v znení ZAD č.1) a ich odborné rozpracovanie (Polycentrická koncepcia osídlenia ako nástroj zabezpečenia funkčnej komplexnosti na regionálnej a lokálnej úrovni, 2006) realizujú územný priemet zámerov celospoločenského smerovania Slovenskej republiky a jej začlenenia do priestoru EÚ. V týchto súvislostiach vystupuje do popredia dopravná regionalizácia, ako kritérium trvaloudržateľného rozvoja spoločnosti. Dopravná regionalizácia reflektuje priemet obecné platných prírodných zákonov (gravitačné pôsobenie) v primárnych súvislostiach geomorfológie a sekundárnych súvislostiach demografie územia Slovenska. Princíp gravitačného pôsobenia je axiomou dopravných/regionálnych modelov usporiadania územia. Dopravná regionalizácia implicitne reflektuje územné podmienky pre existenciu liberálneho trhového hospodárstva, demokratizáciu a decentralizáciu spoločenského života, sociálnu súdržnosť obyvateľstva. K vymedzeniu hraníc dopravných regiónov v KURS – e boli použité exaktné kritéria:

- geomorfológia územia Slovenska podmieňujúca rozloženie osídlenia v území,
- demografia, hustota obyvateľov sídelných štruktúr, sídelné väzby,
- objemy a smerovanie dopravných a prepravných prúdov cestnej a železničnej dopravy,
- efektivita dopravnej obsluhy územia vyjadrená prostredníctvom izochrón dostupnosti od sídiel, dopravných sietí a zariadení, vyjadrená taktiež prostredníctvom počtu obyvateľov v izochrónach dostupnosti.

Proces vymedzenia hraníc dopravných regiónov bol vykonaný pomocou modelovania dopravnej obsluhy územia. V priestoroch kde je najnižšia efektivita dopravnej obsluhy sa nachádzajú riedko osídlené a zvyčajne legislatívne chránené územia národných parkov so súvislými prírodnými bariérami. Nakoľko hranice dopravných regiónov kopírujú lokalizáciu bariér brániacich sídelnému rozvoju možno – v širších súvislostiach - dopravnú regionalizáciu pokladať za plne environmentálne akceptovateľnú územnú štruktúru.

Prostredníctvom vyššie uvedených kritérií zdokumentovaná a vo Vládou SR schválenej záväznej časti KURS 2001 v znení ZaD č.1 definovaná štruktúra stabilizovaných dopravných regiónov Slovenska má nasledovné zloženie:

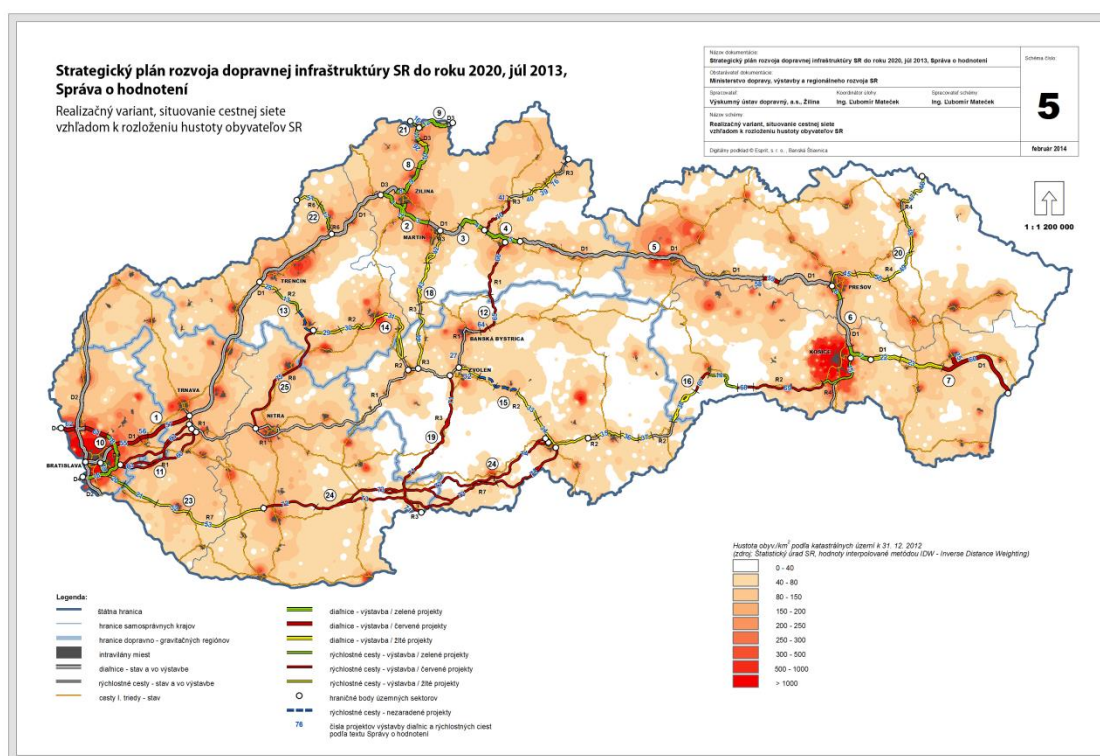
- Bratislava
- Juhozápadné Slovensko pozostávajúce v dominantnej miere z Trnavského a Nitrianskeho kraja
- Severozápadné Slovensko pozostávajúce v dominantnej miere z Trenčianskeho a Žilinského kraja
- Stredné Slovensko pozostávajúce z Banskobystrického kraja
- Východné Slovensko pozostávajúce z Prešovského a Košického kraja.

Pre trvaloudržateľný rozvoj spoločnosti na Slovensku je rozhodujúce, aby všetky ľudské činnosti generujúce nároky na fyzickú dopravu – nielen v hospodárskom sektore – boli harmonizované s dopravnou regionalizáciou. Ide vlastne o rámec – územný i socioekonomický

– na ktorý je efektívne uplatňovať koordinovanú regionálnu rozvojovú politiku a v neposlednom rade i dimenzovať a lokalizovať nadregionálnu sociálnu vybavenosť. Konečným dôsledkom takéhoto postupu je znižovanie dopravnej náročnosti hospodárskeho i spoločenského života, zároveň i minimalizácia prepravných objemov prekračujúcich hranice dopravných regiónov (chránených prírodných území). V súčasnej štruktúre NUTS na Slovensku, dopravná regionalizácia predstavuje optimálnu územnú štruktúru vhodnú pre trvaloudržateľný rozvoj na úrovni regiónov NUTS II.

Súvislosti kooperečných vzťahov dopravnej regionalizácie, hustoty obyvateľov vo vzťahu k sieti diaľnic a rýchlostných ciest ilustruje nasledujúca prevzatá schéma zo Stratégie rozvoja dopravy SR do roku 2020, ktorej priority rozvoja ZaD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja rešpektujú.

Zdroj: Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - Správa o hodnotení, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Výskumný ústav dopravný a.s. Žilina, 2014

2.13.2 Európske súvislosti dopravnej sústavy Trenčianskeho kraja

Cieľom zosúladienej európskej dopravnej politiky je vytvorenie celoeurópskej siete dopravných koridorov a dopravných oblastí. Proces kreovania paneurópskej dopravnej siete sa vyvíjal prostredníctvom troch konferencií ministrov dopravy európskych krajín (Praha 1991, Kréta 1994, Helsinki 1997). Do roku 2004 Paneurópska (celoeurópska) dopravná sieť pozostávala z komponentov nachádzajúcich sa na území vtedajších krajín EÚ (TEN-T), krajín prístupového procesu (TINA) a tretích krajín (bývalej Juhoslávie a Sovietskeho zväzu):

V roku 2004, po vstupe 10-tich kandidátskych krajín – vrátane Slovenska – do Európskej únie, boli ich dopravné siete, pôvodne koncipované v rámci projektov TINA, Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 884/2004/ES z 29. apríla 2004 včlenené do dopravnej siete krajín Európskej únie TEN – T.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ a Nariadenie EP a Rady EÚ č. 1316/2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, sú aktuálnymi právoplatnými dokumentmi, ktoré usmerňujú rozvoj dopravnej infraštruktúry na území krajín EÚ. Uvedené nariadenia sú premietnuté do Programového vyhlásenia vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy.

Trenčianskym krajom v súčasnosti prechádzajú nasledujúce dopravné koridory a siete TEN-T krajín Európskej únie.

Koridor Základnej (Core) siete TEN-T Rýn – Dunaj, vetva Norinberg – Praha – Zlín - Žilina – Košice – št. hranica SR/Ukrajina v úseku št. hranica SR/ČR – Strelenka – Púchov/Beluša – Považská Bystrica – hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja s lokalizáciou:

- cesta I/49, s jej plánovanou náhradou rýchlostnou cestou R6, diaľnica D1,
- železničná trať č. 106.

Koridor Základnej (Core) siete TEN-T Baltsko – Jadranský, Gdaňsk/Štetín – Katovice – Ostrava/Žilina – Brno/Bratislava – Viedeň – Koper/Ravena v úseku hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja – Trenčín – hranica Trenčianskeho a Trnavského kraja s lokalizáciou:

- diaľnica D1,
- železničné trate č. 125 a 106.

Základná (Core) sieť TEN-T, Vážska vodná cesta Komárno – Žilina v úseku hranica Trenčianskeho a Trnavského kraja - hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja s lokalizáciou:

- existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu,
- vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh.

Súhrnná (Comprehensive) sieť TEN-T v úseku križovatka s diaľnicou D1 Chocholná – Bánovce nad Bebravou – Prievidza – Nováky – Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja – (Žiar nad Hronom – Košice – križovatka s diaľnicou D1) s lokalizáciou:

- cesta I/9 s jej plánovanou náhradou rýchlostnou cestou R2.

Okrem Základnej (Core) siete TEN-T je diaľnica D1 súčasťou dohody AGR o najdôležitejších európskych cestách s označením E50 a E75 v úseku Chocholná – hranica Žilinského kraja a s označením E75 v úseku hranica Trnavského kraja - Chocholná. Rýchlostná cesta R2 – súčasť Súhrnnej (Comprehensive) siete TEN-T je v úseku Chocholná – Prievidza – hranica Banskobystrického kraja označená ako cesta AGR č. E572.

Hierarchicky najvyššie dopravné systémy ciest a železníc – tvoriace základný multimodálny rozmer koridorov – a súbežná sídelná rozvojová os I. stupňa sú lokalizované v koridore na území Trenčianskeho kraja:

- Bratislava - Trenčín - Žilina - Poprad - Prešov - Košice.

Najvyššia úroveň Základných (Core) koridorov TEN-T je podporená existujúcou/navrhovanou lokalizáciou základných verejných terminálov kombinovanej dopravy medzinárodného významu v Bratislave, Leopoldove, Žiline, a Košiciach, lokalizáciou letísk pre medzinárodnú dopravu v Bratislave, Piešťanoch, Žiline, Poprade a Košiciach i prípravou perspektívnej Vážskej

vodnej cesty ako súčasti európskeho systému AGN. Multimodálny rozmer koridoru na území Trenčianskeho kraja je – okrem diaľnice D1 a modernizovanej železničnej trate č. 125 – reprezentovaný lokalizáciou pripravovaného neštátneho terminálu kombinovanej dopravy a prístavu AGN na lokalite Dubnica nad Váhom/Trenčianske Teplice.

2.13.3 Infraštruktúra cestnej dopravy

Stav infraštruktúry cestnej dopravy, i koncepcnej problematiky jej rozvoja, sa od obdobia spracovania ZaD č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v roku 2011 v niektorých zásadných otázkach zmenil. Už v roku 2010 bola prevádzkovo skompletizovaná diaľnica D1 úsekom v Považskej Bystrici a s ňou spojenými úpravami nadväzujúcich ciest I. a II. triedy. Diaľnica D1 je v súčasnosti na území kraja v prevádzke v kompletnom plánovanom rozsahu, v súvislej trase od hranice s Trnavským po hranicu so Žilinským krajom.

V rámci trasy rýchlostnej cesty R2 bol v roku 2016 na území Trenčianskeho kraja uvedený do predčasného užívania úsek s názvom „Rýchlostná cesta R2 Ruskovce – Pravotice“ ktorý tvorí obchvat mesta Bánovce nad Bebravou. Stavebne bol zrealizovaný v polovičnom profile.

V koncepcnej oblasti bola problematika výstavby komunikácii diaľničného charakteru formovaná prostredníctvom rezortného dokumentu „Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest“ (Uznesenie Vlády SR č. 162/2001) a jeho Aktualizácie (Uznesenie Vlády SR č. 523/2003). V súčasnom období vykonáva investor Národná diaľničná spoločnosť proces predinvestičnej prípravy siete diaľnic a rýchlostných ciest prostredníctvom spracovávanía štúdií realizovateľnosti a procesu posudzovania vplyvov EIA.

Prostredníctvom zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola do Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov vložená príloha č. 2 Zoznam diaľnic a rýchlostných ciest - v rozsahu podľa uznesenia Vlády SR č. 882/2008 - v ktorej je taxatívne vymenovaný rozšírený zoznam diaľnic a rýchlostných ciest Slovenska. Medzi sieť rýchlostných ciest bolo zaradené predĺženie rýchlostnej cesty R1 o úsek Banská Bystrica – Ružomberok a novo koncipovaná rýchlostná cesta R8 Nitra - Topoľčany – križovatka s R2. Rýchlostná cesta R8 je lokalizovaná na území Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja. Úmysel a príprava rýchlostnej cesty R1 Banská Bystrica – Ružomberok má na územie Trenčianskeho kraja nepriamy dopad. Podľa uvedenej prílohy č. 2 je podrobnejšie popísaná sieť diaľnic a rýchlostných ciest na území Trenčianskeho kraja nasledovnom rozsahu:

- Diaľnica D1 je trasovaná v línii (Bratislava – hranica Trnavského a Trenčianskeho kraja – Nové Mesto nad Váhom – Chocholná križovatka s rýchlostnou cestou R2 – Trenčín – Beluša križovatka s rýchlostnou cestou R6 – Považská Bystrica – hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja(– Žilina – Košice – Záhony št. hranica SR/Ukrajina).
- Rýchlostná cesta R2 je trasovaná v línii Chocholná križovatka s D1 – Bánovce nad Bebravou – križovatka s rýchlostnou cestou R8 – Nováky – Prievidza – Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja(- Žiar nad Hronom – Zvolen – Košice križovatka s diaľnicou D1).
- Rýchlostná cesta R6 je trasovaná v línii Beluša križovatka s diaľnicou D1 – Púchov – Lysá pod Makytou – št. hranica SR/ČR.

- Rýchlostná cesta R8 je trasovaná v línii (Nitra križovatka s rýchlostnou cestou R1 Topoľčany -) hranica Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja – križovatka s rýchlostnou cestou R2.

Z hľadiska záujmov rozvoja aglomerácie mesta Trenčín - v súvislostiach s plánovanou lokalizáciou terminálu kombinovanej dopravy neštátneho charakteru i lokalizáciou plánovaného Vážskeho prístavu AGN Dubnica nad Váhom - ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v Znení zmien a doplnkov č. 2 uvažuje s územnou rezervou pre novú diaľničnú križovatku na lokalite Skalka nad Váhom. Vo výhľadovom horizonte je uvažované s realizáciou pripojenia diaľničnej križovatky D1 Skalka nad Váhom na preložku cesty I/61 Trenčianska Teplá – Dubnica nad Váhom. Oprávnenosť výhľadovej lokalizácie novej diaľničnej križovatky je potrebné preukázať a potvrdiť Dopravným generelom/PUM aglomerácie Trenčína (prípadne Trenčianskeho kraja), spracovaným v komplexných súvislostiach pre celý základný cestný komunikačný systém dotknutého aglomeračného územia.

V grafickej a záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov, je trasa rýchlostnej cesty R2, v úseku od križovatky s diaľnicou D1 Chocholná po mesto Nováky, určená a zapracovaná v zmysle platných územných rozhodnutí pre úseky stavieb:

- R2 Križovatka D1 – Mníchova Lehota
- R2 Mníchova Lehota – Ruskovce
- R2 Pravotice – Dolné Vestenice
- R2 Dolné Vestenice – Nováky.

Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preferujú a preberajú riešenie nadradeného územného plánu KURS 2001 v znení ZaD č.1 v koridore Prievidza – Nitrianske Pravno – Jasenovo – Turčianske Teplice.

V grafickej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 3 zostáva v platnosti pôvodná trasa zakreslená v ÚPN. Zakreslenú trasu rýchlostnej cesty R2 Nováky – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja je potrebné považovať za variant ktorý v budúcnosti pravdepodobne dozná zásadné zmeny vedenia trasy. Po schválení definitívneho vedenia trasy rýchlostnej cesty R2 v úseku Nováky – Prievidza – Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja bude potrebné vykonať nové Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, definujúce záväzne určené vedenie jej zmenenej trasy.

V roku 2003 bola sprevádzkovaná trasa novej komunikácie so zaradením ako rýchlostná cesta R6 v polovičnom profile v úseku križovatka s D1 – križovatka s I/49 Beluša - križovatka s II/507 v Púchove pri Makyte. Záverečné stanovisko (Číslo 9185/08-3.4/ml) vydané Ministerstvom životného prostredia SR dňa 09.03.2009 vydané k projektu „Rýchlostná cesta R6 Púchov – št. hranica SR/ČR“ odporúča realizovať modifikovaný modrý variant. Uvedený variant je zakreslený do platného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Behom času bolo trasovanie rýchlostnej cesty R6 spresňované a z koncepčného hľadiska bolo znovu otvorené. V zmysle vyjadrenia NDS a.s. výhľadové intenzity dopravy pre rok 2040 úplne vyhovujú dvojpruhovému šírkovému usporiadaniu, pričom aj po roku 2040 bude zaručená dostatočná rezerva v kapacite takejto komunikácie.

Závažným nedostatkom procesu trasovania rýchlostnej cesty R6 v aglomeračnom území Púchova je absencia koncepčného dopravného dokumentu PUM/Dopravného generelu mesta Púchov v hraniciach jeho funkčnej mestskej oblasti (ďalej len „FMO“). Projektantom cesty R6 chýbajú odborné a exaktne zdokumentované návrhy lokalizácie trás zdrojovej/cieľovej

a vnútornej dopravy púchovskej aglomerácie premietnuté do návrhov usporiadania prípojnej siete ciest I. až III. triedy, MK na rýchlostnú cestu R6.

MDaV SR spracovalo Doplnok č. 2 Nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, ktorého cieľom bolo „navrhnutie technicky, ekonomicky a environmentálne najoptimálnejšieho riešenia novej trasy rýchlostnej cesty R8 v prepojení rýchlostných ciest R1 a R2 s potrebou prevedenia stúpajúcej intenzity dopravy na existujúcej cestnej sieti“.

Princíp lokalizácie ciest s významným podielom tranzitnej dopravy mimo zastavané územie je uplatnený i pre návrh novej trasy cesty I/64. Cesta v novej trase je situovaná mimo zastavané územie celej rady obcí Hornej Nitry a miest Partizánske, Prievidza a Nitrianske Pravno. Jej nová trasa je na vstupe na územie Trenčianskeho kraja ovplyvnená novo koncipovanou rýchlostnou cestou R8. Preložka cesty I/64 sa pripája sa na existujúcu trasu cesty I/64 v priestore hranice s Nitrianskym krajom, medzi obcami Nadlice a Rajčany. Plánovaná trasa preložky cesty I/64 – uvedená v záväznej a grafickej časti ZD č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja - prešla procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie, jej výsledná trasa bola záväzne určená Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR.

Cieľom návrhu preložiek ciest I. a II. triedy v aglomeráciách Trenčína, Stredného Považia, Prievidze a Myjavy je optimalizácia základných komunikačných systémov miest. V uvedených mestách je potrebné tranzitnú automobilovú dopravu presmerovať mimo komunikácie v osídlených centrách miest, k čomu je potrebné vytvoriť podmienky na cestnej sieti miest i zo strany správcov ciest zameraných na prevádzkovanie vonkajšej automobilovej dopravy.

ÚPN mesta Trenčín, v znení Zmien a doplnkov č. 1 a 2 z marca 2016, plánuje usporiadať ZÁKOS mesta tak aby vytváral radiálno-okružný systém komunikácii. Cieľom uvedeného zámeru je vytvorenie podmienok pre efektívnejšiu distribúciu vonkajšej dopravy vo vzťahu k vnútornému mestu, odvedenie vonkajšej dopravy z centrálnej zóny mesta a profilovanie centra mesta ako dopravne skľudneného priestoru. Správnosť navrhovaného dopravného urbanistického konceptu radiálno-okružného systému ZÁKOS mesta je v súčasnom období (2017) preverovaná a modifikovaná prostredníctvom vypracovania Dopravného generelu mesta Trenčín, resp. FMO.

Mesto Trenčín, podľa platného ÚPN mesta, plánuje budovať svoj ZÁKOS ako radiálno-okružný systém tvorený:

- Stredným dopravným okruhom, ktorý v prvom úseku bude vytvárať Juhovýchodný obchvat cesty I/61 a v druhom – severnom - úseku cesta II/507 Zamarovská (na území obce Zamarovce) - Vlárská cesta – existujúca trasa cesty I/61 Bratislavská ulica po križovatku s diaľničným privádzačom,
- základnými dopravnými osami prieťahov ciest I/61 a II/507,
- mestskými radiálami (I/61 Bratislavská ul., MK Opatovská ul., Turnianska, MK Soblahovská, MK Žilinská, II/507 Orechovská)

Juhovýchodný obchvat mesta Trenčín cestou I/61 je definovaný trasou po ceste uvedenej do prevádzky v predĺžení diaľničného privádzača PD5, od križovatky s pôvodnou trasou I/61 – premostenie Váhu a Biskupického kanálu – križovatka s cestou III/1879 Biskupická ul – križovatka s II/507 Električná ul. Výhľadové pokračovanie od križovatky s II/507 je lokalizované v trase južným okrajom sídliska Trenčín Juh s tunelom pretínajúcim horský masív

a so zaústením do ulice Pod poľom, do križovatky na existujúcu trasu I/61 v mestskej časti Kubrá.

Úplná realizácia Stredného dopravného okruhu je viazaná na výstavbu 3. cestného mosta v severovýchodnej časti mesta Trenčín (prepojenie Žilinská ulica – 3. premostenie Váhu a Kočkovského kanálu – cesta II/507 a jej preložka v obci Zamarovce) s ktorého realizáciou však ÚPN mesta počíta až vo výhlade, po r. 2030.

Do doby výstavby 3. mosta cez Váh je uvažované so severnou časťou Stredného kruhu v trase križovatka pôvodnej cesty I/61 ul. Gen. M.R. Štefánika a rekonštruovanej ulici Pred Poľom severným smerom - realizovaný podchod modernizovanej železničnej trate – ul. Jasná – ul. Opatovská – ul. Hodžova – ul. M. Rázusa – ul. Mládežnícka – I/61 Nová hasičská – križovatka pod súčasným mostom – I/61 Bratislavská – križovatka Bratislavská s II/507 Vlárská cesta. Zároveň sa predpokladá, že do doby vybudovania 3. premostenia bude ul. Gen. M.R. Štefánika prestavaná na mestskú triedu.

Potenciálne štvorpruhové šírkové usporiadanie cesty II/507 v úseku radiály od križovatky s rýchlostnou cestou R2 po križovatku s juhovýchodným obchvatom cesty I/61 v Trenčíne je potrebné riešiť v komplexných dopravno inžinierskych súvislostiach Dopravného generelu mesta Trenčín.

Situácia v meste Prievidza postihuje, okrem vyššie uvedených aspektov Trenčianskej aglomerácie, i súvislosti s uvoľňovaním priestorov pre ťažbu uhlia. Strety dopravných záujmov rôznych úrovní v priestore mesta Prievidza sú riešené v rámci ÚPN mesta a ÚPN blízkych obcí. Z obsahu uvedených v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov sa preberajú niektoré zásadné návrhy dopravného riešenia minimálne regionálnej úrovne. K predloženým návrhom je však potrebné uviesť, že neprešli štandardným dopravnoinžinierskym projektovým procesom ktorý vyžaduje metodika prognózovania dopravy v mestských aglomeráciách. Zásadný vplyv na usporiadanie základného komunikačného systému miest Prievidza, Nováky a Bojnice má spôsob trasovania rýchlostnej cesty R2 a jej sprievodnej cesty I/9. V súčasnom štádiu riešenia problematiky – študovanie variantov v súvislostiach s rýchlostnou cestou R3 a proces EIA – sa vychádza z vedenia trasy rýchlostnej cesty R2 v osi existujúcej štvorpruhovej peážnej cesty I/9 a I/64 v úseku Nováky – Prievidza a z potreby situovať sprievodnú cestu I/9 v jej novej trase. ZaD č. 2 Trenčianskeho kraja umiestňujú sprievodnú cestu I/9 znovu ako peáž s preložkou cesty I/64 medzi Novákmi a Prievidzou v jej novej trase. V priestore Opatoviec nad Nitrou sa preložka cesty I/9 odkláňa juhovýchodným smerom z trasy obchvatu cesty I/64 do trasy v súčasnosti realizovanej preložky cesty I/64 po križovatku na juhu Prievidze, v ktorej sa pripája na pôvodnú cestu I/9 v smere na Handlovú.

V ÚPN mesta Prievidza prezentovaný návrh prepojenia cesty I/9 a cesty I/64 - trasovaný severovýchodným obchvatom mesta Prievidza - je z hľadiska prognózovania dopravnej záťaže i z hľadiska jeho pripojenia na komunikačnú štruktúru mesta, neakceptovateľný. V roku 2007 vykonala SSC smerový prieskum automobilovej dopravy vo väčších mestách Slovenska. Podľa výsledkov tohto prieskumu tvorí súčasný objem automobilovej dopravy medzi stanovišťom na ceste I/64 v smere od Žiliny a stanovišťom na ceste I/50 v smere od Handlovej spolu len 60 motorových vozidiel za 24 hodín. Trasa komunikácie severovýchodného obchvatu Prievidze je koncipovaná bez pripojení komunikačnej štruktúry mesta, je teda určená len pre tranzitnú dopravu. Prieskumom zistené výsledky súčasného objemu relevantnej tranzitnej dopravy i prvoplánový odhad jej dopravnej prognózy odborne diskvalifikujú oprávnenosť realizácie severovýchodného obchvatu mesta Prievidza v kategórii B2 zaradenej medzi cesty III. triedy.

Prezentovanie severovýchodného prepojenia ciest I/9 a I/64 v Prievidzi - zaradené do siete ciest III. triedy - je v rozpore s ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. V zmysle platnej metodiky MDaV SR na prognózovanie dopravy je potrebné problematiku návrhu základného komunikačného systému mesta riešiť komplexne pre mestské a aglomeračné podmienky FMO. Riešenie a lokalizáciu nových dopravných prepojení v Prievidzi a v jej aglomeračnom území je nutné navrhnuť a verifikovať v dopravno inžinierskej dokumentácii: Dopravný generel/PUM.

Trasa cesty I/64 - v súčasnosti prechádzajúca centrom mesta Prievidza - je v prvej prebiehajúcej etape prekladaná na jeho južný okraj (v budúcnosti po vybudovaní finálnej trasy obchvatu ako úsek cesty I/9). Finálna trasa obchvatu cesty I/64 medzi Novákmi a severným okrajom Prievidze bude situovaná do koridoru pozdĺž Opatoviec nad Nitrou a Bojníc, s vyústením na pôvodnú cestu I/64 medzi lokalitou Kúty a severným okrajom mesta Prievidza. Od križovatky preložiek ciest I/64 a I/9 severne od Novák bude finálna trasa obchvatu I/64 po preložku cesty južným okrajom Prievidze využívaná ako peáž ciest I/64 a I/9. Z centra mesta na jeho južný okraj bude preložená i trasa cesty III/1774 do Opatoviec nad Nitrou a Šútoviec. Výstavbou preložiek uvedených ciest sa vytvoria predpoklady na odvedenie tranzitnej dopravy a vytvorenie zón skľudnenej dopravy v centre mesta Prievidza.

Integrovaný regionálny operačný program (ďalej len „IROP“) predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020. Globálnym cieľom IROP je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí. IROP bude implementovaný cez Regionálnu integrovanú územnú stratégiu pre Trenčiansky kraj (RIUS).

V rámci IROP „Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch, Špecifický cieľ 1.1: Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy“ má priamy vplyv na obsah dopravnej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Zámerom opatrení v rámci tohto špecifického cieľa je napojiť znevýhodnené mestské a vidiecke územia prostredníctvom rekonštrukcie, modernizácie a výstavby nových regionálnych ciest a odstraňovaním bodových závad v súlade s vypracovaným Strategickým plánom rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov (Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy).

Špecifický cieľ č. 1.1 je plánovaný dosiahnuť realizáciou nasledovných aktivít:

- rozvojom miestnych/regionálnych plánov udržateľnej mobility ako predpokladu pre všetky nasledujúce navrhované intervencie do dopravného systému;
- rekonštrukciou a modernizáciou ciest II. a III. triedy (výnimočne ciest III. triedy);
- výstavbou nových úsekov ciest II. triedy (výnimočne ciest III. triedy);
- vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie.

Pre žiadateľa o príspevky z operačného programu IROP Trenčiansky samosprávny kraj (vlastník ciest II. a III. triedy) vyplýva povinnosť realizovať regionálny Plán udržateľnej mobility/Dopravný generel Trenčianskeho kraja – prípadne i pre mesto Trenčín a iné mestá, ktorých zámerom je podporovať a rozvíjať aktivity zhodné so Špecifickým cieľom 1.1 IROP – s cieľom exaktne preukázať oprávnenosť nárokov na realizáciu aktivít týkajúcich sa ciest II. a III. triedy. K podpore uvádzaných aktivít ciest II. triedy, okrem oprávnených úsekov, ktoré sú výsledkom miestneho/regionálneho Plánu udržateľnej mobility, je potrebné spĺňať i iné kritériá zamerané na definovanie ich dopravnej funkcie v rámci regionálnej cestnej infraštruktúry (napojenia na cesty I. triedy a na infraštruktúru TEN-T, význam pre verejnú

osobnú dopravu, prepájajú centrá osídlenia zadefinované v KURS a zabezpečujú dopravné napojenia priemyselných parkov, priemyselných zón, prekladísk intermodálnej dopravy).

Vzhľadom k skutočnosti, že cesty III. triedy predstavujú komunikácie prevažne miestneho významu, podpora bude realizovaná vo výnimočných prípadoch. Tieto prepojenia musia byť tiež výsledkom miestneho/regionálneho Plánu udržateľnej mobility s rešpektovaním podobných kritérií ako v prípade ciest II. triedy, s prihliadnutím na nadmernú intenzitu cestnej dopravy a na nevyhovujúci stav životného prostredia.

Oprávnenosť nižšie uvádzaných obchvatov, preložiek a výstavby nových ciest II. a III. triedy v textovej a grafickej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je vo všetkých prípadoch - nielen v skupine aktivít uchádzajúcich sa o podporu s programom IROP – nutné exaktne preukázať dopravnoinžinierskym dokumentom, Plánom udržateľnej mobility/Dopravným generelom Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Preložka cesty II/592 Bánovce nad Bebravou – Žabokreky nad Nitrou súvisí s návrhom rýchlostnej cesty R8. Cesta II/592 by mala byť využívaná ako sprievodná cesta rýchlostnej cesty R8. V čase do doby realizácie alebo v prípade ak rýchlostná cesta R8 nebude zrealizovaná, potom v úseku medzi Bánovcami nad Bebravou a preložkou cesty I/64 bude nová trasa cesty II/592 tvoriť jej funkčnú náhradu.

Cesty II. a III. triedy sú v majetku a správe samosprávnych krajov. Ich sieť funkčne pokrýva nadregionálne, regionálne a lokálne dopravné vzťahy. Funkčná úroveň uvedených ciest korešponduje s pripojením ciest na komunikácie vyššieho rádu a s priamou dopravnou obsluhou v rámci zastavaného územia obcí. Z tohto dôvodu nie je v zásade potrebné navrhovať obchvaty obcí, pokiaľ nie je k uvedeným funkciám ciest II. a III. triedy priradený i iný dopravný účel (funkcia sprievodnej komunikácie k diaľnici a rýchlostnej ceste, tranzitné funkcie v mestských aglomeráciách). Problematika stavebno-technického stavu ciest je taktiež faktorom ovplyvňujúcim rozhodnutia realizovať preložky ciest II. a III. triedy. Stavebno-technický stav ciest v mnohých prípadoch nezodpovedá normovým požiadavkám. Navrhované preložky ciest II. a III. triedy – v mnohých prípadoch ako kombinácia funkčných a stavebno-technických dôvodov – sú stále súčasťou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov. Homogenizácia parametrov ciest (rekonštrukcia) je reakciou predovšetkým na nevyhovujúci stavebno-technický stav ciest. Vzhľadom na rozsah prác a finančnú náročnosť realizácie je homogenizácia ciest vnímaná ako dlhodobá úloha.

Primárnym funkčným účelom preradenia cestného ťahu II/519 a III/2183 Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice je zlepšenie parametrov dopravnej obsluhy v rámci dopravného a sídelného regiónu Severozápadné Slovensko, primárnym dopravným účelom je kvalitné pripojenie Trenčianskeho kraja na rýchlostnú cestu R3.

Účelom navrhovaných preložiek ciest II. triedy je potenciál zlepšenia dopravnej situácie v mestách Myjava, Stará Turá, Brezová pod Bradlom, Ilava, Trenčianske Teplice ako aj v obciach Skala nad Váhom – Nemšová – Dulov, Lednické Rovne a Pruské, v južnej časti Trenčianskej aglomerácie (Stankovce, Bierovce, Turná, Modrovka – Lúka) obchvaty na II/507, Hradište.

S cieľom zlepšiť subregionálnu dopravnú obsluhu územia kraja sú vo výhľade navrhované prepojenia ciest Valaská Belá – Čierna Lehota, Sebedražie – Cigeľ – Podhradie – Lehota pod Vtáčnikom – Kamenec pod Vtáčnikom – Bystričany – Čereňany, Opatová – Skalka, Dubnica nad Váhom - Bolešov a na zemnom telese opustenej železničnej trate č. 120 medzi Považskou

Bystricou a Nosicami. V dopravno-sídelných súvislostiach nedochádza k zásadným zmenám koncepcie cestnej siete Trenčianskeho kraja. Považská dopravná a sídelná štruktúra má i naďalej dominantnú pozíciu v rámci Slovenska i v rámci Trenčianskeho kraja. Súvislosti dopravnej regionalizácie Slovenska i prípravy priemyselných parkov sa prejavujú dôrazom na zlepšenie dopravnej dostupnosti Považského dopravného a sídelného koridoru z priestoru Záhoria a Hornej Nitry a zároveň i zlepšenia prepojenia Hornej Nitry a Turca. Tieto snahy sa prejavujú v návrhoch na zlepšenie stavebno-technických parametrov i na zvýšenie funkčnej úrovne ciest II/499, II/581, II/519.

V súvislosti so zabezpečením územnej rezervy pre vodné nádrže bude potrebné rezervovať územie pre koridory nimi vyvolaných prekládok dotknutých ciest II. a III. triedy: Liešťany (II/574, III/1787, III/1804), Tužina, Sobotište (II/500), Nitrianske Sučany, Radiša (III/1831), Chvojníca (III/1798), (II/574) Diviacka Nová Ves.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vydalo rozhodnutie o usporiadaní cestnej siete SR, ktorým rozhodlo o prečíslovaní vybraných ciest I. triedy s platnosťou od 1.8.2015 a všetkých ciest III. triedy s platnosťou od 1.5.2015 na území SR. Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vo svojej textovej a grafickej časti aktualizujú prečíslovanie ciest I. a III. triedy na území kraja.

2.13.4 Infraštruktúra železničnej dopravy

Hlavné železničné trate na území Trenčianskeho kraja sú súčasťou hierarchicky najvyššej dopravnej infraštruktúry krajín EÚ TEN-T. Ide o železničnú líniu Viedeň – Bratislava – Trenčín – Žilina – Čadca – Katowice, súčasť Baltsko – jadranského koridoru Základnej (Core) siete TEN-T a líniu Užhorod – Žilina - Púchov – Strelenka – Hranice na Morave - Praha, zaradenú ako súčasť koridoru Základnej (Core) siete TEN-T Rýn – Dunaj. Na území Trenčianskeho kraja sú uvedené trate označené ako trate ŽSR č. 125 a 106. Trate sú súčasťou Európskej siete najdôležitejších železničných tratí AGC č. E63 a E40. Rovnaké zaradenie platí i pre európsky systém tratí kombinovanej dopravy podľa dohody AGTC.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 913/2010 sa zavádza do praxe štruktúra medzinárodných železničných koridorov nákladnej dopravy vytvárajúcich európsku železničnú sieť pre konkurencieschopnú železničnú nákladnú dopravu. Hlavným cieľom nariadenia EÚ je zabezpečiť zvýšenie podielu environmentálne šetrnejšej železnice na dopravnom trhu a dosiahnuť cieľ európskej dopravnej politiky - prevodu 30 % objemu cestnej nákladnej dopravy na železniciu pri prepravách nad 300 km do roku 2030. Na uvedenej sieti sa jazdy vlakov nákladnej dopravy riadia spoločnými podmienkami a tieto prechádzajú z jednej národnej siete na inú bez akýchkoľvek organizačných prekážok. Železničný koridor nákladnej dopravy č. 9 – prechádzajúci územím Trenčianskeho kraja - je definovaný smerovaním Praha – Horní Lideč/Ostrava – Púchov/Žilina – Košice – Čierna nad Tisou (alternatívne / Maťovce) – št. hranica SR/Ukrajina. Tento koridor spája strednú Európu s východnou a ďalekým východom, čo predstavuje do budúcnosti potenciálne zvýšenie dopravy naprieč obidvomi štátmi.

Vývojový posun nastal v problematike návrhu vysokorýchlostných tratí (ďalej VRT), ktoré sú problematikou výsostne Európskych súvislostí. Úloha dostatočne intenzívnych prepravných prúdov a znižovania investičných nákladov sa v procese kreovania siete VRT v neustále zväčšuje. Preto princíp efektívnosti výstavby a prevádzkovania VRT je rozhodujúcim faktorom predinvestičného procesu. Pre Slovensko z toho vyplývajú závery o veľmi nízkej

pravdepodobnosti realizácie VRT západovýchodného smerovania cez územie štátu. Územie Slovenska zostáva potenciálne využiteľné pre severo-južné trasovanie európskych VRT. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov rezervuje územný koridor vhodný pre možnú výstavbu VRT v prepojení Viedeň – Bratislava – Žilina – Katovice – Varšava/Gdaňsk. Do grafickej časti je premietnutá trasa VRT prebratá z predložených podkladov rezortu dopravy. Zároveň v zmysle odporúčenia rezortu bola vykonaná úprava trasovania VRT v oblasti mesta Trenčín, v koridore pozdĺž existujúcej trasy diaľnice D1.

Podľa Vládou SR dlhodobou presadzovanej koncepcie, strategickým cieľom siete konvenčných železničných tratí je výrazné zvýšenie jej kvality na súčasnú úroveň vyspelých európskych železníc. Prostriedkom k dosiahnutiu kvalitatívnej zmeny je modernizácia konvenčnej železničnej infraštruktúry v trasách koridorov TEN-T, vybraných pohraničných prechodových staníc, informačnej siete a železničných uzlov.

Začiatkom roku 2011 bola na modernizovanej trati č. 125 v úseku Bratislava – Nové Mesto nad Váhom zahájená prevádzka osobnej dopravy, umožňujúca vlakom dosahovať jazdnú rýchlosť 160 km/hod.

Taktiež boli ukončené a sprevádzkované stavby modernizácie železničnej trate č. 125 Nové Mesto nad Váhom - Púchov, žkm 100,500 -159,100 pre traťovú rýchlosť do 160 km/h:

- I. a II. etapa, úsek Nové Mesto nad Váhom – Zlatovce,
- IV. a V. etapa, úsek Trenčianska Teplá – Beluša.

V roku 2017 bola ukončená modernizácia železničnej trate č.125 Nové Mesto nad Váhom – Púchov, žkm 100,500 – 159,100 pre traťovú rýchlosť do 160 km/h.

Na území Trenčianskeho kraja je v súčasnosti realizovaná modernizácia trate č. 125 Púchov - Žilina, pre rýchlosť do 160 km/hod., II. etapa, v úseku Považská Teplá /mimo/ - Žilina /mimo/).

Investor ŽSR podpísal v roku 2016 zmluvu na modernizáciu železničného, takmer 16 kilometrového, úseku Púchov – Považská Teplá ktorej výstupom bude trať rekonštruovaná na rýchlosť vlakov do 160 km/hod. Modernizácia trate pozostáva z prestavby existujúcej železničnej dopravnej cesty v novom koridore. V rámci uvedenej modernizácie sa vybudujú dva tunely Diel (dĺžka 1 082m) a Milochovej (dĺžka 1 861m) spolu s únikovými štôľňami. Nová železničná trať bude odklonená do koridoru Nosice – Nimnica – Považská Bystrica s tunelom prekonávajúcim horský masív nad obcou Nimnica a s premostením vodnej nádrže Nosickej priehrady. Na zemnom telese opustenej železničnej trate je v k.ú. Považskej Bystrice plánovaná preložka cesty III/1983 a v priestore medzi Milochovou a Nosicami je navrhované predĺženie cesty III/1983 s pripojením na cestu III/1942 v Nosiciach.

V koncepcii rozvoja železničných ciest Slovenska nie je na území Trenčianskeho kraja uvažované s modernizáciou iných ako vyššie uvedených železničných tratí.

Funkčnosti dopravnej obsluhy územia Slovenska železničnou dopravou – predovšetkým na regionálnej úrovni – sa zásadným spôsobom dotýka realizácia uznesenia Vlády SR č. 830/2000, ktorým sa schvaľuje projekt transformácie a reštrukturalizácie Železníc SR. Predmetné uznesenie vo svojom zozname železničných regionálnych dráh navrhnutých na transformáciu uvádza nasledovné trate z Trenčianskeho kraja:

- Nemšová – Lednické Rovne,
- Jablonica – Brezová pod Bradlom,
- Prievidza – Nitrianske Pravno,

- Trenčianska Teplá – Trenčianske Teplice.

Možnosti prevádzkovania regionálnych dráh sa navzájom líšia podľa miestnych a regionálnych faktorov. Do súčasného obdobia (2017) nenastal zásadný posun v riešení problematiky spojenej s prevádzkovaním osobnej dopravy na regionálnych tratiach. Uvažuje sa so zrušením, skrátením alebo iným obmedzením vybraných vlakových spojov na celom území Slovenska, vrátane Trenčianskeho kraja. Ako kritéria posudzovania sú uvádzané stratovosť prevádzkovania trate, frekvencia cestujúcich na spojoch a súbežnosť s autobusovou dopravou (problematika súvisí s podkapitolou 2.13.9 Infraštruktúra verejnej osobnej dopravy). Uznesením Vlády naznačený presun kompetencií regionálnej osobnej železničnej dopravy – podobne ako v prípade regionálnej autobusovej dopravy - z úrovne štátu na samosprávne kraje sa neuskutočnil. Kompetencie k železničným tratiam upravuje Zákon č. 513/2009 Z. z. - Zákon o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov ponecháva súčasný stav a nenavrhuje žiadne fyzické zrušenie regionálnych dráh Trenčianskeho kraja.

2.13.5 Infraštruktúra kombinovanej dopravy

Koncepciu rozvoja kombinovanej dopravy s výhľadom do roku 2010 prijala Vláda SR svojím uznesením č. 37/2001. Podľa zmyslu Smernice Rady 92/106/EHS o ustanovení spoločných pravidiel pre určité typy kombinovanej dopravy tovaru medzi členskými štátmi bol zjednotený návrh na definovanie kombinovanej dopravy a jeho upravené znenie bude pri novelizácii zákonov cestnej, železničnej a vnútrozemskej vodnej dopravy, vrátane nadväzných zákonných úprav navrhované na zapracovanie. V súvislosti so vstupom Slovenska do Európskej únie spracovalo MDaV SR Aktualizáciu koncepcie rozvoja kombinovanej dopravy s výhľadom do roku 2010. Aktualizácia harmonizuje podmienky prevádzkovania kombinovanej dopravy na Slovensku so stavom v EÚ. Upravuje sa atraktívny obvod terminálu intermodálnej dopravy európskej úrovne na 150 km. V týchto súvislostiach Aktualizácia definuje ako efektívne budovanie štyroch základných verejných terminálov kombinovanej dopravy európskej úrovne v Bratislave, Leopoldove, Žiline, Košiciach a vo Zvolene. Predpokladá sa, že uvedené terminály budú súčasťou logistických a tovarových centier nákladnej dopravy. Štát garantuje výstavbu uvedených terminálov európskej úrovne, realizácia a prevádzkovanie neštátnych terminálov kombinovanej dopravy sa ponecháva na iniciatívu súkromného sektoru. Najbližšie vzdialené základné verejné terminály kombinovanej dopravy európskej úrovne sa budú nachádzať v Leopoldove a Žiline.

Z hospodárskeho a územno-plánovacieho hľadiska je pre Trenčiansky región dôležité aby sa nezriekol potenciálnej možnosti výstavby terminálu kombinovanej dopravy financovaného a prevádzkovaného zo súkromných prostriedkov. Vzhľadom na hospodársky a sociálny charakter regiónu je možné v budúcnosti očakávať vstup strategického investora s vysokými požiadavkami na logistiku svojej výroby a teda i s nárokmi na služby terminálu kombinovanej dopravy. ZD č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preto navrhuje ponechať územnú rezervu lokality pre výstavbu terminálu kombinovanej dopravy neštátneho (komerčného) charakteru v Trenčianskej Teplej.

Železničná trať č. 125, ktorá je súčasťou Baltsko – jadranského koridoru Základnej (Core) siete TEN-T, je zároveň prevádzkovaná podľa dohody AGTC ako trať európska trať kombinovanej dopravy č. C-E63. Plocha potenciálneho neštátneho terminálu kombinovanej dopravy bude mať na uvedenú trať pripojenie prostredníctvom vlečkovej koľaje zo stanice v Trenčianskej

Teplej. Železničná trať č. 106, ktorá je súčasťou koridoru Základnej (Core) siete TEN-T Rýn – Dunaj, je zároveň prevádzkovaná podľa dohody AGTC ako trať európska trať kombinovanej dopravy č. C-E40.

2.13.6 Infraštruktúra leteckej dopravy

Na Slovensku existuje hlavná sieť verejných letísk pre medzinárodnú dopravu, atraktívnymi obvodmi letísk pokrývajúca celé územie štátu. Ide o letiská M.R. Štefánika v Bratislave a letiská v Košiciach, Piešťanoch, Žiline, Sliači a Poprade. Letiská v Bratislave a Košiciach majú postavenie strategických letísk. Na území Trenčianskeho kraja sa nenachádza žiadne letisko hlavnej siete letísk SR. Nároky na medzinárodnú leteckú dopravu v plnej miere pokrýva letisko v Bratislave, nachádzajúce sa v tolerantnej časovej dostupnosti automobilovou i železničnou dopravou (diaľnica D1, modernizovaná železničná trať). V akceptovateľnej časovej dostupnosti Trenčianskeho kraja je prevádzkované letisko európskeho až svetového významu vo Viedni – Schwechate. Bližšie ako Bratislava sa nachádzajú letiská v Piešťanoch a Žiline, avšak ich funkcia prípojných letísk k leteckým terminálom nie je konkurencie schopná voči letisku Bratislave. Z letiska Žilina bola donedávna prevádzkovaná pravidelná letecká linka na Letisko Václava Havla Praha.

Koncepcia rozvoja leteckej dopravy, ktorú schválila Vláda SR svojím uznesením č. 649/2001 neuvažuje s rozširovaním hlavnej siete letísk na Slovensku.

V Trenčíne sa nachádzajú plochy opusteného vojenského letiska, disponujúceho dvoma vzletovými a pristávacími dráhami:

- VDP 04/22 - 2 000 m x 30 m s betónovou povrchovou úpravou,
- VDP 03/21 - 1 000 m x 100 m s trávnatým povrchom.

Letisko v Trenčíne má potenciál plniť funkciu regionálneho letiska pre nepravidelnú medzinárodnú dopravu. Trenčianska aglomerácia a predovšetkým požiadavky hospodárskeho sektoru Stredného Považia generujú nároky na nepravidelné medzinárodné obchodné lety. Z dôvodu zlepšenia parametrov dopravnej dostupnosti nepravidelnou leteckou dopravou je potrebné zachovať uvedenú dopravnú infraštruktúru a zabezpečiť jej prevádzkovanie v prospech regiónu. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov uvažuje s ochranou priestoru existujúceho letiska a s jeho budúcim využitím v civilnej leteckej preprave. Súčasné letisko nemá vytvorené vyhovujúce podmienky a hlavne zariadenia pre uskutočňovanie civilnej leteckej prevádzky. Tieto bude nutné realizovať na existujúcich pozemkoch letiska podľa vypracovanej rozvojovej dokumentácie. Súčasné plochy využívané letiskom umožňujú ďalší rozvoj služieb a aktivít spojených s predpokladanou civilnou leteckou prevádzkou.

Na území Trenčianskeho kraja možno pre regionálnu leteckú dopravu využívať letisko nachádzajúce sa v meste Prievidza. Letisko je v súčasnosti využívané pre nepravidelnú medzinárodnú dopravu a pre medzinárodné lety všeobecného letectva. Letisko Prievidza prevádzkuje Slovenský národný aeroklub ako letisko športového charakteru. Jeho vzletová a pristávací dráha v dĺžke 950 m a šírke 85 m má trávnatý povrch. Výhodná poloha vo východnej časti riešeného územia vytvára možnosti využívať toto letisko vo výhľadovom období ako verejné letisko pre medzinárodnú nepravidelnú dopravu popri jeho využívaní

letectvom všeobecným. Letisko patrí do kategórie vybraných letísk regionálneho významu s rozvojovými možnosťami.

Na riešenom území sa nachádzajú i aeroklubové letiská a letiská určené pre letecké práce. Letisko Dubnica nad Váhom v lokalite Slavnica prevádzkuje Slovenský národný aeroklub ako letisko športového charakteru. Jeho vzletová a pristávacia dráha v dĺžke 1 100 m a šírke 100 m má trávnatý povrch. Pre ďalšie obdobie sa nepredpokladá zmena jeho funkcie. Rovnaké rozmery vzletovej a pristávacej dráhy a podobný charakter má aj letisko Partizánske – Malé Bielice. Letiská určené pre letecké práce sa nachádzajú v k.ú. obcí Bystričany, Dlžín, Morovno, Rybany a Tužina. V ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení následných zmien a doplnkov sú chránené všetky menované letiská v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem.

2.13.6.1 Ochranné pásma

Do Trenčianskeho kraja zasahujú ochranné pásma a prekážkové roviny nasledovných letísk, leteckých pozemných zabezpečovacích zariadení a heliportov:

- Letisko Trenčín, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 9081/313-2802-OP/201 O zo dňa 09.05.2011.
- Letisko Dubnica, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Ministerstva dopravy zn. 01259/65-20 zo dňa 08.06.1965
- Letisko Malé Bielice - Partizánske, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 5348/2013/ROP-028-OP/8828 zo dňa 30.05.2013.
- Letisko Prievidza, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 4799/3 13-1171-OP/2006 zo dňa 23.10.2006.
- Letisko Piešťany, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1- 434/91/ILZP zo dňa 25.09.1991. Letisko leží na území Trnavského kraja,
- Letisko Žilina, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017. Letisko leží na území Žilinského kraja.
- Letiská pre letecké práce v poľnohospodárstve:
- Letisko Rybany, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej Inšpekcie zn. 1-176/85 zo dňa- 05.12.1985.
- Letisko Bystričany, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej Inšpekcie zn. 1-167/84 zo dňa 27.12.1984
- Letisko Morovno, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej Inšpekcie zn. 1-100/81 zo dňa 28.10.1981
- Letisko Dlžín, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej Inšpekcie zn. 1-133/86 zo dňa 15.09.1986.
- Letisko Tužina, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej Inšpekcie zn. 1-159/84 zo dňa 27.12.1984

Heliporty:

Myjava, heliport pri Nemocnici s poliklinikou, ochranné pásma sú určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-485/92/ILPZ zo dňa 10.12.1992.

Z ochranných pásiem a prekážkových rovín Letísk Trenčín, Dubnica, Malé Bielice - Partizánske, Prievidza a Piešťany vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy, použitia stavebných a iných mechanizmov, porastov apod., je stanovené:

- ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov,
- ochranným pásmom prechodových plôch,
- ochranným pásmom vodorovnej roviny,
- ochranným pásmom kužeľovej plochy.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- ochranným pásmom zo zákazom stavieb a to:
  - ochranným pásmom prevádzkových plôch letiska - v tomto ochrannom pásme je zakázané:
    - trvalo alebo dočasne zriaďovať akékoľvek stavby, oplotenia, komíny, stožiare, nadzemné vedenie, konštrukcie a podobne, a zariadenia nestavebnej povahy,
    - zvyšovať alebo znižovať terén tak, aby sa tým narušila plynulosť terénu,
    - vysadzovať stromy, kry alebo iné výškové porasty,
    - trvale alebo dočasne umiestňovať vozidlá, hospodárske alebo stavebné stroje a iné zariadenia.
  - ochranným pásmom záujmového územia letiska - je stanovené ako plocha výhľadovo využiteľná na výstavbu letiskových objektov a zariadení,
- ochranným pásmom areálu letiska - všetky zamýšľané stavby v tomto ochrannom pásme musia byť už v štádiu prípravnej dokumentácie prejednané s Dopravným úradom. Stavebný úrad príslušný pre vydanie rozhodnutia o prípustnosti stavby môže povoliť stavby v tomto ochrannom pásme len so súhlasom Dopravného úradu,
- ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám (povrchová úprava objektov a zariadení musí byť riešená materiálmi a farbami s nereflexnou úpravou; externé osvetlenie areálov, objektov, spevnených plôch a komunikácií, reklamných zariadení a pod., musí byť riešené svetidlami, ktorých svetelný lúč je nasmerovaný priamo na osvetľovanú plochu a nemôže spôsobiť oslepenie posádky lietadiel a riadiacich pracovníkov na veži, zakázané je umiestňovať nebezpečné a klamlivé svetlá, ktoré by viedli k mylnej informácii pre posádky lietadiel a použitie zariadení na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia a použitie silných svetelných zdrojov),
- ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (vedenie musí byť riešené podzemným káblom),
- vnútorným ornitologickým ochranným pásmom (vylúčenie vykonávania činností a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; zákaz zriaďovať skládky, stohy, siláže; režim obrábania pôdy musia užívatelia pozemkov dohodnúť s prevádzkovateľom letiska),
- vonkajším ornitologickým ochranným pásmom (vylúčenie vykonávania činností a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; obmedzenie zriaďovania poľnohospodárskych stavieb, napr. hydínární, kravínov, bažatníč, stredísk zberu a spracovania hmotného odpadu, vodných plôch a ďalších stavieb s možnosťou vzniku nadmerného výskytu vtáctva),
- ochranným pásmom proti laserovému žiareniu, ktoré tvorí Pásmo bez laserového žiarenia, v ktorom úroveň vyžarovania nesmie prekročiť hodnotu 50 nW/cm², pričom

žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla.

Ochranné pásma NDB pozostávajú z troch sektorov a sú definované jednotlivými polomerní:

Sektor A:

- má tvar kruhu o polomere $r_1 = 25$ m stredom v základnom bode ochranného pásma. V tomto ochrannom pásme platí zákaz stavieb.

Sektor B:

- má tvar medzikružia o polomeroch $r_1 = 25$ m a $r_2 = 100$ m so stredom v základnom bode ochranného pásma. V tomto ochrannom pásme sú prípustné len stavby neobsahujúce oceľové konštrukcie, plechové krytiny, kovové oplotenia atď. Objekty nesmú prekročiť kužel'ovú plochu s vrcholom na konci sektora A stúpajúcim smerom od zariadenia v pomere 1 :15.

Sektor C:

- má tvar medzikružia o polomeroch $r_2 = 100$ m a $r_3 = 300$ m so stredom v základnom bode ochranného pásma. V tomto ochrannom pásme nie sú prípustné veľké priemyselné stavby, rozvodne, atď. Objekty nesmú prekročiť kužel'ovú plochu s vrcholom na konci sektora A stúpajúcim smerom od zariadenia v pomere 1: 15.

Maximálne prípustné vzdialenosti od základného bodu ochranného pásma sú:

• oznamovacie vedenia a vedenie NN	100m
• vedenia VN do 22 kV	150m
• vedenia VN do 110 kV	200m
• elektrifikované železnice	200m
• vedenia VVN nad 220 kV	300m
- Ochranné pásmo polohových návestidiel MKR - sú umiestnené v blízkosti nesmerových rádiových majákov (NDB). Územná ochrana týchto zariadení je zaistená ochrannými pásmami týchto majákov.

Z ochranných pásiem a prekážkových rovín letísk pre letecké práce v poľnohospodárstve vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy, použitia stavebných a iných mechanizmov, porastov apod., je stanovené:

- ochranným pásmom vodorovnej roviny,
- ochranným pásmom prechodových plôch,
- ochranným pásmom vzletovej roviny,
- ochranným pásmom približovacej roviny.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- priestorom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (vedenie musí byť riešené podzemným káblom). Rozmery ochranných pásiem a ich rozsah sa pri jednotlivých letiskách odlišujú.

Z ochranných pásiem heliportu pri Nemocnici s poliklinikou Myjava vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy, použitia stavebných a iných mechanizmov, porastov apod., je stanovené:

- ochranným pásmom vzletovej roviny,
- ochranným pásmom približovacej roviny,
- ochranným pásmom prechodových plôch.

V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, resp. svojím charakterom mohli narušiť obmedzenia stanovené vyššie popísanými ochrannými pásmami letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení,
- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

2.13.7 Infraštruktúra vodnej dopravy

Súčasťou dohody AGR (Európskej dohody o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu) na území Trenčianskeho kraja sú:

- koridor rieky Váh, vrátane elektrárenských kanálov, od ústia do Dunaja po Žilinu, evidovaný ako E 81, C – E 81
- Súčasťou tej istej dohody sú i plánované verejné prístavy na území Trenčianskeho kraja:
- P 81 – 06 Novom Meste nad Váhom v km 137,4-137,7
- P 81 – 07 Trenčine (v zmysle stanoviska MDPaT SR č. 14379/2009/vmv-48686 sa odporúča športovo-rekreačný účel) v km158,5-159,0
- P 81 – 08 Dubnici nad Váhom v km 168,1-168,5
- P 81 – 09 Púchove v km 192.9-193,4
- P 81 – 10 Považskej Bystrici v km 210,8-211,2.

Vláda SR svojim uznesením č. 469/2000 schválila „Konceptiu rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky“. Jej rozpracovanie, ktorého predmetom bola realizácia Vážskej vodnej cesty a prepojenie vodných ciest Váh – Odra, bolo schválené uznesením Vlády SR č 463/2002. Efektívnosť prepojenia Vážskej vodnej cesty s Odrou je podmienená centrálnym severo – južným európskym tranzitom Severné more/ Baltické more – Čierne more, teda náhradou

za niekoľko násobne dlhšiu pobrežnú morskú vodnú cestu okolo Európy. Vážska vodná cesta je dielo s veľkým medzinárodným dosahom. Štát hodlá do financovania jej realizácie a prevádzkovania zapojiť privátny sektor, regionálnu samosprávu a mestá (prístavy).

Plán dobudovania Vážskej vodnej cesty a idea prepojenia na rieku Odra je členený na 4 etapy:

- etapa, Komárno – Sered', bola uvedená do prevádzky v júni 1998
- etapa, Sered' - Púchov
- etapa, Púchov - Žilina
- etapa, Žilina – Odra

Časový harmonogram jednotlivých etáp výstavby Vážskej vodnej cesty nie je záväzne určený.

Požiadavky na výstavbu Vážskej vodnej cesty triedy Va. vodných ciest si vyžadajú úpravu existujúcich vodných kanálov a úpravy stupňov existujúcich vodných elektrární. Nosický kanál bude potrebné rozšíriť z 18,0 na 34,0 m v smere do inudácie. Na stupňoch vodných elektrární Dubnica nad Váhom, Ilava a Ladce budú pristavané horné a dolné rejdy, stupne budú stavebne rozšírené podľa projektov.

2.13.8 Infraštruktúra cyklistickej dopravy

V rámci riešenia problematiky zvýšenia úrovne dopravnej obsluhy územia cyklistickou dopravou je dôležitým cieľom pokrytie najvýznamnejších sídelných, regionálnych a dopravných väzieb v extraviláne - s potenciálom presunu cestujúcich z iných dopravných módoch na používanie bicyklov - cyklistickou infraštruktúrou. Ide o deľbu prepravnej práce pravidelnej dopravy v prepojeniach lokalít osídlenia, kde sa v tolerantných dochádzkových vzdialenostiach môže etablovať cyklistická doprava ako mód slúžiaci na dochádzku do práce, škôl a nepravidelnej dopravy za vybavenosťou. V nepravidelnej doprave cyklistická doprava obsahuje najvyšší potenciál rozvoja v oblasti špecializovanej cykloturistiky. Cykloturistika je špeciálnym druhom prepravy v ktorom je, v nezanedbateľnom objeme jazd, samotná líniová infraštruktúra cyklistickej dopravy využívaná ako cieľ jazd. Prepojenia zdrojov a cieľov prepravy - v ktorých dochádza ku kumulácii jazd pravidelnej, nepravidelnej prepravy s cykloturistikou - vytvárajú predpoklady pre realizáciu kontinuálnej hlavnej siete cyklistických komunikácií v extraviláne. Podľa demografických podkladov sídelnej štruktúry sa táto potreba realizácie javí najvýraznejšia v sídelnom koridore Považia, naprieč územím Trenčianskeho kraja od Hornej Stredy (hranica s Trnavským samosprávnym krajom) až po Plevník-Drieňové (hranica so Žilinským samosprávnym krajom). Podobná situácia je identifikovaná i v oblasti Hornej Nitry, v prepojení miest Partizánske – Nováky – Prievidza/Bojnice – Handlová.

V rokoch 2016 a 2017 Trenčiansky samosprávny kraj obstaral vypracovanie projektu „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK“. Okrem vyššie uvedených princípov obsluhy územia, zámerom projektu je snaha o maximálne možné využitie existujúcich líniových stavieb, prevažne vodných (hrádze, násypy) a snaha o maximálnu možnú mieru segregácie cyklistickej dopravy od dopravy motorovej. Projekt je rozdelený na tri zásadné priestorové súčasti (Považie, Horná Nitra, Prepojenie cyklistickej infraštruktúry SR a ČR) a na dve plánovacie obdobia (prípravná fáza, výhľadová fáza).

Uvádzaný projekt cyklistickej infraštruktúry je súčasťou východiskového strategického dokumentu pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF v rámci IROP na regionálnej

úrovni, s dopadom na miestnu úroveň Regionálnej integrovanej územnej stratégie TNSK. Na jej základe sa plánuje realizovať IROP v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov.

Na Považí bolo územie projektu "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" rozdelené na jednotlivé parciálne úseky spájania miest a obcí. Ich cieľom je zlepšenie mobility občanov v spádových oblastiach miest (Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, sídelný pás Dubnica nad Váhom – Ilava – Ladce - Púchov a Považská Bystrica). Parciálne úseky sa nachádzajú na územiach s najväčšou koncentráciou obyvateľstva kraja (centrá osídlenia KURS), na územiach s výskytom priemyselných parkov a v centrách a zónach hospodárskeho významu. Pre územie Považia bolo spracovaných 8 nižšie uvedených projektových dokumentov cieľom ktorých bol lokalizovaný návrh hlavnej siete cyklistických komunikácií:

1. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 1: úsek Horná Streda – Nové Mesto nad Váhom, DÚR 12/2016
2. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 2: úsek Nové Mesto nad Váhom – Trenčín, DÚR 12/2016
3. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 3: úsek Trenčín – Dubnica nad Váhom, priemyselný park“, DÚR 1/2017
4. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 4: úsek Nemšová – Dubnica nad Váhom – Ladce, DÚR 12/2016
5. Názov stavby: „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK, Časť 5: úsek Ladce - Puchov, DÚR 2/2017
6. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 6: úsek Púchov - Nosická Priehrada, DÚR 10/2016
7. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 7: úsek Považská Bystrica – hranica ŽSK, DÚR 1/2017
8. Názov stavby: „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK“ – úsek Nosická priehrada – Považská Bystrica, žel. stanica, DÚR 10/2016

Výstupným produktom vyššie uvedených dokumentov je návrh kontinuálnej cyklistickej komunikácie spĺňajúcej nároky funkcie hlavnej siete (okrem úseku v intraviláne mesta Trenčín ktorý je súčasťou mestskej siete), situovanej súbežne s tokom rieky Váh. V dokumentoch táto kontinuálna cyklistická komunikácia nemá navrhnuté pomenovanie, v texte ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je uvádzaný pracovný názov „Vážska cyklistická komunikácia. ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preberajú do svojej záväznej časti návrh hlavnej cyklistickej infraštruktúry vyššie uvedených dokumentov na úrovni poznatkov DÚR ako súčasť svojej záväznej a smernej časti.

Pre územie Hornej Nitry bol vypracovaný dokument: Názov stavby: „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry na Hornej Nitre“, Štúdia realizovateľnosti, 1/2017

Cieľom dokumentu je identifikácia variantných riešení vedenia cyklistickej komunikácie prepájajúcej mestá Handlová, Prievidza, Nováky, Partizánske až po hranicu s Nitrianskym samosprávnym krajom, v dĺžke cca 50 km. Výstupom štúdie je variantné riešenie cyklistickej infraštruktúry s odporúčením vybranej trasy cyklistickej komunikácie. ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preberajú doporučenú trasu cyklistickej komunikácie ako jednovariantné riešenie návrhu cyklistickej komunikácie, ktoré bude súčasťou svojej záväznej a smernej časti. Pre úsek cyklistickej komunikácie medzi Partizánskym a hranicou Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja je možné vykonať lokálne spresnenie trasy súvisiace s funkciou pripravovaných stavieb a preložiek ciest (rýchlostná cesta R8, cesta I/64).

Na území Trenčianskeho samosprávneho kraja bude cyklistická komunikácia Prepojenie SR – ČR na pozostávať z dvoch základných úsekov cyklistickej infraštruktúry. Prvým je už vybudovaná cyklistická infraštruktúra v rámci katastrov obcí Nemšová a Horné Srnie v dĺžke cca 7 km. Úseku chýba dobudovať prepojenie na hranicu s ČR, v dĺžke približne 1 km. Druhá najdlhšia časť prepojenia je navrhovaná ako cyklistická komunikácia v úseku starý železničný most Trenčín – Zamarovce – Skalka – Nemšová/Luborča. Úsek cyklistickej komunikácie bol spracovaný ako súčasť projektu „Na bicykli po stopách histórie – cyklotrasa v úseku Nemšová – Trenčín“, (DSP/DRS 1/2017) v dĺžke 12 km. Existujúca i plánovaná cyklistická komunikácia prepojenia SR a ČR je súčasťou záväznej a smernej časti ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v kategórii hlavnej siete.

V ponímaní časového faktoru je vyššie uvedená hlavná cyklistická infraštruktúra súčasťou prípravnej fázy zlepšenia cyklistickej infraštruktúry Trenčianskeho samosprávneho kraja. Súčasťou aktivít zlepšenia cyklistickej infraštruktúry sú cyklistické prepojenia zaradené do tzv. výhľadovej fázy projektu i prepojenia na siete cyklistických komunikácií/cyklotrás v susediacich krajoch, ktoré sú definované v nasledujúcich koridoroch:

1. Nové Mesto nad Váhom – Myjava – št. hranica SR/ČR
2. Trenčianske Bohuslavice – Nová Bošáca – št. hranica SR/ČR
3. Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Chynorany/Žabokreky nad Nitrou/Brodzany
4. Ilava – Valaská Belá – Nováky
5. Beluša – Púchov – Lysá pod Makytou - št. hranica SR/ČR
6. Lúky – Lazy pod Makytou - št. hranica SR/ČR
7. Prievidza – Nitrianske Pravno – hr. Trenčianskeho a Žilinského kraja
8. Nitrianske Pravno – hr. Trenčianskeho a Žilinského kraja (smer Turčianske Teplice),

Vzhľadom na absentujúcu územnoplánovaciu a projektovú prípravu zlepšenia cyklistickej výhľadovej infraštruktúry Trenčianskeho samosprávneho kraja vo výhľadovom období – v súčasnosti sú identifikované len územné koridory zamýšľaných cyklistických komunikácií – je jej zaradenie doje realizované do smernej a záväznej časti ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja realizované formou chránenia definovaných územných koridorov.

V spádových územiach miest a obcí sa nachádzajú cyklistické komunikácie lokálneho a subregionálneho významu s funkciou dopravnej obsluhy územia miest a obcí. Uvedená cyklistická infraštruktúra, s doplnkovou funkciou ku hlavnej sieti Trenčianskeho samosprávneho kraja, nie je predmetom a obsahom riešenia kapitoly doprava územného plánu regiónu ale územných plánov príslušných miest a obcí.

Na území Trenčianskeho samosprávneho kraja sa taktiež nachádzajú cykloturistické trasy (cyklotrasy) celoštátneho, regionálneho a lokálneho významu, zaradené v štruktúre cyklotrás Slovenského cykloklubu. Ich účelom je poskytovať možnosti na vykonávanie voľno časových aktivít spájaných s cykloturistikou. Tieto cyklotrasy dopĺňajú hlavnú cyklistickú sieť, čím spoluvytvárajú komplexnú sieť kraja určenú pre cyklistickú dopravu. Infraštruktúra verejnej osobnej dopravy

Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vypustili body záväznej časti určujúce použitie konkrétneho druhu dopravných prostriedkov k prevádzkovaniu hromadnej prepravy osôb v aglomerácii Trenčína a Stredného Považia. Konkrétny územný priemet podmienok potrebných k prevádzkovaniu systému integrovanej dopravy vznikne na základe spracovania

náležitých dopravno-inžinierskych a prevádzkových štúdií – Plánu dopravnej obslužnosti FMO Trenčína a Stredného Považia.

2.13.9 Infraštruktúra hromadnej dopravy

Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vypustili body záväznej časti určujúce použitie konkrétneho druhu dopravných prostriedkov k prevádzkovaniu hromadnej prepravy osôb v aglomerácii Trenčína a Stredného Považia. Konkrétny územný priemet podmienok potrebných k prevádzkovaniu systému integrovanej dopravy vznikne na základe spracovania náležitých dopravno-inžinierskych a prevádzkových štúdií.

2.13.10 Dopravné súvislosti priemyselných parkov.

Širšie vzťahy lokalizácie priemyselných parkov vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre sú definované k európskej úrovni infraštruktúry a k prepojeniu s Českou republikou. Predmetom hodnotenia je funkčná úroveň dopravných sietí. Hlavná európska infraštruktúra je v krajinách prístupového procesu určená dopravnými sieťami multimodálnych koridorov. Ich hlavnou funkciou je zabezpečiť rýchle, kapacitné a bezpečné dopravné prepojenie medzi európskymi aglomeráciami a regiónmi. Doplnkové siete TEN-T zabezpečujú prepojenia medzi multimodálnymi koridormi a regiónmi ležiacimi mimo hlavných koridorov. Z tohto zorného uhla možno považovať všetky navrhované lokality priemyselných parkov ležiace v línii koridoru č. Va (Bratislava – Trenčín – Žilina – Košice – Užhorod) za veľmi výhodne umiestnené. Dopravný a polohový potenciál priemyselných parkov sa ešte zvyšuje u lokalít ležiacich v križovaní dopravných sietí koridoru č. Va. s doplnkovými sieťami TEN-T a s dopravnou infraštruktúrou cestnej a železničnej dopravy prepájajúcou Považie s aglomeráciami na Morave. V prvom rade ide o priestor medzi Belušou a Púchovom ale aj o priestory medzi Novou Dubnicou a Nemšovou, zároveň i okolie Trenčína a Nového Mesta nad Váhom. Vymenované priestory už v súčasnosti majú – a po dobudovaní všetkých plánovaných dopravných sietí a zariadení budú mať – výborný a kompletný prístup k dopravným sieťam európskej kvalitatívnej úrovne. Ide o diaľničnú sieť, modernizované železnice, trate a terminály kombinovanej dopravy, Vážskú vodnú cestu a regionálne letiská pre medzinárodnú dopravu.

Lokality priemyselných parkov na Hornej Nitre sa nachádzajú mimo trasy hlavných a vedľajších európskych dopravných sietí. V cestnej doprave je plánovaná výstavba rýchlostnej cesty R2 hranica SR/ČR – Drietoma – Trenčín – Prievidza – Žiar nad Hronom, ktorá zabezpečí kvalitátne a rýchle prepojenie Hornej Nitry na hlavné dopravné siete multimodálneho koridoru č. Va. Pre lokality parkov pozdĺž cesty I/64 na Hornej Nitre vyvstáva požiadavka efektívneho prepojenia ciest R2 (I/50) a I/64. Lokality parkov na Myjave a v Brezovej pod Bradlom sú na dopravné siete multimodálneho koridoru č. Va pripojené prostredníctvom regionálnych ciest a železničných tratí. Lokalita parku Dohňany sa nachádza v trase doplnkovej siete TINA.

Trvalá udržateľnosť rozvoja regiónov priamo korešponduje s aplikáciou princípov dopravnej obsluhy územia. Podľa KURS 2001 Trenčiansky kraj spolu s krajom Žilinským vytvárajú dopravno-gravitačný región Severozápadné Slovensko s hlavnou dopravnou a sídelnou osou v polohe údolia Váhu. Vysoký dopravný potenciál údolia Váhu sa premieta do vyššie uvedenej lokalizácie európskych dopravných sietí. Trvalá udržateľnosť dopravnej lokalizácie priemyselných parkov Trenčianskeho kraja je preto posudzovaná vo vzťahu k hlavnej

dopravnej a sídelnej osi Severozápadného Slovenska, zabezpečujúcej maximum objemu prepravnej práce v území regiónu. Hodnotenú sú chýbajúce prvky dopravnej siete spájajúce okrajové priestory regiónu s hlavným dopravným a sídelným koridorom.

K trvalej udržateľnosti rozvoja Hornej Nitry a navrhovaných parkov by prospeli – okrem predpokladaných stavieb R2 a I/64 – dve kvalitné cestné prepojenia, a to Prievidza – Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice a prepojenie ciest R2 a I/64. Prínos kvalitnej komunikácie medzi Nitrianskym Pravnom a Turčianskymi Teplicami bude spočívať v akceptovateľnej dosažiteľnosti rýchlostnej cesty R 3 Martin – Turčianske Teplice a jej prostredníctvom i hlavného dopravného a sídelného koridoru v priestore Horného Považia. Funkcia kvalitného a vhodne umiestneného prepojenia ciest R2 a I/64 spočíva v lepšom sprístupnení osídlenia pozdĺž cesty I/64 s rýchlostnou cestou R2 a jej prostredníctvom, v západnom smere, s Trenčinom a hlavným dopravným a sídelným koridorom Stredného Považia. Skvalitnenie ciest medzi Myjavou a Novým Mestom nad Váhom, Brezovou pod Bradlom a Piešťanmi prispeje k zlepšeniu dostupnosti miest a priemyselných parkov k hlavnému sídelnému a dopravnému koridoru.

V nasledujúcich tabuľkách sú orientačne vyhodnotenú chýbajúce kvalitné dopravné prepojenia, ktorých realizácia by prispela k zefektívneniu dopravnej obsluhy územia a priemyselných parkov v súvislostiach dopravno-gravitačného regiónu Severozápadné Slovensko.

Tab. 227 Priemyselné parky celoštátneho významu – nároky na TUR regiónu Severozápadné Slovensko (SZS).

Č. PP	Okres	Názov priemyselného parku	Nároky na skvalitnenie doprav. infraštruktúry
2.	Ilava	Kolačín	Hlavný koridor – bez nárokov
3.	Nové Mesto n/Váhom	Dolné pole	Hlavný koridor – bez nárokov
4.	Nové Mesto n/Váhom	Stará Turá – Chyrana Prema	Myjava-Nové Mesto nad Váhom
5.	Nové Mesto n/Váhom	Myjava - Javorinská	Myjava-Nové Mesto nad Váhom
6.	Prievidza	Agropark	Prievidza-Nit.Pravno-Tur.Teplice
7.	Prievidza	Banická kolónia	Prievidza-Nit.Pravno-Tur.Teplice
8.	Púchov	Predsíhoť	Hlavný koridor – bez nárokov
9.	Trenčín	Belá	Hlavný koridor – bez nárokov
10.	Trenčín	Bratislavská ul.	Hlavný koridor – bez nárokov
11.	Trenčín	Bratislavská ulica II	Hlavný koridor – bez nárokov

Poznámka: V Zmenách a doplnkoch č. 2 bolav vypustená lokalita č. 1 Bánovce nad Bebravou – Horné Ozorovce

Tab. 228 Priemyselné parky regionálneho významu – nároky na TUR regiónu SZS

Č. PP	Okres	Názov priemyselného parku	Nároky na skvalitnenie doprav. infraštruktúry
1	Bánovce n/Bebravou	Bánovce n/Bebravou - Biskupice	Prievidza-Nit.Pravno-Tur.Teplice
2	Bánovce n/Bebravou	Rybany - Dolné Sedlište	Prepojenie R2 a I/64
3	Ilava	Slávnica - Farské	Hlavný koridor – bez nárokov

Č. PP	Okres	Názov priemyselného parku	Nároky na skvalitnenie doprav. infraštruktúry
4	Ilava	Ladce - Medzi cementárňou a kameňolomom	Hlavný koridor – bez nárokov
5	Myjava	Brezová pod Bradlom - Davčové	Brezová-Piešťany
6	Nové Mesto n/V	Nové Mesto n/Váhom - Milex	Hlavný koridor – bez nárokov
7	Nové Mesto n/V	Lúka - Konopnica	Hlavný koridor – bez nárokov
8	Nové Mesto n/V	Nová Ves nad Váhom - Pažiť	Hlavný koridor – bez nárokov
9	Partizánske	Partizánske - Podlužie	Prepojenie R2 a I/64
10	Partizánske	Malé Kršteňany - Lúky, kameňolom Veľký vrch	Prepojenie R2 a I/64
11	Považská Bystrica	Považská Teplá	Hlavný koridor – bez nárokov
12	Prievidza	Prievidza - Areál SAD	Prievidza-Nit.Pravno-Tur.Teplíce
13	Prievidza	Sebedražie - Baňa Cígeľ	Prievidza-Nit.Pravno-Tur.Teplíce
14	Prievidza	Bystričany - Lipovec, Záhumenie	Prepojenie R2 a I/64
15	Prievidza	Nitrianske Pravno - Dolný lán, Za železnicou	Prievidza-Nit.Pravno-Tur.Teplíce
16	Púchov	Podbrezie	Hlavný priestor – bez nárokov
17	Púchov	Dohňany - Horné prúdy	Doplňková sieť TINA-bez nárokov
18	Trenčín	Nemšová - Predná Sihoť	Hlavný koridor – bez nárokov
19	Trenčín	trenčianska Teplá - Sina osada	Hlavný koridor – bez nárokov
20	Trenčín	Nemšová - Niva	Hlavný koridor – bez nárokov

Problematika konkrétneho prístupu z jednotlivých lokalít plánovaných priemyselných parkov na nadradenú dopravnú infraštruktúru je hodnotená voči kvalitatívnej úrovni dopravných sietí a zariadení. Ako nadradená dopravná infraštruktúra sú uvažované diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. triedy, železnice I. kategórie medzinárodného významu, železnice II. kategórie, terminály kombinovanej dopravy, vodné cesty, strategické letiská a letiská hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu. Nad rámec nadradenej dopravnej infraštruktúry sú hodnotené i železnice III. a IV. kategórie, nakoľko vo vzťahu k produkcii priemyselných parkov majú svoj nezanedbateľný, prepravný-prevádzkový význam. Kvalitatívna úroveň dopravných sietí a dopravných zariadení je v hlavných rysoch daná parametrami prevádzkových rýchlostí a objemových kapacít, parametrami logistickej podpory a bezpečnosti premávky. Orientačne sú hodnotené najlepšie možnosti prístupu na dopravné siete na úrovni mierky 1:50000. Detailné dopravné napojenia priemyselných parkov na dopravnú infraštruktúru budú predmetom jednotlivých projektov priemyselných parkov.

V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené údaje charakterizujúce dopravný prístup z lokalít priemyselných parkov k nadradenej dopravnej infraštruktúre.

Tab. 229 Priemyselné parky celoštátneho významu – dostupnosť k dopravnej infraštruktúre

Č. PP	Názov priemyselného parku	K.ú.	Cestná doprava, [km]						Železničná doprava, [km]			Kombinovaná doprava, terminál kombi dopravy [km]		Vodná doprava, [km]		Letecká doprava, letisko [km]	
			Súčasný stav			Plánovaný stav			Súčasný aj plánovaný stav					Súčasný stav	Plán. stav	Súčasný aj plán. stav	
			D	R	I. tr	D	R	I. tr.	I.kat.	II.kat.	III. a IV. kat.	Súčasný stav	Plán. stav			Strateg. letisko	Hlavné letisko
2	Kolačín	Dubnica nad Váhom	D1 Nemšová-1	-	I/61-priame pripojenie	D1 Nemšová-1	-	I/61-priame pripojenie	Dubnica n/V-3	-	-	Žilina-64	Žilina-68	Dunaj Bratislava-136	Váh Trenčín-12	Bratislava-135	Piešťany-54, Žilina-53
3.	Javorinská	Myjava	Nové M/V-29	-	I/57-24	Nové M/V-29	-	I/57-24	Nové M/V-28	-	Myjava-2	Bratislava-91, Žilina-127	Bratislava-91, Žilina-131	Dunaj Bratislava-91	Váh Nové M/V-28	Bratislava-93	Piešťany-40
4.	Predná zóna	Stará Turá	D1Nové Mesto n.V.-16	-	I/54Nové Mesto n.V.-11	D1Nové Mesto n.V.-16	-	I/54Nové Mesto n.V.-11	Nové Mesto n.V.-17	-	Stará Turá-2	Bratislava-116, Žilina-114	Bratislava-116 Žilina-118	Dunaj Bratislava-116	Váh Nové Mesto n.V.-17	Bratislava-114	Piešťany-34
5	Dolné pole	Nové Mesto n/ Váhom	D1 Nové M/V-5	-	I/61-možné mimoúrovňové pripojenie cez železničnú trať	D1 Nové M/V-5	-	I/61-možné mimoúrovňové pripojenie cez železničnú trať	Nové M/V-1	-	-	Žilina-102, Nové Zámky-103, Bratislava-98	Žilina-106, Nové Zámky-103, Bratislava-98	Dunaj Bratislava-98	Váh Nové M/V-3	Bratislava-97	Piešťany-16
6	Agropark	Prievidza Opatovce Koš Sebedražie Lehota pod Vtáčnikom Nováky	D1 Chocholná-56	R1 Nitra-72	I/50 a I/64-priame pripojenie	D1 Chocholná-56	R2 Nováky-1	I/64-priame pripojenie	Trenčín-56	-	Nováky-1	Žilina- 74, Nové Zámky-105	Zvolen-69, Žilina- 78, Nové Zámky-105,	Dunaj Bratislava-143	Váh Trenčín-56	Bratislava-142	Sliač-73, Piešťany-74, Žilina-86
7	Banická kolónia	Handlová	D1Chocholná-81	R1Šáš. Podhradie-24	I/50-3	-	R2Handlová-1	I/50-3	Trenčín-80	Žiar n.H.-22	Handlová-4	Žilina-83	Zvolen-44	Dunaj Bratislava-178 Komárno-169	Váh Trenčín-80	Bratislava-176	Sliač-49
8	Predsíhoť	Beluša	D1Beluša-3	-	I/61-3, I/49-priame pripojenie	D1Beluša-3	R6Beluša-1	I/61-3, I/49-priame pripojenie	Púchov-3	-	-	Žilina-44	Žilina-48	Dunaj Bratislava-159	Váh Púchov-6	Bratislava-157	Žilina-32
9	Belá	Trenčín	D1 Trenčín-6 D1 Chocholná-9	-	I/50-3	D1 Trenčín-6 D1 Chocholná9	R2 Tr. Turná-3	-	Trenčín-3	-	-	Žilina-80	Žilina-84	Dunaj Bratislava-124	Váh Trenčín-4	Bratislava-123	Piešťany-43, Žilina-68

Č. PP	Názov priemyselného parku	K.ú.	Cestná doprava, [km]						Železničná doprava, [km]			Kombinovaná doprava, terminál kombi dopravy [km]		Vodná doprava, [km]		Letecká doprava, letisko [km]	
			Súčasný stav			Plánovaný stav			Súčasný aj plánovaný stav			Súčasný stav	Plán. stav	Súčasný stav	Plán. stav	Súčasný aj plán. stav	
			D	R	I. tr	D	R	I. tr	I.kat.	II.kat.	III. a IV. kat.					Strateg. letisko	Hlavné letisko
10	Bratislavská ul.	Trenčín	D1Trenčín-4	-	I/61-1	D1Trenčín-4	R2Trenčín-7		Trenčín-3	-	-	Žilina-74	Žilina-74	Dunaj Bratislava-124	Váh Trenčín-3	Bratislava-122	Žilina-74
11	Bratislavská ulica II	Trenčín	D1 Trenčín-4	-	I/61-priame pripojenie	D1 Trenčín-4	R2 Trenčín-7	I/61-priame pripojenie	Zlatovce-1	-	-	Žilina-74	Žilina-74	Dunaj Bratislava-124	Váh Trenčín-3	Bratislava-122	Piešťany-38, Žilina-74

Poznámka: V Zmenách a doplnkoch č. 2 bolav vypustená lokalita č. 1 Bánovce nad Bebravou – Horné Ozorovce

Tab. 230 Priemyselné parky regionálneho významu – dostupnosť k dopravnej infraštruktúre

Č. PP	Názov priemyselného parku	K.ú.	Cestná doprava, [km]						Železničná doprava, [km]			Kombinovaná doprava, terminál kombi dopravy [km]		Vodná doprava, [km]		Letecká doprava, letisko [km]	
			Súčasný stav			Plánovaný stav			Súčasný aj plánovaný stav			Súčasný stav	Plán. stav	Súčasný stav	Plán. stav	Súčasný aj plán. stav	
			D	R	I. tr	D	R	I. tr	I.kat.	II.kat.	III. a IV. kat.					Strateg. letisko	Hlavné letisko
1	Biskupice Kráčiny Priehradné	Bánovce nad Bebravou -	D1 Chocholná-30	R1 Nitra-53	I/50-priame pripojenie	D1 Chocholná-30	R2 Dolné Naštice-1	I/50-priame pripojenie	Trenčín-30	-	Bánovce-2	Nové Zámky-99, Žilina-100	Nové Zámky-99, Zvolen-99, Žilina-104	Dunaj Bratislava-126	Váh Trenčín-30	Bratislava-120	Piešťany-57, Žilina-86, Sliač-100
2	Dolné Sedlište	Rybany	D1 Chocholná-35	R1 Nitra-51	I/50-5	D1 Chocholná-35	R2 Dolné Naštice-3	I/50-5	Trenčín-35		Rybany-1	Nové Zámky-90, Žilina-103	Nové Zámky-90, Zvolen-92, Žilina-107	Dunaj Bratislava-121	Váh Trenčín-36	Bratislava-120	Piešťany-52, Žilina-92, Sliač-96
3	Medzi cementárňou a kameňolomom	Ladce	D1 Ladce-3	-	I/61-priame pripojenie	D1 Ladce-3	-	I/61-priame pripojenie	Ladce-2	-	-	Žilina-49	Žilina-53	Dunaj Bratislava-151	Váh Púchov-12	Bratislava-151	Žilina-37
4	Farské	Slávnica	D1Ilava-6	-	I/61-7	D1Ilava-6	I/61-7	-	Ilava-6	-	-	Žilina-60	Žilina-64	Dunaj Bratislava-146	Váh Púchov-17	Bratislava-144	Žilina-48
5	Davčové	Brezová pod Bradlom	Piešťany-29, Nové M/V-43	-	I/51-9, I/61-31, I/57-39	Piešťany-29, Nové M/V-43	-	I/51-9, I/61-31, I/57-39	Piešťany-31	-	Brezová pod Bradlom-2	Bratislava-77, Nové Zámky-111	Bratislava-77, Nové Zámky-111	Dunaj Bratislava-77	Piešťany-34	Bratislava-78	Piešťany-33
6	Milex	Nové Mesto n/ Váhom	D1 Nové M/V-5	-	I/61-priame pripojenie	D1 Nové M/V-5	-	I/61-priame pripojenie	Nové M/V-1	-	-	Žilina-102, Nové Zámky-103,	Žilina-106, Nové Zámky-103,	Dunaj Bratislava-98	Váh Nové M/V-3	Bratislava-97	Piešťany-16

Č. PP	Názov priemyselného parku	K.ú.	Cestná doprava, [km]						Železničná doprava, [km]			Kombinovaná doprava, terminál kombi dopravy [km]		Vodná doprava, [km]		Letecká doprava, letisko [km]	
			Súčasný stav			Plánovaný stav			Súčasný aj plánovaný stav					Súčasný stav	Plán. stav	Súčasný aj plán. stav	
			D	R	I. tr	D	R	I. tr.	I.kat.	II.kat.	III. a IV. kat.	Súčasný stav	Plán. stav			Strateg. letisko	Hlavné letisko
												Bratislava-98	Bratislava-98				
7	Konopnica	Lúka	D1 Horná Streda-1	-	I/61-1	D1 Horná Streda-1	-	I/61-1	Horná Streda-1	-	-	Žilina-113, Nové Zámky-92, Bratislava-87	Žilina-117, Nové Zámky-92, Bratislava-87	Dunaj Bratislava-87	Piešťany-9	Bratislava-86	Piešťany-5
8	Pažiť	Nová Ves nad Váhom	D1 Nové M/V-5	-	I/61-7	D1 Nové M/V-5	-	I/61-7	Nové M/V-8	-	-	Žilina-101, Nové Zámky-105, Bratislava-104	Žilina-105, Nové Zámky-105, Bratislava-104	Dunaj Bratislava-104	Váh Nové M/V-5	Bratislava-104	Piešťany-25
9	Lúky, kameňolom Veľký vrch	Malé Kršteňany	D1 Chocholná-52	R1 Nitra-55	I/64-2	D1 Chocholná-	R2 Hradište-14	I/64-2	Trenčín-52	-	Veľké Uherce-2	Žilina- 89, Nové Zámky-90	Zvolen-75, Žilina- 93, Nové Zámky-90,	Dunaj Bratislava-128	Váh Trenčín-52	Bratislava-127	Sliač-80, Piešťany-59, Žilina-100
10	Podlužie	Partizánske	D1Chocholná-50	R1Nitra-49	I/64-priame pripojenie	-	R2Hradište-9	I/64-priame pripojenie	Trenčín-50	-	Partizánske-1	Žilina-95, Nové Zámky-93	Zvolen-80	Dunaj Bratislava-135	Váh Trenčín-50	Bratislava-133	Sliač-85
11	Považská Teplá	Považská Bystrica	D1 Ladce-21	-	I/61-priame napojenie	D1 Vrtižer-2	R6-Beluša-15	I/61-priame napojenie	Považská Teplá-1	-	-	Žilina-28	Žilina-32	Dunaj Bratislava-172	Váh Považská Bystrica-3	Bratislava-171	Žilina-16
12	Areál SAD	Prievidza	D1 Chocholná-64	R1 Nitra-77	I/50 a I/64-priame napojenie	D1 Liet. Lúčka-60	R2 Prievidza-1	I/64-priame napojenie	Trenčín-64	-	Prievidza-1	Žilina- 66	Zvolen-61, Žilina- 70	Dunaj Bratislava-151	Váh Trenčín-64, Váh Žilina-66	Bratislava-150	Sliač-66, Piešťany-82, Žilina-78
13	Baňa Cígeľ	Sebedražie	D1 Chocholná-61	R1 Nitra-75	I/50 a I/64-priame napojenie	D1 Chocholná-61, D1 Liet. Lúčka-63	R2 Sebedražie-1	-	Trenčín-61	-	Prievidza-4	Žilina- 69	Zvolen-64, Žilina- 73	Dunaj Bratislava-148	Váh Trenčín-61, Váh Žilina-69	Bratislava-147	Sliač-69, Piešťany-79, Žilina-81
14	Lipovec, Záhumenie	Bystričany	D1 Chocholná-60	R1 Nitra-63	I/64-priame pripojenie	D1 Chocholná-60	R2 Nováky-7	I/64-priame pripojenie	Trenčín-59	-	Chalmová-2	Žilina- 81, Nové Zámky-97	Zvolen-76, Žilina- 85, Nové Zámky-97	Dunaj Bratislava-136	Váh Trenčín-59	Bratislava-135	Sliač-80, Piešťany-68, Žilina-92

Č. PP	Názov priemyselného parku	K.ú.	Cestná doprava, [km]						Železničná doprava, [km]			Kombinovaná doprava, terminál kombi dopravy [km]		Vodná doprava, [km]		Letecká doprava, letisko [km]	
			Súčasný stav			Plánovaný stav			Súčasný aj plánovaný stav					Súčasný stav	Plán. stav	Súčasný aj plán. stav	
			D	R	I. tr	D	R	I. tr.	I.kat.	II.kat.	III. a IV. kat.	Súčasný stav	Plán. stav			Strateg. letisko	Hlavné letisko
15	Dolný lán, Za železnicou	Nitrianske Pravno	D1 Chocholná-76	R1 Nitra-90	I/64- priame napojenie	D1 Liet. Lúčka-47	R2 Prievidza-13	I/64- priame napojenie	Žilina-54, Trenčín-76	-	Pravenec-1	Žilina- 54	Žilina- 58, Zvolen-74	Dunaj Bratislava-163	Váh Trenčín-76, Váh Žilina-58	Bratislava-162	Sliač-72, Piešťany-95, Žilina-107
16	Podbrezie	Beluša	D1 Ladce-5	-	I/49 a I/61- priame napojenie	D1 Beluša-1	R6 Beluša-1	I/49 a I/61- priame napojenie	Beluša-4	-	-	Žilina-	Žilina-	Dunaj Bratislava-157	Váh Púchov-3	Bratislava-156	Žilina-32
17	Horné prúdy	Dohňany	D1 Ladce-16	-	I/49- priame napojenie	D1 Beluša-12	R6 Dohňany-3	I/49- priame napojenie	Dohňany-1	-	-	Žilina-52	Žilina-56	Dunaj Bratislava-164	Váh Púchov-5	Bratislava-163	Žilina-41
18	Sina osada	Trenčianska Teplá	D1 Nemšová-2	-	I/57-2	D1 Nemšová-2	-	I/57-2	Trenč. Teplá-1	-	-	Žilina-67	Žilina-71	Dunaj Bratislava-134	Váh Trenčín-5	Bratislava-132	Žilina-56, Piešťany-52
19	Predná Sihoť	Nemšová	D1Nemšová-1	-	I/61-2	D1Nemšová-2	I/61-2	-	Dubnica n.V.-6	-	-	Žilina-67	Žilina-71	Dunaj Bratislava-138	Váh Trenčín-12	Bratislava-136	Žilina-56, Piešťany-55
20	Niva	Nemšová -	D1 Nemšová-2	-	I/57- priame pripojenie	D1 Nemšová-2	-	I/57- priame pripojenie	Dubnica n.V.-6	-	Nemšová-1	Žilina-67	Žilina-71	Dunaj Bratislava-138	Váh Trenčín-12	Bratislava-136	Žilina-56, Piešťany-55

Vysvetlivky:

- *D – diaľnica, vzdialenosť od najbližšej diaľničnej križovatky v km*
- *R – rýchlostná cesta, vzdialenosť od najbližšej križovatky v km*
- *I.tr. – cesta I. triedy, vzdialenosť od najbližšej križovatky v km*
- *I.kat. – železničné trate I. kategórie medzinárodného významu, trate kombinovanej dopravy, vzdialenosť od najbližšej stanice po ceste v km*
- *II.kat. – železničné trate II. kategórie, plánované trate kombinovanej dopravy, vzdialenosť od najbližšej stanice po ceste v km po ceste v km*
- *III.kat. a IV.kat. – železničné trate regionálneho a lokálneho významu, vzdialenosť od najbližšej stanice po ceste v km*
- *terminál kombinovanej dopravy – vzdialenosť od najbližšieho terminálu po ceste v km*
- *vodná cesta prístav – vzdialenosť od najbližšieho prístavu po ceste v km*
- *strateg. letisko – letisko strategického významu (Bratislava a Košice), vzdialenosť od najbližšieho letiska po ceste v km*
- *hlavné letisko – letisko hlavnej siete (Bratislava, Košice, Poprad, Piešťany, Žilina, Sliač), vzdialenosť od najbližšieho letiska po ceste v km*

2.14 Vodné hospodárstvo

Pri riešení problematiky Vodného hospodárstva v rámci územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja boli rešpektované viaceré základné strategické materiály a s nimi súvisiace poklady. Medzi najhlavnejšie patria tieto:

- Vodný plán Slovenska, MŽP SR, (aktualizácia 2015),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky (MŽP SR 2015)
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR
- Plány rozvoja vodovodov a kanalizácií a koncepcné materiály jednotlivých vodárenských spoločností pôsobiach v Trenčianskom kraji
- Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015 (Uznesenie vlády SR č.117 z 15.2.2006),
- Generel ochrany a racionálneho využívania vôd II. vydanie (2002),

2.14.1 Odtokové pomery

Trenčianskym krajom pretekajú významné rieky Slovenska: Váh, Nitra a Myjava, ktorá je súčasťou povodia Moravy. Záujmové územie je tvorené časťou čiastkového povodia rieky Váh: 4-21-07 (čiastočne), 4-21-08, 4-21-09 a 4-21-10 (jeho malou časťou), čiastkovým povodím Nitry od prameňa (4-21-11) a čiastkovým povodím Myjavy od prameňa (4-13-03).

Medzi významné prítoky Váhu na území Trenčianskeho kraja patrí: Papradnianka, Domanižanka, Biela Voda, Maríkovský potok, Pružinka, Klanečnica, Vlára, Teplička, Súčianka, Bošáčka a Jablonka. Spracovanie odtokových pomerov bude preto po jednotlivých čiastkových povodiach. Významnými prítokmi Nitry sú: Handlovka Nitrica a Bebrava.

Tab. 231 Sumárne hydrologické údaje

Hydrologické poradie Tok - profil	Plocha povodia F [km ²]	Dĺžka povodia L [km]	Súčiniteľ L/F ²	Prietoky [m ³ .s ⁻¹]			
				Q _a	Q _{355d}	Q _{364d}	Q ₁₀₀
Povodie Váhu							
4-21-07-063 Papradnianka – ústie	79,33	21,95	0,16	1,120	0,100	0,058	85
4-21-07-061 Domanižanka – ústie	101,39	19,40	0,27	1,490	0,646	0,476	70
4-21-07-074 Maríkovský pot. – ústie	102,41	21,60	0,22	1,370	0,156	0,089	220
4-21-07-094 Biela Voda – ústie	172,70	24,75	0,28	2,110	0,236	0,137	190
4-21-07-116 Pružinka – ústie	140,00	19,20	0,38	1,770	0,779	0,585	82

Hydrologické poradie Tok - profil	Plocha povodia F [km ²]	Dĺžka povodia L [km]	Súčiniteľ L/F ²	Prietoky [m ³ .s ⁻¹]			
				Q _a	Q _{355d}	Q _{364d}	Q ₁₀₀
4-21-07-079 Vlára – ústie	372,00	42,50	0,21	3,350	0,402	0,251	370
4-21-07-109 Teplička – ústie	97,00	25,10	0,15	1,172	0,169	0,091	70
4-21-07-090 Súčianka – ústie	39,00	20,20	0,17	0,570	0,068	0,040	125
4-21-09-002 Váh – Trenčín	9267,00	237,20	0,16	144,00	33,12	28,22	2220
4-21-09-010 Drietomica – ústie	116,00	18,80	0,33	1,046	0,127	0,078	130
4-21-09-038 Bošáčka – ústie	178,00	26,90	0,25	1,445	0,177	0,102	170
4-21-09-081 Klanečnica – ústie	145,00	25,70	0,22	1,025	0,126	0,074	145
4-21-09 Jablonka – PO Čachtice	163,00	33,00	0,15	0,860	0,106	0,060	60
Povodie Nitry							
4-21-11-035 Nitra – po Handlovku	262,00	32,0	0,26	3,028	0,439	0,378	110
4-21-11-056 Handlovka – ústie	176,00	32,0	0,17	1,979	0,366	0,239	110
4-21-11-083 Nitra – po Nitricu	782,00	57,0	0,24	7,290	1,400	0,911	200
4-21-11-113 Nitrica - ústie	319,00	51,4	0,12	2,720	0,408	0,320	110
4-21-11-128 Nitra – po Bebravu	1255,00	71,5	0,25	10,550	1,921	1,320	265
4-21-11-113 Bebrava - ústie	631,00	47,2	0,28	3,730	0,821	0,559	125
Povodie Myjavy							
4-13-03-005 Myjava - Myjava	32,82	Neuvádza sa	Neuvádza sa	0,320	0,026	0,018	30
4-13-03-025 Myjava -Jablonica	238,45	Neuvádza sa	Neuvádza sa	1,340	0,216	0,119	73

Tab. 232 Charakteristika vývoja vodnosti

Hydrologické poradie Tok – profil	Plocha povodia F [km ²]	Povodňový prietok Q ₁₀₀ [m ³ .s ⁻¹]	Špecifický odtok q _a [l.s ⁻¹ .km ²]	Dlhodobý priemerný prietok Q _a [m ³ .s ⁻¹]	Priemerný prietok Q _{355d} [m ³ .s ⁻¹]	Koeficient K = Q _{355d} / Q _a
Povodie Váhu						
4-21-07-063 Papradsianka – ústie	79,33	85,00	13,89	1,12	0,100	0,098
4-21-07-	100,70	70,00	14,70	1,48	0,644	0,435

Hydrologické poradie Tok – profil	Plocha povodia F [km ²]	Povodňový prietok Q ₁₀₀ [m ³ .s ⁻¹]	Špecifický odtok q _a [l.s ⁻¹ .km ²]	Dlhodobý priemerný prietok Q _a [m ³ .s ⁻¹]	Priemerný prietok Q _{355d} [m ³ .s ⁻¹]	Koeficient K = Q _{355d} / Q _a
Domanižanka – Pov.Bystrica						
4-21-07- Váh - Púchov	7 912,60	2 360,00	16,70	131,80	31,630	0,240
4-21-07-094 Biela Voda – Púchov	172,57	190,00	12,20	2,11	0,236	0,112
4-21-07-116 Pružinka – ústie	140,00	82,00	12,70	1,77	0,779	0,440
4-21-07-079 Vlára – ústie	372,00	370,00	9,00	3,35	0,402	0,120
4-21-07-109 Teplička – ústie	98,00	70,00	12,00	1,17	0,169	0,144
4-21-07-090 Súčianka – ústie	69,00	125,00	8,30	0,57	0,068	0,119
4-21-09-002 Váh – Trenčín	9 267,00	2 220,00	15,50	144,00	33,120	0,230
4-21-09-010 Drietomica – ústie	116,00	130,00	9,00	1,05	0,127	0,120
4-21-09-038 Bošáčka – ústie	183,00	170,00	7,90	1,45	0,177	0,122
4-21-09-081 Klanečnica – ústie	140,00	145,00	7,30	1,03	0,126	0,122
4-21-09 Jablonka – PO Čachtice	163,00	60,00	5,30	0,86	0,106	0,123
Povodie Nitry						
4-21-11-001 Nitra - Práznovce	1889,66	345	7,56	14,280	2,800	0,196
4-21-11-035 Nitra - Opatovce	253,75	110	11,67	2,960	0,423	0,143
4-21-11-038 Handlovka - Handlová	39,58	55	14,73	0,583	0,105	0,180
4-21-11-051 Handlovka - Prievidza	132,15	95	10,31	1,363	0,249	0,183
4-21-11-064 Nitra - Nováky	489,78	165	10,79	5,285	0,893	0,169
4-21-11-113 Nitrica - V. Bielice	314,12	110	8,56	2,690	0,398	0,148
4-21-11-114 Nitra – pod Nitricou	1100,73	240	9,09	10,010	1,851	0,185
4-21-11-132 Bebrava – Krásna Ves	63,19	50	9,21	0,582	0,084	0,144
4-21-11-193 Bebrava – ústie	634,24	125	5,88	3,730	0,821	0,220
4-21-11-017 Nitra – Nitrianska Streda	2092,87	370	7,33	15,330	2,943	0,192

Hydrologické poradie Tok – profil	Plocha povodia F [km ²]	Povodňový prietok Q ₁₀₀ [m ³ .s ⁻¹]	Špecifický odtok q _a [l.s ⁻¹ .km ²]	Dlhodobý priemerný prietok Q _a [m ³ .s ⁻¹]	Priemerný prietok Q _{355d} [m ³ .s ⁻¹]	Koeficient K = Q _{355d} /Q _a
Povodie Myjavy						
4-13-03-005 Myjava - Myjava	67,36	43	7,43	0,50	0,061	0,122
4-13-03-025 Myjava -Jablonica	238,43	73	5,62	1,34	0,126	0,161

2.14.1.1 Úpravy odtokových pomerov

Úprava odtokových pomerov je súhrn opatrení, ktorými sa má dosiahnuť ich optimálny stav za daných prírodných a spoločensko – hospodárskych podmienok. Hlavné z týchto opatrení sú:

- ochrana pred povodňami,
- regulovanie odtoku technickými zariadeniami,
- odvádzanie vnútorných vôd,
- regulovanie odtoku biotechnickými a agrotechnickými zásahmi.

Ochrana pred povodňami – úpravy tokov

Ochrana pred povodňami je jedným z účelov úprav tokov v širšom zmysle, do ktorých sa zahrňuje i budovanie ochranných hrádzí tokov. Ochranu možno zabezpečiť:

- samotnými úpravami tokov,
- budovaním ochranných hrádzí
- kombináciou predchádzajúcich dvoch opatrení,
- regulovanie odtoku biotechnickými a agrotechnickými zásahmi, predovšetkým budovaním suchých nádrží – poldrov.

Súčasný stav

Povodie Váh

Úpravy rieky Váh vychádzajú z potreby ochrániť mestá, závody, komunikácie a priľahlé pozemky pred vybrežovaním veľkých vôd a zabezpečenia stability koryta. Ochrana územia pred povodňami bola komplexne riešená v rámci výstavby vodných diel na rieke Váh. Na území Trenčianskeho kraja preteká v dĺžke asi 55 km a je upravená: v úseku po Považskú Bystricu (od Hričova) – preložku Váhu si vyžiadalo situovanie derivačného kanála do koryta Váhu. Úprava pozostáva z úpravy vlastného koryta Váhu pre prietok $Q = 2\,500 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a ochrannej hrádze kanála pre $Q = 3\,800 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Svahy sú opevnené na konkávných brehoch proti odomieľaniu. v rámci výstavby vodného diela Nosice je koryto Váhu v úseku od priehradného múra po cestný most v Púchove upravené na prietok $Q = 2\,870 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a obojstranne, neskôr jednostranne opevnené. Pod haťou Dolné Kočkovce až po vodné dielo Drahovce (Síňavu) je koryto upravené a všetky konkávne brehy sú opevnené. Prevedie $1\,000$ až $1\,200 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, vyššie prietoky sa vylievajú – hladina pri prietoku $Q_{100} = 2\,440 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (profil hať D. Kočkovce), $Q_{100} = 2\,500 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ resp. (profil v Trenčíne) je v priemere 1,0 m nad úrovňou okolitého terénu. Na zamedzenie záplav sú v úseku Dolné Kočkovce – Trenčianske Biskupice na pravom brehu Váhu

inundačné hrádze. v rámci výstavby diaľnice v úseku Skalka – Nemšová sú zrealizované dve preložky konkáv vyvolané vedením trasy diaľnice. Prakticky všetky konkávne brehy zvyšného úseku toku Váhu sú opevnené a vybudované ochranné hrádze.

Biela Voda

Je pravostranný prítok Váhu. Má dĺžku 24,75 km. Celé jej povodie leží v chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky. Má realizovanú sústavnú úpravu v 6 úsekoch s úhrnnou dĺžkou 11,8 km.

Maríkovský potok

Je tiež pravostranným prítokom. Sústavnú korytovú úpravu má iba v úseku od zaústenia do VN Nosice po most v Udiči v dĺžke 0,740 km, ostané úseky s vegetačnou úpravou a súvislé hrádzky, prahy, stupne, pomiestne opevnenie.

Domanížanka

je ľavostranným prítokom Váhu s celkovou dĺžkou 19,5 km. Má vybudovanú sústavnú korytovú úpravu v úhrnnej dĺžke 6,99 km.

Jablonka

Je pravostranný prítok Biskupického kanála (rkm Váhu asi 128,9) s celkovou dĺžkou 33 km. Úsek v km 0,0 – 9,939 tvorí umelý Čachtický kanál, od km 9,939 začína koryto Jablonka, ktoré je upravené v úhrnnej dĺžke 2,7 km.

Drietomica

Je pravostranný prítok Váhu s celkovou dĺžkou toku 18,8 km, z toho v SR 12,5 km. Koryto má upravené v dĺžke 4,6 km, zvyšok toku je neupravený.

Vlára

Je pravostranný prítok Váhu. Má dĺžku toku 42,5 km, z toho v SR 10,9 km. Je upravená vo dvoch úsekoch v sumárnej dĺžke 3,14 km. v ďalšom úseku až po štátne hranice je neupravená.

Teplička

Je ľavostranným prítok Váhu celkovej dĺžky 25,1 km. Koryto má upravené v úhrnnej dĺžke 11,835 km s 8 prevýšenými drevenými a 7 dnovými prahmi za účelom dnovej stabilizácie. v ďalšom úseku – v km 14,527 je VN Trenčianske Teplice.

Bošáčka

Je pravostranným prítokom Váhu s celkovou dĺžkou toku 26,9 km, z toho na území SR 16,8 km. Je upravená v úhrnnej dĺžke 6,41 km. v km 2,734 je vybudovaná prepážka o výške asi 3,8 m a vytvára nádrž v úseku km 2,734 – 2,890.

Klanečnica

Je pravostranný prítok Biskupského kanála. Má celkovú dĺžku 25,7 km, z toho na území SR 16,5 km. v km 0,0 - 0,036 má vybudovaný betónový oblúkový sklz, ktorým tok vyúsťuje do kanála VE Nové Mesto.

Povodie Nitra

Rieka Nitra preteká územím kraja od prameňa v okrese Prievidza až po obec Bošany v dĺžke 71km. Jej najvýznamnejšími prítokmi sú tu: Handlovka, Nitrica a Bebrava, ktorá sa do nej vlieva tesne pred hranicou kraja. Rieka Nitra je upravená až po Nováky (úsek Nové Zámky - Nováky). v Novákoch boli v rámci úpravy vybudované 2 klapkové hate, v Bošanoch je klapková hať.

Bebrava

je upravená v 21 úsekoch s úhrnnou dĺžkou 18,57 km, čo je 38,4% celkovej dĺžky rieky(50km). Ohradzovaná je v úhrnnej dĺžke 10,7(9,2) km, rámci úprav boli vybudované 2 klapkové hate, 3 stupne a 2 sklzy.

Nitrica

bola upravená v 17 úsekoch s úhrnnou dĺžkou 24,94 km, čo predstavuje 46,3 % jej celkovej dĺžky (53,8 km). Hrádze sú vybudované v úhrnnej dĺžke 2,77(1,48) km. v rámci úprav boli vybudované:

priehrada Nitrianske Rudno, 3 hate (1pevná), 10 stupňov a 12 sklzov.

Handlovka

je upravená v 16 úsekoch s celkovou dĺžkou 14,36 (14,08) km, čo reprezentuje 43,5 % celkovej dĺžky tohto toku. Vo výustnej časti je obojstranne ohradzovaná v dĺžke 0,69 km. Neupravená je v rkm 8,00 – 14,50 a 19,31 – 23,58. Prvý úsek tvorí chránené územie POOP (kategória C) s názvom „Alúvium Handlovky“ a úprava rieky tu nie je žiadúca. Druhý úsek leží medzi Ráztočnom a Handlovou.

Čiastkové povodie Myjavy

Rieka Myjava je súčasťou povodia Moravy. Riešeným územím preteká v dĺžke asi 22 km. Koryto rieky je upravené iba v intravilánoch obcí Turá Lúka (rkm 62,0 – 62,7), Myjava (rkm 74,0 – 75,0 a rkm 75,396 – 75,524) v úhrnnej dĺžke 1,828 km.

Návrh ochrany pred povodňami

Na ochranu proti povodňam sú v návrhu zahrnuté ďalšie potrebné úpravy tokov, vrátane ich ohradzovania, resp. budovania poldrov.

V povodí Váhu – návrhy, ktoré majú vypracovanú realizačnú projektovú dokumentáciu:

- Trenčiansky región – protipovodňová ochrana intravilánov, polder Soblahov 1 – Navrhuje sa realizovať polder, využije sa široké údolie Hukovho potoka pod železničnou traťou Trenčín – Bánovce nad Bebravou, kde veľkosť údolia vytvára možnosť zabezpečiť dostatočný objem na transformáciu povodní.
- Trenčiansky región – protipovodňová ochrana intravilánov, polder Trenčín 1 – Cieľom je realizovať suchú nádrž – polder na Soblahovskom potoku v lokalite cca 1000 m pod obcou Soblahov, kde sa vytvorí retenčný priestor, ktorý sa bude plniť len počas povodňových prietokov.
- Ilava – úprava Podhradského potoka, (vydané je aj právoplatné stavebné povolenie), realizácia protipovodňovej úpravy Podhradského potoka v intraviláne a extraviláne mesta Ilava. Úprava sa týka úseku od zaústenia Podhradského potoka do Kočkovského

kanála (Vážskeho kanála) až po koniec plánovanej priemyselnej zóny v celkovej dĺžke cca 2,24 km.

- Košecké Podhradie – úprava Podhradského potoka (okres Ilava), Navrhovaná úprava sa nachádza v intraviláne obce Košecké Podhradie od rkm 9,786 (v dolnej časti obce neďaleko škôlky) po rkm 11,266 (nad poľnohospodárskym družstvom). Celková dĺžka navrhovanej úpravy je 1 480 m. Nová úprava bude dimenzovaná na prevedenie povodňového prietoku Q50 na Podhradskom potoku v rámci zabezpečenia protipovodňovej ochrany obce.
- Dohňany – úprava toku Biela Voda (*vydané je aj právoplatné stavebné povolenie*) okres Púchov. v predmetnom úseku vodného toku na ľavom brehu je plánovaná individuálna domová výstavba s prístupovou komunikáciou. Brehy toku Biela Voda nie sú opevnené súvislou úpravou, ale iba pomiestnym doplnením lomového kameňa na poškodených úsekoch. Počas zvýšených prietokov dochádza na konkávach ku vzniku a pokračovaniu brehovej erózie a zväčšovaniu nátrží, ktoré zasahujú na okolité pozemky. Úsek toku Hoštinský potok od štátnej cesty po zaústenie do toku Biela voda je neupravený. Dochádza tu k silnej erózii dna i brehov potoka. Začiatok úpravy toku Biela Voda je v rkm 4,982 a koniec v rkm 5,717. Celková dĺžka úpravy je 735 m. Upravuje sa Hoštinský potok od zaústenia do toku Biela Voda v dĺžke 46 m.
- Podolie – úprava Podolského potoka (okres Nové Mesto), nadmerné množstvo povrchových vôd z podhorskej časti tvorenej Trnavskou tabulou a Čachtickými Karpatmi, spôsobuje v zastavanej časti eróziu svahov a pri zvyšovaní prietokov aj vyliatie z koryta. Navrhovaná úprava toku zabezpečí bezpečné odvedenie povodňových prietokov v toku, čím eliminuje povodne v zastavanej časti a na poľnohospodárskej pôde. Celková dĺžka navrhovaných protipovodňových úprav toku je cca 1,026 km. v mieste plánovanej úpravy tok ohrozuje pri povodňových prietokoch jestvujúcu zástavbu s príľahlými pozemkami. Navrhovaná úprava začína v rkm 37,600 Dudváhu (premostenie) po rkm 37,740 (nad ústím s Podolským potokom) a od ústia Dudváhu s Podolským potokom po rkm 0,887 Podolského potoka (cestný most na Hlavnej ceste). Celková dĺžka navrhovanej úpravy je 1 026 m.

V povodí Nitry – návrhy, ktoré majú vypracovanú realizačnú projektovú dokumentáciu:

- Klátova Nová Ves – protipovodňová ochrana (okres Partizánske), návrh vodohospodárskeho riešenia protipovodňovej ochrany obce Klátova Nová Ves. Podľa nej je potrebné vybudovať štyri poldre: Polder Vyčoma I., Polder Vyčoma II., Polder Hradský potok II., Polder Chotenovský potok.
- Klátova Nová Ves – vybudovanie poldra na Hradskom potoku (okres Partizánske), (*Vydané je aj právoplatné stavebné povolenie*). v rokoch 1995 – 1997 bola realizovaná úprava toku Vyčoma v intraviláne obce Klátova Nová Ves v celkovej dĺžke 1 485 m. Vzhľadom na stiesnené pomery intravilánu obce bolo možné koryto toku upraviť len na $Q = 20 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, pričom $Q_{100} = 51 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Povodeň v roku 1999 preukázala, že úprava toku je nedostatočná – navrhuje sa polder na Hradskom potoku, ktorý je najväčším ľavostranným prítokom Vyčomy. Hlavným účelom stavby je ochrana intravilánu obce Klátova Nová Ves a jej miestnej časti Jánova Nová Ves. Realizačný projekt stavby rieši vybudovanie suchého poldra na Hradskom potoku v katastrálnom území obce Klátova Nová Ves.

Do grafickej časti ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja – výkres komplexný urbanistický návrh a technická infraštruktúra, boli premietnuté záplavové čiary Q_{100} z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika (M 1:10 000)

Podľa rozvojového programu investícií SVP š.p. na roky 2017 – 2020 sa pripravujú nasledovné opatrenia

- Čereňany - protipovodňové opatrenia
- Pruské - úprava toku Podhradský potok a Chmelinský potok
- Sverepec - úprava Sverepeckého potoka
- Horná Poruba - Úprava Porubského potoka
- Oslany - úprava oslianskeho potoka
- Bánovce nad Bebravou - Biskupice, Dolné Naštice, úprava toku Bebrava
- Breznica - úprava toku Lednička
- Stabilizácia koryta Váhu v úseku Piešťany - Nové Mesto nad Váhom, km 119,000 - 141,200
- Handlová - rekonštrukcia krytého profilu toku Handlovka
- Udiča - Prosné, úprava toku Maríkovský potok
- Lazy pod Makytou - rekonštrukcia úpravy toku Biela Voda
- Ladce - rekonštrukcia koryta Váhu
- Bytča - Považská Bystrica, úprava toku Váhu
- Nové Mesto nad Váhom - Moravské Lieskové, úprava toku Klanečnica
- Moravské Lieskové - Šanec, úprava toku Klanečnica
- Klačno - Úprava rieky Nitra

VD Dolné Kočkovce - Nemšová, úprava konkáv na Váhu

- Brvnište - Papradno, rekonštrukcia úpravy toku Papradnianska
- Trenčianske Stankovce - úprava Sedličanského potoka
- Trenčianske Stankovce - prepážka na Seleckom potoku
- Klátova Nová ves - úprava Vyčomy
- Klátova Nová ves - protipovodňová ochrana
- Plevník - úprava toku Jadlovnícky potok
- Chrenovec - úprava Kolároveckého potoka
- Modrová - úprava Modrovského potoka
- Motešice - úprava potoka Machnáč
- Zubák - úprava toku Zubák
- Diviaky nad Nitricou - úprava Nitrice
- Gápel- úprava toku Jasenica
- Veľké Drážkovce - Čuklasovce - úprava toku Inovec
- Veľ'ký Klíž- Úprava Lázovského potoka
- Šišov - úprava toku Livina
- Nitrianske Rudno - úprava toku Rudnianska

- Nitrianske Rudno - Vyšehradné - úprava Vyšehradského potoka
- Nitrianske Pravno - úprava rieky Nitra
- Nová Ves nad Váhom - revitalizácia rieky Váh
- Horná Ves - Úprava oslianskeho potoka
- Hradište - úprava toku Chotona
- Cimenná - úprava toku Haláčovka
- Chrenovec - Brusno - Úprava Jelenieho potoka
- Kanianka - úprava toku Kanianka
- Nedožery - úprava rieky Nitra
- Horný a Dorný Lieskovec - úprava Lieskovského potoka
- Lednica - úprava Lednického potoka
- Prečín - úprava Líščieho potoka
- Poluvsie - Ľubená, úprava toku Poluvsie
- Nová Dubnica - úprava Kolačinského a Novodubnického potoka
- Dolná Breznica - úprava toku Lednica
- Bojnice, časť Dubnica - úprava toku Dubnička
- Diviacká Nová Ves - úprava Vrbanského potoka
- Prievidza, časť Malá Lehôtka - BP Hradeckého potoka, úprava toku
- Horné Sŕnie - úprava rieky Vlára
- Zemianske Podhradie - úprava toku Bošáčka
- Dolné Sŕnie - úprava toku Klanečnica
- Lehota pod Vtáčnikom - Buchlová (Sivý kameň), úprava toku
- Prievidza, časť Necpaly - rieka Nitra, vybudovanie ĽS priečnej stavby

Ostané návrhy úprav tokov:

- Rybany – Bebrava, ľavostranná ochranná hrádza (Bánovce),
- Biskupice – Dolné Naštice, úprava toku Bebrava (Bánovce),
- Krásna Ves – úprava toku Bebrava (Bánovce),
- Pravenec – úprava Praveneckého potoka (Prievidza),
- Chrenovec – úprava Kolároveckého potoka (Prievidza),
- Nimnica – úprava Nimnického potoka (Púchov),
- Vyšehradné – úprava vyšehradského potoka,
- Čuklasovce – úprava toku Inovec.

V povodí Myjavy:

- Myjava – polder Malejov,
- Myjava – polder na toku Svacenský jarok,
- Myjava – polder na toku Smíchov,
- Myjava – polder na toku Malý Smíchov,
- Turá Lúka – úprava kapacity koryta Myjavy.

2.14.1.2 Vybudované nádrže a prevody vody

Spolu s prirodzenými prietokmi tvoria potenciál povrchových zdrojov vody aj vodné zásoby vo vybudovaných nádržiach a regulované prietoky v prevodoch vody.

Vybudované veľké vodné nádrže (nad 1 mil. m³)

Na ovládanie odtoku regulačnými objektami na tokoch slúžia malé a veľké vodné nádrže, pohyblivé hate a stavidlá. Nádržami možno regulovať odtok celoročne vo veľkom rozsahu za malých i veľkých vôd (retencia a sploštenie povodňových vln), haťami a stavidlami možno odtok ovplyvňovať iba veľmi krátkodobo – v priebehu dňa, a to iba za malých vôd, ktoré sa môžu v obmedzenej miere akumulovať v ich zdržiach.

V povodí Váhu sú vybudované vodné diela Nosice, Dolné Kočkovce a Trenčianske Biskupice, ktoré rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú prietokový režim na Váhu a zároveň slúžia na energetické účely.

- Vodná nádrž Nosice bola uvedená do prevádzky v roku 1958. Do koryta Váhu prepúšťa prietok $Q_{min}=3,0$ m³.s-1. Prietoky do 390 m³.s-1 spracováva vodná elektrárňa (VE) v rozmedzí prevádzkových hladín 280 m n.m. a 275 m n. m. Pri prietoku od 390 do 1 500 m³.s-1 sa prietok prepúšťa pri hladine 279,50 m n.m. Zvyšok prietoku sa prepúšťa cez výpustové zariadenie priehrady. Prietoky vyššie ako 1 500 m³.s-1, ktoré nepresiahnu 2 000 m³.s-1 už pri dosiahnutí 1 200 m³.s-1 (za predpokladu presiahnutia 1 500 m³.s-1) sa znižuje hladina na úroveň prevádzkovej hladiny. Časť prietoku sa spracováva vo VE až po dosiahnutí minimálnej prevádzkovej hladiny 275 m n.m. Prietok v Trenčíne a Piešťanoch by nemal presiahnuť 1 600 m³.s-1.
- Hať Dolné Kočkovce bola uvedená do prevádzky v roku 1936. v koryte Váhu pod haťou sa prepúšťa prietok $Q_{min}=0,2$ m³.s-1. Hať je vybudovaná ako prvý stupeň derivačnej kaskády VE Ladce – Ilava – Dubnica – Skalka, využívajúca 38 km úsek Váhu od Púchova po Trenčín s celkovým spádom 49,7 m. Kaskáda končí odpadovým kanálom z VE Trenčín (Skalka), ktorý ústí do zdrže Trenčianske Biskupice. Prívodný kanál VE Ladce má dĺžku 5,945 km. Pozdĺž ľavej hrádze vedie zberný rigol, ktorý zberá potôčiky a odvodňuje priľahlé územie do zhybky v km 3,872. Koruna ľavostrannej hrádze je vybudovaná vodorovne na kóte 259,94 m n.m. Koruna pravostrannej hrádze sleduje priebeh povodňovej hladiny od km 0,000 po km 1,150. Prívodný kanál VE Ilava má dĺžku 4,605 km. Prívodný kanál VE Dubnica má dĺžku 4,930 km. Prívodný kanál VE Trenčín (Skalka) má dĺžku 7,27 km. Potok Teplička je vedený súbežne s kanálom až po vyústenie do odpadového kanála VE Trenčín; pred VE v km 29,900 priberá Kubranský potok. Po celej dĺžke kaskády je šírka prívodného kanála 18,3 m, len prívodný kanál VE Trenčín má šírku 18 m; pravostranná kanálová hrádza je zároveň ľavostrannou inundačnou hrádzou Váhu, vzdušný svah je opevnený dlažbou do výšky 0,25 -0,50 m nad povodňovou hladinou $Q=2\,120$ m³.s-1.
- Haťou Trenčianske Biskupice, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1953 začína druhá trojstupňová derivačná kaskáda Kostolná – Nové Mesto nad Váhom – Horná Streda. Využíva 40 km dlhý úsek Váhu medzi Trenčínom a Piešťanmi s hrubým spádom 50 m. v koryte pod haťou sa prepúšťa $Q_{min}=8,0$ m³.s-1.

Derivačný kanál má celkovú dĺžku 38,850 km a je rozdelený na 3 stupne:

- I.stupeň – úsek kanála v km 0,000 – 11,500 vrátane VE Kostolná v km 4,800

- II.stupeň – úsek kanála v km 11,500 – 26,100 vrátane VE Nové Mesto nad Váhom v km 18,230.
- III.stupeň – úsek kanála v km 26,100 – 38,850 vrátane VE Horná Streda v km 31,000.
- VN Dubník II. bola uvedená do prevádzky v roku 1975. Slúži ako ochrana pred veľkými vodami, chov rýb aj retenciu.

V povodí Nitry na území Trenčianskeho kraja sú vybudované 3 veľké vodné nádrže (s objemom nad 1 mil.m³): Nitrianske Rudno, Veľké Uherce a Bánovce. z hľadiska ovplyvňovania hydrologického režimu v povodí Nitry má najväčší vplyv VN Nitrianske Rudno.

- VN Nitrianske Rudno je vybudovaná na Nitrici medzi obcami Nitrianske Rudno a Kostolná Ves v km 28,3. Jej hlavným účelom je zabezpečenie vody pre priemysel v Novákoch, zníženie prietokov veľkých vôd o 20 m³.s⁻¹ a vytvorenie podmienok pre rekreáciu a šport. Bola vybudovaná v rokoch 1951 až 1957.
- VN Veľké Uherce je na Dražici s priehradou v km 5,1. Bola vybudovaná v rokoch 1964-1970. Účelom nádrže bol odber vody pre obuvnícke závody v Partizánskom a na závlahy. Ďalšími účelmi sú rekreácia a chov rýb.
- VN Bánovce (Prusy) na Dubničke s priehradou v km 2,40 bola aktivovaná v roku 1987. nádrž slúži na zabezpečenie závlah s rozlohou 1170 ha, ako ochrana pred veľkými vodami, chov rýb a na rekreáciu.

Tab. 233 Vybudované veľké vodné nádrže (nad 1 mil.m³)

Hydrologické číslo povodia	Rok uvedenia do prevádzky	Hydrologické charakteristiky	Objem[mil.m ³]	Kóty hladín [m n.m.]	Nadlepšený prietok
Názov nádrže	Hlavné účely	F[km ²]	stály Vs	stáleho objemu	Qbrutto
Tok	Zatopená plocha [ha]	Qa[m ³ .s ⁻¹]	zásobný Vz	zásob.objemu	pod nádržou [m ³ .s ⁻¹]
		Q355d[m ³ .s ⁻¹]	retenčný	ovl.retenč.objemu	
		Q364d[m ³ .s ⁻¹]	ovládateľný Vro	maximálna	
		Q100r[m ³ .s ⁻¹]	celkový ovl. Vco	(neovládateľná)	
			retenč. neovlád. Vrn		
			celkový Vc		
<i>Povodie Váhu</i>					
4-21-07-003	1958	7 896,62	12,0	274,60	-
	E,O, plavba	131,6	23,9	279,60	-
Nosice	(perspektívne)	31,31	-	-	
Váh		26,06	35,9	-	
	570,0	2 360,0	-		
Pov.Bystrica			-		
4-21-07-095	1936	8 088,95	0,2	256,39	-
	E, plavba	133,0	2,0	258,74	-
Dol.Kočkovce*	(perspektívne)	31,3	-	-	
Váh		24,0	2,2	-	
	50,0	2440,0	-		
Pov.Bystrica		**2 100,0	-		
4-21-09-002	1953	9 264,7	1,5	205,39	-
	E, plavba	142,0	1,75	207,64	-
Trenč. Biskupice	(perspektívne)	34,1	-	-	
Váh		25,6	3,25	208,2	
	90,0	2 500,0	-		

Hydrologické číslo povodia	Rok uvedenia do prevádzky Hlavné účely	Hydrologické charakteristiky F[km ²] Qa[m ³ .s ⁻¹] Q355d[m ³ .s ⁻¹] Q364d[m ³ .s ⁻¹] Q100r[m ³ .s ⁻¹]	Objem[mil.m ³] stály Vs zásobný Vz retenčný ovládateľný Vro celkový ovl. Vco retenč. neovlád. Vrn celkový Vc	Kóty hladín [m n.m.] stáleho objemu zásob.objemu ovl.retenč.objemu maximálna (neovládateľná)	Nadlepšený prietok Qbrutto pod nádržou [m ³ .s ⁻¹]
Trenčín		**2 000,0			
4-21-09-067	1975	2 000,0	0,527	260,70	0,04
Dubník II.	O, Rb, R	25,53	0,203	262,10	20,781
Kostolník		0,17	0,292	263,60	
	21,0	0,025	1,022	263,88	
		0,014	0,06		
Nové Mesto n. V.		26,0	1,082		
<i>Povodie Nitry</i>					
4-21-11_080	1970	25,50	0,02	239,59	0,040
	O, P,Z,R,C		0,89	247,39	
Veľké Uherce		0,180	0,0	0,0	
Drahožica	0,21	0,037	0,90		
			0,20		
Partizánske		27	1,1	247,96	
4-21-11-097	1957	160,20	0,45	314,60	0,430
	P,Z,O,R,C		3,19	321,60	
Nitrianske Rudno		1,780	0,0	0,0	
Nitrica	0,77	0,280	3,64		
		0,210	0,77		
Prievidza		90	4,41	322,60	
4-21-11-143	1987	19,0	0,18	218,00	0,040
Bánovce	0,Z,Rb,R	-	1,38	0,0	
Dubnica		0,170	0,18	0,0	
	0,35	0,035	1,75		
Bánovce nad Bebravou		0,0	0,0		
		20	1,75	0,0	

Poznámky: * zdrž, **Q100r je s účinkami v nádrži Orava a Liptovská Mara

Vybudované malé vodné nádrže (pod 1 mil.m³)

Popri veľkých vodných nádržiach majú značný význam aj vybudované malé vodné nádrže a rybníky. Jednotlivo sú ich účinky malé a obmedzujú sa iba na tok, na ktorom sú vybudované a na jeho údlie. Ich súhrnný príspevok k akumulácii vody a nadlepšeniu prietokov v jednotlivých povodiach je však významný:

- v povodí Nitry je 11 malých vodných nádrží s celkovým objemom 2 501 tis.m³.
- v povodí Myjavy je 5 malých vodných nádrží: VN Stará Myjava na Myjave, VN Brestovec na Myjave, VN Myjava na Myjave VN Brezová na Bystrine a VN Vrbovce na Zápasečníku. Ich celkový sumárny objem je 915,3 tis.m³.
- v povodí Váhu je vybudovaných 5 malých vodných nádrží: VN Matejovec na Matejovskom potoku, VN Trenčianske Teplice na Tepličke VN Dubník I. na Kostolníku, VN

Bolešov na Bolešovskom potoku a VN Striebornica na Striebornici Celkový objem týchto nádrží je 1 135,2 tis.m³.

Prevody vody

V povodí Váhu neboli vybudované prevody vody z iných povodí, ani v opačnom smere.

V povodí Nitry bol uskutočnený vnútorný prevod úžitkovej vody z povodia Nitrice do vlastného povodia Nitry. Je to prevod vody z VN Nitrianske Rudno do priemyslového centra v Novákoch a z neho do Nitry.

Ďalším prevod vody je z povodia Turca do povodia Nitry. Je to prevod pitnej vody z prameňov Polerieka do skupinového vodovodu Prievidza. Priemerné prevádzané ročné množstvo vody je 1,40 mil.m³.

Z povodia Turca je ešte realizovaný prevod vody z vodárenskej nádrže Turček na Turci do skupinového vodovodu Prievidza.

Navrhované veľké vodné nádrže

V povodí Nitry v rámci riešeného územia sa navrhuje výstavba vodnej nádrže Liešťany na Nitrici. Je zaradená do kategórie B, t.j. termínom výstavby do 25 rokov. Hlavným účelom nádrže je zmena a ovplyvnenie prietokových charakteristík tokov Nitrice a Nitry (nadlepšenie prietokov počas prirodzene málovodného obdobia), možnosť zlepšenia kvality vody v Nitre, zabezpečenie priemyselnej vody pre uzol Nováky podľa sprísnených ekologických kritérií a zabezpečenie závlah v oblasti Dolných Vesteníc. Po zrealizovaní tejto nádrže sa zlepšia hydrologické pomery v oblasti celej Hornej Nitry a vytvoria sa možnosti pre rekreáciu pri vodnej nádrži.

Priehradný profil je situovaný asi 1 km nad obcou Liešťany na toku Nitrica. Výstavba a prevádzka nádrže by neovplyvnila žiadne v súčasnosti vyhlásené chránené územie prírody. Za najpodstatnejšie vodohospodársko – technické prednosti navrhovanej vodnej nádrže Liešťany sa pokladá široký rozsah ovplyvňovania vodohospodárskej bilancie prakticky až v dvoch čiastkových povodiach (Nitrica a Nitra).

Do kategórie C, t.j. so začatím výstavby po 25 rokoch je zaradená výhľadová nádrž Tužina na Tužine.

Medzi lokality kategórie E, t.j. evidované výhľadové vodné nádrže je zaradená:

- VN Nitrianske Sučany na Nitrici,
- VN Radiša na Radiši,
- VN Chvojnica na Chvojnici.

Tab. 234 Navrhované veľké vodné nádrže (nad 1 mil. m³)

Hydrologické číslo povodia	Hlavné účely	Hydrologické charakteristiky	Objem[mil.m ³]	Kóty hladín [m n.m.]	Nadlepšený prietok
Názov nádrže	Kategória podľa aktuálnej doby výstavby	F[km ²]	stály Vs	stáleho objemu	Q _{nbrutto}
Tok	Zatopená plocha pri Vco	Qa[m ³ .s ⁻¹]	zásobný Vz	zásob.objemu	pod
Okres	[ha]	Q355d[m ³ .s ⁻¹]	retenčný	ovl. retenč.	nádržou[m ³ .s ⁻¹]
		Q364d[m ³ .s ⁻¹]	ovládateľný Vro	objemu	
		Q100r[m ³ .s ⁻¹]	celkový ovl. Vco	maximálna	
			retenč.neovlád. Vrn		
			celkový Vc		
4-21-11-094	O,P,Z,E,R,C	119,90	0,70	367,00	0,570
Liešťany			27,20	398,00	
	B	1,560	0,0	0,0	
Nitrica	1,44	0,240	27,90		
			2,15		
Prievidza		67	30,05	399,47	

Zdroj: VÚVH, 2009

2.14.1.3 Odvedenie vnútorných vôd

Súčasný stav

V súvislosti s výstavbou vodných diel na Váhu bolo potrebné riešiť otázku priesakových vôd a podmáčania príľahlého územia prečerpávaním týchto vôd pomocou čerpacích staníc. Boli vybudované:

- Čerpacia stanica (ČS) v Orlovom odčerpáva vodu z priesakového drenu vybudovaného na pravej strane VN Nosice (kapacita ČS = 106,6 l.s⁻¹).
- Pri hati Trenčianske Biskupice v dôsledku vzdutia vody v zdrži sa odčerpávajú priesakové vody z odvodňovacích drenov. Priesaky po ľavej strane ochrannej hrádze sú zaústené do ČS pri hati a vyústené do Váhu pod haťou. Priesaky z drenu vybudovaného paralelne s pravostrannou ochrannou hrádzou sú zaústené pod haťou do otvoreného koryta Zlatoveckého potoka. (kapacita ČS = 3 000 l.s⁻¹).
- Vnútorné vody, ktoré vzniknú pri vzdutí toku Drietomice v území za železničnou traťou Žilina – Bratislava prečerpáva ČS Kostolná – Záriečie na Drietomici.
- Priesakové, dažďové a odpadové vody viacerých producentov z priesakového drenu, ktorý je vybudovaný na ľavej strane VN Nosice medzi železničnou traťou a Považskými strojárňami a vyúsťuje do VN Nosice, prečerpáva ČS v Považskej Bystrici. Prevádzkovateľom ČS sú vodárne.

Problém odvádzania vnútorných vôd vznikol v povodí Nitry po ohradzovaní hlavných tokov ako aj niektorých prítokov. Za vysokých vodných stavov v týchto tokoch vody z ich príľahlého i ďalšieho nízkopoloženého územia nemôžu odtekať do týchto tokov a musia byť odvádzané ako vnútorné vody sústavou kanálov do nižšie položených území a úsekov hlavných tokov.

V povodí Nitry na území kraja je vybudované odvodnenie samostatnými kanálmi (OSK) – OKS-10 Prievidza – Koš. Zberné územie sa nachádza medzi riekou Nitra a Handlovkou v jej výustnej trati poniže Prievidze. Má rozlohu asi 1,5 km². Vnútorné vody odvádzajú kanál s dĺžkou 2,8 km,

ktorý voľne ústí do Handlovky s rkm 1,1 pri Koši. Okrem neho je tu sieť malých kanálov s úhrnnou dĺžkou asi 1,0 km. Neudržiavané kanály však plnia svoju funkciu len veľmi nedostatočne.

2.14.1.4 Minerálne, geotermálne a banské vody

Minerálne a geotermálne vody

V povodí Váhu sa nachádzajú zdroje minerálnych vôd, pri ktorých vznikli kúpeľné mestá – Nimnica a Trenčianske Teplice. Plniarne stolových minerálnych vôd sa tu nenachádzajú.

- V kúpeľoch Nimnica sa využívajú zdroje liečivých minerálnych vôd – vrty B-7, B-8 a B-9. Ich sumárna výdatnosť je 8,9 l.s-1 s teplotou 12,5 – 13,5 0C pri mineralizácii 1 379 – 8 807 mg.l-1. Využívajú sa v balneoterapii.
- V Trenčianskych Tepliciach sa využívajú tieto zdroje: Príma P-1, Sina I. V-2, Sina II. V-3, Tomáš SB-1, Letný prameň SB-3, Wernher SB-5, Wernher II.SB-5A, vrt TT-2 (Tomáš). Sumár výdatností predstavuje množstvo 17,9 – 21,9 l.s-1 s teplotou 39,2 - 40 0C pri mineralizácii 2 712 – 2 840 mg.l-1 . Využívajú sa v balneoterapii.

V povodí rieky Nitry je významná lokalita zdrojov liečivých minerálnych vôd Bojnice. Na jej lokalite sa nachádzajú nasledovné zdroje liečivých minerálnych vôd: vrt BR-1 – Jesenius, vrt BR-2 – Jazero, vrt BR-3, vrt Z-2 – Starý prameň. Tieto vrty sa využívajú v balneoterapii formou vaňových kúr.

Na lokalite Bojnice sa využívajú termálne vody na rekreačné účely na kúpalisku Čajka. v rokoch 1991 – 1992 bola realizovaná rekonštrukcia bazénu s úpravňou a recirkuláciou bazénovej vody. Kúpalisko je zásobované z vrtov PA-7 a BR-6.

Geotermálna voda je podzemná voda slúžiaca ako médium na akumuláciu, transport a exploatáciu zemského tepla z horninového prostredia. Teplota 15⁰ C sa považuje v odbore geotermálnych vôd (gtv) za retenčnú teplotu – nulový stav.

Vodohospodárske špecifiká gtv:

- na rozdiel od ostatných vôd sú výhradne médium na prenos tepelnej energie,
- prevažná väčšina gtv má už pri výtoku zo zdroja vlastnosti škodlivé vodám a preto sú kvalifikované ako odpadové vody,
- pri odbere gtv je nutné dodržiavať osobitný režim charakteristík zdroja vo väčšom rozsahu, než je obvyklé u ostatných vôd – treba zabezpečiť sledovanie režimových charakteristík zdroja vo väčšom rozsahu, než je obvyklé u ostatných vôd.

Tab. 235 Zdroje geotermálnych vôd v povodí Nitry (k 30.6.2000)

Lokalita Okres	Zdroj	Hĺbka vrtu [m]	Výdatnosť [l.s ⁻¹]	Teplota [° C]	Mineralizácia [g.l ⁻¹]	Tepelný výkon [MW]	Použitie v roku 1997
- s využitelným tepelným výkonom nad 0,85 MW:							
Bánovce nad Bebravou Bánovce nad Bebravou	BnB - 1	2025,0	13,0	46,0	1,0	1,41	R
Nováky	Š1NB-II	1800,0	15,0	59,4	0,84	2,79	-

Lokalita Okres	Zdroj	Hĺbka vrtu [m]	Výdatnosť [l.s ⁻¹]	Teplota [° C]	Mineralizácia [g.l ⁻¹]	Tepelný výkon [MW]	Použitie v roku 1997
Prievidza							
- s využitelným tepelným výkonom pod 0,85 MW:							
Libichava Bánovce nad Bebravou	J-1	400,0	0,3	30,0	1,0	0,02	-
Brodzany Partizánske	HGT-9	160,0	0,4	33,6	1,47	0,03	-
M. Bielice Partizánske	VB-3	102,0	4,2	39,6	0,83	0,43	P

Zdroj: VÚVH, 2009

Tab. 236 Využívané zdroje gtv spravované MZ SR

Okres	Lokalita	Sumárna výdatnosť [l.s ⁻¹]	Povrchová teplota od – do [°C]
Prievidza	Bojnice	29,2	29,0 - 51,0
Partizánske	Malé Bielice	10 - 11	39,6

Banské vody

Pod pojmom banské vody sa rozumejú vody čerpané a voľne vytekajúce z povrchových a hlbinných baní. v povodí Nitry sa vyskytujú vo väčšom množstve v okolí Prievidze, Novák a Handlovej.

Banské vody vypúšťané do povrchových tokov znečisťujú tieto len nerozpustnými látkami. Banské vody nie sú vhodné na pitné účely. z časti sa používajú v banskej prevádzke a protipožiarnej prevencii v podzemí.

Tab. 237 Prehľad výskytu banských vôd v povodí Nitry (k roku 1998)

Názov bane	Množstvo banských vôd v mil.m ³ .rok ⁻¹			
	spolu	podpovrchové		povrchové
		čerpané	výtoky na povrch	
Baňa Cígeľ OZ	4,54	3,33	1,21	-
Baňa Nováky OZ	3,53	3,45	-	0,09
Baňa Handlová OZ	2,80	2,80	-	-
Spolu	10,87	9,58	1,21	0,09

Zdroj: VÚVH, 2009

Tab. 238 Miesta vyústenia banských vôd z podzemia na povrch

Baňa	P. č.	Miesto	Tok	Množstvo vypustených banských vôd [l.s ⁻¹]
Cígeľ	1.	Hlavá štôlna	Hlinky(Moštenica)	89,2
	2.	Zo VI. ťažobného úseku odvodňovacou chodbou	Buchlová(Krivý pot.)	33,2
	3.	Podhradské úpadnice – zo VI.úseku pre potreby obce Cígeľ	Breziny	10,0
	4.	Pomocná štôlna z II.úseku	Krištofček(Cíglianka)	5,0
	5.	Chodba 30 148	Prieloh	6,4

Baňa	P. č.	Miesto	Tok	Množstvo vypustených banských vôd [l.s ⁻¹]
Nováky	6.	Baňa Mládeže	Lehota	29,3
	7.	Z jám A,B	Ťakov (suchý)	39,3
	8.	Z jamy G	Cíglianka	43,1
	9.	Z jamy H	Cíglianka	0,3
Handlová	10.	Pri pekární	Handlovka	38,0
	11.	Vetrací prekop Južná III.	Hlboká	50,7

Zdroj: VÚVH, 2009

V povodí Myjavy – v rámci riešeného územia nie sú geotermálne ani banské vody.

2.14.2 Zásobovanie pitnou vodou

Prijatím zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach bola ukončená reforma zásadných zákonov vzťahujúcich sa k vode. V reakcii na politicko-ekonomické zmeny po roku 1989 boli najmä napravené vlastnícke vzťahy a pôsobnosti príslušných štátnych orgánov vo vzťahu k vode, bola zmenená cenová a investičná politika štátu. Bol začatý proces aproximácie práva. Vodný zákon vymedzil kompetencie niektorých ministerstiev k vode a súčasne stanovil i štruktúru a pôsobnosť vodoprávných orgánov.

Transpozíciou požiadaviek smernice č. 2000/60/ES ustanovujúcej rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky (RSV) do vodného zákona boli položené základy sústavnej a trvalej koncepcnej činnosti – vodné plánovanie, ktorá napĺňa víziu udržateľnosti vodných zdrojov prijatú na 2. Svetovom fóre o vode.

Vodný zákon a zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách spolu s vykonávacími predpismi upravujú pôsobnosť ústredných orgánov pri schvaľovaní rozhodujúcich plánovacích dokumentov o vode, a to plánu oblastí povodí, programu opatrení a plánov rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Zákonom o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, zákonom o ochrane zdravia, zákonom o obecnom zriadení, spolu s vykonávacími vyhláškami, ktoré stanovujú hygienické požiadavky na pitnú vodu, početnosť a rozsah kontroly pitnej vody bol vymedzený rámec na riadne fungovanie zásobovania pitnou vodou a odvádzanie odpadových vôd v nových podmienkach a zároveň je zaistená plná zlučiteľnosť právnych predpisov SR s legislatívnymi predpismi EÚ.

Vypracovanie, vyhodnocovanie, aktualizovanie plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie krajov zabezpečujú príslušné obvodné úrady životného prostredia v sídle kraja, v súlade so zákonom č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zák. č. 276/2000 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Schvaľuje ich MŽP SR na obdobie šiestich rokov.

Účelom Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja je stanovenie základnej koncepcie optimálneho rozvoja zásobovania pitnou vodou a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd sídel Trenčianskeho kraja. Zahrňuje zhodnotenie

jestvujúceho stavu v zásobovaní vodou a odkanalizovaní miest a obcí s návrhom výhľadového riešenia do roku 2030.

Plánom rozvoja verejných vodovodov sa navrhuje realizovať tri základné ciele: výstavbu verejných vodovodov v obciach bez vodovodu, zvýšenie počtu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov a zabezpečiť bezproblémové zásobovanie obyvateľov pitnou vodou bez negatívnych dopadov na životné prostredie. Cieľom plánu rozvoja verejných vodovodov je analyzovať podmienky na zaistenie potrebnej úrovne zásobovania pitnou vodou stanoviť priority a podmienky na jeho realizáciu.

Pri vypracovaní zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa vychádzalo aj zo Štúdie "Trenčiansky kraj - Rozvod pitnej vody a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, nakladanie s produkovanými kalmi".

2.14.2.1 Analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov zabezpečuje v zmysle zákona o obecnom zriadení obec. Po transformácii štátnych podnikov vodární a kanalizácií obce túto činnosť zabezpečujú v rozhodujúcej miere prostredníctvom obchodných spoločností a len v malej časti samotné obce. Na území Trenčianskeho kraja podstatnú časť – asi 95 % celkovej zásobovanosti obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov uskutočňujú vodovody prevádzkované vodárenskými spoločnosťami.

Na území kraja pôsobia tieto vodárenské spoločnosti:

- Považská vodárenská spoločnosť, a.s., - okresy Považská Bystrica, Púchov, Ilava
- Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s., - okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom
- Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., - okres Myjava
- Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., - okres Prievidza
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., - okresy Bánovce nad Bebravou a Partizánske
- PreVaK, s.r.o. BRATISLAVA - mesto Stará Turá
- Regionálna vodárenská spoločnosť Vlára – Váh, s.r.o. časť okresu Trenčín

Tieto vodárenské spoločnosti zabezpečujú prevádzkovanie prevažnej väčšiny verejných vodovodov v kraji. Okrem nich pôsobia na území kraja aj ďalšie menšie obchodné spoločnosti zabezpečujúce prevádzkovanie verejných vodovodov.

Majiteľom vodovodnej a kanalizačnej siete vodohospodárskej infraštruktúry na území Trenčianskeho a Novomestského okresu je akciová spoločnosť Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s., (TVK a.s.) a jednotlivé mestá a obce, ktoré infraštruktúrny majetok vložili do TVK a.s.. Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s. je prevádzkovateľom tohto majetku. Obdobná situácia je aj v okrese Prievidza, kde je vlastníkom infraštruktúry Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. a prevádzkovanie zabezpečuje Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s..

Podľa údajov „Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja“ (akualizácia 2013) vyplýva, že z celkového počtu obyvateľstva

Trenčianskeho kraja bolo k 31.12.2011 zásobovaných pitnou vodou 89,25%, čo je viac ako celoslovenský priemer v roku 2011 ktorý je podľa SAŽP¹³ 86,9% .

Z hľadiska jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia v okrese Prievidza, kde zásobovanosť obyvateľov dosahuje 99,31% Zásobovanosť vyššiu ako krajský priemer vykazujú aj okresy Partizánske - 97,64%, Trenčín - 93,84%. a Bánovce nad Bebravou - 91,38%. Za krajským priemerom zaostávajú okresy Myjava – 86,01%, Považská Bystrica - 82,92%, Ilava 83,64%, Nové Mesto nad Váhom - 77,73%. Najnižšia zásobovanosť v Trenčianskom kraji je v okrese Púchov so 73,31%-ným podielom obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov. Za celoslovenským priemerom zaostávajú štyri okresy: Myjava, Považská Bystrica, Ilava, Nové Mesto nad Váhom a Púchov.

K 31.12.2011 bolo v Trenčianskom kraji evidovaných 276 sídiel, z nich v 238 bol vybudovaný aspoň v časti sídla verejný vodovod, čo predstavuje 86,23 %. Z pohľadu jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia je v okresoch Prievidza, Myjava a Partizánske, kde je okrem obce Chvojníca v prievidzskom okrese, a tiež okrem obce Chvojníca v myjavskom okrese a v obci Livina v okrese Partizánske vo všetkých sídlach vybudovaný aspoň v časti verejný vodovod. Vysoký podiel obcí s verejným vodovodom je aj v okresoch Partizánske - 95,65 % a Trenčín - 94,59 %. Naopak nižší podiel obcí s verejným vodovodom je v okrese Považská Bystrica - 64,29 %.

Tab. 239 Súčasný stav vybavenosti obcí Trenčianskeho kraja verejnými vodovodmi

Trenčiansky kraj/Okres	Počet obyvateľov (tis.)		podiel %	Počet obcí			
	bývajúci	zásobovaní z VV		celkom	z toho: s VV	podiel % obcí s VV	z toho: bez VV
Bánovce nad Bebravou	37,08	33,89	91,38%	43	34	79,06%	9
Ilava	60,59	50,68	83,65%	21	18	85,71%	3
Myjava	27,64	23,78	86,01%	17	16	94,12%	1
Nové Mesto nad Váhom	62,20	48,13	77,38%	34	29	85,29%	5
Považská Bystrica	63,55	52,69	82,92%	28	18	64,29%	10
Prievidza	137,82	136,86	99,31%	52	51	98,08%	1
Partizánske	47,05	45,94	97,64%	23	22	95,65%	1
Púchov	44,67	32,75	73,31%	21	17	80,95%	4
Trenčín	112,95	106,00	93,84%	37	35	94,59%	1
Kraj spolu	593,54	530,71	89,41%	276	240	86,96%	35

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Obce bez verejného vodovodu

Z celkového počtu 276 obcí v kraji je 35 obcí, teda takmer 13 % bez verejného vodovodu, z toho je len 6 obcí s počtom obyvateľov nad 1000. Počet obyvateľov obce Podolie v okrese Nové Mesto nad Váhom sa pohybuje okolo 2 000.

¹³ zdroj: http://www1.enviroportal.sk/indikatory/detail.php?kategoria=1&id_indikator=4498

Najlepšia situácia je v okresoch Prievidza, kde má 51 obcí z 52 vybudovaný aspoň v časti obce verejný vodovod. V okrese Partizánske verejný vodovod nie je vybudovaný len v obci Livina, v okrese Myjava v obci Chvojnica a v okrese Trenčín v obci Petrova Lehota. V okrese Púchov nie je verejný vodovod vybudovaný v štyroch obciach, v okrese Ilava v troch obciach. V okrese Nové Mesto nad Váhom je potrebné vybudovať verejný vodovod v piatich obciach, z toho štyri majú viac ako 1 000 obyvateľov. V okrese Bánovce nad Bebravou je bez verejného vodovodu 9 obcí a v okrese Považská Bystrica 10 obcí. Vo viacerých prípadoch ide o obce s malým počtom obyvateľov s okrajovým osídlením. V súčasnosti sú zásobované vodou s domových studní s vyhovujúcou kvalitou.

V okrese Bánovce nad Bebravou je 3 013 obyvateľov žijúcich v obciach bez verejného vodovodu. Vo všetkých prípadoch ide o malé obce, z ktorých najmenšia (Trebichava) má len 43 a najväčšia (Zlatníky) 671 obyvateľov. V Považskobystrickom okrese je 5 400 obyvateľov žijúcich v obciach bez verejného vodovodu. Dve obce (Brvnište a Dolná Mariková) majú viac ako 1 000 obyvateľov.

Podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) stav k roku 2011 boli bez vodovodu tieto obce:

V okrese Bánovce nad Bebravou:

Cimenná, Čierna Lehota, Malé Hoste, Miezgovce, Pochabany, Trebichava, Veľké Hoste, Vysočany, Zlatníky. (Vysočany majú čiastočný vodovod, ktorý neprevádzkuje ZsVS.)

V okrese Ilava:

Červený Kameň, Krivoklát, Vršatské Podhradie,

V okrese Myjava:

Chvojnica,

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

Horná Streda, Nová Bošáca, Očkov, Pobedim, Podolie,

V okrese Považská Bystrica:

Bodina, Brvnište, Dolná Mariková, Ďurďové, Horná Mariková, Klieština, Kostolec, Malá Lednica, Počarová a Vrchteplá

V okrese Prievidza:

Chvojnica

V okrese Partizánske:

Livina

V okrese Púchov:

Horná Breznica, Kvašov, Lúky, Vydrná,

V okrese Trenčín:

Petrova Ves

Obce s rozostavaným verejným vodovodom

Podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií malo v Trenčianskom (aktualizácia 2013) k 31.12.2011 rozostavaný, resp. rekonštruovaný verejný vodovod 27 obcí. Niektoré vodovody sú rozostavané už dlhšiu dobu, najmä z dôvodov nezabezpečeného financovania. Na základe plánu rozvoja kraja treba prioritne zabezpečiť ich dokončenie. Ide o nasledovné obce v členení podľa okresov:

- v okrese Bánovce nad Bebravou v obciach: Vysočany,
- v okrese Ilava: Krivoklát, Bohunice, Červený Kameň,
- v okrese Myjava: Krajné - rozšírenie vodovodu Krajné-Žadovica, Podkylava - posilnenie vodovodu prepojením na vybudovaný vodojem; zastavenie prác pre nedostatok financií,
- v okrese Nové Mesto nad Váhom v obciach: Zemianske Podhradie,
- v okrese Považská Bystrica v obciach: Jasenica, Stupné, Ďurďové, Papradno - rozšírenie VV, Považská Bystrica - rozšírenie VV v časti Podvažie, Prečín - rozšírenie VV Pružina, Vrchteplá, Považská Bystrica - rekonštrukcia VV
- v okrese Púchov v obciach: Zubák a Dolná Breznica, Horná Breznica, Lednica, Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou a Dohňany,
- v okrese Trenčín: Habovka

Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu

Okres Bánovce nad Bebravou

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Región Bánovce nad Bebravou – odvedenie a čistenie odpadových vôd + zásobovanie pitnou vodou“.
- Obce Cimenná, Zlatníky, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste pripojiť na Ponitriansky skupinový vodovod pri Ruskovciach a prepojiť so skupinovým vodovodom Uhrovec cez Libichavu.
- Trebichava - vybudovať vodovod a napojiť na vodný zdroj v obci.
- Čierna Lehota, vybudovať vodovod a napojiť na vodný zdroj v obci.
- Miezgovce a Vysočany pripojiť na Skupinový vodovod Uhrovec; je potrebné posúdiť nutnosť doplnenia vodného zdroja pre skupinový vodovod Uhrovec.

Okres Ilava

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Ilava“.
- V okrese Ilava sú bez VV, Červený Kameň, Krivoklát a Vršatské Podhradie.
- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci vlastného koncepčného materiálu Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava .

Okres Myjava

- Chvojníca - pripojenie na SV Myjava alt. Senica

Okres Nové Mesto nad Váhom

- Horná Streda - vlastný vodný zdroj a vodovod
- Nová Bošáca – vlastný vodovod
- Podolie, Pobedim, Očkov - vybudovanie vodovodov a prepojenia privádzača vody z obce Čachtice (rekonštrukcia vodovodu v obci) do obcí Podolie, Pobedim, Očkov – napojenie na SKV Nové Mesto nad Váhom - projekt TVK a.s. „Intezifikácia ČOV, odkanalizovanie a zásobovanie pitnou vodou v Trenčianskom regióne“ - realizácia v roku 2016.

Okres Považská Bystrica

Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Považská Bystrica“.

- Rozšírenie SKV Považská Bystrica do Marikovskej a Papradňanskej doliny a dobudovanie vodovodov v obciach:
- *Brvnište* - napojenie na SKV Považská Bystrica
- *Dolná Mariková* – napojenie na SKV Považská Bystrica
- *Horná Mariková* - napojenie na SKV Považská Bystrica
- Obce *Bodiná, Ďurďové, Klieština, Kostolec, Malé Lednice, Počarová a Vrchteplá* – vybudovanie verejných vodovodov v týchto obciach bude riešené najmä z ekonomických dôvodov až v ďalšej etape. Väčšinou ide o okrajové osídlenia s malým počtom obyvateľov, ktoré v súčasnosti používajú na zásobovanie domové studne s vyhovujúcou kvalitou vody. V obci Vrchteplá je vybudovaný a pripravený vodný zdroj pre dobudovanie miestneho vodovodu.
- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci vlastného koncepčného materiálu Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií
- pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava.

Okres Partizánske

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Región Partizánske – odvedenie a čistenie odpadových vôd + zásobovanie pitnou vodou“.
- Livina - pripojiť na Ponitriansky skupinový vodovod cez Ostratice, prípadne posúdiť pripojenie na SV Uhrovec cez Livinské Opatovce.

Okres Púchov

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Púchov“.
- Obce bez VV Kvašov a Lúky neplánujú riešiť zásobovanie pitnou vodou z VV. Obec Vydrná sa plánuje napojiť na SKV Púchov, v obci Horná Breznica je VV spolu s vodojemom v súčasnosti rozostavaný
- Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodu do miestnych častí mesta Púchov: Vieska, Bezdedov, Ihrište, Hoština, Hrabovka a do obce Dohňany. Ďalej sú rozostavané alebo rekonštruované VV v obciach Dolná Breznica, Lazy pod Makytou, Lednické Rovne (rekonštrukcia VV), Lysá pod Makytou a v obci Zubák

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci vlastného koncepčného materiálu Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava .

Okres Trenčín

- Petrova Lehota - vlastný VV
- Hrabovka - rozostavaný VV, možnosť využívať vlastný vodný zdroj Mlynský náhon (je potrebné vyhlásiť pásma ochrany VZ), alebo možnosť napojenia na VV v Dolnej Súči.
- Trenčín – doplnenie VZ Beckov – lokalita Ostredky, ktorý nahrádza VZ B-1
- Výtlačné potrubie z ČS-VDJ1.t.p. JUH do VDJ 2. t.p. JUH – Trenčín – zabezpečenie alternatívneho zásobovania sídliska Juh Trenčín
- V časti týchto obcí je už vodovod rozostavaný, v ďalších sa bude realizovať v rámci schválených projektov . Výstavba verejných vodovodov v iných obciach je zahrnutá v pripravovaných projektoch, ktorých financovanie zatiaľ nie je doriešené. Prioritne by mali byť vybudované verejné vodovody v dosahu existujúcich prívodov vody a tam, kde je k dispozícii zdroj kvalitnej pitnej vody s dostatočnou výdatnosťou. Postupne by sa mali realizovať ďalšie prívody vody a postupne na ne napájať ďalšie obce.

Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, príp. nedostatočnej kapacity vodných zdrojov

Požiadavky na kvalitu pitnej vody dodávanej vo verejných vodovodoch boli stanovené v Nariadení vlády č.354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Slovensko v zmysle čl. 9 smernice Rady č.98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu využíva možnosť posunu implementácie SR do troch rokov od pristúpenia k EÚ s možnosťou jeho predĺženia v odôvodnených prípadoch. Táto lehota teda začala plynúť 1.mája 2004 a do roku 2007 mala byť kvalita dodávanej vody v súlade s požiadavkami vo všetkých vodovodoch.

Vo vodárenských zariadeniach všetkých vodárenských spoločností sa vyskytujú väčšie, či menšie nedostatky, ktoré nepriaznivo vplyvajú na plnenie úlohy zabezpečovať dodávku kvalitnej pitnej vody spotrebiteľom, racionálne a efektívne nakladať so zdrojmi. Problémy vo vodovodoch z hľadiska poklesu výdatnosti vodných zdrojov a deficitu v období minimálnych výdatností vodných zdrojov, resp. z titulu nadlimitných koncentrácií uvádza v Trenčianskom kraji Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s. pri prevádzkovaní niektorých zdrojov v okresoch Nové Mesto nad Váhom a Trenčín, Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., v okrese Prievidza a Považská vodárenská spoločnosť, a.s. v okrese Púchov. Niektoré problémové zdroje sa preto rieši nahradiť inými zdrojmi, resp. vybudovaním úpravne vody. Niektoré zdroje sú navrhnuté na vyradenie, pretože sú neperspektívne, alebo nerentabilné.

Tab. 240 Prehľad vodovodov a ich problémových zdrojov s návrhom riešenia vzniklej situácie

Vodovod	Vodárenská spoločnosť	Definovanie problému	Návrh na riešenie
Okres Bánovce nad Bebravou:			
SV Kšinná – Žitná – Radiša	ZsVS, a.s.	Vodovod je deficitný	prepojenie SV Kšinná - Radiša so SV Omastiná - Uhrovske Podhradie a prepoj s SV Uhrovec, ako aj zachytenie a prívod vody z prameňa Drieňovský k.ú. Závada pod Čiernym vrchom ¹⁴
Okres Ilava			
Pruské	SVS, a.s.	nedostatočná výdatnosť VZ	prepojenie vodovodu na SKV Pružina-Púchov-Dubnica
Okres Nové Mesto n/Váhom			
Beckov	TVK, a.s.	VZ-S1 - letná výdatnosť + PHO v intraviláne obce	Dobudovanie a pripojenie VZ Ostredky
Okres Púchov			
Dohňany - Mostišče	SVS, a.s.	nedostatočná výdatnosť VZ	zachytenie ďalšieho vodného zdroja
Okres Trenčín			
Trenčín - MČ Kubrá-Kubrica	TVK, a.s.	pokles výdatnosti vodných zdrojov	vybudovanie ČS zo SKV Trenčín so samostatným výtlačným potrubím do vodojemu Kubrica
Selec	TVK, a.s.	VZ Selec I a II - arzén	dobudovanie úpravne vody na odstránenie arzénu

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Problémy vo vodovodoch z hľadiska poklesu výdatnosti vodných zdrojov a deficitu v období minimálnych výdatností vodných zdrojov uvádza v Trenčianskom kraji Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s. pri prevádzkovaní vodných zdrojov v okresoch Nové Mesto nad Váhom a Trenčín, Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., v obci Dlžín v okrese Prievidza a Považská vodárenská spoločnosť, a.s. v obciach Dohňany-Mostište a Pruské.

Prehľad zdrojov s ich návrhom a zdôvodnením na vyradenie:

Okres Bánovce nad Bebravou

- VZ Drnava I. - nevyhovuje

Okres Ilava:

- Pruské - nedostatočná výdatnosť vodného zdroja
- Návrh riešenia: prepojenie vodovodu na SKV Pružina-Púchov-Dubnica

Okres Myjava:

-

¹⁴ Podľa podkladov ZsVS k oznámeniu o začatí obstarávania dokumentácie „zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Okres Nové Mesto nad Váhom:

- Beckov – problémy s jestv. VZ-stuňa S-1 –letné výdatnosti, situovanie v centre obce
- Návrh riešenia :Dobudovanie VZ-Ostredky + pripojenie na obec

Okres Považská Bystrica:

-

Okres Púchov:

- Dohňany – Mostište - nedostatočná výdatnosť vodného zdroja
- Návrh riešenia: zlepšenie situácie je možné iba zachytením ďalšieho VZ

Okres Trenčín

- Trenčín – miestna časť Kubrá a - Kubrica
- Návrh riešenia: vybudovanie ČS zo SKV Trenčín so samostatným výtlačným potrubím do vodojemu Kubrica
- Selec – voda z vodného zdroja Selec I a II obsahuje arzén
- Návrh riešenia: dobudovanie kapacity úprave vody na odstránenie arzénu Z 20 na 40 l/s

Z analýzy súčasného stavu rozvoja zásobovania obyvateľstva Trenčianskeho kraja pitnou vodou z verejných vodovodov vyplýva, že:

Okrem budovania nových vodovodov v obciach bez vodovodu a dobudovania sietí tam, kde je vodovod v prevádzke, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť aj poruchám na vodovodných sieťach a rekonštrukciám poruchových sietí. (Vysoké straty vody sú typické najmä pre menšie vodovodné systémy a obecné vodovody.) Treba pamätať na včasnú obnovu vodovodnej siete v jednotlivých aglomeráciách.

2.14.2.2 Zdroje pitnej vody

V Trenčianskom kraji na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov slúžia na území kraja využívané zdroje podzemných vôd. Okrem toho zo zdroja povrchovej vody – VN Turček na Turci, ktorá sa nachádza mimo záujmového územia kraja, je dotovaný SKV Prievidza.

Súčasný stav a prognóza kvality a kvantity využívaných zdrojov vody a ich ohrozenosť

Najvýznamnejšou oblasťou z hľadiska tvorby zásob podzemných vôd na území Trenčianskeho kraja je údolná niva Váhu a jeho prítokov so sedimentmi kvartéru a v malej miere neogénu. Za rozhodujúci z hľadiska zachytávania podzemných vôd je možné považovať zvodnený komplex fluvialných náplavov Váhu.

Najpriaznivejšie oblasti z hľadiska tvorby významnejších zásob podzemných vôd v kraji sú:

- kvartérne sedimenty údolia Váhu

- vápencovo dolomitické komplexy Strážovských vrchov, Považského Inovca a časti Čachtických Karpát.

Vodárenské zdroje podzemných vôd využívané na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou v okresoch Považská Bystrica, Púchov a Ilava sa nachádzajú prevažne vo vymedzených vodohospodársky významných oblastiach zasahujúcich do pohorí centrálnych Karpát – Strážovské a Súľovské vrchy a do pohorí vonkajších Karpát - Javorníky a Biele Karpaty. Najvýznamnejším kolektorom podzemnej vody v tejto oblasti sú karbonáty mezozoika a zlepenice paleogénu Strážovských a Súľovských vrchov. Takmer celá táto oblasť s významnými zdrojmi vody vysokej kvality je zahrnutá do CHVO Strážovské vrchy. Najvýznamnejšie pramene s vysokou výdatnosťou vystupujú v širšom okolí obce Pružina, Domaniža, Domanižská Lehota a Sádóčné. Významné množstvo podzemných vôd vystupuje aj z manínskej jednotky východne od obce Považská Teplá v Manínskej tiesňave. Tieto vodárenské zdroje majú dominantný význam pre zásobovanie najväčších SKV Pružina-Púchov-Dubnica a SKV Považská Bystrica.

Druhou významnou oblasťou výskytu zdrojov podzemnej vody tohto regiónu je kolektor alúvia pravej a ľavej strany rieky Váh od Považskej Bystrice po Dubnicu nad Váhom. Riečne sedimenty v alúviu len slabo chráni 1 – 3 metre mocné vrstvy povodňových hĺn. Rovinné kolektory sú budované mladými štrkopieskovými nánosmi rieky Váh, ktoré pre svoju dobrú priepustnosť predstavujú jeden z najlepších kolektorov podzemnej vody v tejto oblasti. Význam zásob pitných vôd vo vážskych štrkopieskoch spočíval predovšetkým v ich prístupnosti a blízkosti k väčšine obcí v údolí Váhu s rozvinutou hospodárskou činnosťou.

Podzemné vody alúvia boli negatívne postihnuté výstavbou derivačných kanálov, nedostatočným napúšťaním starého koryta Váhu, negatívami priemyselnej činnosti, znečistením Váhu a jeho prítokov. z uvedených dôvodov sú vodárenské zdroje v danej oblasti využívané na zásobovanie pitnou vodou len čiastočne. v rozhodujúcej miere je potreba pitnej vody v daných lokalitách pokrytá zo SKV Pružina-Púchov-Dubnica dotovaného z vodárenských zdrojov v okolí obce Pružina, ktoré majú vyššiu kvalitu a dostatočnú kapacitu.

Biele Karpaty a Javorníky sú budované horninami flyšového a bradlového pásma. Oblasť je zahrnutá do CHVO Beskydy a Javorníky. Vodárenské zdroje podzemných vôd sú prevažne rozptýlené pramene s menšou výdatnosťou. Obdobne v Bielych Karpatoch sa vyskytujú vodárenské zdroje podzemnej vody v prevažne pieskovcových flyšoch Bielokarpatskej jednotky, ktoré majú význam pre pokrytie potreby pitnej vody v miestnych obciach a v rekreačných zariadeniach.

V okresoch Trenčín a Nové Mesto nad Váhom je na zásobovanie obyvateľstva vodou zachytených 108 vodárenských zdrojov o kapacite 774 l.s⁻¹ prevažne z podzemných vôd z vápencovo krasových oblastí Považského Inovca a Bielych Karpát ako i z aluviálnych nánosov rieky Váh. Najvýznamnejšími vodnými zdrojmi v tomto regióne sú : VZ Teplička s výdatnosťou 205 l.s⁻¹ nachádzajúci sa v intraviláne obce Čachtice, ktorý je jedným z vodných zdrojov SKV Čachtice - Nové Mesto nad Váhom - Stará Turá. VZ Dobrá s výdatnosťou 145 l.s⁻¹, nachádzajúci sa medzi Trenčianskou Teplou a Dobrou, VZ Štvrtok s výdatnosťou 140 l.s⁻¹ ako jeden z vodných zdrojov SKV Trenčín a VZ Nemšová s kapacitou 135 l.s⁻¹.

Hydrogeologický rajón „Mezozoikum a paleogén južnej časti Strážovských vrchov“ ako celok patrí do povodia Nitry. Vzhľadom na pestrosť súvrství a zložitú geologickú stavbu má rajón lokálne sa značne meniace geologické pomery. z hľadiska obehu podzemných vôd sú v tomto

území dva najvýznamnejšie hydrogeologicky čiastkové regióny, ostatná časť územia nemá podstatný hydrogeologický význam:

- karbonatický komplex mezozoika medzi Kšinnou, Omšením a Trenčianskymi Miticami – v danom regióne sa nachádzajú hydrogeologické celky Machnáča, Kňazieho vrchu a Žihlavníka.
- K významným zdrojom vody v tejto oblasti patria pramenné vývery – prameň „Jazero“ v Dolných Motešiciach, pramene slatinskej pramennej línie – prameň „Vrchovište“ v Slatinke nad Bebravou, pramene „Pri mlyne“ a „Pri moste“ v Slatine nad Bebravou, ako i prameň „Pri mlyne“ v Čiernej Lehote. Využiteľné množstvo podzemných vôd tohto bebravsko-karbonického komplexu je asi 550 l.s⁻¹. Tieto vodné zdroje (okrem prameňa v Čiernej Lehote) zásobujú Ponitriansky skupinový vodovod, ktorý na svojej základnej trase Slatina nad Bebravou – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra predstavuje cca 75 km dlhý diaľkovod zaradený do 1.kategórie ako „diaľkovodné nadradené potrubie“. Ponitriansky skupinový vodovod je nadregionálneho významu.
- Medzi významné zdroje karbonického komplexu mezozoika Chočského príkrovu medzi Zemianskymi Kostolami, Nitrianskym Rudnom, Uhrovcom a Hradištom patrí prameň „Luhý“ a „Šiare“ v Hradišti, vodné zdroje Dolné a Horné Vestenice, ako aj studne v aluviálnej nive Nitricy, zachytávajúce podzemnú vodu nitrického karbonického komplexu.

V okrese Prievidza sú podzemné vody kvalitatívne ovplyvnené banskou činnosťou a priemyselnou výrobou a zásobovanie najvýznamnejších vodovodných systémov skupinového vodovodu Prievidza a skupinového vodovodu Handlová sa okrem miestnych vodných zdrojov, orientuje na dodávku pitnej vody z vodárenskej nádrže Turček na Turci a tiež zdroje v žilinskom kraji (zo zdroja Polerieka). StVS a.s.v okrese Prievidza eviduje 101 využívaných miestnych vodných zdrojov. Najvýznamnejšie z nich z hľadiska výdatnosti sú: Mokrá dolina 1-3 v Kľačane, HS -2 a prameň Vyšehradné vo Vyšehradnom, studne HJV1 a HJV5 v Ješkovej Vsi, pramene Granatier 1,2,3 a Jama v Nitrianskom Rudne.

Okres Myjava z hľadiska podzemných vôd možno charakterizovať ako región s najnižším množstvom využiteľných zásob podzemných vôd v kraji. z hydrogeologického hľadiska spadá do hydrogeologických rajónov: Paleogén a mezozoikum bradlového pásma západnej časti Bielych Karpát s využiteľným množstvom podzemných vôd 38,0 l.s⁻¹ a Neogén až krieda Myjavskej pahorkatiny JZ od bradlového pásma s využiteľným množstvom 68,5 l.s⁻¹. Preto je SKV Myjava dotovaný aj z vodných zdrojov, ktoré sa nachádzajú v Trnavskom kraji (v lokalite Prašník – Fajnory).

Podzemné zdroje vody a množstvá podzemných vôd na vodárenské využitie musia spĺňať viaceré kritériá a podmienky, najmä však vysokú objemovú a časovú zabezpečenosť (96 – 98 %) kvalitatívne a hygienické garancie, technické možnosti exploatacie, ekonomické kritériá a ochranu vodných zdrojov. Akceptovanie týchto prístupov limituje, resp. určuje do akej miery je možné využívať zásoby podzemnej vody na pitné účely.

- Rozptýlenosť výskytu vodárenských zdrojov vody na veľkých plochách s nízkou výdatnosťou značne obmedzuje až znemožňuje rozsiahlejšie využívanie takýchto zdrojov vody. Vyžaduje si to zriadiť veľký počet a rozsah rozdrobených pásiem hygienickej ochrany a znevýhodňuje ekonomiku zachytávania týchto rozdrobených zdrojov a ich prevádzkovanie.

- Doterajšie hodnotenie využiteľnosti zdrojov podzemnej vody vychádzalo z princípu ich maximálne ťažiteľnosti. Od roku 2002 sú výpočty množstiev podzemnej vody uskutočňované podľa Metodiky hodnotenia a bilancovania podzemných vôd (MŽP SR), ktorá kladie zvýšený dôraz na zachovanie kvality životného prostredia a rešpektovanie zásad trvalo udržateľného rozvoja krajiny.
- Kvalitatívne parametre a hygienické požiadavky na využívanie zdrojov podzemných vôd na zásobovanie obyvateľstva značne limitujú ich využiteľnosť. z podrobného prehodnotenia jednotlivých lokalít vyplynulo, že je nevyhnutné niektoré súčasne využívané zdroje podzemnej vody vyradiť.

Uplatnením týchto princípov pri hodnotení zdrojov podzemných vôd a využiteľných zásob bude potrebné v niektorých oblastiach redukovať exploatáciu podzemných vôd s nasledovným dopadom na vodohospodársku bilanciu.

Vývoj využívania podzemných a povrchových vôd na Slovensku je závislý nielen na reálnych a potenciálnych možnostiach súvisiacich s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi podmienkami, ale v súčasnosti ho výrazne ovplyvňujú ekonomické podmienky súvisiace s cenovými úpravami a s tým spojeným poklesom spotreby vody. Významný pokles spotreby vody vo verejných vodovodoch zmierňuje tlak na budovanie nových zdrojov vody.

Využívané vodné zdroje na zásobovanie pitnou vodou

Zoznam všetkých zdrojov vody využívaných na zásobovanie pitnou vodou podľa vodárenských spoločností a s návrhom na zníženie kapacity o ekologické limity, prípadne vyradenie zdroja v dôsledku nevyhovujúcej kvality je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 241 Prehľad vodných zdrojov BVS a. s.

Okres	Vodárenský systém	Názov - vodný zdroj	Druh	Lokalita	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Hĺbka (m)	Poznámka
Myjava	MČ u Borovských a u Kubečkov	Vančiak	pr.	Jablonka	0,3 - 0,5		VZ vyradený z prevádzky
		Bukovec	st	Bukovec	4		
	Brezová pod Bradlom	HVB – 1 (Perinská)	st.	Brezová p. Br.	5	99,5	
		Bukovec HGB 1	st.	Bukovec	4	85	
		Periská - Ľ	pr.	Brezová p. Bradlom	1,1 - 6,0	-	
		Periská - p,	pr				
		Žriedlová dolina I,	pr	Brezová p. Bradlom	5,5 – 7,8		
		Žriedlová dolina II	pr				
	SK Myjava	Lopušná dolina I	pr.	Košariská	1,1 – 9,4	-	VZ využívané pre SKV Brezová pod bradlom
		Lopušná dolina II	pr			-	
		Mosnáci	pr.	Košariská	4,5 – 6,3	-	VZ využívaný pre SKV Myjava
	U Majdlenov Turá Lúka - osada	U Majdlenov (U Belanských)	pr.	Turá lúka	0,6 – 2,0	-	

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013), upravené podľa aktuálneho stavu rok 2017

Tab. 242 Prehľad vodných zdrojov ZsVS a. s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Bánovce nad B.	Ponitriansky SV	1.	Vrchovište	pr.	Slatina n. B.	56,0 -	54,3	-
			Pri moste	pr.		38,0 - 664,0	36,8	-
			Pri mlyne	pr.		20,0 - 58,0	19,4	-
		2.	Pri mlyne	pr.	Č. Lehota	6,0 - 220,0	5,8	-
		3.	HT - 1	st.	Timoradza	20	18,4	-
			HT - 2	st.		20	18,4	-
			HT - 3	st.		20	18,4	-
		4.	HT - 4	st.	Podlužany	15	13,8	-
			HT - 5	st.		12	11	-
			HT - 6	st.		10	9,2	-
		5.	HT - 7	st.	Podlužany	18	16,6	-
			HT - 8	st.		20	18,4	-
Trenčín		7.	Jazero	pr.	Motešice	143,0 -	140	-
Bánovce nad B.	Krásna Ves, Timoradza	7.	Kopanička	pr.	Krásna Ves	7,0 - 25,0	6,8	-
	Slatinka	8.	Pod skalou	pr.	Slatinka n.B.	0,5 - 30,0	0,5	-
	Šípkov	9.	Kalište (Močidlo)	pr.	Šípkov	0,5 - 1,0	0,5	Nevyužíva sa pokles výdatnosti
	Kšinná	10.	Močiare	pr.	Kšinná	3,5 - 4,0	3,4	-
	SV Bánovce nad Bebravou	11.	Starý Ľutov	pr.	Ľutov	4,9 - 9,0	4,7	-
			Jelešnica	pr.		2,4 - 12,0	2,3	-
			Pažitné	pr.		14,0 - 30,0	13,4	-
	SV Uhrovec-Rybany	12.	Dobranská	pr.	Žitná-Radiša	25,0 - 45,0	24,2	-
Partizánske	Omastiná - Uhrovské Podhradie	13.	Pod horárňou	pr.	Omastiná	4,0 - 8,0	3,7	-
	SV Partizánske	13.	Luhy	st.	Hradište	11,0 - 25,0	11	-
			Šiare	st.		24,0 - 35,0	24	-
			HVL - 1	st.		7	7	-
			HM - 1,2, 3, 4,	st.		80	80	-
		14.	Fatimeje	pr.		2,0 - 5,0	1,9	-

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
	Veľké Uherce - Partizánske		Belaneje	pr.	Veľké Uherce	6,0 - 10,0	5,6	-
	Kolačno - Ondrášová	15.	Drndava I	pr.	Kolačno	4,0 - 9,0	3,7	-
	Partizánske	16.	Drndava II	pr.		4,0 - 12,0	3,7	-
	Veľký Klíž	17.	HVK - 1	st.	Veľký Klíž	5	4,6	-
			HVK - 2	st.		3	2,7	-
	SV Brodzany-Chynorany	18.	Geradza	pr.	Brodzany	5,0 - 10,0	4,6	-
	Turčianky	19.	HG-2	pr.	Turčianky	2	1,8	-

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 243 Prehľad vodných zdrojov TVK a. s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]
Nové Mesto nad Váhom	SKV Nové Mesto nad Váhom - Stará Turá	1.	Cetuna - pramene	pr.	Bzince p. J.	8,7 - 139,0	8,3
					Lubina	-	-
		2.	Teplička - st. HP - 1	st.	Čachtice	80	74,4
			Teplička - st. HP - 2	st.		80	74,4
			Teplička - st. HP - 3	st.		45	41,8
	Beckov	3.	S - 1	st.	Beckov	6	5,6
	Bošáca	4.	Horný	pr.	Bošáca	5,0 - 5,9	4,7
			Dolný	pr.		2,1 - 3,4	2
	Haluzice	5.	Haluzice I, II	pr.	Haluzice	0,5 - 1,0	0,5
	Tr. Bohusl.	6.	Kamienka	pr.	Tr. Bohusl.	4,0 - 8,0	3,9
	Lúka - Modrovka - Coca Cola Co.	7.	Šachor	pr.	Lúka	35,0 - 65,0	34
	Modrová	8.	Studienka	pr.	Modrová	3,5 - 10,0	3,4
	Vaďovce - Kostolné	9.	Hlavina I	pr.	Vaďovce	1,6 - 3,1	1,6
		10.	Hlavina II	pr.		2,2 - 11,7	2,1
	St. Lehota	11.	Matušíkovec - prameň	pr.	St. Lehota	0,1 - 0,2	0,1
			Teplý vrch - prameň	pr.		1,0 - 2,1	1
	Hrádok	12.	HHK - 1 - studňa	st.	Hrádok	2	1,9

Okres	Vodovod	P. Č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]
	Lubina	13.	Rybníček horný - pr.	pr.	Lubina	2,2 - 14,0	2
			Rybníček dolný - pr.	pr.		0,0 - 1,0	0
Trenčín	SV Trenčianske Teplice – Omšenie – Dolná Poruba	14.	Biele Brodky	pr.	Dolná Poruba	1,0 – 3,0	0,8
		15.	U Suchých	pr.		0,6-7,0	0,6
			Brodky	pr.		1,5-10,0	1,4
		16.	Kráľovec I	pr.	Omšenie	11,5-14,2	10,5
			Kráľovec II	pr.		0,8-2,9	0,8
			Orňan	pr.		2,5-8,0	2,3
			Laštiak I	pr.		6,6-11,6	6,1
			Laštiak II	pr.		1,2-10,0	1,1
			Kamenné vráta I	pr.		1,1-1,4	1
			Kamenné vráta II	pr.		0,9-2,0	0,9
		17.	Alžbetin I	pr.	Trenčianske Teplice	1,4 – 2,0	13,1
			Alžbetin II	pr.		0,9-5,0	0,9
			Alžbetin III	pr.		1,0-3,1	0,9
			Nový I	pr.		2,8-8,5	2,6
			Nový II	pr.		3,0-5,3	2,8
			Nový IV	pr.		0,7-5,0	0,7
			Nový IV a	pr.		1,3-5,8	1,2
			Heinrich	pr.		3,7-5,0	3,4
		18.	HTT – 1	st.		10	9
			HVT – 1	st.		12	10,8
			HVT – 2	st.		4	3,6
	SV Trenčín	19.	De – 1,2,3,5, 9; HNS – 1,2,5, HK	st.	Nemšová	135	88
		20.	Jazero S – 1	st.	Dobrá	80	72
			HD – 1	st.		25	22,3
			DHŠ – 2	st.		25	22,3
		21.	Sihoť	st.	Trenčín	40	36,4
			Soblahovská S 1	st.		5	0
			Soblahovská S 2	st.		6	0
			Soblahovská S 3	st.		6	0
			Soblahovská S 4	st.		8	0
		22.	Pod skalou	pr.		0,2-12,0	0,2
			Kalinky	pr.		3,2	
		23.	Jazero	pr.	Soblahov	12 – 14	11,4
			Huk	pr.		3 – 20	2,9
		24.	HG – 1	st.		8	7,3
		25.	Selec I, II	pr.	Selec	40,0 - 80,0	38,8
			Selec III	pr.		2,0 - 3,0	1,9

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]
Trenčín	Mníchova Lehota	26.	Selec IV	pr.	Mníchova Lehota	8,0 - 37,0	7,8
			Bysterec I.,II.,III.	pr.		1,3 – 7,5	1,2
			Jarky	Pr.		0,7-1,0	0,7
	SV Trenčianske Mitice – Svinná – Trenčianske Jastrabie – Neporadza	27.	Klapča	pr.	Trenčianske Mitice	0,5-1,5	0,5
			Červený hostinec	pr.		12,0 – 23,2	11,6
			Zadná studňa	pr.		6,4 – 12,0	6,7
		28.	Svitava I	pr.	Neporadza	1,0 - 2,0	1
			Svitava II	pr.		10,0 - 35,0	9,5
			Kunové	pr.			3,9
			Skalité	pr.	Trenčianske Mitice	1,5	
	SV Nové Mesto nad Váhom – Stará Turá	29	HŠ – 1	st.	Štvrtok	140	20,9
			HŠ – 2	st.			10,9
			HŠ – 3	st.			22,7
			HŠ – 4	st.			36,4
			HŠ – 6	st.			27,3
			HŠ – 7	st.			27,3
			HŠ – 9	st.			36,4
	M.č. Trenčianska Závada	30.	Macejka	pr.	Nemšová	0,5-1,5	0,5
	Horná Súča	31.	Dúbrava I	pr.	Horná Súča	1,0-3,0	0,9
			Dúbrava II	pr.		1,5	1,4
			Včelíny	pr.		1,1-3,2	1
			Pod Chabovou I	pr.		0,8	0,8
			Pod Chabovou II	pr.		1,7	1,5
			Krásny dub II	pr.		2,8	2,5
	Drietoma	32.	Pod žľabom	pr.	Drietoma	0,4 – 14,7	0,4
	Chocholná		Chocholná studňa HHCH 2	st.	Chocholná	7	

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 244 Prehľad vodných zdrojov PVS a.s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Považská Bystrica	SKV pružina - Púchov	1.	Býky	Pr.	Pružina	23,3-49,8		
		2.	Biele jarky	pr.		16,0-20,6		
		3.	Biobot	pr.		8,6-12,8		-
		4.	Pod hájovňou	pr.		52,9-56,8		-
		5.	Cinkové	pr.		52,9-110,0		-
		6.	Centrálny výver	pr.		46,4-48,0	-	-

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
		7.	Na ihrisku	pr.		83,1-133,0	-	-
		8.	Mokrú	pr.		2,5-2,9	-	-
		9.	Mlynský náhon	pr.		33,7-36,7	-	-
		10.	Riečnica	pr.		2,5-2,9	-	-
		11.	Podlasy	pr.	Trstie	0,7-1,1	-	-
Považská Bystrica	SKV Považská Bystrica	12.	Jazero Ryluška	pr.	Sádočné	20,7-26,0	-	-
		13.	Hodoň	pr.	Domaníža	24,0-27,7	-	-
		14.	Blatnica	pr.		77,3-89,4	-	-
		15.	Dom. Lehota	vrt		15,1-19,1	-	-
		16.	Čertova skala	pr. vrt		176,0-178,2	-	-
		17.	Manínska Tiesňava	pr.	Pov. Teplá	8,6-9,3	-	-
		18.	Pohorelisko	pr.	Domaníža	3,3-3,9	-	-
		19.	Mlyn na barinách	pr.		13,3-15,0	-	-
		20.	Bystre	pr.	Praznov	7,2-9,0	-	-
		21.	Biela voda	pr.	Bodiná	5,7-7,5	-	-
		22.	Kráľovka	pr.	Zem. Kvášov	2,2-2,4	-	-
		23.	Šebešťanová	pr.	Šebešťanová	2,4-2,6	-	-
	Záskalie	24.	Pod Nivami	pr.	Záskalie	0,7-0,8	-	-
	Papradno	25.	Papradno Vrty	vrt	Papradno	0,6-0,7	-	-
	Stupné	26.	Z pod Hlboče	pr.	Stupné	1,7-1,8	-	-
	Podskalie	27.	Močidlá Zárybniče	pr.	Podskalie	1,8-2,4	-	-
	Udiča	28.	Studňa, Prameň-Klapy	Pr. st.	Udiča	0,7-1,8	-	-
	Prečín-Zem. Závada	29.	Prameň Malenica	pr.	Zem. Závada	1,0-1,1	-	-
Púchov	Záriečie	30.	Klecenec	pr.	Záriečie	3,0-5,0	-	-
	Mestečko	31.	Bukoviny, Vrt HV-40	pr. vrt	mestečko	0,1-1,0	-	-
	Mojtín	32.	Uhľská	pr.	Mojtín	8,3-21,3	-	-
	Lednické Rovne	33.	Háj	st.	Lednické Rovne	3,0-3,0	-	-
		34.	Skalka studňa	st.		0,7-0,9	-	-
		35.	Skalka-vrt HGP-1	vrt		0,1-0,1	-	-
		36.	HLR - 40 Horovce	vrt	Horovce	5,5-6,3	-	-
	Dohňany-Mostište	37.	Mostište - Prameň 1	pr.	Mostište	0,2-0,2	-	-
	Dohňany	38.	Dohňany-VRT HVD 2	vrt	Dohňany	-	-	prenájom

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Ilava	SKV Pružina – Púchov	39	Nozdrovica - Prameň 1-3	pr.	Nozdrovica	0,4-0,8		
		40.	Kameničany	vrt	Kameničany	75,0-75,0	66	-
		41.	Iliavka Pr. 1-10	pr.		3,9-5,9	-	-
		42.	Klobušice		Klobušice	0,1-0,1	-	-
	Horná Poruba	4.	Vápeč -pramene	pr.	Horná Poruba	2,2-5,6	-	-
	Pruské		Pruské Vrt	vrt	Pruské	1,4-1,6	-	-
	Zliechov	7.	Zliechov - Pramene Zálisie	pr.	Zliechov	1,7-6,1	-	-
	Košecké Podhradie Kopec	8.	Nad hájovňou V ohrade	pr.	Kopec	11,6-15,2	-	-

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 245 Prehľad vodných zdrojov v prevádzke obcí

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Púchov	Lazy pod Makytou	47	Lazy- vrt HVL2	vrt	Lazy pod Makytou	3,0-3,0		
	Lednica	48	Pod Bukom	pr.	Lednica	1,2-1,2		
		49	Zrúbek 1	pr.	Lednica	0,36-0,36		
		50	Zrúbek 2	pr.	Lednica	0,17-0,17		
		51	Košarisková Lúka	pr.	Lednica	1,0-1,0		
	Zubák	52	Tomášovec 1	pr.	Zubák	0,3-0,3		
		53	Tomášovec 2	pr.	Zubák	0,2-0,2		
		54	Tomášovec 3	pr.	Zubák	0,3-0,3		
	Lysá pod Makytou	55	Bačov prameň	pr.	Lysá pod Makytou	0,5-0,5		
		56	Bačov potok	vs.šac hta	Lysá pod Makytou	3,8-3,8		

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 246 Prehľad vodných zdrojov StVS a. s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Prievidza	SV Prievidza	1.	V Táloch	pr.	Bojnice-Dubn.			-

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
		2.-9	Mokrú dolina 1-3, Tufová dolina, Žltá dolina, Peklo, Stará hradská, Neznámy	pr.	Kľačno	29,6-59,2	23,0	-
		10.	Teplý	pr.	Jalovec	8,4 - 11,1	5,3	-
		11.	Studňa	st.	Pravenec	12,0	10,6	-
		12.	HP - 1	st.	Prievidza	20,0	18,0	-
		13.	Ráztočno	pr.	Ráztočno	13,0 - 14,8	7,7	-
		14.	HS - 2	st.	Nitr. Pravno	22,0	19,8	-
		15.	Pri chate OSP	Pr.		2,3-3,9		
		16.	Vyšehradné	pr.		42,3 - 109,7	34,0	-
Martin	SV Handlová	17.	Jazero	pr.	Abramová	50,0-66,0		-
		18.-19	Mlynská dolina č. 1,2	Pr.	Handlová	10,6-12,4	3,2	
		20.	Tri studničky	pr.		12,6 - 13,8	5,4	-
		21.	Schnaiderova lúka			3,1-4,2		
		22.	Bralský tunel	pr.		-	-	nevyužíva sa
	MV Diviacka Nová Ves	23.	Olavec	pr.	Div. Nová Ves	2,2 - 12,5	2,2	
	MV Diviaky nad Nitricou	24.-27	Bukovina-Gáborová, Vínna studnička, Pod hrúškou	pr.	Diviaky n.Nitr.	3,9 - 11,9	1,8	-
	MV Dololné Vestenice	28.	Hradištnica	pr.	Dol. Vestenice	5,4 - 8,8	2,1	-
	SV Nováky	29.-32	Ješkova Ves, HJV-1, HJV-5, HVS-5, Zberná studňa	st.	Ješkova Ves	67,0	46,6	-
		33.-39	Granatier č.1, 2, 3, Smolená 1,2	pr.	Nitrianske Rudno	12,8-52,9	52,0	-
		40.-45	Studňa - č. 1	st.	Nitr. Sučany	6,0	5,2	-
			Studňa - č. 2	st.		8,0	6,9	-
			Studňa - č. 3	st.		6,0	5,2	-
			Studňa - č. 4	st.		8,0	6,9	-
			Studňa - č. 5	st.		5,0	4,3	-
Studňa - č. 6	st.		7,0	6,0		-		
46.-47.	Jachová 1, Jachová 2	pr.	Kamenec pod Vtáčnikom	1,3-4,9		-		
48.	HBD-4	St.		2				

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
		49.	Muller		Horná Ves			
		50.	HBG-1					
		51.	Jama	pr.	Nitr. Rudno	10,8 - 45,0	9,6	
		52.	Marušina	pr.		4,9 - 10,4	4,4	
		53.	HSV-2	St.		6,0		
	SV Podhradie	54.-	HO - 3	st.	Lehota p. Vt.	3,0	3,5	-
		57.	HBL - 2	st.		4,0	3,5	-
			HBL - 5	st.		3,0	2,6	-
			HBL -7	st.		2,5	1,3	-
		58-59.	Prameň horný Prameň dolný	pr.	Podhradie	14,6-28,5		-
	MV Nitrianske Sučany	60.-63	Bučkova studňa Podvrátna, Kobyľie, Dubiny	st	Nitr. Sučany	5,5 - 12,5	1,8	-
	MV Dlžín	64.-67	Pod horou, Pod Hrádkom, Osúdenica, Jelšiny	Pr.	Dlžín	0,3-2,1		
	MV Šútovce	68.-70	Horný, Dolný, Válov 1,2,3	Pr.	Šútovce	0,3-1,3		
	MV Temeš	71. - 72.	Rúbanky, Trsnáč	pr.	Temeš	0,5-9,6	1,4	-
	MV Nevidzany	73.-74	Sedlištia, Kršľanica	Pr.	Nevidzany	0,4-2,3		
	MV Liešťany	75.-78	Skalnatá. Listnačka, Šachty, Košarický	Pr.	Liešťany	2,3-17,7		
	MV Nitrica	79.-80	Močelník 1,2, Vrtaná studňa	Pr. St.	Nitrica	3,8-5,6		
	MV Horné Vestenice	80.-82	Presmerie 1, Presmerie 2, Čihost'	Pr.	Horné Vestenice	1,0-14,4		
	MV Poruba	83.-85	Prameň č. 1, 2, 3	Pr.	Poruba	1,2-11,4		
	MV Tužina	86.-92	Galesgrepa 1, Galesgrepa 2, Kohútová, Žafkelov salaš, Lackova, Vápenná, Uholná	pr.	Tužina	24,0 – 48,6	14,2	-
	MV Radobica	93.-94	Horný, Dolný	Pr.	Radobica	1,0-2,0		
	MV Fančová	95.	Fančová	Pr.	Čereňany	0,2-0,3		

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
	MV Seč	96.-98	Prameň č. 1, 2, 3	Pr.	Seč	0,7-5,5		
	MV Morovno	99.-100	Morovno, Tri studničky 1,2	Pr.	Morovno	1,8-4,2		
	MV Oslany	101.-102	Barboráš, Tagáňová	Pr.	Oslany	0,8-1,1		
	MV Valaská Belá	103.-104	Lapšov, Majerech	Pr.	Valaská Belá	6,8-15,7	2,9	
	Prievidza - MČ Hradec-Malá Lehôtka	105.-110	Pri ceste, Stanište, Liškánová, Švogrová, Lúka č. 1, Lúka č. 2	pr.	Hradec	2,7 - 7,0		-
	MČ Veľká Lehôtka	111.-112	Studenica Plieška	pr.	Prievidza	1,8 - 3,3	1,6	-
Turčianske Teplice	ÚV Turček	113.	KV-17	St.	Turček	12,0		

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 247 Celková výdatnosť vodných zdrojov

Vodné zdroje	Výdatnosť (l/s)	
	min	max
BVS a. s.	60,6	89,3
ZsVS a. s.	612,8	3557,0
TVK a. s.	946,2	1 433,9
PVS a. s.	803,3	1 028,4
StVS a. s.	315,01	649,88
Spolu	2 738,41	6 758,48

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Posúdenie súčasného stavu ochrany vodných zdrojov

Ochrana vodných zdrojov je potrebné chápať ako integrovanú ochranu kvality a kvantity podzemných a povrchových vôd. Rozhodujúcim faktorom pri ochrane kvality vodných zdrojov je problematika zdrojov znečisťovania vôd, či už s priamym alebo nepriamym dopadom na vodné zdroje.

Ochrana množstva vôd, kvantitatívna ochrana, je založená na zvyšovaní akumulácie schopnosti krajiny a na kontrole dodržiavania vypočítaných hodnôt pre odoberané množstvá vôd. Za tým účelom sa stanovujú limity využívania zásob podzemných vôd (ekologické limity), ako aj záväzné minimálne prietoky.

Oba aspekty ochrany vôd sú premietnuté v tzv. územnej ochrane vôd. Táto je zabezpečovaná v troch rovinách:

- vo všeobecnej, vyplývajúcej z vodného zákona
- vo širšej – regionálnej ochrane, realizovanej formou chránených vodohospod. oblastí

Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené v § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

V súčasnosti sú v Trenčianskom kraji vyhlásené dve chránené vodohospodárske oblasti s celkovou rozlohou 2 613 km², pričom v území Trenčianskeho kraja leží približne 1075 km². Širšia ochrana vôd uskutočňovaná formou chránených vodohospodárskych oblastí je plošne najviac zastúpená v okrese Považská Bystrica, kde zasahujú obe CHVO.

Tab. 248 Prehľad CHVO na území Trenčianskeho kraja

Názov CHVO	Okresy	Plocha CHVO (km ²)	
		celkom	Z toho v TN kraji
Strážovské vrchy	Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Ilava, Trenčín	757	700
Beskydy -Javorníky	Považská Bystrica, Púchov	1856	375
Spolu		2613	1075

V sprísnenej špeciálne – užšej ochrane pre využívané vodné zdroje na pitné účely realizovanej najmä formou pásiem hygienickej ochrany. Vyhlasujú ich orgány štátnej vodnej správy a okrem hraníc sa určuje predovšetkým spôsob ochrany a režim činnosti, v ktorom sú zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré by mohli spôsobiť poškodenie alebo ohrozenie množstva a kvality vody vodárenského zdroja. Navrhujú sa tiež technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sú potrebné v ochrannom pásme vykonať. V Trenčianskom kraji v súčasnosti nastáva trend prehodnocovania dávnejšie vyhlásených ochranných pásiem a ich aktualizácia a konkretizácia predovšetkým v oblasti režimu činností v súlade s novými požiadavkami a podmienkami a novou platnou legislatívou v tejto oblasti.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že rezervy v oblasti ochrany vodných zdrojov sú v reálnej účinnosti právnych predpisov a noriem, ako aj v právnom vedomí spoločnosti a v chápaní a presadzovaní ochranných opatrení v praxi.

Cieľom stanovenia ekologických limitov vo vodnom hospodárstve je kvantifikovanie vplyvu exploatacie povrchových a podzemných vôd na hydrologické a hydrogeologické pomery územia, tvoriaceho infiltračnú akumulačnú, ale i výstupnú oblasť podzemných vôd a tým aj na územie priamo dotknuté následným vodohospodárskym využitím, t. j. odbermi vôd.

Jednou z kľúčových úloh ochrany využívaných zdrojov vôd na úseku kvalitatívnej ochrany je riešenie problematiky zdrojov znečistenia, a to bodových zdrojov znečistenia alebo plošných zdrojov znečistenia.

Rozhodujúcimi zdrojmi bodového znečistenia sú vypúšťané odpadové vody, komunálne, ale aj priemyselné.

V súčasnosti prevádzkované komunálne ČOV, ktorých technológia čistenia odpadových vôd nezodpovedá kritériám ostatných legislatívnych predpisov, najmä na odstraňovanie nutrientov sú súčasťou riešenia Plánu rozvoja verejných kanalizácií.

Zdroje plošného znečistenia sú ťažšie identifikovateľné než bodové, ale ich účinky sú rovnako dlhodobé a ťažko odstrániteľné. Najväčšími zdrojmi plošného znečistenia sú:

- poľnohospodárstvo, rozptýlené skládky, kontaminované závlahové, ale i zrážkové vody.

2.14.2.3 Stratégia optimálneho rozvoja verejných vodovodov – priority výstavby

Strategickým cieľom rozvoja verejných vodovodov je zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľov Trenčianskeho kraja kvalitnou pitnou vodou bez negatívnych dopadov na životné prostredie.

Na naplnenie strategického cieľa rozvoja verejných vodovodov sú stavené nasledovné priority výstavby verejných vodovodov:

Zvyšovať podiel obyvateľov zásobovaných bezchybnou a kvalitnou pitnou vodou z verejných vodovodov, hlavne v tých okresoch, ktoré v súčasnosti nedosahujú ani celoslovenskú úroveň, predovšetkým v okresoch Myjava, Považská Bystrica a Púchov cestou:

- urýchleného dokončenia rozostavaných vodovodov v obciach,
- výstavbou nových vodovodov predovšetkým v obciach ležiacich v blízkosti jestvujúcich skupinových vodovodov
- samostatné vodovody budovať tam, kde sú disponibilné miestne zdroje a prívody z jestvujúcich skupinových vodovodov by boli neekonomické
- realizácie opatrení na odstránenie nedostatkov v problémových vodovodoch (kvalita a kvantita),
- pre spoľahlivé zásobovanie vodou doplniť chýbajúce akumulácie, prednostne pre vodovody a skupinové vodovody, ktoré sú v súčasnosti pripojené na diaľkové systémy.

Na zabezpečenie týchto cieľov výstavby verejných vodovodov budú smerované podpory prostredníctvom programového financovania. Postup mimo rámca plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR a územie Trenčianskeho kraja a ním definovaných priorít spôsobuje riziko nesplnenia medzištátnych záväzkov SR. Jeho využitie ako rozhodovacieho nástroja pre smerovanie podpory v pláne navrhnutých investičných akcií v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií je rozhodujúce. Efektívnym nástrojom štátnej politiky na naplnenie záväzkov SR v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií bude finančná podpora len tých aktivít, ktoré sú v súlade s týmto plánom.

2.14.2.4 Potreba vody pre navrhnutý optimálny rozvoj

Potreba vody je určená počtom zásobovaných obyvateľov a výškou špecifickej potreby pitnej vody. Vzhľadom na pokračujúci trend každoročného zvyšovania ceny vody dodávanej aj odkanalizovanej pre domácnosti, neočakáva sa v blízkom časovom horizonte zmena v správaní spotrebiteľov smerom k zvyšovaniu spotreby vody.

Pokles odberov na pitné účely sa začal ako dôsledok transformácie hospodárstva, zníženia výroby, reorganizácie podnikov a zavádzania nových výrobných postupov, ale aj uplatňujúcich sa ekonomických opatrení v súvislosti so zvýšením poplatkov za vodu.

Klesajúci trend odberov vody na pitné účely pretrváva, ale možno pozorovať jeho postupné zmierňovanie. Pokles odberov pitnej vody sa prejavil vo všetkých zásobovaných mestách a obciach Trenčianskeho kraja . V mnohých obciach klesli pod dolnú hranicu hygienického minima (80 l.obyv._1.deň _1).

Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch a na území pôsobnosti jednotlivých akciových spoločností v roku 2020 je uvedený v nasledovných tabuľkách¹⁵.

Tab. 249 Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch

Okres Kraj	Rok			
	2 015		2 020	
	Qpr.	Qmax.	Qpr.	Qmax.
Bánovce nad Bebravou	79	110	72	101
Ilava	116	162	105	147
Myjava	71	107	63	95
Nové Mesto nad Váhom	202	283	188	262
Partizánske	111	155	106	148
Považská Bystrica	165	230	153	214
Prievidza	384	499	373	484
Púchov	94	141	80	120
Trenčín	320	448	306	428
Kraj spolu	1 540	2 135	1 446	1 999

Tab. 250 Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch a na území pôsobnosti jednotlivých akciových spoločností v roku 2020

Vodárenská spoločnosť	Potreba pitnej vody (v l/s)			
	2015		2020	
	Qpr.	Qmax.	Qpr.	Qmax.
Bratislavská	70,8	107,0	63,4	95,0
Západoslovenská	189,8	265,0	178,3	249,0
Trenčianska	522,0	731,0	493,5	690,0
Považská	373,8	533,0	338,0	481,0
Stredoslovenská	383,5	499,0	372,6	484,0
Trenčiansky kraj spolu	1 539,9	2 135,0	1 445,8	1 999,0

¹⁵ Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 251 Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch a na území pôsobnosti jednotlivých akciových spoločností v roku 2020

Vodárenská spoločnosť	Potreba pitnej vody (v l/s)			
	2015		2020	
	Qpr.	Qmax.	Qpr.	Qmax.
BVS, a. s.,				
Myjava	70,8	107,0	63,4	95,0
Spolu za Trenč. kraj	70,8	107,0	63,4	95,0
ZsVS, a. s.,				
Bánovce nad Bebravou	79,2	110,0	72,3	101,0
Partizánske	110,6	155,0	106,0	148,0
spolu za Trenč. kraj	189,8	265,0	178,3	249,0
TVK, a.s.				
Nové Mesto nad Váhom	202,0	283,0	187,5	262,0
Trenčín	320,0	448,0	306,0	428,0
spolu za Trenč. kraj	522,0	731,0	493,5	690,0
PVS, a. s.,				
Ilava	115,5	162,0	105,3	147,0
Považská Bystrica	164,5	230,0	152,5	214,0
Púchov	93,8	141,0	80,2	120,0
spolu za Trenč. kraj	373,8	533,0	338,0	481,0
StVS, a. s.,				
Prievidza	383,5	499,0	372,6	484,0
spolu za Trenč. kraj	383,5	499,0	372,6	484,0

2.14.2.5 Rámcová bilancia zdrojov a potrieb vody

Z globálneho pohľadu rámcovej bilancie potrieb vody, ktoré budú zodpovedať rozvoju verejných vodovodov a zdrojov vody využívaných na území kraja vyplýva, že vybudované kapacity zdrojov budú pokrývať všetky potreby.

Toto tvrdenie však neodpovedá reálnemu stavu vo všetkých vodovodoch. Vzhľadom k nerovnomernému rozloženiu vodných zdrojov na území Slovenska sú niektoré oblasti z hľadiska zdrojov vody prebytkové, iné oblasti zase vykazujú k roku 2015 deficit zdrojov.

Bilancia vody je územie v pôsobnosti **Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. vyrovnaná**. Z porovnania min. výdatnosti vodných zdrojov a max. dennej potreby vody okresu Myjava vyplýva, že vodovodné systémy okresu Myjava sú z bilančného hľadiska prebytkové.

Mierne prebytková je oblasť v pôsobnosti **Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s.** Kapacity využívaných zdrojov vody aj po znížení ich výdatnosti o ekologické limity a vyradení nevyhovujúcich zdrojov, budú pokrývať výhľadové potreby vody do roku 2015. Bude však potrebné pokračovať v budovaní prívodov z hlavných zdrojov, tak aby bola možná dodávka kvalitnej pitnej vody do všetkých deficitných vodovodov vodárenskej sústavy v súlade s navrhovaným rozvojom vodovodov.

Súčasný zdroj vody aj po znížení ich kapacity o ekologické limity a vyradení zdroja vody budú v globálnom hodnotení pokrývať výhľadové potreby vody na území pôsobnosti: **Trenčianske vododárne a kalizácie, a. s., a Považská vodárenská spoločnosť, a. s.** Prípadné deficity vo vodovodoch bude možné riešiť dodávkou vody z iných systémov v rámci spoločnosti budovaním prívodov vody, prípadne nových zdrojov.

Bilancia výhľadových potrieb pitnej vody v spotrebiskách na území pôsobnosti **Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s., voči** využívaným zdrojom vody po znížení ich výdatnosti o ekologické limity a nevyhovujúce zdroje vody poukazuje na určitú napätosť.

2.14.2.6 Návrh rozvoja verejných vodovodov

Stratégia zásobovania obyvateľstva na území bez verejných vodovodov

Strategickým cieľom je zabezpečiť kvalitnú pitnú vodu pre všetkých obyvateľov kraja. Obce v dosahu hlavných vodárenských systémov budú postupne na ne napájané a obyvatelia budú zásobovaní pitnou vodou dodávanou zo zdrojov kvalitnej vody.

Do obcí, ktoré sú mimo dosahu terajších prívodov vody a veľkokapacitných zdrojov by postupne mali byť budované prívody vody. Ak je možnosť využívania miestnych zdrojov s dostatočnou výdatnosťou a vyhovujúcou kvalitou, bude efektívnejšie zriadiť miestny vodovod.

Nepredpokladá sa, že v horizonte 2020 budú mať všetky obce vybudovaný verejný vodovod. Okrajové osídlenia s malým počtom obyvateľov, ktoré využívajú na zásobovanie domové studne s vyhovujúcou kvalitou vody budú najmä z ekonomických dôvodov riešené až v ďalšej etape.

Tab. 252 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci BVS a.s.

Okres	obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia
Myjava	Chvojnica	373	Zásobovanie pitnou vodou regiónu Myjava alt. Senica

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

V okrese Myjava sa navrhuje:

- Stará Turá - Myjava, rekonštrukcia a modernizácia vodovodného prepoja (sanácia a optimalizácia existujúceho, problematicky funkčného prepoja),
- Brezová pod Bradlom - Hradište pod Vrátnom, prepojenie vodovodov potrubím, ktoré bude situované pozdĺž cesty spájajúcej Hradište pod Vrátnom a Brezovú pod Bradlom (nová stavba) Účelom tejto stavby bude využívanie prebytkov z vodárenského systému okresu Myjava pre okres Senica a v prípade potreby pre núdzové zásobovanie SKV Brezová pod Bradlom z vodárenského systému okresu Senica

Tab. 253 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci ZsVS a.s.

Okres	obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	Poznámka
Bánovce nad Bebravou	Cimenná	92	1.) SV Cimenná, Zlatníky, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste pripojiť na	
	Čierna Lehota	131		

Okres	obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	Poznámka
	Malé Hoste	434	PnSV pri Ruskovciach a pripojiť so SV Uhrovec cez Libichavu; 2.) Trebichava, vlastný VZ; 3.) Čierna Lehota, vlastný VZ; 4.) Miezgovce, pripojiť na SV Uhrovec; 5.) Vysočany, pripojiť na SV Uhrovec; v prípade č. 4) a č.5) je potrebné posúdiť nutnosť doplnenia VZ pre SV Uhrovec	
	Miezgovce	264		
	Nedašovce	433		
	Pochabany	247		vodovod rozost.
	Trebichava	43		
	Veľké Hoste	573		
	Vysočany	125		
	Zlatníky	671		
Partizánske	Livina	110	Livina, pripojiť na PnSV cez Ostratice, prípadne posúdiť pripojenie na SV Uhrovec cez Livinské Opatovce.	

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

V okrese Bánovce nad Bebravou sa navrhuje¹⁶:

- prepojenie SV Kšinná - Radiša so SV Omastiná - Uhrovské Podhradie a prepojenie s SV Uhrovec, ako aj zachytenie a prívod vody z prameňa Drieňovský k.ú. Závada pod Čiernym vrchom.
- Využiť významné vrty HU-1 a HU-2 v Uhrovci a ich perspektívne využitie napojením na SV Uhrovec - Šišov, SV dotovať cez navrhované rozšírenie vodojemu v Uhrovci.

Tab. 254 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci TVK a.s.

Okres	obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	poznámka
Nové Mesto nad Váhom	Horná Streda	1 299	vlastný VZ a vlastný vodovod	
	Moravské Lieskové	2 500	vlastný VZ a vlastný vodovod	
	Nová Bošáca	1 126	napojiť na prívod vody zo Zemianskeho Podhradia	
	Očkov	471	napojiť na SKV Nové Mesto nad Váhom	
	Pobedim	1 199	napojiť na SKV Nové Mesto nad Váhom	
	Podolie	1 957	napojiť na SKV Nové Mesto nad Váhom	
Trenčín	Hrabovka	429	rozostavaný VV, možnosť napojenia na vodný zdroj v Dolnej Súči	
	Petrova Lehota	170	vlastný vodovod	

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

¹⁶ Podľa podkladov ZsVS a. s. k oznámeniu o začatí obstarávania dokumentácie „zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Tab. 255 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci PVS a.s.

Okres	Obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	Poznámka
Ilava	Bohunice	751	vodovod Krivoklát Bohunice VZ Kražiny	Vlastný koncepčný materiál Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava (september 2007)
	Krivoklát	255		
	Červený Kameň	711		
	Vršatské Podhradie	246		
	Mikušovce	1027	VZ vrt HVT-5	
	Tuchyňa	771	VZ vrt HVT-5	
	Sedmerovec	434	VZ Kamenná -Močidká	
Považská Bystrica	Bodiná	497	okrajové osídlenia s malým počtom obyvateľov s riešením VV v ďalšej etape	Vlastný koncepčný materiál Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava (september 2007), Dolná Mariková - zabezpečiť PD a vybudovanie VV
	Ďurďové	155		
	Klieština	347		
	Kostolec	237		
	Malé Lednice	509		
	Počarová	139		
	Vrchteplá	259		
	Brvnište	1 183		
	Dolná Mariková	1 420	napojenie na SKV Považská Bystrica	
	Horná Mariková	654		
	Jasenica	1088	VZ Prameň pod Hradiskom	
	Hatné	603	VZ vrt MA-4 Hatné	
Púchov	Horná Breznica	469	vodovod rozost.	Vlastný koncepčný materiál Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava (september 2007); Kvášov - bez VV a ani neplánuje riešiť zásobovanie pitnou vodou z VV; Lúky - bez VV a ani neplánuje riešiť zásobovanie pitnou vodou z VV
	Kvašov	669	miestne studne	
	Lúky	912	napojenie na SKV Púchov	
	Vydrná	350		

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

Náhradné zásobovanie vodou

Náhradné - núdzové zásobovanie pitnou vodou je osobitný a limitovaný spôsob dodávky vody. Dodávka pitnej vody sa zabezpečuje len na úrovni minimálnej potreby pitnej vody.

Náhradné zásobovanie vodou je potrebné riešiť pre každú obec v dvoch úrovniach:

- zásobovanie pitnou vodou, ktoré bude riešené dopravou vody v cisternách, inými dopravnými prostriedkami alebo vo forme balenej vody,
- zásobovanie úžitkovou vodou, ktoré bude určené prioritne pre pokrytie hygienických potrieb obyvateľstva a bude možné podľa povahy situácie používať vodu z vodovodu, ktorá však nemusí spĺňať štandardné požiadavky na kvalitu pitnej vody. Rozhodnutie o prípustnej kvalite úžitkovej vody je v kompetencii Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Vodárenské objekty vybraté na náhradné zásobovanie vodou musia byť technicky zabezpečené podľa STN 755 040 núdzové zásobovanie vodou. Rozsah náhradného zásobovania a prevádzkové hodnoty potrebného množstva vody stanovuje prevádzkovateľ vodovodu v spolupráci s príslušným správnym orgánom.

Pri výbere vodných zdrojov je potrebné prihliadať k ich charakteru, podmienkam pre zabezpečenie zdrojov proti zneužitiu a k dopravným podmienkam. Za vodné zdroje na náhradné zásobovanie vodou sa určujú predovšetkým zdroje podzemných vôd s gravitačnou dopravou vody, ktoré sú bez nároku na energetické zdroje a úpravu vody, okrem hygienického zabezpečenia pitnej vody. Sú to hlavne hlboké šachtové a vŕtané studne, nachádzajúce sa v území neohrozenom záplavami a v území odolnom proti povrchovej kontaminácii. Ide o kapacitne dostačujúce zdroje s kvalitou, ktorá spĺňa požiadavky na akosť pitnej vody.

Vplyv realizácie plánu rozvoja verejných vodovodov na ekologické podmienky krajiny a rozvoj regiónov

Realizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov nebude mať nepriaznivý vplyv na ekologické podmienky krajiny, pretože potreby vody budú v prevažnej miere kryté z existujúcich zdrojov vody a teda nebude zaťažovať krajinu zvýšenými odbermi vody z prostredia. Naopak, Plán rozvoja predpokladá zníženie exploatácie týchto zdrojov tak, aby boli dodržané ekologické limity zdroja a súčasne zohľadňuje aj predpokladané vplyvy globálneho otepľovania.

Bolo by žiaduce, aby sa v obciach súčasne s výstavbou verejného vodovodu realizovala aj výstavba verejnej kanalizácie, lebo je pravdepodobné, že sa zvýši spotreba vody a teda aj produkcia odpadovej vody, čo nepriaznivo ovplyvní kvalitu životného prostredia.

Realizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov zvýši životnú úroveň obyvateľov a priaznivo ovplyvní rozvoj regiónov, v obciach bez verejného vodovodu je minimálne predpoklad rozvoja výrobných prevádzok a zvyšovanie zamestnanosti.

2.14.3 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Zabezpečenie zodpovedajúceho odvádzania a čistenia odpadových vôd je stanovené požiadavkami smernice 91/271/EHS a záväzkami, ktoré sa Slovenská republika zaviazala plniť v rámci predvstupových rokovaní s EÚ a ktoré sú jednoznačne definované i v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Rámcová smernica o vodách (RSV) 2000/60/EC vytvára právny rámec európskej vodnej politiky. Účelom tejto smernice je ustanoviť podmienky pre vytvorenie účinného systému ochrany vnútrozemských povrchových vôd, pobrežných vôd a podzemných vôd. Určuje zásady

smerovania v jednotlivých činnostiach a postupoch vodnej politiky vrátane oblasti odpadových vôd.

Hlavným cieľom smernice 91/271/EHS týkajúcej sa nakladania s komunálnymi odpadovými vodami je ochrana vodných ekosystémov v európskom spoločenstve pred škodlivým účinkom vypúšťania nečistených alebo nedostatočne čistených komunálnych odpadových vôd. Emisné požiadavky smernice o nakladaní s komunálnymi odpadovými vodami sú dopĺňané kvalitatívnymi – imisnými požiadavkami na ochranu vôd formulovanými v smerniciach:

- 76/160/EHS o kvalite vody určenej na kúpanie a Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES o riadení kvality vody určenej na kúpanie, ktorou sa zrušuje smernica 76/160/EHS,
- 98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu,
- 75/440/EHS týkajúca sa požadovanej kvality povrchových vôd určených na odber pitnej vody v členských štátoch,
- 2006/44/ES o kvalite sladkých povrchových vôd vyžadujúcich ochranu alebo zlepšenie kvality na účely podpory života rýb,
- 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality.

So smernicou Rady 91/271/EHS súvisia ďalšie dve smernice, ktoré sa vzťahujú aj na proces nakladania s čistiarenským kalom:

- Smernica Rady 86/278/EHS o ochrane životného prostredia a najmä pôdy pri použití splaškových kalov v poľnohospodárstve,
- Smernica Rady 1999/31/ES o skládkach odpadu,

Požiadavky uvedených smerníc sú plne transponované aj do právnych predpisov SR.

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ktorý vytvára právne prostredie pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine, na zachovanie alebo zlepšovanie stavu vôd a na ich účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie.

Ochrana vôd je premietnutá do dodržiavania nasledovných základných princípov:

- zabezpečenie vyhovujúceho stavu vodných zdrojov, vodných ekosystémov a na vodu viazaných krajinných ekosystémov,
- znižovanie znečistenia odpadových vôd v mieste ich vzniku a využívanie možností opätovného použitia odpadových vôd.

Pre oblasť odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd majú zásadný význam ustanovenia zákona, ktoré sú transpozíciou požiadaviek smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Vodný zákon ustanovil, že komunálne odpadové vody, ktoré vznikajú v aglomeráciách, sa musia odvádzať a prejsť primeraným čistením len verejnou kanalizáciou. Okrem iného určil aj termíny pre jednotlivé veľkostné kategórie aglomerácií nad 2 000 EO, ktoré majú byť v súlade s požiadavkami smernice Rady 91/271/EHS tak, aby boli splnené záväzky SR voči EÚ. Tam kde výstavba verejnej kanalizácie vyžaduje neprimerane vysoké náklady alebo jej vybudovaním sa nedosiahne výrazné zlepšenie životného prostredia, možno použiť iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd, ktorými sa dosiahne rovnaká úroveň ochrany vôd ako pri odvádzaní týchto vôd verejnou kanalizáciou.

Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd transponuje smernicu Európskeho Parlamentu a Rady 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality. Ustanovuje požiadavky na kvalitu povrchovej vody, kvalitatívne ciele povrchovej vody určenej na odber pitnej vody, vody určenej na závlahy a vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb a rozsah monitorovania týchto vôd, klasifikáciu dobrého ekologického stavu povrchových vôd, dobrého chemického stavu povrchových vôd a dobrého ekologického potenciálu povrchových vôd, limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia splaškových odpadových vôd, komunálnych odpadových vôd a osobitných vôd vypúšťaných do povrchových alebo do podzemných vôd, osobitne na ich vypúšťanie v citlivých oblastiach, limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia priemyselných odpadových vôd s obsahom škodlivých látok a prioritných látok vypúšťaných do povrchových vôd a požiadavky na vypúšťanie odpadových vôd z odľahčovacích objektov vôd z povrchového odtoku.

Jednou z rozhodujúcich povinností vlastníka verejného vodovodu a verejnej kanalizácie je zabezpečiť rozvoj verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v súlade so schváleným plánom rozvoja s ohľadom na ekologické aspekty a finančné možnosti. Zákon ustanovuje taktiež povinnosť zabezpečiť podmienky na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd od obyvateľov, čím konkretizuje činnosť obcí v oblasti verejných vodovodov verejných kanalizácií podporovanú aj ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2.14.3.1 Analýza súčasného stavu odvádzania a čistenia odpadových vôd

Súčasný stav vybavenosti

Rozvoj verejných kanalizácií v Trenčianskom kraji, tak ako na celom území Slovenska výrazne zaostáva za stavom v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou, ktorý predstavuje 89,25 % obyvateľov zásobovaných z verejného vodovodu, a to cca o 30,50 % v počte pripojených obyvateľov.

K 31.12. 2011 bol počet obyvateľov v Trenčianskom kraji bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu 353 tisíc, čo tvorí takmer 59,50 % z celkového počtu obyvateľov.

V Trenčianskom kraji je verejná kanalizácia vybudovaná alebo čiastočne vybudovaná v 66 obciach, z čoho v správe vodárenských spoločností sú kanalizácie v 25 obciach. Celkovo je v Trenčianskom kraji evidovaných 63 komunálnych ČOV, z ktorých 24 je v správe vodárenských spoločností a 39 v správe obcí a iných spoločností. Celková dĺžka kanalizačnej siete bola viac ako 980 km.

Špecifikom územia Trenčianskeho kraja je to, že územne spadá do pôsobnosti až piatich veľkých vodárenských prevádzkových spoločností, ktorými sú:

- Považská vodárenská spoločnosť, a.s., - okresy Považská Bystrica, Púchov, Ilava,
- Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s., - okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom,
- Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., - okres Myjava,
- Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., - okres Prievidza,
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., - okresy Bánovce nad Bebravou a Partizánske.

Tieto vodárenské spoločnosti zabezpečujú prevádzkovanie prevažnej väčšiny verejných kanalizácií v kraji. Okrem nich pôsobia na území kraja aj ďalšie menšie obchodné spoločnosti zabezpečujúce prevádzkovanie verejných kanalizácií. Je to napr. PreVaK s.r.o., ktorá zabezpečuje prevádzkovanie verejnej kanalizácie a ČOV v meste Stará Turá alebo Regionálna vodárenská spoločnosť Vlára – Váh, s.r.o. so sídlom v Nemšovej. Časť obcí zabezpečuje prevádzkovanie verejných kanalizácií samostatne prostredníctvom svojich odborných zástupcov.

Majiteľom kanalizačnej siete vodohospodárskej infraštruktúry na území Trenčianskeho okresu sú Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s. (TVK) a jednotlivé mestá a obce. Prevádzkovateľmi tohto majetku sú TVK, a.s., Regionálna vodárenská spoločnosť Vlára – Váh, s.r.o.

Obdobná situácia je aj v okrese Prievidza, kde je vlastníkom infraštruktúry Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. a prevádzkovanie zabezpečuje Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Tab. 256 Súčasný stav odkanalizovania v okresoch Trenčianskeho kraja (k 31.12.2011)

Okres	Počet obyvateľov (tis.)		Podiel z celkového počtu obyv. (%)	Počet obcí		Podiel z celkového počtu obcí (%)	Počet komunál. ČOV
	celkom	s verejnou kanalizáciou		celkom	s verejnou kanalizáciou		
Bánovce nad Bebravou	37,10	19,74	53,20	43	3	6,97	5
Ilava	60,59	40,59	66,99	21	6	28,57	9 ¹⁷
Myjava	27,64	15,94	57,67	17	4	23,53	4
Nové Mesto nad Váhom	62,20	30,11	48,40	34	6	17,64	6
Partizánske	47,05	26,64	56,62	23	5	21,73	5
Považská Bystrica	63,54	42,72	67,23	28	5	17,85	7
Prievidza	137,82	84,26	61,13	52	13	25,00	11
Púchov	44,67	19,86	44,45	21	9	42,85	6
Trenčín	112,95	72,79	64,44	37	12	32,43	10
Trenčiansky kraj	593,55	352,91	59,46	276	69	25,00	59

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) + vlastný prepočet

Ak prijímame stanovisko, že všade tam, kde je vybudovaný verejný vodovod, malo by byť riešené a teda vybudované následné odvádzanie a čistenie odpadových vôd, musíme konštatovať nasledovné:

Z celkového počtu obcí v kraji 276 bol (k 31.12.2011) vybudovaný verejný vodovod v 238 obciach (aspoň v časti sídla čo je 86,23 %), odvádzanie komunálnych odpadových vôd je iba v 69 obciach, čo je 25,00%,.

2.14.3.2 Zoznam jestvujúcich ČOV

Okres Bánovce nad Bebravou

ČOV Bánovce nad Bebravou

¹⁷ ČOV Ilava a Ladce zrušené – odvádzané do ČOV Dubnica nad Váhom

ČOV Uhrovec – 2 ČOV
ČOV Timoradza
ČOV Rybany
ČOV Dolné Naštice

Okres Ilava

ČOV Ilava zrušená (ČS Ilava) napojená na ČOV Dubnica nad Váhom
ČOV Dubnica nad Váhom – napojená aj Nová Dubnica
ČOV Ladce (zrušená) napojená na ČOV Dubnica nad Váhom
ČOV Dulov –napojená aj obec Horovce v okrese Púchov
ČOV Agrofarma Červený Kameň
ČOV Mikušovce

Okres Myjava

ČOV Myjava
ČOV Brezová pod Bradlom
ČOV Krajné
ČOV Stará Myjava

Okres Nové Mesto nad Váhom

ČOV Nové Mesto nad Váhom (intenzifikácia realizovaná v roku 2016)
ČOV Brunovce
ČOV Čachtice
ČOV Častkovce
ČOV Stará Turá
ČOV Bzince pod Javorinou
ČOV Hrádok (diaľnica D1) – napojenie obce Kočkovce, Nová Ves nad Váhom a Hôrka nad Váhom
ČOV Beckov, diaľnica D1 – zvoz žumpových vôd z viacerých obcí

Okres Partizánske

ČOV Partizánske - napojená aj obec Žabokreky nad Nitrou
ČOV Chynorany
ČOV Veľké Uherce
ČOV Nadlice - 4 obecné malé čistiarne odpadových vôd
ČOV Bošany - ZDA HOLDING Slovakia, a.s. – napojená aj časť obce Bošany

Okres Považská Bystrica

ČOV Považská Bystrica
ČOV Považská Bystrica – Milochovo
ČOV Udiča
ČOV Udiča I – Malá Udiča
ČOV Udiča II – Veľká Udiča

ČOV Domaniža
ČOV Dolná Mariková
ČOV Pružina

Okres Púchov

ČOV Púchov - napojená aj obec Streženice (podľa podkladov PVS a.s. aj obce Dohňany a
ČOV Lednické Rovne
ČOV Lúky, napojená aj obec Lysá pod Makytou
ČOV Kúpele Nimnica - Nimnica
ČOV Belušké Slatiny - MČ obce Beluša
ČOV Beluša
ČOV Dohňany

Okres Prievidza

ČOV Prievidza napojené aj obce Bojnica a Kaniačka
ČOV Handlová
ČOV Lehota pod Vtáčnikom
ČOV Dolné Vestenice
ČOV Nováky (FORTISCHEM a.s.)
ČOV Oslany
ČOV Bystričany
ČOV Čereňany
ČOV Pravenec (V.O.S.R. s. r. o.)
ČOV Koš
ČOV Baňa Cigeli – napojená aj časť obce Sebedražie

Okres Trenčín

ČOV Trenčín ľavý breh (intenzifikácia realizovaná v roku 2016) – napojená aj časť obce
Soblahov
ČOV Trenčín pravý breh – napojená aj obec Kostolná-Záriečie
ČOV Trenčianske Stankovce (intenzifikácia realizovaná v roku 2016)
ČOV Trenčianska Teplá (intenzifikácia realizovaná v roku 2016)
ČOV Nemšová - napojená aj obec Horné Srnie
ČOV Horné Srnie – Rybníky – napojená časť obce Horné Srnie
ČOV Domov sociálnych služieb Adamovské Kochanovce – časť obce Adamovské Kochanovce
ČOV Svinná
ČOV Veľká Hradná
Prehľad základných parametrov vybudovaných čistiarní komunálnych odpadových vôd sa
nachádza v nasledovných tabuľkách.

Tab. 257 Základné parametre ČOV v okrese Bánovce nad Bebravou

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojk km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Bánovce nad Bebravou	Bánovce nad Bebravou	ZsVS a.s.	ZsVS a.s.	20 639	19 050	20,1	1 861	27 814	Bebrava
ČOV Uhrovec	Uhrovec	obec	AQUASECO, s.r.o., Ivanka pri Dunaji.	1 521	187	0,37	6,2	225	Radiša
ČOV Uhrovec pri OcÚ					179	0,59	3,2		Radiša
ČOV Timoradza	Timoradza	obec	Alvest, s.r.o.	524	125	17,6	3,2		Bebrava
ČOV Rybany	Rybany	obec	obec	1 447	50	0,63	2,4		Bebrava
ČOV Dolné Naštice	Dolné Naštice	obec	obec	470	72	0,45	3		Bebrava

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 9

Tab. 258 Základné parametre ČOV v okrese Ilava

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojk km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Ilava ¹⁸	Ilava	PVS, a.s	PVS, a.s	5 414	4 664	16,6	335,2	13 590	Derivačný kanál Váhu - Kočkovský
ČOV Dubnica	Dubnica nad Váhom	PVS, a.s	PVS, a.s	25 229	22 625	36,3	2 250,1	48 816	Derivačný kanál Váhu - Kočkovský
	Nová Dubnica			11 469	11 506	18,2			
ČOV Ladce ¹⁹	Ladce	obec	ČOV PVS a. s., VK – obec	2 617	947	0,6	20,6	700	Derivačný kanál Váhu -Kočkovský
ČOV Dulov	Dulov	obec	PROX T.E.C. Poprad, s.r.o.	933	597	5,2	20,2	750	Váh
	Horovce okres Púchov		ALVES Skalka n/V	837	435	3,7			

¹⁸ Podľa podkladov PVS a.s. ČOV Ilava zrušená odkanalizovanie na ČOV Dubnica nad Váhom

¹⁹ Podľa podkladov PVS a.s. ČOV Ladce zrušená odkanalizovanie na ČOV Dubnica nad Váhom

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanál. siete bez prípojk km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Agrofarma Červený Kameň	Červený Kameň	obec	Ekoprogres, v.d.	711	60	6,0	23		Tovarský potok
ČOV Mikušovce, ZŠ, MŠ bytové domy	Mikušovce	Ekologické stavby, s.r.o. PB	1 010	150	150	0,042	1300	200	Tovarský potok

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 5

Podľa podkladov PVS, a.s. rušia sa ČOV Ilava (zostáva ako ČS OV Ilava) a Ladce s prepojením na intenzifikovanú ČOV Dubnica nad Váhom

Tab. 259 Základné parametre ČOV v okrese Myjava

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanál. siete bez prípojk km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Myjava	Myjava	BVS a.s.	BVS a.s.	12 302	11 050	43,8	1 649	15 000	Myjava
ČOV Brezová pod Bradlom	Brezová pod Bradlom	BVS a.s.	BVS a.s.	5 294	4 020	6,0	759	5 230	Brezovský potok
ČOV Krajné	Krajné	obec	SLV s.r.o.	1 571	570	4,0	32	1 550	Jablonka
ČOV Stará Myjava	Stará Myjava	Stará Myjava	Ing. Miroslav Dobrovodský Myjava	740	300 ²⁰	1,9	23,13	500	Myjava

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 8, aktualizované v roku 2017

Tab. 260 Základné parametre ČOV v okrese Nové Mesto nad Váhom

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanál. siete bez prípojk km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Nové Mesto nad Váhom	Nové Mesto nad Váhom	TVK a.s.	TVK a.s.	20 075	19 582	60,17	1 082	63 000	Der. kanál Váhu

²⁰ Napojení len chatári rekreačnej oblasti

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Čachtice	Čachtice	obec	TVK a.s.	3 830	282	5,43	50,7	4 300	Čachtický kanál
ČOV Častkovce	Častkovce	obec	ALVEST, s.r.o. Skalka nad Váhom	1 159	1 013	5,62	45,8	1 000	Dubová
ČOV Stará Turá	Stará Turá	Aquatour a.s.	PreVaK, s.r.o. Stará Turá	9 434	8 112	19,0	1 86	10 500	Trstie
ČOV Brunovce	Brunovce	obec	PreVaK, s.r.o. Stará Turá	560	470	3,20	-	600	Der. kanál Váhu
ČOV Bzince pod Javorinou	Bzince pod Javorinou	obec	TVK, a.s.	2 076	655	14,3	16,62	600	Kamečnica
ČOV Beckov	Zvoz žumpových vôd								
ČOV Hrádok	Hôrka nad Váhom	obce	OVKS Sochoň, s.r.o, Kočovce	700	436				Váh
	Kočovce			1 443	1046				
	Nová ves nad Váhom			548	361				

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

Tab. 261 Základné parametre ČOV v okrese Partizánske

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Partizánske	Partizánske	ZsVS a.s.	ZsVS a.s.	24 006	23 361	56,1	3 783	52 300	Bebrava
	Žabokreky nad Nitrou			1 655	550	2,30			
ČOV Chynorany	Chynorany	obec	obec	2 743	2 150	14,40	76	1 500	Bebrava
ČOV Žabokreky nad Nitrou ²¹	Žabokreky nad Nitrou	obec	ZsVS a.s.	1 655	1 547	6,30	144	2 500	Nitras
ČOV Veľké Uherce	Veľké Uherce	obec	ZsVS a.s.	2 010	272	1,70	21,0	500	Drahožica

²¹ Žabokreky nad Nitrou napojené na ČOV Partizánske

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Bošany ZDA Holding Slovakia a.s.	Bošany	obec	obec	4 196	298	5,66	76	-	Nitra
			ZDA Holding		2 038				

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 11

Tab. 262 Základné parametre ČOV v okrese Považská Bystrica

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Pov.Bystrica	Považská Bystrica	PVS, a.s.	PVS, a.s.	41 153	39 267	83,2	2 413	45 000	Váh
ČOV Považská Bystrica - Milochov	Považská Bystrica - Milochov	PVS, a.s.	PVS, a.s.		363	1,8	21,9	200	VN Nosice Váh
ČOV Malá Udiča	Udiča I. – Malá Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.	2 200	208	0,6	4,0	200	Nosice Váh
ČOV Veľká Udiča	Udiča II. – Veľká Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.		154	0,7	3,6	50	Maríkovský potok
ČOV Udiča	Udiča	obec	EKOSPOL a.s.		300	1,2	16,5	600	Maríkovský potok
ČOV Dolná Mariková	Dolná Mariková	obec	obec	1 420	272	1,4		750	Maríkovský potok
ČOV Domaniža	Domaniža	obec	AQUASPIŠ, s.r.o., Sp. Nová Ves	1 500	1 370	10,5	58,4	2 200	Domanižanka
ČOV Pružina	Pružina	obec	Alvest, s.r.o Skalka n/V	1 925	348	3,8	18,2	126 m³/rok	Pružinka

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 3

Tab. 263 Základné parametre ČOV v okrese Prievidza

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Prievidza	Prievidza	StVS, a.s.	StVPS a.s.	48 866	48 514	89,0	5 446	139 000	Handlovka
	Bojnice			4 983	4 855	17,3			
	Kanianska			3 996	3 218	5,2			
ČOV Dolné Vestenice	Dolné Vestenice	obec	obec	2 595	2 321	8,3	606	-	Nitrica
ČOV Handlová	Handlová	StVS, a.s.	StVPS a.s.	17 738	17 010	28,0	979	24 336	Handlovka
ČOV Lehota pod Vtáčnikom	Lehota pod Vtáčnikom	StVS, a.s.	StVPS a.s.	3 897	1 532	6,8	363	10 000	Lehotský potok
ČOV Nováky – FORTISCHEM a.s.	Nováky	StVS, a.s.	VK StVPS a.s.	4 283	4 009	11,2	-	-	Nitra
			ČOV FORTISCHEM Nováky						
ČOV Oslany - 5 malých obecných ČOV	Oslany	obec	Ekoservis Slovensko, s.r.o Veľký Slavkov	2 384	783	1,7	20,4	Σ975	Osliansky potok
ČOV Baňa Cígeľ	Sebedražie	obec	Baňa Cígeľ	1 716	530	0,6	196	-	Moštenica
	Baňa Cígeľ admin. budovy				863				
ČOV Pravenec - VOSR s.r.o.	Pravenec	StVS, a.s.	VK StVPS a.s.	1 250	610	1,5	-	-	Nitra
			ČOV V.O.S.R. s.r.o.						
ČOV Bystričany	Bystričany	obec	Ekoservis Slovensko, s.r.o Veľký Slavkov	1 250	610	2,1	19,7	1 000	Bystrica
ČOV Čereňany	Čereňany	obec	Ekoservis Slovensko, s.r.o Veľký Slavkov	1 706	63	1,5	0,157	-	Čereňanský potok

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Koš	Koš	obec	obec	1 177	348	0,9	3,92		Ciglianka

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 3

Tab. 264 Základné parametre ČOV v okrese Púchov

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Púchov	Púchov	PVS, a.s.	PVS, a.s.	14 569	13 756	35,0	2 523,5	75 052	Váh
	Streženice			920	698				
ČOV Beluša	Beluša	PVS, a.s.	PVS, a.s.	5 855	964	4,8	99,5	-	Pružinka
ČOV Belušké Slatiny	Beluša – MČ Belušké Slatiny	obec	Ekologické stavby, s.r.o., PB		100	2,3	12 000	375	Slatinka
ČOV Lednické Rovne	Lednické Rovne	PVS, a.s.	PVS, a.s.	4 035	2 713	6,0	254,2	7 344	Váh
ČOV Kúpele Nimnica a. s.	Nimnica	obec	obec	672	172	7,4	5 880	-	Váh
ČOV Lúky	ČOV pre obce Lúky a Lysá p/M	Obec Lúky	Ekologické stavby, s.r.o., Pov. Bystrica	912	724	11	66 000	1 875	Biela voda
		Obec Lysá pod Makytou		2 111	1 150	4			
ČOV Dohňany	IBV Dohňany a okolie	obec	W-Control, s.r.o. Poprad	1 739	209	1,2	6 370	200	Biela voda

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 4

Tab. 265 Základné parametre ČOV v okrese Trenčín

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Trenčín – ľavý breh	Trenčín – ľavý breh	TVK a.s.	TVK a.s.	55 950	55 210	89,57	2 938,8	150 000	Váh
	Soblahov			2 150	80	4,12			
ČOV Trenčín pravý breh	Trenčín – pravý breh	TVK a.s.	TVK a.s.			44,06	1 602,2	30 140	Zlatovecký potok - Váh
	Kostolná-Záriečie			661	585	2,79			
ČOV Adamovské Kochanovce- domov soc. služieb	Adamovské Kochanovce	Trenčiansky samospr. kraj	obec	840	125	0,50	-	-	Adamovský potok
ČOV Trenčianske Stankovce	Trenčianske Stankovce	TVK a.s.	TVK a.s.	3 113	588	20,97	193,4	3 100	Váh
	Trenčianska Turná			3 124	417				
ČOV Trenč. Teplá	Trenčianske Teplice	mesto	TVK a.s.	4 104	4 104	38,68	2 393,5	36 650	Teplička
	Trenčianska Teplá	TVK a.s.		4 069	3 259				
ČOV Nemšová	Nemšová	mesto	Region. vodár. spol. Vlára-Váh, s.r.o.	6 296	4 510	23,0	210,1	17 930	Vlára
	Horné Srnie	obec		2 849	2 620	10,67	70,0		
ČOV Horné Srnie - Rybníky	Horné Srnie-časť obce	obec	Region. vodár. spol. Vlára-Váh, s.r.o.	2 849	60	0,95	1,5	200	Vlára
ČOV Svinná	Svinná	obec	Ekoprogres, v.d.	1 577	93	0,1	4,9	120	Svinica
Veľká Hradná	Veľká Hradná	obec	obec	670	54	1,0	3,0	75	Svinica

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 6

V oblasti čistenia odpadových vôd nastala výrazná zmena zavedením povinnosti odstraňovania nutričov - dusíka a fosforu (NV SR č. 242/1993 Z. z., NV SR č. 491/2002 Z. z. a NV SR č. 296/2005 Z. z.).

Pred nadobudnutím účinnosti týchto legislatívnych predpisov bol prístup k realizácii a samostatná realizácia ČOV riadená v tom čase platnými ekologickými, technickými a technologickými požiadavkami. u komunálnych ČOV boli základnými návrhovými a hodnotiacimi parametrami ukazovatele BSK₅, CHSK, a NL (odstraňovanie uhlíkovej zložky, resp. sekundárne čistenie odpadových vôd). u väčších ČOV, ktoré boli budované v minulosti, už pri ich návrhu a realizácii neboli zohľadňované v súčasnosti platné požiadavky na kvalitu vyčistených vôd a svojim dispozičným riešením, strojno-technologickým vybavením a kapacitou nie sú schopné spĺňať súčasné kvalitatívne a kvantitatívne požiadavky.

Medzi nedostatky, resp. rozhodujúce problémy vyskytujúce sa na existujúcich kanalizačných systémoch v súčasnosti v Trenčianskom kraji možno zahrnúť najmä:

- nevyhovujúce dispozičné, stavebné riešenia a zastarané a energeticky náročné strojnotechnologické zariadenia ČOV nevyhovujúce súčasným podmienkam,
- vysoký podiel balastných vôd a nariadenie odpadových vôd, ich ochladzovanie v dôsledku odvodnenia územia jednotnou kanalizáciou, čo následne spôsobuje problémy v procese čistenia (zaústenie drenáží, prameňov, potokov a pod.), nízka pozornosť bola venovaná odvádzaniu vôd z extravilánu,
- nízky počet napojených obyvateľov na nové verejné kanalizácie, legislatívne nedoriešená problematika povinnosti napojenia sa na novovybudované kanalizácie,
- neustále sa zvyšujúci záujem obyvateľstva o budovanie malých domových čistiární odpadových vôd, bez ohľadu na vhodnosť takéhoto riešenia v predmetnej lokalite, chýbajúca legislatívna právomoc povoľovať tieto stavby ako dočasné, do doby vybudovania verejnej kanalizácie,
- dlhodobo pretrvávajúce problémy s likvidáciou čistiarenských kalov,
- vysoký podiel priemyselných odpadových vôd čistených na komunálnych ČOV, čo v niektorých prípadoch spôsobuje veľké problémy v čistiarenskom procese,
- nedostatočná pozornosť sa venuje opravám a údržbe zariadení a často sú riešené až havarijné stavy kanalizačných systémov,
- nedodržanie hydraulických zásad pri dodatočnom budovaní privádzačov na ČOV, zaústenie väčších profilov stôk do menších, ako následok dodatočného budovania privádzačov do ČOV,
- predimenzované profily zberačov, v ktorých sedimentuje znečistenie, vybudované v dôsledku veľkorysých prognóz rozvoja miest uvažovaných v minulosti.

Naproti tomu významnými pozitívami sú:

- v oblasti stredného Považia – vybudovanie a spustenie do trvalej prevádzky ČOV Trenčín – pravý breh, čím bolo ukončené vypúšťanie nečistených odpadových vôd z pravobrežnej časti mesta Trenčín do rieky Váh a bol tak odstránený jeden z najväčších bodových zdrojov znečistenia v regióne,

- geografický charakter územia Trenčianskeho kraja umožňuje v prevažnej miere uplatnenie technicky aj ekonomicky výhodnejšieho gravitačného systému odvádzania odpadových vôd,
- dostatočný potenciál pre zabezpečenie kvalitnej predprojektovej a projektovej prípravy kanalizačných stavieb, odbornými realizačnými a dodávateľskými firmami,
- prístupnosť vhodných a kvalitných strojnotechnologických zariadení, techniky pre riadenie, automatizáciu a optimalizáciu procesov odvádzania a čistenia odpadových vôd,
- vodárenské spoločnosti, ktoré vytvárajú strojným a strojno-technologickým vybavením a hlavne odborným potenciálom, dobrú pozíciu pre zvládnutie prevádzky aj nových kanalizačných systémov,
- systémom výchovy nových odborníkov pre oblasť riadenia, prevádzky, technického a technologického zabezpečenia stokových sietí a čistiarní odpadových vôd, možnosťami pre zvyšovanie odbornej úrovne pracovníkov z praxe.

Plnenie kritérií ustanovených smernicou 91/271/EHS

U väčších ČOV sú problémové ukazovatele najmä dusík a fosfor, čo bolo príčinou k vydaniu povolení na vypúšťanie odpadových vôd na prechodné obdobie, v ktorých sa povolili vyššie limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia ako predpisuje platná legislatíva. Zabezpečenie zosúladenia reálnych možností existujúcich ČOV s kvalitatívnymi požiadavkami platnej legislatívy si vyžaduje najčastejšie úplnú rekonštrukciu, resp. vybudovanie nových ČOV.

Tab. 266 Prehľad jestvujúcich ČOV podľa ich jednotlivých veľkostných kategórií

Okres	Kapacita ČOV				
	Do 2 000	2 000 -10 000	10 000 -100 000	Nad 100 000	Spolu
	Počet ekvivalentných obyvateľov (EO)				
Bánovce nad Bebravou	3	2	1	-	6
Iľava	1	3	2	-	6
Myjava	1	2	1		4
Nové Mesto nad Váhom	4	2	2	-	8
Partizánske	1	2	1	-	4
Považská Bystrica	5	2	1	-	8
Prievidza	5	2	3	1	11
Púchov	3	3	1	-	7
Trenčín	4	1	3	1	9
Trenčiansky kraj	30	8	14	2	63

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Všetky obce s počtom obyvateľov nad 10 000 majú v súčasnosti zabezpečené odvádzanie a čistenie odpadových vôd. Avšak podľa požiadaviek smernice Rady č. 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd je pre aglomerácie s veľkosťou nad 10 000 EO, pokiaľ sa nachádzajú v citlivej oblasti, určená povinnosť odstraňovania nutrientov. Znamená to, že ČOV a k nej prislúchajúca stoková sieť musí vytvoriť podmienky pre účinné znižovanie obsahu zlúčenín dusíka a fosforu vo vyčistených odpadových vodách. Obzvlášť kategória aglomerácií s veľkosťou nad 10 000 EO, ktorá pre zabezpečenie odstraňovania dusíka vyžaduje

technologicky komplikovanejšie usporiadanie, bude vo veľmi krátkom čase nesmierne náročná na investície.

Pokiaľ ide o menšie aglomerácie nachádzajúce sa v citlivej oblasti, je v nich požadované plné biologické čistenie odpadových vôd so zabezpečením nitrifikácie (pre veľkosť aglomerácií 2001 – 10 000) alebo plné biologické čistenie len s odbúraním organického znečistenia (pre aglomerácie menšie ako 2 000 EO).

Aglomerácie s veľkosťou 2 001 – 10 000 vyžadujú jednoduchšiu technologickú schému čistenia, avšak vytvárajú napriek tomu vzhľadom na ich počet značné technické a investičné nároky.

2.14.3.3 Konceptné a strategické východiská rozvoja verejných kanalizácií

Vychádzajúc z konceptných zámerov, resp. ich cieľov treba v rámci rozvoja verejných kanalizácií predovšetkým eliminovať negatívny vplyv znečistenia na kvalitu vodných zdrojov a zdravie ľudí, ktorý je dôsledkom vypúšťania nečistených alebo nedostatočne čistených splaškových a komunálnych odpadových vôd ako aj odľahčenie a odvádzania vôd z povrchového odtoku v čase dažďových udalostí.

Treba zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia splaškových a komunálnych odpadových vôd a reguláciu odľahčenie a odvádzania vôd z povrchového odtoku do recipientov, aby sa predišlo:

- zhoršovaniu kvality povrchových a podzemných vôd,
- podstatnej redukcii kyslíka v recipientoch,
- nadmernému obohacovaniu recipientov živinami, hlavne makronutrientami N a P,
- nadmernému vypúšťaniu patogénnych mikroorganizmov fekálneho pôvodu,
- nadmernému vypúšťaniu škodlivých látok do verejnej kanalizácie hlavne od priemyselných producentov a postupnému zamedzeniu vypúšťania obzvlášť škodlivých látok,
- poškodzovaniu recipienta počas dažďovej udalosti odľahčovaním odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku nad predpísaný riediaci pomer.

Rozvoj verejných kanalizácií je navrhovaný v súlade s vecnými požiadavkami vyplývajúcich z predmetnej legislatívy EÚ a SR a konceptných a plánovacích dokumentov s cieľom vytvoriť podmienky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a prioritne zabezpečiť:

- v súlade s Národným programom SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS:
  - výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách väčších ako 10 000 EO, výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd väčších 10 000 EO,
  - výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 EO, výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd od 2 000 do 10 000 EO,
  - v aglomeráciách do 2 000 EO výstavbu čistiarní odpadových vôd v prípadoch ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie,
  - výstavbu stokových sietí a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých

sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

- priebežné budovanie a rozširovanie a zvyšovanie kapacity stokových sietí a čistiarní odpadových vôd vo všetkých obciach SR (mimo obcí spadajúcich pod Národný program SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS),
- zabezpečiť aby do verejnej kanalizácie boli vypúšťané len tie priemyselné odpadové vody s obsahom škodlivých látok, ktoré nespôsobia:
  - poškodenie stokovej siete, čistiarne odpadových vôd a ohrozenie zdravia zamestnancov pri ich prevádzke,
  - ohrozenie prevádzky čistiarní odpadových vôd, spracovanie kalu a jeho ďalšieho využitia alebo bezpečného zneškodnenia,
  - prekročenia limitných hodnôt vyčistených odpadových vôd a ohrozenie kvality vôd v recipientoch,
- zabezpečiť realizáciu opatrení na zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovania a odvádzania odpadových vôd na ekosystém recipienta a vylúčiť vypúšťanie obsahu žump do povrchových a podzemných vôd.

Kritériá plánov rozvoja verejných kanalizácií

Pri plánovaní výstavby kanalizačných stavieb musia byť rešpektované všetky určujúce požiadavky optimálnej funkčnosti, prevádzkovej stability, primeranej investičnej náročnosti, primeranej prevádzkovej náročnosti, vplyvu zaústenia na recipient, atď. Pri stanovovaní funkčných požiadaviek sa uvažuje s celým systémom tak, že rozšírenie alebo jeho modifikácia nespôsobí nedodržanie platných predpisov alebo noriem. Funkčné požiadavky kanalizačných systémov musia byť stanovené tak, aby pri zohľadnení celkových nákladov (investičných a prevádzkových) sa zabezpečilo odvádzanie a vyústenie odpadových vôd bez nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, rizika ohrozenia verejného zdravia alebo prevádzkového personálu. Vplyv kanalizačných systémov na recipient musí vyhovovať požiadavkám oprávnených orgánov. Iné špecifické požiadavky oprávnených orgánov akceptované a splnené.

V rámci efektívneho odvádzania a čistenia odpadových vôd je uplatňovaný systém kanalizačných aglomerácií, ktorý vychádza z ustanovení našej a európskej právnej úpravy.

Pod aglomeráciou sa rozumie územne ohraničená oblasť²², v ktorej je osídlenie alebo hospodárska činnosť natoľko rozvinutá, že je opodstatnené odvádzat' z nich komunálne odpadové vody stokovou sieťou (podľa smernice 91/271/EHS) do čistiarne odpadových vôd, alebo na miesto ich spracovania a vypúšťania.

Vzhľadom na geograficko – demografický charakter územia Slovenska je opodstatnené spájanie viacerých administratívnych obcí do aglomerácie so spoločnou čistiarnou odpadových vôd, čím sa zabezpečí vyššia prevádzková stabilita ČOV a kvalita vyčistenej vody.

Z pohľadu medzinárodných záväzkov, ekonomických a organizačno-technických možností riešia sa všetky aglomerácie nad 10 000 EO a všetky aglomerácie nad 2 000 EO. Ostatné

---

²² V Pláne rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) sú v tab. Č. 13 a 14 stanovené aglomerácie v členeí podľa okresov a podľa veľkostných skupín

aglomerácie (obce) nespádajúce do uvedených veľkostných kategórií sa riešia priebežne, postupne a individuálne.

Plán rozvoja verejných kanalizácií rešpektuje ekologicko – technické kritériá, ktoré sú charakterizované nasledovne:

Environmentálne kritériá

- **veľkosť zdroja komunálneho znečistenia** (množstvo vyprodukovaného znečistenia a jeho vplyv na životné prostredie najmä povrchové a podzemné vody, počet EO, veľkosť územia s koncentrovanou a rozptýlenou zástavbou),
- **požadovaná miera ochrany recipienta** (dostupnosť vhodného recipienta, prietokové pomery, najmä Q_{min} , Q_{max} , situovanie ČOV, množstvo čistených odpadových vôd, uplatnenie emisno-imisného princípu, zvýšená ochrana recipientov, ktoré slúžia alebo sú potenciálne uvažované ako zdroje pitných vôd, ochrana podzemných zdrojov vôd používaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva nachádzajúcich sa v alúviách riek, situovanie kanalizačného systému v CHVO, vodných útvarov v zlom a veľmi zlom ekologickom stave a nedosahujúcich dobrý chemický stav, ochrana liečivých a minerálnych vôd, zvýšená citlivosť recipientov na nutrienty, transport nuriťentov do nižších častí povodí),
- **požadovaná kvalita vyčistených vôd** (vychádzajúc zo stavu vodného útvaru uplatnenie zodpovedajúcej technológie čistenia odpadových vôd, koncepcie odkanalizovania, uplatnenie emisno-imisného princípu),
- **ochrana vodných útvarov podzemných vôd** (voľba kanalizačného systému, jednotná alebo delená kanalizačná sústava, nakladanie s povrchovými vodami, vylúčenie exfiltrácie odpadových vôd, individuálne spôsoby nakladania s odpadovými vodami a pod.),
- **ochrana územia a environmentálny vplyv a dopad na dotknuté územie.**

Technické kritériá (s absolútnou a relatívnou výpovednou hodnotou postihujúcou ekonomický aspekt):

- rozdiel medzi existujúcou a požadovanou úrovňou čistenia odpadových vôd z daného zdroja znečistenia,
- súčasný stav pripojenia obyvateľov na verejnú kanalizáciu,
- technický stav existujúcej kanalizačnej infraštruktúry,
- možnosti integrácie existujúcej kanalizačnej infraštruktúry do budúceho kanalizačného systému.

Ciele rozvoja verejných kanalizácií

Vymedzenie konkrétnych cieľov rozvoja verejných kanalizácií v Trenčianskom kraji je v súlade s Plánom rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenska, v ktorom sú vytýčené nasledovné výhľadové ciele (do roku 2021):

I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách väčších ako 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd väčších 10 000 EO,
- výstavba, rozšírenie, rekonštrukcia a zvýšenie kapacity stokových sietí

v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd od 2 000 do 10 000 EO,

- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie,
- výstavba stokových sietí a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

II. priebežná realizácia kanalizačných stavieb

- priebežné budovanie, rozširovanie a zvyšovanie kapacity stokových sietí a čistiarní odpadových vôd vo všetkých obciach SR (mimo obcí spadajúcich pod Národný program pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS).

Návrh opatrení

Z uvedeného vyplývajú požiadavky realizácie nasledovných opatrení:

V okrese Bánovce nad Bebravou:

- Modernizácia, rozšírenie a intenzifikácia jestvujúcej ČOV Bánovce n. Bebravou, vybudovanie kanalizácií v obciach Horné Naštice, m. č. Malé Chlievany, Dolné Ozorovce, Horné Ozorovce s napojením na ČOV Bánovce nad Bebravou.
- Chudá Lehota – rozšírenie kanalizácie a ČOV
- Uhrovec – rozšírenie kanalizácie

V okrese Ilava:

- Rozšírenie a intenzifikácia ČOV Dubnica nad Váhom (realizovaná v roku 2015). Vybudovanie kanalizačných zberačov od obcí Ladce, Košeca, Ilava po Dubnicu nad Váhom s čistením odpadových vôd z týchto obcí na centrálnej ČOV Dubnica nad Váhom.
- Rozšírenie kanalizácie v sídlach Ilava – Klobušice, Dubnica – Prejta, Nová Dubnica – Kolačín,
- Odkanalizovanie obce Pruské a Bohunice, na navrhovanú ČOV Pruské. Vo výhľade je možné uvažovať s pripojením obcí Červený Kameň (má v súčasnosti vlastnú ČOV), Mikušovce a Tuchyňa,
- Odkanalizovanie obcí Borčice, Bolešov, Kameničany, Slavnica, na ČOV Nemšová

V okrese Myjava:

- Intenzifikácia ČOV Brezová pod Bradlom (*v súčasnosti už realizovaná*)
- Intenzifikácia ČOV Krajné a vybudovanie kanalizácií v obciach Kostolné, Podkylava, Hrachovište, Vaďovce, Višňové.

V okrese Nové Mesto Nad Váhom:

Realizácia investičného projektu TVK a.s. „Intenzifikácia ČOV a odkanalizovanie v Trenčianskom regióne“, ktorý predstavuje:

- intenzifikácia čistiarne odpadových vôd: ČOV Nové Mesto nad Váhom (*realizované*)

v roku 2016),

- výstavba a rekonštrukcia kanalizačných systémov mesta Nové Mesto nad Váhom,
- Dobudovanie kanalizácie v obciach Podolie, Pobedim, Očkov s čistením odpadových vôd na ČOV Piešťany.
- obec Moravské Lieskové napíjiť na ČOV Nové Mesto nad Váhom, vrátane kanalizácie Dolné Srnie
- Intenzifikácia ČOV Stará Turá (*realizovaná v roku 2016*)
- Podľa „Plánu rozvoja verejných vodovodov kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tvorí obec Považany aglomeráciu spolu s obcami Potvorice a Horná Streda. Obec Považany (spolu s TVK a.s.) navrhuje zmenu, ktorá predstavuje: po vybudovaní kanalizácie v obci odvádzať odpadové vody na ČOV Nové mesto nad Váhom.

V okrese Partizánske:

- Rozšírenie a intenzifikácia ČOV Partizánske , vybudovanie kanalizácií v obciach Malé Kršteňany, Pažiť, Brodzany, Veľké Kršteňany, Veľké Uherce, Kolačno, Malé Uherce a m. č. Malé a Veľké Bielice s odvádzaním a čistením odpadových vôd na ČOV Partizánske, (výhľadovo napojenie obcí Skačany a Hradište).
- Odkanalizovanie obce Žabokreky na ČOV Partizánske,
- Intenzifikácia ČOV Chynorany,
- Výstavba ČOV Nadlice,
- Dobudovanie kanalizácie v obci Bošany s napojením na ČOV Topoľčany v Nitrianskom kraji.

V okrese Považská Bystrica:

- Dobudovanie kanalizácie v obciach Jasenica, Papradno, Brvnište, Prečín, Stupné, s čistením odpadových vôd na ČOV Považská Bystrica.
- Vybudovanie kanalizácie v obciach Marikovskej doliny: Dolná Mariková, Hatné, Udiča s čistením odpadových vôd na novej ČOV situovanej pod obcou Udiča.
- Dobudovať kanalizácie v Sádочnom a Čelkovej Lehote a vybudovať prepojenie kanalizácií do Domaniže. Jedným z dôvodov odkanalizovania tohto regiónu je aj ochrana vodných zdrojov Domaniže – Sádочné o výdatnosti 240 l/s.
- Dobudovanie kanalizácie v obci Pružina a pripojenie obce Ďurďové - ochrana vodných zdrojov Pružina

V okrese Prievidza:

- Rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Prievidza a vybudovanie kanalizácií v obciach Cigeľ, Kanianka, Kocurany, Koš, Lazany, Malá Čausa, Nedožery - Brezany, Opatovce nad Nitrou, Poluvsie, Poruba, Pravenec, Sebedražie, Vyšehradné, Malinová, Kľačno a odvádzanie odpadových vôd do stokovej siete miest Prievidza a Bojnice s čistením na spoločnej spádovej ČOV Prievidza.
- Intenzifikácia ČOV Handlová a rekonštrukcia kanalizácie, vrátane napojenia obcí Chrenovec - Brusno, Jalovec, Lipník, Ráztočno, Veľká Čausa,
- Výstavba samostatných ČOV pre obce Oslany a Čereňany,

- Výstavba ČOV a kanalizácie v obci Nitrianske Pravno,

V okrese Púchov:

- Intenzifikácia ČOV Púchov (realizovaná v roku 2015), ČOV Beluša a dobudovanie kanalizácie v mestských častiach mesta Púchov a vybudovanie kanalizácie v obciach, (Dohňany, Streženice, Dolné Kočkovce realizované 2015) Mestečko, Záriečie
- Dobudovanie ČOV a kanalizácie Beluša a napojenie obcí Visolaje, Sverepec, Slopná, Horný a Dolný Lieskov,
- Odkanalizovanie obcí Lednické Rovne a Dolná Breznica do jestvujúcej ČOV Lednické Rovne.

V okrese Trenčín:

Realizácia investičného projektu TVK a.s. „Intenzifikácia ČOV a odkanalizovanie v Trenčianskom regióne“, ktorý predstavuje:

- intenzifikácia čistiarní odpadových vôd: ČOV Trenčín – ľavý breh, ČOV Trenčianska Teplá, ČOV Trenčianske Stankovce (realizované v roku 2016)
- výstavba a rekonštrukcia kanalizačných systémov miest Trenčín, Trenčianska Teplá a vybudovanie nových kanalizačných systémov v obciach:
- Omšenie, Zamarovce (realizované v roku 2016), Veľké Bierovce, Opatovce,
- vybudovanie novej ČOV Ivanovce a vybudovanie kanalizácií v obciach Ivanovce, Melčice- Lieskové, Chocholná-Velčice a Adamovské Kochanovce (realizované v rokoch 2015 – 2016), okrem obce Štvrtok nad Váhom
- Vybudovanie kanalizácie v obci Drietoma (realizované) s prepojením na kanalizáciu obce Kostolná- Záriečie a čistením odpadových vôd na ČOV Trenčín – pravý breh
- Intenzifikácia ČOV Nemšová a odkanalizovanie obcí Horná Súča, Dolná Súča, Skalka nad Váhom , Hrabovka s čistením odpadových vôd na ČOV Nemšová - pripravený projekt RVS VV s.r.o. „Odkanalizovanie mikroregiónu Vlára – Váh a intenzifikácia ČOV Nemšová“.

2.15 Energetika

Pre územie Trenčianskeho kraja bol v roku 2015 vypracovaný dokument „Akčný plán udržateľného energetického rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2020 (SEAP)“ Podľa vyššie uvedeného dokumentu, v rámci Energetickej koncepcie Trenčianskeho samosprávneho kraja bol stanovený všeobecný cieľ, ktorý pozostáva z troch sekundárnych cieľov. Z týchto cieľov vyplývajú jednotlivé priority, na základe ktorých je nevyhnutné realizovať viaceré opatrenia. Všeobecný cieľ dodávky energie z obnoviteľných zdrojov a efektívnejšie riadenie spotreby energie v súlade s princípmi trvalo-udržateľného rozvoja TSK je postavený na týchto troch cieľoch:

- dostupné, spoľahlivé a diverzifikované dodávky energie, čo najvyššie využívanie lokálne dostupných energetických zdrojov,
- efektívna, dobre plánovaná a riadená výroba a spotreba tepla, elektriny či plynu,
- znižovanie súčasnej úrovne emisií škodlivých znečisťujúcich látok a emisií skleníkových plynov zo spaľovania fosílnych palív a celkové zvyšovanie kvality ovzdušia.

Priority, ktoré vyplývajú z definovaných cieľov sú:

- podpora efektívneho hospodárenia s energiami v objektoch TSK,
- podpora efektívneho využívania energie v súčasných aj nových budovách,
- efektívna výroba tepla a energie,
- podpora využívania obnoviteľných a druhotných zdrojov energie.

Trenčiansky kraj je na energetické siete republiky zapojený sústavou 110 kV vedení odvinutých z nadradených uzlov Križovany, Bošáca, Bystričany, Považská Bystrica, Senica.

Z hľadiska zásobovania plynom sa kraj opiera o VTL plynovody DN500 PN63 a DN300 PN25 prechádzajúce územím.

Infraštruktúru, ktorá utvára optimálne podmienky pre zabezpečenie súčasných ako aj výhľadových potrieb predstavujú najmä tieto zariadenia:

- významné elektroenergetické uzly napájané sústavou vedení VVN - 110 kV
- väzba na sústavu vodných elektrární nachádzajúcich sa aj na území regiónu
- nadradený uzol 400 kV Bošáca, ktorý sa doplní o druhú transformáciu 400/110 kV, predstavujúcu perspektívu zvýšenia spoľahlivosti paralelnou spoluprácou so stanicou Križovany v dôsledku čoho bude možné posilniť existujúce stanice 110/22, respektíve zapojiť nové.
- plynovod VTL - DN500 PN63 (Považský) prechádzajúci regiónom s väzbou na tranzit, medzištátny plynovod ako aj na podzemné zásobníky zemného plynu
- dobre vybudovaná sieť VTL plynovodov s možnosťou jej rozvoja
- ťažba domáceho uhlia (novácko - handlovská panva), dobré podmienky pre dovoz uhlia.

V záujme bezpečnosti a spoľahlivosti zásobovania však treba realizovať pre hlavné zdroje energie zásadu všeobecne platnú v energetike a to zásobovanie aspoň z dvoch zdrojov. Toto opatrenie sa týka najmä zemného plynu.

2.15.1 Zásobovanie elektrickou energiou

2.15.1.1 Elektrické siete

K zásobovaniu Trenčianskeho kraja elektrickou energiou slúži sústava vedení, ako ich uvádza nasledovný prehľad.

Tab. 267 Vedenia ZVN a VVN v Trenčianskom kraji

Č. ved.	Názov	Okresy, ktorými vedenie prechádza
400 kV		
496	Križovany - Bošáca	TT, PN, NM
043	EBO 2 - Bošáca	PN, NM
495	Bošáca - Varín	NM, TN, IL, PU, PB
220 kV		
274	Križovany- Bystričany	TT, PD
275	Križovany - P. Bystrica	TT, PB
271	Bystričany - Sučany	PD
270	P. Bystrica - Lískovec	(ČR), PB
110 kV		
8758	Bošáca – Trenčín juh	NM, TN
8740	Bošáca - VAB Bánovce	NM, BN
8507	Bošáca - Nové Mesto n. Váhom	NM
8760	Nové Mesto n. Váhom - VE Hor. Streda	NM
8502	Bošáca - Myjava	NM, MY
8853	Bošáca - JE A1	NM, TT
8757	Bošáca - VE Kostolná-Záriečie	NM, TN
8750	Bošáca - Topoľčany	NM, TO
8505	ŽSR Nové Mesto n. Váhom - Piešťany	NM, PN
8506	ŽSR N. Mesto/V - Tesla Piešťany	NM, PN
8746	Sláňava - Piešťany (H. Streda)	PN
8759	Trenčín/Juh - VE Dubnica	TN,IL
7772	VE Dubnica - ZŤS Dubnica	IL
7773	VE Dubnica - ZŤS Dubnica	IL
8707	VE Kostolná-Záriečie - VE Trenčín/Skala	TN
8706	VE Trenčín/Skala - Nemšová	TN
8704	Nemšová - VE Dubnica	TN
7706	VE Dubnica - Ilava	IL
7705	VE Ilava - VE Ladce	IL
7780	VE Ladce - ZŤS Dubnica	IL
7800	VE Ladce - Cementáreň Ladce	IL
7771	Pov. Bystrica - ZŤS Dubnica	PB, PU, IL
7774	Pov. Bystrica - VE Ladce	PB, PU, IL
7781	Pov. Bystrica - Púchov	PB, PU
7778	Pov. Bystrica - Strelná	PB, ČR

Č. ved.	Názov	Okresy, ktorými vedenie prechádza
7775	Pov. Bystrica - VE Nosice	PB, PU
7776	Pov. Bystrica - VE Nosice	PB, PU
7777	Pov. Bystrica - VE Nosice	PB, PU
7806	Pov. Bystrica - VE Pov. Bystrica	PB
7807	Pov. Bystrica - VE P. Bystrica	PB
7803	Pov. Bystrica - VE Mikšová	PB, BY
7804	Pov. Bystrica - VE Mikšová	PB, BY
7702	Pov. Bystrica - Bytča	PB, BY
7801	VE Mikšová - VE Hričov	BY, ZA
7802	VE Mikšová - VE Hričov	BY, ZA
7661	VE Ladce - Rajec	IL
7703.1	Rajec - Pravenec	PD
7703.2	Pravenec - Handlová	BN, PU
7670	Púchov - ŽSR Púchov	PU
8743	VE H. Streda - VE Madunice	NM, TN
7892	Bystričany - Chem. Nováky	PD
7738	Bystričany - Nováky	PD
7739	Bystričany - Nováky	PD
7631	Bystričany - ENO B	PD
7632	Bystričany - ENO B	PD
7812	Bystričany - ENO B	PD
7747	Bystričany - Hor. Ždaňa	PD, ZH
7748	Bystričany - Hor. Ždaňa	PD, ZH
7754	Bystričany - Partizánske	PD, PE
7750	Bystričany - Dolné Vestenice	PD
8798	Dolné Vestenice - Zlaté Moravce	PD, ZM
7891	Nováky - Chem. Nováky	PD
7763	Nováky - Chem. Nováky	PD
7740	Nováky - Cígeľ	PD
7760	Prievidza - Cígeľ	PD
7811	Prievidza - Handľová	PD
7502	Handľová - Kremnica	PD, ZH
7783	ENO B - Hor. Ždaňa	PD, ZH
7784	ENO B - Hor. Ždaňa	PD, ZH

2.15.1.2 Zdroje elektrickej energie

Zdroje elektrickej energie na území SR pracujú do spoločnej elektroenergetickej sústavy. Na území Trenčianskeho kraja sú zdroje, ktoré využívajú vodnú energiu, zemný plyn a hnedé uhlie. Najdôležitejšie diela sú - v členení podľa okresov v nasledovnom prehľade.

Tab. 268 Zdroje elektrickej energie v členení podľa okresov (nad 1 MW_E)

Okres	Mesto	Názov	Výkon-MW _E	Rieka
IL	Dubnica n/V	VE Dubnica	16.5	Váh
IL	Ilava	VE Ilava	15.0	Váh
IL	Ladce	VE Ladce	13.8	Váh
IL	Dubnica n/V	Tepláreň Dubnica	16.5	-
IL	Dubnica n/V	Tepl. ZŤS Dubnica	12.4	-
NM	N. Mesto n/V.	VE N. Mesto	25.5	-
NM	Horná Streda	VE H. Streda	25.5	-
PE	Partizánske	Tepláreň CEBO	7.6	-
PE	Bošany	Tepláreň Koželužne	4.0	-
PB	Pov. Bystrica	Tepláreň	47.0	-
PB	Pov. Bystrica	VE Pov. Bystrica	55.2	-
PD	Prievidza	ENO A	178.0	-
PD	Prievidza	ENO B	220.0	-
PD	Prievidza	ENO B	220.0	-
PU	Púchov	VE Nosice	67.5	Váh
TN	Trenčín	VE Trenčín-Skala	16.0	Váh
TN	Kostolná - Záriečie	VE Kostolná - Záriečie	25.5	Váh

Tab. 269 Transformačné stanice v členení podľa okresov

Okres	Názov	Napätie (kV)	Výkon (MVA)	Správca
BN	VAB Bánovce	110/22	2x25	VO
IL	Cementáreň Ladce	110/22	25	VO
IL	ZŤS Dubnica	110/22	2x25	VO
IL	VE Dubnica	110/22	2x25	SE - VE
IL	SSE Dubnica	110	2x40	SE - VE
IL	Ilava	110	bdt	SE - VE
IL	Ladce	110/22	2x25	SE - VE
MY	Myjava	110/22	2x25	ZSE
NM	VE Nové Mesto n.V	110/22	1x28 +1x25	SE - VE
NM	ŽSR N.Mest n.V	110/22	2x12.5	VO
NM	UMC Nové Mesto n.V	110/22	2x40	ZSE
NM	Bošáca	400/110	1x250	SEPS + ZSE
NM	VE Horná Streda	110	bdt	SE - VE
PE	Partizánske	110/22	2x25	ZSE
PB	Pov. Bystrica	220/110	3x33.3 4x66.	SEPS + SSE
PB	Pov. Bystrica	110/22	6x40	SSE
PB	VE Pov. Bystrica	110 bdt	-	SE - VE
PD	Bystričany	220/110	7x33.3	SEPS + SSE
PD	Pravenec	110/22	25	VO
PD	Chem. Nováky	110/22	3x40	VO

Okres	Názov	Napätie (kV)	Výkon (MVA)	Správca
PD	Nováky(ENO)	110	bdt	SE
PD	Prievidza	110/22	2x40	SSE
PD	Handlová	110/22	2x16	SSE
PD	Cígeľ	110/22	3x25	VO
PD	Dol.Vestenice-Gum.	110/22	2x25	VO
PU	Púchov	110/22	2x40	SSE
PU	ŽSR Púchov	110/22	25	VO
PU	VE Nosice	110	bdt	SE - VE
TN	Trenčín/Juh	110/22	2x40	ZSE
TN	Trenčín/Skalka	110/22	2x25	SE - VE
TN	Skloobal Nemšová	110/22	2x25	VO
TN	VE Kostolná - Záriečie	110	bez. transf.	SE - VE

Tab. 270 Vedenia mimo kraja

Okres	Názov	Napätie (kV)	Správca
TT	Križovany	400/220 400	SEPS
TT	Križovany	220/110 1x200	SEPS + ZSE
TT	Križovany	400/110 2x350	SEPS + ZSE
BY	VE Mikšová	110/22 3x40	VE
BY	Bytča	110/22 2x25	SSE
TO	Topoľčany	110/22 2x25	ZSE
ZH	Horná Žďaňa	400 /110 2x400	SEPS + SSE
TT	JE A1	110 bdt	SE

Legenda:

SEPS - Slovenská energetická prenosová sústava

SE - VE - Slovenské elektrárne - Vodné elektrárne

ZSE - Západoslovenská energetika

SSE - Stredoslovenská energetika

SE - Slovenské elektrárne

VO - Veľkoodberateľská stanica

bdt - bez distr. transformátorov 110/22

Rozvody VN - 22 kV

Ide prevažne o vzdušné siete, ktoré zásobujú distribučné transformovne 22/0.4 kV. Vychádzajú z vyššie uvedených transformovní 110/22. Sústava rozvodní s transformátormi 110/22 kV umožňuje pružne reagovať na požiadavky odberateľov. Spoľahlivosť sa ešte zvýši v dôsledku realizovanej dostavby uzla 400 kV Bošáca o druhú transformáciu 400/110 kV a s uvažovanou prestavbou trafostanice Senica na 400/110 kV.

2.15.1.3 Rekonštrukcia VE na Váhu

Podľa stanoviska VE Trenčín k plánovanému rozšíreniu jestvujúcich prírodných a odpadových kanálov pre plavbu budú rekonštruované vodné elektrárne pre stavbu jedného energetického bloku a jalového priepustu. So zmenou prevádzkového režimu kaskády z titulu splavnenia sa neuvažuje.

2.15.1.4 Návrh

Z hľadiska výroby a zásobovania elektrickou energiou návrh ZAD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v súlade s požiadavkami SEPS a.s. a SSE – Distribúcia a. s. uvažuje s nasledovným rozvojom:

- Koridor existujúceho VVN 220 kV V274 Križovany - Bystričany, sa navrhuje rekonštruovať na 2x400kV vedenie zvlášť vysokého napätia (ZVN), pričom šírka koridoru sa zmení zo súčasných 55m na 80m vrátane ochranného pásma. Pre stavbu bolo ukončené stavebné konanie.
- Koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile Bystričany -Horná Ždaňa. Pre stavbu prebieha územné konanie.
- Koridor existujúceho vedenia VVN 220kV V270 Považská Bystrica - št. hranica SR/ČR (Lískovec) sa navrhuje pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN, pričom sa koridor rozšíri zo súčasných 55m na 80m vrátane ochr. pásma
- V súvislosti s pripravovanou likvidáciou sústavy 220kV plánuje SEPS vybudovať novú elektrickú stanicu Považská Bystrica s transformáciou 400/110 kV s umiestnením v novej lokalite. Novovybudovanú elektrickú stanicu Považská Bystrica sa plánuje pripojiť do sústavy 400kV zaslučkovaním vedenia V495 Bošáca-Varín a novým medzištátnym vedením 2x400 kV ZVN medzi SR a ČR. Lokalitu presného umiestnenia novej elektrickej stanice 400/110kV Považská Bystrica určí až územnotechnická štúdia, ktorá je v súčasnosti v štádiu prípravných prác.
- Koridor 220kV vedenia VVN V275 Bystričany-Považská Bystrica sa navrhuje perspektívne rekonštruovať na 2x400kV vedenie, pričom šírka koridoru sa zmení zo súčasných 55m na 80m vrátane ochranného pásma,
- Nové 110 kV vedenie Ladce Púchov (SSE – D)
- Nová uzlová rozvodňa RZ 110 kV Ladce (SSE – D) pri novej uzlovej transformovni TR 400/110 kV (SEPS) a s ňou súvisiace úpravy vedení 110 kV

2.15.2 Zásobovanie zemným plynom

V riešenom území VÚC sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D:

- VTL plynovod DN500 PN63 (OP dop 6,3 MPa), ktorý vedie Považím (Špačince – Nové Mesto nad Váhom – Považská Bystrica) a je pripojený z tranzitného plynovodu pri trasovom uzávere TU39 pri Špačinciach, severne od Trnavy,
- VTL plynovod DN300 PN25 (OP do 2,5 MPa), ktorý je pripojený na medzištátny plynovod DN700 PN55 (OP do 5,5 MPa) cez prepúšťaciu stanicu pri Červeníku severne od Leopoldova (Červeník – Nové mesto nad Váhom – Púchov),
- VTL plynovod DN300 PN25 (OP do 2,5 MPA), ktorý je pripojený na medzištátny plynovod DN700 PN55 cez prepúšťaciu stanicu Ľudovítova (južne od Výčap - Opatoviec), vedúci v trase Topoľčany - Partizánske - Nováky - Prievidza s prepojením na Martin,
- VTL plynovod DN500 PN25 (OP do 4,0 MPA), Jablonica – Senica, ktorý je pripojený na prepoj medzi tranzitným plynovodom (2xDN700 PN63) a medzištátnym plynovodom DN700 PN55) cez prepúšťaciu stanicu Jablonica,

- pokračovanie vyššie uvedeného plynovodu dimenziou DN300 do Myjavy (Zemanovci), ktorý je prepojený s považským plynovodom dimenziou DN200 PN25 (OP do 2,5 MPA) v Novom Meste nad Váhom,
- VTL plynovod DN500 PN63 (OP do 6,3 MPA) slúži na posilnenie VTL plynovodu DN300 PN25, ale aj na priame pripojenie odberateľov. K tomuto účelu slúžia prepúšťacie stanice Považany (Mošovce) a Považská Bystrica (Sverepec).

Pre zásobovanie kraja ďalej slúžia tieto najvýznamnejšie plynovody odvinuté od základných plynovodov:

V západnej časti kraja

- DN200 PN25 - Nové Mesto - Bzince pod Javorinou - Stará Turá - Myjava
- DN100 PN25 – Myjava – Vrbovce – smer (ČR)
- DN100 PN25 - Bzince pod Javorinou - Moravské Lieskové
- DN200 PN25 - Piešťany – Vrbové
- DN150 PN25 – Nová Dubnica - Trenčianske Teplice
- DN100 PN25 – Nemšová - H. Srnie
- DN300 PN25 – Nemšová – Nemšová Váh
- DN200 PN25 - Beluša - Púchov

Vo východnej časti kraja

- DN300 PN25 - Nedožery (Brezany) - Handlová - Žiar n/Hronom
- DN150 PN25 - Z. Kostoľany - D. Vestenice
- DN200 PN25 - Chynorany - Bánovce nad Bebravou
- DN150 PN40 - Bánovce nad Bebravou (Malé Chlievany) – Svinná

Z uvedených plynovodov sa napájajú regulačné stanice na STL. Niektoré sídla sú napojené na STL zo susednej obce, kde sa nachádza RS.

Tab. 271 Počet plynofikovaných obcí podľa okresov

Okres	Počet obcí	Počet plynofikovaných obcí r. 1997		Počet plynofikovaných obcí r. 2016		Počet neplynofikovaných obcí	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bánovce n. B.	43	18	42,0	30	69,8	13	30,2
Ilava	21	10	50,0	17	80,9	4	19,0
Myjava	17	7	41,1	11	64,7	6	35,3
Nové Mesto n. V.	34	18	53,0	31	91,2	3	8,8
Partizánske	23	16	69,6	20	86,9	3	13,0
Považská Bystrica	28	9	32,2	17	60,1	11	39,3
Prievidza	52	37	71,0	46	88,5	6	11,5
Púchov	21	6	28,6	10	47,6	11	52,4
Trenčín	34	20	46,0	34	91,9	3	8,8
Trenčiansky kraj	276	141	48,2	216	78,3	60	27,7

Zdroj: SPP 2016

Pri porovnaní počtu plynofikovaných obcí v roku 1997 a roku 2016 je evidentné celkové zvýšenie počtu plynofikovaných obcí v rámci celého kraja o 30,1 %, pričom k najväčšiemu rozšíreniu počtu plynofikovaných obcí došlo do roku 2010.

2.15.2.1 Návrh

Z hľadiska zásobovania územia kraja zemným plynom v návrhu ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v súlade so zámermi SPP sa nepredpokladá s novými projektmi zásobovania plynom. Koncepcia zásobovania plynom sa orientuje prevažne na zabezpečenie rekonštrukcií na existujúcich zariadeniach vo vlastníctve SPP-D. Ide hlavne o nasledovné projekty na území jednotlivých okresov kraja:

Okres Bánovce nad Bebravou

- Časť obce Uhrovec
- Časť obce Rybany

Okres Ilava

Časť mesta Dubnica nad Váhom

Časť obce Košeca

Okres Myjava

Časť mesta Myjava (Turá Lúka)

Okres Nové Mesto nad Váhom

Časť mesta Nové Mesto nad Váhom

Časť mesta rekonštrukcia Stará Turá

Časť obce Čachtice

Okres Partizánske

Časť obce Žabokreky nad Nitrou

Okres Považská Bystrica

-

Okres Prievidza

Časť mesta Prievidza

Časť mesta Handlová

Okres Púchov

-

Okres Trenčín

Časť mesta Trenčín

Časť obce Horné Srnie

Časť mesta Nemšová (Kľúčové)

2.15.3 Zásobovanie teplom

Územie kraja je v prevažnej miere zásobované teplom z veľkých zdrojov, ktoré patria priemyselným podnikom alebo bytovému hospodárstvu. Palivová základňa je prevažne zemný plyn. Vo väčšine tieto zdroje prešli alebo prechádzajú z pevného a tekutého paliva na zemný plyn.

Nasledovný prehľad uvádza najvýznamnejšie zdroje tepla rozdelené na veľké zdroje znečisťovania ovzdušia (kategorizácia 1.1.1 - Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom nad 50 MW (≥ 50 MW)) a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia (kategorizácia 1.1.2 - Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom od 0,3 do 50 MW ($0,3 \text{ MW} \leq 50 \text{ MW}$)) v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 338/2009 Z. z., Prílohy č. 2).

Tab. 272 Zdroje tepla v okrese Bánovce nad Bebravou (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Energoblok	TANAX, a.s.	VZZO	Bánovce nad Bebravou	114,30	zemný plyn naftový domáci a dovoz	1 507,13
DTZ Dubnička	BYTTHERM s.r.o.	SZZO	Bánovce nad Bebravou	18,24	drevo	2 374,56
DTZ Dubnička	BYTTHERM s.r.o.	SZZO	Bánovce nad Bebravou	18,24	zemný plyn naftový domáci a dovoz	1 056,12
centrálna kotolňa	AVAKS, s.r.o.	SZZO	Uhrovec	13,20	drevo	468,00
centrálna kotolňa	AVAKS, s.r.o.	SZZO	Uhrovec	13,20	zemný plyn naftový domáci a dovoz	67,95
plynová kotolňa	MILSY a.s.	SZZO	Bánovce nad Bebravou	12,20	zemný plyn naftový domáci a dovoz	1 600,04

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 273 Zdroje tepla v okrese Ilava (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Prepraviateľná kotolňa	DNV -Ergo	SZZO	Dubnica nad Váhom	35,27	zemný plyn naftový domáci a dovoz	1303,54
CTZ Nová Dubnica	Termonova	SZZO	Nová Dubnica	31,33	drevo	21920,62
CTZ Nová Dubnica	Termonova	SZZO	Nová Dubnica	31,33	zemný plyn naftový domáci a dovoz	2,00
Plynová kotolňa K4	DCaTHERM	SZZO	Dubnica nad Váhom	17,87	zemný plyn naftový domáci a dovoz	1982,65
Plynová kot. K5	DCaTHERM	SZZO	Dubnica nad Váhom	17,77	zemný plyn naftový domáci a dovoz	1908,89
Prepraviateľná kotolňa	DNV - Ergo	SZZO	Dubnica nad Váhom	35,27	zemný plyn naftový domáci a dovoz	1303,54

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 274 Zdroje tepla v okrese Myjava (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Plynová kotolňa K 1	ENERGO-BLOK	SZZO	Brezová pod Bradlom	9,66	zemný plyn naftový domáci a dovoz	399,24
Kotolňa K 2	Bytový podnik Myjava	SZZO	Myjava	9,45	zemný plyn naftový domáci a dovoz	961,39
Plynová kotolňa	Nemocnica s poliklinikou	SZZO	Myjava	9,18	zemný plyn naftový domáci a dovoz	413,25
Plynová kotolňa	TAURIS Myjava	SZZO	Myjava	7,32	zemný plyn naftový domáci a dovoz	350,21
Kotolňa K 612	Bytový podnik Myjava	SZZO	Myjava	6,27	zemný plyn naftový domáci a dovoz	267,29
Plynová kotolňa K 1	ENERGOBLOK	SZZO	Brezová pod Bradlom	9,66	zemný plyn naftový domáci a dovoz	399,24

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 275 Zdroje tepla v okrese Nové Mesto nad Váhom (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
HS Energetika a ŽP - Kotolňa	PALMA Group a.s.	SZZO	Nové Mesto nad Váhom	47,70	ZP naftový domáci a dovoz	1 587,63
Plynová kotolňa	LEO REALITY GROUP, s. r. o.	SZZO	Trenčianske Bohuslavice	24,81	ZP naftový domáci a dovoz	70,53
Plynová kotolňa	LEO REALITY, s. r. o.	SZZO	Trenčianske Bohuslavice	24,81	ZP naftový domáci a dovoz	143,06
Centrálna plynová kotolňa	Technotur, s. r. o.	SZZO	Stará Turá	16,53	ZP naftový domáci a dovoz	2 798,13
plynová kotolňa	MILEX Nové Mesto nad Váhom, a. s.	SZZO	Nové Mesto nad Váhom	13,20	ZP naftový domáci a dovoz	953,34
HS Energetika a ŽP - Kotolňa	PALMA Group a.s.	SZZO	Nové Mesto nad Váhom	47,70	ZP naftový domáci a dovoz	1 587,63

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 276 Zdroje tepla v okrese Partizánske (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Tepláreň	KVARTET, a.s.	VZZO	Partizánske	118,12	hnedé uhlie ČR	8 322,03
Tepláreň	KVARTET, a.s.	VZZO	Partizánske	118,12	hnedé uhlie SR	672,97
Tepláreň	KVARTET, a.s.	VZZO	Partizánske	118,12	drevo	1 586,00
UK - Šípok CTZ Partizánske	TSM Partizánske	SZZO	Partizánske	44,44	hnedé uhlie SR	2 749,20
KD - PK	TSM Partizánske	SZZO	Partizánske	13,98	ZP naftový domáci a dovoz	1 714,80
Tepláreň	KVARTET, a.s.	VZZO	Partizánske	118,12	hnedé uhlie ČR	8 322,03

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 277 Zdroje tepla v okrese Považská Bystrica (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Parná kotolňa	TEPLÁREŇ, a.s. Pov. Bystrica	VZZO	Považská Bystrica	146,90	hnedé uhlie ČR	32 599,00
Parná kotolňa	TEPLÁREŇ, a.s. Pov. Bystrica	VZZO	Považská Bystrica	146,90	ZP naftový domáci a dovoz	61,22
Plynová kotolňa ROZKJET	POV BYT s.r.o.	SZZO	Považská Bystrica	39,90	ZP naftový domáci a dovoz	2 975,00
Plynová kotolňa K3 + K1, SNP	POV BYT s.r.o.	SZZO	Považská Bystrica	35,20	ZP naftový domáci a dovoz	3 636,00
Parná balená centrála	TEPLÁREŇ, a.s. Pov. Bystrica	SZZO	Považská Bystrica	17,72	ZP naftový domáci a dovoz	1 639,40
Parná kotolňa	TEPLÁREŇ, a.s. Pov. Bystrica	VZZO	Považská Bystrica	146,90	hnedé uhlie ČR	32 599,00

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 278 Zdroje tepla v okrese Prievidza (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Tepláreň Handlová	Handlovská energ. s.r.o.	VZZO	Handlová	130,12	drevo	4 503,00
Tepláreň Handlová	Handlovská energ. s.r.o.	VZZO	Handlová	130,12	ZP naftový domáci a dovoz	5,31
ENO A-FK 1 - fluidný kotol	Slovenské elektrárne, a.s.	VZZO	Zemianske Kostoľany	110,00	hnedé uhlie SR	196 989,00
ENO A-FK 1 - fluidný kotol	Slovenské elektrárne, a.s.	VZZO	Zemianske Kostoľany	110,00	ťažké vykurovacie oleje nízkosírne	496,00
ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Slovenské elektrárne, a.s.	VZZO	Zemianske Kostoľany	632,00	hnedé uhlie SR	1 111 292,00
Tepláreň Handlová	Handlovská energ. s.r.o.	VZZO	Handlová	130,12	drevo	4 503,00

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 279 Zdroje tepla v okrese Púchov (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Kotolňa zemný plyn naftový	ÚPSVAR v Pov. Bystrici	VZZO	Púchov	311,00	ZP naftový domáci a dovoz	27,68
Kotolňa ZŠ s MŠ Slovanská zemný plyn naftový	Mestský bytový podnik s.r.o.	VZZO	Púchov	434,00	ZP naftový domáci a dovoz	41,08
Tepláreň	Continental Matador Rubber, s.r.o.	VZZO	Púchov	163,00	ZP naftový domáci a dovoz	22873,00
Kotolňa Sedlište zemný plyn naftový	Mestský bytový podnik s.r.o.	SZZO	Púchov	20,00	ZP naftový domáci a dovoz	5583,53
Kotolňa závodu parná zemný plyn naftový	Rona a.s.	SZZO	Lednické Rovne	18,50	ZP naftový domáci a dovoz	1474,04

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Kotolňa zemný plyn naftový	ÚPSVAR v Pov. Bystrici	VZZO	Púchov	311,00	ZP naftový domáci a dovoz	27,68

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

Tab. 280 Zdroje tepla v okrese Trenčín (2008)

Názov zdroja	Názov prevádzkov.	Kategória zdroja	Obec zdroja	Príkon (MW)	Názov paliva/odpadu	Spotreba paliva/odpadu
Tepelno-energetická centrála	Považský cukor a.s.	VZZO	Trenčianska Teplá	87,15	ZP naftový domáci a dovoz	1 4200,17
Tepelno-energetická centrála	Považský cukor a.s.	VZZO	Trenčianska Teplá	87,15	bioplyn	305,15
Kotolňa	Energotrens, s.r.o.	SZZO	Trenčín	42,24	iné kvapalné palivá	0,00
Kotolňa	Energotrens, s.r.o.	SZZO	Trenčín	42,24	iné kvapalné palivá	0,00
Kotolňa	Energotrens, s.r.o.	SZZO	Trenčín	42,24	ťažké vykurovacie oleje nízkosírne	0,00
Tepelno-energetická centrála	Považský cukor a.s.	VZZO	Trenčianska Teplá	87,15	ZP naftový domáci a dovoz	1 4200,17

Zdroj: KÚŽP Trenčín, 2009

V súlade s „Energetickou politikou SR“ pri územnom rozvoji Trenčianskeho kraja je potrebné v oblasti teplom presadzovať nasledovné ciele:

- transparentnú a dôslednú reguláciu cien tepla,
- zdravé trhové prostredia odstránením deformácií cien medzi jednotlivými druhmi palív a energie,
- zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov pri zabezpečovaní dodávky tepla,
- zníženie ekologických dopadov z výroby tepla,
- širšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie a budovanie zdrojov so združenou výrobou elektrickej energie a tepla, ktoré umožňujú dosahovanie vysokej efektívnosti pri konverzii primárnej energie paliva na elektrickú energiu a teplo,
- presunúť kompetencie pri vydávaní predchádzajúcich súhlasov na výstavbu alebo zrušenie zdroja tepla na orgány samosprávy.

Problematika kogeneračných zdrojov (PPC)

Trenčiansky kraj má vysoké nároky na teplo, ktoré sa najčastejšie zabezpečujú zdrojmi na výrobu tepla. Zdroje elektrickej energie má kraj prakticky len vo vodných elektrárnach a teda je odkázaný na dovoz elektrickej energie. Z tohoto hľadiska je vhodné riešiť zdroje tepla pri výstavbe nových alebo rekonštrukcii existujúcich pomocou PPC (kogenerácia). Takto by sa mala riešiť problematika zásobovania kraja elektrickou energiou najmä vo väčších mestách.

Od roku 2010 je v prevádzke PPC Považská Bystrica, pripravuje sa projekt nového energetického zdroja pri Novákoch na báze kombinovaného paroplynového cyklu. Problematiku je potrebné spracovať v rámci regionálneho energetického generelu.

2.15.4 Obnoviteľné zdroje energie

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Odlahlé časti kraja, menovite menšie obce a kopanice, kde z ekonomických dôvodov nie je možné zaviesť zemný plyn, má perspektívu moderného zásobovania teplom využívaním obnoviteľných zdrojov ako drevný odpad, slama, využívanie bioplynu a pod.

Vyššie využitie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie patrí k hlavným cieľom energetickej politiky.

Pre územie kopaníc, vzhľadom na vysokú finančnú náročnosť a nerentabilnosť plynofikácie je vhodné využívať obnoviteľné zdroje energie:

- **Lesnú biomasu:** Vývoj ročnej produkcie využiteľných množstiev lesnej biomasy vhodnej na energetické účely (štiepky, kusové odpady a piliny z malých drevospracujúcich prevádzok, tenčina a hrubina po ťažbe v porastoch, odpady z manipulácie v lesných skladoch, pne a korene po celoplošnej príprave pôdy) do roku 2010 bude závislý na výške ročných ťažieb, orientácii drevospracujúceho priemyslu a zmenách cien sortimentov dreva.
- Ďalším potenciálnym palivovým zdrojom sú tzv. **energetické lesy** s rubnou dobou 3 až 5 rokov.
- **Biomasu v poľnohospodárstve:** U slamy a poľnohospodárskeho odpadu je základným problémom vybilancovanie disponibilného množstva.

Na území kraja sa rozbiehajú aktivity zamerané na možnosti využitia nízkopotenciálnych geotermálnych vôd a realizačné projekty malých zdrojov v lokalitách Bojnice, Bánovce nad Bebravou a pod. Geotermálna energia sa využíva na rekreačné účely na ohrev bazénovej vody v obci Bystričany, miestna časť Chalmová a v Bánovciach nad Bebravou.

Výroba bioplynu je na území Trenčianskeho kraja realizovaná len v ČOV. V súčasnosti zabezpečuje výrobu bioplynu 11 ČOV, z toho v 5-tich je spaľovaný v kogeneračných jednotkách, z ktorých sa čiastočne kryje vlastná spotreba tepla a elektriny. V 6-tich ČOV sa vyrobený bioplyn zatiaľ energeticky nevyužíva a vypúšťa sa do ovzdušia.

Podľa Energetickej politiky SR (schválená Uznesením vlády SR č. 29/2006) sa v súčasnosti z obnoviteľných zdrojov energie vrátane využitia hydroenergetického potenciálu veľkých vodných elektrární vyrába cca 5,2 TWh elektriny, čo predstavuje cca 16% domácej spotreby elektriny. Celkový využiteľný potenciál jednotlivých druhov obnoviteľných zdrojov energie dáva možnosti zvýšiť ich podiel na celkovej výrobe elektriny až na 19% v roku 2010 a na 24% v roku 2030.

Na základe záväzkov Slovenskej republiky k Európskej únii o zvyšovaní podielu výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov je jednou z priorít energetickej politiky Slovenskej republiky podpora stavby a následnej výroby elektrickej energie v elektrických staniciach využívajúcich obnoviteľné zdroje elektrickej energie.

V technickej praxi sa v súčasnosti javia ako reálne zdroje veterné elektrárne, elektrárne využívajúce fotovoltaičné články a elektrárne využívajúce biomasu.

Veterné elektrárne – ich budovanie je vhodné v oblastiach s vysokou priemernou rýchlosťou vetra v priebehu roka a s podmienkou rešpektovania životného prostredia.

Fotovoltaické elektrárne – ich budovanie je vhodné v oblastiach s vysokým počtom slnečných dní v priebehu roka a s podmienkou rešpektovania životného prostredia.

Oblasti s dobrými podmienkami na výstavbu elektrární využívajúcich obnoviteľné zdroje elektrickej energie sa v mnohých prípadoch nachádzajú v miestach s menšou hustotou a dimenziou distribučných vedení.

Pre potreby usmernenia aktivít v oblasti využitia veternej energie a umiestňovania veterných parkov a veterných elektrární (VP a VE) bol vypracovaný dokument spolu s mapami vhodnosti pre umiestnenie veterných elektrární na úrovni SR (v mierke 1:500 000), ktorý vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica, Centrum krajinného plánovania, prírodných a energetických zdrojov Prešov v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, Sekciou kvality životného prostredia, Odborom klimaticko - energetického balíčka a obnoviteľných zdrojov energie. Súčasťou dokumentu je Návrh metodiky pre výber území na umiestňovanie veterných elektrární – Štandardy a limity pre umiernenie veterných elektrární a veterných parkov na území Slovenska, ktorá je v súčasnosti v pripomienkovom konaní.

Predmetný materiál slúži pre vyhľadávanie vhodných lokalít pred a v procese hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Všeobecne je možné skonštatovať, že kvantitu pripojovania a nasadzovania elektrických staníc využívajúcich obnoviteľné zdroje elektrickej energie je potrebné dôkladne zvážiť z hľadiska dimenzovania elektrickej siete a z hľadiska regulačnej schopnosti elektrizačnej sústavy. Objem v súčasnosti registrovaných zámerov na výstavbu elektrických staníc využívajúcich obnoviteľné zdroje elektrickej energie vysoko prevyšuje schopnosti a potrebu energetickej sústavy Slovenskej republiky.

Na základe vyššie uvedených skutočností, je potrebné vhodnosť umiestnenia veterných elektrární a veterných parkov zhodnotiť v zmysle Metodiky hodnotenia vizuálnych vplyvov veterných elektrární a veterných parkov na krajinu (MŽP SR, 2009).

2.16 Telekomunikácie a pošta

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

2.16.1 Telekomunikácie

V zmysle dvojstupňového členenia telekomunikačnej siete pokrývajú teritórium Trenčianskeho kraja nasledovné primárne oblasti (PO) s napojením na príslušné sekundárne centrá (SC)

Tab. 281 Primárne oblasti a sekundárne centrá

Primárna oblasť	Sekundárne centrá
Pov. Bystrica	Žilina
Prievidza	B. Bystrica
Trenčín	Bratislava
Topoľčany	Bratislava
Senica	Bratislava

Trnava (pre MTO Modrovka v okr. N. M. n/V.)

Telekomunikačný systém je pripojený na medzinárodné telefónne ústredne Bratislava a Banská Bystrica (podľa prevádzkových pomerov)

Tab. 282 Väzbu jednotlivých okresov na primárne oblasti (PO) a uzlové telefónne obvody (UTO) ukazuje nasledovný prehľad:

Okres	Primárna oblasť	UTO
BN	Topoľčany	Bánovce n/B
IL	Pov. Bystrica	Dubnica n/V
MY	Senica	Senica
Trenčín	N. Mesto n/V	
NM	Trenčín	N. Mesto n/V
Trnava	Piešťany	
PE	Topoľčany	Bánovce n/B
Topoľčany	Topoľčany	
PB	Pov. Bystrica	Pov. Bystrica
PD	Prievidza	Prievidza
PU	Púchov	Púchov
TN	Trenčín	Trenčín

Miestne telefónne obvody (MTO) sa napájajú na UTO podľa spádu.

V kraji prebieha modernizácia telekomunikačnej siete (digitalizácia), ktorá je bez ďalších nárokov na priestory, lebo sa uplatňujú prvky, ktoré nezvyšujú nároky na miesto ani pri

výraznom zvyšovaní kapacity. Pre ťažko dostupné oblasti, kde je problematická výstavba klasických metalických sietí, sa využíva rádiový účastnícky systém.

Z pohľadu riešenia ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sú zohľadnené uvažované zariadenia a vytvorené územné predpoklady pre ich realizáciu a ďalší rozvoj v súlade s materiálom „Telekomunikačná politika (Projekt rozvoja telekomunikácií do roku 2000)“. Tento materiál bol schválený vládou SR uzn. č. 981/1995 a predstavuje zásadný dokument štátnej telekomunikačnej politiky a nadväzuje na „Konceptiu rozvoja spojov do roku 2000“.

Priority rozvoja telekomunikačného sektora sú:

- úprava legislatívy
- liberalizácia telekomunikačných služieb
- regulačný rámec
- transformácia telekomunikačného operátora
- urýchlenie technického rozvoja

Všetky vyššie uvedené zámery sú v súlade s trendom EÚ a zabezpečujú riešenie povinností SR v oblasti telekomunikácií vyplývajúce z Asociačnej dohody.

V rámci zabezpečovania telekomunikačnej politiky v uvedenej oblasti je vypracovaný dokument MDPT „Liberalizácia telekomunikačného sektora v SR“. Princípom liberalizácie je zámer od roku 1996 vytvoriť liberalizovaný telekomunikačný trh pre všetky telekomunikačné služby okrem základnej hlasovej služby. Liberalizácia základnej hlasovej služby bude pripravovaná v súlade s trendom krajín EÚ do roku 2003.

Termínom telekomunikácie sa označujú technické prostriedky, ktoré riadia telekomunikačné organizácie, pomocou ktorých sa zabezpečujú telekomunikačné služby.

Na realizáciu týchto prostriedkov vplýva v súčasnosti nové územné členenie telefónnej siete spojené s tvorbou digitálnej telefónnej siete. Nové digitálne členenie telefónnej siete bude dvojstupňové (primárna oblasť, sekundárna oblasť - primárna oblasť je nižšou územnou jednotkou).

Prechod na dvojúrovňovú digitálnu sieť z doterajšej trojúrovňovej analógovej siete predpokladá digitalizáciu transportnej siete, čo znamená digitalizáciu koaxiálnych káblov, symetrických káblov a rádiorелеových trás, ako aj vybudovanie kostry optických káblov a optické káble na nižšej úrovni pre primárne obvody. Priame alebo nepriame medzinárodné prepojenie zabezpečuje medzinárodná ústredňa v Bratislave a medzinárodná ústredňa v Banskej Bystrici s takými kapacitami, aby sa ústredne mohli navzájom zálohovať.

Slovenské telekomunikácie, š.p. sú najväčším poskytovateľom telekomunikačných služieb v Slovenskej republike. Vlastnia a prevádzkujú telekomunikačnú sieť pokrývajúcu celú krajinu. Poskytujú miestne, medzimestské a medzinárodné telefónne služby, služby prenájmu okruhových, dátových sietí, telexové a telegrafické služby, distribúciu a šírenie rozhlasového a televízneho signálu a ďalšie telekomunikačné služby.

Z pohľadu prognózy rozvoja Trenčianskeho kraja je v ÚPN VÚC potrebné uviesť, že Slovenské telekomunikácie, š.p. dobudujú v tomto časovom horizonte sieť DOK a OOK prislúchajúcich tomuto kraju. Snahou Slovenských telekomunikácií, š.p. už v najbližšom období je vybudovať takú telekomunikačnú infraštruktúru, na takej technologickej báze, aby bolo možné včas a v požadovanej kvalite uspokojiť požiadavky zákazníkov na rôzne druhy služieb.

Za rozhodujúcu úlohu možno považovať pokračovanie v digitalizácii miestnych ústrední tak, aby okolo roku 2003 bola dosiahnutá ich 100 %-ná digitalizácia.

Dominantným zdrojom príjmov Slovenských telekomunikácií, š.p. je telefónna služba, ktorá predstavuje 80 % tržieb. V roku 1996 dosiahol počet zákazníkov telefónnej služby hodnotu 1 246 471, z čoho 26 % sú podnikateľskí zákazníci a 74 % bytoví zákazníci. Hustota telefonizácie týmto prekročila úroveň 23 hlavných telefónnych staníc na 100 obyvateľov. Saturácia trhu v základnej telefónnej službe sa predpokladá až o niekoľko rokov. V blízkej budúcnosti sa očakáva vstup strategického partnera, od ktorého sa okrem kapitálovej injekcie očakáva tiež poskytnutie odborných, riadiacich a technických znalostí na zvýšenie efektívnosti podniku.

Podľa správy Štatistického úradu SR o situácii v odvetví spojov za prvý štvrtrok roku 1998 sa vytvorila pridaná hodnota v sume 3,2 miliardy korún, z čoho až 77,9 % pripadá práve na telekomunikačnú činnosť - telekomunikácie, rádiokomunikácie. Ak sa toto číslo porovná s minuloročnými výsledkami za rovnaké obdobie, potom sa zistí že je vyššie o 27,3 %, pri tempe rastu telekomunikačnej činnosti o 32,1 %.

Celkový počet telefónnych staníc sa zvýšil oproti I. štvrtroku 1995 o 35,9 % na 1 mil. 649 tis., pri raste počtu hlavných telefónnych staníc o 40 % na 1 mil. 156 tis. Z toho sa počet bytových staníc zvýšil na 852 tis. - o 39,4 %.

V prevádzke bolo viac ako 15 600 mobilných telefónov, ktoré zaznamenali aj najprudkejší rozvoj - zvýšenie ich počtu až o 101,4 %. Prudký nárast zaznamenávajú aj telefaxy, ktorých počet vzrástol o 47 900 (rast o 45,6 %). Napriek tomu, že počet nevybavených telefónnych staníc je oproti rovnakému obdobiu minulého roku nižší o 19,1 %, ešte stále na telefón čaká viac ako 164 tis. žiadateľov.

Na Slovensku poskytujú služby GSM dvaja prevádzkovatelia, EuroTel Bratislava, a.s. a Globtel GSM, a.s. Obe siete začali prevádzku sietí v prvých mesiacoch 1997 a v súčasnosti pokrývajú územie s viac ako 60 % populácie (30 % územia SR). Globtel plánuje do konca roka 1997 vybudovať vyše 600 základňových staníc BTS pokrývajúcich územie s 91 % obyvateľstva, resp. 75 % územia SR do konca roka 1997. V polovici júla 1997 bolo pokryté územie, na ktorom žije 58 % obyvateľstva.

Slovenské telekomunikácie poskytujú prostredníctvom svojich sietí aj služby prenosu a distribúcie rozhlasového a televízneho signálu pre rastúci počet súkromných rozhlasových a televíznych staníc. Táto služba je v SR liberalizovaná a Slovenské telekomunikácie majú v jej poskytovaní dominantné postavenie. V rokoch 1995, 1996 pribudli k dvom kanálom verejnoprávnej televízie ďalšie dve súkromné televízne stanice. Jedna z nich vysiela prostredníctvom satelitu. Slovenské telekomunikácie poskytujú nasledovné rádiokomunikačné služby:

- lokálne, regionálne, celoštátne a zahraničné šírenie rozhlasového signálu v pásme KV, SV a VKV
- lokálne, regionálne a celoplošné šírenie televízneho signálu
- prenos modulácie rozhlasového a televízneho signálu prostredníctvom rádioreléových spojov
- prenos doplnkových informácií systémom RDS vysielačmi FM v pásme VKV II
- prenos informácií systémom teletex v televíznom vysielaní
- vnútroštátne mobilné prenosy pre rozhlasové a televízne vysielanie

- prenos analógových a digitálnych telefónnych signálov, dátových kanálov a iných služieb prostredníctvom rádioreléových spojov
- údržba technológie VSAT
- iné.

Pokrytie územia SR rozhlasovým signálom

- Program S1 v pásme VKV I 63,0 %
- Program S1 v pásme VKV II 0,8 %
- Program S2 v pásme VKV I 61,0 %
- Program S2 v pásme VKV II 34,3 %
- Program S3 v pásme VKV II 60,0 %

Pokrytie územia televíznym signálom - v % plochy územia SR

Prevádzkovatelia zo zákona

- Program STV 197,3 %
- Program STV 289,4 %

Držitelia licencií

- VTV satelit
- Markíza 50,0 %

Z hľadiska navrhovaného rozvoja telekomunikačných služieb v súlade so zámermi „Telekomunikačného projektu“ možno považovať do roku 2000:

- dosiahnuť obdobnú úroveň v kvantitatívnych aj kvalitatívnych telekomunikačných ukazovateľoch akú v súčasnosti dosahujú niektoré krajiny EÚ (Španielsko, Portugalsko, Grécko, Írsko)
- dosiahnuť úroveň základných telekomunikačných služieb, ktorá pokryje uspokojenie požiadaviek zákazníkov nasledovne:
  - zriadenie bytových staníc v rozsahu 95 % do 6 mesiacov od podania požiadavky, ostatné do 1 roka
  - zriadenie podnikateľských staníc v rozsahu 95 % do 1 mesiaca od podania požiadavky, ostatné do 6 mesiacov.

Stanovené ciele v oblasti rozvoja telekomunikačnej siete:

- moderná transportná sieť (1997-2005)
- celoštátne pokrytie digitálnymi spojovacími systémami (2000)
- celoplošne implementovať sieť signalizácie č. 7 (1999)
- zavádzanie najnovších technológií (napr. ATM - 2000)
- modernizácia prístupových sietí (1996-2000)
- urýchlený rozvoj pozemných rádiokomunikačných sietí
- vybudovanie infraštruktúry pre satelitné komunikácie (1998)
- vybudovanie informačnej siete podniku (1997).

Ciele pre oblasť rozvoja telekomunikačných služieb:

- extenzívny rozvoj základnej telefónnej služby (v roku 2000 dosiahnuť hustotu telefonizácie 35 HTS na 100 obyv.)
- odbúranie statových služieb (2000)
- implementácia multimediálnych služieb (2000)
- služby ISDN a IN (2000).

Ciele pre oblasť skvalitňovania služieb a zákazníckej orientácie:

- vybudovanie moderného jednotného zákazníckeho systému (1998)
- poskytovanie kvalitných služieb
- segmentácia trhu (2000).

V rámci Telekomunikačného projektu II je pozornosť zameraná taktiež na rádiokomunikácie:

- výstavbu a obnovu vysielateľov a prevádzateľov
- výstavbu siete vysielateľov VKV II
- výstavbu pozemnej stanice pre satelitné vysielanie
- vybudovanie tretieho TV okruhu.

Všetky zámery sú podrobnejšie rozpracované v dokumente „Telekomunikačný projekt II. a Telekomunikačná politika SR do roku 2000“. Určenie priorít rozvoja telekomunikačného sektoru do roku 2000, stanovenie trendu realizácie telekomunikačnej politiky SR vo všetkých prioritných oblastiach, rozhodnutie o postavení súčasného monopolného operátora a vstup strategického partnera do tohto telekomunikačného podniku patrí medzi najdôležitejšie rozhodnutia vlády v súčasnej dynamickej epoche rozvoja telekomunikácií a informatiky. Tieto rozhodnutia budú významne ovplyvňovať nielen úroveň telekomunikačnej infraštruktúry na Slovensku, ale sa tiež premietnu v rozvoji telekomunikácií Trenčianskeho kraja.

2.16.2 Pošta

Rozvoj a prevádzka 179 pôšt v Trenčianskom kraji riadi Západoslovenské riaditeľstvo pôšt Bratislava a čiastočne Stredoslovenské riaditeľstvo pôšt Banská Bystrica.

Západoslovenskému riaditeľstvu pôšt Bratislava organizačne podliehajú strediská poštovej prevádzky (SPP) Trenčín, Topoľčany a Senica. Stredoslovenskému riaditeľstvu pôšt Banská Bystrica podliehajú SPP Považská Bystrica a Prievidza. Tieto Strediská poštovej prevádzky zabezpečujú činnosť pošty po organizačnej a hospodárskej stránke v novovytvorených okresoch takto:

- SPP Trenčín zabezpečuje okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a čiastočne Myjavu
- SPP Topoľčany zabezpečuje okresy Topoľčany, Bánovce nad Bebravou a Partizánske
- SPP Senica zabezpečuje okresy Senica a čiastočne Myjavu
- SPP Považská Bystrica zabezpečuje okresy Považská Bystrica, Púchov a Ilava
- SPP Prievidza zabezpečuje okres Prievidza

Uvedené organizačné členenie je prispôsobené poštovej prepravnej sieti a jej technológii. Hustota poštovej siete v Trenčianskom kraji je daná počtom obyvateľov na 1 poštu, ktorá je 3409 obyvateľov.

Najväčšie pošty v kraji sú Trenčín 1, Považská Bystrica 1, kde je najväčšia intenzita prevádzky a záujem o poštovú službu.

Zvyšovanie kvality poskytovaných služieb bude Slovenská pošta š.p. v Trenčianskom kraji realizovať na základe vypracovaných rozvojových programov, podľa Projektu rozvoja poštovej služby do roku 2000 ako aj rozvojových zámerov do ďalších rokov.

Rozvojové ciele do roku 2002

- rekonštruovať 35 pôšt a zmodernizovať ich vybavenosť
- dokončiť univerzálnu automatizáciu poštových operácií na 18 poštách v kraji

- pripraviť pripojenie okresných a poverených pôšt v kraji na základnú sieť pre vybudovanie informačného systému Slovenskej pošty.

Rozvojové ciele do roku 2010

- zaviesť službu Track and Trace (sledovanie zásielok)
- dobudovať automatizáciu poštových operácií na všetkých poštách v kraji
- dokončiť pripojenie všetkých pôšt v kraji na základnú sieť informatiky
- zaviesť službu hybridnej pošty
- rozšírenie ponuky bankových služieb s využitím automatizácie pôšt

Rozvojové ciele vo výhľade do roku 2014

- vybudovať elektronickú poštu
- zaviesť nové služby typu "home shopping" (predaj do domácnosti)

2.17 Komplexné hodnotenie navrhnutého riešenia, najmä environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

2.17.1 Komplexné vyhodnotenie kvality životného prostredia

V súlade s cieľmi územného plánovania v zmysle stavebného zákona ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja utvára predpoklady na zabezpečenie trvalého súladu všetkých prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v území, najmä so zreteľom na starostlivosť o životné prostredie a ochranu jeho hlavných zložiek - pôdy, vody a ovzdušia.

Trvalo udržateľný rozvoj sa chápe ako rozvoj, ktorý uspokojuje potreby prítomnosti bez toho, aby oslaboval možnosti budúcich generácií naplňovať ich vlastné potreby, a to z hľadiska potrieb ekonomických, sociálnych a environmentálnych. Životné prostredie pri naplňaní princípov trvalo udržateľného rozvoja nie je iba rešpektované, ale jeho ochrana je samozrejmosťou súčasťou všetkých oblastí života spoločnosti a súčasne je ukazovateľom jej úspešnosti.

Za vybrané kritériá trvalej udržateľnosti pre ÚPN VÚC možno považovať (Martiš a kol. 1995):

- obnovenie systému ekologickej stability krajiny, ktorý zabezpečuje jej väčšiu odolnosť voči nepriaznivým vonkajším vplyvom (a tým zároveň i vyššiu prirodzenú odolnosť) a umožňuje zachovanie genofondu živých organizmov
- racionálne čerpanie prírodných zdrojov a zabezpečenie rekultivácie miest ťažby neobnoviteľných zdrojov, resp. reprodukciu obnoviteľných zdrojov
- optimalizácia vodného režimu krajiny, starostlivosť o vodné zdroje
- ekologické poľnohospodárstvo a lesníctvo s využitím alternatívnych technológií
- optimalizácia zásahov do voľnej krajiny pri výstavbe komunikácií, vodných diel, melioráciách a priemyselnej výstavbe a pod.
- optimálna urbanizácia krajiny a vytváranie kvalitného a esteticky hodnotného sídelného, obytného a pracovného prostredia
- vytváranie miestnych, relatívne uzatvorených cyklov výroby a spotreby, umožňujúcich čo najdokonalejšie využitie hmotných, energetických i informačných vstupov a tým i minimalizáciu dopravných nákladov a negatívnych vplyvov na životné prostredie regiónu
- ekologicky únosná lokalizácia tých výrob ohrozujúcich prostredie, ktoré nebude možné zrušiť, ďalej lokalizácia centier zneškodňovania nebezpečných odpadov, spaľovní, riadených skládok, závodov na spracovanie odpadov a pod.
- podstatne dokonalejšia ochrana prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok, zahrňujúca aj racionálne riadenie chránených krajinných oblastí.

Z hľadiska súčasného hodnotenia kvality životného prostredia Trenčianskeho kraja možno konštatovať, že je veľmi rôznorodé.

Východná časť územia predstavuje územie Hornej Nitry, ktoré patrí medzi 9 zdravotne závadných a ohrozených oblastí. Oblasť je zaťažovaná najmä činnosťou energetického, chemického priemyslu a baníctva.

Západná časť riešeného územia (okresy Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov, Považská Bystrica) a stredná časť je zasiahnutá menej, najmä územie jednotlivých pohorí dotknutého územia. V horšej situácii je údolná niva Váhu, v ktorej sa koncentruje sídelná štruktúra, priemysel a hlavné trasy dopravnej a technickej infraštruktúry.

Najvýznamnejšiu časť environmentálnej záťaže predstavuje znečistené ovzdušie, najmä exhaláty z priemyselnej výroby. Znečistené ovzdušie je potencionálne najzávažnejšou krátko až strednodobou hrozbou pre zdravie obyvateľstva. Rieka Váh už priteká na územie Trenčianskeho kraja značne znečistená, kde veľká koncentrácia sídiel, intenzívna poľnohospodárska výroba, rozvinutý priemysel a na druhej strane nezabezpečené čistenie odpadových vôd má za dôsledok, že aj na území kraja dochádza k zhoršeniu kvality vody. Podobne aj rieky Nitra, Vlára, Myjava a Bebrava sú pomerne znečistené.

Podrobné hodnotenie jednotlivých zložiek životného prostredia je uvedené v kapitole životného prostredia.

2.17.2 Komplexné hodnotenie navrhnutého riešenia, najmä ekologických dôsledkov

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, z hľadiska ekologického hodnotenia vychádza zo zásady, že cieľom jeho návrhu nie je len návrh opatrení na zlepšenie súčasného stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, ktoré je aj predmetom koncepcie ochrany životného prostredia, environmentálnych akčných programov, ale že predovšetkým riešenie jednotlivých koncepčných navrhovaných zámerov, rozvoja jednotlivých funkčných zložiek musí byť navrhované z pohľadu minimalizácie ekologických dôsledkov.

Vzhľadom na to, že mnohé navrhované koncepčné zámery vychádzajú z plnenia medzinárodných dohovorov a celoštátnych koncepcií je potrebné, aby pri ich následnej realizácii boli aj realizované potrebné opatrenia na odstránenie prípadných nežiaducich následkov.

V rámci spracovania ÚPN VÚC, v znení zmien boli do dokumentu premietané zámery, ktoré boli posudzované v súlade s ust. zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie z hľadiska ich predpokladaných vplyvov na životné prostredie a návrhu opatrení na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov. V prípravnej fáze obstarávania zmien a doplnkov č. 2 ÚPN VÚC trenčianskeho kraja, bolo v zmysle zákona 24/2006 Z.z. Príloha č. 1, odst. II. 2.2 - územné plány regiónu, vypracované „Oznámenie o strategickom dokumente s regionálnym dosahom“, na základe ktorého KÚŽP v Trenčíne rozhodol, že zmeny a doplnky sa nebudú posudzovať.

ÚPN VÚC vychádza zo stanovísk environmentálneho hodnotenia a z hľadiska miery poznania možných dopadov jednotlivých navrhovaných koncepčných zámerov.

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

1. hodnotí súčasný stav kvality prostredia a na základe zhodnotenia existujúcich stretov a problémov (etapa prieskumov a rozborov spracovaných pre ÚPN VÚC jednotlivých príslušných regiónov, týkajúcich sa Trenčianskeho kraja) navrhuje príslušné opatrenia, ktoré je potrebné vykonať na elimináciu negatívnych dopadov

2. navrhuje jednotlivé rozvojové zámery so zreteľom na zachovanie trvalo udržateľného života, prípadne navrhuje príslušné opatrenia, ktoré by zamedzili už v tejto etape prípravy zámeru poškodeniu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Tvorba životného prostredia Trenčianskeho kraja sa v ďalšom období musí odvíjať od princípov prijatých medzinárodných dohôd, hovoriacich o znižovaní zaťažovania prírodného prostredia emisnými látkami, zachovávaní fauny a flóry, ich druhovosti a pod., a to všetko v intenciách princípov trvalej udržateľnosti. ÚPN VÚC v plnej miere rešpektuje zásady ochrany prírody. Odporúča vytvárať základnú kosť ekologickú stability, navrhuje konkrétne druhy a typy jednotlivých prvkov územného systému ekologickej stability, ako aj technické opatrenia na elimináciu negatívnych dôsledkov na prírodné prostredie vyplývajúce z rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry. V ďalších konkrétnych úvahách bude potrebné všetky ďalšie otázky rozvoja aktivít riešiť v súlade s platnými právnymi predpismi, zabezpečujúcimi tvorbu kvalitného životného prostredia.

Územný rozvoj kraja sa navrhuje realizovať komplexne so zohľadnením všetkých známych skutočností ovplyvňujúcich kvalitu životného a sídelného prostredia jeho obyvateľov. V návrhu územného rozvoja a využívania územia kraja sa zohľadnili hlavné priority, zásady a ciele štátnej environmentálnej politiky.

V návrhu riešenia rozvoja a využívania územia regiónu sú zosúladené a prehodnotené parciálne územné a vecné problémy stavu životného prostredia a jeho zložiek, vzťahujúcich sa ku konkrétne vymedzujúcim priestorom v rámci kraja.

Do záväznej časti územného plánu - regulatívov územného plánu sú premietnuté zásady z „Národnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja“ (2001) „Národného environmentálneho akčného programu“ (NEAP), ako i z „Krajského environmentálneho akčného programu“ (KEAP), ktoré sú relevantné pre rozvoj územia a vzťahujú sa k územiu kraja. Dôsledky týchto opatrení sú zosúladené s celkovými tendenciami rozvoja územia s prihliadnutím na plnenie programových cieľov dokumentu „Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky“.

Komplexné riešenie vyžaduje okrem základných územnoplánovacích opatrení najmä konkrétne opatrenia vo všetkých hospodárskych odvetviach, pričom za prvoradé treba považovať realizáciu nápravných opatrení, smerujúcich k zmierneniu a postupnej eliminácii súčasných negatívnych environmentálnych javov a trendov.

Objektívne je kvalita životného prostredia determinovaná celkovou úrovňou spoločnosti, stavom národného hospodárstva, materiálno-technickou základňou výrobných procesov, progresivitou a kvalitou technológií, ako aj investičnými možnosťami do opatrení na ochranu životného prostredia. Technológiu jednotlivých výrobných a rozširovanie prepravy tovaru je potrebné v ďalšom období orientovať tak, aby bola zabezpečená trvalá udržateľnosť územia.

Hodnotenie dopravného riešenia

Súčasný rozvoj dopravy je charakterizovaný v cestnej doprave zvýšením podielu osobnej dopravy voči nákladnej doprave. Zároveň je charakteristický pokles železničnej dopravy.

Negatívne účinky dopravy pochádzajú predovšetkým z jej dynamickej zložky. Prejavujú sa najmä:

- dopadmi intenzívnej premávky na obyvateľov a faunu - hluk, exhaláty, vibrácie, nehodovosť
- dopadmi na prostredie - emisie (kontaminácia, odpady, havárie, požiare)

- bariérovými účinkami - narušenie voľného pohybu ľudí v urbanizovanej krajine a v prírodnom prostredí i fauny
- znížením hodnoty okolitého územia
- limitnými hodnotami hlukových účinkov, ktoré majú najširšie pôsobenie - ekvivalentná hluková hladina 60 dB(A) v dennom čase a 50 dB(A) v nočnom čase
- osobitným problémom je ochrana územia pred negatívnymi dopadmi železničných tratí osobitného určenia (vysokorýchlostná trať), kde je najmä problém hlučnosti, vibrácií, záberu plôch a bariérového efektu. V riešenom území je vedenie trate mimo osídleného územia a eliminovanie negatívnych účinkov tejto dopravy je predmetom zvláštneho riešenia. Vedenie trás cestnej a železničnej dopravy si vyžaduje zachovanie ochranných pásiem.

Pri hodnotení cestných a železničných zariadení sa sledujú nasledovné kritériá:

- vplyv na životné prostredie
- hlukové zaťaženie okolia trasy
- znečistenie ovzdušia a pôdy exhalátmi z dopravy
- trasovanie komunikácií cez chránenú vodohospodársku oblasť
- trasovanie komunikácií cez prvky ÚSES - biocentrá a koridory na rôznych hierarchických úrovniach
- zábery poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu
- vplyv na tvorbu medzisídelných vzťahov
- miera podpory medzisídelných vzťahov
- miera zlepšenia obsluhy územia.

Riešenie negatívnych vplyvov na diaľniciach a rýchlostných cestách

Diaľnica D1 prechádzajúca územím Trenčianskeho kraja v je v celom území kraja realizovaná, pričom dobudované, resp. sprevádzkované úseky prešli procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Na území kraja sa pripravujú investičné zámery výstavby rýchlostných ciest R2, R6 a výhľadová trasa R8. Čiastkové úseky rýchlostnej cesty R2 prešli procesom EIA (úsek od križovatky s diaľnicou D1 Chocholná po Hradište). Na úsek R2 Ruskovce – Pravotice s umiestnením križovatky v mieste križovania s cestou II/592 bolo vydané územné rozhodnutie. V nasledujúcom úseku rýchlostnej cesty R2 Hradište – Nováky – Prievidza – Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja (Dérerov Mlyn) nebol proces EIA výberu a stanovenia trasy ukončený. Trasa rýchlostnej cesty R6 bola na základe odporúčení procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vybraná rezortom dopravy a je súčasťou záväznej časti a grafickej časti VÚC Trenčianskeho kraja v znení ZaD č.2.

Trasa rýchlostnej cesty R6 bola na základe odporúčení procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie už vybratá.

Proces prípravy rýchlostnej cesty R8 nie je ešte uzavretý z hľadiska procesu EIA,

Riešenie negatívnych vplyvov na cestách I. triedy

Cesta I/61

- v celom riešenom území od Hornej Stredy po Plevník-Drienové realizáciou diaľnice D1 došlo k eliminácii negatívnych vplyvov hlavne z tranzitnej dopravy

- v meste Trenčín je návrh na obchvat mesta – tzv. „juhovýchodný obchvat mesta“
- v úseku mesta Dubnica nad Váhom je návrh obchvatu mimo mesta,
- v úseku mesta Považská Bystrica je návrh obchvatu mimo centrálnu mestskú zónu

Cesta I/9

Podstatné zvýšenie významu a dopravného zaťaženia zaznamenala cesta I/9, zabezpečujúca najmä prepojenie okresov Prievidza a Bánovce nad Bebravou na sídlo kraja a prepojenie kraja na Banskobystrický kraj. Na tejto trase sa preto predpokladá s realizáciou rýchlostnej cesty R2, trasovanou mimo miest a obcí ležiacich na trase, vrátane úsekov preložiek cesty I/9 vyvolaných realizáciou rýchlostnej cesty R2. Predpokladanou realizáciou rýchlostnej cesty R2 sa zníži negatívny vplyv dopravy v obciach a mestách, najmä hladina hluku. Navrhovaná rýchlostná cesta zvyšuje v protiklade zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy.

Cesta I/64

Nová trasa cesty I/64 prešla procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie, jej výsledná trasa bola určená MDVRR SR.

- V návrhovom období trasu od križovatky rýchlostnej cesty R2 Nováky, peáž s cestou I/9 – Bojnice s pripojením na pôvodnú cestu I/64 v katastrálnom území Prievidza,
- východný obchvat obce Nitrianske Pravno.
- Vo výhľadovom období trasa od hranice Nitrianskeho kraja Chynorany severné obchvaty obcí: Žabokreky nad Nitrou – Malé Bielice – Veľké Bielice – Partizánske – Malé Kršteňany – Oslany – Čereňany – Bystričany, západný obchvat obce Kamenec pod Vtáčnikom, východný obchvat obce Zemianske Kostoľany a Nováky po križovatku s rýchlostnou cestou R2,
- západné obchvaty obcí Nedožery – Poluvsie – Pravenec,
- západný obchvat obce Kľačno po hranicu žilinského kraja.

Cesta I/49

Navrhovaná rýchlostná cesta R6 v úseku št. hranica SR/ČR Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša križovatka s diaľnicou D1 preberie dopravnú záťaž z cesty I/49

Riešenie negatívnych vplyvov na cestách II. triedy

cestu II/500

- Vrbovce – hranica Trnavského kraja.

Cesta II/507

- obchvat Lednické Rovne.

Výhľadové obchvaty obcí

- v katastrálnom území Modrovka – Lúka,
- v katastrálnom území Trenčianske Stankovce, Bierovce, Trenčianska Turná.
- Skala nad Váhom – Nemšová – Dulov,
- prepojenie ciest II/507 a I/49 v k.ú. Horenice – Beluša.

cestu II/499

- západný obchvat Myjava.
- obchvat Brezová pod Bradlom

Cesta II/516

- v úseku Trenčianske Teplice je navrhovaný obchvat mesta.

Negatívne vplyvy železničnej dopravy

- navrhovanou modernizáciou železničnej trate č. 120 v celom úseku riešeného územia na traťovú rýchlosť 160 km/hod. sa zvýši plynulosť železničnej prevádzky

Železničná doprava nepredpokladá mimo rezervovania koridorov pre VRT podstatný záber nových plôch.

Uvedené úpravy nevyvolajú podstatné zmeny v pôsobení negatívnych vplyvov železničnej dopravy na životné prostredie s výnimkou VRT, kde ochrana životného prostredia musí byť súčasťou riešenia a budovania týchto tratí.

2.17.3 Hodnotenie návrhu riešenia z hľadiska ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Podľa hľadiska výkonnosti hospodárstva dosiahnutej v 1. polroku 1997 Trenčiansky kraj podľa dosahovanej hodnoty hrubej produkcie patrí medzi kraje s priemernou výkonnosťou hospodárstva a nadpriemernou efektívnosťou hospodárstva. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vychádza z dynamického modelu rozvoja územia, pre ktoré má vhodné podmienky. Navrhovaný rozvoj hospodárstva je potrebné založiť na čerpaní vnútorných rezerv a na procese zmeny jeho štruktúry. Kraj má veľké rezervy v sektore stavebníctva. V sektore poľnohospodárstva sú v kraji dosahované pomerne dobré výsledky s ohľadom na pôdno-klimatické podmienky.

Najväčšou rezervou hospodárstva je maloobchodný predaj a tržby. Budúci rozvoj hospodárstva Trenčianskeho kraja je potrebné popri čerpaní jeho vnútorných zdrojov zamerať na zmenu štruktúry hospodárstva posunom z primárnych výrobných činností do terciálnej sféry reprezentovanej obchodom a službami.

Vzhľadom na ekologickú únosnosť jednotlivých území regiónu je optimálne územne usmerňovať hospodársko-ekonomický rozvoj tak, aby bolo územie regiónu rovnomerne ekologicky zaťažené bez veľkých disproporcií medzi jednotlivými časťami regiónu. Preto bude potrebné regionálnou politikou vytvárať také podmienky rozvoja, ktoré by umožnili potrebnú územnú diverzifikáciu priemyselných činností a dopravných nárokov tak, aby sa vytvorili rovnocenné podmienky podnikania a rozvoja obytných funkcií.

Z hľadiska hodnotenia prínosu v hospodársko-ekonomickej a sociálnej sfére sa vychádzalo z dostupných údajov získaných zo Štatistického úradu SR – databázy ELIS, koncepcií Ministerstva hospodárstva, cieľov a priorít stanovených v Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho kraja (vrátane jeho dodatkov). Na základe uvedených podkladov, územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja v základných rysoch načrtáva predpokladanú a požadovanú predstavu sociálno-ekonomického rozvoja, ktorú vyjadruje v globálnych požiadavkách na jej riešenie.

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja potvrdzuje postavenie Trenčína, Prievidze, Púchova, Nového Mesta nad Váhom, Dubnice nad Váhom a Považskej Bystrice, Partizánskeho, Bánoviec nad Bebravou a Myjavy ako priemyselných centier a uvažuje s ďalším rozvíjaním priemyselných aktivít existujúcej základne v smere progresívnych, z pohľadu životného prostredia prijateľných technológií.

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov uvažuje s novými navrhovanými plochami pre rozvoj hospodárstva. Ide o napĺňanie zákona č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov a Uznesenia vlády SR č.473 z 09.05.2002 k správe o zabezpečení vypracovania Štúdie pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach SR.

Z hľadiska hodnotenia prínosu v územno-technickej sfére, a tým aj dopadov na formovanie sídelnej štruktúry, krajiny a dopravnej siete sa návrh ÚPN VÚC prejaví:

- rozvojom výstavby - bytová výstavba, dopravné stavby, výstavba výrobných zariadení, výstavba zariadení sociálnej infraštruktúry, výstavba zariadení technickej infraštruktúry
- zvýšením nárokov na saturáciu územia energiami
- zvýšením nárokov na udržanie úrovne hygieny prostredia - likvidácia komunálnych a nebezpečných odpadov
- zvýšením nárokov na udržanie ekologickej stability územia.

Demografický vývoj a jeho štruktúra sú v návrhu chápané ako základný vstupný predpoklad, aj keď rozvoj kraja, a to najmä po stránke ekonomickej a sociálnej, ho následne spätne ovplyvňujú. V základnej vstupnej úvahe o demografickom vývoji sa nepredpokladá jeho radikálny rast ani na základe prirodzeného pohybu, ani migračným pohybom. Uvedené vychádza zo základných úvah oficiálnych projekcií vykonaných v poslednom období Štatistickým úradom SR. Ovplyvnenie tohto vývoja je možné niektorými nástrojmi ekonomickými a sociálno-politickými.

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja nedeterminuje žiadnym spôsobom možný demografický rozvoj. Naopak, svojím riešením cestou regionálnych rozvojových pólov a rozvojových centier vytvára predpoklady pre flexibilné reagovanie na rôznu dynamiku rastu obyvateľstva.

Koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry je navrhovaná tak, aby umožnila podporovať rozvoj všetkých dominujúcich pozitívnych faktorov kraja. Systém rozvojových centier dáva predpoklady pre tvorbu kvalitného životného prostredia, pričom súčasne umožňuje diverzifikovať všetky základné funkcie do celého priestoru. Tento prístup umožňuje vytvárať vysokokvalitné životné prostredie so šetrným formovaním krajiny. Územie kraja je navrhované na rovnomerné zapojenie do sídelnej deľby práce, čím sa vytvoria predpoklady na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.

Riešenie na regionálnej úrovni rozvíja koncepciu formovania štruktúry osídlenia, optimálne formuje regionálne ťažiská osídlenia a vytvára územno-technické predpoklady pre vznik medzisídelných väzieb a vzťahov. Formovanie regionálnych ťažísk osídlenia je do značnej miery determinované intenzitou rozvoja hospodárskych aktivít a ich územným rozložením v regióne, ale rovnako aj ekonomickou silou obyvateľstva a jeho schopnosťou optimálne priblížiť pracovisko a bývanie. Je založený na dynamickom rozvoji hospodárstva, a tým aj zlepšení ekonomickej situácie obyvateľstva. Formovanie ťažísk osídlenia v návrhu je sústredené prevažne na priestory priľahlé centráram osídlenia, ktoré sa budú aj územne dynamicky rozvíjať mimo zastavané územie sídla.

Navrhnuté je formovanie centier osídlenia na všetkých hierarchických úrovniach. ÚPN VÚC počíta so zvýšením hierarchického postavenia centier osídlenia takmer na každej úrovni, čo súvisí jednak s novým územným a správnym členením SR, ale aj s postupným rastom hospodárskych aktivít a zlepšovaním vybavenia sídiel technickou a sociálnou vybavenosťou.

ÚPN VÚC je náročný na koordináciu aktivít v priestore, t.j. aj na územno-technickú prípravu, vrátane územného plánovania. Predovšetkým na sídelnej úrovni bude dôležité racionálne koordinovanie, riadenie a rozhodovanie o územnom rozvoji miest a obcí.

Územný plán veľkého územného celku v súlade s platnými právnymi predpismi nevstupuje do riešenia územia jednotlivých sídiel, čo patrí plne do kompetencií príslušných obecných samospráv. ÚPN VÚC odporúča niektoré základné smery rozvoja, ktoré budú následne predmetom riešenia územných plánov obcí a zón.

2.18 Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj

2.18.1 Perspektívne použitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj

Vzhľadom na špecifický charakter kapitoly, je uvádzaná v štruktúre:

- ÚPN VÚC 1998
- Zmeny a doplnky č. 1/2004
- Zmeny a doplnky č. 2/2011
- Zmeny a doplnky č.3

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (1998)

(Perspektívne použitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj je v podobe, v akej bolo predložené na MP SR k žiadosti o perspektívne použitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj. Prílohu tejto kapitoly tvorí rozhodnutie MP SR, s tabuľkovým prehľadom jednotlivých lokalít navrhovaného urbanistického rozvoja ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, na ktoré bol udelený súhlas a na ktoré nebol udelený súhlas).

Urbanistická koncepcia ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja predpokladá jeho rozvoj predovšetkým v intraviláne krajského mesta, v intravilánoch jednotlivých miest okresov a obcí. Výmerou menšie investície pre rozvoj týchto sídiel, ktoré budú umiestnené mimo intravilán na plochách v súčasnosti obrábanej poľnohospodárskej pôdy sa musia riešiť v územných plánoch sídelných útvarov a zón pre tieto obce. V rámci nich sa vyhodnocuje aj odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v zmysle platných právnych ustanovení zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF a lesného pôdneho fondu v zmysle zákona NR SR č 14/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov a najmä vyhlášky MLVH SSR č.103/1977 o postupe pri ochrane LPF a vyhlášky FMTIR č. 12ú1978 Zb. o ochrane LPF pri územnoplánovacej činnosti. Spracovanie tejto územnoplánovacej dokumentácie je v súlade so zákonom o obecnom zriadení v kompetencii jednotlivých obcí.

V rámci ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa navrhuje odňatie pôdy z poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu pre rozvoj nadradených komunikačných systémov regionálneho a nadregionálneho významu a tiež pre výstavbu vodnej nádrže Liešťany, určenej pre zásobovanie obyvateľstva Hornej Nitry pitnou vodou, ako i pre výstavbu golfového parku, ktorý má vzhľadom na blízkosť krajského sídla Trenčín, svetoznámych kúpeľov Piešťany nadregionálny význam. Všetky ostatné sociálno-ekonomické aktivity, ktoré sú pre rozvoj regiónu nevyhnutné (viď jednotlivé kapitoly) sa riešia v rámci jednotlivých sídiel v súlade so spracovanými územnoplánovacími dokumentáciami, prípadne sa vyňatie z pôdneho fondu rieši individuálne pri konkrétnych akciách (výstavba diaľnic aj s prívádzačmi, vodná cesta Váh).

Perspektívne použitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj

Odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu sa v rámci kraja navrhuje takto:

Okres	Výmera odnímanej pôdy celkom (ha)	Z toho poľnohospodárskej pôdy (ha)	Z toho vykonané investičné zásahy (ha)
Bánovce nad Bebravou	34,8	33,0	4,0
Nové Mesto nad Váhom	73,1	51,7	-
Partizánske	25,6	24,7	9,6
Prievidza	150,6	68,2	10,9
Púchov	36,5	30,5	-
Trenčín	52,9	47,1	13,5
Kraj spolu	373,5	255,2	38,0

Treba zdôrazniť, že výmery odnímaných plôch, ako i skupiny BPEJ, ktoré pre potreby tejto úlohy poskytol Výskumný ústav pôdnej úrodnosti v Bratislave, sú generalizované a zodpovedajú mierke grafickej časti, ktorá sa vyhotovila v mierke 1:50 000.

Pôdne a klimatické pomery na jednotlivých lokalitách odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu sú veľmi rôznorodé a sú vyjadrené v skupine BPEJ od 1 -9, čomu zodpovedá aj výška odvodu do štátneho fondu pre zúrodnenie pôdy.

Charakteristika jednotlivých lokalít odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu je uvedená v prílohe č. 1 - Tabuľka prehľadu perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na jednotlivých lokalitách ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Odvody za predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktoré sú príjmom štátneho fondu ochrany a zveľaďovania poľnohospodárskeho pôdneho fondu, boli vypočítané podľa nariadenia vlády SR č. 152 z roku 1996, pričom sú plne rešpektované ust. § 5 a 7 o zvýšení základnej sadzby odvodov, alebo o oslobodení od odvodov za odňatie pôdy.

Odvody v jednotlivých okresoch kraja sú nasledovné:

• Bánovce nad Bebravou	196 540 tis. Sk
• Nové Mesto nad Váhom	67 520 tis. Sk
• Partizánske	176 068 tis. Sk
• Prievidza	196 225 tis. Sk
• Púchov	16 107 tis. Sk
• Trenčín	150 972 tis. Sk
• Kraj spolu	803 432 tis. Sk

Oslobodená od odvodov je lokalita č. 12 v okrese Prievidza - vodná nádrž „Liešťany, ktorá je určená na zriadenie vodnej nádrže pitnej vody (§ 7, odsek C nariadenia vlády SR č. 152 z roku 1996).

Podrobný prehľad za jednotlivé lokality odňatia poľnohospodárskeho pôdneho fondu je uvedený v Prílohe 2 - Výpočet odvodov do ŠFOZ PPF v zmysle nariadenia vlády SR č. 152/1996

za predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa jednotlivých lokalít urbanistického riešenia ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Príloha č. 1

Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na jednotlivých lokalitách ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Žiadateľ: Krajský úrad Trenčín

Dátum: január 1998

Loka- lita číslo	Číslo mapového listu	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľno- hospodárskej pôdy	Vykonané investičné zásahy (závlahy, odvodn.) v ha	Poznámka
					celkom	z toho				
					v ha	skupina BPEJ	výmera v ha			
okres Bánovce nad Bebravou										
1.	M 34 -109C -109D	Horné Ozorovce Dolné Ozorovce Bánovce nad Bebravou Dolné Naštice Rybany	cesta I/50	10,40	10,0	2 4 5 6	3,2 1,4 2,7 2,7	PD Dežerice PD Prusy PD Ruskovce PPD Rybany PD Uhrovec MVL Agro, s.r.o.	-	-
2.	M 34 -109 D	Bánovce nad Bebravou	križovatk a I/50	1,0	1,0	4	1,0	MVL Agro, s.r.o.	-	-
3.	M 33 -109 D -121 B	Bánovce nad Bebravou Dolné Naštice Rybany	prepoje- nie ciest I/65 a I/50	23,4	22,0	2 3 4 5	6,0 2,2 12,5 1,3	PPD Rybany MVL Agro, s.r.o.	3,0 ha - sk. 2 1,0 ha - sk. 4	hydromeliorácie
Okres spolu:				34,8	33,0	-	-	-	hydromeliorácie 4,0 ha	-
okres Nové Mesto nad Váhom										
4.	M 33 -132 B -120-D	Brunovce Horná Streda Lúka	golfové ihrisko	73,1	51,7	6	51,7	PD Považie-Považany PDP Tematín-Modrovka	-	-
okres Partizánske										
5.	M 34 -109 D	Hradište	cesta I/50	6,0	6,0	5 7	4,0 2,0	PD Skačany	0,8 ha - sk. 5	hydromeliorácie
6.	M 34 -109 D	Hradište-Dolné Vestenice (okres Prievidza)	križovatk a I/50	1,0	1,0	7	1,0	PD Skačany PDP Dol.Vestenice	-	-

Loka- lita číslo	Číslo mapového listu	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľno- hospodárskej pôdy	Vykonané investičné zásahy (závlahy, odvodn.) v ha	Poznámka
					celkom	z toho				
					v ha	skupina BPEJ	výmera v ha			
7.	M 34 -109 D	Hradište	cesta II/579	3,7	3,5	5	3,5	PS Skačany	1,2 ha	hydromeliorácie
8.	M 34 -121 B	Partizánske Malé Uherce Veľké Uherce	cesta I/64	4,8	4,5	2 3 5	1,7 0,9 1,9	PDP Veľké Uherce PD Skačany	0,5 ha - sk. 5	hydromeliorácie
9.	M 34 -121 B	Chynorany	križovatka	1,0	1,0	2	1,0	PD Chynorany	1,0 ha hydromelirácie	-
3. pokrač. z okres. Bánov- ce n/B.	M 34 -121 B -121 A	Malé Ostratice Nadlice Chynorany	prepoje- nie cesty I/50 a I/64	9,1	8,7	2 3 4	5,0 2,3 1,4	PD Chynorany	4,7 ha - sk. 2 1,4 ha - sk. 4	hydromeliorácie
Okres spolu:				25,6	24,7	-	-	-	9,6 ha hydro-meliorácie	-
okres Prievidza										
10.	M 34 -110 A M 34 -110 C	Nitrianske Pravno, Prievidza, Necpaly (miestna časť Prievidze)	cesta I/64	23,10	20,0	2 3 4 5 6 7 9	2,4 1,0 1,0 4,3 8,5 0,8 2,0	PPD Agrospol Prievidza ŠM Nitrian.Pravno	0,8 ha - sk. 2 1,0 ha - sk. 3 0,4 ha - sk. 5 4,9 ha - sk. 6	hydromeliorácie
11.	M 34 -109 B	Liešťany, Lomnica	cesta II/574	6,3	2,0	8 9	1,4 0,6	ŠM Nitrian.Pravno	-	-
12.	M 34 -109 B	Liešťany	VN Liešťany	68,3	2,2	8 9	0,5 1,7	ŠM Nitrian.Pravno	-	pre zásob. obyv.pitn. vodou
13.	M 34 -110 C -110 D -122 A	Prievidza, Veľká Čausa, Jalovec, Chrenovec, Nová Lehota pri Handlovej, Handlová,	cesta I/50	34,1	27,6	5 6 7 9	6,0 1,4 10,8 9,4	Agroprodukt Slovakia, a.s. Handlová Agrospol PPD Prievidza	1,0 ha - sk. 5	hydromeliorácie ovocné sady

Loka- lita číslo	Číslo mapového listu	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľno- hospodárskej pôdy	Vykonané investičné zásahy (závlahy, odvodn.) v ha	Poznámka
					celkom	z toho				
					v ha	skupina BPEJ	výmera v ha			
		Ráztočno							1,0 ha - sk. 7 0,5 ha - sk. 9	
14.	M 34 -110 C	Nováky Hradište	cesta I/50	6,8	5,4	2 6	0,7 4,7	Poľnovtáčnik, a.s. Zemian.Kostoľany	1,0 ha - sk. 6	hydromeliorácie
15.	M 34 -109 D	Nitrica Nitrianske Sučany	cesta I/50	2,0	2,0	2 3 6	0,5 0,5 1,0	POP Dol.Vestenice	-	-
16.	M 34 -109 D	Dolné Vestenice Horné Vestenice Nitrica	cesta I/50	10,0	9,0	2 6	8,0 1,0	POP Dol.Vestenice	0,3 ha - sk. 2	hydromeliorácie
Okres spolu:				150,6	68,20	-	-	-	10,9 ha hydro- meliorácie	-
okres Púchov										
17.	M 34 -97 A -97 B -97 D	Dolné Kočkovce, Púchov, Vieska, Dohňany, Mestečko, Záriečie, Lúky, Lysá pod Makytou	cesta I/49	36,50	30,5	5 7 9	3,2 14,0 13,3	PD Mestečko Agrovieska, SHR Agrotip, s.r.o.		
Okres spolu:				36,50	30,5				-	-
okres Trenčín										
18.	M 34 -109 C	Mníchova Lehota Trenčianske Jastrabie Svinná	cesta I/50	17,8	15,0	5 6 7 9	1,8 4,8 0,9 7,5	PD Bobot-Horňany PD Trenč.Mitice PD Trenčín-Soblahov	0,8 ha - sk. 5 3,0 ha - sk. 6 0,5 ha - sk. 9	hydromeliorácie
19.	M 34 -109 A -109 C	Mníchova Lehota Trenčianska Turná Trenčianske Mitice Svinná	železnica	29,9	27,4	4 5 6 7	8,0 8,2 10,0 1,2	PD Bobot-Horňany PD Trenč.Mitice PD Trenčín-Soblahov	2,5 ha - sk. 4 1,5 ha - sk. 5 5,2 ha - sk. 6 1,5 ha chmeľnice v skupine 4	hydromeliorácie
20.	M 34	Trenčianske Teplice	cesta II/516	5,2	4,7	1	1,4	Pasia, s.r.o.	-	-

Loka- lita číslo	Číslo mapového listu	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľno- hospodárskej pôdy	Vykonané investičné zásahy (závlahy, odvodn.) v ha	Poznámka
					celkom	z toho				
					v ha	skupina BPEJ	výmera v ha			
	-109 A					2	3,3			
Okres spolu:				52,9	47,10	-	-	-	13,5 ha hydro- meliorácie 1,5 ha chmeľnice	-
Trenčiansky kraj spolu:				373,50	255,20	-	-	-	38,0 ha hydro- meliorácie 1,5 ha -chmeľnice	-

Príloha č. 2

Výpočet odvodov do ŠFOZ PPF v zmysle nar.vl.SR č. 152/96 za predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa jednotlivých lokalít urbanistického riešenia ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Žiadateľ: Krajský úrad Trenčín

Dátum: január 1998

Loka- lita číslo	Číslo mapové-ho listu	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Základ.sadzba odvod. v tis.Sk	Základ.od vod v tis.Sk	Dôvod zvyš. (zníž.) základ. sadzby odvod.	Zvýšenie (zníženie) odvodov	Celkov. odvod do ŠFOZ	Oslob. od odv. v zmys-le ust. §7 pís. a- h Nar.vl. SR	Poz- námky
										v %	PPF v Sk	č.152/96 Z.z.	
				celkom	z toho								
				v ha	skupina BPEJ	výmera v ha							
okres Bánovce nad Bebravou													
1	M 34 -109 C -109 D	Horné Ozorovce Dolné Ozorovce Bánovce nad Bebravou	10,4	10,0	2	3,2	8465	27088	-	-	27088	-	-
					4	1,4	4170	5838	-	-	5838	-	
					5	2,7	2510	6777	-	-	6777	-	
					6	2,7	1306	3526	-	-	<u>3526</u> 43229	-	
2	M 34 -109 D	Bánovce nad Bebravou	1,0	1,0	4	1,0	4170	4170	-	-	4170	-	-
3	M 33 -109 D -121 B	Bánovce nad Bebravou Dolné Naštice Rybany	23,4	22,0	2	6,0	8465	50790	3,0 ha/h	100 %	76185	-	-
					3	2,2	6090	13398			13398	-	
					4	12,5	4170	52125		100 %	56295	-	
					5	1,3	2510	3263	1,0 ha/h		<u>3263</u> 149141	-	
Okres spolu:			34,8	33,0	-	-	-	-	-	-	196540	-	-
okres Nové mesto nad Váhom													
4	M 33 -132 B -120 D	Brunovce, Horná Streda Lúka	73,1	51,7	6	51,7	1306	67520	-	-	67520	-	-
okres Partizánske													

Loka- lita číslo	Číslo mapové-ho listu	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Základ.sadzba odvod. v tis.Sk	Základ.od vod v tis.Sk	Dôvod zvýš. (zníž.) základ. sadzby odvod.	Zvýšenie (zniženie) odvodov	Celkov. odvod do ŠFOZ	Oslob. od odv. v zmys-le ust. §7 pís. a- h Nar.vl. SR	Poz- námky
				celkom	z toho								
				v ha	skupina BPEJ	výmera v ha							
5	M 34 -109 D	Hradište	6,0	6,0	5 7	4,0 2,0	2510 535	10040 1070	0,8 ha/h -	100 % -	12048 <u>1070</u> 13118	-	
6	M 34 -109 D	Hradište - Dolné Vestenice (okres Prievidza)	1,0	1,0	7	1,0	535	535	-	-	535	-	-
7	M 34 -109 D	Hradište	3,7	3,5	5	3,5	2510	8785	1,2 ha/h	100 %	11797	-	
8	M 34 -121 B	Partizánske Malé Uherce Veľké Uherce	4,8	4,5	2 3 5	1,7 0,9 1,9	8465 6090 2510	14390 5481 4769	- - 0,5 ha/h	- - 100 %	14390 5481 <u>6024</u> 25895	-	
9	M 34 -121 B	Chynorany	1,0	1,0	2	1,0	8465	8465	1,0 ha/h	100 %	16930	-	
3 pokrač. z okres. Bánov- ce n/B.	M 34 -121 B -121 A	Malé Ostratice Nadlice Chynorany	9,1	8,7	2 3 4	5,0 2,3 1,4	8465 6090 4170	42325 14007 5838	4,7 ha/h - 1,4 ha/h	100 % - 100 %	82110 14007 <u>11676</u> 107793	- - -	
Okres spolu:			25,60	24,70	-	-	-	-	-	-	176068	-	-
okres Prievidza													
10	M 34 -110 A -110 C	Nitrianske Pravno, Prievidza, Necpaly (miestna časť Prievidze)	23,10	20,0	2 3 4 5 6 7 9	2,4 1,0 1,0 4,3 8,5 0,8 2,0	8465 6090 4170 2510 1306 535 50	20316 6090 4170 10793 11101 428 100	0,8 ha/h 1,0 ha/h - 0,4 ha/h 4,9 ha/h	100 % 100 % - 100 % 100 % - -	27088 12180 4170 11797 17500 428 <u>100</u> 73263	- - - - - - -	

Loka- lita číslo	Číslo mapové-ho listu	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Základ.sadzba odvod. v tis.Sk	Základ.od vod v tis.Sk	Dôvod zvýš. (zníž.) základ. sadzby odvod.	Zvýšenie (zniženie) odvodov	Celkov. odvod do ŠFOZ	Oslob. od odv. v zmys-le ust. §7 pís. a- h Nar.vl. SR	Poz- námky
				celkom	z toho					v %	PPF v Sk	č.152/96 Z.z.	
				v ha	skupina BPEJ	výmera v ha							
									- -				
11	M 34 -109 B	Liešťany, Lomnica	6,3	2,0	8 9	1,4 0,6	103 50	4120 -	- -	- -	4120 <u>30</u> 4150	-	
12	M 34 -109 B	Liešťany	68,3	2,2	8 9	0,5 1,7	- -	- -	- -	- -	- -	oslobodené - zásobovanie obyvat. pitnou vodou	
13	M 34 -110 C -110 D -122 A	Prievidza, Veľká Čausa, Jalovec, Chrenovec, Nová Lehota pri Handlovej, Handlová, Ráztočno	34,1	27,6	5 6 7 9	6,0 1,4 10,8 9,4	2510 1306 535 50	15060 1828 5778 470	1,0 ha/h - 1,0 ha/h 0,5 ha/h	100 % - 100 % 100 %	17570 1828 6313 <u>495</u> 26209	- - - -	
14	M 34 -110 C	Nováky Hradište	6,8	5,4	2 6	0,7 4,7	8465 1306	5925 6138	- 0,3 ha/h	- -	5925 6530	- -	
15	M 34 -109 D	Nitrica Nitrianske Sučany	2,0	2,0	2 3 6	0,5 0,5 1,0	8465 6090 1306	4232 3045 1306	- - -	- - -	4232 3045 <u>1306</u> 8583	- - -	
16	M 34 -109 D	Dolné Vestenice Horné Vestenice Nitrica	10,0	9,0	2 6	8,0 1,0	8465 1306	67720 1306	0,3 ha/h -	- -	70259 <u>1306</u> 71565	- -	
Okres spolu:			143,0	68,2	-	-	-	-	-	-	196225	-	-
okres Púchov													
17	M 34 -97 A -97 B	Dolné Kočkovce, Púchov, Vieska, Dohňany, Mestečko, Záriečie,	36,50	30,5	5 7 9	3,2 14,0 13,3	2510 535 50	8032 7490 685			8032 7490 <u>685</u>		

Loka- lita číslo	Číslo mapové-ho listu	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Základ.sadzba odvod. v tis.Sk	Základ.od vod v tis.Sk	Dôvod zvýš. (zniž.) základ. sadzby odvod.	Zvýšenie	Celkov.	Oslob. od	Poz- námky
				v %	PPF v Sk	č.152/96 Z.z.				odv. v zmys-le ust. §7 pís. a- h Nar.vl. SR			
celkom	z toho												
v ha	skupina BPEJ	výmera v ha											
	-97 D	Lúky Lysá pod Makytou									16107		
Okres spolu:			36,50	30,5							16107	-	-
okres Trenčín													
18	M 34 -109 C	Mníchova Lehota Trenčianske Jastrabie Svinná	17,8	15,0	5	1,8	2510	4518	0,8	100 %	6526	-	hydrom.
					6	4,8	1306	6268	ha/h	100 %	10186	-	hydrom.
					7	0,9	535	481	3,0	-	481	-	-
					9	7,5	50	375	ha/h	-	<u>400</u>	-	hydrom.
								-		17593			
19	M 34 -109 A -109 C	Mníchova Lehota Trenčianska Turná Trenčianske Mitice Svinná	29,9	27,4	4	8,0	4170	33360	2,5	100 %	44785	-	hydr.chm
					5	8,2	2510	20582	ha/h,c	100 %	24347	-	.
					6	10,0	1306	13060	h	100 %	19851	-	hydrom.
					7	1,2	535	642	1,5	-	<u>642</u>	-	hydrom.
								ha/h		89625	-	-	
20	M 34 -109 A	Trenčianske Teplice	5,2	4,7	1	1,4	11300	15820	-	-	15820	-	-
					2	3,3	8465	27934	-	-	<u>27934</u>		
										43754			
Okres spolu:			52,90	47,1	-	-	-	-	-	-	150972	-	-
Trenčiansky kraj spolu:			373,5	255,2	-	-	-	-	-	-	803432	2,2 ha	-

Poznámky ku skratkám: h - vykonané hydromeliорácie na príslušnej ploche ha
ch - chmeľnice

Perspektívne použitie lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj

Odňatie lesných pozemkov z lesného pôdneho fondu sa v rámci kraja navrhuje takto:

Okres	Výmera odnímanej pôdy v ha na lokalitách	Výmera odnímanej pôdy v ha na lokalitách s odňatím lesných pozemkov	Z toho lesných pozemkov v ha
Prievidza	150,6	138,6	74,5
Púchov	36,5	36,5	4,2
Trenčín	52,9	17,8	2,0
Spolu	240,0	192,9	80,7

Treba zdôrazniť, že výmery odnímaných plôch sú generalizované a zodpovedajú mierke grafickej časti, ktorá sa vyhotovila v mierke 1:50 000.

Najväčšie odňatie lesných pozemkov sa predpokladá v okrese Prievidza pre výstavbu vodnej nádrže Liešťany, ktorá je určená pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Lesné porasty patria do LHC Nitrianske Pravno, kde spoločenstvá dubo-hrabín vystupujú do bučín. Listnaté dreviny prevažujú nad ihličnatými. Zdravotný stav lesa je dosť narušený a v niektorých lokalitách poškodenie vegetačných orgánov presahuje 41 %. Podobná situácia je aj v ďalších LHC Prievidza, Ráztočno a Vestenice, do ktorých sa zaraďujú odnímané lesné pozemky na lokalitách okresu Prievidza.

V okrese Púchov sa predpokladá odňať 4,2 ha lesných porastov, ktoré sú začlenené do LHC Lúky a Beluša. Zastúpenie listnatých a ihličnatých drevín je takmer v rovnováhe pri prevládajúcom zastúpení smreku a buka.

V okrese Trenčín sú lesné porasty navrhnuté na odňatie zaradené do LHC Trenčianske Stankovce. Prevládajú tu porasty (až 47 % buk) nad ihličnatými (9 % smrek), pričom ich zdravotný stav vykazuje poškodenie 31-40 %. Ide o hospodársky les.

Pri príprave jednotlivých investičných zámerov, pri ktorých dochádza k odňatiu lesných pozemkov z lesného pôdneho fondu, je potrebné ich vyhodnotiť podľa jednotlivých lokalít v zmysle zákona NR SR č. 14/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov a príslušných vyhlášok, najmä vyhlášky FMTIR č. 12/1978 Zb. o ochrane lesného pôdneho fondu pri ÚPD a Nariadenia vlády SR č.1/1994 Z.z. o sadzbách odvodov za vyňatie lesných pozemkov z lesného pôdneho fondu.

Tabuľka č. 1 - Prehľad perspektívneho použitia lesnej pôdy na jednotlivých lokalitách ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja - január 1998

Loka- lita číslo	Číslo mapového listu	Katastrálne územie	Účel využitia	Celk. výmera lokality v ha	Výmera lesných pozem. v ha	Predpokl. finanč.ná- klady zá-beru LPF tis.Sk	Lesný hos- podársky celok	Kategória lesa
okres Prievidza								
10	M34-110C	Prievidza Necpaly	cesta I/64	23,1	2,0	160	Prievidza	hospodársky
11	M34-109B	Liešťany Lomnica	cesta II/574	6,3	4,0	320	Nitrianske Pravno	hospodársky
12	M34-109B	Liešťany	VN Liešťany	68,3	64,0	5120	Nitrianske Pravno	hospodársky
13	M34-110D	Handlová	cesta I/50	34,1	1,5	120	Ráztočno	hospodársky

Loka- lita číslo	Číslo mapového listu	Katastrálne územie	Účel využitia	Celk. výmera lokality v ha	Výmera lesných pozem. v ha	Predpokl. finanč.ná- klady zá-beru LPF tis.Sk	Lesný hos- podársky celok	Kategória lesa
	M34-122A	Nová Lehota pri Handlovej			<u>2,0</u> 3,5	<u>160</u> 280		
14	M34-110C	Hradište	cesta I/50	6,8	1,0	80	Vestenice	hospodársky
Okres Prievidza spolu:				138,6	74,5	5960		
okres Púchov								
17	M34-97A	Púchov Lúky Dolné Kočkovce	cesta I/49	36,5	1,0 <u>1,2</u> 2,2	80 <u>96</u> 176	Lúky Beluša	hospodársky
okres Trenčín								
18	M34-109C	Trenčianske Jastrabie	cesta I/50	17,8	2,0	160	Trenčian. Stankovce	hospodársky
Kraj Trenčín spolu:				192,9	78,7	6296		

Zmeny a doplnky č. 1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (2004)

V súlade so Záväznou časťou územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja bodom II. 1.1 trasa diaľnice D1 v meste Považská Bystrica a bodom II. 2.1 modernizácia trate č. 120 s potrebnými úpravami na traťovú rýchlosť $V=140-160\text{km/hod.}$, Ministerstvo pôdohospodárstva ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v zmysle ustanovenia §15 zákona SNR č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení zákona č. 83/2000 Z.z. udelilo súhlas č. 9222/03-620 zo dňa 15.08.2003 na začlembenie 81 ha poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely pre stavbu:

- Diaľnica D-1 Sverepec – Vrtižer – variant V2a/II, lokalita č. 21 (cca 53 ha)
- Modernizácia trate č. 120 s potrebnými úpravami na traťovú rýchlosť $V=140-160\text{km/hod}$ Nové mesto nad Váhom – Púchov v lokalitách č.22 – 42 (cca 30 ha)

V rámci Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu posudzované pre lokality priemyselných parkov a dopravnú infraštruktúru, pričom označenie lokalít pokračuje v značení od 43 vyššie.

Odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre lokality priemyselných parkov sa posudzovalo z viacerých hľadísk. Bolo členené na:

- lokality priemyselných parkov celoštátneho významu,
- lokality priemyselných parkov regionálneho významu,
- lokality priemyselných parkov na ktoré bol udelený súhlas v zmysle § 7 odsek 2 zákona č. 307/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov,
- lokality priemyselných parkov nachádzajúcich sa v zastavanom území.
- lokality dopravnej infraštruktúry,

Počet lokalít priemyselných parkov spolu: 31

Z toho:

- v zastavanom území 3
- na ktoré sa vzťahuje § 7 ods.2 zák. č. 307/92 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov: 6
- Agropark 1
- ostatné 21
- **Výmera lokalít celkom: 1 442,30 ha**

Z toho:

- poľnohospodárska pôda: 1 339,30 ha

Z toho:

- na ktoré sa vzťahuje § 7 ods.2 zák. č. 307/92 Zb. v znení ...: 332,80 ha
- ostatné 1 009,50 ha
- **Výmera nepoľnohospodárskej pôdy: 103,00 ha**

1. Lokality priemyselných parkov celoštátneho významu

- počet lokalít celkom: 11

Z toho:

- v zastavanom území 1
  - na ktoré sa vzťahuje § 7 ods.2 zák. č. 307/92 Zb. v znení neskorších zmien ... 2
  - ostatné 7
  - špecifický Agropark (pôjde o postupnú zmenu kultúr) 1

• **Výmera lokalít celkom: 763,00 ha**

Z toho:

- poľnohospodárska pôda: 718,00 ha

Z toho:

- na ktoré sa vzťahuje § 7 ods.2 zák. č. 307/92 Zb. v znení ...: 202,00 ha
- ostatné 516,00 ha

• **Výmera nepoľnohospodárskej pôdy: 45,00 ha**

2. Lokality priemyselných parkov regionálneho významu

• počet lokalít celkom: 20

Z toho:

- v zastavanom území 2
- na ktoré sa vzťahuje § 7 ods.2 zák. č. 307/92 Zb. v znení neskorších zmien ... 4
- ostatné 14

• Výmera lokalít celkom: 679,30 ha

Z toho:

- poľnohospodárska pôda: 621,30 ha

Z toho:

- na ktoré sa vzťahuje § 7 ods.2 zák. č. 307/92 Zb. v znení ...: 127,80 ha
- ostatné 493,50 ha

• Výmera nepoľnohospodárskej pôdy: 58,00 ha

3. Lokality dopravnej infraštruktúry

• Výmera lokalít celkom: 9,55 ha

Z toho:

- poľnohospodárska pôda: 8,99 ha

4. Lokality spolu

• Výmera lokalít celkom: 1 451,85 ha

Z toho:

- **poľnohospodárska pôda: 1 171,00 ha**

Podrobnejší prehľad podľa jednotlivých okresov a lokalít je uvedený v tabuľkách 1A až 1F.

Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Priemyselné parky sa posudzujú ako významné investície v rámci hospodárstva SR. Preto sa v zmysle nariadenia vlády č. 143/2003 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 152/1996 Z.z., nevypočítavajú.

V zmysle § 7 nariadenia vlády č. 143/2003 Z.z. písmena "i" a "j" sú priemyselné parky oslobodené od odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, v zmysle uvedeného nariadenia vlády sa vyhodnocovali pre pre lokalitu dopravnej infraštruktúry.

Podrobnejší prehľad je uvedený v tabuľkách 2

Predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre lokality priemyselných parkov celoštátneho významu

Tabuľka č. 1A

Loka- lita č.	Okres	Katastrálne územie	Názov PP	Výmera celkom ha	Predpokladaná výmera PPF			Užívateľ PPF	Vybudované hydromeliorácie - ha	Poznámka
					celkom ha	skup.B PEJ	výmera ha			
44	Ilava	Dubnica n/Váhom	Kolačín	250,0	250,0	7	225,0	nájomníci a vlastníci	-	
45	Myjava	Myjava	Javorinská	45,0	45,0	7	45,0	nájomníci	-	
46	Nové Mesto n/V.	Nové Mesto n/V.	Dolné pole	55,0	55,0	2	55,0	nájomníci	závlahy	Súhlas udelený na 55 ha
47	Nové Mesto n/V.	Stará Turá	Chirana Prema	17,5	17,5	7 6 8	7,5 6,0 4,0	nájomníci a vlastníci	časť závlahy	
49	Trenčín	Trenčín	Belá	63,5	63,5	1 5 6	6,0 11,0 46,5	-	-	
50	Trenčín	Trenčín	Bratislavská ulica	45,0	36,36	3 6	24,4 11,9	nájomníci a vlastníci	-	
51	Trenčín	Trenčín	Bratislavská ulica II.	40,0	40,0	2 3 6	4,0 24,0 12,0	nájomníci	-	
43-51 spolu	-	-	-	516,0	516,0	-	-	-	závlahy 55,0	

Predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre lokality priemyselných parkov regionálneho významu

Tabuľka č. 1B

Lokalita č.	Okres	Katastrálne územie	Názov PP	Výmera celkom ha	Predpokladaná výmera PPF			Užívateľ PPF	Vybudované hydromeliácie - ha	Poznámka
					celkom ha	skup.B PEJ	výmera ha			
52	Bánovce n/B.	Bánovce n/B.	Biskupice (Kračiny Priehradné)	10,0 25,0	10,0 25,0	7 6	10,0 25,0	nájomníci a vlastníci	-	
53	Bánovce n/B.	Rybany	Dolné Sedlište	17,0	17,0	5	17,0	nájomníci	-	
54	Ilava	Slávnica	Farské	24,4	24,4	6	24,4	nájomníci	-	
55	Ilava	Ladce	Medzi cementárňou a kameňolomom	50,0	50,0	2 6	10,0 40,0	nájomníci a vlastníci	-	
56	Nové Mesto n/V.	Nové Mesto n/V.	Milex	46,0	46,0	2	46,0	nájomníci a vlastníci	-	
57	Nové Mesto n/V.	Lúka	Konopnica	15,0	15,0	6 2	10,0 5,0	nájomníci	-	
58	Nové Mesto n/V.	Nová Ves n/V.	Pažiť	20,0	20,0	6	20,0	nájomníci	-	
59	Partizánske	Malé Kršteňany	Lúky, Kameňolom, Veľký Vrch	18,0	18,0	2	18,0	nájomníci	-	
60	Považ. Bystrica	Považská Teplá		11,0	11,0	6	11,0	nájomníci	-	
61	Prievidza	Bystričany	Lipovec, Záhumenie	73,0	73,0	6	73,0	nájomníci a vlastníci	časť odvodnenie	
62	Prievidza	Nitrianske Pravno	Dolný lán Za železnicou	38,6	38,6	6 7	11,6 27,0	nájomníci a vlastníci	-	
63	Púchov	Dohňany	Horné prúdy	21,0	21,0	5	21,0	nájomníci	časť odvodnenie	
64	Trenčín	Trenčianska Teplá	Sina osada	100,0	100,0	4	100,0	nájomníci		
65	Trenčín	Nemšová	Niva	20,0	20,0	4	20,0	nájomníci		

Loka- lita č.	Okres	Katastrálne územie	Názov PP	Výmera celkom ha	Predpokladaná výmera PPF			Užívateľ PPF	Vybudované hydromelio- rácie - ha	Poznámka
					celkom ha	skup.B PEJ	výme-ra ha			
52-65 spolu	-	-	-	493,5	493,5	-		-	22 ha odvod.	

Predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre lokality priemyselných parkov celoštátneho významu, na ktoré sa vzťahuje § 7, ods. 2 zákona č. 307/1992 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov

Tabuľka č. 1C:

Loka- lita č.	Okres	Katastrálne územie	Názov PP	Výmera celkom ha	Predpokladaná výmera PPF			Užívateľ PPF	Vybudované hydromelio- rácie - ha	Poznámka
					celkom ha	skup.B PEJ	výme-ra ha			
	Bánovce nad Bebravou	Bánovce nad Bebravou	Horné Ozorovce	157	157	6 5 4	29,8 95,8 31,4	nájomníci	závlahy a odvodnenia	KÚ Trenčín – H/2001/00375 zo dňa 10.09.2001
	Púchov	Beluša	Beluša-Pod Zábreh- Predsigoť Dolné Kočkovce	45,5	45,5	6	45,5	nájomníci	-	KÚ Trenčín – OPPLH č. H/2001/0068 zo dňa 15.03.2001
				202,5	202,5					

Predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre lokality priemyselných parkov regionálneho významu, na ktoré sa vzťahuje § 7, ods. 2 zákona č. 307/1992 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov

Tabuľka č. 1D:

Loka- lita č.	Okres	Katastrálne územie	Názov PP	Výmera celkom ha	Predpokladaná výmera PPF			Užívateľ PPF	Vybudované hydromelio- rácie - ha	Poznámka
					celkom ha	skup.B PEJ	výme-ra ha			
	Myjava	Brezová pod Bradlom	Davčové	25,0	25,0	9 8 7	10,0 13,0 2,0	nájomníci a vlastníci	-	KÚ Trenčín – OPPLH č. H/2002/00600 zo dňa 23.10.2002
	Partizánske	Partizánske	Podlužie - Juh	57,8	57,8	2 3 5	23,0 20,8 14,0	nájomníci	-	KÚ Trenčín – OPPLH č. H/2003/00595 zo dňa 18.11.2003
	Púchov	Beluša	Podbrezie	25,0	25,0	6 7	25,0	nájomníci a vlastníci	-	KÚ Trenčín – OPPLH č. H/2001/0068 zo dňa 15.03.2001
	Trenčín	Nemšová	Predná Sihoť	20,0	20,0	6	20,0	nájomníci a vlastníci	-	park v realizácii
spolu	-	-	-	127,8	127,8	-	-	-	-	

Priemyselné parky v zastavanom území

Tabuľka č. 1E:

Lokalita č.	Okres	Katastrálne územie	Názov PP	Výmera celkom ha	Predpokladaná výmera PPF			Užívateľ PPF	Vybudované hydromeliorácie - ha	Poznámka
					celkom ha	skup.B PEJ	výmera ha			
	Prievidza	Prievidza	Areál SAD	25,0	-	-	-	-	-	v zastavanom území
	Prievidza	Sebedražie	Baňa Cígeľ	33,0	-	-	-	-	-	v zastavanom území
	Prievidza	Handlová	Banická kolónia	45,0	-	-		nájomníci	-	v zastavanom území

Predpokladané odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre lokality dopravnej infraštruktúry

Tabuľka č. 1F:

Lok. č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmena lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vykonané investičné zásahy (závlahy, odvodnenie)	Poznámka
				celkom v ha	z toho				
					skupna BPEJ	výmena v ha			
66	Prievidza Bojnice	cesta	5,17	4,75	2	0,50	fyzické a právnicke osoby	závlahy 2,4 ha	
					3	0,40			
					4	0,30			
					5	0,40			
					6	2,85			
					9	0,30			
67	Prievidza Bojnice Kanianka	cesta	4,38	4,24	2	0,11	fyzické a právnicke osoby	závlahy 1,2 ha	
					3	0,17			
					4	1,30			
					6	2,78			

Odvody za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa nariadenia vlády SR č. 152/1996

Tabuľka č. 2:

Lok.č.	Katastrálne územie	Výmena lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Základná sadzba odvodov v tis. Sk	Základný odvod v tis. Sk	Dôvod zvýšenie (zníženie) základnej sadzby odvodov	Zvýšenie zníženie odvodov v tis. Sk	Celkový odvod do v tis. Sk	Poznámky
			celkom v ha	z toho							
				skupna BPEJ	výmena v ha						
66	Prievidza Bojnice	5,17	4,75	2	0,50	8465	4232,5	zavlahy 2,4 ha	100% na výmere 2,4 ha v skupine BPEJ 6	4232,5	
				3	0,40	6090	2436,0			2436,0	
				4	0,30	4170	1251,0			1251,0	
				5	0,40	2510	1004,0			1004,0	
				6	2,85	1306	3656,8			6856,5	
				9	0,30	50	15,0			15,0	
67	Prievidza Bojnice Kanianka	4,38	4,24	2	0,11	8 465	932,0	intravilán	100 % zníženie	0,0	
				3	0,17	6 090	1 024,9	závlahy na 1,2 ha	100 % zvýšenie na 1,2 ha	1 024,9	
				4	1,30	4 170	5 408,1			5 408,1	
				6	2,78	1 306	3 629,9			5 053,8	
Spolu		9,55	8,99		8,99		23590,2	3,6 ha		27 281,8	

Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (2011)

V rámci Zmien a doplnkov č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu posudzované na 4 lokalitách dopravnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu, pričom označenie lokalít je od 201 - 204.

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v zmenách a doplnkoch č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je spracované v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú spracované v tabuľke č. 309 podľa jednotlivých lokalít s priradeným poradovým číslom, príslušným katastrálnym územím, rozlohou, navrhovaným funkčným využitím, BPEJ a vykonanými hydromelioračnými zariadeniami.

Perspektívne použitie poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde sa v rámci kraja v zmenách a doplnkoch č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja navrhuje takto:

Tab. 283 Prehľad záberov poľnohospodárskej pôdy podľa okresov v Trenčianskom kraji

Okres	Výmera odnímanej pôdy celkom (ha)	Z toho poľnohospodárskej pôdy (ha)	Z toho vykonané investičné zásahy (ha)
Bánovce nad Bebravou	109,26	98,48	34,57
Partizánske	20,15	9,48	1,50
Považská Bystrica	5,08	5,08	3,70
Prievidza	270,93	211,93	
Púchov	106,39	92,66	10,03
Trenčín	106,54	104,70	48,82
Trenčiansky kraj	618,35	522,33	98,62

Treba zdôrazniť, že výmery odnímaných plôch, ako i skupiny BPEJ, ktoré pre potreby tejto úlohy poskytol Výskumný ústav pôdnej úrodnosti v Bratislave, sú generalizované a zodpovedajú mierke grafickej časti, ktorá sa vyhotovila v mierke 1:50 000.

Pôdne a klimatické pomery na jednotlivých lokalitách odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu sú veľmi rôznorodé a sú vyjadrené v skupine BPEJ od 1 -9.

Charakteristika jednotlivých lokalít odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu je uvedená v nasledujúcej tabuľke č. 309 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na jednotlivých lokalitách zmien a doplnkov č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na jednotlivých lokalitách zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Žiadateľ: Trenčiansky samosprávny kraj
 Spracovateľ: AŽ PROJEKT, s r.o., Bratislava
 Kraj: Trenčiansky
 Dátum: 13.12.2010

Tab. 284 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

P. č.	Funkčné využitie	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom [ha]	Predpokladaná výmera PP				Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vykon. hydrom. zariadenia	Poznámka
				Záber celkom [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]	Záber vyžadujúci súhlas použ. PP [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]			
201a	Rýchlostná cesta R2 úsek D1 – Mníchova Lehota úsek Mníchova Lehota – Ruskovce úsek Ruskovce – Pravotice	Biskupice	178,26	175,41	2 8,79	66,77	2 1,15	FO/PO	74,73	Udelený súhlas KPÚ Trenčín na použitie poľnohospodárskej pôdy pre úseky: 1. Mníchova Lehota – Ruskovce, č. H/2010/00160-002, 50,12 ha 2. Ruskovce – Pravotice, č. 2008/00157, 58,52 ha
		Brezolupy			3 5,63		3 2,18			
		Dežerice			4 40,02		4 23,40			
		Dolné Naštice			5 39,30		5 16,05			
		Dvorec			6 65,65		6 23,42			
		Horňany			7 11,19		8 0,57			
		Horné Ozorovce			8 0,57					
		Chocholná - Velčice			9 4,26					
		Malé Chlievany								
		Malé Stankovce								
		Mníchova Lehota								
		Opatovce								
		Sedličná								
		Svinná								
		Trenčianska Turná								
		Trenčianske Mitice								
		Veľké Bierovce								
		Vlčkov								

P. č.	Funkčné využitie	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom [ha]	Predpokladaná výmera PP				Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vykon. hydrom. zariadenia	Poznámka
				Záber celkom [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]	Záber vyžadujúci súhlas použ. PP [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]			
201b	Rýchlostná cesta R2 úsek Pravotice – Dolné Vestenice úsek Dolné Vestenice - Nováky	Brezolupy Dolné Vestenice Dvorníky nad Nitricou Horné Vestenice Hradište Nitrianske Sučany Nováky Pravotice Račice Vysočany	135,52	103,60	2 28,28 3 11,19 4 0,13 5 9,09 6 30,80 7 11,98 8 3,92 9 8,20	76,70	2 20,94 3 8,29 4 0,10 5 6,73 6 22,80 7 8,87 8 2,90 9 6,07	FO/PO	10,16	Úsek predmetom ÚPN VÚC 1998 účel: cesta I/50 záber č.: 5, 6, 7, 14, 15, 16 výmera spolu: 29,5 ha výmera PP: 26,9 ha
201c	Rýchlostná cesta R2 úsek Prievidza – hranica krajov	Brusno pri Chrenovci Handlová Jalovec pri Ráztočne Malá Lehôtka Morovno Nová Lehota Prievidza Ráztočno Veľká Čausa	178,95	131,42	5 27,37 6 21,64 7 53,60 8 3,63 9 25,18	103,82	5 21,62 6 17,10 7 42,34 8 2,87 9 19,89	FO/PO	-	Úsek predmetom ÚPN VÚC 1998 účel: cesta I/50 záber č.: 13 výmera spolu: 34,1 ha výmera PP: 27,6 ha
202	Cesta I. triedy I/64 a I/50	Bojnice Koš Nováky Opatovce nad Nitrou Prievidza	14,15	14,15	2 1,23 3 3,00 5 0,10 6 9,78 9 0,04	14,15	2 1,23 3 3,00 5 0,10 6 9,78 9 0,04	FO/PO	-	

P. č.	Funkčné využitie	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom [ha]	Predpokladaná výmera PP				Užívateľ poľnohosp. pôdy	Vykon. hydrom. zariadenia	Poznámka
				Záber celkom [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]	Záber vyžadujúci súhlas použ. PP [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]			
203	Rýchlostná cesta R6 úsek Púchov – hranica ČR	Dohňany Lúky Lysá pod Makytou Mestečko Púchov Vieska - Bezdedov Záriečie	106,39	92,66	5 4,28 6 8,57 7 39,84 8 10,23 9 29,74	62,16	5 2,87 6 5,75 7 26,73 8 6,86 9 19,95	FO/PO	10,03	Úsek predmetom ÚPN VÚC 1998 účel: cesta I/49 záber č.: 17 výmera spolu: 36,5 ha výmera PP: 30,5 ha
204	Železničná trať 120 (modernizácia) úsek Považská Bystrica – hranica kraja	Plevník - Drienové Považská Teplá	5,08	5,08	5 1,49 6 3,57 9 0,02	5,08	5 1,49 6 3,57 9 0,02	FO/PO	3,70	
	Trenčiansky kraj		618,35	522,33		328,69			98,62	

2.18.1.1 Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja (2017)

V rámci Zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu posudzované na 3 líniových objektoch dopravnej infraštruktúry – cyklistických komunikácií regionálneho a nadregionálneho významu, pričom označenie lokalít je od 301 - 303.

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v zmenách a doplnkoch č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je spracované v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú spracované v nasledovnej tabuľke podľa jednotlivých lokalít s priradeným poradovým číslom, príslušným katastrálnym územím, rozlohou, navrhovaným funkčným využitím, BPEJ a vykonanými hydromelioračnými zariadeniami.

Osobitým predpisom je nariadenie Vlády SR č. 58/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje základná sadzba odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, výška odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu.

Treba zdôrazniť, že výmery odnímaných plôch, ako i skupiny BPEJ, ktoré pre potreby tejto úlohy poskytol Výskumný ústav pôdnej úrodnosti v Bratislave, sú generalizované a zodpovedajú mierke grafickej časti, ktorá sa vyhotovila v mierke 1:50 000.

Pôdne a klimatické pomery na jednotlivých lokalitách odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu sú veľmi rôznorodé a sú vyjadrené v skupine BPEJ od 1 -9.

Charakteristika jednotlivých lokalít odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu je uvedená v nasledujúcej tabuľke Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na jednotlivých lokalitách zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na jednotlivých lokalitách zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Žiadateľ: Trenčiansky samosprávny kraj
 Spracovateľ: AŽ PROJEKT, s r.o., Bratislava
 Kraj: Trenčiansky
 Dátum: 10. 01. 2018

Tab. 285 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

P. č.	Funkčné využitie	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom [ha]	Predpokladaná výmera PP		Užívateľ poľného sp. pôdy	Vykon. hydrom. zariadenia	Poznámka
				Záber celkom [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]			
201a	Vážska cyklistická komunikácia	Adamovské Kochanovce, Beckov, Beluša, Hloža-Podhorie, Brunovce, Mikšová, Dubnica nad Váhom, Prejta, Horná Streda, Ilava, Klobušice, Ivanovce, Beckovská Vieska, Kočovce, Kostolná-Záriečie, Košeca, Ladce, Horenice, Melčice, Zemianske Lieskové, Nemšová, Nimnica, Nová Ves nad Váhom, Nové Mesto nad Váhom, Opatovce, Plevník-Drienové, Potvorice, Považany, Milochov, Orlové, Podvažie, Považská Bystrica, Považská Teplá, Považské Podhradie, Šebešťanová, Nosice, Púchov, Streženice, Dobrá, Trenčianska Teplá, Trenčianske Bohuslavice, Rozvadze, Kubrá, Opatová, Trenčianske Biskupice, Trenčín, Zlatovce, Veľké Bierovce	60,55	27,62	2 3,57 3 4,25 4 2,71 5 0,62 6 8,85 7 1,47 8 2,26 9 3,89	FO/PO	-	
302	Cyklistická komunikácia Nemšová – Trenčín a Bevlava	Horné Srnie, Klúčové, Ľuborča, Nemšová, Skala, Skalská Nová Ves, Újzad, Trenčianska Teplá, Opatová, Orechové, Trenčín, Zamarovce	7,95	5,37	4 0,04 6 2,40 9 2,92	FO/PO	-	
303	Hornonitrianska cyklistická komunikácia	Bojnice, Malé Bošany, Veľké Bošany, Brodzany, Bystričany, Chalmová, Vieska, Čereňany, Handlová, Brusno, Chynorany, Jalovec, Malé Kršteňany, Malé Uherce, Nováky, Opatovce nad Nitrou, Oslany, Malé Bielice, Partizánske, Veľké Bielice, Pažiť, Práznovce, Prievidza, Ráztočno, Veľká Čausa, Zemianske Kostofany, Žabokreky nad Nitrou	37,08	19,76	0 0,07 2 5,45 3 2,60 4 0,72 5 1,75 6 5,76 7 1,33 8 0,64 9 1,44	FO/PO	-	
	Trenčiansky kraj		105,58	52,75	0 0,07 2 9,02 3 6,86		-	

P. č.	Funkčné využitie	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom [ha]	Predpokladaná výmera PP		Užívateľ poľného sp. pôdy	Vykon. hydrom. zariadenia	Poznámka
				Záber celkom [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]			
					4 3,48			
					5 2,37			
					6 17,01			
					7 2,79			
					8 2,91			
					9 8,25			

2.18.2 Perspektívne použitie lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj

Kapitola nebola predmetom zmien a doplnkov – je uvádzaná v pôvodnom znení.

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na lesnej pôde v zmenách a doplnkoch č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je spracované v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení zákona č. 360/2007 Z. z. a v zmysle Vyhlášky MP SR č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov. Zábery lesnej pôdy sú spracované v tab. č. 311 podľa jednotlivých lokalít s priradeným poradovým číslom, názvom zámeru, navrhovaným funkčným využitím, katastrálnym územím, rozlohou, kategóriou lesa a príslušnosťou k LHC.

Tab. 286 Prehľad záberov lesnej pôdy podľa okresov v Trenčianskom kraji

Okres	Výmera odnímanej pôdy celkom (ha)	Z toho lesnej pôdy (ha)	Kategória lesa
Bánovce nad Bebravou	109,26	10,78	hospodársky
Partizánske	20,15	10,67	hospodársky
Považská Bystrica	5,08	-	
Prievidza	270,93	59,00	hospodársky
Púchov	106,39	13,73	hospodársky
Trenčín	106,54	1,84	
Trenčiansky kraj	618,35	96,02	

Treba zdôrazniť, že výmery odnímaných plôch sú generalizované a zodpovedajú mierke grafickej časti, ktorá sa vyhotovila v mierke 1:50 000.

Prehľad stavebných a iných zámerov na lesnej pôde na jednotlivých lokalitách zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Žiadateľ: Trenčiansky samosprávny kraj

Spracovateľ: AŽ PROJEKT, s r.o., Bratislava

Kraj: Trenčiansky

Dátum: 13.12.2010

Tab. 287 Prehľad stavebných a iných zámerov na lesnej pôde

P. č.	Funkčné využitie	Názov obce	Názov katastrálneho územia	Rozsah záberov lesných pozemkov [ha]	Rozsah vyňatia lesných pozemkov [ha]	Označenie kategórie lesa	Poznámka
201a	Rýchlostná cesta R2 úsek Mníchova Lehota – Ruskovce	Dežerice Mníchova Lehota Svinná	Mníchova Lehota Svinná Vlčkovce	2,84		hospodársky	Udelený súhlas na použitie lesnej pôdy pre úsek Mníchova Lehota – Ruskovce v rozsahu 2,84 ha
201b	Rýchlostná cesta R2 úsek Pravotice – Dolné Vestenice úsek Dolné Vestenice - Nováky	Dolné Vestenice Hradište Nitrianske Sučany Nitrica Nováky Vysočany	Dolné Vestenice Hradište Nitrianske Sučany Dvorníky nad Nitricou Nováky Vysočany	31,93	30,93	hospodársky	Úsek predmetom ÚPN VÚC 1998 účel: cesta I/50 záber č.: 14 výmera spolu: 6,8 ha výmera LP: 1,0 ha
201c	Rýchlostná cesta R2 úsek Prievidza – hranica krajov	Handlová Jalovec Prievidza Ráztočno Veľká Čausa	Handlová Nová Lehota Jalovec pri Ráztočne Prievidza Ráztočno Veľká Čausa	47,52	44,02	hospodársky	Úsek predmetom ÚPN VÚC 1998 účel: cesta I/50 záber č.: 13 výmera spolu: 34,1 ha výmera LP: 3,5 ha
203	Rýchlostná cesta R6 úsek Púchov – hranica ČR	Dohňany Lúky Lysá pod Makytou Mestečko Púchov Záriečie	Dohňany Lúky Lysá pod Makytou Mestečko Vieska - Bezdedov Záriečie	13,73	11,53	hospodársky	Úsek predmetom ÚPN VÚC 1998 účel: cesta I/49 záber č.: 17 výmera spolu: 36,5 ha výmera LP: 2,2 ha
	Trenčiansky kraj			93,19	86,48	-	

2.19 Návrh na riešenie požiadaviek záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany

2.19.1 Obrana štátu

V rámci oblasti obrany štátu sú riešené všetky zariadenia špecializovanej štátnej správy na území Trenčianskeho kraja. Medzi špecializované zariadenia obrany štátu sú zaradené zariadenia Ministerstva vnútra SR a Ministerstva obrany SR.

V rámci organizačnej štruktúry pod Ministerstvo vnútra patria okrem policajného zboru aj zložky požiarnej ochrany a civilnej ochrany.

Pri spracúvaní ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, sa v plnej miere rešpektujú záujmy obrany štátu na území obce /mesta v tom zmysle, že sa nenarúšajú a zachovávajú zariadenia a plochy Armády SR na území obce /mesta, pričom ide o:

- zachovať všetky vojenské objekty v riešenom území a rešpektovať ich ochranné pásma,
- zohľadniť tieto skutočnosti pri riešení koncepcie dopravy na území Trenčianskeho kraja a pri obstarávaní územnoplánovacej dokumentácie prihliadať na všetky aspekty akýchkoľvek zásahov, ktoré ovplyvňujú priestory a objekty dislokácie OS SR, ako i ich ochranné pásma na predmetnom území, zachovávať stále osobitné zariadenia v mostových konštrukciách a pozemných komunikáciách,
- pri realizácii jednotlivých stavieb v ÚPN VÚC TN kraja zabezpečiť prejazdnosť a obslužnosť v šírke jedného jazdného pruhu komunikácie - 3,5 m, komunikácií:
  - D1 UAC11 v úseku od Nového Mesta nad Váhom po Považskú Bystricu
  - I/9 UAC 12 v úseku Drietoma-Starý Hrozenkov štátna hranica po križovatku D1 s I/9
- pri realizácii jednotlivých stavieb na železničných tratiach v ÚPN VUC TN kraja
  - Horná Streda-Plevník Drienové,
  - Púchov- Luky pod Makytou,
  - Trenčín-Chynorany,
  - Horná Stubňa-Prievidza
- zabezpečiť prejazdnosť týchto úsekov železničných tratí min. v jednej železničnej koľaji alebo núdzovú prevádzku s využitím obchádzkových železničných tratí a technických obmedzení,
- pri dopravných obmedzeniach na komunikáciách v miestach plánovaných stavieb v predmetnom území postupovať v súlade § 7 a § 24 ods. c) zákona č. 135/1961 Zb a vyhlášky FDMč. 35/1984, §10 ods. 6, písm. b),
- spracovať plán organizácie dopravy počas pripravovanej realizácie s obmedzeniami v úseku záberu navrhovaných stavieb v predmetnom území,
- začiatok a koniec plánovaných stavieb a dopravných obmedzení na území kraja oznamovať priamo na Odbor vojenskej dopravy Úradu logistického zabezpečenia OS

SR,

- zasielať PD pre všetky stavby zahrnuté v ÚPN VÚC TN kraja pre každý stupeň konania na vyjadrenie.

2.19.2 Civilná ochrana obyvateľstva

Civilná ochrana obyvateľstva je systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činnosti pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu vymedzenom v zákone chrániť životy, zdravie, majetok a vytvárať podmienky pri mimoriadnych udalostiach a počas mimoriadnych situácií a na ten účel spolupracovať s obdobnými inštitúciami iných štátov pri poskytovaní vzájomnej pomoci.

Pôsobnosť Trenčianskeho samosprávneho kraja v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva

Určenie pôsobnosti samosprávneho kraja je vymedzené zákonom č. 42/1994 Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Samosprávny kraj v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti:

- a) poskytuje okresnému úradu v sídle kraja podklady potrebné na vypracovanie analýzy územia kraja
a podklady na vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva z hľadiska možných mimoriadnych udalostí,
- b) spolupracuje s orgánmi štátnej správy a obcami pri plánovaní a zabezpečovaní evakuácie na svojom území a utvára podmienky pri evakuácii na súčinnosť medzi samosprávnymi krajinami,
- c) poskytuje okresnému úradu v sídle kraja údaje o zariadeniach civilnej ochrany a spolupracuje s orgánmi štátnej správy a obcami pri plánovaní a riešení ukrytia obyvateľstva,
- d) metodicky riadi a vykonáva prípravu obyvateľstva na sebaobranu a vzájomnú pomoc, ako aj prípravu na poskytovanie prvej pomoci v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním,
- e) podieľa sa na preventívno-výchovnej a propagačnej činnosti v civilnej ochrane.

Samosprávny kraj uhrádza výdavky spojené s preventívno-výchovnou a propagačnou činnosťou z vlastných zdrojov.

Samosprávny kraj a obec v jeho územnom obvode môžu spoločne zriadiť krízový fond územnej samosprávy (ďalej len „fond“), v ktorom sa sústreďujú finančné prostriedky samosprávneho kraja, obce v jeho územnom obvode, prípadne inej právnickej osoby, fyzickej osoby – podnikateľa a fyzickej osoby, ktoré možno poskytnúť na

- a) odstránenie následkov mimoriadnej udalosti na nehnuteľnosti samosprávneho kraja a obce v jeho územnom obvode,
- b) vykonávanie preventívnych opatrení na zabránenie vzniku mimoriadnej udalosti v územnom obvode samosprávneho kraja.

Fond nie je právnická osoba. Správu fondu vykonáva rada fondu.

Spôsob ustanovenia rady fondu, podrobnosti o zdrojoch fondu a o správe fondu upravuje štatút fondu, ktorý schvaľuje zastupiteľstvo samosprávneho kraja a obecné zastupiteľstvo.

2.19.3 Požiarna ochrana

Z hľadiska ochrany pred požiarmi ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja prispievajú k zlepšeniu ochranu obyvateľstva najmä:

- návrhom komunikačného systému ciest v riešenom území vytvára možnosť dopravnej obsluhy, a teda aj prístupu pre hasičskú techniku, do všetkých jeho častí. Uvedené požiadavky sa zohľadňujú pri riešení dopravy a dopravnej infraštruktúry, ktorej sa venuje v samostatnej časti tohto dokumentu.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi vykonáva požiarny dozor podľa zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

Pri zmene funkčného využívania územia musia byť požiadavky vyplývajúce zo záujmov ochrany pred požiarmi riešené v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, ako aj vykonávacej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii a Vyhlášky 307/2007 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 28. júna 2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Pri navrhovaní stavieb a zariadení je potrebné rešpektovať platné technické normy SR, ako aj špecifické pokyny a usmernenia:

- Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) v Trenčíne, ktoré prostredníctvom

Oddelenia požiarnej prevencie riadi vo svojich územných obvodoch výkon štátnej správy (vykonáva štátny požiarny dozor, posudzuje dokumentáciu stavieb, ktorú si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho, spoločenského alebo kultúrneho významu, resp. dokumentáciu tuzemských technologických zariadení, ktorá ako celok nepodlieha posúdeniu zhody podľa osobitných predpisov, zúčastňuje sa na územných, stavebných a kolaudačných konaniach),

- Okresných riaditeľstiev HaZZ v príslušných okresoch, ktoré organizačne podliehajú Krajskému riaditeľstvu HaZZ v Trenčíne.

Hlavnou náplňou činnosti Okresného riaditeľstva HaZZ je najmä zabezpečovanie úloh súvisiacich so zdolávaním požiarov, s poskytovaním pomoci a s vykonávaním záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách a pri poskytovaní pomoci pri iných mimoriadnych udalostiach.

Plnenie požiadaviek vyššie uvedených legislatívnych dokumentov je overované v rámci príslušných územných a stavebných konaní.

Požiarnu ochranu zabezpečujú príslušníci Hasičského a záchranného zboru ako aj zamestnanci a členovia hasičských jednotiek.